НОВЫ ЗАПАВЕТ

КНІГА ПРЫПОВЕСЬЦЯЎ

НОВЫ ЗАПАВЕТ

КНІГА ПРЫПОВЕСЬЦЯЎ

Са старажытнагрэцкай і старажытнагебрайскай
на беларускую мову нанова перакладзеныя

Мінск
«Пазітыў-цэнтр»
2016

УДК 27-246
ББК 86.37
Н76

Новы Запавет

Пераклад са старажытнагрэцкай мовы Антонія Бокуна паводле Greek New Testament: Stephanus Textus Receptus, 1550

Кніга Прыповесьцяў

Пераклад са старажытнагебрайскай мовы Антонія Бокуна паводле Писания (Ктувим), изд. Мосад а-рав Кук, 1978

ISBN 978-985-6983-69-9

© Бокун А., пераклад на беларускую мову, 2016
© Афармленне ПВУП «Пазітыў-цэнтр», 2016

Біблія для дзяцей і людзей простых — навука, для настаўнікаў і людзей мудрых — зьдзіўленьне. Яна — як дзівосная рака: і такая мелкая, што ягня перайсьці яе можа, і такая глыбокая, што слон пераплываць яе мусіць. У гэтай кнізе ўсёй мудрасьці пачатак і канец; праз яе Бог Усемагутны пазнаецца. У гэтай кнізе ўсе законы і правы для ўсякага справаваньня людзкога запісаныя. У гэтай кнізе ўсе лекі для душы і цела.

Таму чытаем з пастаянствам Сьвятое Эвангельле, і, чытаючы, насьлядуем справы нашага Збаўцы Ісуса Хрыста. Так з дапамогаю Ягонай увойдзем у жыцьцё вечнае і ў Валадарства Нябеснае, прыгатаванае выбраным Божым.

З Прадмовы
доктара Францыска Скарыны
да Біблії 1517 г.

ЗЬМЕСТ

500 год беларускай Бібліі 5
Кнігі Бібліі і іх скарачэньні 11

Эвангельле паводле Мацьвея 13
Эвангельле паводле Марка 71
Эвангельле паводле Лукі 107
Эвангельле паводле Яна 168
Дзеі Апосталаў 214

Пасланьне да Рымлянаў 274
Першае пасланьне да Карыньцянаў 298
Другое пасланьне да Карыньцянаў 322
Пасланьне да Галятаў 337
Пасланьне да Эфэсцаў 346
Пасланьне да Філіпянаў 354
Пасланьне да Каласянаў 360
Першае пасланьне да Тэсалонцаў 366
Другое пасланьне да Тэсалонцаў 371
Першае пасланьне да Цімафея 374
Другое пасланьне да Цімафея 381
Пасланьне да Ціта 386
Пасланьне да Філімона 389
Пасланьне да Гебраяў 391

Пасланьне Якуба 409
Першае пасланьне Пятра 416
Другое пасланьне Пятра 423
Першае пасланьне Яна 428
Другое пасланьне Яна 435
Трэцяе пасланьне Яна 436
Пасланьне Юды 437

Адкрыцьцё Яна Багаслова 439

Кніга Прыповесьцяў 468

Пра галоўнага героя гэтай кнігі 510

500 год беларускай Біблії

Сьвятое Пісаньне — Біблія — зьяўляецца ключавой кнігай для чалавецтва. Чытаючы Біблію, чалавек атрымлівае магчымасьць зьвярнуцца да Госпада і зьмяніць сваё жыцьцё. Таму на працягу ўсёй гісторыі прысутнічала сталая патрэба ў тым, каб людзі маглі чуць Слова Божае на сваёй мове.

У сьвеце існуе больш за 5 000 моваў. На сёньняшні дзень поўная Біблія або ўвесь Новы Запавет перакладзены больш чым на 500 моваў. Для многіх народаў першай кнігай, напісанай ці надрукаванай на іх роднай мове, была менавіта Біблія.

Біблія («Кнігі») нарадзілася на Блізкім Усходзе і ўяўляе сабою цэлую бібліятэку, якая складаецца з 39 кнігаў Старога Запавету і 27 кнігаў Новага Запавету. Стары Запавет быў напісаны на гебрайскай і часткова арамейскай мове, а Новы Запавет — на грэцкай мове Ўсходняга Міжземнамор'я — койнэ.

Ужо ў III ст. да Н. Х. зьявіліся пераклады тэкстаў Старога Запавету, напісаных па-гебрайску, на арамейскую мову, якую ўжывалі гебраі пасьля Бабілонскага палону. Гэтыя пераклады ствараліся пераважна ў форме камэнтароў, таму іх называлі таргумамі (тлумачэньнямі). Прыкладна ў той самы час у Александрыі быў зроблены пераклад усяго Старога Запавету на грэцкую мову — Сэптуагінта («пераклад сямідзесяці»).

Новы Запавет пачалі перакладаць на іншыя мовы неўзабаве пасьля яго напісаньня. Першыя пераклады былі зроблены на лаціну. У 384 г. папа рымскі Дамас даручыў свайму сакратару Гераніму падрыхтаваць выпраўлены лацінскі варыянт Пісаньня. Геранім лічыў, што перакладаць трэба з гебрайскага арыгіналу, таму ён перабраўся ў Бэтлеем і вывучыў гебрайскую мову. Пераклад Гераніма стаў найлепшым раньнім лацінскім перакладам Біблії і атрымаў назву Вульгата («агульнапрыняты»). Менавіта Вульгата была першай кнігай, надрукаванай Гутэнбэргам у 1456 г.

Адначасова з лацінскім перакладам быў зроблены пераклад на старажытнасірыйскую мову, якім да сёньняшняга дня карыстаюцца хрысьціяне на Блізкім Усходзе. Пазьней зьявіліся пераклады на эгіпецкую, армянскую, нават кітайскую мовы.

У IX ст. браты з Тэсалонікаў Кірыл і Мятод распрацавалі славянскі альфабэт і пераклалі Біблію на стараславянскую мову.

У XII ст. ліёнскі купец П'ер Вальдо арганізаваў пераклад Бібліі на правансальскую мову. Праз 200 год оксфардзкі тэоляг Джон Уікліф ініцыяваў працу над ангельскім перакладам.

Рэфармацыя, якая ахапіла Эўропу ў XVI ст., стала прычынай зьяўленьня вялікай колькасьці перакладаў Сьвятога Пісаньня і іх шырокага распаўсюджваньня. У 1522 г. быў выдадзены перакладзены Марцінам Лютарам Новы Запавет на нямецкай мове, а ў 1532 г. была скончана праца над усёй Бібліяй. Першы друкаваны Новы Запавет на ангельскай мове ў перакладзе Ўільяма Тындэйла выйшаў у 1526 г. у Вормсе. Першая поўная Біблія па-ангельску была надрукаваная ў 1535 г.

На беларускіх землях біблійныя тэксты распаўсюджваліся першапачаткова на стараславянскай мове, хоць, улічваючы пастаянную прысутнасьць заходняга хрысьціянства, маглі ўжывацца і лацінскія тэксты. Сёньня вядомыя дзясяткі рукапісаў Эвангельляў і Псалтыраў на стараславянскай мове, створаных у Беларусі ў XI–XV стст.

Першыя вядомыя пераклады Пісаньня на ўласна беларускую мову датуюцца пачаткам XVI ст. Гэта былі рукапісныя пераклады з гебрайскай мовы, зробленыя або непасрэдна ў гебрайскім асяродзьдзі, або прыхільнікамі зьвяртаньня да гебрайскай традыцыі.

У 1517 г. Францыск Скарына пачаў друкаваць Біблію на беларускай мове. Ён надрукаваў у Празе ў 1517–1519 гг. 23 кнігі Старога Запавету, а ў Вільні ў 1525 г.— Дзеі і Пасланьні Апосталаў. Выданьні Скарыны мелі вялікае значэньне для свайго часу. Надрукаваныя ім тэксты бяруць да ўвагі іншыя выдаўцы, друкаваныя выданьні Скарыны, а магчыма, і рукапісы,

падрыхтаваныя да друку, становяцца прадметам перапісваньня рупліўцамі распаўсюду Сьвятога Пісаньня.

Распаўсюджваньне Рэфармацыі ў Беларусі стала штуршком да зьяўленьня новых перакладаў. Пасьля выданьня ў 1563 г. у Берасьці так званай Радзівілаўскай Бібліі, паўсталі рукапісныя пераклады псальмаў з гэтай кнігі. Каля 1580 г. Васіль Цяпінскі выдаў па-беларуску Эвангельлі паводле Мацьвея, Марка і Лукі. У сваім выданьні Цяпінскі разьмясьціў паралельна тэксты на стараславянскай і беларускай мовах.

Напрыканцы XVI — пачатку XVII стст. у Беларусі шырока распаўсюджваліся так званыя Вучыцельныя Эвангельлі, у якіх зьмяшчаліся пропаведзі паводле Эвангельляў на нядзелі і сьвяты і камэнтары. Найбольш значным падобным выданьнем зьяўляецца Вучыцельнае Эвангельле Каліста, перакладзенае М. Сматрыцкім і выдадзенае ў Еўі каля Вільні ў 1616 г.

На пачатку XX ст. супрацоўнік Брытанскага Біблійнага Таварыства Ўілфрыд Ўайзман пісаў: «Беларусы — адзін з першых народаў, якія надрукавалі Пісаньне на сваёй мове. Гэта было ў 1517 г., на восем год раней за першае друкаванае выданьне па-ангельску. Можна ўявіць, якімі былі б цяпер беларусы, калі б перасьлед і ўціск веры напрыканцы XVI ст. не прывялі народ да заняпаду. Разам з забаронай і зьнішчэньнем Бібліі пачалі згасаць сьвятло і надзея».

Сапраўды, адыход ад ідэяў Рэфармацыі ў Вялікім Княстве Літоўскім на пачатку XVII ст. стаўся прычынай глыбокага крызісу, які ахапіў усе сфэры жыцьця беларускага грамадзтва, і наступствы якога мы адчуваем да сёньняшняга дня. Маральны заняпад прывёў да палітычнага і культурнага заняпаду. Праявілася гэта і ў тым, што на працягу наступных трох стагодзьдзяў не было ніводнага выданьня Сьвятога Пісьма на беларускай мове.

Пачатак XX ст. прынёс надзею на адраджэньне. Адначасова з нацыянальным адраджэньнем пачалося эвангельскае прабуджэньне, і зноў паўстала пытаньне пра неабходнасьць мець Біблію на роднай мове. Першыя заклікі да перакладу і выданьня

Сьвятога Пісьма па-беларуску зьявіліся ў пэрыёдыцы ў 1913 г. У наступны год католікамі была выдадзеная парафраза Бібліі — «Кароткая Гісторыя Сьвятая». У 1922 г. Ільдэфонс Бобіч надрукаваў па-беларуску «Навукі і Эвангельлі для чытаньня падчас імшы ў нядзелі і сьвяты». Аднак найбольш пасьпяховыя практычныя крокі зрабілі пратэстанты.

Баптысцкі пастар з Берасьця Лукаш Дзекуць-Малей на пачатку 1920-х гг. пераклаў Эвангельлі, якія з 1926 г. выходзяць асобнымі брашурамі ў баптысцкім выдавецтве «Компас». Вядомы беларускі культурны і палітычны дзеяч Антон Луцкевіч узяўся рэдагаваць тэкст перакладу. Нават было створана «Таварыства для перакладу Сьвятога Пісаньня на беларускую мову». Працай зацікавілася Брытыйскае Біблійнае Таварыства, і дзякуючы яго падтрымцы ў 1931 г. пабачыў сьвет «Новы Запавет і Псальмы» ў перакладзе Л. Дзекуць-Малея і А. Луцкевіча — першы сучасны пераклад Сьвятога Пісьма на беларускую мову. Да сёньняшняга дня гэты пераклад лічыцца адным з найбольш удалых і найбольш распаўсюджаных беларускіх перакладаў Бібліі. Ён выдаваўся 4 разы (у 1931, 1948, 1985 і 1991 гг.) агульным накладам больш за 50 000 асобнікаў і стаў штуршком для выданьня 7 перакладаў Новага Запавету і 3 перакладаў усёй Бібліі на беларускую мову.

У 1936 г. сынадальная друкарня праваслаўнай царквы ў Варшаве выпусьціла ўласны пераказ Бібліі па-беларуску пад назовам «Сьвяшчэнная гісторыя Новага Завету», укладзены Сяргеем Паўловічам. У 1939 г. у Вільні пабачылі сьвет «Чатыры Эванэліі і Апостальскія Дзеі» ў перакладзе і з камэнтарамі Вінцэнта Гадлеўскага.

У 1954 г. Пётра Татарыновіч, кіраўнік беларускай рэдакцыі Ватыканскага Радыё, выдаў у Рыме «Сьвятую Эванэлію і Апостальскія Дзеі», а ў 1974 г.— «Лісты Сьвятых Апосталаў». У Беларусі ў 1968 г. пасьля наведваньня II Ватыканскага сабору за пераклад Сьвятога Пісьма ўзяўся Ўладзіслаў Чарняўскі. Гэтая праца завяршылася ў сярэдзіне 1980-х гг. і была прызнаная Ватыканам, але пераклад доўгі час заставаўся ў рукапісе.

Пасьля Другой сусьветнай вайны сярод беларускіх пратэстантаў на эміграцыі аднавіліся высілкі дзеля выданьня беларускага перакладу Бібліі. Яны мелі вынікам перавыданьне ў 1948 г. перакладу Л. Дзекуць-Малея і А. Луцкевіча, а таксама працу Янкі Станкевіча, Майсея Гітліна, Вітаўта Тумаша і Леаніда Галяка над перакладам усёй Бібліі. У 1965 г. у ЗША паўстаў «Беларускі Біблійны камітэт» з мэтай выдаць і распаўсюдзіць беларускую Біблію. У 1970 г. у Нью Ёрку ў перакладзе Станкевіча і Гітліна выйшаў «Новы Закон Спадара і Спаса нашага Ісуса Хрыста», а ў 1973 г.— поўнае выданьне «Сьвятая Бібля. Кнігі Сьвятога Пісьма Старога й Новага Закону».

Над перакладамі Пісаньня працаваў на эміграцыі мэтадысцкі пастар Ян Пятроўскі. Таксама на эміграцыі былі выдадзеныя «Напрастольнае Сьвятое Евангельле» і пераклад Эвангельляў, зроблены Міхасём Міцкевічам.

Распад Савецкага Саюзу і аднаўленьне незалежнасьці Рэспублікі Беларусь далі пачатак вялікаму эвангельскаму прабуджэньню ў краіне і суправаджаліся перавыданьнем ранейшых і зьяўленьнем новых перакладаў Сьвятога Пісьма на беларускую мову.

З 1990 г. пачала працу біблійная камісія Беларускай праваслаўнай царквы. Ужо ў 1991 г. яна выдала «Святое Евангелле паводле Матфея» на грэцкай, царкоўна-славянскай, расейскай і беларускай мовах, пасьля выйшлі іншыя Эвангельлі і Дзеі Апосталаў, а ў 2007 г. выйшла «Свяшчэннае Евангелле» — чатыры Эвангельлі ў форме, прызначанай для выкарыстаньня ў праваслаўнай богаслужбовай практыцы. Таксама Сэкцыя па перакладзе літургічных тэкстаў і афіцыйных дакумэнтаў Каталіцкага Касьцёла ў Беларусі выдала ў 2012 г. «Святое Евангелле» — чатыры Эвангельлі ў вэрсіі Каталіцкага Касьцёла.

У 1995 г. Васіль Сёмуха, які напачатку супрацоўнічаў з біблійнай камісіяй БПЦ, выдаў уласны пераклад Новага Запавету і Псалтыра. У гэтым яму спрыялі розныя эміграцыйныя асяродкі і, у прыватнасьці, канадзкі прапаведнік Юрка Рапэцкі. У 2002 г. выйшаў поўны пераклад Бібліі, зроблены Васілём Сёмухам у

супрацоўніцтве з канадзкім Глябальным місыянэрскім служэннем і пад рэдакцыяй Юркі Рапэцкага.

У другой палове 1990-х група маладых вернікаў пад кіраўніцтвам Антонія Бокуна пачала працу над выданьнем перакладу Біблії, зробленага Уладзіславам Чарняўскім. Гэтая праца мела вынікам выданьне Новага Запавету ў 1999 г. і Пяцікніжжа — у 2002 г.

У 2002 г. Біблійнае Таварыства ў Рэспубліцы Беларусь прыняло рашэньне выдаць Біблію ў перакладзе У. Чарняўскага. У 2003 г. выйшаў пераклад Новага Запавету ў рэдакцыі Біблійнага Таварыства, а ў 2012 г.— поўны тэкст Біблії, падрыхтаваны на падставе рукапісаў У. Чарняўскага.

З канца 1980-х гг. над перакладам Эвангельляў працаваў Анатоль Клышка. Ягоная праца была завершаная ў 2014 г. выданьнем поўнага тэксту Новага Запавету.

Цяперашняе выданьне зьяўляецца яшчэ адным перакладам кнігаў Сьвятога Пісаньня на беларускую мову. Новы Запавет перакладзены са старажытнагрэцкай мовы паводле тэксту, вядомага як Textus Receptus («агульнапрыняты тэкст»), на падставе якога рабіліся пераклад Марціна Лютара, Берасьцейская Біблія, Біблія караля Якуба ці Сінадальны пераклад. Таксама «Апостал», выдадзены Францыскам Скарынам у Вільні ў 1525 г., падрыхтаваны на падставе такіх самых грэцкіх манускрыптаў, якія ляглі ў аснову Textus Receptus. Кніга Прыповесьцяў Салямона была перакладзеная паводле тэксту, зьмешчанага ў выданьні тэкстаў Пісаньня на старажытнагебрайскай і расейскай мовах, падрыхтаваных калектывам пад кіраўніцтвам Д. Ёсіфона. У квадратных дужках у тэксьце зьмешчаныя словы, якія дадаў перакладчык для большай зразумеласьці тэксту. Назвы кнігаў і іх разьмяшчэньне падаецца паводле заходняй традыцыі. У перакладзе Кнігі Прыповесьцяў імя Бога («тэтраграматон») перадаецца словам ГОСПАД, напісаным вялікімі літарамі. Нумарацыя псальмаў у спасылках на паралельныя месцы Пісаньня падаецца паводле гебрайскай Біблії, а ў дужках — паводле Сэптуагінты.

Такім чынам, на сёньняшні дзень беларусы маюць у друкаваным выглядзе 3 пераклады поўнай Бібліі і 7 перакладаў усяго Новага Запавету, ня лічачы перакладаў паасобных біблійных кнігаў. Такая шматлікасьць перакладаў сьведчыць пра практычную патрэбу Бібліі на беларускай мове, каб кожны беларус мог чытаць Слова Божае на роднай мове. Таму гэтая кніга, якую Вы, шаноўны чытач, трымаеце ў руках, не павінна стаяць на паліцы. Слова Божае неабходна чытаць, Словам Божым трэба жыць.

Антоні Бокун

Кнігі Бібліі і іх скарачэньні

Стары Запавет

Кніга Быцьцё	Быц
Кніга Выхад	Вых
Кніга Лявіт	Ляв
Кніга Лікі	Лікі
Кніга Другазаконьне	Друг
Кніга Егошуа	Ег
Кніга Судзьдзяў	Суд
Кніга Рут	Рут
Першая кніга Самуэля	1 Сам
Другая кніга Самуэля	2 Сам
Першая кніга Валадароў	1 Вал
Другая кніга Валадароў	2 Вал
Першая кніга Летапісаў	1 Лет
Другая кніга Летапісаў	2 Лет
Кніга Эздры	Эзд
Кніга Нэгэміі	Нэг
Кніга Эстэр	Эст
Кніга Ёва	Ёў
Псальмы	Пс
Кніга Прыповесьцяў	Прп
Кніга Эклезіяста	Экл
Песьня песьняў	Псн
Кніга прарока Ісаі	Іс
Кніга прарока Ярэміі	Яр
Лямант Ярэміі	Лям
Кніга прарока Эзэкіэля	Эзк
Кніга прарока Данііла	Дан
Кніга прарока Осіі	Ос
Кніга прарока Ёэля	Ёэль
Кніга прарока Амоса	Ам
Кніга прарока Абадыі	Абд
Кніга прарока Ёны	Ёна
Кніга прарока Міхея	Міх
Кніга прарока Навума	Нав
Кніга прарока Абакума	Абк
Кніга прарока Сафоніі	Саф
Кніга прарока Агея	Аг
Кніга прарока Захарыі	Зах
Кніга прарока Малахіі	Мал

Новы Запавет

Эвангельле паводле Мацьвея	Мц
Эвангельле паводле Марка	Мк
Эвангельле паводле Лукі	Лк
Эвангельле паводле Яна	Ян
Дзеі Апосталаў	Дз
Пасланьне да Рымлянаў	Рым
Першае пасланьне да Карыньцянаў	1 Кар
Другое пасланьне да Карыньцянаў	2 Кар
Пасланьне да Галятаў	Гал
Пасланьне да Эфэсцаў	Эф
Пасланьне да Філіпянаў	Флп
Пасланьне да Каласянаў	Кал
Першае пасланьне да Тэсалонцаў	1 Тэс
Другое пасланьне да Тэсалонцаў	2 Тэс
Першае пасланьне да Цімафея	1 Цім
Другое пасланьне да Цімафея	2 Цім
Пасланьне да Ціта	Ціт
Пасланьне да Філімона	Флм
Пасланьне да Гебраяў	Гебр
Пасланьне Якуба	Як
Першае пасланьне Пятра	1 Пт
Другое пасланьне Пятра	2 Пт
Першае пасланьне Яна	1 Ян
Другое пасланьне Яна	2 Ян
Трэцяе пасланьне Яна	3 Ян
Пасланьне Юды	Юда
Адкрыцьцё Яна Багаслова	Адкр

ЭВАНГЕЛЬЛЕ ПАВОДЛЕ МАЦЬВЕЯ

Разьдзел 1

Кніга радаводу Ісуса Хрыста, Сына Давіда, Сына Абрагама:

2. Абрагам нарадзіў Ісаака; Ісаак нарадзіў Якуба; Якуб нарадзіў Юду і братоў ягоных;

3. Юда нарадзіў Пэрэ́са і За́ру ад Тама́р; Пэрэс нарадзіў Эсрома; Эсром нарадзіў Арама;

4. Арам нарадзіў Амінадава; Амінадаў нарадзіў Наасона; Наасон нарадзіў Сальмона;

5. Сальмон нарадзіў Боаза ад Рахаў; Боаз нарадзіў Абэда ад Рут;

6. Абэд нарадзіў Есэя; Есэй нарадзіў Давіда валадара; Давід валадар нарадзіў Салямона ад Урыявай;

7. Салямон нарадзіў Рабаама; Рабаам нарадзіў Абію; Абія нарадзіў Асу;

8. Аса нарадзіў Ясафата; Ясафат нарадзіў Ярама; Ярам нарадзіў Озію;

9. Озія нарадзіў Ёатама; Ёатам нарадзіў Ахаза; Ахаз нарадзіў Эзэкію;

10. Эзэкія нарадзіў Манасу; Манаса нарадзіў Амона; Амон нарадзіў Ёсію;

11. Ёсія нарадзіў Ёакіма; Ёакім нарадзіў Ехонію і братоў ягоных перад перасяленьнем у Бабілон.

12. А пасьля перасяленьня ў Бабілон Ехонія нарадзіў Салятыэля; Салятыэль нарадзіў Зэрубабэля;

13. Зэрубабэль нарадзіў Абіюда; Абіюд нарадзіў Эліякіма; Эліякім нарадзіў Азора;

14. Азор нарадзіў Садока; Садок нарадзіў Ахіма; Ахім нарадзіў Эліюда;

15. Эліюд нарадзіў Элеазара; Элеазар нарадзіў Маттана; Маттан нарадзіў Якуба;

16. Якуб нарадзіў Язэпа, мужа Марыі, ад якой нарадзіўся Ісус, называны Хрыстос.

17. Гэтак усіх пакаленьняў ад Абрагама да Давіда чатырнаццаць пакаленьняў; ад Давіда да перасяленьня ў Бабілон чатырнаццаць пакаленьняў; і ад перасяленьня ў Бабілон да Хрыста чатырнаццаць пакаленьняў.

1:1 Лк 3:23-38
1:2 Быц 21:2; 25:26; 29:35
1:3 Быц 38:30; 46:12; Рут 4:18; 1 Лет 2:5
1:5 Рут 4:21; 1 Лет 2:11
1:6 1 Сам 17:12; 2 Сам 12:24
1:7 1 Вал 11:43; 14:31; 15:8; 1 Лет 3:10
1:10 2 Вал 20:21; 1 Лет 3:13
1:11 2 Вал 23:34; 24:6; 1 Лет 3:16; 2 Лет 36:4
1:12 1 Лет 3:17; 2 Лет 36:8; Эзд 3:2; 5:2

18. Нараджэньне Ісуса Хрыста было вось як: па зарýчынах маці Яго Марыі з Язэпам, раней, чым яны зыйшліся, выявілася, што яна цяжарная ад Духа Сьвятога.

19. Язэп, муж ейны, будучы праведным і ня хочучы агаласіць яе, хацеў цішком адпусьціць яе.

20. Але, калі ён падумаў гэтае, вось, анёл Госпадаў зьявіўся яму ў-ва сьне і сказаў: «Язэп, сыне Давідаў! Ня бойся прыняць Марыю, жонку тваю, бо Тое, што нарадзілася ў ёй, ёсьць ад Духа Сьвятога.

21. Вось жа народзіць Сына, і дасі Яму імя Ісус, бо Ён збавіць народ Свой ад грахоў іхніх».

22. А ўсё гэтае сталася, каб споўнілася сказанае Госпадам праз прарока, які кажа:

23. «Вось, Дзева прыйме ва ўлоньне і народзіць Сына; і дадуць Яму імя Імануэль, гэта значыць: З намі Бог».

24. Устаўшы зо-сну, Язэп зрабіў, як загадаў яму анёл Госпадаў, і прыняў жонку сваю,

25. і не спазнаў яе, аж нарадзіла Сына свайго Першароднага, і ён даў Яму імя Ісус.

Разьдзел 2

1:18 Лк 1:27
1:21 Лк 1:31
1:23 Іс 7:14
1:25 Лк 2:7,21

Калі ж Ісус нарадзіўся ў Бэтлееме Юдэйскім у дні валадара Ірада, прыйшлі ў Ерусалім мудрацы з усходу і кажуць:

2. «Дзе народжаны Валадар Юдэйскі? Бо мы бачылі зорку Ягоную на ўсходзе і прыйшлі пакланіцца Яму».

3. Пачуўшы гэтае, Ірад валадар стрывожыўся, і ўвесь Ерусалім з ім.

4. І, сабраўшы ўсіх першасьвятароў і кніжнікаў народу, пытаўся ў іх, дзе павінен нарадзіцца Хрыстос.

5. Яны ж сказалі яму: «У Бэтлееме Юдэйскім, бо гэтак напісана праз прарока:

6. "І ты, Бэтлеéм, зямля Юды, нічым ня меншы за ваяводзтвы Юды, бо з цябе выйдзе Правадыр, Які будзе пасьвіць народ Мой, Ізраіль"».

7. Тады Ірад, цішком паклікаўшы мудрацоў, выведаў ад іх час зьяўленьня зоркі.

8. І, паслаўшы іх у Бэтлеем, сказаў: «Пайдзіце, добра даведайцеся пра Дзіцятка і, калі знойдзеце, паведаміце мне, каб і я, пайшоўшы, пакланіўся Яму».

9. Яны, выслухаўшы валадара, пайшлі. І вось зорка, якую бачылі яны на ўсходзе, ішла перад імі, пакуль, прыйшоўшы, не спынілася над [месцам], дзе было Дзіцятка.

2:6 Міх 5:2

10. Убачыўшы зорку, яны ўзрадаваліся радасьцю вельмі вялікаю.

11. І, увайшоўшы ў дом, убачылі Дзіцятка з Марыяй, маці Ягонай, і, упаўшы, пакланіліся Яму; і, адчыніўшы скарбы свае, прынесьлі Яму падарункі: золата, ладан і сьмірну.

12. І, меўшы ў сьне слова не варочацца да Ірада, іншым шляхам адыйшлі ў краіну сваю.

13. Калі ж яны адыйшлі, вось, анёл Госпадаў зьяўляецца ў сьне Язэпу і кажа: «Устань, вазьмі Дзіцятка і маці Ягоную, і бяжы ў Эгіпет, і будзь там, пакуль не скажу табе; бо Ірад мае шукаць Дзіцятка, каб загубіць Яго».

14. Ён устаў уначы, узяў Дзіцятка і маці Ягоную, і пайшоў у Эгіпет.

15. І там быў да сьмерці Ірада, каб збылося сказанае Госпадам праз прарока, які кажа: «З Эгіпту паклікаў Я сына Майго».

16. Тады Ірад, убачыўшы, што мудрацы з яго пасьмяяліся, вельмі разгневаўся і паслаў забіць усіх дзяцей у Бэтлееме і ўсіх ваколіцах яго, ад двух гадоў і малодшых, паводле часу, які даведаўся ад мудрацоў.

2:15 Ос 11:1

2:18 Яр 31:15

2:23 Іс 11:1-2

3:1 Мк 1:24; Лк 2:39; Ян 1:45

17. Тады збылося сказанае праз прарока Ярэмію, які кажа:

18. «Голас у Раме чутны, плач, і галашэньне, і лямант вялікі; Рахель плача па дзецях сваіх і ня хоча суцешыцца, бо іх няма».

19. А пасьля сьмерці Ірада, вось, анёл Госпадаў у сьне зьяўляецца Язэпу ў Эгіпце

20. і кажа: «Устань, вазьмі Дзіцятка і маці Ягоную і ідзі ў зямлю Ізраіля, бо памерлі тыя, што шукалі душы́ Дзіцяці».

21. Ён устаў, узяў Дзіцятка і маці Ягоную, і прыйшоў у зямлю Ізраіля.

22. А пачуўшы, што ў Юдэі пануе Архелай замест Ірада, бацькі свайго, пабаяўся туды ісьці; але, атрымаўшы слова ў сьне, пайшоў у межы Галілейскія.

23. І, прыйшоўшы, асеў у горадзе, званым Назарэт, каб споўнілася сказанае праз прарокаў, што Ён Назарэем назавецца.

Разьдзел 3

У тыя дні прыходзіць Ян Хрысьціцель, абвяшчаючы ў пустыні Юдэйскай

2. і кажучы: «Навярніцеся, бо наблізілася Валадарства Нябеснае».

3. Бо ён той, пра якога сказаў прарок Ісая: «Голас таго, хто кліча ў пустыні: Падрыхтуйце шлях Госпаду, простымі рабіце сьцежкі Яму».

4. Сам жа Ян меў адзеньне з вярблюдавага воласу і скураны пояс на паясьніцы сваёй, а ежаю яго была саранча і дзікі мёд.

5. Тады выходзілі да яго Ерусалім, і ўся Юдэя, і ўсе ваколіцы Ярдану,

6. і хрысьціліся ў яго ў Ярдане, вызнаючы грахі свае.

7. А ўбачыўшы мноства фарысэяў і садукеяў, якія ішлі да яго хрысьціцца, сказаў ім: «Спараджэньні яхідны, хто навучыў вас уцякаць ад будучага гневу?

8. Учыніце ж плод, годны навяртаньня,

9. і ня думайце гаварыць у думках сваіх: "Бацьку маем Абрагама"; бо кажу вам, што Бог можа з камянёў гэтых падняць дзяцей Абрагаму.

10. Ужо і сякера ля кораня дрэваў ляжыць; дык кожнае дрэва, якое не дае добрага плоду, сьсякаюць і кідаюць у агонь.

11. Я хрышчу вас у вадзе на навяртаньне, але Той, Хто ідзе за мною, дужэйшы за мяне, і я ня варты несьці сандалы Ягоныя. Ён будзе хрысьціць вас у Духу Сьвятым і ў агні.

12. Веялка Ягоная ў руцэ Ягонай, і Ён ачысьціць гумно Сваё, і зьбярэ пшаніцу Сваю ў сьвіран, а салому спаліць агнём нязгасным».

13. Тады прыходзіць Ісус з Галілеі на Ярдан да Яна хрысьціцца ў яго.

14. Ян жа ўстрымліваў Яго, кажучы: «Мне трэба хрысьціцца ў Цябе, а Ты прыходзіш да мяне?»

15. А Ісус, адказваючы, сказаў яму: «Пакінь цяпер; бо гэтак нам належыць споўніць усякую праведнасьць». Тады дапускае Яго.

16. І, ахрысьціўшыся, Ісус адразу ж выйшаў з вады, і вось, расчынілася Яму неба, і ўгледзеў Духа Божага, Які зыходзіў, як голуб, і прыходзіў на Яго.

17. І вось, голас з неба, які казаў: «Гэта ёсьць Сын Мой улюбёны, у Якім маю ўпадабаньне».

Разьдзел 4

Тады Ісус заведзены быў Духам у пустыню дзеля спакушваньня праз д'ябла,

2. і, прапасьціўшы сорак дзён і сорак начэй, нарэшце згаладнеў.

3. І, падыйшоўшы да Яго, спакусьнік сказаў: «Калі Ты —

3:2 Мц 4:17; Мк 1:15
3:3 Іс 40:3
3:4 2 Вал 1:8
3:7 Мц 12:34; 23:33
3:9 Ян 8:39
3:10 Мц 7:19
3:13 Мк 1:9-11; Лк 3:21-22
3:17 Быц 22:2; Пс 2:7; Іс 42:1; Мц 12:18; 17:5; Мк 1:11; 9:7; Лк 3:22; 9:35
4:1 Мк 1:12-13; Лк 4:1-13; Гебр 2:18; 4:15

Сын Божы, скажы, каб камяні гэтыя сталіся хлябамі».

4. Ён жа, адказваючы, сказаў яму: «Напісана: "Ня хлебам адным будзе жыць чалавек, але ўсякім словам, што выходзіць з вуснаў Божых"».

5. Потым бярэ Яго д'ябал у сьвяты горад, і стаўляе на вільчаку сьвятыні,

6. і кажа Яму: «Калі Ты — Сын Божы, кінься ўніз, бо напісана: "Анёлам Сваім загадае пра Цябе, і на руках панясуць Цябе, каб не спатыкнуўся аб камéнь нагою Тваёю"».

7. Ісус сказаў яму: «Ізноў жа напісана: "Не спакушай Госпада, Бога твайго"».

8. Ізноў бярэ Яго д'ябал на вельмі высокую гару, і паказвае Яму ўсе валадарствы сьвету і славу іх,

9. і кажа Яму: «Усё гэта дам Табе, калі, упаўшы, паклонішся мне».

10. Тады Ісус кажа яму: «Адыйдзі ад Мяне, шатáн! Бо напісана: "Госпаду, Богу твайму, пакланяйся, і Яму аднаму служы"».

11. Тады пакідае Яго д'ябал; і вось, анёлы прыступіліся, і служылі Яму.

12. А пачуўшы, што Ян у вязьнíцы, Ісус адыйшоў у Галілею.

4:4 Друг 8:3
4:6 Пс 91(90):11-12
4:7 Друг 6:16
4:10 Друг 6:13
4:12 Мц 14:3; Мк 1:14-15; 6:17; Лк 3:19-20; 4:14-15
4:13 Ян 2:12
4:15 Іс 9:1-2
4:17 Мц 3:2; Мк 1:15
4:18 Мк 1:16-20; Лк 5:1-11

13. І, пакінуўшы Назарэт, прыйшоў і асеў у Капэрнауме прыморскім, у гарадах Забулёна і Нэфталі',

14. каб споўнілася сказанае праз прарока Ісаю, які кажа:

15. «Зямля Забулёна і зямля Нэфталі', на дарозе прыморскай за Ярданам, Галілея паганская,

16. народ, які сядзеў у цемры, убачыў сьвятло вялікае, і тым, што сядзелі ў краіне і ценю сьмерці, сьвятло зазьзяла».

17. З таго часу Ісус пачаў абвяшчаць і казаць: «Навярніцеся, бо наблізілася Валадарства Нябеснае».

18. Праходзячы ж недалёка мора Галілейскага, Ён убачыў двух братоў, Сымона, называнага Пятром, і Андрэя, брата ягонага, якія закідалі сеткі ў мора, бо яны былі рыбаловы,

19. і кажа ім: «Ідзіце за Мною, і Я зраблю вас лаўцамі чалавекаў».

20. І яны адразу, пакінуўшы сеці, пайшлі за Ім.

21. Ідучы адтуль далей, убачыў Ён другіх двух братоў, Якуба Зэбэдэявага і Яна, брата ягонага, у чаўне з Зэбэдэем, бацькам іхнім, якія прáвілі сеці свае, і паклікаў іх.

22. І яны адразу, пакінуўшы човен і бацьку свайго, пайшлі за Ім.

23. І хадзіў Ісус па ўсёй Галілеі, навучаючы ў сынагогах іхніх і абвяшчаючы Эва́нгельле Валадарства, і аздараўляючы ўсякую хваробу і ўсякую немач у народзе.

24. І прайшлі пра Яго чуткі па ўсёй Сірыі, і прыводзілі да Яго ўсіх нядужых, з рознымі хворасьцямі і пакутамі, і апанаваных дэманамі, і люнатыкаў, і спараліжаваных, і Ён іх аздараўляў.

25. І ішлі за Ім шматлікія натоўпы з Галілеі, і Дэкапалю, і Ерусаліму, і Юдэі, і з таго боку Ярдану.

Разьдзел 5

Убачыўшы натоўпы, Ён узыйшоў на гару, і, калі сеў, падыйшлі да Яго вучні Ягоныя.

2. І Ён, расчыніўшы вусны Свае, навучаў іх, кажучы:

3. «Шчасьлівыя ўбогія духам, бо іх ёсьць Валадарства Нябеснае.

4. Шчасьлівыя тыя, што плачуць, бо яны будуць суцешаныя.

5. Шчасьлівыя ціхія, бо яны возьмуць у спадчыну зямлю.

6. Шчасьлівыя тыя, што прагнуць і смагнуць праведнасьці, бо яны будуць насычаныя.

5:5 Пс 37(36):11
5:6 Іс 55:1-2
5:8 Пс 24(23):4-5
5:10 1 Пт 3:14
5:11 1 Пт 4:14
5:12 2 Лет 36:16; Дз 7:52
5:13 Мк 9:50; Лк 14:34-35
5:14 Ян 8:12; 9:5
5:15 Мк 4:21; Лк 8:16; 11:38

7. Шчасьлівыя міласьцівыя, бо яны будуць памілаваныя.

8. Шчасьлівыя чыстыя сэрцам, бо яны Бога ўбачаць.

9. Шчасьлівыя міратворцы, бо яны сынамі Божымі будуць названыя.

10. Шчасьлівыя тыя, каго перасьледуюць за праведнасьць, бо іх ёсьць Валадарства Нябеснае.

11. Шчасьлівыя вы, калі дзеля Мяне будуць зьневажаць вас, і перасьледаваць, і казаць усякае злое слова хлусьліва.

12. Радуйцеся і весяліцеся, бо вялікая нагарода вашая ў небе; бо так перасьледавалі прарокаў, якія былі раней за вас.

13. Вы — соль зямлі. Калі ж соль згубіць сілу, то чым зробіш яе салёнаю? Яна ўжо ні на што не надаецца, хіба толькі выкінуць яе вон на патаптанье людзям.

14. Вы — сьвятло сьвету. Ня можа схавацца горад, які стаіць на вяршыні гары.

15. Ніхто не запальвае сьвечку, каб паставіць яе пад пасудзінай, але на сьвечніку, і яна сьвеціць усім, хто ёсьць у доме.

16. Гэтак няхай сьвятло вашае сьвеціць перад людзьмі, каб яны бачылі вашыя добрыя справы і славілі Айца вашага, Які ў небе.

17. Ня думайце, што Я прыйшоў парушыць Закон ці Прарокаў; не парушыць прыйшоў Я, але споўніць.

18. Бо сапраўды кажу вам: пакуль не праміне неба і зямля, аніводная ёта ці рыска не праміне з Закону, пакуль ня станецца ўсё.

19. Вось жа, хто парушыць адно з гэтых найменшых прыказаньняў і навучыць гэтаму людзей, той найменшым названы будзе ў Валадарстве Нябесным; а хто выканае і навучыць, той вялікім названы будзе ў Валадарстве Нябесным.

20. Бо кажу вам, калі праведнасьць вашая не перавысіць [праведнасьці] кніжнікаў і фарысэяў, вы ня ўвойдзеце ў Валадарства Нябеснае.

21. Вы чулі, што сказана старадаўным: "Не забівай, а хто заб'е, падлягае суду".

22. А Я кажу вам, што ўсякі, хто гневаецца на брата свайго дарэмна, падлягае суду; а хто скажа брату свайму: "Рака́", падлягае сынэдрыёну, а хто скажа: "Дурань", падлягае гееньне вогненай.

23. Дык калі ты прынясеш дар твой на ахвярнік, і там узгадаеш, што брат твой ма́е нешта супраць цябе,

24. пакінь дар твой перад ахвярнікам і пайдзі перш пагадзіся з братам тваім, а тады, прыйшоўшы, прынясі дар твой.

25. Пагадзіся з супраціўнікам тваім хутчэй, пакуль ты яшчэ ў дарозе з ім, каб супраціўнік не аддаў цябе судзьдзі, а судзьдзя не аддаў бы цябе паслугачу́, і ня быў ты кінуты ў вязьні́цу.

26. Сапраўды кажу табе: ты ня выйдзеш адтуль, пакуль не аддасі апошняга кадра́нта.

27. Вы чулі, што сказана старадаўным: "Не чужалож".

28. А Я кажу вам, што ўсякі, хто глядзіць на жанчыну, жадаючы яе, ужо чужаложыць з ёю ў сэрцы сваім.

29. Калі ж правае вока тваё згаршае цябе, вырві яго і кінь ад сябе, бо лепш табе, каб загінуў адзін з членаў тваіх, а ня ўсё цела тваё было ўкінута ў геенну.

30. І калі правая рука твая згаршае цябе, адсячы яе і кінь ад сябе, бо лепш табе, каб загінуў адзін з членаў тваіх, а ня ўсё цела тваё было ўкінута ў геенну.

31. Сказана таксама, што, калі хто разлучаецца з жонкаю сваёю, няхай дасьць ёй развод.

32. А Я кажу вам: хто разлучаецца з жонкаю сваёю не з прычыны распусты, той робіць яе чужаложніцай, і хто

5:27 Вых 20:14; Друг 5:18
5:29 Мц 18:9; Мк 9:47
5:30 Мц 18:8; Мк 9:43
5:31 Друг 24:1-4; Мц 19:7; 19:9; Мк 10:4; 10:11-12; Лк 16:18
5:32 1 Кар 7:10-11

жэніцца з разьведзенай, той чужаложыць.

33. Яшчэ чулі вы, што сказана старадаўным: "Не прысягай фальшыва, але спаўняй перад Госпадам прысягі твае".

34. А Я кажу вам: не прысягай зусім, ані небам, бо яно — пасад Божы;

35. ані зямлёю, бо яна — падножжа ног Ягоных, ані Ерусалімам, бо ён — горад вялікага Валадара;

36. ані галавою сваёю не прысягай, бо ня можаш аніводнага воласу зрабіць белым ці чорным.

37. Але няхай будзе слова вашае: "Так, так", "Не, не", а што больш таго, тое ад злога.

38. Вы чулі, што сказана: "Вока за вока і зуб за зуб".

39. А Я кажу вам: не праціўцеся злому, але, хто ўдарыць цябе ў правую шчаку тваю, павярні да яго і другую,

40. і хто захоча судзіцца з табою і ўзяць у цябе вопратку, аддай яму і шаты;

41. і хто прымусіць цябе ісьці з ім адну мілю, ідзі з ім дзьве.

42. Таму, хто просіць у цябе, дай, і ад таго, хто хоча ў цябе пазычыць, не адварочвайся.

43. Вы чулі, што сказана: "Любі бліжняга твайго і ненавідзь ворага твайго".

5:33 Ляв 19:12; Лікі 30:3; Друг 23:21
5:34 Іс 66:1; Мц 23:22; Як 5:12
5:35 Пс 48(47):3; Іс 66:1
5:38 Друг 19:21; Вых 21:24; Ляв 24:20; Лк 6:27-36
5:43 Ляв 19:18
5:48 Ляв 19:2; Друг 18:13
6:1 Мц 23:5

44. А Я кажу вам: любіце ворагаў вашых, дабраслаўляйце тых, якія праклінаюць вас, рабіце дабро тым, якія ненавідзяць вас, і маліцеся за тых, якія крыўдзяць вас і перасьледуюць вас,

45. каб сталіся вы сынамі Айца вашага, Які ў небе, бо Ён узьнімае сонца Сваё над добрымі і злымі і спасылае дождж на праведных і няправедных.

46. Бо калі вы любіце тых, якія вас любяць, якая вам нагарода? Ці ж ня так робяць і мытнікі?

47. І калі вы вітаеце толькі братоў вашых, што асаблівае робіце? Ці ж не такім чынам робяць і мытнікі?

48. Дык будзьце ж дасканалымі, як дасканалы Айцец ваш, Які ў небе.

Разьдзел 6

Сьцеражыцеся, не рабіце міласьціны вашае перад людзьмі з тым, каб яны бачылі вас, бо тады ня будзеце мець нагароды ад Айца вашага, Які ў небе.

2. Калі ж даеш міласьціну, не трубі перад сабою, як робяць крывадушнікі ў сынагогах і на вуліцах, каб людзі славілі іх. Сапраўды кажу вам: яны ўжо атрымоўваюць нагароду сваю.

3. У цябе ж, калі ты робіш міласьціну, няхай левая рука твая ня ведае, што робіць правая,

4. каб міласьціна твая была ўтоена, і Айцец твой, Які бачыць утоенае, дасьць табе яўна.

5. І калі молішся, ня будзь, як крывадушнікі, бо яны любяць у сынагогах і на вуглах вуліцаў, спыніўшыся, маліцца, каб паказацца перад людзьмі. Сапраўды кажу вам, што яны ўжо атрымоўваюць нагароду сваю.

6. Ты ж, калі молішся, увайдзі ў пакой твой і, зачыніўшы дзьверы твае, памаліся Айцу твайму, Які ўтоены, і Айцец твой, Які бачыць утоенае, дасьць табе яўна.

7. А молячыся, не гаварыце лішняга, як пагане, бо яны думаюць, што ў шматслоўі сваім будуць пачутыя.

8. Ня будзьце падобныя да іх, бо ведае Айцец ваш, у чым вы маеце патрэбу, раней, чым вы папросіце ў Яго.

9. Маліцеся ж вось гэтак: “Ойча наш, Які ёсьць у небе! Сьвяціся імя Тваё;

10. прыйдзі Валадарства Тваё; будзь воля Твая як у небе, так і на зямлі.

11. Хлеба нашага штодзённага дай нам сёньня.

6:5 Лк 18:10-14
6:9 Лк 11:2-4

12. І адпусьці нам правіны нашыя, як і мы адпускаем вінаватым нашым;

13. і ня ўводзь нас у спакусу, але збаў нас ад злога. Бо Тваё Валадарства, і моц, і слава навекі. Амэн”.

14. Бо, калі вы будзеце адпускаць людзям грахі іхнія, то і вам адпусьціць Айцец ваш, Які ў небе.

15. А калі ня будзеце адпускаць людзям грахоў іхніх, то і Айцец ваш не адпусьціць грахоў вашых.

16. А калі посьціце, ня будзьце панурымі, быццам крывадушнікі; бо яны зьмяняюць аблічча свае, каб, посьцячыся, паказацца перад людзьмі. Сапраўды кажу вам, што яны ўжо атрымоўваюць нагароду сваю.

17. А ты, посьцячыся, памаж галаву тваю і абмый аблічча тваё,

18. каб ня перад людзьмі паказацца посьцячым, але перад Айцом тваім, Які ўтоены, і Айцец твой, Які бачыць утоенае, дасьць табе яўна.

19. Не зьбірайце сабе скарбаў на зямлі, дзе моль і іржа нішчаць, і дзе злодзеі падкопваюць і крадуць;

20. але зьбірайце сабе скарбы ў небе, дзе ані моль, ані іржа ня нішчаць, і дзе

6:14 Мк 11:25-26
6:19 Лк 12:33-34; Як 5:2-3

злодзеі не падкопваюць і не крадуць.

21. Бо дзе скарб ваш, там будзе і сэрца вашае.

22. Сьветач цела ёсьць вока. Калі вока тваё чыстае, усё цела тваё будзе сьветлае.

23. Калі ж вока тваё злое, усё цела тваё будзе цёмным. Калі ж сьвятло, якое ў табе, ёсьць цемра, дык якая ж цемра сама?

24. Ніхто ня можа служыць двум панам; бо ці аднаго будзе ненавідзець, а другога любіць, ці аднаго будзе трымацца, а другім пагарджаць. Ня можаце Богу служыць і мамоне.

25. Таму кажу вам: не клапаціцеся пра душу́ вашую, што вам есьці і што піць, ані пра цела вашае, у што апрануцца. Ці ж душа ня большая за ежу, і цела — за адзеньне?

26. Паглядзіце на птушак нябесных, што ані сеюць, ані жнуць і не зьбіраюць у сьвірны, і Айцец ваш Нябесны жы́віць іх. Наколькі ж вы лепшыя за іх.

27. Хто ж з вас сваім клопатам можа дадаць сабе росту хоць на адзін локаць?

28. І наконт адзеньня чаго клапоціцеся? Паглядзіце на палявыя лілеі, як яны растуць, не працуюць, не прадуць.

29. А Я кажу вам, што нават Салямон у-ва ўсёй славе

6:22 Лк 11:34-36
6:24 Лк 16:13
6:25 Лк 12:22-31
6:29 1 Вал 10:4-7; 2 Лет 9:3-6

сваёй не апранаўся так, як адна з іх.

30. Калі ж траву на полі, якая сёньня ёсьць, а заўтра будзе кінутая ў печ, Бог так апранае, дык ці ня шмат больш вас, малаверы?

31. Дык не клапаціцеся, кажучы: "Што нам есьці?", ці: "Што нам піць?", ці: "У што апрануцца?"

32. Бо ўсяго гэтага шукаюць пагане. Бо Айцец ваш Нябесны ведае, што вам усё гэтае патрэбна.

33. Шукайце ж перш Валадарства Божага і праведнасьці Яго, і тое ўсё дадасца вам.

34. Дык не клапаціцеся пра заўтрашні дзень, бо заўтрашні дзень сам будзе клапаціцца пра сябе. Досыць дню свайго ліха.

Разьдзел 7

Не судзіце, каб ня былі су́джаныя.

2. Бо якім судом су́дзіце, такім будзеце су́джаны, і якою меркаю мераеце, гэткаю і вам адмераюць.

3. Што ты глядзіш на сучок у воку брата твайго, а бервяна ў сваім воку ня бачыш?

4. Ці як скажаш брату твайму: "Дазволь, вы́му сучок з вока твайго", а вось, у воку тваім — бервяно?

7:1 Мк 4:24; Лк 6:37-38
7:3 Лк 6:41-42

5. Крывадушнік! Вы́мі перш бервяно з вока твайго, і тады ўбачыш, як вы́няць сучок з вока брата твайго.

6. Не давайце сьвятога сабакам і ня кі́дайце пэрлаў вашых перад сьвіньнямі, каб яны не патапталі іх нагамі сваімі і, павярнуўшыся, не парвалі вас.

7. Прасіце, і будзе вам дадзена; шукайце, і знойдзеце; стукайцеся, і адчыняць вам.

8. Бо кожны, хто просіць, атрымлівае, і хто шукае, знаходзіць, і хто стукаецца, таму адчыняць.

9. Ці ёсьць між вамі чалавек, які, калі сын ягоны папросіць хлеба, дасьць яму камень?

10. І калі папросіць рыбы, дасьць яму зьмяю?

11. Дык калі вы, будучы злымі, умееце добрыя дары даваць дзецям вашым, тым больш Айцец ваш, Які ў небе, дасьць добрае тым, што просяць у Яго.

12. Дык усё, што хочаце, каб вам рабілі людзі, тое і вы ім рабіце; бо ў гэтым Закон і Прарокі.

13. Уваходзьце праз цесную браму, бо шырокая брама і прасторны шлях, што вядуць да загубы, і шмат хто ўваходзіць праз іх,

14. бо цесная брама і вузкі шлях, што вядуць у жыцьцё, і мала хто знаходзіць іх.

15. Сьцеражыцеся фальшывых прарокаў, якія прыходзяць да вас у авечым адзеньні, а ўнутры яны — ваўкі драпежныя.

16. Паводле пладоў іхніх пазнаеце іх. Ці зьбіраюць з церняў вінаград або з асоту фігі?

17. Гэтак усякае добрае дрэва дае плады добрыя, а благое дрэва дае плады дрэнныя.

18. Ня можа дрэва добрае даваць плады дрэнныя, ані благое дрэва даваць плады добрыя.

19. Усякае дрэва, якое не дае добрага плоду, сьсякаюць і кідаюць у агонь.

20. Таму паводле пладоў іхніх пазнаеце іх.

21. Ня кожны, хто кажа Мне: "Госпадзе! Госпадзе!", увойдзе ў Валадарства Нябеснае, але той, хто выконвае волю Айца Майго, Які ў небе.

22. Многія скажуць Мне ў той дзень: "Госпадзе, Госпадзе! Ці не ў Тваё імя мы прарочылі? І ці не ў Тваё імя выганялі дэманаў? І ці не ў Тваё імя шмат цудаў чынілі?"

23. І тады прызнаюся ім: "Я ніколі ня ведаў вас. Адыйдзіцеся ад Мяне, вы, што чы́ніце беззаконьне".

7:12 Лк 6:31
7:13 Лк 13:24
7:15 Лк 6:43-44
7:19 Мц 3:10; Лк 3:9
7:21 Лк 13:25-27
7:23 Пс 6:9

24. Дык кожнага, хто слухае гэтыя словы Мае і выконвае іх, прыраўняю да чалавека мудрага, які пабудаваў дом свой на скале.

25. І пайшоў дождж, і разьліліся рэкі, і падзьмулі вятры, і ўдарылі на дом той; і ён ня ўпаў, бо быў умацаваны на скале.

26. А кожны, хто слухае гэтыя словы Мае і не выконвае іх, будзе падобны да чалавека дурнога, які пабудаваў дом свой на пяску.

27. І пайшоў дождж, і разьліліся рэкі, і падзьмулі вятры, і ўдарылі на дом той, і ён упаў, і было падзеньне ягонае вялікае».

28. І сталася, калі Ісус скончыў гэтыя словы, натоўпы дзівіліся з вучэньня Ягонага,

29. бо Ён вучыў іх, як той, хто мае ўладу, і не як кніжнікі.

Разьдзел 8

Калі ж Ён зыйшоў з гары, пайшлі за Ім шматлікія натоўпы.

2. І вось пракажоны, падыйшоўшы, пакланіўся Яму, кажучы: «Госпадзе! Калі хочаш, можаш мяне ачысьціць».

3. І, працягнуўшы руку, Ісус дакрануўся да яго, кажучы: «Хачу, будзь ачышчаны». І ён адразу ачысьціўся ад праказы сваёй.

7:24 Лк 6:47-49
7:28 Мк1:22; Лк 4:32
8:2 Мк 1:40-45; Лк 5:12-15
8:4 Ляв 14:1-32
8:5 Лк 7:1-10
8:11 Лк 13:29
8:12 Мц 22:13; 25:30; Лк 13:28

4. І кажа яму Ісус: «Глядзі, нікому не кажы, але пайдзі, пакажыся сьвятару і прынясі дар, які загадаў Майсей дзеля сьведчаньня ім».

5. Калі ж увайшоў Ісус у Капэрнаум, падыйшоў да Яго сотнік, просячы Яго

6. і кажучы: «Госпадзе! Слуга мой ляжыць дома спараліжаваны і страшэнна мучыцца».

7. І кажа яму Ісус: «Я, прыйшоўшы, аздараўлю яго».

8. І, адказваючы, сотнік прамовіў: «Госпадзе! Я ня варты, каб Ты ўвайшоў пад дах мой, але скажы толькі слова, і будзе аздароўлены слуга мой.

9. Бо і я чалавек, які пад уладаю, ды маю пад сабою жаўнераў, і кажу аднаму: "Ідзі", і ён ідзе; і другому: "Прыйдзі", і ён прыходзіць; і слузе майму: "Зрабі тое", і ён робіць».

10. Пачуўшы гэтае, Ісус зьдзівіўся і сказаў тым, якія за Ім ішлі: «Сапраўды кажу вам, нідзе ў Ізраілі Я не знайшоў гэткае веры.

11. Кажу ж вам, што многія прыйдуць з усходу і захаду і ўзьлягуць з Абрагамам, і Ісаакам, і Якубам у Валадарстве Нябесным,

12. а сыны Валадарства будуць выгнаныя ў цемру вонкавую; там будзе плач і скрыгат зубоў».

13. І сказаў Ісус сотніку: «Ідзі, і, як ты паверыў, станецца табе». І паздаравеў слуга ягоны ў тую ж гадзіну.

14. І, прыйшоўшы ў дом Пятра, Ісус убачыў цешчу ягоную, якая ляжала ў гарачцы.

15. І Ён дакрануўся да рукі ейнай, і пакінула яе гарачка, і яна ўстала, і паслугавала ім.

16. Калі ж надыйшоў вечар, прывялі да Яго шмат апанаваных дэманамі, і Ён выгнаў духаў словам, і ўсіх хворых аздаравіў,

17. каб споўнілася сказанае праз прарока Ісаю, які кажа: «Ён узяў нашыя нядужасьці і панёс хваробы».

18. Убачыўшы ж навокал Сябе шматлікія натоўпы, Ісус загадаў адыйсьці на другі бок.

19. І, падыйшоўшы, адзін кніжнік сказаў Яму: «Настаўнік, я пайду за Табою, куды б Ты ні пайшоў».

20. І кажа яму Ісус: «Лісы маюць норы, і птушкі нябесныя — гнёзды, а Сын Чалавечы ня ма́е дзе галаву схіліць».

21. А іншы з вучняў Ягоных сказаў Яму: «Госпадзе! Дазволь мне перш пайсьці і пахаваць бацьку майго».

22. Ісус жа сказаў яму: «Ідзі за Мною і пакінь мёртвым хаваць сваіх мёртвых».

8:14 Мк 1:29-30; Лк 4:38-41
8:17 Іс 53:4
8:19 Лк 9:57-62
8:23 Мк 4:35-41; Лк 8:22-25
8:28 Мк 5:1-20; Лк 8:26-39

23. І калі ўвайшоў Ён у човен, пайшлі за Ім вучні Ягоныя.

24. І вось, сталася вялікае ўзрушэньне на моры, так што хвалі залівалі човен, а Ён спаў.

25. І, падыйшоўшы, вучні Ягоныя пабудзілі Яго, кажучы: «Госпадзе! Збаў нас, мы гінем!»

26. І кажа ім: «Чаго вы палохаецеся, малаверы?» Тады, устаўшы, забараніў вятрам і мору, і сталася вялікая ціша.

27. А людзі зьдзіўляліся, кажучы: «Хто ж Ён, што і вятры, і мора слухаюцца Яго?»

28. І, калі Ён прыйшоў на другі бераг у край Гергесэнскі, перанялі Яго двое апанаваных дэманам, якія выйшлі з магілаў, страшэнна злыя, так што ніхто ня мог праходзіць тою дарогаю.

29. І вось яны закрычалі, кажучы: «Што нам і Табе, Ісусе, Сыне Божы? Ці Ты прыйшоў сюды перад часам мучыць нас?»

30. Далёка ж ад іх пасьвіўся вялікі гурт сьвіняў.

31. А дэманы прасілі Яго, кажучы: «Калі нас выганяеш, дазволь нам адыйсьці ў гэты гурт сьвіняў».

32. І Ён сказаў ім: «Ідзіце». І тыя, выйшаўшы, адыйшлі ў гурт сьвіняў. І, вось, рынуўся

ўвесь гурт сьвіняў са стромы ў мора, і загінуў у вадзе.

33. А тыя, што пасьвілі, уцяклі і, прыйшоўшы ў горад, паведамілі пра ўсё і пра тых, што былі апанаваныя дэманам.

34. І вось, увесь горад выйшаў насустрач Ісусу і, убачыўшы Яго, прасілі, каб зыйшоў ад межаў іхніх.

Разьдзел 9

І, увайшоўшы ў човен, Ён пераплыў назад, і прыйшоў у Свой горад.

2. І вось, прынесьлі да Яго спараліжаванага, які ляжаў на ложку. І, бачачы веру іх, Ісус сказаў спараліжаванаму: «Будзь пэўным, дзіця! Адпускаюцца табе грахі твае».

3. І вось, некаторыя з кніжнікаў сказалі самі ў сабе: «Ён блюзьніць».

4. І, бачачы думкі іхнія, Ісус сказаў: «Чаму злое вы падумалі ў сэрцах вашых?

5. Бо што лягчэй сказаць: "Адпускаюцца табе грахі", ці сказаць: "Устань і хадзі"?

6. Але, каб вы ведалі, што Сын Чалавечы мае ўладу на зямлі адпускаць грахі»,— кажа тады спараліжаванаму: «Устань, вазьмі ложак твой і ідзі ў дом твой».

7. І, устаўшы, ён пайшоў у дом свой.

9:2 Мк 2:3-12; Лк 5:18-26

8. Бачачы гэтае, натоўпы зьдзівіліся і славілі Бога, Які даў такую ўладу людзям.

9. І, праходзячы адтуль, Ісус убачыў чалавека, які сядзеў на мытні, званага Мацьвеем, і кажа яму: «Ідзі за Мною». І ён, устаўшы, пайшоў за Ім.

10. І сталася, як Ён узьлягаў у доме, вось, шмат мытнікаў і грэшнікаў, прыйшоўшы, узьляглі з Ісусам і вучнямі Ягонымі.

11. І фарысэі, якія бачылі гэта, сказалі вучням Ягоным: «Дзеля чаго Настаўнік ваш есьць з мытнікамі і грэшнікамі?»

12. А Ісус, пачуўшы, сказаў Ім: «Не здаровыя маюць патрэбу ў лекары, але хворыя.

13. Пайдзеце ж, навучыцеся, што значыць: "Міласэрнасьці хачу, а не ахвяры". Бо Я прыйшоў не праведнікаў, але грэшнікаў клікаць да навяртаньня».

14. Тады прыходзяць да Яго вучні Янавы, кажучы: «Чаму мы і фарысэі шмат посьцім, а Твае вучні ня посьцяць?»

15. І сказаў ім Ісус: «Ня могуць плакаць сыны вясельля, пакуль з імі жаніх. Але прыйдуць дні, калі забяруць ад іх жаніха, і тады будуць посьціць.

16. Ніхто ж не прышывае латкі з новай тканіны да

9:9 Мк 2:14-17; Лк 5:27-32
9:10 Лк 15:1-2
9:13 Ос 6:6; Мц 12:7
9:14 Мк 2:18-22; Лк 5:33-39

старога адзеньня, бо прышытае аддзярэцца ад адзеньня, і дзіра станецца большая.

17. Не ўліваюць новага віна ў старыя мяхі, бо рвуцца мяхі, і віно выцякае, і мяхі гінуць; але новае віно ўліваюць у новыя мяхі, тады захоўваецца адно і другое».

18. Калі Ён гаварыў ім гэта, вось, падыйшоўшы, начальнік пакланіўся Яму, кажучы: «Дачка мая цяпер памірае, але прыйдзі, ускладзі на яе руку Тваю, і яна ажыве».

19. І, устаўшы, Ісус пайшоў за ім, і вучні Ягоныя.

20. І вось, жанчына, якая дванаццаць гадоў хварэла на крывацечу, падыйшоўшы ззаду, дакранулася да краю шаты Ягонай,

21. бо яна казала ў сабе: «Калі толькі дакрануся да шаты Ягонай, буду выратаваная».

22. Ісус жа, павярнуўшыся і ўбачыўшы яе, сказаў: «Будзь пэўная, дачка! Вера твая збавіла цябе». І жанчына ў тую ж гадзіну паздаравела.

23. І, прыйшоўшы ў дом начальніка і ўбачыўшы жалейнікаў і ўзрушаны натоўп,

24. Ісус сказаў ім: «Адыйдзіцеся, бо не памерла дзяўчынка, але сьпіць». І сьмяяліся з Яго.

9:18 Мк 5:22-43; Лк 8:41-56

9:34 Мц 12:24; Мк 3:22; Лк 11:15

9:35 Мц 4:23; Мк 1:39; Лк 4:44

25. Калі ж вывелі натоўп, Ён, увайшоўшы, узяў яе за руку, і дзяўчынка ўстала.

26. І разыйшлася чутка пра гэта па ўсёй той зямлі.

27. І калі Ісус ішоў адтуль, ішлі за Ім два сьляпыя, крычучы і кажучы: «Зьлітуйся над намі, Сыне Давідаў!»

28. Калі ж Ён прыйшоў у дом, падыйшлі да Яго сьляпыя. І кажа ім Ісус: «Ці вы верыце, што Я магу гэтае зрабіць?» Кажуць яму: «Так, Госпадзе!»

29. Тады Ён дакрануўся да вачэй іхніх, кажучы: «Паводле веры вашае няхай станецца вам».

30. І адчыніліся вочы іхнія. І Ісус грозна глянуў на іх, кажучы: «Глядзіце, каб ніхто ня ведаў».

31. А яны, выйшаўшы, шырылі вестку пра Яго па ўсёй той зямлі.

32. Калі ж тыя выходзілі, вось прывялі да Яго чалавека нямога, апанаванага дэманам.

33. І, калі дэман быў выгнаны, нямы загаварыў, і натоўп зьдзіўляўся, кажучы: «Ніколі не здаралася гэткае ў Ізраілі».

34. А фарысэі казалі: «Праз князя дэманаў Ён выганяе дэманаў».

35. І абыходзіў Ісус усе гарады і мястэчкі, навучаючы ў сынагогах і абвяшчаючы

Эва́нгельле Валадарства, і аздараўляючы ўсякую хваробу і ўсякую немач у народзе.

36. Убачыўшы ж натоўпы, Ён зьлітаваўся над імі, што былі саслабелыя і расьцярушаныя, быццам авечкі, якія ня маюць пастуха.

37. Тады кажа вучням Сваім: «Сапраўды, жніво багатае, а работнікаў мала.

38. Дык прасіце Гаспадара жніва, каб выслаў работнікаў на жніво Сваё».

Разьдзел 10

І, паклікаўшы дванаццаць вучняў Сваіх, Ён даў ім уладу над нячыстымі духамі, каб выганяць іх і аздараўляць усякую хваробу і ўсякую немач.

2. А дванаццаці апосталаў імёны такія: першы — Сымон, называны Пятром, і Андрэй, брат ягоны, Якуб Зэбэдэяў і Ян, брат ягоны,

3. Філіп і Барталамей, Тамаш і Мацьвей мытнік, Якуб Алфеяў і Леўвей, якога звалі Тадэвушам,

4. Сымон Кананіт і Юда Іскарыёт, які і выдаў Яго.

5. Гэтых дванаццаць паслаў Ісус і загадаў ім, кажучы: «На шлях паганаў не ўзыходзьце і ў горад Самаранскі не ўваходзьце,

6. а ідзіце больш да авечак з дому Ізраіля, якія загінулі.

7. Ідучы ж, абвяшчайце, кажучы, што наблізілася Валадарства Нябеснае.

8. Нядужых аздараўляйце, пракажоных ачышчайце, мёртвых уваскрашайце, дэманаў выганяйце. Дарма атрымалі, дарма давайце.

9. Не бярыце з сабою ані золата, ані срэбра, ані медзі ў паясы вашыя,

10. ані торбы на дарогу, ані дзьвюх вопратак, ані сандалаў, ані кія. Бо работнік варты ежы сваёй.

11. А ў які горад ці мястэчка ўвойдзеце, даведайцеся, хто ў ім дастойны, і там заставайцеся, пакуль ня выйдзеце.

12. А, уваходзячы ў дом, вітайце яго.

13. І, калі дом будзе сапраўды дастойны, супакой ваш прыйдзе на яго; а калі ня будзе дастойны, супакой ваш да вас вернецца.

14. І калі хто ня прыйме вас і ня будзе слухаць словаў вашых, то, выходзячы з дому ці з гораду таго, абтрасіце пыл з ног вашых.

15. Сапраўды кажу вам: лягчэй будзе зямлі Садома і Гаморы ў дзень суду, чым гораду таму.

9:36 Лікі 27:17; 1 Вал 22:17; 2 Лет 18:16; Эзк 34:5; Мк 6:34
9:37 Лк 10:2

10:1 Мк 3:13-19; Лк 6:12-16
10:5 Мк 6:7-13; Лк 9:1-6

10:7 Лк 10:4-12
10:10 1 Кар 9:14; 1 Цім 5:18
10:14 Дз 13:5

16. Вось, Я пасылаю вас, як авечак сярод ваўкоў; дык будзьце мудрыя, як зьмеі, і шчырыя, як галубы.

17. Сьцеражыцеся людзей, бо яны будуць выдаваць вас у сынэдрыёны і ў сынагогах сваіх будуць бічаваць вас.

18. І павядуць вас да ваяводаў і валадароў дзеля Мяне на сьведчаньне ім і паганам.

19. Калі ж будуць выдаваць вас, не клапаціцеся пра тое, як ці што вам гаварыць, бо вам у тую гадзіну будзе дадзена, што гаварыць.

20. Бо ня вы будзеце гаварыць, але Дух Айца вашага будзе гаварыць у вас.

21. Выдасьць брат брата на сьмерць, і бацька — сына, і паўстануць дзеці на бацькоў, і пазабіваюць іх;

22. і будуць вас ненавідзець за імя Маё, але хто вытрывае да канца, збаўлены будзе.

23. Калі ж будуць перасьледаваць вас у адным горадзе, уцякайце ў другі, бо сапраўды кажу вам: вы не абыйдзеце ўсіх гарадоў Ізраіля, як прыйдзе Сын Чалавечы.

24. Вучань не вышэй за настаўніка свайго, і слуга не вышэй за гаспадара свайго.

25. Досыць для вучня, каб ён стаўся як настаўнік ягоны, і для слугі, каб ён стаўся як гаспадар ягоны. Калі гаспадара дому назвалі Бэльзэбулам, тым больш хатніх яго.

26. Дык ня бойцеся іх, бо няма нічога прыкрытага, каб не адкрылася, ані тайнага, каб ня сталася вядомым.

27. Што кажу вам у цемры, кажыце пры сьвятле; і што чуеце на вуха, абвяшчайце з дахаў.

28. І ня бойцеся тых, што забіваюць цела, а душы́ забіць ня могуць; а бойцеся больш Таго, Хто можа і душу́, і цела загубіць у геeньне.

29. Ці ж ня два вераб'і продаюцца за асар? І ніводзін з іх не ўпадзе на зямлю бяз волі Айца вашага.

30. А ў вас і валасы на галаве ўсе палічаны.

31. Дык ня бойцеся, вы лепшыя за многіх вераб'ёў.

32. Дык кожнага, хто Мяне прызнае перад людзьмі, таго і Я прызнаю перад Айцом Маім, Які ў небе.

33. А хто адрачэцца Мяне перад людзьмі, таго і Я адракуся перад Айцом Маім, Які ў небе.

34. Ня думайце, што Я прыйшоў прынесьці супакой на зямлю; не супакой прыйшоў Я прынесьці, але меч.

35. Бо Я прыйшоў разлучы́ць чалавека з бацькам яго,

10:16 Лк 10:3
10:17 Мк 13:9-13; Лк 21:12-17
10:22 Мц 24:9,13
10:24 Лк 6:40; Ян 13:16; 15:20
10:26 Мк 4:22; Лк 8:17; 12:2-3
10:28 Лк 12:4-6
10:32 Лк 12:8-9
10:33 2 Цім 2:12
10:34 Лк 12:51-53
10:35 Міх 7:6

і дачку — з маці яе, і нявестку — са сьвякрухай яе.

36. І ворагі чалавеку хатнія яго.

37. Хто любіць бацьку ці маці больш за Мяне, ня варты Мяне; і хто любіць сына ці дачку больш за Мяне, ня варты Мяне.

38. І хто не бярэ крыжа свайго і ідзе за Мною, той ня варты Мяне.

39. Хто знойдзе душу́ сваю, загубіць яе; а хто загубіць душу́ сваю дзеля Мяне, знойдзе яе.

40. Хто прыймае вас, прыймае Мяне, а хто прыймае Мяне, прыймае Таго, Хто паслаў Мяне.

41. Хто прыймае прарока ў імя прарока, дастане нагароду прарока; і хто прыймае праведніка ў імя праведніка, дастане нагароду праведніка.

42. І калі хто напоіць аднаго з малых гэтых толькі кубкам халоднай вады ў імя вучня, сапраўды кажу вам, ня страціць нагароды свае».

Разьдзел 11

Істалася, як скончыў Ісус загадваць дванаццаці вучням Сваім, пайшоў адтуль вучыць і абвяшчаць у гарады іхнія.

10:37 Лк 14:26-27
10:38 Мц 16:24; Мк 8:34; Лк 9:23
10:39 Мц 16:25; Мк 8:35; Лк 9:24; 17:33; Ян 12:25
10:40 Мк 9:37; Лк 9:48; 10:16; Ян 13:20
10:42 Мк 9:41

11:2 Лк 7:18-35
11:5 Іс 35:5-6; 61:1
11:10 Мал 3:1

2. Ян жа, пачуўшы ў вязьніцы пра дзеяньні Хрыста, паслаў двух вучняў сваіх

3. сказаць Яму: «Ці Ты — Той, Які прыходзіць, ці чакаць нам іншага?»

4. І, адказваючы, Ісус сказаў ім: «Ідзіце, паведаміце Яну, што чуеце і бачыце:

5. сьляпыя бачаць і кульгавыя ходзяць, пракажоныя ачышчаюцца і глухія чуюць, мёртвыя ўваскрасаюць і ўбогім дабравесьціцца.

6. І шчасьлівы той, хто ня згоршыцца праз Мяне».

7. Калі ж тыя пайшлі, Ісус пачаў гаварыць да натоўпаў пра Яна: «Што глядзець хадзілі вы ў пустыню? Ці трысьціну, якую вецер хістае?

8. Але што хадзілі вы ўбачыць? Ці чалавека, апранутага ў мяккія шаты? Вось, тыя, што носяць мяккія шаты, знаходзяцца ў дамах валадарскіх.

9. Але што хадзілі вы ўбачыць? Прарока? Так, кажу вам, і больш за прарока.

10. Бо ён ёсьць той, пра якога напісана: "Вось, Я пасылаю анёла Майго перад абліччам Тваім, які пракладзе шлях Твой перад Табою".

11. Сапраўды кажу вам: Сярод народжаных жанчынамі не паўставаў большы за Яна Хрысьціцеля, але найменшы ў

Валадарстве Нябесным большы за яго.

12. Ад дзён Яна Хрысьціцеля дагэтуль Валадарства Нябеснае сілаю здабываецца, і людзі гвалтоўныя захопліваюць яго.

13. Бо ўсе Прарокі і Закон прарочылі да Яна.

14. І калі маеце прыняць, ён ёсьць Ільля, якому належыць прыйсьці.

15. Хто мае вушы слухаць, няхай слухае.

16. Да каго прыраўняю пакаленьне гэтае? Яно падобнае да дзяцей, якія сядзяць на вуліцы і клічуць да таварышаў сваіх,

17. і кажуць: "Мы гралі вам на жалейцы, і вы не скакалі; мы галасілі, і вы ня плакалі".

18. Бо прыйшоў Ян, ня есьць, ня п'е, і кажуць: "Дэмана мае".

19. Прыйшоў Сын Чалавечы, есьць і п'е; і кажуць: "Вось, чалавек — абжора і п'яніца, сябра мытнікаў і грэшнікаў". І апраўдана мудрасьць дзецьмі яе».

20. Тады пачаў Ён дакараць гарады, у якіх найбольш сталася цудаў Ягоных, за тое, што яны не навярнуліся:

21. «Гора табе, Харазін! Гора табе, Бэтсаіда! Бо калі б у Тыры і Сідоне сталіся цуды, якія былі стаўшыся ў вас, даўно б яны ў зрэбніцы і ў попеле навярнуліся.

11:12 Лк 16:16
11:14 Мал 4:5; Мц 17:10-13; Мк 9:11-13
11:20 Лк 10:13-15
11:21 Іс 23:1-18; Эзк 26:1-28:26; Ёэль 3:4-8; Ам 1:9-10; Зах 9:2-4

22. Аднак кажу вам: Тыру і Сідону лягчэй будзе ў дзень суду, чым вам.

23. І ты, Капэрнаум, які да неба ўзьнёсся, у пекла скінуты будзеш, бо калі б у Садоме сталіся цуды, якія былі стаўшыся ў табе, ён застаўся б да гэтага дня.

24. Аднак кажу вам, што зямлі Садомскай лягчэй будзе ў дзень суду, чым табе».

25. У той час, адказваючы, Ісус сказаў: «Вызнаю Цябе, Ойча, Госпадзе неба і зямлі, што Ты схаваў гэтае ад мудрых і разумных, і адкрыў немаўлятам.

26. Так, Айцец, бо гэтак было даспадобы Табе.

27. Усё Мне аддадзена Айцом Маім, і ніхто не спазнаў Сына, акрамя Айца; і ніхто не спазнаў Айца, акрамя Сына і каму Сын пастанавіў адкрыць.

28. Прыйдзіце да Мяне ўсе спрацаваныя і абцяжараныя, і Я дам вам супачынак.

11:23 Быц 19:24-28; Іс 14:13-15
11:24 Мц 10:15
11:25 Лк 10:21-22
11:27 Ян 1:18; 3:35; 10:15
11:29 Яр 6:16

29. Вазьміце ярмо Маё на сябе і навучыцеся ад Мяне, бо Я — ціхі і пакорнага сэрца, і знойдзеце супачынак душам вашым.

30. Бо ярмо Маё добрае, і цяжар Мой лёгкі».

Разьдзел 12

У той час праходзіў Ісус у суботу праз палеткі. Вучні ж Ягоныя былі галодныя і пачалі зрываць каласы і есьці.

2. А фарысэі, убачыўшы гэтае, сказалі Яму: «Вось, вучні Твае робяць, што ня сьлед рабіць у суботу».

3. Ён жа сказаў ім: «Ці ж вы не чыталі, што зрабіў Давід, калі быў галодны сам і тыя, што з ім?

4. Як ён увайшоў у дом Божы і еў хлябы пакладныя, якіх не належала есьці ані яму, ані тым, што з ім былі, а толькі адным сьвятарам?

5. Альбо ці не чыталі вы ў Законе, што ў суботы сьвятары ў сьвятыні парушаюць суботу, і бязьвінныя?

6. Кажу ж вам, што тут ёсьць большы за сьвятыню.

7. Калі б вы разумелі, што значыць: "Міласэрнасьці хачу, а не ахвяры", не асудзілі б бязьвінных.

8. Бо Сын Чалавечы ёсьць Гаспадар і суботы».

9. І, адыйшоўшы адтуль, Ён увайшоў у сынагогу іхнюю.

10. І вось, быў чалавек, які меў сухую руку. І спыталіся ў Яго, каб абвінаваціць Яго, кажучы: «Ці належыцца аздараўляць у суботу?»

12:1 Друг 23:25; Мк 2:23-28; Лк 6:1-5
12:3 1 Сам 21:1-6
12:4 Ляв 24:9
12:5 Лікі 28:9-10
12:7 Мц 9:13; Ос 6:6
12:9 Мк 3:1-6; Лк 6:6-11
12:11 Лк 14:5
2:18 Іс 42:1-4; Мц 3:17; 17:5; Мк 1:11; 9:7; Лк 3:22; 9:35

11. Ён жа сказаў ім: «Ці ёсьць сярод вас чалавек, які мае адну авечку, і калі яна ў суботу ўпадзе ў яму, ці ня возьме ён яе і ня выцягне?

12. Дык на колькі чалавек лепшы за авечку? Так што можна ў суботу рабіць дабро».

13. Тады кажа таму чалавеку: «Выцягні руку тваю!» І той выцягнуў, і зрабілася яна здаровая, як другая.

14. А фарысэі, выйшаўшы, учынілі нараду супраць Яго, каб Яго загубіць.

15. Але Ісус, даведаўшыся, пайшоў адтуль; і пайшлі за Ім вялікія натоўпы, і Ён аздаравіў іх усіх.

16. І забараніў ім, каб не выяўлялі Яго,

17. каб споўнілася сказанае праз прарока Ісаю, які кажа:

18. «Вось, Юнак Мой, Якога Я выбраў, Улюбёны Мой, у Якім мае ўпадабаньне душа Мая. Ускладу Дух Мой на Яго, і абвесьціць народам суд.

19. Ня будзе сварыцца, ані крычаць, і ніхто не пачуе на вуліцах голасу Яго.

20. Трысьціны надламанай не пераломіць і лёну, што дыміцца, не загасіць, пакуль ня дасьць суду перамогі.

21. І на імя Ягонае будуць спадзявацца народы».

22. Тады прывялі да Яго апанаванага дэманам сьляпога і нямога, і Ён аздаравіў яго, так што сьляпы і нямы стаў і гаварыць, і бачыць.

23. І дзівіліся ўсе натоўпы, і казалі: «Ці ня гэта Сын Давідаў?»

24. А фарысэі, пачуўшы, казалі: «Ён выганяе дэманаў не іначай, як праз Бэльзэбула, князя дэманаў».

25. А Ісус, ведаючы думкі іхнія, сказаў ім: «Усякае валадарства, якое разьдзялілася само ў сабе, апусьцее; і ўсякі горад ці дом, які разьдзяліўся сам у сабе, ня ўстоіць.

26. І калі шата́н шата́на выганяе, ён разьдзяліўся сам у сабе. Як можа ўстаяць валадарства ягонае?

27. І, калі Я праз Бэльзэбула выганяю дэманаў, дык сыны вашыя праз каго выганяюць? Дзеля гэтага яны будуць вам судзьдзямі.

28. А калі Я Духам Божым выганяю дэманаў, значыцца, дасягнула вас Валадарства Божае.

29. Або як можа хто ўвайсьці ў дом асілка і абрабаваць рэчы ягоныя, калі раней ня зьвяжа асілка, і тады абрабуе дом ягоны.

30. Хто не са Мною, той супраць Мяне; і хто не зьбірае са Мною, той раскідвае.

12:24 Мц 9:34; Мк 3:22-30; Лк 11:15-23
12:30 Мк 9:40

31. Дзеля гэтага кажу вам: усякі грэх і блюзьне́рства будзе адпушчана людзям, а блюзьнерства на Духа ня будзе адпушчана людзям.

32. І калі хто скажа слова супраць Сына Чалавечага, будзе адпушчана яму; а калі хто скажа супраць Духа Сьвятога, ня будзе адпушчана яму ані ў гэтым веку, ані ў будучым.

33. Або ўчыні́це дрэва добрым і плод ягоны добрым, або ўчыні́це дрэва благім і плод ягоны благім, бо дрэва пазнае́цца паводле пладоў.

34. Спараджэньне яхідны! Як вы можаце гаварыць добрае, калі вы злыя? Бо з перапоўненага сэрца гавораць вусны.

35. Добры чалавек з добрага скарбу сэрца выносіць добрае, а злы чалавек са злога скарбу выносіць злое.

12:32 Лк 12:10
12:33 Мц 7:20; Лк 6:43-45
12:34 Мц 3:7; 15:18; 23:33; Лк 3:7
12:38 Мц 16:1; Мк 8:11-12; Лк 11:6, 29-32

36. Кажу ж вам, што ўсякае пустое слова, якое скажуць людзі, аддасцца ім у дзень суду.

37. Бо паводле словаў сваіх будзеш апра́ўданы і паводле словаў сваіх будзеш асу́джаны».

38. Тады адказалі некаторыя з кніжнікаў і фарысэяў,

кажучы: «Настаўнік! Хочам бачыць ад Цябе знак».

39. Ён жа, адказваючы, сказаў ім: «Пакаленьне злое і чужаложнае шукае знакаў, і знакі ня будуць дадзены яму, апрача знаку Ёны прарока.

40. Бо як Ёна быў у чэраве кіта тры дні і тры ночы, так і Сын Чалавечы будзе ў сэрцы зямлі тры дні і тры ночы.

41. Ніневіты ўстануць на суд з пакаленьнем гэтым і асудзяць яго, бо яны навярнуліся праз пропаведзь Ёны; і вось, тут большы за Ёну.

42. Валадарка з Поўдня паўстане на суд з пакаленьнем гэтым і асудзіць яго, бо яна прыходзіла з краю зямлі паслухаць мудрасьці Салямона; і вось, тут большы за Салямона.

43. Калі нячысты дух выйдзе з чалавека, праходзіць праз бязводныя месцы, шукаючы супачынку, і не знаходзіць.

44. Тады кажа: "Вярнуся ў дом мой, адкуль я выйшаў". І, прыйшоўшы, знаходзіць яго незанятым, вымеценым і прыбраным.

45. Тады ідзе і бярэ з сабою сем іншых духаў, зьлейшых за сябе, і, увайшоўшы, жывуць там; і для чалавека таго апошняе стаецца горш за першае. Так будзе і з гэтым пакаленьнем злым».

12:39 Мц 16:4
12:40 Ёна 1:17
12:41 Ёна 3:5
12:42 1 Вал 10:1-10; 2 Лет 9:1-12
12:43 Лк 11:24-26

46. Калі ж Ён яшчэ гаварыў да натоўпаў, вось, маці і браты Ягоныя сталі вонкі, шукаючы гаварыць з Ім.

47. А нехта сказаў Яму: «Вось маці Твая і браты Твае стаяць вонкі, шукаючы гаварыць з Табою».

48. Ён жа, адказваючы, сказаў таму, які гаварыў з Ім: «Хто маці Мая, і хто браты Мае?»

49. І, выцягнуўшы руку Сваю на вучняў Сваіх, сказаў: «Вось маці Мая і браты Мае.

50. Бо хто выконвае волю Айца Майго, Які ў небе, той Мне брат, і сястра, і маці».

Разьдзел 13

У той самы дзень, выйшаўшы з дому, Ісус сеў ля мора.

2. І сабраліся да Яго шматлікія натоўпы, так што Ён увайшоў у човен і сеў, а ўвесь натоўп стаяў на беразе.

3. І гаварыў ім шмат у прыповесьцях, кажучы: «Вось, выйшаў сеяць сеяць.

4. І калі сеяў, адны [зярняты] ўпалі пры дарозе, і наляцелі птушкі, і падзяўблі іх.

5. Іншыя ж упалі на камяністае месца, дзе не было шмат зямлі; і адразу ўзыйшлі, бо зямля была неглыбокая,

12:46 Мк 3:31-35; Лк 8:19-21

13:1 Мк 4:1-9; Лк 5:1-3; 8:4-8

6. а калі ўзыйшло сонца, зьвялі і, як ня мелі кораня, высахлі.

7. Іншыя ж упалі ў церні, і вырасьлі церні, і заглушылі іх.

8. А іншыя ўпалі ў добрую зямлю і далі плод: адно — сто, адно — шэсьцьдзесят, а адно — трыццаць.

9. Хто мае вушы, каб слухаць, няхай слухае».

10. І, падыйшоўшы, вучні сказалі Яму: «Дзеля чаго гаворыш ім у прыповесьцях?»

11. А Ён, адказваючы, сказаў ім: «Бо вам дадзена ведаць таямніцы Валадарства Нябеснага, а ім ня дадзена.

12. Бо хто мае, таму дадзена будзе і памножыцца, а хто ня мае, у таго адымецца і тое, што мае.

13. Дзеля таго гавару ім у прыповесьцях, што яны, гледзячы, ня бачаць і, слухаючы, ня чуюць, і не разумеюць.

14. І спаўняецца над імі праroцтва Ісаі, якое кажа: "Слыхам пачуеце, і не зразумееце, і, гледзячы, глядзець будзеце, і ня ўбачыце.

15. Бо атлусьцела сэрца народу гэтага, і вушамі з цяжкасьцю чуюць, і вочы свае заплюшчылі, каб ня ўбачылі вачыма, і не пачулі вушамі, і не зразумелі сэрцам, і не навярнуліся, каб Я аздаравіў іх".

13:10 Мк 4:10-12; Лк 8:9-10
13:12 Мц 25:29; Мк 4:25; Лк 8:18; 19:26
13:14 Іс 6:9-10
1

13:16 Лк 10:23-24
13:18 Мк 4:13-20; Лк 8:11-15

16. Вашыя ж шчасьлівыя вочы, што бачаць, і вушы вашыя, што чуюць.

17. Бо сапраўды кажу вам, што многія прарокі і праведнікі жадалі ўбачыць, што вы бачыце, і ня бачылі, і пачуць, што вы чуеце, і ня чулі.

18. А вы паслухайце прыповесьць пра сейбіта.

19. Да ўсякага, хто чуе слова пра Валадарства і не разумее, прыходзіць злы і крадзе пасеянае ў сэрцы ягоным; гэта тое, што пасеянае пры дарозе.

20. А пасеянае на камяністае месца — гэта той, хто чуе слова і адразу з радасьцю прыймае яго,

21. але ня мае ў сабе кораня і нетрывалы: калі надыходзіць прыгнёт ці перасьлед дзеля слова, адразу горшыцца.

22. А пасеянае ў цярніне — гэта той, хто чуе слова, але клопаты веку гэтага і падман багацьця заглушаюць слова, і яно стаецца бясплодным.

23. А пасеянае ў добрую зямлю — гэта той, хто чуе слова і разумее, які дае плод, і дае адзін сто, а іншы — шэсьцьдзесят, а іншы — трыццаць».

24. Іншую прыповесьць даў Ён ім, кажучы: «Падобнае Валадарства Нябеснае да чалавека, які пасеяў добрае насеньне на полі сваім.

25. Калі ж людзі спалі, прыйшоў вораг ягоны, і пасеяў між пшаніцаю куκаль, і пайшоў.

26. Калі ж узыйшла рунь і дала плод, тады паказаўся і кукаль.

27. Прыйшоўшы ж, слугі гаспадара дому сказалі яму: "Пане, ці ж ня добрае насеньне пасеяў ты на полі тваім? Адкуль тады кукаль?"

28. Ён жа сказаў ім: "Вораг чалавек зрабіў гэтае". А слугі сказалі яму: "Дык хочаш, мы пойдзем зьбярэм яго?"

29. А ён мовіў: "Не, каб, зьбіраючы кукаль, вы не павырывалі разам з ім і пшаніцы.

30. Пакіньце расьці разам тое і другое да жніва; і ў час жніва я скажу жняцам: 'Зьбярыце спачатку кукаль і зьвяжыце яго ў снапы, каб спаліць іх, а пшаніцу зьбярыце ў сьвіран мой'"».

31. Іншую прыповесьць даў Ён ім, кажучы: «Падобнае Валадарства Нябеснае да зярняці гарчычнага, якое чалавек, узяўшы, пасеяў на полі сваім.

32. Яно меншае за ўсякае насеньне, а калі вырасьце — большае за ўсе расьліны і становіцца дрэвам, так што прылятаюць птушкі нябесныя і хаваюцца ў галінах яго».

33. Іншую прыповесьць сказаў Ён ім: «Падобнае Валадарства Нябеснае да рашчы́ны, якую жанчына, узяўшы, умяшала ў тры меры мукі́, пакуль ня ўкісла ўсё».

34. Усё гэтае Ісус гаварыў да натоўпаў у прыповесьцях і без прыповесьці не гаварыў ім,

35. каб споўнілася сказанае праз прарока, які кажа: «Адчыню ў прыповесьцях вусны Мае; выкажу схаванае ад стварэньня сьвету».

36. Тады Ісус, пакінуўшы натоўпы, увайшоў у дом, і падыйшлі да Яго вучні Ягоныя, кажучы: «Растлумач нам прыповесьць пра кукаль на полі».

37. Ён жа, адказваючы, сказаў ім: «Сейбіт добрага насеньня — гэта Сын Чалавечы.

38. Поле — гэта сьвет, добрае насеньне — гэта сыны Валадарства, а кукаль — сыны злога;

39. вораг, які пасеяў іх,— гэта д'ябал, жніво — сканчэньне веку, а жняцы — анёлы.

40. Бо як зьбіраюць кукаль і агнём паляць, так будзе пры сканчэньні веку гэтага:

41. пашле Сын Чалавечы анёлаў Сваіх, і зьбяруць з Валадарства Ягонага ўсе згаршэньні і ўсіх, хто чы́ніць беззаконьне.

42. І ўкінуць іх у печ вогненную, там будзе плач і скрыгат зубоў.

13:31 Мк 4:30-32; Лк 13:18-19
13:33 Лк 13:20-21
13:34 Мк 4:33-34
13:35 Пс 78(77):2

43. Тады праведнікі зазьяюць, як сонца, у Валадарстве Айца іхняга. Хто мае вушы, каб слухаць, няхай слухае.

44. Яшчэ падобнае Валадарства Нябеснае да скарбу, схаванага ў полі, які, знайшоўшы, чалавек схаваў, і ў радасьці сваёй ідзе, і прадае ўсё, што мае, і купляе тое поле.

45. Яшчэ падобнае Валадарства Нябеснае да чалавека купца, які шукае добрых пэрлінаў,

46. які, знайшоўшы адну каштоўную пэрліну, пайшоў, прадаў усё, што меў, і купіў яе.

47. Яшчэ падобнае Валадарства Нябеснае да нерату, які закінуты ў мора і сабраў усякага роду рыбы.

48. Калі ён напоўніўся, выцягнуўшы яго на бераг і сеўшы, добрую сабралі ў пасудзіны, а благую выкінулі вонкі.

49. Так будзе пры сканчэньні веку: выйдуць анёлы, і аддзеляць злых спасярод праведных,

50. і ўкінуць іх у печ вогненную, там будзе плач і скрыгат зубоў».

51. Кажа ім Ісус: «Ці зразумелі вы ўсё гэтае?» Яны кажуць Яму: «Так, Госпадзе!»

52. Ён жа сказаў ім: «Дзеля гэтага ўсякі кніжнік, навучаны пра Валадарства Нябеснае, падобны да гаспадара дому, які выносіць са скарбу свайго новае і старое».

53. І сталася, калі скончыў Ісус прыповесьці гэтыя, Ён выйшаў адтуль.

54. І, прыйшоўшы ў бацькаўшчыну Сваю, навучаў іх у сынагозе іхняй, так што яны дзівіліся і гаварылі: «Адкуль у Яго гэткая мудрасьць і моц?

55. Ці ж ня цесьляў Ён сын? Ці не Ягоная маці завецца Марыя, і браты Ягоныя — Якуб, і Ёсія, і Сымон, і Юда?

56. І сёстры Ягоныя ці ж ня ўсе сярод нас? Адкуль жа ў Яго ўсё гэтае?»

57. І горшыліся дзеля Яго. А Ісус сказаў ім: «Няма прарока без пашаны, хіба толькі ў бацькаўшчыне сваёй і ў доме сваім».

58. І не ўчыніў там шмат цудаў дзеля недаверства іхняга.

Разьдзел 14

У той час пачуў Ірад тэтрарх чутку пра Ісуса

2. і сказаў слугам сваім: «Гэта Ян Хрысьціцель; ён васкрошаны з мёртвых, і дзеля гэтага цуды дзеюцца праз яго».

3. Бо Ірад, схапіўшы Яна, увязьніў яго і пасадзіў у вязьніцу за Ірадыяду, жонку Філіпа, брата свайго,

13:54 Мк 6:1-6; Лк 4:16,22-24
13:57 Ян 4:44
14:1 Мк 6:14-29; Лк 9:7-9
14:3 Лк 3:19-20

4. бо Ян казаў яму: «Не належыцца табе мець яе».

5. І, хочучы забіць яго, баяўся натоўпу, бо яго мелі за прарока.

6. А калі Ірад спраўляў урадзіны, дачка Ірадыяды таньчыла пасярод іх і спадабалася Ірaду.

7. Таму ён з прысягаю пабяцаў ёй даць, чаго б ні папрасіла.

8. Яна ж, падвучаная маці сваёй, сказала: «Дай мне тут на місе галаву Яна Хрысьціцеля».

9. І засумаваў валадар, але дзеля прысягі і тых, што ўзьлягалі з ім, загадаў даць.

10. І паслаў адсячы галаву Яну ў вязьніцы.

11. І прынесьлі галаву яго на місе, і далі дзяўчыне, і яна занесла маці сваёй.

12. І вучні ягоныя, прыйшоўшы, узялі цела і пахавалі яго; і, пайшоўшы, паведамілі Ісусу.

13. І, пачуўшы, Ісус адыйшоў адтуль на чаўне ў пустыннае месца адзін, і натоўп, пачуўшы тое, пайшоў за Ім з гарадоў пехатою.

14. І, выйшаўшы, Ісус убачыў шматлікія натоўпы, і зьлітаваўся над імі, і аздаравіў нямоглых іхніх.

15. А калі настаў вечар, падыйшлі да Яго вучні Ягоныя, кажучы: «Тут месца пустыннае, і гадзіна ўжо позьняя; адпусьці натоўпы, каб, пайшоўшы ў мястэчкі, купілі сабе ежы».

16. А Ісус сказаў ім: «Ня трэба ім ісьці. Вы дайце ім есьці».

17. Яны ж кажуць Яму: «Нічога тут ня маем, толькі пяць хлябоў і дзьве рыбы».

18. А Ён сказаў: «Прынясіце Мне іх сюды».

19. І, загадаўшы натоўпам узьлегчы на траве, узяў пяць хлябоў і дзьве рыбы, і, зірнуўшы ў неба, дабраславіў і, паламаўшы, даў вучням хлеб, а вучні — натоўпу.

20. І елі ўсе, і насыціліся; і сабралі кавалкаў, што засталіся, дванаццаць поўных кашоў.

21. А тых, што елі, было каля пяці тысячаў мужчынаў, акрамя жанчынаў і дзяцей.

22. І адразу змусіў Ісус вучняў Сваіх увайсьці ў човен і плысьці перш за Яго на другі бок, пакуль Ён адпусьціць натоўпы.

23. І, адпусьціўшы натоўпы, Ён узыйшоў на гару памаліцца насамоце; і, як надыйшоў вечар, быў там адзін.

24. А човен ужо быў пасярод мора, кіданы хвалямі, бо вецер быў супраціўны.

14:4 Ляв 18:16; 20:21

14:13 Мк 6:30-44; Лк 9:10-17; Ян 6:5-13

14:22 Мк 6:45-51; Ян 6:16-21

25. А ў чацьвёртую варту ночы пайшоў да іх Ісус, ідучы па моры.

26. І вучні, убачыўшы Яго, як ішоў па моры, стрывожыліся, кажучы: «Гэта здань», і ад страху закрычалі.

27. Ісус жа адразу загаварыў з імі, кажучы: «Будзьце пэўныя, гэта Я; ня бойцеся».

28. Адказваючы ж Яму, Пётар сказаў: «Госпадзе! Калі гэта Ты, загадай мне ісьці да Цябе па вадзе».

29. Ён жа сказаў: «Ідзі». І, выйшаўшы з чаўна, Пётар пайшоў па вадзе, ідучы да Ісуса.

30. Але, бачачы моцны вецер, спалохаўся і, пачаўшы тануць, закрычаў, кажучы: «Госпадзе, ратуй мяне!»

31. А Ісус адразу, працягнуўшы руку, схапіў яго і кажа яму: «Малаверны! Чаму ты засумняваўся?»

32. І калі ўвайшлі яны ў човен, вецер сьціх.

33. А тыя, што былі ў чаўне, падыйшоўшы, пакланіліся Яму, кажучы: «Сапраўды, Ты — Сын Божы!»

34. І, пераплыўшы, прыйшлі ў зямлю Генэсарэцкую.

35. І людзі тамтэйшыя, пазнаўшы Яго, паслалі ва ўсю ваколіцу тую, і прынесьлі да Яго ўсіх хворых.

14:34 Мк 6:53-56

36. І прасілі Яго, каб толькі дакрануцца да краю адзеньня Ягонага; і ўсе, якія дакраніліся, былі аздароўленыя.

Разьдзел 15

Тады прыходзяць да Ісуса з Ерусаліму кніжнікі і фарысэі, кажучы:

2. «Чаму вучні Твае адступаюцца ад традыцыяў старэйшых? Бо ня мыюць рукі свае, калі ядуць хлеб».

3. Ён жа, адказваючы, сказаў ім: «Чаму і вы адступаецеся ад прыказаньня Божага дзеля традыцыяў вашых?

4. Бо Бог загадаў, кажучы: "Шануй бацьку твайго і маці", і: "Хто праклінае бацьку ці маці, няхай сьмерцю памрэ".

5. А вы кажаце: "Калі хто скажа бацьку або маці: 'Дар [Богу] тое, чым ты ад мяне карыстаўся',

6. той можа і не шанаваць бацьку свайго ці маці сваю". І вы пазбавілі сілы прыказаньне Божае дзеля традыцыяў вашых.

7. Крывадушнікі! Слушна прарочыў пра вас Ісая, кажучы:

8. "Народ гэты набліжаецца да Мяне вуснамі сваімі і губамі шануе Мяне; а сэрца іхняе трымаецца далёка ад Мяне.

15:1 Мк 7:1-13
15:4 Вых 20:12; 21:17; Ляв 20:9; Друг 5:16
15:8 Іс 29:13

9. Але марна пакланяюцца Мне, навучаючы вучэньняў і пастановаў чалавечых"».

10. І, паклікаўшы натоўп, сказаў ім: «Слухайце і разумейце:

11. Ня тое, што ўваходзіць у вусны, апаганьвае чалавека, але тое, што выходзіць з вуснаў, апаганьвае чалавека».

12. Тады вучні Ягоныя, падыйшоўшы, казалі Яму: «Ці ведаеш, што фарысэі, пачуўшы слова гэтае, згоршыліся?»

13. Ён жа, адказваючы, сказаў: «Усякая расьліна, якую не пасадзіў Айцец Мой Нябесны, будзе выкарчавана.

14. Пакіньце іх; яны — сьляпыя павадыры сьляпых; а калі сьляпы вядзе сьляпога, абодва ўваляцца ў яму».

15. Пётар жа, адказваючы, сказаў Яму: «Растлумач нам прыповесьць гэтую».

16. А Ісус сказаў: «Няўжо і вы такія няцямкія?

17. Ці ж яшчэ не разумееце, што ўсё, што ўваходзіць у вусны, трапляе ў жывот і выкідаецца прэч?

18. А тое, што выходзіць з вуснаў, — з сэрца выходзіць; гэта апаганьвае чалавека,

19. бо з сэрца выходзяць злыя думкі, забойствы, распуснасьць, чужалоства, крадзяжы, фальшывыя сьведчаньні, блюзьнёрствы.

15:10 Мк 7:14-23
15:18 Мц 12:34

20. Гэта апаганьвае чалавека, а есьці нямытымі рукамі не апаганьвае чалавека».

21. І, выйшаўшы адтуль, Ісус адыйшоў у межы Тыру і Сідону.

22. І вось жанчына Хананейская, выйшаўшы з тых ваколіцаў, крычала Яму, кажучы: «Зьлітуйся нада мною, Госпадзе, Сыне Давідаў! Дачка мая цяжка апанаваная дэманам!»

23. А Ён не адказаў ёй ані слова. І вучні Ягоныя, падыйшоўшы, прасілі Яго, кажучы: «Адпусьці яе, бо яна крычыць за намі».

24. Ён жа, адказваючы, сказаў: «Я пасланы толькі да авечак з дому Ізраіля, якія загінулі».

25. А яна, прыйшоўшы, пакланілася Яму, кажучы: «Госпадзе! Дапамажы мне».

26. Ён жа, адказваючы, сказаў: «Ня добра ўзяць хлеб у дзяцей і кінуць сабакам».

27. А яна сказала: «Так, Госпадзе! Але і сабакі ядуць крошкі, якія падаюць са сталá гаспадароў іхніх».

28. Тады, адказваючы, Ісус сказаў ёй: «О, жанчына! Вялікая вера твая; няхай станецца табе, як ты хочаш». І была

15:21 Мк 7:24-30

аздароўленая дачка ейная з тае гадзіны.

29. І, перайшоўшы адтуль, прыйшоў Ісус да мора Галілейскага і, узыйшоўшы на гару, сеў там.

30. І падыйшлі да Яго шматлікія натоўпы, маючы з сабою кульгавых, сьляпых, нямых, калекаў і шмат іншых, і пакінулі іх ля ног Ісуса; і Ён аздаравіў іх,

31. так што натоўп зьдзіўляўся, бачачы, што нямыя гавораць, калекі здаравеюць, кульгавыя ходзяць і сьляпыя бачаць, і славіў Бога Ізраіля.

32. А Ісус, паклікаўшы вучняў Сваіх, сказаў: «Шкада Мне гэтых людзей, што ўжо тры дні са Мною і ня маюць, што есьці; і не хачу адпусьціць іх галоднымі, каб не саслабелі ў дарозе».

33. І кажуць Яму вучні Ягоныя: «Адкуль у нас у пустыні гэтулькі хлеба, каб накарміць гэтакі натоўп?»

34. І кажа ім Ісус: «Колькі маеце хлябоў?» Яны ж сказалі: «Сем, і некалькі рыбак».

35. І Ён загадаў натоўпам узьлегчы на зямлі.

36. І, узяўшы сем хлябоў і рыбы, падзякаваўшы, паламаў і даў вучням Сваім, а вучні — натоўпу.

15:32 Мк 8:1-10

37. І елі ўсе, і наеліся; і сабралі кавалкаў, што засталіся, сем кашоў поўных.

38. А тых, што елі, было чатыры тысячы мужчынаў, акрамя жанчынаў і дзяцей.

39. І, адпусьціўшы натоўп, Ён увайшоў у човен і прыйшоў у ваколіцы Магдалы.

Разьдзел 16

І падыйшоўшы, фарысэі і садукеі, спакушаючы Яго, прасілі паказаць ім знак з неба.

2. Ён жа, адказваючы, сказаў ім: «Увечары вы кажаце: "Будзе пагода, бо неба чырвонае".

3. І раніцаю: "Сёньня нéпагадзь, бо неба чырвонае і пахмурнае". Крывадушнікі! Аблічча неба адрозьніваеце, а знакаў часу ня можаце?

4. Пакаленьне злое і чужаложнае знаку шукае, і знак ня будзе дадзены яму, апрача знаку Ёны прарока». І, пакінуўшы іх, адыйшоў.

5. І, перабраўшыся на другі бок, вучні Ягоныя забыліся ўзяць хлеба.

6. А Ісус сказаў ім: «Глядзіце, сьцеражыцеся кіслі фарысэйскай і садукейскай».

7. Яны ж разважалі між сабою, кажучы: «Бо мы хлябоў ня ўзялі».

16:1 Мц 12:38; Мк 8:11-13; Лк 11:16; 12:54-56
16:4 Мц 12:39; Лк 11:29
16:5 Мк 8:14-21
16:6 Лк 12:1

8. Зразумеўшы ж гэта, Ісус сказаў ім: «Чаму разважаеце між сабою, малаверы, што хлябоў ня ўзялі?

9. Ці яшчэ не разумееце і ня памятаеце тыя пяць хлябоў на пяць тысячаў, і колькі кашоў назьбіралі?

10. Ці тыя сем хлябоў на чатыры тысячы, і колькі кашоў назьбіралі?

11. Як не разумееце, што не наконт хлеба сказаў Я вам сьцерагчыся кі́сьлі фарысэйскай і садукейскай?»

12. Тады яны зразумелі, што Ён гаварыў ім сьцерагчыся ня кі́сьлі хлебнае, але навукі фарысэйскае і садукейскае.

13. А прыйшоўшы ў межы Цэзарэі Філіпавай, Ісус спытаўся ў вучняў Сваіх, кажучы: «Кім людзі называюць Мяне, Сына Чалавечага?»

14. А яны сказалі: «Адны — Янам Хрысьціцелем, другія — Ільлём, а іншыя — Ярэміем ці адным з прарокаў».

15. Ён кажа ім: «А вы кім Мяне называеце?»

16. Сымон жа Пётар, адказваючы, сказаў: «Ты — Хрыстос, Сын Бога Жывога».

17. І, адказваючы, Ісус сказаў яму: «Шчасьлівы ты, Сымон, сын Ёны, бо ня цела і кроў адкрылі табе гэтае, але Айцец Мой, Які ў небе.

16:9 Мц 14:17-21
16:10 Мц 15:34-38
16:13 Мк 8:27-30; Лк 9:18-21
16:14 Мц 14:1-2; Мк 6:14-15; Лк 9:7-8
16:16 Ян 6:68-69

16:19 Мц 18:18; Ян 20:23
16:21 Мк 8:31-9:1; Лк 9:22-27
16:24 Мц 10:38; Лк 14:27
16:25 Мц 10:39; Лк 17:33; Ян 12:25

18. І Я кажу табе: Ты — скала, і на гэтай скале Я збудую Царкву Маю, і брамы пекла не перамогуць яе.

19. І дам табе ключы Валадарства Нябеснага, і што зьвяжаш на зямлі, тое будзе зьвязана ў небе; і што разьвяжаш на зямлі, тое будзе разьвязана ў небе».

20. Тады загадаў Ён вучням Сваім, каб нікому не казалі, што Ён ёсьць Ісус Хрыстос.

21. Ад таго часу пачаў Ісус паказваць вучням Сваім, што Ён мусіць пайсьці ў Ерусалім і шмат перацярпець ад старшыняў, і першасьвятароў, і кніжнікаў, і быць забітым, і на трэці дзень уваскрэснуць.

22. І, адклікаўшы Яго, Пётар пачаў забараняць Яму, кажучы: «Будзь міласьцівы да Сябе, Госпадзе! Няхай ня будзе гэтага з Табою!»

23. Ён жа, павярнуўшыся, сказаў Пятру: «Адыйдзі ад Мяне, шата́н! Ты Мне згаршэньне, бо думаеш не пра тое, што Божае, але што чалавечае».

24. Тады Ісус сказаў вучням Сваім: «Калі хто хоча ісьці за Мною, няхай адрачэцца ад сябе, і возьме крыж свой, і ідзе за Мною.

25. Бо хто хоча душу́ сваю выратаваць, той загубіць яе, а

хто загубіць душу сваю дзеля Мяне, той знойдзе яе.

26. Бо якая карысьць чалавеку, калі ён здабудзе ўвесь сьвет, а душы́ сваёй пашкодзіць? Або што дасьць чалавек у выкуп за душу́ сваю?

27. Бо мае прыйсьці Сын Чалавечы ў славе Айца Свайго з анёламі Сваімі; і тады аддасьць кожнаму паводле ўчынкаў ягоных.

28. Сапраўды кажу вам: ёсьць некаторыя, што тут стаяць, якія не пакаштуюць сьмерці, пакуль ня ўбачаць Сына Чалавечага, Які ідзе ў Валадарстве Сваім».

Разьдзел 17

Праз шэсьць дзён бярэ Ісус Пятра, Якуба і Яна, брата ягонага, і вядзе іх на гару высокую адных.

2. І Ён перамяніўся перад імі, і сьвяцілася аблічча Ягонае, як сонца, а шаты Ягоныя сталіся белыя, як сьвятло.

3. І вось, зьявіліся ім Майсей і Ільля, ведучы́ гутарку з Ім.

4. Адказваючы, Пётар сказаў Ісусу: «Госпадзе! Добра нам тут быць; калі хочаш, зробім тут тры намёты: Табе адзін, і Майсею адзін, і адзін Ільлі».

5. Калі ён яшчэ гаварыў, вось, воблака сьветлае ахінула іх; і вось, голас з воблака, які кажа: «Гэта Сын Мой улюбёны, у Якім маю ўпадабаньне; Яго слухайце».

6. І, пачуўшы, вучні ўпалі на аблічча сваё і моцна спужаліся.

7. І Ісус, падыйшоўшы, дакрануўся да іх і сказаў: «Устаньце і ня бойцеся!»

8. Падняўшы ж вочы свае, яны нікога ня ўбачылі, акрамя аднаго Ісуса.

9. І як зыходзілі яны з гары, Ісус загадаў ім, кажучы: «Нікому не кажыце пра гэты відзеж, пакуль Сын Чалавечы не ўваскрэсьне з мёртвых».

10. І спыталіся ў Яго вучні Ягоныя, кажучы: «Чаму ж кніжнікі кажуць, што Ільля мусіць прыйсьці спачатку?»

11. А Ісус, адказваючы, сказаў ім: «Ільля сапраўды прыйдзе спачатку і направіць усё.

12. А Я кажу вам, што Ільля ўжо прыйшоў, і не пазналі яго, але ўчынілі з ім, як хацелі; гэтак і Сын Чалавечы мае пацярпець ад іх».

13. Тады вучні зразумелі, што Ён казаў ім пра Яна Хрысьціцеля.

14. І як прыйшлі яны да натоўпу, падыйшоў да Яго чалавек, падаючы перад ім на калені і кажучы:

15. «Госпадзе! Зьлітуйся над сынам маім, ён люнатык і

16:27 Пс 62(61):13; Мц 25:31; Рым 2:6

17:1 Мк 9:2-13; Лк 9:28-36; 2 Пт 1:17-18

17:5 Быц 22:2; Друг 18:15; Пс 2:7; Іс 42:1; Мц 3:17; 12:18; Мк 1:11; Лк 3:22

17:10 Мал 4:5

17:12 Мц 11:14

17:14 Мк 9:14-29; Лк 9:37-43

цяжка церпіць; бо часта кідаецца ў вагонь і часта ў ваду.

16. І я прыводзіў яго да вучняў Тваіх, і яны не маглі аздаравіць яго».

17. Ісус жа, адказваючы, сказаў: «О, пакаленьне бязьвернае і сапсаванае! Дакуль буду з вамі? Дакуль буду цярпець вас? Прывядзіце яго да Мяне сюды».

18. І забараніў яму Ісус, і дэман выйшаў з яго, і хлопец быў аздароўлены ў тую гадзіну.

19. Тады вучні, падыйшоўшы да Ісуса насамоце, сказалі: «Чаму мы не маглі выгнаць яго?»

20. А Ісус сказаў ім: «Дзеля недаве́рства вашага. Бо сапраўды кажу вам: калі вы маеце веру, як гарчычнае зерне, і скажаце гары гэтай: "Перайдзі адгэтуль туды", дык яна пяройдзе; і нішто ня будзе немагчымым для вас.

21. Гэты ж род выходзіць толькі праз малітву і пост».

22. Калі ж былі яны ў Галілеі, Ён сказаў ім: «Сын Чалавечы ма́е быць выдадзены ў рукі людзей,

23. і заб'юць Яго, і на трэці дзень Ён уваскрэсьне». І яны дужа засмуціліся.

24. Калі ж прыйшлі яны ў Капэрнаум, падыйшлі да Пятра зьбіральнікі дыдрахмаў

17:20 Мц 21:21; Мк 11:23; 1 Кар 13:2
17:22 Мк 8:31; 10:33-34; Лк 9:22
17:24 Вых 30:13; 38:26

і сказалі: «Настаўнік ваш ці ня дасьць дыдрахмы?»

25. Ён кажа: «Так». І калі ён увайшоў у дом, Ісус папярэдзіў яго, кажучы: «Як ты думаеш, Сымоне, валадары зямныя з каго бяруць мы́та ці дані́ну, ці са сваіх сыноў, ці з чужых?»

26. Пётар кажа Яму: «З чужых». Сказаў яму Ісус: «Значыцца, сыны вольныя.

27. Але, каб нам не згаршаць іх, пайшоўшы на мора, кінь ву́ду, і першую рыбу, якая пападзецца, вазьмі, і, расчыніўшы ёй рот, знойдзеш статыр; узяўшы яго, аддай ім за Мяне і за сябе».

Разьдзел 18

У тую гадзіну падыйшлі вучні да Ісуса, кажучы: «Дык хто большы ў Валадарстве Нябесным?»

2. І, паклікаўшы дзіцятка, Ісус паставіў яго пасярод іх

3. і сказаў: «Сапраўды кажу вам: калі не навернецеся і ня станецеся, як дзеці, ня ўвойдзеце ў Валадарства Нябеснае.

4. Дык хто пані́зіць сябе, як гэтае дзіця, той большы ў Валадарстве Нябесным.

5. І хто прыйме адно гэткае дзіцятка ў імя Маё, той Мяне прыймае.

6. А хто згоршыць аднаго з малых гэтых, якія вераць у

18:1 Мк 9:33-37; Лк 9:46-48; 22:24
18:3 Мк 10:15; Лк 18:17
18:6 Мк 9:42-48; Лк 17:1-2

Мяне, такому лепш было б, каб павесілі млынавы камень на шыю ягоную і ўтапілі яго ў глыбіні мора.

7. Гора сьвету ад згаршэньняў, бо патрэбна, каб прыйшлі згаршэньні; але гора таму чалавеку, праз якога прыходзіць згаршэньне.

8. Калі ж рука твая ці нага твая горшыць цябе, адсячы іх і кінь ад сябе: лепш табе ўвайсьці ў жыцьцё кульгавым ці калекаю, чым, маючы дзьве рукі або дзьве нагі, быць укінутым у агонь вечны.

9. І калі вока тваё горшыць цябе, вырві яго і кінь ад сябе: лепш табе аднавокім увайсьці ў жыцьцё, чым, маючы двое вачэй, быць укінутым у геенну вогненную.

10. Глядзіце, не пагарджайце ані адным з малых гэтых, бо кажу вам, што анёлы іхнія ў небе заўсёды бачаць аблічча Айца Майго Нябеснага.

11. Бо Сын Чалавечы прыйшоў, каб збавіць тое, што загінула.

12. Як вы думаеце, калі б нейкі чалавек меў сто авечак, і адна з іх заблукала, ці, пакінуўшы дзевяноста дзевяць у гарах, ня пойдзе ён шукаць тую, што заблукала?

13. І, калі станецца, што знойдзе яе, сапраўды кажу вам: ён узрадуецца з яе больш, чым з дзевяноста дзевяці, якія не заблукалі.

14. Гэтак няма волі Айца вашага, Які ў небе, каб загінуў адзін з малых гэтых.

15. Калі ж саграшыць супраць цябе брат твой, пайдзі і дакары яго між табою і ім адным; калі паслухаецца цябе, ты здабыў брата твайго.

16. Калі ж не паслухаецца, вазьмі з сабою яшчэ аднаго ці двух, каб вуснамі двух або трох сьведак змацавалася ўсякае слова.

17. Калі ж не пачуе, скажы царкве, а калі і царквы не пачуе, няхай будзе ён табе, як паганін і мытнік.

18. Сапраўды кажу вам: усё, што вы зьвяжаце на зямлі, будзе зьвязана ў небе, і што разьвяжаце на зямлі, будзе разьвязана ў небе.

19. Ізноў кажу вам, што калі двое з вас на зямлі згодзяцца адносна любой справы, дык што ні папросяць, станецца ім ад Айца Майго, Які ў небе.

20. Бо дзе двое або трое сабраныя дзеля імя Майго, там Я сярод іх».

21. Тады Пётар, падыйшоўшы да Яго, сказаў: «Госпадзе! Колькі разоў брат мой будзе грашыць супраць мяне, і я дарую яму? Ці да сямі разоў?»

18:8 Мц 5:30
18:9 Мц 5:29
18:12 Лк 15:4-7
18:15 Лк 17:3
18:16 Друг 19:15
18:18 Мц 16:19; Ян 20:23
18:21 Лк 17:3-4

22. Кажа яму Ісус: «Не кажу табе: да сямі, але да сямідзесяці разоў па сем.

23. Дзеля гэтага Валадарства Нябеснае падобнае да чалавека валадара, які захацеў разрахава́цца са слугамі сваімі.

24. Калі ж пачаў ён рахава́ць, прывялі да яго аднаго, які вінен быў дзесяць тысячаў талентаў.

25. А як ня меў што аддаць, пан ягоны загадаў прадаць яго, і жонку ягоную, і дзяцей, і ўсё, што меў, і заплаціць.

26. Тады слуга той, упаўшы, пакланіўся яму, кажучы: "Пане! Будзь доўгацярплівым да мяне, і ўсё табе аддам".

27. Пан, зьліtаваўшыся над слугою тым, адпусьціў яго і дараваў яму пазыку.

28. А слуга той, выйшаўшы, знайшоў аднаго з таварышаў сваіх, які вінен быў яму сто дынараў, і, схапіўшы яго, душыў, кажучы: "Аддай мне, што вінен".

29. Тады таварыш ягоны, упаўшы да ног яго, прасіў яго, кажучы: "Будзь доўгацярплівым да мяне, і ўсё аддам табе".

30. А той не захацеў, але адыйшоўшы, кінуў яго ў вязьніцу, пакуль не аддасьць доўгу.

31. Таварышы ягоныя, убачыўшы, што сталася, вельмі **18:22** Быц 4:24 засмуціліся і, прыйшоўшы, паведамілі пану свайму ўсё, што сталася.

32. Тады пан ягоны, паклікаўшы яго, кажа яму: "Злы слуга! Увесь твой доўг я дараваў табе, калі ты прасіў мяне.

33. Ці ж ня мусіў і ты зьліtавацца над таварышам тваім, як і я зьліtаваўся над табою?"

34. І, загневаўшыся, пан ягоны аддаў яго ка́там, пакуль не аддасьць яму ўсяго доўгу.

35. Так і Айцец Мой Нябесны ўчы́ніць вам, калі не даруе кожны з вас ад сэрца свайго брату свайму грахоў ягоных».

Разьдзел 19

І сталася, калі скончыў Ісус словы гэтыя, выйшаў з Галілеі і прыйшоў у межы Юдэйскія на той бок Ярдану.

2. І пайшлі за Ім шматлікія натоўпы, і Ён аздаравіў іх там.

3. І падыйшлі да Яго фарысэі, спакушаючы Яго і кажучы Яму: «Ці за ўсякую віну можна чалавеку разводзіцца з жонкаю сваёю?»

4. Ён жа, адказваючы, сказаў ім: «Ці вы не чыталі, што Той, Хто стварыў на пачатку, мужчынай і жанчынай стварыў іх?

5. І Ён сказаў: "Дзеля гэтага пакіне чалавек бацьку і маці,

19:3 Мк 10:2-12
19:4 Быц 1:27; 5:2
19:5 Быц 2:24

і прылепіцца да жонкі сваёй; і будуць двое адным целам".

6. Так што яны ўжо ня двое, але адно цела. Вось жа, што Бог злучыў, таго чалавек няхай не разлучае».

7. Яны кажуць Яму: «Як тады Майсей даў прыказаньне даць разводны ліст і пакінуць яе?»

8. Ён кажа ім: «Майсей дзеля жорсткасьці сэрца вашага дазволіў вам разводзіцца з жонкамі вашымі, а на пачатку не было гэтак.

9. А Я кажу вам: хто пакіне жонку сваю не за распусту і ажэніцца з іншаю, той чужаложыць; і хто ажэніцца з разьведзенаю, чужаложыць».

10. Кажуць Яму вучні Яго-ныя: «Калі гэткі абавязак чалавека да жонкі, не карысна жаніцца».

11. Ён жа сказаў ім: «Ня ўсе ўмяшчаюць слова гэтае, але каму дадзена.

12. Бо ёсьць скапцы́, што з улоньня маці гэткімі нарадзіліся; і ёсьць скапцы, якія вы́пакладаныя людзьмі; і ёсьць скапцы, якія самі сябе вы́пакладалі дзеля Валадарства Нябеснага. Хто можа ўмясьціць, няхай умесьціць».

13. Тады прыносілі да Яго дзяцей, каб Ён усклаў на іх

19:3 Мк 10:2-12
19:4 Быц 1:27; 5:2
19:5 Быц 2:24
19:7 Друг 24:1-4; Мц 5:31
19:9 Мц 5:32; Лк 16:18; 1 Кар 7:10-11
19:13 Мк 10:13-16; Лк 18:15-17

рукі і памаліўся; а вучні забаранялі ім.

14. А Ісус сказаў: «Пакіньце дзяцей і не забараняйце ім прыходзіць да Мяне; бо гэткіх ёсьць Валадарства Нябеснае».

15. І, усклаўшы на іх рукі, пайшоў адтуль.

16. І вось нехта, падыйшоўшы, сказаў Яму: «Настаўнік добры! Што мне зрабіць добрага, каб мець жыцьцё вечнае?»

17. Ён жа сказаў яму: «Чаму ты называеш Мяне добрым? Ніхто ня добры, акрамя аднаго Бога. Калі ж хочаш увайсьці ў жыцьцё, захоўвай прыказаньні».

18. Кажа Яму: «Якія?» Ісус жа сказаў: «Не забівай; не чужалож; не крадзі; ня сьведчы фальшыва;

19. шануй бацьку твайго і маці; і любі бліжняга твайго, як самога сябе».

20. Кажа Яму юнак: «Усё гэта я захаваў ад юнацтва майго. Чаго яшчэ мне не стае?»

21. Ісус мовіў яму: «Калі хочаш быць дасканалым, ідзі, прадай маёмасьць тваю і раздай убогім, і будзеш мець скарб у небе, і прыходзь, ідзі за Мною».

22. Пачуўшы гэтае слова, юнак адыйшоў засмучаны, бо меў вялікую маёмасьць.

19:16 Мк 10:17-31; Лк 18:18-30
19:18 Вых 20:13-16; Друг 5:17-20
19:19 Вых 20:12; Ляв 19:18; Друг 5:16

23. А Ісус сказаў вучням Сваім: «Сапраўды кажу вам, што цяжка багатаму ўвайсьці ў Валадарства Нябеснае.

24. Зноў жа кажу вам: лягчэй вярблюду прайсьці праз вушка іголкі, чым багатаму ўвайсьці ў Валадарства Божае».

25. Пачуўшы гэтае, вучні Ягоныя надта дзівіліся, кажучы: «Хто ж тады можа быць збаўленым?»

26. А Ісус, паглядзеўшы, сказаў ім: «У людзей гэта немагчыма, а ў Бога ўсё магчыма».

27. Тады Пётар, адказваючы, сказаў Яму: «Вось, мы пакінулі ўсё і пайшлі за Табою; што ж будзе нам?»

28. А Ісус сказаў ім: «Сапраўды кажу вам, што вы, якія пайшлі за Мною, у адроджаным [сьвеце], калі Сын Чалавечы сядзе на пасадзе славы Сваёй, сядзеце на дванаццаці пасадах судзіць дванаццаць каленаў Ізраіля.

29. І кожны, хто пакінуў дамы, або братоў, або сёстраў, або бацьку, або маці, або жонку, або дзяцей, або палі дзеля імя Майго, атрымае ў стакроць больш і ўспадкаеміць жыцьцё вечнае.

30. Многія ж першыя будуць апошнімі, і апошнія — першымі.

19:28 Мц 25:31; Лк 22:30
19:30 Мц 20:16; Лк 13:30

Разьдзел 20

Бо Валадарства Нябеснае падобнае да чалавека гаспадара дому, які выйшаў рана раніцаю наняць работнікаў у вінаграднік свой.

2. І, умовіўшыся з работнікамі па дынару за дзень, паслаў іх у вінаграднік свой.

3. І, выйшаўшы каля трэцяе гадзіны, ён убачыў іншых, якія стаялі на рынку бяз працы.

4. І сказаў ім: "Ідзіце і вы ў вінаграднік мой і, што будзе справядліва, дам вам". Яны пайшлі.

5. Зноў выйшаўшы каля шостае і дзявятае гадзіны, зрабіў гэтак сама.

6. А выйшаўшы каля адзінаццатае гадзіны, ён знайшоў іншых, якія стаялі бяз працы, і кажа ім: "Чаму вы стаіцё тут цэлы дзень бяз працы?"

7. Яны кажуць яму: "Ніхто нас не наняў". Ён кажа ім: "Ідзіце і вы ў вінаграднік і, што будзе справядліва, атрымаеце".

8. А як надыйшоў вечар, кажа гаспадар вінаградніку наглядчыку свайму: "Пакліч работнікаў і аддай ім плату, пачаўшы з апошніх да першых".

9. І тыя, што прыйшлі каля адзінаццатае гадзіны, атрымалі па дынару.

20:8 Ляв 19:13; Друг 24:15

10. А тыя, што прыйшлі першымі, думалі, што яны атрымаюць больш, але і яны атрымалі па дынару.

11. І, атрымаўшы, пачалі наракаць на гаспадара дому,

12. кажучы: "Гэтыя апошнія рабілі адну гадзіну, і ты зраўняў іх з намі, якія перанесьлі цяжар дня і сьпёку".

13. Ён жа, адказваючы, сказаў аднаму з іх: "Дружа! Я ня крыўджу цябе. Ці ж не за дынар ты ўмовіўся са мною?

14. Вазьмі сваё і ідзі. А я хачу даць гэтаму апошняму тое, што і табе.

15. Ці ж я не магу ў сваім рабіць, што хачу? Або вока тваё злоснае, што я добры?"

16. Гэтак будуць апошнія першымі, і першыя — апошнімі, бо шмат пакліканых, але мала выбраных».

17. І, узыходзячы ў Ерусалім, Ісус дарогаю ўзяў дванаццаць вучняў Сваіх і сказаў ім:

18. «Вось, мы ўзыходзім у Ерусалім, і Сын Чалавечы будзе выдадзены першасьвятарам і кніжнікам, і яны асудзяць Яго на сьмерць,

19. і выдадуць Яго паганам на зьдзек, і бічаваньне, і ўкрыжаваньне; і на трэці дзень Ён уваскрэсьне».

20. Тады падыйшла да Яго маці сыноў Зэбэдэя з сынамі

20:16 Мц 19:30; Мк 10:31; Лк 13:30

20:17 Мк 10:32-34; Лк 18:31-33

20:20 Мк 10:35-45

сваімі, кланяючыся і нечага просячы ў Яго.

21. Ён жа сказаў ёй: «Чаго ты хочаш?» Яна кажа Яму: «Скажы, каб гэтыя два сыны мае селі адзін праваруч Цябе, а другі — леваруч у Валадарстве Тваім».

22. А Ісус, адказваючы, сказаў: «Ня ведаеце, чаго просіце. Ці можаце піць келіх, які Я маю піць, і хрысьціцца хрышчэньнем, якім Я хрышчуся?» Яны кажуць Яму: «Можам».

23. І Ён кажа ім: «Сапраўды, келіх Мой будзеце піць і хрышчэньнем, якім Я хрышчуся, будзеце хрысьціцца, а сесьці праваруч Мяне і леваруч Мяне не магу даць вам, але каму падрыхтавана Айцом Маім».

24. І пачуўшы гэта, дзесяцёра абурыліся на двух братоў.

25. А Ісус, паклікаўшы іх, сказаў: «Вы ведаеце, што князі народаў пануюць над імі і магнаты маюць уладу над імі.

26. А ў вас ня гэтак мае быць, але хто хоча між вамі стацца большым, няхай будзе служыцелем вашым,

27. і хто хоча між вамі быць першым, няхай будзе вашым слугою,

28. як і Сын Чалавечы не прыйшоў, каб Яму служылі,

20:25 Лк 22:25-26

20:26 Мц 23:11; Мк 9:35

але каб паслужыць і аддаць душу́ Сваю на адкупленьне многіх».

29. І як выходзілі яны з Ерыхону, за Ім ішоў шматлікі натоўп.

30. І вось, два сьляпыя, што сядзелі пры дарозе, пачуўшы, што Ісус праходзіць, закрычалі, кажучы: «Зьлітуйся над намі, Госпадзе, Сыне Давідаў!»

31. А натоўп сварыўся на іх, каб маўчалі; а яны яшчэ мацней закрычалі, кажучы: «Зьлітуйся над намі, Госпадзе, Сыне Давідаў!»

32. І, супыніўшыся, Ісус паклікаў іх і сказаў: «Чаго вы хочаце, каб Я зрабіў вам?»

33. Яны кажуць Яму: «Госпадзе! Каб адчыніліся вочы нашыя».

34. Ісус жа, зьліtаваўшыся, дакранууся да вачэй іхніх, і адразу сталі бачыць вочы іхнія, і яны пайшлі за Ім.

Разьдзел 21

І калі наблізіліся да Ерусаліму і прыйшлі да Бэтфагі на гары Аліўнай, тады Ісус паслаў двух вучняў,

2. кажучы ім: «Ідзіце ў мястэчка, якое перад вамі, і адразу знойдзеце асьліцу прывязаную і асьляня з ёю; адвязаўшы, прывядзіце да Мяне.

20:29 Мк 10:46-52; Лк 18:35-43

21:1 Мк 11:1-10; Лк 19:28-38; Ян 12:12-15

21:5 Зах 9:9

21:9 Пс 118(117):25-26

21:12 Мк 11:15-19; Лк 19:45-48; Ян 2:13-16

3. І калі хто скажа вам нешта, адкажыце, што Госпад іх патрабуе: і адразу пашле іх».

4. А ўсё гэтае сталася, каб споўнілася сказанае праз прарока, які кажа:

5. «Скажыце дачцэ Сыёну: "Вось, Валадар твой ідзе да цябе ціхі, які сядзіць на асьліцы і асьляняці, сыне пад'ярэмнай"».

6. Пайшоўшы, вучні зрабілі так, як загадаў ім Ісус.

7. Прывялі асьліцу і асьляня і ўсклалі на іх адзеньне сваё, і Ён сеў на іх.

8. А шматлікі натоўп пасьцілаў на дарозе адзеньне сваё, а іншыя рэзалі галіны з дрэваў і пасьцілалі на дарозе.

9. А натоўпы, што наперадзе і за Ім ішлі, крычалі, кажучы: «Гасанна Сыну Давіда! Дабраслаўлёны Той, Хто ідзе ў імя Госпада! Гасанна на вышынях!»

10. І як увайшоў Ён у Ерусалім, узварухнуўся ўвесь горад, кажучы: «Хто гэта?»

11. А натоўпы казалі: «Гэта Ісус, прарок з Назарэту Галілейскага».

12. І ўвайшоў Ісус у сьвятыню Божую, і выгнаў усіх, што продалі і куплялі ў сьвятыні, і сталы мяняльнікаў і лаўкі прадаўцоў галубоў перавярнуў.

13. І кажа ім: «Напісана: "Дом Мой домам малітвы будзе названы". А вы зрабілі яго пячорай разбойнікаў».

14. І падыйшлі да Яго ў сьвятыні сьляпыя і кульгавыя, і Ён аздаравіў іх.

15. А першасьвятары і кніжнікі, убачыўшы цуды, якія Ён учыніў, і дзяцей, якія крычалі ў сьвятыні і казалі: «Гасанна Сыну Давіда!»,— абурыліся

16. і сказалі Яму: «Ці чуеш, што яны кажуць?» А Ісус кажа ім: «Так! Ці вы ніколі не чыталі: "З вуснаў немаўлятаў і тых, што пры грудзях, Ты ўчыніў хвалу?"»

17. І, пакінуўшы іх, выйшаў з гораду да Бэта́ніі, і правёў там ноч.

18. А раніцою, вяртаючыся ў горад, адчуў голад.

19. І, убачыўшы пры дарозе адно дрэва фігавае, падыйшоў да яго, і нічога не знайшоў на ім, акрамя адной лістоты, і кажа да яго: «Няхай больш ня будзе з цябе плоду да веку». І адразу ж засохла дрэва фігавае.

20. І, убачыўшы гэта, вучні зьдзівіліся, кажучы: «Як гэта адразу ж засохла дрэва фігавае?»

21. А Ісус, адказваючы, сказаў ім: «Сапраўды кажу вам: калі вы будзеце мець веру і ня будзеце сумнявацца, ня толькі зробіце тое, што з дрэвам фігавым, але калі і гары гэтай скажаце: "Будзь узятая і кінутая ў мора",— станецца.

22. І ўсё, што будзеце прасіць у малітве з вераю, атрымаеце».

23. І калі прыйшоў Ён у сьвятыню, падыйшлі да Яго, калі Ён вучыў, першасьвятары і старшыні народу, кажучы: «Якою ўладаю Ты гэта робіш? І хто Табе даў гэтую ўладу?»

24. А Ісус, адказваючы, сказаў ім: «Спытаюся і Я ў вас адно слова; калі на гэта скажаце Мне, і Я вам скажу, якою ўладаю раблю гэта.

25. Хрышчэньне Яна адкуль было: з неба ці ад людзей?» Яны ж разважалі між сабою, кажучы: «Калі скажам: "З неба",— Ён скажа нам: "Чаму ж вы не паверылі яму?"

26. А калі скажам: "Ад людзей",— баімся натоўпу, бо ўсе маюць Яна за прарока».

27. І, адказваючы, сказалі Ісусу: «Ня ведаем». І Ён сказаў ім: «І Я вам не скажу, якою ўладаю гэтае раблю.

28. А як вы думаеце: чалавек меў двух дзяцей, і ён, падыйшоўшы да першага, сказаў: "Дзіцятка, ідзі сёньня працаваць у вінаграднік мой".

21:13 Іс 56:7; Яр 7:11
21:16 Пс 8:3
21:18 Мк 11:12-14, 20-24
21:21 Мц 17:20; 1 Кар 13:2
21:23 Мк 11:27-33; Лк 20:1-8

29. Той жа, адказваючы, сказаў: "Не хачу", а пасьля, пакаяўшыся, пайшоў.

30. І, падыйшоўшы да другога, ён сказаў тое самае. Той, адказваючы, сказаў: "Іду, пане", і не пайшоў.

31. Каторы з двух выканаў волю бацькі?» Кажуць Яму: «Першы». Кажа ім Ісус: «Сапраўды кажу вам, што мытнікі і распусьніцы ідуць наперадзе вас у Валадарства Божае.

32. Бо прыйшоў да вас Ян шляхам праведнасьці, і вы не паверылі яму, а мытнікі і распусьніцы паверылі яму; вы ж, бачачы гэтае, не пакаяліся пасьля, каб паверыць яму.

33. Паслухайце другую прыповесьць: быў нейкі чалавек, гаспадар дому, які пасадзіў вінаграднік, і абгарадзіў яго плотам, і выкапаў у ім тоўчню, і пабудаваў вежу, і здаў яго вінаградарам, і выехаў.

34. Калі ж наблізіўся час пладоў, ён паслаў слугаў сваіх да вінаградараў узяць плады свае.

35. І схапілі вінаградары слугаў ягоных, аднаго зьбілі, другога забілі, а іншага ўкаменава́лі.

36. Зноў паслаў ён іншых слугаў, больш, чым раней; і з імі зрабілі тое самае.

21:32 Лк 7:29-30

21:33 Іс 5:1-2; Мк 12:1-12; Лк 20:9-19

37. Нарэшце паслаў да іх сына свайго, кажучы: "Пасаромеюцца сына майго".

38. А вінаградары, убачыўшы сына, сказалі адзін аднаму: "Гэта спадкаемца! Хадзем, заб'ем яго і атрымаем спадчыну ягоную".

39. І, схапіўшы яго, выгналі вон з вінаградніку і забілі.

40. Калі ж прыйдзе гаспадар вінаградніку, што зробіць ён з гэтымі вінаградарамі?»

41. Кажуць Яму: «Ліхадзеяў гэтых жорстка выгубіць, а вінаграднік здасьць іншым вінаградарам, якія будуць аддаваць яму плады ў свой час».

42. Кажа ім Ісус: «Няўжо вы ніколі не чыталі ў Пісаньні: "Каме́нь, які адкінулі будаўнікі, стаўся галавою вугла. Ад Госпада гэта сталася, і дзіўна ў вачах нашых".

43. Дзеля гэтага кажу вам, што будзе забранае ў вас Валадарства Божае і дадзена будзе народу, які ўчыняе плады ягоныя.

44. І той, хто ўпадзе на гэты каме́нь, разаб'ецца; а на каго ён упадзе, таго раздушыць».

45. І, пачуўшы прыповесьці Ягоныя, першасьвятары і фарысэі зразумелі, што Ён гаворыць пра іх.

21:42 Пс 118(117):22-23

46. І, шукаючы ўзяць Яго, збаяліся натоўпаў, таму што яны мелі Яго за прарока.

Разьдзел 22

І адказваючы, Ісус зноў гаварыў з імі ў прыповесьцях, кажучы:

2. «Валадарства Нябеснае падобнае да чалавека валадара, які справіў вясельле для сына свайго.

3. І ён паслаў слугаў сваіх клікаць пакліканых на вясельле; і тыя не хацелі прыйсьці.

4. Зноў паслаў ён іншых слугаў, кажучы: "Скажыце пакліканым: Вось, я падрыхтаваў бяседу маю, валы́ маé і, што ўкормлена, зарэзаны, і ўсё падрыхтавана. Прыходзьце на вясельле".

5. А яны, ня дбаючы на тое, пайшлі, хто на поле сваё, а хто да свайго гандлю.

6. А іншыя, узяўшы слугаў ягоных, зьняважылі іх і забілі.

7. Пачуўшы пра гэтае, валадар загневаўся і, паслаўшы жаўнераў сваіх, выгубіў забойцаў тых, і горад іхні спаліў.

8. Тады кажа ён слугам сваім: "Сапраўды, вясельле падрыхтаванае, але пакліканыя не былі вартыя.

9. Дык пайдзіце на ростані дарог, і ўсіх, каго знойдзеце, клічце на вясельле".

22:1 Лк 14:15-24

22:13 Мц 8:12; 25:30; Лк 13:28

22:15 Мк 12:13-17; Лк 20:20-26

10. І слугі тыя, выйшаўшы на дарогі, сабралі ўсіх, каго толькі знайшлі, злых і добрых; і на вясельлі было поўна гасьцей.

11. Увайшоўшы ж пабачыць тых, што ўзьлягалі, валадар убачыў там чалавека, не апранутага ў вясельнае адзеньне,

12. і кажа яму: "Дружа, як ты ўвайшоў сюды, ня маючы вясельнага адзеньня?" Той жа маўчаў.

13. Тады сказаў валадар слугам: "Зьвязаўшы яму рукі і ногі, вазьміце яго і ўкіньце ў цемру вонкавую; там будзе плач і скрыгат зубоў.

14. Бо шмат пакліканых, але мала выбраных"».

15. Тады, пайшоўшы, фарысэі зрабілі нараду, як злавіць Яго ў словах.

16. І пасылаюць да Яго вучняў сваіх з ірадыянамі, кажучы: «Настаўнік! Мы ведаем, што Ты праўдзівы і пра шлях Божы паводле праўды навучаеш, і не дагаджаеш нікому, бо не глядзіш на аблічча людзей.

17. Дык скажы нам, як Ты думаеш, ці належыцца даваць даніну цэзару, ці не?»

18. А Ісус, разумеючы злаcьлівасьць іхнюю, сказаў: «Чаму спакушаеце Мяне, крывадушнікі?

19. Пакажыце Мне манэту для даніны». Яны ж прынесьлі Яму дынар.

20. І кажа ім: «Чый гэта вобраз і надпіс?»

21. Кажуць Яму: «Цэзара». Тады кажа ім: «Дык аддавайце тое, што цэзара, цэзару, а што Божае, — Богу».

22. І, пачуўшы гэта, яны зьдзівіліся, і, пакінуўшы Яго, адыйшлі.

23. У той дзень падыйшлі да Яго садукеі, якія кажуць, што няма ўваскрасеньня, і спыталіся ў Яго:

24. «Настаўнік, Майсей сказаў: "Калі хто памрэ, ня маючы дзяцей, брат ягоны няхай возьме жонку ягоную і адновіць насеньне брату свайму".

25. Было ж у нас сем братоў, і першы, ажаніўшыся, памёр і, ня маючы насеньня, пакінуў жонку сваю брату свайму.

26. Таксама і другі, і трэці, аж да сёмага.

27. Пасьля ўсіх памерла і жонка.

28. Дык пры ўваскрасеньні якога з сямі будзе яна жонкаю? Бо ўсе мелі яе».

29. Адказваючы, Ісус сказаў ім: «Вы памыляецеся, ня ведаючы ані Пісаньня, ані моцы Божае.

30. Бо пры ўваскрасеньні ані жэняцца, ані замуж выходзяць, але будуць як анёлы Божыя ў небе.

31. А наконт уваскрасеньня мёртвых, ці не чыталі вы сказанага вам Богам, Які кажа:

32. "Я — Бог Абрагама, і Бог Ісаака, і Бог Якуба!" Бог ня ёсьць Бог мёртвых, але жывых».

33. І, пачуўшы, натоўпы дзівіліся з навукі Ягонай.

34. А фарысэі, пачуўшы, што Ён прымусіў змоўкнуць садукеяў, сабраліся супраць Яго.

35. І спытаўся адзін з іх, законьнік, спакушаючы Яго і кажучы:

36. «Настаўнік, якое найбольшае прыказаньне ў Законе?»

37. А Ісус сказаў яму: «"Любі Госпада, Бога твайго, усім сэрцам тваім, і ўсёю душою тваёю, і ўсім разуменьнем тваім".

38. Гэта ёсьць першае і найбольшае прыказаньне.

39. Другое ж падобнае да яго: "Любі бліжняга свайго, як самога сябе".

40. На гэтых двух прыказаньнях трымаецца ўвесь Закон і Прарокі».

41. А ў фарысэяў, якія сабраліся, Ісус спытаўся,

42. кажучы: «Што вы думаеце пра Хрыста? Чый Ён Сын?» Кажуць Яму: «Давіда».

22:23 Мк 12:18-27; Лк 20:27-39; Дз 23:8
22:24 Друг 25:5
22:32 Вых 3:6
22:35 Мк 12:28-34; Лк 10:25-28
22:37 Друг 6:5
22:39 Ляв 19:18
22:41 Мк 12:35-37; Лк 20:41-44

43. Кажа ім: «Як жа Давід у Духу называе Яго Госпадам, кажучы:

44. "Сказаў Госпад Госпаду майму: Сядзь праваруч Мяне, пакуль пакладу ворагаў Тваіх як падножжа ног Тваіх".

45. Дык калі Давід называе Яго Госпадам, як жа Ён — сын ягоны?»

46. І ніхто ня змог адказаць Яму ані слова; і з таго дня ніхто ўжо не адважваўся пытацца ў Яго.

Разьдзел 23

Тады Ісус прамовіў да натоўпаў і вучняў Сваіх,

2. кажучы: «На Майсеевай лаве паселі кніжнікі і фарысэі.

3. Дык усё, што скажуць вам захоўваць, захоўвайце і рабіце, але не рабіце паводле ўчынкаў іхніх, бо яны кажуць і ня робяць.

4. Бо яны вяжуць цяжары цяжкія і невыносныя і ўскладаюць на плечы людзям, а самі пальцам сваім ня хочуць зрушыць іх.

5. Усе ж учынкі свае яны робяць, каб бачылі іх людзі; пашыраюць філяктэрыі свае і павялічваюць крысо шатаў сваіх,

6. і любяць першыя месцы на вячэрах і першыя месцы ў сынагогах,

22:44 Пс 110(109):1

23:1 Мк 12:37-39; Лк 11:43,46; 20:45-46

23:5 Лікі 15:38; Друг 6:8; Мц 6:1

23:11 Мц 20:26-27; Мк 9:35; 10:43-44; Лк 22:26

23:12 Лк 14:11; 18:14

23:13 Лк 11:52

23:14 Мк 12:40; Лк 20:47

7. і вітаньні на рынку, і каб людзі называлі іх: "Раббі, раббі!"

8. А вы не называйцеся "ра́ббі", бо адзін у вас Настаўнік — Хрыстос, а ўсе вы — браты.

9. І айцом сабе не называйце [нікога] на зямлі, бо адзін у вас Айцец, Які ў небе.

10. І не называйцеся настаўнікамі, бо адзін у вас Настаўнік — Хрыстос.

11. А большы з вас няхай будзе вам за слугу.

12. Усякі ж, хто ўзвысіць сябе, паніжаны будзе, а хто паніжа́е сябе, будзе ўзвышаны.

13. Гора вам, кніжнікі і фарысэі, крывадушнікі, што зачыняеце Валадарства Нябеснае перад людзьмі; бо самі не ўваходзіце, і тым, што ўваходзяць, не дазваляеце ўвайсьці.

14. Гора вам, кніжнікі і фарысэі, крывадушнікі, што аб'ядаеце дамы ўдоваў і дзеля віду доўга моліцеся; за гэта атрымаеце цяжэйшы прысуд.

15. Гора вам, кніжнікі і фарысэі, крывадушнікі, што абыходзіце мора і сухмень, каб зрабіць хоць аднаго празэлітам, і, калі станецца, робіце яго сынам геенны, удвая [горшым] за вас.

16. Гора вам, павадыры сьляпыя, якія кажаце: "Калі хто прысягне бажніцаю, гэта нічога, а калі хто прысягне золатам бажніцы, дык вінен".

17. Дурныя і сьляпыя! Бо што большае: золата або бажніца, якая асьвячае золата?

18. І: "Калі хто прысягне ахвярнікам, гэта нічога, а калі хто прысягне дарам, які на ім, дык вінен".

19. Дурныя і сьляпыя! Бо што большае: дар або ахвярнік, які асьвячае дар?

20. Дык той, хто прысягае ахвярнікам, прысягае і ім, і ўсім, што на ім;

21. і хто прысягае бажніцаю, прысягае ёю і Тым, Хто жыве ў ёй;

22. і хто прысягае небам, прысягае пасадам Божым і Тым, Хто сядзіць на ім.

23. Гора вам, кніжнікі і фарысэі, крывадушнікі, што даяцё дзесяціну з мяты, аніжу і кмену, і пакінулі найважнейшае ў Законе: суд, і міласэрнасьць, і веру; гэтае трэба было рабіць, і таго не пакідаць.

24. Павадыры сьляпыя, якія адцэджваеце камара, а глытаеце вярблюда!

25. Гора вам, кніжнікі і фарысэі, крывадушнікі, што ачышчаеце звонку келіх і місу, а ўнутры яны напоўненыя рабункам і непаўстрыманасьцю.

23:22 Іс 66:1; Мц 5:34
23:23 Ляв 27:30
23:25 Лк 11:39-40

26. Фарысэй сьляпы, ачысьці перш знутры келіх і місу, каб і звонку сталіся чыстымі.

27. Гора вам, кніжнікі і фарысэі, крывадушнікі, што падобныя да магілаў павáпленых, якія звонку выглядаюць прыгожымі, а ўнутры напоўненыя косткамі мёртвых і ўсялякай нячыстасьцю.

28. Гэтак і вы звонку выглядаеце людзям праведнымі, а ўнутры поўныя крывадушнасьці і беззаконьня.

29. Гора вам, кніжнікі і фарысэі, крывадушнікі, што будуеце магілы прарокам і аздабляеце надмагільлі праведнікаў,

30. і кажаце: "Калі б мы былі ў дні бацькоў нашых, не былі б супольнікамі іхнімі ў крыві прарокаў".

31. Так што вы самі сьведчыце, што вы — сыны тых, якія забівалі прарокаў.

32. Дапаўняйце ж меру бацькоў вашых.

33. Зьмеі, спараджэньні яхідны, як уцячэце вы асуджэньня ў геенну?

34. Вось, дзеля гэтага Я пасылаю да вас прарокаў, і мудрых, і кніжнікаў; і вы адных заб'яцё і ўкрыжуеце, і іншых будзеце біць у сынагогах

23:27 Лк 11:14; Дз 23:3
23:29 Лк 11:47-48
23:33 Мц 3:7; 12:34; Лк 3:7
23:34 Мц 11:49-51

вашых і гнаць з горада ў горад.

35. Няхай жа прыйдзе на вас уся кроў праведная, пралітая на зямлі, ад крыві Абэля праведнага да крыві Захарыі, сына Барахіі, якога вы забілі між бажніцаю і ахвярнікам.

36. Сапраўды кажу вам, што ўсё гэтае прыйдзе на пакаленьне гэтае.

37. Ерусалім, Ерусалім, які забіваеш прарокаў і камянуеш пасланых да цябе! Колькі разоў хацеў Я сабраць дзяцей тваіх, як птушка зьбірае птушанят сваіх пад крылы, і вы не захацелі.

38. Вось, пакідаецца вам дом ваш пусты.

39. Бо кажу вам: ня будзеце бачыць Мяне ад сёньня, пакуль ня скажаце: "Дабраслаўлёны Той, Хто ідзе ў імя Госпада"».

Разьдзел 24

І, выйшаўшы, Ісус ішоў ад сьвятыні; і падыйшлі вучні Ягоныя, каб паказаць Яму пабудовы сьвятыні.

2. А Ісус сказаў ім: «Ці бачыце ўсё гэтае? Сапраўды кажу вам: не застанецца тут камянь на камяні, які б ня быў зруйнаваны».

3. А калі сядзеў Ён на гары Аліўнай, падыйшлі да Яго вучні насамоце, кажучы: «Скажы нам, калі гэта будзе, і які знак Твайго прыйсьця і сканчэньня веку?»

4. І, адказваючы, Ісус сказаў ім: «Глядзіце, каб ніхто не падмануў вас,

5. бо многія прыйдуць пад імем Маім, кажучы: "Я — Хрыстос",— і шмат каго падмануць.

6. Маеце чуць пра войны і чуткі ваенныя. Глядзіце, не трывожцеся, бо ўсё гэта мусіць стацца, але гэта яшчэ не канец.

7. Бо паўстане народ на народ і валадарства на валадарства; і будуць голад, і пошасьці, і землятрусы месцамі.

8. А ўсё гэтае — пачатак мукаў.

9. Тады будуць выдаваць вас на пакуты і забіваць вас, і зьненавідзяць вас усе народы за імя Маё.

10. І тады згоршацца многія; і будуць выдаваць адзін аднаго, і ненавідзець адзін аднаго.

11. І многія фальшывыя прарокі паўстануць, і падмануць многіх.

12. І дзеля памнажэньня беззаконьня ў многіх асьцюдзянее любоў.

13. А хто вытрывае да канца, будзе збаўлены.

23:35 Быц 4:8; 2 Лет 24:20-21
23:37 Лк 13:34-35
23:39 Пс 118(117):26
24:1 Мк 13:1-2; Лк 21:5-6
24:3 Мк 13:3-13; Лк 21:7-19
24:9 Мц 10:22
24:13 Мц 10:22

14. І будзе абвешчанае гэтае Эва́нгельле Валадарства па ўсім сьвеце на сьведчаньне ўсім народам, і тады прыйдзе канец.

15. Дык калі ўбачыце агіду спусташэньня, пра якую сказаў Данііл прарок, што паўстане на месцы сьвятым,— хто чытае, няхай зразумее,—

16. тады тыя, што ў Юдэі, няхай бягуць у горы,

17. хто на даху, няхай не зыходзіць узяць што з дому свайго,

18. і хто ў полі, няхай не варочаецца назад узяць адзеньне сваё.

19. Гора ж тым, якія цяжарныя і якія кормяць грудзьмі, у тыя дні.

20. Маліцеся ж, каб ня сталіся ўцёкі вашыя зімою або ў суботу.

21. Бо тады будзе вялікі прыгнёт, якога не было ад пачатку сьвету аж дагэтуль, і ня будзе.

22. І калі б не былі скарочаныя тыя дні, не было б збаўленае ніводнае цела, але дзеля выбраных будуць скарочаныя тыя дні.

23. Тады, калі хто скажа вам: "Вось, тут Хрыстос, ці там",— ня верце.

24. Бо паўстануць фальшывыя хрысты і фальшывыя прарокі і дадуць вялікія знакі і цуды, каб падмануць, калі магчыма, і выбраных.

25. Вось, Я наперад сказаў вам.

26. Дык, калі скажуць вам: "Вось, Ён у пустыні",— не выходзьце; "Вось, Ён у пакоях",— ня верце.

27. Бо, як бліскавіца выходзіць з усходу і сьвеціць да захаду, так будзе і прыйсьце Сына Чалавечага.

28. Бо дзе мёртвае цела, там зьбяруцца і арлы.

29. А адразу пасьля прыгнёту дзён тых сонца зацьмее, і месяц ня дасьць сьвятла свайго, і зоркі ўпадуць з неба, і сілы нябесныя захістаюцца.

30. І тады зьявіцца знак Сына Чалавечага ў небе, і тады заплачуць усе калены зямлі і ўгледзяць Сына Чалавечага, Які ідзе на аблоках нябесных з сілаю і славаю вялікаю.

31. І пашле Ён анёлаў Сваіх з гучным голасам трубным, і зьбяруць яны выбраных Ягоных ад чатырох вятроў, ад краю неба да краю яго.

32. У дрэва фігавага навучыцеся прыповесьці: калі ўжо галінка ягоная робіцца мяккаю і пускае лісты, ведаеце, што блізка лета.

24:15 Дан 9:27; 11:31; 12:11; Мк 13:14-23; Лк 21:20-23
24:17 Лк 17:31
24:21 Дан 12:1; Адкр 7:14
24: 26 Лк 17:23-24
24:28 Лк 17:37
24:29 Іс 13:10; 34:4; Эзк 32:7; Ёэль 2:10,31; 3:15; Мк 13:24-27; Лк 21:25-27; Адкр 6:12-13
24:30 Дан 7:13; Зах 12:10-14; Адкр 1:7
24:32 Мк 13:28-31; Лк 21:29-33
24:32 Мк 13:28-31; Лк 21:29-33

33. Гэтак і вы, калі ўбачыце ўсё гэтае, ведайце, што блізка, у дзьвярах.

34. Сапраўды кажу вам: не праміне пакаленьне гэтае, як усё гэта станецца.

35. Неба і зямля прамінуць; а словы Мае не прамінуць.

36. А пра дзень той і гадзіну ніхто ня ведае, нават анёлы, якія ў небе, а толькі Айцец Мой адзін.

37. Але, як было ў дні Ноя, так будзе і ў прыйсьце Сына Чалавечага.

38. Бо як было ў дні перад патопам: елі, пілі, жаніліся і замуж выходзілі, аж да таго дня, як увайшоў Ной у каўчэг,

39. і не разумелі, пакуль не прыйшоў патоп і не забраў усіх, так будзе і ў прыйсьце Сына Чалавечага.

40. Тады будуць двое ў полі: адзін бярэцца, а другі пакідаецца.

41. Дзьве, якія мелюць у жорнах: адна бярэцца, а другая пакідаецца.

42. Дык чувайце, бо ня ведаеце, у якую гадзіну Госпад ваш прыйдзе.

43. Вы ж разумееце тое, што, калі б ведаў гаспадар дому, у якую варту прыйдзе злодзей, чуваў бы і не дапусьціў падкапаць дом свой.

24:36 Мк 13:32
24:37 Быц 6:5-8; Лк 17:26-27:30
24:39 Быц 7:6-24
24:40 Лк 17:34-36
24:42 Мк 13:33-37
24:43 Лк 12:39-40

44. Дзеля гэтага і вы будзьце падрыхтаваныя, бо Сын Чалавечы прыйдзе ў гадзіну, у якую ня думаеце.

45. Хто такі верны і мудры слуга, якога пан ягоны паставіў над хатнімі сваімі даваць ім ежу ў свой час?

46. Шчасьлівы той слуга, якога пан ягоны, прыйшоўшы, знойдзе, што робіць гэтак.

47. Сапраўды кажу вам, што над усёю маёмасьцю сваёю паставіць яго.

48. А калі скажа той злы слуга ў сэрцы сваім: "Марудзіць прыйсьці пан мой",—

49. і пачне біць таварышаў сваіх, таксама есьці і піць з п'яніцамі,—

50. прыйдзе пан слугі таго ў дзень, у які ён не чакае, і ў гадзіну, у якую ня ведае,

51. і адлучыць яго, і ўчыніць яму адзін лёс з крывадушнікамі; там будзе плач і скрыгат зубоў.

24:45 Лк 12:42-48

25:1 Лк 12:35

Разьдзел 25

Тады падобнае будзе Валадарства Нябеснае да дзесяці дзяўчынаў, якія, узяўшы лямпы свае, выйшлі насустрач жаніху.

2. А пяць з іх былі мудрыя, і пяць — дурныя.

3. Тыя, што былі дурныя, узяўшы лямпы свае, ня ўзялі з сабою алею.

4. А мудрыя ўзялі алей у пасудзінах сваіх разам з лямпамі сваімі.

5. А як жаніх замарудзіў, задрамалі ўсе і паснулі.

6. А сярод ночы ўзьняўся крык: "Вось, жаніх ідзе, выходзьце насустрач яму!"

7. Тады ўсталі ўсе тыя дзяўчыны і направілі лямпы свае.

8. Дурныя ж сказалі мудрым: "Дайце нам вашага алею, бо лямпы нашыя згасаюць".

9. А мудрыя адказалі, кажучы: "Каб хапіла і нам, і вам, ідзіце лепш да прадаўцоў і купіце сабе".

10. Калі ж пайшлі яны купляць, прыйшоў жаніх, і падрыхтаваныя ўвайшлі з ім на вясельле, і дзьверы былі зачыненыя.

11. А пасьля прыходзяць і другія дзяўчыны, кажучы: "Пане, пане! Адчыні нам!"

12. Ён жа, адказваючы, сказаў: "Сапраўды кажу вам: ня ведаю вас".

13. Дык чувайце, бо ня ведаеце ані дня, ані гадзіны, у якую прыйдзе Сын Чалавечы.

14. Бо, як чалавек, выяжджаючы, паклікаў слугаў сваіх і даў ім маёмасьць сваю.

25:11 Лк 13:25
25:14 Лк 19:11-27

15. І аднаму даў пяць талентаў, а іншаму — два, а іншаму — адзін; кожнаму паводле сілы ягонай, і адразу выехаў.

16. Той, які ўзяў пяць талентаў, пайшоўшы, працаваў з імі і прыдбаў другіх пяць талентаў.

17. Гэтаксама і той, [які ўзяў] два, прыдбаў і другія два.

18. А той, які ўзяў адзін, адыйшоўшы, закапаў яго ў зямлю, і схаваў срэбра пана свайго.

19. Праз доўгі час прыходзіць пан слугаў тых і раху́ецца з імі.

20. І, падыйшоўшы, той, які ўзяў пяць талентаў, прынёс другія пяць талентаў, кажучы: "Пане, пяць талентаў ты даў мне; вось другія пяць талентаў я прыдбаў на іх".

21. А пан ягоны мовіў яму: "Добра, добры і верны слуга! У малым ты быў верны, над многім цябе пастаўлю; увайдзі ў радасьць пана твайго".

22. Падыйшоўшы, той, які ўзяў два таленты, сказаў: "Пане, два таленты ты мне даў, вось, другія два таленты я прыдбаў на іх".

23. Мовіў яму пан ягоны: "Добра, добры і верны слуга! У малым ты быў верны, над многім цябе пастаўлю; увайдзі ў радасьць пана твайго".

24. А той, які ўзяў адзін талент, падыйшоўшы, сказаў: "Пане, я ведаю цябе, што ты — чалавек жорсткі, які жне, дзе ня сеяў, і зьбірае, дзе не рассыпáў.

25. І, збаяўшыся, я пайшоў і схаваў талент твой у зямлю: вось, трымай тваё".

26. Адказваючы, пан ягоны сказаў яму: "Злы слуга і лянівы! Ты ведаў, што я жну, дзе ня сеяў, і зьбіраю, дзе не рассыпáў.

27. Дык мусіў ты аддаць срэбра маё мянялам; і я, прыйшоўшы, атрымаў бы сваё з прыбыткам.

28. Дык вазьміце ў яго талент і дайце таму, які мае дзесяць талентаў.

29. Бо ўсякаму, хто мае, будзе дадзена і памножыцца, а ў таго, хто ня мае, і тое, што мае, будзе ўзята ў яго.

30. А нягоднага слугу кіньце ў цемру вонкавую; там будзе плач і скрыгат зубоў".

31. А калі прыйдзе Сын Чалавечы ў славе Сваёй, і ўсе сьвятыя анёлы з Ім, тады Ён сядзе на пасадзе славы Сваёй.

32. І будуць сабраныя перад Ім усе народы; і Ён аддзеліць адных ад другіх, як пастух аддзяляе авечак ад казлоў.

33. І паставіць авечак праваруч Сябе, а казлоў — леваруч.

25:29 Мц 13:12; Мк 4:25; Лк 8:18
25:30 Мц 8:12; 22:13; Лк 13:28
25:31 Мц 16:27; 19:28

34. Тады скажа Валадар тым, якія праваруч Яго: "Ідзіце, дабраслаўлёныя Айцом Маім, вазьміце ў спадчыну Валадарства, падрыхтаванае вам ад заснаваньня сьвету.

35. Бо Я быў галодны, і вы далі Мне есьці; Я смагнуў, і вы напаілі Мяне; быў чужынцам, і вы прынялі Мяне,

36. быў голы, і вы апранулі Мяне; быў хворы, і вы адведалі Мяне; быў у вязьніцы, і вы прыйшлі да Мяне".

37. Тады адкажуць Яму праведнікі, кажучы: "Госпадзе! Калі мы бачылі Цябе галодным і накармілі, ці сасьмяглым і напаілі?

38. Калі ж мы бачылі Цябе чужынцам і прынялі, ці голым і апранулі?

39. Калі ж мы бачылі Цябе хворым, ці ў вязьніцы, і прыйшлі да Цябе?"

40. І, адказваючы, Валадар скажа ім: "Сапраўды кажу вам: тое, што вы зрабілі аднаму з гэтых братоў Маіх меншых, вы Мне зрабілі".

41. Тады скажа Ён і тым, якія леваруч: "Ідзіце ад Мяне, праклятыя, у агонь вечны, падрыхтаваны д'яблу і анёлам ягоным.

42. Бо Я быў галодны, і вы не далі Мне есьці; смагнуў, і вы не напаілі Мяне;

43. быў чужынцам, і вы не прынялі Мяне; быў голы, і вы не апранулі Мяне; быў хворы і ў вязьніцы, і вы не адведалі Мяне".

44. Тады і яны адкажуць Яму, кажучы: "Госпадзе, калі мы бачылі Цябе галодным, ці сасьмяглым, ці чужынцам, ці голым, ці хворым, ці ў вязьніцы, і не паслужылі Табе?"

45. Тады адкажа Ён ім, кажучы: "Сапраўды кажу вам: тое, што вы не зрабілі аднаму з гэтых меншых, Мне не зрабілі".

46. І пойдуць гэтыя на пакараньне вечнае, а праведнікі — у жыцьцё вечнае».

Разьдзел 26

І сталася, калі Ісус скончыў усе гэтыя словы, сказаў вучням Сваім:

2. «Вы ведаеце, што праз два дні будзе Пасха, і Сын Чалавечы будзе выдадзены на ўкрыжаваньне».

3. Тады сабраліся першасьвятары, і кніжнікі, і старшыні народу на падворак першасьвятара на імя Каяфа.

4. І радзіліся яны, каб узяць Ісуса подступам і забіць.

5. Але казалі: «Ня ў сьвята, каб ня сталася замяшаньня ў народзе».

25:46 Дан 12:2

26:1 Мк 14:1-2; Лк 22:1-2; Ян 11:47-53

26:2 Вых 12:1-27

26:6 Мк 14:3-9; Ян 12:1-8

26:7 Мк 7:37-38

26:11 Друг 15:11

26:14 Мк 14:10-11; Лк 22:3-6

26:15 Зах 11:12

6. А Ісус быў у Бэтаніі, у доме Сымона пракажонага.

7. Падыйшла да Яго жанчына, якая мела алябастравы збанок міра шматкаштоўнага, і выліла на галаву Ягоную, калі Ён узьлягаў.

8. Убачыўшы гэта, вучні Ягоныя абурыліся, кажучы: «Навошта гэткае марнаваньне?

9. Бо можна было добра прадаць гэтае міра і раздаць убогім».

10. А Ісус, зразумеўшы гэта, сказаў ім: «Што робіце прыкрасьць жанчыне? Бо яна добры ўчынак зрабіла дзеля Мяне.

11. Бо ўбогіх заўсёды маеце з сабою, а Мяне не заўсёды маеце.

12. Бо выліўшы міра гэтае на цела Маё, яна ўчыніла гэта на пахаваньне Маё.

13. Сапраўды кажу вам: дзе толькі будзе абвешчана Эва́нгельле гэтае ва ўсім сьвеце, будзе сказана і пра тое, што яна зрабіла, на ўспамін пра яе».

14. Тады пайшоў адзін з Дванаццаці, называны Юда Іскарыёт, да першасьвятароў.

15. Ён сказаў: «Што хочаце мне даць, і я вам выдам Яго?» А яны паставілі яму трыццаць срэбнікаў.

16. І з таго часу ён шукаў нагоды, каб выдаць Яго.

17. А ў першы дзень Прснакоў падыйшлі вучні да Ісуса, кажучы Яму: «Дзе хочаш падрыхтаваць Табе есьці Пасху?»

18. Ён жа сказаў: «Ідзіце ў горад да такога і такога і скажыце яму: "Настаўнік гаворыць: 'Час Мой блізкі; у цябе ўчыню Пасху з вучнямі Маімі'"».

19. І зрабілі вучні, як загадаў ім Ісус; і падрыхтавалі Пасху.

20. А калі настаў вечар, Ён узьлёг з Дванаццацьцю.

21. І, калі яны елі, Ён сказаў: «Сапраўды кажу вам, што адзін з вас выдасьць Мяне».

22. І, надта засмуціўшыся, яны пачалі гаварыць Яму, кожны з іх: «Ці ня я, Госпадзе?»

23. Ён жа, адказваючы, сказаў: «Той, які мачае са Мною руку ў місе, гэты выдасьць Мяне.

24. Сапраўды, Сын Чалавечы ідзе, як напісана пра Яго, але гора таму чалавеку, праз якога Сын Чалавечы выдаецца; лепш было б яму, каб ня быў нарадзіўшыся чалавек гэты».

25. Адказваючы, Юда, які выдаў Яго, сказаў: «Ці ня я, Раббі?» Кажа яму: «Ты сказаў».

26:17 Мк 14:12-21; Лк 22:7-13, 21-23; Ян 13:21-30
26:23 Пс 41(40):10
26:26 Мк 14:22-25; Лк 22:15-20; 1 Кар 11:23-25
26:28 Вых 24:8; Яр 31:31-34
26:30 Мк 14:26
26:31 Зах 13:7; Мк 14:27-31; Лк 22:31-34; Ян 13:36-38
26:32 Мц 28:16

26. Калі ж яны елі, Ісус узяў хлеб, і, дабраславіўшы, паламаў, і даў вучням, і сказаў: «Бярыце, ешце; гэта ёсьць Цела Маё».

27. І, узяўшы келіх і падзякаваўшы, даў ім, кажучы: «Піце з яго ўсе,

28. бо гэта ёсьць Кроў Мая Новага Запавету, якая праліваецца за многіх дзеля адпушчэньня грахоў.

29. Кажу ж вам, што адгэтуль ня буду піць ад гэтага плоду вінаграднага аж да таго дня, калі буду яго піць з вамі новае ў Валадарстве Айца Майго».

30. І, засьпяваўшы, яны пайшлі на гару Аліўную.

31. Тады кажа ім Ісус: «Усе вы згоршыцеся дзеля Мяне ў гэтую ноч, бо напісана: "Удару пастуха, і будуць расьцярушаныя авечкі статку".

32. Але пасьля ўваскрасеньня Майго прыйду перад вамі ў Галілею».

33. Адказваючы, Пётар сказаў Яму: «Калі і ўсе згоршацца дзеля Цябе, я ніколі ня згоршуся».

34. Сказаў яму Ісус: «Сапраўды кажу табе, што ў гэтую ноч, перш, чым певень запяе, тройчы адрачэшся ад Мяне».

35. Кажа Яму Пётар: «Калі б мусіў і памерці з Табою, не

адракуся ад Цябе». Таксама гаварылі і ўсе вучні.

36. Тады ідзе з імі Ісус у месца, званае Гетсэманія, і кажа вучням: «Пасядзіце тут, пакуль Я, адыйшоўшы, памалюся там».

37. І, узяўшы Пятра і абодвух сыноў Зэбэдэя, пачаў тужыць і сумаваць.

38. Тады кажа ім: «Смутная душа Мая аж да сьмерці, застаньцеся тут і чувайце са Мною».

39. І, адыйшоўшыся трохі, упаў на аблічча Сваё, молячыся і кажучы: «Ойча Мой! Калі магчыма, няхай абміне Мяне келіх гэты; аднак не як Я хачу, але як Ты».

40. І прыходзіць да вучняў, і знаходзіць іх у сьне, і кажа Пятру: «Гэтак не маглі вы і аднае гадзіны чуваць са Мною?

41. Чувайце і маліцеся, каб не ўвайсьці ў спакусу. Сапраўды, дух ахвочы, а цела кволае».

42. Ізноў, другі раз адыйшоўшы, маліўся, кажучы: «Ойча Мой! Калі ня можа келіх гэты абмінуць Мяне, каб Мне ня піць яго, няхай станецца воля Твая!»

43. І, прыйшоўшы, знаходзіць іх ізноў у сьне; бо вочы іхнія абцяжэлі.

26:36
Мк 14:32-42; Лк 22:39-46

44. І, пакінуўшы іх, адыйшоўшы, маліўся трэці раз, кажучы тое самае слова.

45. Тады прыходзіць да вучняў Сваіх і кажа ім: «Сьпіцё яшчэ і адпачываеце? Вось, наблізілася гадзіна, і Сын Чалавечы будзе выдадзены ў рукі грэшнікаў.

46. Уставайце, хадзем! Вось, наблізіўся той, хто Мяне выдае».

47. І калі Ён яшчэ гаварыў, вось, прыйшоў Юда, адзін з Дванаццаці, і з ім шматлікі натоўп з мячамі і калáмі ад першасьвятароў і старшыняў народу.

48. А той, што выдаваў Яго, даў ім знак, кажучы: «Каго я пацалую, гэта Ён; бярыце Яго».

49. І адразу, падыйшоўшы да Ісуса, сказаў: «Радуйся, Раббі!», і пацалаваў Яго.

50. А Ісус сказаў яму: «Дружа, дзеля чаго ты прыйшоў?» Тады тыя, што прыйшлі, усклалі рукі на Ісуса і ўзялі Яго.

51. І вось, адзін з тых, што былі з Ісусам, выцягнуўшы руку, выхапіў меч свой і, ударыўшы слугу першасьвятара, адсек яму вуха.

26:47
Мк 14:43-50; Лк 22:47-53; Ян 18:3-11

52. Тады кажа яму Ісус: «Вярні меч твой на месца яго-нае; бо ўсе, што ўзялі меч, ад мяча загінуць.

53. Ці ты думаеш, што Я ня маю сілы цяпер упрасіць Айца Майго, і Ён паставіць побач Мяне больш за дванаццаць легіёнаў анёлаў?

54. Як жа споўніцца Пісаньне, што гэта мусіць стацца?»

55. У тую гадзіну сказаў Ісус натоўпу: «Быццам на разбойніка выйшлі вы з мячамі і калáмі схапіць Мяне. Кожны дзень сядзеў Я з вамі, навучаючы ў сьвятыні, і вы не хапалі Мяне.

56. А гэта ўсё сталася, каб споўніліся Пісаньні прарокаў». Тады ўсе вучні, пакінуўшы Яго, паўцякалі.

57. А тыя, што схапілі Ісуса, завялі [Яго] да першасьвятара Каяфы, дзе былі сабраныя кніжнікі і старшыні.

58. Пётар жа ішоў за Ім здалёк аж да падворку першасьвятара; і, увайшоўшы ў сярэдзіну, сеў з паслугачамі, каб бачыць канец.

59. А першасьвятары і старшыні, і ўвесь сынэдрыён шукалі фальшывага сьведчаньня супраць Ісуса, каб забіць Яго.

60. І не знаходзілі; і многія фальшывыя сьведкі, што прыходзілі, не знайшлі. Нарэшце, два фальшывыя сьведкі, якія прыйшлі,

61. сказалі: «Ён прамаўляў: “Магу зруйнаваць бажніцу Божую і ў тры дні збудаваць яе”».

62. І, устаўшы, першасьвятар сказаў Яму: «Ты нічога не адказваеш? Што яны супраць Цябе сьведчаць?»

63. А Ісус маўчаў. І, адказваючы, першасьвятар сказаў Яму: «Заклінаю Цябе Богам жывым, каб Ты сказаў нам, ці Ты — Хрыстос, Сын Божы?»

64. Кажа яму Ісус: «Ты сказаў. Да таго кажу вам: адгэтуль угледзіце Сына Чалавечага, Які сядзіць праваруч Моцы і ідзе на аблоках нябесных».

65. Тады першасьвятар разьдзёр шаты свае, кажучы: «Ён блю́зьніць! Якую яшчэ маем патрэбу ў сьведках? Вось, цяпер вы пачулі блюзьне́рства Ягонае.

66. Што вы думаеце?» Яны ж, адказваючы, сказалі: «Ён варты сьмерці».

67. Тады плявалі Яму ў аблічча і білі Яго; а іншыя білі Яго па шчоках,

68. кажучы: «Праракýй нам, Хрыстос, хто ўдарыў Цябе?»

69. А Пётар сядзеў звонку, на падворку, і падыйшла да яго адна служка, кажучы: «І ты быў з Ісусам Галілейцам».

70. Ён жа адрокся перад усімі, кажучы: «Ня ведаю, што ты кажаш».

26:55 Лк 19:47; 21:37
26:57 Мк 14:53-65; Лк 22:54-55,63-71; Ян 18:13-14, 19-24
26:61 Ян 2:19
26:64 Дан 7:13
26:65 Ляв 24:16
26:67 Іс 50:6
26:69 Мк 14:66-72; Лк 22:56-62; Ян 18:15-18,25-27

71. Калі ж ён выходзіў за браму, убачыла яго другая і кажа тым, якія былі там: «І гэты быў з Ісусам з Назарэту».

72. І ён ізноў адрокся з прысягаю, што ня ведае Чалавека Гэтага.

73. Неўзабаве тыя, што падыйшлі і стаялі там, сказалі Пятру: «Праўда, і ты з іх, бо і гаворка твая выяўляе цябе».

74. Тады ён пачаў бажыцца і прысягаць, што ня ведае Чалавека Гэтага. І адразу запяяў певень.

75. І ўзгадаў Пётар слова Ісуса, сказанае яму: «Перш, чым певень запяе, тройчы адрачэшся ад Мяне». І, выйшаўшы вонкі, заплакаў горка.

Разьдзел 27

Калі настала раніца, усе першасьвятары і старшыні народу мелі нараду адносна Ісуса, каб забіць Яго.

2. І, зьвязаўшы Яго, павялі і выдалі Яго Понтыю Пілату, ваяводзе.

3. Тады Юда, які выдаў Яго, убачыўшы, што Ён асуджаны, пакаяўшыся, зьвярнуў трыццаць срэбнікаў першасьвятарам і старшыням,

4. кажучы: «Саграшыў я, выдаўшы кроў бязьвінную». Яны ж сказалі яму: «Што нам да гэтага? Глядзі сам».

27:1 Мк 15:1; Лк 23:1-2; Ян 18:28-32

27:3 Дз 1:18-19

5. І, кінуўшы срэбра ў бажніцы, ён выйшаў і, адыйшоўшы, павесіўся.

6. А першасьвятары, узяўшы срэбра, сказалі: «Нельга кінуць іх у скарбонку, бо яны — цана крыві».

7. Зрабіўшы ж нараду, яны купілі за іх поле ганчара, каб хаваць чужынцаў.

8. Дзеля гэтага завецца поле тое "полем крыві" аж да сёньня.

9. Тады споўнілася сказанае праз Ярэмію прарока, які кажа: «І ўзялі трыццаць срэбнікаў, цану Ацэненага, Якога ацанілі сыны Ізраіля,

10. і далі іх за поле ганчара, як загадаў мне Гаспад».

11. А Ісус стаў перад ваяводам; і спытаўся ў Яго ваявода, кажучы: «Ты — Валадар Юдэйскі?» Ісус жа сказаў яму: «Ты кажаш».

12. І, калі абвінавачвалі Яго першасьвятары і старшыні, Ён нічога не адказваў.

27:9 Зах 11:12-13

27:11 Мк 15:2-5; Лк 23:3-5; Ян 18:33-38

27:15 Мк 15:6-15; Лк 23:13-25; Ян 18:38-40; 19:4-16

13. Тады кажа Яму Пілат: «Ня чуеш, колькі сьведчаць супраць Цябе?»

14. І не адказаў яму ніводнага слова, так што ваявода надта дзівіўся.

15. А на сьвята ваявода меў звычай вызваляць натоўпу аднаго вязьня, якога яны хочуць.

16. Мелі ж тады знакамітага вязьня, называнага Барабба.

17. Дык калі яны сабраліся, сказаў ім Пілат: «Каго хочаце, каб я вызваліў вам: Бараббу ці Ісуса, называнага Хрыстом?»

18. Бо ведаў, што праз зайздрасьць выдалі Яго.

19. Калі ён сядзеў на судовым пасадзе, жонка ягоная паслала да яго, кажучы: «Няма нічога табе і Праведніку Гэтаму, бо я шмат пацярпела сёньня ў-ва сьне дзеля Яго».

20. Але першасьвятары і старшыні пераканалі натоўп, каб прасілі Бараббу, а Ісуса загубілі.

21. Адказваючы, ваявода сказаў ім: «Каго хочаце з гэтых двух, каб я вызваліў вам?» Яны ж сказалі: «Бараббу».

22. Кажа ім Пілат: «Што тады я ўчыню Ісусу, называнаму Хрыстом?» Кажуць яму ўсе: «Няхай будзе ўкрыжаваны!»

23. А ваявода сказаў: «Дык якое зло ўчыніў Ён?» А яны яшчэ мацней закрычалі, кажучы: «Няхай будзе ўкрыжаваны!»

24. Пілат, бачачы, што няма ніякай рады, але замяшаньне стаецца яшчэ большае, узяўшы ваду, памыў рукі перад натоўпам, кажучы: «Бязьвінны я ў крыві Праведніка Гэтага. Вы глядзіце».

27:24 Друг 21:6-9

25. І, адказваючы, увесь народ сказаў: «Кроў Ягоная на нас і на дзецях нашых!»

26. Тады ён вызваліў ім Бараббу, а Ісуса, убічаваўшы, выдаў, каб быў укрыжаваны.

27. Тады жаўнеры ваяводы, узяўшы Ісуса да прэторыі, сабралі на Яго ўсю кагорту.

28. І, зьняўшы з Яго [ўсё], усклалі на Яго плашч пунсовы,

29. і, сплёўшы вянок з церня, усклалі на галаву Ягоную, і [далі] трысьціну ў правую руку Ягоную, і, кленчучы перад Ім, зьдзекваліся з Яго, кажучы: «Радуйся, Валадару Юдэйскі!»

30. І тыя, што плявалі на Яго, узялі трысьціну, і білі па галаве Ягонай.

31. І, калі назьдзекваліся з Яго, зьнялі з Яго плашч, і апранулі Яго ў адзеньне Ягонае, і павялі Яго на ўкрыжаваньне.

32. А выходзячы, яны знайшлі чалавека Кірэнэйца, на імя Сымон; яго прымусілі, каб нёс крыж Ягоны.

27:27 Мк 15:16-20; Ян 19:1-3
27:32 Мк 15:21-32; Лк 23:26-43

33. І прыйшлі на месца, называнае Гальгота, што азначае Месца Чэрапа.

34. Яны далі Яму піць воцат, зьмяшаны з жоўцю; і,

пакаштаваўшы, Ён не захацеў піць.

35. А тыя, што ўкрыжавалі Яго, падзялілі адзеньне Ягонае, кідаючы жэрабя, каб споўнілася сказанае праз прарока: «Падзялілі адзеньне маё між сабою і пра вопратку маю кідалі жэрабя».

36. І, пасеўшы, пільнавалі Яго там.

37. І зьмясьцілі над галавою Яго надпіс пра віну Ягоную: «Гэта Ісус, Валадар Юдэйскі».

38. Тады былі ўкрыжаваныя з Ім разам два разбойнікі: адзін — праваруч, а другі — леваруч.

39. А тыя, што праходзілі міма, блюзьнілі на Яго, ківаючы галовамі сваімі

40. і кажучы: «Ты, Які руйнуеш бажніцу і ў тры дні адбудоўваеш, збаў Сябе Самога! Калі Ты — Сын Божы, зыйдзі з крыжа!»

41. Таксама і першасьвятары з кніжнікамі і старшынямі, зьдзекуючыся, казалі:

42. «Іншых збаўляў, а Сябе ня можа збавіць! Калі Ён — Валадар Ізраіля, няхай зыйдзе цяпер з крыжа, і мы паверым Яму.

43. Спадзяваўся на Бога, няхай Ён цяпер выбавіць Яго, калі хоча Яго. Бо Ён казаў: “Я — Сын Божы”».

27:35 Пс 22(21) :19
27:39 Пс 22 (21):8; 109 (108):25
27:40 Мц 26:61; Мк 14:58; Ян 2:19
27:43 Пс 22 (21):9

27:45 Мк 15:33-38; Лк 23:44-46; Ян 19:28-30
27:46 Пс 22(21) :2
27:48 Пс 69(68) :22
27:51 Вых 26:31-33
27:54 Мк 15:39-41; Лк 23:47-49

44. Да таго і разбойнікі, укрыжаваныя разам з Ім, зьневажалі Яго.

45. А ад шостае гадзіны цемра сталася па ўсёй зямлі да гадзіны дзявятае.

46. Каля ж дзявятае гадзіны загаласіў Ісус моцным голасам: «Элі! Элі! Лама́ сабахтані?», што значыць: «Божа Мой! Божа Мой! Чаму Ты Мяне пакінуў?»

47. А некаторыя з тых, што там стаялі, пачуўшы, казалі: «Ён Ільлю кліча».

48. І адразу адзін з іх, пабегшы, і ўзяўшы губку, і напоўніўшы яе воцатам, і ўсклаўшы на трысьціну, даваў Яму піць.

49. А іншыя казалі: «Пакінь, паглядзім, ці прыйдзе Ільля збавіць Яго».

50. А Ісус, зноў усклікнуўшы моцным голасам, аддаў духа.

51. І вось, заслона ў бажніцы была разьдзёртая надвое ад верху да нізу; і зямля затрэслася; і скалы разьдзерліся.

52. І магілы адчыніліся; і шмат целаў памёршых сьвятых папаўставала,

53. і, выйшаўшы з магілаў, пасьля ўваскрасеньня Ягонага ўвайшлі ў сьвяты горад і зьявіліся многім.

54. Сотнік жа і тыя, што з ім пільнавалі Ісуса, убачыўшы

землятрус і тое, што сталася, страхам напалохаліся, кажучы: «Праўда, Ён — Сын Божы».

55. Было там шмат жанчынаў, што глядзелі здалёк, якія ішлі за Ісусам з Галілеі, паслугуючы Яму.

56. Між імі былі Марыя Магдалена, і Марыя, маці Якуба і Ёсіі, і маці сыноў Зэбэдэя.

57. А калі настаў вечар, прыйшоў багаты чалавек з Арыматэі, на імя Язэп, які таксама быў вучнем Ісуса.

58. Ён, падыйшоўшы да Пілата, прасіў цела Ісуса. Тады Пілат загадаў аддаць цела.

59. І, узяўшы цела, Язэп абкруціў Яго чыстай палатнінаю

60. і палажыў Яго ў сваёй новай магіле, якую ён высек у скале; і, прываліўшы вялікі камень да ўваходу ў магілу, адыйшоў.

61. Былі ж там Марыя Магдалена і другая Марыя, якія сядзелі насупраць магілы.

62. А на наступны дзень, які пасьля дня прыгатаваньня, сабраліся першасьвятары і фарысэі ў Пілата,

63. кажучы: «Пане! Мы ўзгадалі, што падманшчык той, як быў яшчэ жывы, казаў: "Праз тры дні ўваскрэсну".

27:55 Лк 8:2-3
27:57 Мк 15:42-47; Лк 23:50-56; Ян 19:38-42
27:63 Мц 16:21; 17:23; 20:19; Мк 8:31; 9:31; 10:33-34; Лк 9:22; 18:31-33

64. Дык загадай вартаваць магілу да трэцяга дня, каб не прыйшлі вучні Ягоныя ўначы, і ня ўкралі Яго, і не сказалі народу: "Ён уваскрос з мёртвых". І будзе апошні падман горшы першага».

65. Пілат жа прамовіў да іх: «Маеце варту; ідзіце, вартуйце, як ведаеце».

66. Яны ж, пайшоўшы, вартавалі магілу з вартаю, запячатаўшы камень.

Разьдзел 28

Пасьля суботы, пры надыходзе першага дня пасьля суботы, прыйшла Марыя Магдалена і другая Марыя паглядзець магілу.

2. І вось стаўся вялікі землятрус; бо анёл Госпадаў, зыйшоўшы з неба, падыйшоўшы, адваліў камень ад уваходу ў магілу і сеў на ім.

3. А выгляд ягоны быў, як бліскавіца, і адзеньне ягонае белае, як сьнег.

4. І ад страху прад ім затрэсьліся вартаўнікі і сталіся як мёртвыя.

5. А анёл, адказваючы, сказаў жанчынам: «Ня бойцеся; бо ведаю, што вы шукаеце Ісуса ўкрыжаванага.

6. Яго няма тут, бо Ён уваскрос, як казаў. Хадзіце, паглядзіце месца, дзе ляжаў Госпад.

28:1 Мк 16:1-8; Лк 24:1-10; Ян 20:1

7. І, хутка пайшоўшы, скажыце вучням Ягоным, што Ён уваскрос з мёртвых, і вось, ідзе перад вамі ў Галілею; там Яго ўбачыце. Вось, я сказаў вам».

8. І, выйшаўшы хутка з магілы, яны са страхам і радасьцю вялікай пабеглі паведаміць вучням Ягоным.

9. Калі ж яны ішлі паведаміць вучням Ягоным, вось, Ісус сустрэў іх, кажучы: «Радуйцеся!» І яны, падыйшоўшы, абнялі ногі Ягоныя, і пакланіліся Яму.

10. Тады кажа ім Ісус: «Ня бойцеся. Ідзіце, паведаміце братам Маім, каб ішлі ў Галілею; і там яны ўгледзяць Мяне».

11. Калі ж яны ішлі, вось, некаторыя з вартаўнікоў, пайшоўшы ў горад, паведамілі першасьвятарам усё, што сталася.

12. І тыя, сабраўшыся са старшынямі і зрабіўшы нараду, далі даволі грошаў жаўнерам,

28:9 Мк 16:9-10; Ян 20:11-17

13. кажучы: «Скажыце, што вучні Ягоныя, прыйшоўшы ўначы, укралі Яго, калі вы спалі.

14. І, калі пачуе пра гэта ваявода, мы пераканаем яго, і вам учынім, каб ня мелі клопату».

15. Яны ж, узяўшы грошы, зрабілі, як іх навучылі. І пашырылася слова гэтае між юдэямі аж да сёньня.

16. А адзінаццаць вучняў пайшлі ў Галілею на гару, куды вызначыў ім Ісус.

17. І, убачыўшы Яго, пакланіліся Яму; а некаторыя сумняваліся.

18. І, падыйшоўшы, Ісус сказаў ім, кажучы: «Дадзена Мне ўся ўлада ў небе і на зямлі.

28:16 Мц 26:32; Мк 14:28
28:17 Лк 24:36-37
28:19 Мк 16:15-16; Лк 24:47; Дз 1:8

19. Дык ідзіце, вучыце ўсе народы, хрысьцячы іх у імя Айца, і Сына, і Сьвятога Духа,

20. навучаючы іх захоўваць усё, што Я загадаў вам. І вось, Я з вамі ў-ва ўсе дні да скончэньня веку». Амэн.

ЭВАНГЕЛЬЛЕ ПАВОДЛЕ МАРКА

Разьдзел 1

Пачатак Эва́нгельля Ісуса Хрыста, Сына Божага.

2. Як напісана ў Прарокаў: «Вось Я пасылаю анёла Майго перад абліччам Тваім, які пракладзе шлях Твой перад Табою.

3. Голас таго, хто кліча ў пустыні: Падрыхтуйце шлях Госпаду, простымі рабіце сьцежкі Яго».

4. Зьявіўся Ян, хрысьцячы ў пустыні і абвяшчаючы хрышчэньне навяртаньня дзеля адпушчэньня грахоў.

5. І выходзіла да яго ўся краіна Юдэйская і ўсе Ерусалімцы, і ўсе былі ім хрышчаны ў рацэ Ярдан, вызнаючы грахі свае.

6. І быў Ян апра́нуты ў вярблюдавы волас, і скураны пояс на паясьніцы яго, і еў ён саранчу і дзікі мёд.

7. І абвяшчаў ён, кажучы: «Ідзе за мной Дужэйшы за мяне, Якому я ня варты, нахіліўшыся, разьвязаць рамень сандалаў Ягоных.

8. Я хрышчу вас вадой, а Ён будзе хрысьціць вас Духам Сьвятым».

1:2 Мал 3:1
1:3 Мц 3:1-12; Лк 3:2-9; Ян 1:19-28
1:6 2 Вал 1:8
1:9 Мц 3:13-17; Лк 3:21-22
1:12 Мц 4:1-11; Лк 4:1-13
1:14 Мц 4:12-17; Лк 4:14-15
1:15 Мц 3:2
1:16 Мц 4:18-22; Лк 5:1-11

9. І сталася ў тыя дні, прыйшоў Ісус з Назарэту Галілейскага і быў ахрышчаны Янам у Ярдане.

10. І адразу, як выходзіў з вады, убачыў адкрытае неба і Духа як галуба, што зыходзіў на Яго.

11. І голас быў з неба: «Ты — Сын Мой улюбёны, у Якім маю ўпадабаньне».

12. І адразу Дух вядзе Яго ў пустыню.

13. І быў Ён там у пустыні сорак дзён, спакуша́ны шата́нам; і быў між зьвяроў, і анёлы паслугавалі Яму.

14. А пасьля таго, як Ян быў выдадзены, прыйшоў Ісус у Галілею, абвяшчаючы Эва́нгельле Валадарства Божага

15. і кажучы, што споўніўся час, і наблізілася Валадарства Божае: «Навярніцеся і верце Эва́нгельлю!»

16. І, праходзячы каля мора Галілейскага, убачыў Сымона і Андрэя, брата ягонага, што закідвалі [нерат] у мора, бо былі яны рыбаловамі.

17. І сказаў ім Ісус: «Ідзіце за Мною, і Я зраблю вас лаўцамі людзей».

18. І адразу, пакінуўшы сеткі свае, яны пайшлі за Ім.

19. І, адыйшоўшыся адтуль недалёка, убачыў Ён Якуба Зэбэдэявага і Яна, брата ягонага, як яны ў чаўне напраўлялі сеткі.

20. І адразу паклікаў іх. І яны, пакінуўшы бацьку свайго Зэбэдэя ў чаўне з работнікамі, пайшлі за Ім.

21. І ўваходзяць у Капэрнаум. І адразу ў суботу, увайшоўшы ў сынагогу, Ён навучаў.

22. І ўсе дзівіліся з Яго навукі, бо вучыў іх як той, хто мае ўладу, а не як кніжнікі.

23. І быў у сынагозе іхняй чалавек, [апанаваны] духам нячыстым, і закрычаў ён,

24. кажучы: «Пакінь! Што нам і Табе, Ісус Назарэец? Ты прыйшоў загубіць нас? Ведаю Цябе, хто Ты, Сьвяты Божы!»

25. Але прыгразіў яму Ісус, кажучы: «Замаўчы і выйдзі з яго!»

26. І нячысты дух, тузануўшы яго і загаласіўшы моцным голасам, выйшаў з яго.

27. І аслупянелі ўсе, таму пыталіся адзін аднаго, кажучы: «Што гэта? Што гэта за новае вучэньне, што з уладаю загадвае нячыстым духам, і яны слухаюцца Яго?»

28. І адразу пайшла чутка пра Яго паўсюль ва ўсёй ваколіцы Галілейскай.

29. І, адразу выйшаўшы з сынагогі, прыйшлі яны ў дом Сымона і Андрэя разам з Якубам і Янам.

30. Цешча ж Сымона ляжала ў гарачцы, і адразу кажуць Яму пра яе.

31. І, падыйшоўшы, Ён падняў яе, узяўшы за руку, і адразу пакінула яе гарачка, і яна паслугавала ім.

32. А калі настаў вечар, як сонца зайшло, прыносілі да Яго ўсіх хворых і апанаваных дэманамі;

33. і ўвесь горад сабраўся перад дзьвярыма.

34. І Ён аздаравіў многіх хворых на розныя хваробы, і многіх дэманаў выгнаў, і не дазваляў дэманам гаварыць, што яны ведаюць, што Ён — Хрыстос.

35. І раніцай, на самым досьвітку ўстаўшы, выйшаў, і пайшоў у пустыннае месца, і там маліўся.

36. І пайшлі за Ім Сымон і тыя, што з ім [былі],

37. і, знайшоўшы Яго, кажуць Яму: «Усе шукаюць Цябе».

38. А Ён кажа ім: «Хадзем у бліжэйшыя паселішчы, каб і

1:21 Лк 4:31-37
1:22 Мц 7:28-29; Лк 4:32
1:24 Мц 2:23; Лк 2:39
1:29 Мц 8:14-17; Лк 4:38-41
1:35 Лк 4:42-44

там Я абвяшчаў, бо Я дзеля гэтага прыйшоў».

39. І Ён абвяшчаў у сынагогах іхніх па ўсёй Галілеі і выганяў дэманаў.

40. І прыходзіць да Яго пракажоны, просячы Яго і падаючы перад Ім на калені, і кажучы Яму: «Калі хочаш, можаш мяне ачысьціць».

41. Дык Ісус, зьліtаваўшыся, працягнуў руку і дакрануўся да яго, і кажа яму: «Хачу, будзь ачышчаны.

42. І калі сказаў, адразу зыйшла з яго праказа і стаў ачышчаны.

43. І, грозна глянуўшы на яго, адразу выправіў яго,

44. і сказаў яму: «Глядзі, нікому нічога не кажы, але ідзі, пакажыся сьвятару і прынясі за ачышчэньне сваё тое, што загадаў Майсей, дзеля сьведчаньня ім».

45. Але ён, выйшаўшы, пачаў шмат абвяшчаць і шырыць кругом гэта слова, што [Ісус] ужо ня мог адкрыта ўвайсьці ў горад, але быў вонкі, у мясьцінах пустынных. І прыходзілі да Яго адусюль.

Разьдзел 2

Іпраз [некалькі] дзён Ён зноў увайшоў у Капэрнаум, і пачулі, што Ён у доме.

1:39 Мц 4:23; 9:35
1:40 Мц 8:2-4; Лк 5:12-15
1:44 Ляв 14:1-32

2:3 Мц 9:2-8; Лк 5:18-26

2. І адразу сабралася мноства, што нават пры дзьвярах не маглі зьмясьціцца, і Ён гаварыў ім слова.

3. І прыходзяць да Яго са спараліжаваным, якога несьлі чацьвёра.

4. І, ня здолеўшы прайсьці да Яго дзеля натоўпу, раскрылі дах там, дзе Ён быў, і, зрабіўшы дзіру, спусьцілі ложак, на якім ляжаў спараліжаваны.

5. І Ісус, убачыўшы веру іхнюю, кажа спараліжаванаму: «Дзіця, адпускаюцца грахі твае».

6. Былі ж там некаторыя кніжнікі, якія сядзелі і разважалі ў сэрцах сваіх:

7. «Што гэта Ён кажа блюзьне́рства? Хто можа адпускаць грахі, калі ня сам Бог?»

8. А Ісус, адразу пазнаўшы духам Сваім, што яны гэтак думаюць, кажа ім: «Што вы гэтак разважаеце ў сэрцах вашых?

9. Што лягчэй, сказаць спараліжаванаму: "Адпускаюцца твае грахі", ці сказаць: "Устань, вазьмі ложак свой і хадзі".

10. Але, каб вы ведалі, што Сын Чалавечы мае ўладу на зямлі адпускаць грахі»,— кажа спараліжаванаму:

11. «Табе кажу: Устань, вазьмі ложак твой і ідзі ў дом твой».

12. І той адразу ўстаў і, узяўшы ложак, выйшаў перад усімі, так што ўсе дзівіліся і славілі Бога, кажучы: «Мы такога ніколі ня бачылі».

13. І зноў выйшаў [Ісус] да мора, і ўвесь натоўп пайшоў да Яго, і Ён навучаў іх.

14. І, праходзячы, убачыў Ён Левія Альфеявага, які сядзеў на мытні, і кажа яму: «Ідзі за Мною!» І той, устаўшы, пайшоў за Ім.

15. І сталася, калі Ён узьлягаў у доме ягоным, узьлягалі разам з Ісусам і вучнямі Ягонымі шмат мытнікаў і грэшнікаў, было бо многа іх, і яны ішлі за Ім.

16. А кніжнікі і фарысэі, бачачы, што [Ісус] есьць з мытнікамі і грэшнікамі, казалі вучням Яго: «Чаму Ён есьць і п'е з мытнікамі і грэшнікамі?»

17. І, пачуўшы гэта, Ісус кажа ім: «Не здаровыя патрабуюць лекара, але хворыя. Я прыйшоў клікаць не праведнікаў, але грэшнікаў да навяртаньня».

18. І посьцілі вучні Янавы і фарысэйскія. Дык прыходзяць і кажуць Яму: «Чаму вучні Янавы і фарысэйскія посьцяць, а Твае вучні ня посьцяць?»

19. І сказаў ім Ісус: «Ці ж могуць посьціць сыны вясельля, калі малады з імі? Пакуль маюць жаніха ў сябе, ня могуць посьціць.

2:14 Мц 9:9-13; Лк 5:27-32
2:18 Мц 9:14-17; Лк 5:33-39

20. А надыйдуць дні, калі жаніха забяруць ад іх, і тады будуць посьціць у тыя дні.

21. Ніхто не прышывае латы з новай тканіны да старога адзеньня, бо новая лата разьдзярэ старое, і дзіра зробіцца большая.

22. І ніхто не ўлівае новага віна ў старыя мяхі, бо новае віно прарве мяхі, і віно выцячэ, і мяхі прападуць; але новае віно трэба ўліваць у новыя мяхі».

23. І сталася Яму ў суботу праходзіць праз палеткі, і вучні Ягоныя пачалі дарогаю зрываць каласы.

24. І фарысэі гаварылі Яму: «Глядзі, чаму яны робяць у суботу, што ня сьлед!»

25. А Ён сказаў ім: «Ці ж вы не чыталі, што зрабіў Давід, калі быў у патрэбе і галодны сам і тыя, што з ім?

26. Як увайшоў ён у дом Божы за Абіятара першасьвятара і еў хлябы пакладныя, якія нельга яму было есьці, а толькі сьвятарам, і даў таксама тым, што з ім былі?»

27. І казаў ім: «Субота для чалавека, а не чалавек для суботы.

28. таму Сын Чалавечы ёсьць Гаспадар і суботы».

2:23 Друг 23:25; Мц 12:1-8; Лк 6:1-5
2:25 1 Сам 21:1-6
2:26 Ляв 24:9

Разьдзел 3

Ізноў увайшоў у сынагогу. І быў там чалавек, які меў сухую руку.

2. І сачылі за Ім, ці не аздаровіць яго ў суботу, каб абвінаваціць Яго.

3. І кажа сухарукаму чалавеку: «Стань на сярэдзіне!»

4. І кажа ім: «Ці належыць у суботу рабіць добрае, ці рабіць благое? Душу выратаваць ці загубіць?» Але яны маўчалі.

5. І, глянуўшы на іх з гневам, смуткуючы дзеля скамянення сэрца іхняга, кажа чалавеку гэтаму: «Выцягні руку тваю!» І ён выцягнуў, і зрабілася рука яго здаровая, як і другая.

6. Фарысэі ж, выйшаўшы, зрабілі адразу нараду з ірадыянамі супраць Яго, каб Яго загубіць.

7. І Ісус разам з вучнямі Сваімі адыйшоў да мора, і вялікае мноства пайшло за Ім з Галілеі, і з Юдэі,

8. і з Ерусаліму, і з Ідумеі, і з-за Ярдану, і з ваколіцаў Тыру і Сідону, вялікае мноства, пачуўшы, што Ён рабіў, прыйшло да Яго.

9. І сказаў вучням Сваім, каб быў падрыхтаваны для Яго човен дзеля натоўпу, каб ня ціснулі Яго.

10. Бо многіх Ён аздаравіў, таму пхаліся да Яго ўсе, што мелі немачы, каб дакрануцца да Яго.

3:1 Мц 12:9-14; Лк 6:6-11
3:9 Мк 4:1; Лк 5:1-3

11. І духі нячыстыя, калі бачылі Яго, падалі перад Ім і крычалі, кажучы: «Ты — Сын Божы!»

12. Але Ён строга забараняў ім, каб не выяўлялі Яго.

13. І ўзыходзіць на гару, і кліча тых, якіх Сам хацеў, і прыйшлі да Яго.

14. І вызначыў Дванаццаць, каб былі з Ім і каб пасылаць іх абвяшчаць,

15. і каб мелі ўладу аздараўляць хваробы і выганяць дэманаў:

16. Сымона, і даў яму імя Пётар,

17. і Якуба Зэбэдэявага, і Яна, брата Якуба, і даў ім імя Боанэргес, што значыць "Сыны грому",

18. і Андрэя, і Філіпа, і Баўтрамея, і Мацьвея, і Тамаша, і Якуба Альфеявага, і Тадэвуша, і Сымона Кананіта,

19. і Юду Іскарыёта, які выдаў Яго.

20. І прыходзяць у дом; і зноў зыходзіцца натоўп, так што не маглі яны нават хлеба паесьці.

3:13 Мц 10:1-4; Лк 6:12-16
3:22 Мц 9:34; 12:24-32; Лк 11:15-22

21. І, пачуўшы [гэта], сваякі Ягоныя пайшлі ўзяць Яго, бо казалі, што Ён зьдзівачэў.

22. А кніжнікі, што прыйшлі з Ерусаліму, гаварылі, што мае

Бэльзэбула і што моцай князя дэманаў выганяе дэманаў.

23. І, паклікаўшы іх, гаварыў да іх [Ісус] у прыповесьцях: «Як можа шата́н выганяць шата́на?

24. І калі валадарства разьдзеліцца ў сабе, ня можа ўтрымацца валадарства тое.

25. І калі дом разьдзеліцца ў сабе, ня можа ўтрымацца дом той.

26. І калі шата́н паўстаў на сябе самога і разьдзяліўся, ня можа ўтрымацца, але канец яму.

27. Ніхто, увайшоўшы ў дом асілка, ня можа захапіць маёмасьць яго, калі перш ня зьвяжа асілка, і тады абрабуе дом ягоны.

28. Сапраўды кажу вам, што будуць адпушчаны сынам чалавечым усе грахі і блюзьне́рствы, якімі б яны ня блю́зьнілі,

29. але хто будзе блюзьніць на Духа Сьвятога, ня будзе яму адпушчана ў вякі, але падлягае вечнаму асуджэньню».

30. Бо яны гаварылі: «Мае духа нячыстага».

31. І прыходзяць браты Ягоныя і маці Ягоная, і, стоячы вонкі, паслалі да Яго клікаць Яго.

32. І сядзеў кругом Яго натоўп, і сказалі Яму: «Вось, маці Твая і браты Твае вонкі, шукаюць Цябе».

33. І, адказваючы ім, гаворыць: «Хто маці Мая і браты Мае?»

34. І, агледзеўшы наўкола тых, што каля Яго сядзелі, кажа: «Вось маці Мая і браты Мае!

35. Бо хто выконвае волю Божую, той Мне брат, і сястра, і маці».

Разьдзел 4

Ізноў Ён пачаў навучаць каля мора; і сабраўся да Яго вялізарны натоўп, так што Ён, увайшоўшы ў човен, сядзеў у моры, а ўвесь натоўп быў на беразе каля мора.

2. І навучаў іх шмат у прыповесьцях, і гаварыў ім у Сваёй навуцы:

3. «Слухайце. Вось выйшаў сейбіт сеяць.

4. І сталася, калі сеяў, адно [зерне] ўпала пры дарозе; і наляцелі птушкі нябесныя і падзяўблі яго.

5. Іншае ўпала на камяністае месца, дзе не было шмат зямлі, і адразу ўзыйшло, бо зямля была неглыбокая;

6. а калі ўзыйшло сонца, зьвяла, і, як ня мела кораня, высахла.

7. А іншае ўпала ў церні, і вырасьлі церні, і заглушылі яго, і не дало плоду.

3:29 Лк 12:10
3:31 Мц 12:46-50; Лк 8:19-21
4:1 Мц 13:1-9; Мк 3:9-10; Лк 5:1-3; 8:4-8

8. А іншае ўпала ў добрую зямлю і дало плод, які ўзыйшоў і вырас, і ўрадзіла адно трыццаць, адно шэсьцьдзесят, і адно сто".

9. І сказаў ім: "Хто мае вушы, каб слухаць, няхай слухае».

10. Калі ж Ён застаўся Сам, тыя, што з Ім былі, разам з Дванаццацьцю спыталіся ў Яго адносна прыповесьці.

11. І сказаў Ён ім: «Вам дадзена разумець таямніцу Валадарства Божага; а тым, якія вонкі, усё стаецца ў прыповесьцях,

12. каб гледзячы глядзелі, і ня бачылі, і каб слухаючы слухалі, і не разумелі, каб не навярнуліся і не былі ім адпушчаны грахі».

13. І кажа ім: «Не разумееце гэтай прыповесьці? А як жа ўсе прыповесьці зразумееце?

14. Сейбіт слова сее.

15. Вось тыя, што пры дарозе, дзе сеецца слова, калі пачуюць яго, адразу прыходзіць шатáн і забірае слова, пасеянае ў сэрцах іхніх.

16. Таксама і тыя, што на камяністым месцы пасеяны, пачуўшы слова, адразу з радасьцю прыймаюць яго,

17. але ня маюць у сабе кораня, таму нетрывалыя; калі надыйдзе прыгнёт ці перасьлед дзеля слова, адразу ж горшацца.

4:10 Мц 13:10-13; Лк 8:9-10
4:12 Іс 6:9-10; Мк 8:18
4:13 Мц 13:18-23; Лк 8:11-15

18. А тыя, што ў цернях пасеяныя, чуюць слова,

19. але клопаты веку гэтага і ашуканства багацьця ды іншыя пажаданьні, уваходзячы, заглушаюць слова, і яно стаецца бясплодным.

20. А тыя, што пасеяныя ў добрую зямлю, гэта тыя, што чуюць слова, і прыймаюць, і прыносяць плод: адзін — трыццаць, іншы — шэсьцьдзесят, а іншы — сто».

21. І сказаў ім: «Ці на тое прыносіцца сьвечка, каб паставіць яе пад пасудзіну або пад ложак? Ці не на тое, каб была пастаўлена на сьвечніку?

22. Бо няма нічога тайнага, каб не выявілася, і няма нічога схаванага, каб не сталася яўным.

23. Калі хто мае вушы, каб слухаць, няхай слухае».

24. І сказаў ім: «Глядзіце, што слухаеце! Якою меркаю мерыце, такою вам будзе адмерана і будзе дададзена вам, якія слухаеце.

25. Бо хто мае, таму будзе дадзена, а хто ня мае, дык і тое, што мае, будзе забрана ў яго».

4:21 Мц 5:15; Лк 8:16-18; 11:33
4:22 Мц 10:26; Лк 12:2
4:24 Мц 7:2; Лк 6:38
4:25 Мц 13:12; 25:29; Лк 19:26

26. І сказаў: «Гэтак ёсьць Валадарства Божае, як быццам чалавек кідае насеньне ў зямлю.

27. І ці ён сьпіць, ці ўстае ноччу і днём, а насеньне

ўзыходзіць і расьце, і ён ня ведае як.

28. Бо зямля сама сабою родзіць спачатку рунь, потым колас, потым поўнае зерне ў коласе.

29. Калі ж плод сасьпее, адразу пасылае серп, бо надыйшло жніво».

30. І сказаў: «Да чаго падобнае Валадарства Божае? Або ў якой прыповесьці выявім яго?

31. Як гарчычнае зерне, якое, калі сеецца ў зямлю, ёсьць меншым за ўсе насеньні на зямлі;

32. а калі пасеянае, узыходзіць і робіцца большым за ўсе расьліны, і пускае галіны вялікія, так што птушкі нябесныя могуць хавацца ў засені яго».

33. І многімі падобнымі прыповесьцямі гаварыў ім слова, колькі маглі яны слухаць,

34. і без прыповесьці не гаварыў ім, а вучням асобна тлумачыў усё.

35. І ў той самы дзень, калі надыйшоў вечар, кажа ім: «Пераплывем на другі бок».

36. І яны, пакінуўшы натоўп, бяруць Яго, бо Ён быў у чаўне, і іншыя чаўны былі з Ім.

37. І сталася вялікая бура, і хвалі білі ў човен, так што ён ужо напаўняўся [вадою].

38. А Ён спаў на карне на падушцы. І будзяць Яго, і кажуць Яму: «Настаўнік! Ці ж Цябе ня рупіць, што мы гінем?»

39. І Ён, падняўшыся, забараніў ветру і сказаў мору: «Замаўчы, суцішся!» І сьціх вецер, і сталася вялікая ціша.

40. І кажа ім: «Чаму вы так палахлівыя? Ці ж ня маеце веры?»

41. І яны спалохаліся страхам вялікім і гаварылі адзін аднаму: «Хто ж Ён, што вецер і мора слухаюцца Яго?»

Разьдзел 5

І прыйшлі на другі бок мора ў край Гадарэнскі.

2. І калі выйшаў Ён з чаўна, адразу пераняў Яго чалавек з магілаў, [апанаваны] нячыстым духам,

3. які меў жытло ў магілах, і ніхто ня мог яго зьвязаць ланцугамі.

4. Бо шмат разоў зьвязвалі яго кайданамі і ланцугамі, і ён рваў ланцугі і разьбіваў кайданы, і ніхто ня мог утаймаваць яго.

5. І ён заўсёды днём і ноччу ў магілах і ў гарах крычаў і біў сябе каменьнямі.

6. І, здалёк убачыўшы Ісуса, прыбег, і пакланіўся Яму,

7. і, закрычаўшы моцным голасам, сказаў: «Што мне і Табе, Ісус, Сын Бога Найвышэйшага? Заклінаю Цябе Богам, ня мучай мяне».

4:29 Ёэль 3:13
4:30 Мц 13:31-32; Лк 13:18-19
4:33 Мц 13:34
4:35 Мц 8:23-27; Лк 8:22-25
5:1 Мц 8:28-34; Лк 8:26-39

8. Бо [Ісус] сказаў яму: «Выйдзі, духу нячысты, з гэтага чалавека».

9. І спытаўся ў яго: «Якое імя тваё?» А ён адказаў, кажучы: «Маё імя — легіён, бо нас многа».

10. І вельмі прасіў Яго, каб не выганяў іх прэч з гэтага краю.

11. А там каля гары пасьвіўся вялікі гурт сьвіняў.

12. І прасілі Яго ўсе дэманы, кажучы: «Пашлі нас у сьвіняў, каб мы ў іх увайшлі».

13. І Ісус адразу дазволіў ім. І, выйшаўшы, духі нячыстыя ўвайшлі ў сьвіняў, і рынуўся гурт са стромы ў мора, а было іх каля дзьвюх тысячаў, і патанулі ў моры.

14. А тыя, што пасьвілі сьвіняў, уцяклі і абвясьцілі ў горадзе і вёсках, і [людзі] выйшлі паглядзець, што сталася.

15. І прыходзяць да Ісуса, і бачаць, што апанаваны дэманамі, у якім быў легіён, сядзіць адзеты і пры здаровым розуме, і спалохаліся.

16. І тыя, што бачылі, расказалі ім, што сталася з апанаваным дэманам, і пра сьвіняў.

17. І пачалі прасіць Яго, каб адыйшоў ад межаў іхніх.

18. І калі Ён увайшоў у човен, той, што быў апанаваны дэманам, прасіў Яго, каб быць з Ім.

5:21 Мц 9:18-26; Лк 8:40-56

19. Ісус жа не дазволіў яму, але гаворыць: «Ідзі ў дом твой да сваіх, і раскажы ім, што Гаспад учыніў табе і зьлітаваўся над табою».

20. І ён пайшоў, і пачаў абвяшчаць у Дэкапалі, што ўчыніў яму Ісус, і ўсе дзівіліся.

21. І калі Ісус зноў пераправіўся ў чаўне на другі бок, зыйшлося да Яго мноства людзей, і Ён быў каля мора.

22. І вось прыходзіць адзін з начальнікаў сынагогі, на імя Яір, і, убачыўшы Яго, падае да ног Ягоных,

23. і вельмі просіць Яго, кажучы: «Дачка мая канае, прыйдзі, ускладзі рукі на яе, каб была выратаваная і жыла».

24. І Ён пайшоў з ім. І ішоў за Ім вялізарны натоўп, і ціснулі Яго.

25. І нейкая жанчына, хворая на цячэньне крыві дванаццаць гадоў,

26. якая шмат нацярпелася ад шматлікіх лекараў, і выдаткавала ўсё, што мела, і не атрымала аніякай карысьці, але яшчэ горш пачувалася,

27. пачуўшы пра Ісуса, падыйшла ў натоўпе ззаду і дакранулася да шаты Ягонае,

28. бо казала: «Калі толькі дакрануся шаты Ягонае, буду выратаваная».

29. І адразу высахла ў яе крывацеча, і яна адчула ў целе, што паздаравела ад немачы.

30. І адразу Ісус, адчуўшы ў Сабе, што моц выйшла з Яго, павярнуўся да натоўпу і сказаў: «Хто дакрануўся шаты Маёй?»

31. І сказалі Яму вучні Ягоныя: «Бачыш натоўп, які цісьне Цябе, і кажаш: "Хто дакрануўся да Мяне?"»

32. Але Ён паглядзеў кругом, каб убачыць тую, што зрабіла гэта.

33. А жанчына, спалохаўшыся і дрыжучы, ведаючы, што з ёю сталася, падыйшла і ўпала перад Ім, і сказала Яму ўсю праўду.

34. Ён жа сказаў ёй: «Дачка! Вера твая збавіла цябе. Ідзі ў супакоі і будзь здаровая ад немачы тваёй».

35. Яшчэ Ён гаварыў, прыходзяць ад начальніка сынагогі людзі і кажуць: «Дачка твая памерла, нашто яшчэ турбуеш Настаўніка?»

36. Ісус жа, пачуўшы сказанае слова, кажа да начальніка сынагогі: «Ня бойся, толькі вер».

37. І не дазволіў нікому ісьці за Ім, акрамя Пятра, Якуба і Яна, брата Якуба.

38. І прыходзіць у дом начальніка сынагогі, і бачыць замяшаньне, плач і лямант вялікі.

39. І, увайшоўшы, гаворыць ім: «Чаму вы ўзрушаныя і плачаце? Дзіцятка не памерла, але сьпіць».

40. І сьмяяліся з Яго. Ісус жа, адправіўшы ўсіх, бярэ бацьку і маці дзіцяці ды тых, што з Ім былі, і ўваходзіць туды, дзе ляжала дзіцятка.

41. І, узяўшы руку дзіцяці, гаворыць ёй: «Талітá кýмі», што значыць: «Дзяўчынка, табе кажу, устань!»

42. І адразу ўстала дзяўчынка, і хадзіла, а мела яна дванаццаць гадоў. І [ўсе] дзівіліся з захапленьнем вялікім.

43. І перасьцерагаў іх, каб ніхто пра гэта ня ведаў, і сказаў, каб далі ёй есьці.

Разьдзел 6

І выйшаў адтуль, і прыйшоў у бацькаўшчыну Сваю, і вучні Ягоныя ідуць за Ім.

2. І калі сталася субота, пачаў вучыць у сынагозе. І многія, слухаючы, дзівіліся і казалі: «Адкуль у Яго гэтае? І што за мудрасьць дадзеная Яму, што нават цуды гэткія стаюцца праз рукі Яго?

3. Ці ж гэта не цясьляр, сын Марыі, брат Якуба, Ёсіі, Юды і

6:1 Мц 13:54-58; Лк 4:16,22-24

Сымона? Ці ж ня сёстры Яго-ныя тут сярод нас?» І горшыліся з Яго.

4. А Ісус сказаў ім: «Няма прарока без пашаны, хіба толькі ў бацькаўшчыне сваёй і сярод сваякоў сваіх, і ў доме сваім».

5. І ня мог там учыніць ніводнага цуду, толькі некалькіх нямоглых, усклаўшы рукі на іх, аздаравіў.

6. І зьдзіўляўся з недавéрства іхняга. І абыходзіў навакольныя мястэчкі, навучаючы.

7. І паклікаў Дванаццаць, і пачаў пасылаць іх па двое, і даў ім уладу над нячыстымі духамі.

8. І загадаў ім, каб ня бралі нічога ў дарогу, акрамя аднаго кія: ані торбы, ані хлеба, ані медзі ў поясе,

9. але ў сандалы абувацца і не апранацца ў дзьве вопраткі.

10. І сказаў ім: «Дзе толькі ўвойдзеце ў дом, там заставайцеся, пакуль ня пойдзеце адтуль.

11. І калі хто ня прыме вас і ня будзе вас слухаць, выходзячы адтуль, абтрасіце пыл з вашых ног на сьведчаньне ім. Сапраўды кажу вам, лягчэй будзе Садому і Гаморы ў дзень суду, чым гораду гэтаму».

12. І яны, пайшоўшы, абвяшчалі, каб навярталіся,

6:4 Ян 4:44
6:7 Мц 10:5-15; Лк 9:1-6
6:8 Лк 10:4-11
6:11 Дз 13:54

6:13 Як 5:14
6:14 Мц 14:1-12; 16:14; Мк 8:28; Лк 9:7-9; 9:19
6:17 Лк 3:19-20

13. і мноства дэманаў выганялі, і многіх нямоглых мазалі алеем і аздараўлялі.

14. І пачуў валадар Ірад [пра Яго], бо імя Ягонае сталася ведамым, і сказаў: «Гэта Ян Хрысьціцель уваскрос з мёртвых, і таму цуды дзеюцца праз Яго».

15. Іншыя казалі: «Гэта Ільля», а іншыя казалі: «Гэта прарок, або як адзін з прарокаў».

16. Пачуўшы гэта, Ірад сказаў: «Гэта Ян, якому я сьцяў галаву. Ён уваскрос з мёртвых».

17. Бо Ірад сам паслаў і ўзяў Яна, і ўвя́зьніў яго ў вязьніцы дзеля Ірадыяды, жонкі Філіпа, брата свайго, якую ён узяў за жонку.

18. Бо Ян гаварыў Іраду: «Нельга табе мець жонку брата твайго».

19. А сама Ірадыяда злавала на яго і хацела яго зьнішчыць, але не магла,

20. бо Ірад баяўся Яна, ведаючы, што ён чалавек праведны і сьвяты, і сьцярог яго і шмат што рабіў, слухаючыся яго, і ахвотна яго слухаў.

21. І як надарыўся зручны дзень, калі Ірад з нагоды сваіх урадзін справіў вячэру для магнатаў сваіх, тысячнікаў і начальнікаў Галілейскіх,

22. дачка Ірадыяды ўвайшла і таньчыла, і спадабалася Іраду і тым, што з ім узьлягалі. І сказаў валадар дзяўчыне: «Прасі ў мяне, што хочаш, і я дам табе».

23. І прысягнуў ёй: «Што папросіш у мяне, дам табе, хоць бы нават палову валадарства майго».

24. Яна, выйшаўшы, спыталася ў маці сваёй: «Што мне прасіць?» Тая ж сказала: «Галаву Яна Хрысьціцеля».

25. І яна, адразу шпарка вярнуўшыся да валадара, прасіла, кажучы: «Хачу, каб неадкладна даў ты мне на місе галаву Яна Хрысьціцеля».

26. І валадар, хоць засмуткаваўшы, але дзеля прысягі і тых, што ўзьлягалі, не захацеў ёй адмовіць.

27. І адразу, паслаўшы ка́та, валадар загадаў прынесьці галаву яго.

28. Той, пайшоўшы, сьцяў яго ў вязьніцы, і прынёс галаву ягоную на місе, і даў дзяўчыне, а дзяўчына дала яе маці сваёй.

29. І, пачуўшы [пра гэта], вучні ягоныя прыйшлі і ўзялі цела ягонае, і палажылі яго ў магілу.

30. І сабраліся апосталы да Ісуса, і расказалі Яму ўсё, і што зрабілі, і чаго навучылі.

31. І Ён сказаў ім: «Ідзіце адны ў пустыннае месца, і

6:30
Мц 14:13-21; Лк 9:10-17; Ян 6:5-13

супачыньце крыху». Бо многа было тых, што прыходзілі і адыходзілі, і нават паесьці ня мелі часу.

32. І паплылі ў пустыннае месца на чаўне адны.

33. І бачыў натоўп, як яны адплывалі, і многія пазналі іх, і зьбегліся туды пешшу з усіх гарадоў, і апярэдзілі іх, і зыйшліся да Яго.

34. І, выйшаўшы, Ісус убачыў вялікі натоўп, і зьлітаваўся з іх, бо яны былі як авечкі, што ня маюць пастуха, і пачаў навучаць іх шмат.

35. І калі мінула шмат часу, вучні Ягоныя, прыйшоўшы да Яго, кажуць: «Месца гэтае пустыннае, а гадзіна ўжо позьняя.

36. Адпусьці іх, каб, пайшоўшы ў навакольныя вёскі і мястэчкі, купілі сабе хлеба, бо яны ня маюць што есьці».

37. Ён жа, адказваючы, сказаў ім: «Вы дайце ім есьці». І кажуць Яму: «Няўжо маем пайсьці і купіць за дзьвесьце дынараў хлеба, і даць ім есьці?»

38. Ён жа гаворыць ім: «Колькі маеце хлябоў? Ідзіце і паглядзіце!» Яны, даведаўшыся, кажуць: «Пяць, і дзьве рыбы».

6:34
Лікі 27:17; 1 Вал 22:17; 2 Лет 18:16; Эзк 34:5; Мц 9:36

39. І загадаў ім пасадзіць усіх грамадамі на зялёнай траве.

40. І паселі шэраг за шэрагам па сто і па пяцьдзясят.

41. І Ён, узяўшы пяць хлябоў і дзьве рыбы, глянуўшы ў неба, дабраславіў і паламаў хлябы, і даў вучням Сваім, каб яны раздалі ім; і дзьве рыбы разьдзяліў для ўсіх.

42. І елі ўсе, і наеліся.

43. І сабралі кавалкаў дванаццаць поўных кашоў, і рэшткі рыбы.

44. А тых, што елі хлябы, было каля пяці тысячаў мужчынаў.

45. І адразу змусіў вучняў Сваіх увайсьці ў човен і плысьці наперад на другі бок, у Бэтсаіду, пакуль Ён адпусьціць натоўп.

46. І, адпусьціўшы іх, пайшоў на гару маліцца.

47. І як надыйшоў вечар, човен быў на сярэдзіне мора, а Ён адзін на зямлі.

48. І ўбачыў іх, як мучыліся, плывучы, бо вецер быў супраціўны, і каля чацьвёртай варты ночы прыходзіць да іх, ідучы па моры, і хацеў абмінуць іх.

49. Яны, убачыўшы Яго, як ішоў па моры, думалі, што гэта здань, і закрычалі.

50. Усе бо бачылі Яго, і стрывожыліся. І Ён адразу прамовіў да іх, і кажа ім: «Будзьце пэўныя, гэта Я, ня бойцеся!»

6:45 Мц 14:22-33; Ян 6:16-21

51. І ўвайшоў да іх у човен, і вецер сьціх. І яны празьмерна здумеліся ў сабе, і зьдзіўляліся,

52. бо не зразумелі з хлябамі, бо сэрца іхняе было скамянелае.

53. І, пераплыўшы, прыйшлі ў зямлю Генэсарэт, і прысталі да берагу.

54. І калі яны выйшлі з чаўна, адразу пазналі Яго,

55. абеглі ўвесь той край, і пачалі на ложках прыносіць хворых туды, дзе, як чулі, быў Ён.

56. І, калі Ён уваходзіў у якое паселішча, або горад, або вёску, клалі нядужых на плошчах, і прасілі Яго, каб хоць крыса шаты Яго дакрануцца; і колькі іх дакранулася Яго, былі аздароўлены.

Разьдзел 7

І сабраліся да Яго фарысэі і некаторыя кніжнікі, што прыйшлі з Ерусаліму.

2. І, убачыўшы некаторых з вучняў Ягоных, што елі хлеб нячыстымі, гэта значыць нямытымі, рукамі, вінавацілі іх.

3. Бо самі фарысэі і ўсе Юдэі не ядуць, не абмыўшы чыста рук, трымаючыся традыцыяў старэйшых.

4. І пасьля рынку, пакуль не абмыюцца, не ядуць; і ёсьць шмат іншага, чаго яны

6:53 Мц 14:34-36

7:1 Мц 15:1-9

прытрымліваюцца: абмыванья келіхаў і конавак, мядніцаў і сталоў.

5. Пасьля пытаюцца ў Яго фарысэі і кніжнікі: «Чаму вучні Твае ня ходзяць паводле традыцыяў старэйшых, але нячыстымі рукамі ядуць хлеб?»

6. Ён жа, адказваючы, сказаў ім: «Добра пра вас, крывадушнікаў, прарочыў Ісая, як напісана: "Народ гэты губамі шануе Мяне, а сэрца іхняе трымаецца далёка ад Мяне.

7. але марна пакланяюцца Мне, навучаючы вучэньняў і пастановаў чалавечых".

8. Бо вы, пакінуўшы прыказаньне Божае, трымаецеся традыцыі чалавечай, абмыванья конавак і келіхаў, і шмат іншага, да гэтага падобнага, чыніце».

9. І сказаў ім: «Ці добра, што вы адкідаеце прыказаньне Божае, каб захаваць вашую традыцыю?

10. Бо Майсей сказаў: "Шануй бацьку твайго і маці тваю", і: "Хто праклінае бацьку або маці, няхай сьмерцю памрэ".

11. А вы гаворыце: "Калі скажа чалавек бацьку або маці: 'Карба́н', гэта значыць дар [Богу] тое, чым бы ты ад мяне карыстаўся",

7:7 Іс 29:13
7:10 Вых 20:12; 21:17; Ляв 20:9; Друг 5:16

12. і ўжо дазваляеце яму нічога не рабіць для бацькі свайго або маці сваёй,

13. пазбаўляючы сілы слова Божае праз традыцыю вашую, якую вы перадаеце, і шмат да гэтага падобнага чыніце».

14. І, паклікаўшы ўвесь натоўп, гаварыў ім: «Слухайце Мяне ўсе і разумейце.

15. Няма нічога, што звонку чалавека, што ўваходзячы ў яго, можа яго апаганіць, але тое, што з чалавека выходзіць, апаганьвае яго.

16. Калі хто мае вушы слухаць, няхай слухае».

17. І калі Ён увайшоў у дом ад натоўпу, пыталіся Яго вучні Ягоныя пра прыповесьць.

18. І кажа ім: «Няўжо і вы такія няцямкія? Няўжо не разумееце, што ўсё, што звонку ўваходзіць у чалавека, ня можа яго апаганіць,

19. бо ўваходзіць ня ў сэрца ягонае, але ў жывот, і выкідаецца прэч, ачышчаючы ўсякую ежу».

20. І сказаў: «Тое, што выходзіць з чалавека, тое апаганьвае яго,

21. бо з нутра, з сэрца чалавечага выходзяць благія думкі, чужалоства, распуснасьць, забойствы,

22. крадзяжы, хцівасьць, зласьлівасьць, подступ,

7:14 Мц 15:10-20

бессаромнасьць, злое вока, блюзьне́рствы, пыха, глупота.

23. Уся гэтая ліхота знутры выходзіць і апаганьвае чалавека».

24. І, устаўшы адтуль, Ён адыйшоў у межы Тыру і Сідону. І, увайшоўшы ў дом, хацеў, каб ніхто не даведаўся, але ўтоіцца ня змог.

25. Бо пачула пра Яго жанчына, у якой дачка мела ў сабе нячыстага духа, і, прыйшоўшы, упала да ног Ягоных.

26. А жанчына гэтая была Грэчанка, родам Сірафінікіянка; і прасіла яна Яго, каб выгнаў дэмана з дачкі ейнай.

27. Але Ісус сказаў ёй: «Дазволь перш насыціцца дзецям, бо ня добра ўзяць хлеб у дзяцей і кінуць сабакам».

28. Яна ж адказала і кажа Яму: «Так, Госпадзе, але ж і сабакі пад сталом ядуць крошкі ад дзяцей».

29. І сказаў ёй: «Дзеля такога слова ідзі; дэман выйшаў з дачку тваёй».

30. І адыйшоўшы ў дом свой, яна знайшла, што дэман выйшаў і дачка ляжыць на ложку.

31. І зноў, выйшаўшы з межаў Тыру і Сідону, пайшоў Ён да мора Галілейскага пасярод межаў Дэкаполя.

32. І прыводзяць да Яго глухога, які з цяжкасьцю гаварыў, і просяць Яго ўскласьці на яго руку.

7:24 Мц 15:21-28

33. І, узяўшы яго ад натоўпу на бок, уклаў пальцы Свае ў ягоныя вушы, і, плюнуўшы, дакрануўся да языка ягонага.

34. І, глянуўшы ў неба, уздыхнуў, і гаворыць яму: «Эффата́», што значыць: «Адчыніся».

35. І адразу адчыніліся вушы ягоныя і разьвязаліся путы языка ягонага, і ён пачаў добра гаварыць.

36. І Ён перасьцерагаў іх, каб нікому не расказвалі, але колькі ні забараняў, яны яшчэ шырэй абвяшчалі.

37. І надзвычай дзівіліся, кажучы: «Усё добра зрабіў, і глухім робіць, каб чулі, і нямым, каб гаварылі».

Разьдзел 8

У тыя дні, калі сабраўся вельмі вялікі натоўп і ня мелі што есьці, Ісус, паклікаўшы вучняў Сваіх, кажа ім:

2. «Шкада Мне гэтых людзей, бо ўжо тры дні са Мною, і ня маюць што есьці.

3. І калі іх галоднымі адпушчу ў дамы іхнія, саслабеюць у дарозе, бо некаторыя з іх прыйшлі здалёк».

4. І адказалі Яму вучні Ягоныя: «Адкуль мог бы хто

8:1 Мц 15:32-39

накарміць іх хлебам тут, у пустыні?»

5. І спытаўся ў іх: «Колькі маеце хлябоў?» Яны сказалі: «Сем».

6. І загадаў натоўпу сесьці на зямлю, і, узяўшы сем хлябоў і падзякаваўшы, паламаў, і даў вучням Сваім, каб раздалі; і яны раздалі натоўпу.

7. І мелі яны некалькі рыбаў. І, іх дабраславіўшы, сказаў раздаць і тыя.

8. І елі, і наеліся, і сабралі кавалкаў, што засталіся, сем кашоў.

9. А тых, што елі, было каля чатырох тысячаў; і адпусьціў іх.

10. І адразу, увайшоўшы з вучнямі Сваімі ў човен, прыйшоў у межы Дальмануты.

11. І выйшлі фарысэі, і пачалі з Ім спрачацца, дамагаючыся ў Яго знаку з неба, спакушаючы Яго.

12. І Ён, уздыхнуўшы ў духу, гаворыць: «Чаму гэтае пакаленьне патрабуе знаку? Сапраўды кажу вам: Знак ня будзе дадзены пакаленьню гэтаму».

13. І, пакінуўшы іх, увайшоў у човен і выправіўся на другі бок.

14. І забыліся ўзяць хлеб, і нічога ня мелі з сабою ў чаўне, апрача аднаго хлеба.

8:11
Мц 16:1-4; 12:38; Лк 11:16
8:12
Мц 12:39; Лк 11:29
8:14
Мц 16:5-12

15. І Ён перасьцерагаў іх, кажучы: «Глядзіце, сьцеражыцеся кі́сьлі фарысэйскай і кісьлі Ірадавай».

16. І яны разважалі між сабой, кажучы: «Гэта таму, што хлеба ня маем».

17. І, зразумеўшы, Ісус кажа ім: «Чаму разважаеце, што ня маеце хлеба? Ці яшчэ ня ця́міце і не разумееце? Ці яшчэ скамянелае маеце сэрца вашае?

18. Маючы вочы, ня бачыце? І маючы вушы, ня чуеце? І ня памятаеце?

19. Калі Я пяць хлябоў падзяліў між пяці тысячаў, колькі поўных кашоў кавалкаў вы назьбіралі?» Кажуць Яму: «Дванаццаць».

20. «А калі сем між чатырох тысячаў, колькі поўных кашоў кавалкаў назьбіралі?» Яны сказалі: «Сем».

21. І сказаў ім: «Як жа не разумееце?»

22. І прыходзіць у Бэтсаіду, і прыводзяць да Яго сьляпога, і просяць Яго, каб дакрануўся да яго.

23. І, узяўшы сьляпога за руку, вывеў яго за мястэчка і, плюнуўшы на вочы ягоныя і ўсклаўшы на яго рукі, спытаўся ў яго, ці што бачыць.

8:15
Лк 12:1
8:18
Яр 5:21; Эзк 12:2; Мк 4:12

24. І той, зірнуўшы, сказаў: «Бачу людзей, што як дрэвы ходзяць».

25. Потым зноў усклаў рукі на вочы яго і зрабіў, каб бачыў. І той зрабіўся здаровым, і ясна мог усё бачыць.

26. І паслаў яго ў дом ягоны, кажучы: «Не заходзь у мястэчка і не кажы нікому ў мястэчку».

27. І пайшоў Ісус з вучнямі Сваімі ў паселішчы Цэзарэі Філіпавай. І ў дарозе пытаўся ў вучняў Сваіх, кажучы: «Кім называюць Мяне людзі?»

28. Яны адказалі: «Янам Хрысьціцелям, а іншыя — Ільлём, а іншыя — адным з прарокаў».

29. І Ён кажа ім: «А вы кім называеце Мяне?» І адказваючы, Пётар кажа Яму: «Ты — Хрыстос!»

30. І забараніў ім, каб нікому не гаварылі пра Яго.

31. І пачаў іх навучаць, што трэба, каб Сын Чалавечы шмат перацярпеў, і быў адкінуты старшынямі, і першасьвятарамі, і кніжнікамі, і быў забіты, і па трох днях уваскрос.

32. І гаварыў пра гэта адкрыта. І Пётар, адклікаўшы Яго, пачаў забараняць Яму.

33. Ён жа, павярнуўшыся і глянуўшы на вучняў Сваіх, забараніў Пятру, кажучы: «Адыйдзі ад Мяне, шатáн, бо думаеш не пра тое, што Божае, але што чалавечае».

8:27 Мц 16:13-20; Лк 9:18-21
8:28 Мк 6:14-5; Лк 9:7-8
8:29 Ян 6:68-69
8:31 Мц 16:21-28; Мк 9:31; 10:33-34; Лк 9:22-27; 18:31-33

8:34 Мц 10:38; Лк 14:27
8:35 Мц 10:39; Лк 17:33; Ян 12:25

9:2 Мц 17:1-13; Лк 9:28-36; 2 Пт 1:17-18

34. І, паклікаўшы натоўп разам з вучнямі Сваімі, сказаў ім: «Калі хто хоча ісьці за Мною, няхай адрачэцца самога сябе, і возьме крыж свой, і ідзе за Мною.

35. Бо хто хоча выратаваць душу́ сваю, той загубіць яе; а хто загубіць душу́ сваю дзеля Мяне і дзеля Эва́нгельля, той збавіць яе.

36. Бо што за карысьць чалавеку, калі ён здабудзе ўвесь сьвет, а душы́ сваёй пашкодзіць?

37. Або што дасьць чалавек у выкуп за душу́ сваю?

38. Бо хто пасароміцца Мяне і словаў Маіх у гэтым пакаленьні, чужаложным і грэшным, таго і Сын Чалавечы пасароміцца, калі прыйдзе ў славе Айца Свайго з анёламі сьвятымі».

Разьдзел 9

І сказаў ім: «Сапраўды кажу вам, што ёсьць некаторыя з тых, што тут стаяць, якія не пакаштуюць сьмерці, пакуль ня ўбачаць Валадарства Божае, што прыходзіць у моцы».

2. І праз шэсьць дзён бярэ Ісус Пятра, і Якуба, і Яна, і вядзе іх асобна адных на высокую гару. І перамяніўся перад імі.

3. І адзеньне Яго сталася бліскучым і такім белым, як сьнег, такім, што на зямлі бялільшчык выбеліць ня зможа.

4. І зьявіўся ім Ільля з Майсеем, і вялі гутарку з Ісусам.

5. І, адказваючы, Пётар гаворыць Ісусу: «Раббі, добра нам тут быць, зробім тры намёты: Табе адзін, і Майсею адзін, і Ільлі адзін».

6. Бо ня ведаў, што гаворыць, бо яны былі напалоханыя.

7. І сталася воблака, ахінуўшае іх, і голас выйшаў з воблака, які казаў: «Гэта Сын Мой улюбёны, Яго слухайце!»

8. І раптам, разгледзеўшыся наўкола, нікога больш ня ўбачылі, апрача аднаго Ісуса.

9. Калі ж яны зыходзілі з гары, Ён загадаў ім, каб нікому не расказвалі пра тое, што бачылі, пакуль Сын Чалавечы не ўваскрэсьне з мёртвых.

10. І яны затрымалі гэтае слова, пытаючыся адзін аднаго: «Што гэта значыць: уваскрэснуць з мёртвых?».

11. І спыталіся ў Яго, кажучы: «Чаму кніжнікі кажуць, што спачатку павінен прыйсьці Ільля?»

12. А Ён, адказваючы, сказаў ім: «Ільля, прыйшоўшы спачатку, направіць усё; і як напісана пра Сына Чалавечага,

9:7 Мц 3:17; 12:18; Мк 1:11; Лк 3:22

9:11 Мал 4:5; Мц 11:14

9:14 Мц 17:14-21; Лк 9:37-43

што шмат перацерпіць і будзе лічыцца за нішто.

13. Але кажу вам: і Ільля прыйшоў, і ўчынілі з ім, што хацелі, як напісана пра яго».

14. І, прыйшоўшы да вучняў, убачыў вакол іх вялікі натоўп і кніжнікаў, што спрачаліся з імі.

15. І адразу ўвесь натоўп, убачыўшы Яго, здумеўся, і, падбягаючы, вітаў Яго.

16. І Ён спытаўся ў кніжнікаў: «Пра што спрачаецеся з імі?»

17. І, адказваючы, адзін з натоўпу сказаў: «Настаўнік, я прывёў да Цябе сына майго, які мае духа нямога.

18. І ён, дзе схопіць яго, кідае яго на зямлю, і ён пеніцца, і скрыгоча зубамі ды прыцянее. І я казаў вучням Тваім, каб выгналі яго, і яны ня здолелі».

19. Ён жа, адказваючы яму, гаворыць: «О, пакаленьне бязьвернае! Як доўга буду з вамі? Як доўга буду цярпець вас? Прывядзіце яго да Мяне».

20. І прывялі яго да Яго. І, убачыўшы Яго, адразу дух тузанýў яго, і ён упаў на зямлю і качаўся, выпускаючы пену.

21. І спытаўся Ён у бацькі ягонага: «Як даўно гэта зрабілася з ім?» А ён сказаў: «Ад дзяцінства;

22. і шмат разоў кідаў яго ў агонь і ў ваду, каб яго загубіць. Але, калі што можаш, дапамажы нам, зьлітаваўшыся над намі».

23. Ісус жа сказаў яму: «Калі можаш верыць, усё магчыма таму, хто верыць».

24. І адразу, загаласіўшы, бацька хлопца сказаў праз сьлёзы: «Веру, Госпадзе! Дапамажы майму недавéрству».

25. Ісус, убачыўшы, што зьбіраецца натоўп, забараніў духу нячыстаму, кажучы яму: «Духу нямы і глухі! Я загадваю табе: выйдзі з яго і больш не ўваходзь у яго!»

26. І той, закрычаўшы і моцна тузануўшы ім, выйшаў; і ён зрабіўся як мёртвы, так што многія гаварылі, што ён памёр.

27. Але Ісус, узяўшы яго за руку, падняў яго, і ён устаў.

28. І калі ўвайшоў у дом, вучні Ягоныя ўжо адны пыталіся ў Яго: «Чаму мы не маглі выгнаць яго?»

29. І Ён сказаў ім: «Гэты род ніяк ня можа выйсьці, адно толькі праз малітву і пост».

30. І, выйшаўшы адтуль, праходзілі праз Галілею, і Ён не хацеў, каб хто даведаўся.

31. Бо навучаў вучняў Сваіх і гаварыў ім, што Сын Чалавечы будзе выдадзены ў рукі людзей і заб'юць Яго, але забіты праз тры дні ўваскрэсьне.

32. Але яны слова гэтага не разумелі, а спытацца ў Яго баяліся.

33. І прыйшоў у Капэрнаум, і як былі ў доме, спытаўся ў іх: «Пра што ў дарозе вы між сабою разважалі?»

34. Але яны маўчалі, бо дарогаю вялі гутарку між сабою, хто большы.

35. І, сеўшы, паклікаў Дванаццаць, і кажа ім: «Калі хто хоча быць першым, няхай будзе з усіх апошнім і служыцелем для ўсіх».

36. І, узяўшы дзіця, паставіў яго пасярод іх, і, прытуліўшы яго, сказаў ім:

37. «Хто прыйме адно з такіх дзяцей у імя Маё, той Мяне прыймае, а хто Мяне прыйме, той не Мяне прыймае, але Таго, Хто Мяне паслаў».

38. І адказаў Яму Ян, кажучы: «Настаўнік, мы бачылі чалавека, які ў імя Тваё выганяе дэманаў, але ня ходзіць за намі, і мы забаранілі яму, бо ён ня ходзіць за намі».

39. А Ісус сказаў: «Не забараняйце яму, бо няма нікога, хто, учыніўшы цуд у імя Маё, мог бы хутка праклінаць Мяне.

40. Бо хто ня супраць вас, той за вас.

9:30 Мц 17:22-23; Лк 9:43-45
9:31 Мк 8:31; 10:33-34; Лк 9:22; 18:31-33
9:33 Мц 18:1-5; Лк 9:46-48
9:34 Лк 22:24
9:35 Мц 20:26-27; 23:11; Мк 10:43-44; Лк 22:26
9:37 Мц 10:40; Лк 10:16; Ян 13:20
9:38 Лк 9:49-50
9:40 Мц 12:30; Лк 11:23

41. Бо хто напоіць вас кубкам вады ў імя Маё, таму што вы — Хрыстовыя, сапраўды кажу вам, ня страціць нагароды сваёй.

42. А хто згоршыць аднаго з малых гэтых, якія вераць у Мяне, такому лепш было б, каб прычапілі млынавы камень на шыю ягоную і кінулі яго ў мора.

43. І калі рука твая горшыць цябе, адсячы яе; лепш табе калекаю ўвайсьці ў жыцьцё, чым, маючы абедзьве рукі, ісьці ў геенну, у агонь нязгасны,

44. дзе чарвяк іх не памірае і агонь не згасае.

45. І калі нага твая горшыць цябе, адсячы яе; лепш табе кульгавым увайсьці ў жыцьцё, чым, маючы абедзьве нагі, быць укінутым у геенну, у агонь нязгасны,

46. дзе чарвяк іх не памірае і агонь не згасае.

47. І калі вока тваё горшыць цябе, выдзяры яго, лепш табе з адным вокам увайсьці ў Валадарства Божае, чым, маючы двое вачэй, быць укінутым у геенну вогненную,

48. дзе чарвяк іх не памірае і агонь не згасае.

49. Бо кожны агнём будзе пасолены, і ўсякая ахвяра сольлю будзе пасоленая.

50. Соль добрая, але калі соль станецца несалонай, чым яе прыправіце? Мейце ў сабе соль і супакой мейце між сабою».

9:41 Мц 10:42
9:42 Мц 18:6-9; Лк 17:1-2
9:43 Мц 5:30
9:47 Мц 5:29
9:48 Іс 66:24
9:50 Мц 5:13; Лк 14:34-35

Разьдзел 10

Устаўшы адтуль, прыходзіць у межы Юдэі за Ярданам. І зноў зьбіраецца вакол Яго натоўп, і Ён, як меў звычай, зноў навучаў іх.

2. І, падыйшоўшы, фарысэі спыталіся ў Яго, спакушаючы Яго: «Ці можна мужу кінуць жонку?»

3. Ён жа, адказваючы, сказаў ім: «А што загадаў вам Майсей?»

4. Яны ж сказалі: «Майсей дазволіў напісаць разводны ліст і пакінуць яе».

5. І, адказваючы, сказаў ім Ісус: «Дзеля жорсткасьці сэрца вашага напісаў ён вам гэткае прыказаньне.

6. Але на пачатку стварэньня мужчынай і жанчынай стварыў іх Бог.

7. Дзеля гэтага пакіне чалавек бацьку свайго і маці і прылепіцца да жонкі сваёй,

8. і будуць двое адным целам; дык іх ужо ня двое, але адно цела.

9. Што вось Бог злучыў, чалавек няхай не разлучае».

10. І ў доме вучні Ягоныя зноў пра тое самае пыталіся ў Яго.

10:2 Мц 19:3-9
10:4 Друг 24:1-3; Мц 5:31
10:6 Быц 1:27; 5:2
10:7 Быц 2:24

11. І кажа ім: «Хто пакіне жонку сваю і ажэніцца з іншай, той чужаложыць з ёю.

12. І калі жонка пакіне мужа свайго і пойдзе за іншага — чужаложыць».

13. І прыносілі дзетак да Яго, каб Ён дакрануўся да іх; вучні ж забаранялі тым, што прыносілі.

14. Бачачы гэта, Ісус абурыўся і сказаў ім: «Дазвольце дзецям прыходзіць да Мяне і не забараняйце ім, бо гэтакіх ёсьць Валадарства Божае.

15. Сапраўды кажу вам: хто ня прыйме Валадарства Божага як дзіця, ня ўвойдзе ў яго».

16. І, прытуліўшы іх і ўсклаўшы на іх рукі, дабраславіў іх.

17. І калі выходзіў у дарогу, хтосьці, падбегшы і ўпаўшы перад Ім на калені, спытаўся ў Яго: «Настаўнік добры! Што мне рабіць, каб успадкаеміць жыцьцё вечнае?»

18. Ісус жа сказаў яму: «Чаму Мяне называеш добрым? Ніхто ня добры, толькі адзін Бог.

19. Ведаеш прыказаньні: "Не чужалож", "Не забівай", "Не крадзі", "Ня сьведчы фальшыва", "Не рабі крыўды", "Шануй бацьку твайго і маці"».

20. А ён, адказваючы, сказаў Яму: «Настаўнік, усё гэта я захаваў ад юнацтва майго».

10:11 Мц 5:32; Лк 16:18; 1 Кар 7:10-11
10:13 Мц 19:13-15; Лк 18:15-17
10:15 Мц 18:3
10:17 Мц 19:16-30; Лк 18:18-30
10:19 Вых 20:12-16; Друг 5:16-20

21. Ісус жа, паглядзеўшы на яго, узлюбіў яго і сказаў яму: «Аднаго табе не хапае: ідзі, прадай усё, што маеш, і раздай убогім, і будзеш мець скарб у небе, і прыходзь, ідзі за Мною, узяўшы крыж».

22. Той жа, спахмурнелы ад гэтага слова, адыйшоўся сумны, бо меў вялікую маёмасьць.

23. І Ісус, паглядзеўшы вакол, кажа вучням Сваім: «Як цяжка тым, што маюць грошы, увайсьці ў Валадарства Божае».

24. Вучні аслупянелі дзеля словаў Ягоных. Але Ісус зноў кажа ім у адказ: «Дзеці, як цяжка ўвайсьці ў Валадарства Божае тым, хто ўскладае надзею на багацьце.

25. Лягчэй вярблюду прайсьці праз вушка іголкі, чым багатаму ўвайсьці ў Валадарства Божае».

26. А яны яшчэ больш дзівіліся, гаворачы між сабою: «Хто ж тады можа быць збаўлены?»

27. Ісус, паглядзеўшы на іх, гаворыць: «У людзей гэта немагчыма, але ня ў Бога, бо ў Бога ўсё магчыма».

28. І Пётар пачаў гаварыць Яму: «Вось жа мы пакінулі ўсё і пайшлі за Табою».

29. Адказваючы, Ісус сказаў: «Сапраўды кажу вам: Няма нікога, хто б пакінуў

дом, або братоў, або сёстраў, або бацьку, або маці, або жонку, або дзяцей, або палі дзеля Мяне і дзеля Эва́нгельля,

30. і не атрымаў бы цяпер, у гэты час, сярод перасьледаваньняў, у сто разоў больш дамоў, і братоў, і сёстраў, і маці, і дзяцей, і палёў, а ў будучым веку — жыцьцё вечнае.

31. І многія першыя будуць апошнімі, і апошнія — першымі».

32. Калі яны былі ў дарозе, узыходзячы ў Ерусалім, Ісус ішоў наперадзе іх, а яны жахаліся і, ідучы за Ім, былі ў страху. І, узяўшы зноў Дванаццаць, пачаў гаварыць ім пра тое, што з Ім мае здарыцца:

33. «Вось, мы ўзыходзім у Ерусалім; і Сын Чалавечы будзе выдадзены першасьвятарам і кніжнікам, і асудзяць Яго на сьмерць, і выдадуць Яго паганам,

34. і будуць зьдзекавацца з Яго, будуць бічаваць Яго і пляваць на Яго, і заб'юць Яго, і на трэці дзень Ён уваскрэсьне».

35. І падыйшлі да Яго Якуб і Ян, сыны Зэбэдэевы, кажучы: «Настаўнік, мы хочам, каб Ты зрабіў нам, пра што будзем прасіць».

36. Ён жа сказаў ім: «Што хочаце, каб Я зрабіў вам?»

37. Яны ж сказалі Яму: «Дай нам, каб нам сесьці аднаму праваруч Цябе, а другому — леваруч Цябе ў славе Тваёй».

38. Ісус жа сказаў ім: «Ня ведаеце, пра што просіце. Ці ж можаце піць келіх, які Я п'ю, або хрысьціцца хрышчэньнем, якім Я хрышчуся?»

39. Яны сказалі Яму: «Можам». Ісус жа сказаў ім: «Келіх, які Я п'ю, будзеце піць, і хрышчэньнем, якім Я хрышчуся, будзеце ахрышчаны.

40. Але сесьці праваруч Мяне або леваруч Мяне ня Мне даваць, але каму падрыхтавана».

41. І, пачуўшы, дзесяць пачалі абурацца на Якуба і Яна.

42. Ісус жа, паклікаўшы іх, гаворыць ім: «Вы ведаеце, што тыя, якія лічацца князямі народаў, пануюць над імі, і магнаты іхнія маюць уладу над імі.

43. У вас няхай будзе ня гэтак, але хто хоча стацца між вамі большым, няхай будзе служыцелем вашым.

44. І хто хоча ў вас стацца першым, няхай будзе слугою ўсіх.

45. Бо і Сын Чалавечы не прыйшоў, каб Яму служылі, але каб паслужыць і аддаць душу́ Сваю на адкупленьне многіх».

10:31 Мц 20:16; Лк 13:30
10:32 Мц 20:17-19; Лк 18:31-33
10:33 Мк 8:31; 9:31; Лк 9:22
10:35 Мц 20:20-28
10:38 Лк 12:50
10:42 Лк 22:25-26
10:43 Мц 23:11; Мк 9:35

46. І прыходзяць у Ерыхон. І калі Ён выходзіў з Ерыхону з вучнямі Сваімі і вялікім натоўпам, сьляпы Бартымей, сын Тымея, сядзеў пры дарозе, жабруючы.

47. І, пачуўшы, што гэта Ісус з Назарэту, пачаў крычаць і казаць: «Ісусе, Сыне Давідаў, зьлітуйся нада мною!»

48. І сварыліся многія на яго, каб замаўчаў, але ён тым мацней закрычаў: «Сыне Давідаў, зьлітуйся нада мною!»

49. І, спыніўшыся, Ісус сказаў паклікаць яго. І клічуць сьляпога, гаворачы яму: «Будзь пэўны, уставай, кліча цябе».

50. Ён, пакінуўшы адзеньне сваё, устаў і прыйшоў да Ісуса.

51. І, адказваючы, гаворыць яму Ісус: «Што хочаш, каб Я табе ўчыніў?» Сьляпы сказаў Яму: «Раббоні, каб мне бачыць».

52. Ісус жа сказаў яму: «Ідзі, вера твая збавіла цябе». І адразу ён стаў бачыць, і пайшоў за Ісусам па дарозе.

Разьдзел 11

І калі наблізіліся да Ерусаліму, да Бэтфагі і Бэтаніі на гары Аліўнай, Ён пасылае двух вучняў Сваіх

2. і гаворыць ім: «Ідзіце ў мястэчка, што перад вамі, і адразу, уваходзячы ў яго, знойдзеце асьляня прывязанае, на якога яшчэ ніхто з людзей не сядаў; адвязаўшы яго, прывядзіце.

3. І калі хто скажа вам: "Што вы гэта робіце?", скажыце, што Госпад яго патрабуе, і адразу пашле яго сюды».

4. Яны пайшлі і знайшлі асьляня пры дзьвярах звонку на вуліцы, і адвязалі яго.

5. І некаторыя, што там стаялі, гаварылі ім: «Што вы робіце, адвязваючы асьляня?»

6. Яны ж сказалі ім, як загадаў Ісус, і пусьцілі іх.

7. І прывялі асьляня да Ісуса, і ўсклалі на яго адзеньне сваё; і Ён сеў на яго.

8. І многія пасьцілалі на дарозе адзеньне сваё, а іншыя рэзалі галіны з дрэваў і пасьцілалі на дарозе.

9. І тыя, што ішлі наперадзе, і тыя, што ішлі за Ім, крычалі, кажучы: «Гасанна! Дабраслаўлёны Той, Хто прыходзіць у імя Госпада!

10. Дабраслаўлёнае валадарства бацькі нашага Давіда, якое прыходзіць у імя Госпада! Гасанна на вышынях!»

11. І ўвайшоў Ісус у Ерусалім і ў сьвятыню; і, агледзеўшы ўсё, бо гадзіна ўжо была вечаровая, выйшаў у Бэтанію з Дванаццацьцю.

10:46 Мц 20:29-34; Лк 18:35-43

11:1 Мц 21:1-11; Лк 19:28-38; Ян 12:12-15

11:9 Пс 118 (117):25-26

12. І назаўтра, калі ішлі яны з Бэтаніі, Ён адчуў голад.

13. І, убачыўшы здалёк фігавае дрэва, пакрытае лісьцем, падыйшоў, ці ня знойдзе што на ім; але, падыйшоўшы да яго, нічога не знайшоў, акрамя лістоты, бо не была пара́ на фігі.

14. І, адказваючы, Ісус сказаў да яго: «Няхай ніхто ўжо да веку ня есьць з цябе плоду». І чулі гэта вучні Ягоныя.

15. І прыходзяць у Ерусалім. І Ісус, увайшоўшы ў сьвятыню, пачаў выганяць тых, што продалі і куплялі ў сьвятыні, і сталы мяняльнікаў і лаўкі прадаўцоў галубоў перавярнуў,

16. і не дазваляў, каб хто насіў хоць якую рэч праз сьвятыню.

17. І навучаў, кажучы ім: «Ці ж не напісана: “Дом Мой домам малітвы будзе названы для ўсіх народаў”? А вы зрабілі яго пячорай разбойнікаў».

18. І пачулі гэта першасьвятары і кніжнікі, і шукалі, як Яго загубіць, бо баяліся Яго, бо ўвесь натоўп захапляўся Яго навукаю.

19. І калі зьвечарэла, Ён выйшаў з гораду.

20. І раніцаю, праходзячы міма, убачылі фігавае дрэва, ссохшае ад кораня.

11:12 Мц 21:18-19
11:15 Мц 21:12-17; Лк 19:45-48; Ян 2:13-16
11:17 Іс 56:7; Яр 7:11
11:20 Мц 21:20-22
11:23 Мц 17:20; 1 Кар 13:2
11:25 Мц 6:14-15
11:27 Мц 21:23-27; Лк 20:1-8

21. І, узгадаўшы, Пётар кажа Яму: «Раббі, вось, фігавае дрэва, якое Ты пракляў, засохла».

22. І, адказваючы, Ісус гаворыць ім: «Мейце веру Божую!

23. Бо сапраўды кажу вам: калі хто скажа гэтай гары: “Будзь узятая і кінутая ў мора”, і ня будзе сумнявацца ў сэрцы сваім, але будзе верыць, што станецца так, як гаворыць,— будзе яму, што б ні сказаў.

24. Дзеля гэтага кажу вам: Усё, пра што ў малітве будзеце прасіць, верце, што атрымаеце, і будзе вам.

25. І калі стаіце ў малітве, даруйце, калі што маеце супраць каго, каб і Айцец ваш, Які ў небе, дараваў вам грахі вашыя.

26. Калі ж вы не даруеце, дык і Айцец ваш, Які ў небе, не даруе вам грахоў вашых».

27. І зноў прыходзяць у Ерусалім. І калі Ён хадзіў у сьвятыні, падыйшлі да Яго першасьвятары, кніжнікі і старшыні,

28. і гаварылі Яму: «Якою ўладаю Ты гэта робіш? І хто даў Табе ўладу рабіць гэтае?»

29. А Ісус, адказваючы, сказаў ім: «Спытаюся і Я ў вас адно слова, і вы адкажыце Мне, і Я вам скажу, якою ўладай Я раблю гэта.

30. Хрышчэньне Яна з неба было ці ад людзей? Адкажыце Мне».

31. І яны разважалі між сабой, кажучы: «Калі скажам: "З неба",— Ён скажа: "Дык чаму тады не паверылі яму?"»

32. А сказаць: «Ад людзей», баяліся натоўпу, бо ўсе мелі Яна за праўдзівага прарока.

33. І, адказваючы, гавораць Ісусу: «Ня ведаем». І Ісус, адказваючы, гаворыць ім: «І Я вам не скажу, якою ўладаю Я гэта раблю».

Разьдзел 12

І пачаў гаварыць да іх у прыповесьцях: «Адзін чалавек пасадзіў вінаграднік, і абгарадзіў яго плотам, і выкапаў вінатоку, і збудаваў вежу, і здаў яго вінаградарам, і выехаў.

2. І паслаў у свой час да вінаградараў слугу, каб узяў у вінаградараў пладоў з вінаградніку.

3. Яны ж, схапіўшы яго, зьбілі і выправілі ні з чым.

4. І зноў паслаў да іх іншага слугу, і тому камянямі разьбілі галаву, і выправілі, зьняважыўшы.

5. І зноў паслаў іншага, і яго забілі, і многіх іншых адных білі, другіх забівалі.

6. Дык маючы яшчэ адзінага сына, улюбёнага свайго, урэшце паслаў і яго да іх, кажучы: "Пасаромеюцца сына майго".

12:1 Іс 5:1-2; Мц 21:33-46; Лк 20:9-19

7. Але вінаградары сказалі адзін аднаму: "Гэта спадкаемца! Пойдзем, заб'ем яго, і нашаю будзе спадчына".

8. І, схапіўшы яго, забілі, і выкінулі з вінаградніку.

9. Дык што зробіць гаспадар вінаградніку? Ён прыйдзе і выгубіць вінаградараў, а вінаграднік аддасьць іншым.

10. Няўжо вы не чыталі гэтага Пісаньня: "Камéнь, які адкінулі будаўнікі, стаўся галавой вугла.

11. Ад Госпада гэта сталася, і дзіўна ў вачах нашых"».

12. І шукалі схапіць Яго, але баяліся натоўпу, бо ведалі, што пра іх сказаў гэтую прыповесьць. І, пакінуўшы Яго, адыйшлі.

13. І пасылаюць да Яго некаторых з фарысэяў і ірадыянаў, каб злавіць Яго на слове.

14. Яны, прыйшоўшы, гавораць Яму: «Настаўнік, мы ведаем, што Ты праўдзівы і не дагаджаеш нікому, бо не глядзіш на абліччы людзей, але шляху Божаму паводле праўды навучаеш. Ці належыцца даваць даніну цэзару, ці не? Даваць ці не даваць?»

12:11 Пс 118(117):22-23

12:13 Мц 22:15-22; Лк 20:20-26

15. А Ён, ведаючы крывадушнасьць іхнюю, сказаў ім:

«Чаму Мяне спакушаеце? Прынясіце Мне дынар, каб Я пабачыў».

16. Яны прынесьлі. І гаворыць ім: «Чый гэта вобраз і надпіс?» Яны сказалі Яму: «Цэзараў».

17. І, адказваючы, Ісус сказаў ім: «Аддавайце тое, што цэзарава, цэзару, а што Божае, — Богу». І зьдзіўляліся з Яго.

18. І прыходзяць да Яго садукеі, якія кажуць, што няма ўваскрасеньня, і спыталіся ў Яго, кажучы:

19. «Настаўнік, Майсей напісаў нам: "Калі памрэ нечый брат і пакіне жонку, а дзяцей не пакіне, дык брат ягоны мае ўзяць жонку яго і адновіць насеньне брату свайму".

20. Было сем братоў, і першы ўзяў жонку, і, паміраючы, не пакінуў насеньня.

21. І другі ўзяў яе, і памёр, і не пакінуў насеньня, і трэці гэтак сама.

22. І бралі яе сямёра, і не пакінулі насеньня. Пасьля ўсіх памерла і жанчына.

23. Дык пры ўваскрасеньні, калі яны ўваскрэснуць, якога з іх будзе яна жонкаю? Бо сямёра мелі яе за жонку».

24. І, адказваючы, Ісус сказаў ім: «Ці ж не таму вы памыляецеся, што ня ведаеце ані Пісаньня, ані моцы Божай?

12:18 Мц 22:23-33; Лк 20:27-39; Дз 23:8
12:19 Друг 25:5

25. Бо калі ўвасрэснуць з мёртвых, ня будуць ані жаніцца, ані замуж выходзіць, але будуць як анёлы, якія ў небе.

26. А пра мёртвых, што яны ўстануць, ці ж вы не чыталі ў кнізе Майсея, як Бог з куста сказаў да яго, кажучы: "Я — Бог Абрагама, і Бог Ісаака, і Бог Якуба?"

27. Ён ня ёсьць Бог мёртвых, але Бог жывых! Таму вы моцна памыляецеся».

28. І адзін з кніжнікаў, падыйшоўшы і пачуўшы, як яны пыталіся, і бачачы, што добра ім адказаў, спытаўся ў Яго: «Якое першае з усіх прыказаньняў?»

29. Ісус адказаў яму: «Першае з усіх прыказаньняў: "Слухай, Ізраіль! Госпад, Бог наш — Госпад адзіны",

30. і: "Любі Госпада, Бога твайго, усім сэрцам сваім, усёю душой тваёй, усім разуменьнем тваім і ўсёю моцаю сваёю".

31. І другое, падобнае да яго: "Любі бліжняга свайго як самога сябе". Іншага прыказаньня, большага за гэтыя, няма».

32. І сказаў Яму кніжнік: «Добра, Настаўнік! Праўду Ты сказаў, што адзін ёсьць Бог, і няма іншага апрача Яго,

33. і любіць Яго ўсім сэрцам, усім розумам, усёю душою ды

12:26 Вых 3:6
12:28 Мц 22:35-40; Лк 10:25-28
12:29 Друг 6:4-5
12:31 Ляв 19:18
12:32 Друг 4:35
12:33 Ос 6:6

ўсёю моцаю, і любіць бліжняга як самога сябе больш, чым усе цэласпаленьні і ахвяры».

34. І Ісус, бачачы, што разумна ён адказаў, сказаў яму: «Недалёка ты ад Валадарства Божага». І ніхто ўжо болей не адважваўся пытацца ў Яго.

35. І, адказваючы, гаварыў Ісус, навучаючы ў сьвятыні: «Чаму кніжнікі кажуць, што Хрыстос ёсьць сынам Давіда?

36. Бо сам Давід сказаў праз Духа Сьвятога: "Сказаў Госпад Госпаду майму: Сядзь праваруч Мяне, пакуль пакладу ворагаў Тваіх як падножжа ног Тваіх".

37. Сам Давід называе Яго Госпадам, дык як жа Ён — сын ягоны?» І вялізарны натоўп з ахвотай слухаў Яго.

38. І гаварыў ім у навуцы Сваёй: «Паглядзіце на кніжнікаў, якія любяць хадзіць у доўгіх шатах і прывітаньні на рынку,

39. і першыя месцы ў сынагогах, і ўзьлягаць на першых месцах на вячэрах,

40. якія аб'ядаюць дамы ўдоваў і дзеля віду доўга моляцца. Яны атрымаюць цяжэйшы прысуд».

41. І Ісус, сеўшы насупраць скарбніцы, глядзеў, як натоўп кідае медзь у скарбніцу. І многія багатыя кідалі шмат.

12:35 Мц 22:41-45; Лк 20:41-44
12:36 Пс 110(109):1
12:37 Мц 23:1-7,14; Лк 20:45-47
12:41 Лк 21:1-4

42. І, прыйшоўшы, адна ўбогая ўдава кінула дзьве лепты, гэта значыць кадрант.

43. І, паклікаўшы вучняў Сваіх, Ён гаворыць ім: «Сапраўды кажу вам, што гэтая ўбогая ўдава ўкінула больш за ўсіх, хто кідаў у скарбніцу.

44. Бо ўсе кідалі з лішку свайго, а яна з нястачы сваёй укінула ўсё, што мела, усё сваё ўтрыманьне».

Разьдзел 13

Калі выходзіў Ён са сьвятыні, гаворыць Яму адзін з вучняў Ягоных: «Настаўнік, паглядзі, якія камяні ды якія пабудовы!»

2. А Ісус, адказваючы, сказаў яму: «Бачыш усе гэтыя вялізарныя пабудовы? Не застанецца каменя на камені, які б ня быў зруйнаваны».

3. І калі Ён сядзеў на гары Аліўнай насупраць сьвятыні, спыталіся ў Яго насамоце Пётар, і Якуб, і Ян, і Андрэй:

4. «Скажы нам, калі гэта станецца, і які знак, калі ўсё гэта мае скончыцца?»

5. Ісус, адказваючы ім, пачаў гаварыць: «Глядзіце, каб вас хто не падмануў.

6. Бо многія прыйдуць пад імем Маім, кажучы, што гэта Я, і многіх падмануць.

13:1 Мц 24:1-2; Лк 21:5-6
13:3 Мц 24:3-14; Лк 21:7-19

7. А калі пачуеце пра войны і чуткі ваенныя, не трывожцеся, бо ўсё гэта павінна стацца, але гэта яшчэ не канец.

8. Бо паўстане народ на народ, і валадарства на валадарства, і будуць месцамі землятрусы, і будуць голад і замяшаньні. Гэта пачатак мýкаў.

9. Глядзіце ж і вы самі, бо будуць вас выдаваць у сынэдрыёны і біць у сынагогах, і будзеце пастаўленыя перад ваяводамі і валадарамі дзеля Мяне на сьведчаньне ім.

10. І ўсім народам павінна спачатку быць абвешчана Эва́нгельле.

11. І калі павядуць вас, каб выдаць, не клапаціцеся наперад, што маеце гаварыць, і не абдумвайце, але што дадзена вам будзе ў гэты час, тое кажыце, бо ня вы будзеце гаварыць, але Дух Сьвяты.

12. І выдасьць брат брата на сьмерць, і бацька сына; і дзеці паўстануць супраць бацькоў і будуць забіваць іх,

13. і будзеце вы ў нянавісьці ў-ва ўсіх дзеля імя Майго. Але хто вытрывае да канца, будзе збаўлены.

14. А калі ўбачыце агіду спусташэньня, як сказана праз Данііла прарока, што стане там, дзе не павінна,— хто чытае, няхай разумее,— тады

13:9 Мц 10:17-22; Лк 12:11-12

13:14 Дан 9:27; 11:31; 12:11; Мц 24:15-26; Лк 21:20-23

тыя, хто ў Юдэі, няхай уцякаюць у горы,

15. а хто на даху, няхай не зыходзіць у дом і не ўваходзіць узяць нешта з дому свайго,

16. і хто ў полі, няхай не вяртаецца назад узяць адзеньне сваё.

17. Але гора цяжарным і тым, што кормяць грудзьмі, у тыя дні.

18. Дык маліцеся, каб не былі ўцёкі вашыя ў зіму.

19. Бо ў тыя дні будзе такі прыгнёт, якога не было ад пачатку стварэньня, якое стварыў Бог, аж дагэтуль, і ня будзе.

20. І калі б Госпад не скараціў гэтых дзён, не выратавалася б ніводнае цела, але дзеля выбраных, якіх Ён выбраў, скараціў гэтыя дні.

21. І тады калі хто вам скажа: "Вось тут Хрыстос", ці: "Вось, там",— ня верце.

22. Бо паўстануць фальшывыя хрысты і фальшывыя прарокі, і будуць рабіць знакі і цуды, каб зьвесьці, калі магчыма, і выбраных.

23. Вы ж глядзіце: вось, Я вам усё наперад сказаў.

24. Але ў тыя дні, пасьля прыгнёту таго, зацьмее сонца, і месяц ня дасьць сьвятла свайго,

13:15 Лк 17:31

13:19 Дан 12:1; Адкр 7:14

13:24 Іс 13:10; Эзк 32:7; Ёэль 2:10,31; 3:15; Мц 24:29-31; Лк 21:25-27; Адкр 6:12

25. і зоркі нябесныя падаць будуць, і сілы, што ў небе, захістаюцца.

26. І тады ўгледзяць Сына Чалавечага, Які прыходзіць на аблоках з вялікай моцаю і славаю.

27. І тады Ён пашле анёлаў Сваіх, і зьбярэ выбраных Сваіх ад чатырох вятроў, ад краю зямлі да краю неба.

28. У дрэва фігавага навучыцеся прыповесьці: калі ўжо галінка ягоная робіцца мяккай і пускае лісты, разумееце, што блізка лета.

29. Гэтак і вы, калі ўбачыце, што гэта адбываецца, разумейце, што блізка, у дзьвярах.

30. Сапраўды кажу вам: не праміне пакаленьне гэтае, аж усё гэта станецца.

31. Неба і зямля прамінуць, але словы Мае не прамінуць.

32. А пра дзень той і гадзіну ніхто ня ведае, ані анёлы, што ў небе, ані Сын, а толькі Айцец.

33. Глядзіце, ня сьпіце і маліцеся, бо ня ведаеце, калі прыйдзе пара́.

34. Як чалавек, які, выяжджаючы, пакінуў дом свой, і даў уладу слугам сваім, і кожнаму свой абавязак, і загадаў прыдзьверніку, каб чуваў.

13:25 Іс 34:4; Ёэль 2:10; Адкр 6:13
13:26 Дан 7:13; Адкр 1:7
13:28 Мц 24:32-35; Лк 21:29-33
13:32 Мц 24:36 13:33 Мц 24:42-44
13:34 Лк 12:36-38

35. Дык чувайце, бо ня ведаеце, калі гаспадар дому прыйдзе: вечарам, ці апоўначы, ці як певень засьпявае, ці раніцай,

36. каб, калі вернецца неспадзявана, не знайшоў вас, што сьпіце.

37. А што вам кажу, усім кажу: Чувайце!»

Разьдзел 14

Праз два дні была Пасха і сьвята Праснакоў, і шукалі першасьвятары і кніжнікі, як узяць Яго подступам і забіць,

2. але казалі: «Не на сьвята, каб не было замяшаньня ў народзе».

3. І калі Ён быў у Бэтаніі, у доме Сымона пракажонага, і ўзьляжаў [за сталом], прыйшла жанчына з алябастравым збанком міра нардовага, чыстага і каштоўнага, і, пабіўшы алябастар, выліла Яму на галаву.

4. І былі некаторыя, якія абураліся ў сабе і казалі: «Навошта такое марнаваньне гэтага міра?

5. Можна ж было прадаць яго даражэй, чым за трыста дынараў, і раздаць убогім». І наракалі на яе.

6. А Ісус сказаў: «Пакіньце яе! Навошта робіце ёй

14:1 Вых 12:1-27; Мц 26:1-5; Лк 22:1-2; Ян 11:47-53
14:3 Мц 26:6-13; Лк 7:37-38; Ян 12:1-8

прыкрасьць? Яна добры ўчынак зрабіла дзеля Мяне.

7. Бо ўбогіх заўсёды маеце з сабою і можаце ім дабро рабіць, калі захочаце, а Мяне маеце не заўсёды.

8. Яна, што магла, зрабіла: наперад памазала цела Маё на пахаваньне.

9. Сапраўды кажу вам: дзе толькі будзе абвешчана Эва́нгельле гэтае ва ўсім сьвеце, будзе сказана і пра тое, што яна зрабіла, на ўспамін пра яе».

10. І Юда Іскарыёт, адзін з Дванаццаці, пайшоў да першасьвятароў, каб выдаць Яго ім.

11. Яны ж, пачуўшы, узрадаваліся і абяцалі даць яму грошы. І ён шукаў, як у адпаведны час Яго выдаць.

12. І ў першы дзень Прасна́коў, калі закалваецца пасхальнае [ягня], кажуць Яму вучні Ягоныя: «Дзе хочаш, каб мы пайшлі і прыгатавалі Табе есьці Пасху?»

13. І пасылае двух вучняў сваіх, і гаворыць ім: «Ідзіце ў горад, і сустрэнецца вам чалавек, які будзе несьці збан вады; ідзіце за ім.

14. І куды ён увойдзе, скажыце ўладальніку: "Настаўнік гаворыць: 'Дзе сьвятліца, у якой буду есьці Пасху разам з вучнямі Маімі?'"

14:7
Друг 15:11
14:10
Мц 26:14-16;
Лк 22:3-6
14:12
Мц 26:17-25;
Лк 22:7-13, 21-23; Ян 13:21-30

15. І ён пакажа вам залю вялікую, засланую, падрыхтаваную; там падрыхтуйце нам».

16. І пайшлі вучні Ягоныя, і прыйшлі ў горад, і знайшлі, як Ён сказаў ім, і падрыхтавалі Пасху.

17. І калі настаў вечар, прыходзіць з Дванаццацьцю.

18. І калі ўзлягалі за сталом і елі, Ісус сказаў: «Сапраўды кажу вам: Адзін з вас, што есьць са Мною, выдасьць Мяне».

19. Яны ж засмуціліся і пачалі адзін за адным гаварыць Яму: «Ці ня я?» І іншыя: «Ці ня я?»

20. Ён жа, адказваючы, сказаў ім: «Адзін з Дванаццаці, што мачае са Мною ў місе.

21. Што праўда, Сын Чалавечы ідзе, як напісана пра Яго, але гора таму чалавеку, праз якога Сын Чалавечы выдаецца! Лепш было б, каб чалавек той ня быў нарадзіўшыся».

22. І калі яны елі, Ісус узяў хлеб, дабраславіўшы, паламаў і даў ім, і сказаў: «Бярыце, ешце, гэта ёсьць Цела Маё».

23. І, узяўшы келіх, падзякаваўшы, даў ім; і пілі з яго ўсе.

24. І сказаў ім: «Гэта ёсьць Кроў Мая Новага Запавету, якая за многіх праліваецца.

25. Сапраўды кажу вам, што больш ня буду піць з гэтага

14:18
Пс 41 (40):10
14:22
Мц 26:26-29;
Лк 22:15-20;
1 Кар 11:23-25
14:24
Вых 24:8;
Яр 31:31-34

плоду вінаграднага аж да таго дня, калі буду піць новае віно ў Валадарстве Божым».

26. І, засьпяваўшы, пайшлі на гару Аліўную.

27. І кажа ім Ісус: «Усе вы згоршыцеся дзеля Мяне ў гэтую ноч, бо напісана: "Удару пастуха, і будуць расьцярушаныя авечкі",

28. але пасьля Майго ўваскрасеньня прыйду перад вамі ў Галілею».

29. А Пётар сказаў Яму: «Калі нават усе згоршацца, але ня я».

30. І кажа яму Ісус: «Сапраўды кажу табе, што ты сёньня, у гэтую ноч, перш, чым певень двойчы запяе, тройчы адрачэшся ад Мяне».

31. Але той тым мацней гаварыў: «Хоць бы мне трэба было памерці з Табою, не адракуся ад Цябе». Гэтак сама і ўсе гаварылі.

32. І прыходзяць у месца, званае Гетсэманія, і гаворыць вучням Сваім: «Пасядзіце тут, пакуль Я памалюся».

33. І бярэ з Сабою Пятра, і Якуба, і Яна, і пачаў тужыць і сумаваць.

34. І кажа ім: «Смутная душа Мая аж да сьмерці, застаньцеся тут і чувайце».

35. І, адыйшоўшыся трохі, упаў на зямлю і маліўся, каб,

14:26 Мц 26:30
14:27 Зах 13:7; Мц 26:31-35; Лк 22:31-34; Ян 13:36-38
14:28 Мц 28:16
14:32 Мц 26:36-46; Лк 22:39-46

калі магчыма, абмінула Яго гэтая гадзіна.

36. І гаварыў: «Абба́, Ойча! Усё магчыма для Цябе, пранясі ад Мяне гэты келіх, але ня тое, што Я хачу, але што Ты!»

37. І прыходзіць, і знаходзіць іх, што яны сьпяць, і гаворыць Пятру: «Сымоне! Ты сьпіш? Ня маеш сілы аднае гадзіны чуваць?

38. Чувайце і маліцеся, каб не ўвайсьці ў спакусу, бо дух ахвочы, а цела кволае».

39. І зноў, адыйшоўшыся, маліўся, гаворачы тое самае слова.

40. І, вярнуўшыся, знайшоў зноў, што яны сьпяць, бо вочы іхнія абцяжэлі, і ня ведалі, што Яму адказаць.

41. І прыходзіць трэці раз, і кажа ім: «Сьпіце яшчэ і адпачываеце? Даволі! Прыйшла гадзіна. Вось Сын Чалавечы выдаецца ў рукі грэшнікаў.

42. Уставайце! Хадзем! Вось, наблізіўся той, хто Мяне выдае».

43. І адразу, калі Ён яшчэ гаварыў, прыходзіць Юда, адзін з Дванаццаці, а з ім вялікі натоўп з мячамі і каламі ад першасьвятароў, і кніжнікаў, і старшыняў.

14:43 Мц 26:47-56; Лк 22:47-53; Ян 18:3-11

44. А той, што выдаваў Яго, даў ім знак, кажучы: «Каго я

пацалую, гэта Ён, бярыце Яго і вядзіце асьцярожна».

45. І, прыйшоўшы, адразу падыйшоў да Яго і кажа: «Ра́ббі! Ра́ббі!», і пацалаваў Яго.

46. Яны ж усклалі рукі свае на Яго і схапілі Яго.

47. А адзін з тых, што стаялі там, выхапіўшы меч, ударыў слугу першасьвятара і адсек яму вуха.

48. І, адказваючы, Ісус сказаў ім: «Як на разбойніка выйшлі вы з мячамі і каламі, каб схапіць Мяне.

49. Штодзень быў Я з вамі ў сьвятыні, навучаючы, і вы ня бралі Мяне, але няхай споўніцца Пісаньне».

50. І, пакінуўшы Яго, усе паўцякалі.

51. І адзін юнак, апрануўшы палатніну на голае цела, ішоў за Ім, і жаўнеры схапілі яго,

52. але ён, пакінуўшы палатніну, голы ўцёк ад іх.

53. І прывялі Ісуса да першасьвятара, і зьбіраюцца да яго ўсе першасьвятары, і старшыні, і кніжнікі.

54. І Пётар здалёк ішоў за Ім ажно на панадворак першасьвятара, і сядзеў з паслугачамі і грэўся пры агні.

55. А першасьвятары і ўвесь сынэдрыён шукалі сьведчаньня супраць Ісуса, каб аддаць Яго на сьмерць, і не знаходзілі.

14:53
Мц 26:57-68; Лк 22:54-55, 63-71; Ян 18:13-14, 19-24

56. Бо шмат хто фальшыва сьведчыў супраць Яго, але іхнія сьведчаньні не былі згоднымі.

57. І некаторыя, падняўшыся, фальшыва сьведчылі супраць Яго, кажучы:

58. «Мы чулі, як Ён казаў: "Я зруйную гэтую бажніцу, зробленую рукамі, і праз тры дні збудую іншую, якая не рукамі зробленая"».

59. Але і іх сьведчаньні не былі згоднымі.

60. І першасьвятар, стаўшы на сярэдзіне, спытаўся ў Ісуса, кажучы: «Нічога не адказваеш? Што яны супраць Цябе сьведчаць?»

61. А Ён маўчаў і нічога не адказваў. Зноў першасьвятар спытаўся ў Яго і гаворыць Яму: «Ці Ты — Хрыстос, Сын Дабраслаўлёнага?»

62. А Ісус сказаў: «Гэта Я, і вы ўгледзіце Сына Чалавечага, Які сядзіць праваруч Моцы і Які ідзе на аблоках нябесных».

63. Тады першасьвятар, разьдзёршы вопраткі свае, кажа: «Нашто патрэбны нам яшчэ сьведкі?

64. Вы чулі блюзьне́рства? Як вам здаецца?» Тыя ж усе прысудзілі, што Ён варты сьмерці.

65. І некаторыя пачалі пляваць на Яго, і засланяць

14:58
Мц 27:40; Мк 15:29; Ян 2:19
14:62
Дан 7:13
14:64
Ляв 24:16

аблічча Яго, і біць Яго, і гаварыць Яму: «Праракуй!» І паслугачы білі Яго па шчоках.

66. І калі Пётар быў на панадворку ўнізе, прыходзіць адна са служак першасьвятара

67. і, убачыўшы Пятра, які грэўся, і прыгледзеўшыся да яго, кажа: «І ты быў з Ісусам з Назарэту?»

68. Але ён адрокся, кажучы: «Ня ведаю і не разумею, што ты гаворыш». І выйшаў вонкі на пярэдні панадворак, і запяяў певень.

69. І служка, зноў убачыўшы яго, пачала казаць тым, што стаялі побач: «Гэты адзін з іх».

70. А ён зноў адрокся. І, неўзабаве, тыя, што там стаялі, зноў кажуць Пятру: «Праўда, ты з іх, бо ты — Галілеец, і гаворка твая падобная».

71. А ён пачаў клясьціся і прысягаць: «Ня ведаю Чалавека Гэтага, пра Якога гаворыце».

72. І другі раз запяяў певень, і ўзгадаў Пётар слова, якое сказаў яму Ісус: «Перш, чым певень двойчы запяе, ты тройчы адрачэшся ад Мяне». І пачаў плакаць.

Разьдзел 15

14:66
Мц 26:69-75; Лк 22:56-62; Ян 18:15-18, 25-27

15:1
Мц 27:1-2, 11-14; Лк 23:1-5; Ян 18:28-38

І адразу раніцою, зрабіўшы нараду, першасьвятары са старшынямі і кніжнікамі, і ўвесь сынэдрыён, зьвязаўшы Ісуса, павялі і выдалі Пілату.

2. І спытаўся ў Яго Пілат: «Ты — Валадар Юдэйскі?» А Ён, адказваючы, гаворыць яму: «Ты кажаш».

3. І вінавацілі Яго першасьвятары ў многім.

4. А Пілат зноў спытаўся ў Яго: «Нічога не адказваеш? Глядзі, як шмат сьведчаць супраць Цябе?»

5. Але Ісус больш нічога не адказваў, так што Пілат зьдзівіўся.

6. А на сьвята ён звальняў ім аднаго з вязьняў, за якога прасілі.

7. Быў жа адзін, называны Барабба, увязьнены разам з супольнікамі, якія пад час паўстаньня ўчынілі забойства.

8. І, закрычаўшы, натоўп пачаў прасіць таго, што рабіў ім заўсёды.

15:6
Мц 27:15-26; Лк 23:13-25; Ян 18:38-40; 19:4-16

9. А Пілат адказаў ім, кажучы: «Хочаце, адпушчу вам Валадара Юдэйскага?»

10. Бо ведаў, што першасьвятары праз зайздрасьць выдалі Яго.

11. Але першасьвятары падбухторылі натоўп, каб лепш адпусьціў ім Бараббу.

12. Дык Пілат, адказваючы, зноў сказаў ім: «Што вы

хочаце, каб я зрабіў з Тым, Каго называеце Валадаром Юдэйскім?»

13. Але яны зноў закрычалі: «Укрыжуй Яго!»

14. Пілат жа сказаў ім: «Што ліхога ўчыніў Ён?» Але яны яшчэ мацней крычалі: «Укрыжуй Яго!»

15. Дык Пілат, хочучы дагадзіць натоўпу, адпусьціў ім Бараббу, а Ісуса, убічаваўшы, выдаў на ўкрыжаваньне.

16. І жаўнеры завялі Яго на панадворак, што завецца прэторыя, і склікаюць усю кагорту.

17. І апранаюць Яго ў пурпур, і, сплёўшы вянок з церняў, ускладаюць на Яго.

18. І пачалі вітаць Яго: «Радуйся, Валадару Юдэйскі!»

19. І білі Яго трысьцінай па галаве, і плявалі на Яго, і, кленчучы, пакланяліся Яму.

20. І калі назьдзекваліся з Яго, зьнялі з Яго пурпур, і апранулі Яго ў адзеньне Ягонае. І вядуць Яго, каб Яго ўкрыжаваць.

21. І прымушаюць нейкага Сымона Кірэнэйца, бацьку Аляксандра і Руфа, які ішоў з поля і праходзіў міма, каб узяў крыж Ягоны.

22. І прыводзяць Яго на Гальготу, месца, што перакладаецца Месца Чэрапа.

15:16
Мц 27:27-31;
Ян 19:1-3
15:21
Мц 27:32-44;
Лк 23:26-43;
Ян 19:16-25;
Рым 16:13

15:24
Пс 22 (21):19
15:28
Іс 53:12
15:29
Пс 22 (21):8; 109 (108):25;
Мц 26:61;
Мк 14:58;
Ян 2:19
15:33
Мц 27:45-51, 54-56;
Лк 23:44-49;
Ян 19:25, 28-30

23. І далі Яму піць віно, зьмяшанае са сьмірнай, але Ён не прыняў.

24. І тыя, што крыжавалі Яго, падзялілі адзеньне Ягонае, кідаючы жэрабя, хто мае яго ўзяць.

25. А была гадзіна трэцяя, і ўкрыжавалі Яго.

26. І быў надпіс віны Ягонай напісаны: «Валадар Юдэйскі».

27. І разам з Ім укрыжавалі двух разбойнікаў, аднаго праваруч, а другога леваруч Яго.

28. І споўнілася Пісаньне: «І да беззаконьнікаў залічаны».

29. І тыя, што праходзілі міма, блюзьнілі на Яго, ківаючы галовамі сваімі і кажучы: «Гэй, Ты, Які руйнуеш бажніцу і ў тры дні адбудоўваеш,

30. выратуй Сябе Самога і зыйдзі з крыжа».

31. Падобна і першасьвятары, насьмяхаючыся, гаварылі з кніжнікамі адзін аднаму: «Іншых ратаваў, а Сябе ўратаваць ня можа.

32. Хрыстос, Валадар Ізраіля, няхай зыйдзе цяпер з крыжа, каб мы ўбачылі і паверылі». І тыя, што былі ўкрыжаваныя з Ім, зьневажалі Яго.

33. А калі настала гадзіна шостая, сталася цемра па ўсёй зямлі ажно да гадзіны дзявятай.

34. І а дзявятай гадзіне Ісус загаласіў моцным голасам, кажучы: «Элёї, элёї, ламмá сабахтанї», што перакладаецца: «Божа Мой, Божа Мой, чаму Ты Мяне пакінуў?»

35. І некаторыя з тых, што вакол стаялі, пачуўшы, казалі: «Вось, Ільлю кліча».

36. А адзін, пабегшы і напоўніўшы губку воцатам ды ўсклаўшы яе на трысьціну, даваў Яму піць, гаворачы: «Пакіньце, паглядзім, ці прыйдзе Ільля зьняць Яго».

37. Ісус жа, усклікнуўшы моцным голасам, аддаў духа.

38. І заслона ў бажніцы была разьдзертая надвое ад верху да нізу.

39. Сотнік жа, што стаяў насупраць Яго, убачыўшы, што так закрычаўшы, аддаў духа, сказаў: «Праўда, Чалавек Гэты быў Сын Божы».

40. Былі таксама жанчыны, што глядзелі здалёк, між імі Марыя Магдалена, і Марыя, маці Якуба меншага і Ёсіі, і Салямэя,

41. якія, калі Ён быў у Галілеі, хадзілі за Ім і паслугавалі Яму, і шмат іншых, што прыйшлі з Ім у Ерусалім.

42. І калі ўжо настаў вечар,— а быў гэта дзень прыгатаваньня, які ёсьць перад суботаю,—

15:34 Пс 22 (21):2
15:36 Пс 69 (68):22
15:38 Вых 26:31-33
15:40 Лк 8:2-3
15:42 Мц 27:56-61; Лк 23:50-56; Ян 19:38-42

43. прыйшоў Язэп з Арыматэі, паважаны ратман, які сам чакаў Валадарства Божага. Адважыўшыся, ён увайшоў да Пілата і прасіў цела Ісуса.

44. А Пілат зьдзівіўся, што Ён ужо памёр, і паклікаўшы сотніка, спытаўся ў яго, ці даўно памёр,

45. і, даведаўшыся ад сотніка, аддаў цела Язэпу.

46. І той, купіўшы палатніну і зьняўшы Яго, ахінуў палатнінаю і палажыў Яго ў магілу, якая была высечаная ў скале, і прываліў камень да ўваходу ў магілу.

47. А Марыя Магдалена і Марыя Ёсіева глядзелі, дзе палажылі Яго.

Разьдзел 16

Калі мінула субота, Марыя Магдалена, і Марыя Якубава, і Салямэя купілі духмянасьцяў, каб пайсьці памазаць Яго.

2. І вельмі рана, у першы дзень тыдня, прыходзяць да магілы, калі ўзыходзіла сонца.

3. І гаварылі між сабою: «Хто нам адваліць камень ад уваходу ў магілу?»

4. І, глянуўшы, бачаць, што камень адвалены, а быў ён надта вялікі.

5. І, увайшоўшы ў магілу, убачылі юнака, які сядзеў па

16:1 Мц 28:1-8; Лк 24:1-10; Ян 20:1
16:7 Мц 26:32; Мк 14:28

правым баку, адзетага ў белую шату, і напалохаліся.

6. А ён кажа ім: «Не палохайцеся, шукаеце Ісуса з Назарэту, укрыжаванага? Ён уваскрос. Няма Яго тут. Вось месца, дзе палажылі Яго.

7. Але ідзіце, скажыце вучням Ягоным і Пятру: "Ён ідзе перад вамі ў Галілею; там Яго ўгледзіце, як Ён сказаў вам"».

8. І яны, выйшаўшы, пабеглі ад магілы, і ахапіла іх трымценьне і захапленьне, і нікому нічога не сказалі, бо баяліся.

9. Уваскросшы раніцаю ў першы дзень тыдня, Ісус зьявіўся спачатку Марыі Магдалене, з якой выгнаў сем дэманаў.

10. Яна, пайшоўшы, паведаміла тым, што з Ім былі, якія плакалі і галасілі.

11. Але тыя, пачуўшы, што Ён жывы і яна бачыла Яго, не паверылі.

12. Пасьля гэтага Ён зьявіўся ў іншым выглядзе дваім з іх у дарозе, як ішлі ў вёску.

13. І тыя, вярнуўшыся, паведамілі іншым, але і ім не паверылі.

16:9 Мц 28:9-10; Ян 20:11-17
16:12 Лк 24:13-35
16:14 Лк 24:36-40; Ян 20:19-20
16:15 Мц 28:19-20; Лк 24:47; Дз 1:8
16:19 Лк 24:50-53; Дз 1:9

14. Нарэшце Ён зьявіўся Адзінаццаці, калі ўзьлягалі пры стале, і дакараў за недаверства іхняе і жорсткасьць сэрца, што не паверылі тым, якія бачылі Яго ўваскросшага.

15. І сказаў ім: «Ідзіце на ўвесь сьвет і абвяшчайце Эва́нгельле ўсяму стварэньню.

16. Хто паверыць і ахрысьціцца, будзе збаўлены, а хто не паверыць, будзе асуджаны.

17. А тым, што павераць, будуць такія знакі: у імя Маё выганяць будуць дэманаў, новымі мовамі гаварыць будуць,

18. зьмеяў браць будуць, і калі што сьмяротнае вып'юць, не пашкодзіць ім, на нямоглых рукі ўскладуць, і яны будуць здаровыя».

19. Госпад жа пасьля размовы з імі ўзьнёсься ў неба і сеў праваруч Бога.

20. А яны, пайшоўшы, абвяшчалі паўсюль Госпада, Які ўспамагаў іх і сьцьвярджаў словы знакамі, якія іх суправаджалі. Амэн.

ЭВАНГЕЛЬЛЕ ПАВОДЛЕ ЛУКІ

Разьдзел 1

Як ужо многія намагаліся напісаць аповесьць пра падзеі, якія ў нас адбыліся,

2. як пераказалі нам тыя, што былі ад пачатку відавочцамі і сталіся паслугачамі Слова,

3. надумаў і я, прайшоўшы ўсё нанова, дакладна па парадку апісаць табе, вяльможны Тэафілю,

4. каб ты пазнаў надзейнасьць словаў, у якіх быў навучаны.

5. Сталася ў дні Ірада, валадара Юдэйскага, [быў] сьвятар з Абіявае чаргі, на імя Захарыя, і жонка ягоная з дачок Аарона, і імя яе — Альжбета.

6. Былі яны абое праведныя перад Богам, ходзячы паводле прыказаньняў і пастановаў Госпада беззаганна.

7. І не было ў іх дзіцяці, таму што Альжбета была няплодная, і абое яны былі пажылыя ў гадах сваіх.

8. І сталася, калі ў парадку свае чаргі ён спаўняў сьвятарскі абавязак перад Богам,

1:5
1 Лет 24:10

1:15
Лікі 6:3
1:17
Мал 4:5-6

9. выпала яму паводле звычаю сьвятароў кадзіць, увайшоўшы ў бажніцу Госпадаву.

10. І ўсё мноства народу звонку малілася ў час каджэньня.

11. І зьявіўся яму анёл Госпадаў, які стаў з правага боку кадзільнага ахвярніку.

12. І стрывожыўся Захарыя, убачыўшы яго, і ахапіў яго страх.

13. Анёл жа сказаў яму: «Ня бойся, Захарыя; бо пачутая просьба твая, і жонка твая Альжбета народзіць табе сына, і дасі яму імя Ян.

14. І будзе табе радасьць і весялосьць, і многія ўзрадуюцца з нараджэньня ягонага.

15. Бо ён будзе вялікі перад Госпадам, і ня будзе піць віно і сікеру, і Духам Сьвятым напоўніцца яшчэ ва ўлоньні маці сваёй.

16. І многіх з сыноў Ізраіля зьверне да Госпада, Бога іхняга.

17. І будзе ісьці перад Ім у духу і сіле Ільлі, каб вярнуць сэрцы бацькоў дзецям, і

непаслухмяным — лад думак праведнікаў, каб падрыхтаваць Госпаду народ падрыхтаваны».

18. І сказаў Захарыя анёлу: «З чаго даведаюся я гэтае? Бо я — стары, і жонка мая ў гадах пажылых».

19. І, адказваючы, сказаў яму анёл: «Я — Габрыэль, які стаю перад Богам, і я пасланы гаварыць з табою і дабравесьціць табе гэтае.

20. І вось, будзеш ты маўчаць, і ня зможаш гаварыць да дня, калі гэта станецца, за тое, што не паверыў словам маім, якія споўняцца ў свой час».

21. І чакаў народ Захарыю, і дзівіўся, што ён марудзіць у бажніцы.

22. А ён, выйшаўшы, ня мог гаварыць да іх; і зразумелі, што бачыў відзеж у бажніцы; і ён ківаў ім, і застаўся нéмы.

23. І сталася, калі скончыліся дні службы ягонай, ён вярнуўся ў дом свой.

24. Пасьля гэтых дзён зачала Альжбета, жонка ягоная, і хавала гэта пяць месяцаў, кажучы:

25. «Гэтак учыніў мне Гаспад у дні, калі глянуў на мяне, каб зьняць з мяне ганьбу між людзьмі».

26. А ў шосты месяц быў пасланы анёл Габрыэль ад Бога ў горад Галілейскі, называны Назарэт,

27. да дзяўчыны, заручанай з мужам на імя Язэп, з дому Давідавага; а імя дзяўчыны — Марыя.

28. І, увайшоўшы да яе, анёл сказаў: «Радуйся, дабрадатная! Госпад з табою; дабраслаўлёная ты між жанчынамі».

29. Яна ж, убачыўшы яго, устрывожылася ад словаў ягоных і разважала, што гэта было за прывітаньне.

30. І сказаў ёй анёл: «Ня бойся, Марыя; бо ты знайшла ласку ў Бога.

31. І вось ты зачнеш ва ўлоньні і народзіш Сына, і дасі Яму імя Ісус.

32. Ён будзе вялікі, і Сы́нам Найвышэйшага назавецца, і дасьць Яму Госпад Бог пасад Давіда, бацькі Ягонага,

33. і Ён будзе валадарыць над домам Якуба на вякі, і Валадарству Ягонаму ня будзе канца».

34. А Марыя сказала анёлу: «Як гэта будзе, калі я не спазнала мужа?»

35. І, адказваючы, анёл сказаў ёй: «Дух Сьвяты зыйдзе на цябе, і сіла Найвышэйшага ахіне цябе. І дзеля гэтага тое, што народзіцца Сьвятое, Сы́нам Божым назавецца.

1:19 Дан 8:16; 9:21

1:27 Мц 1:18

1:31 Мц 1:21

1:32 2Сам 7:12-3, 16; Іс 9:7

36. Вось і Альжбета, сваячка твая, і яна зачала сына ў старасьці сваёй, і вось ужо шосты месяц у яе, якую называюць няплоднай.

37. Бо ў Бога ніводнае слова ня будзе бяз сілы».

38. І сказала Марыя: «Вось я — служка Госпада; няхай станецца мне паводле слова твайго». І адыйшоў ад яе анёл.

39. Устаўшы, Марыя ў тыя дні шпарка пайшла ў горную краіну, у горад Юдавы,

40. і ўвайшла ў дом Захарыі, і прывітала Альжбету.

41. І сталася, калі Альжбета пачула прывітаньне Марыі, узварухнулася дзіцятка ва ўлоньні яе, і Альжбета напоўнілася Духам Сьвятым.

42. І ўсклікнула яна моцным голасам, і сказала: «Дабраслаўлёная ты між жанчынамі, і дабраслаўлёны плод улоньня твайго.

43. І адкуль гэта мне, што прыйшла маці Госпада майго да мяне?

44. Бо вось, як голас вітаньня твайго дайшоў да вушэй маіх, узварухнулася вясёла дзіцятка ва ўлоньні маім.

45. І шчасьлівая тая, якая паверыла, бо зьдзейсьніцца сказанае ёй ад Госпада».

46. І сказала Марыя: «Узьвялічвае душа мая Госпада,

1:37 Быц 18:14
1:46 1 Сам 2:1-10

47. і ўзрадаваўся дух мой у Богу, Збаўцы маім,

48. бо Ён глянуў на паніжэньне служкі Сваёй. Бо вось, адгэтуль шчасьліваю будуць называць мяне ўсе пакаленьні,

49. бо вялікае ўчыніў мне Магутны; і сьвятое імя Яго,

50. і міласэрнасьць Ягоная з пакаленьня ў пакаленьне для тых, якія баяцца Яго.

51. Ён зьявіў уладу рамяном Сваім; расьсеяў ганарыстых думкамі сэрца іхняга;

52. скінуў моцных з пасадаў і ўзьвялічыў пакорных,

53. галодных насыціў дабром, а багатых адпусьціў ні з чым.

54. Падтрымаў Ізраіля, юнака Свайго, успомніў пра міласэрнасьць,

55. як гаварыў адносна бацькоў нашых, адносна Абрагама і насеньня ягонага на вякі».

56. Прабыла ж Марыя з ёю каля трох месяцаў і вярнулася ў дом свой.

57. А Альжбеце настаў час нараджаць, і яна нарадзіла сына.

1:48 1 Сам 1:11
1:52 Ёў 5:11; 12:19
1:55 Быц 17:7
1:59 Ляв 12:3

58. І пачулі суседзі і сваякі ейныя, што ўзьвялічыў Госпад міласэрнасьць Сваю над ёю, і цешыліся з ёю.

59. І сталася, у восьмы дзень прыйшлі абрэзаць дзіцятка

і хацелі назваць яго паводле імя бацькі ягонага Захарыям.

60. І, адказваючы, маці ягоная сказала: «Не, але ён будзе называцца Янам».

61. І сказалі ёй: «Нікога няма ў родзічаў тваіх, хто называецца гэтым імем».

62. І пыталіся на мігах у бацькі ягонага, як бы ён хацеў назваць яго.

63. І, папрасіўшы дошчачку, ён напісаў, кажучы: «Ян імя яму». І ўсе зьдзівіліся.

64. І адразу расчыніліся вусны ягоныя і язык ягоны, і ён стаў гаварыць, дабраслаўляючы Бога.

65. І стаўся страх на ўсіх, што жылі побач, і гаварылі адзін аднаму словы гэтыя па ўсёй горнай краіне Юдэйскай.

66. І ўсе, якія чулі, складалі [гэта] ў сэрцы сваім, кажучы: «Што ж гэта будзе за дзіця?» І рука Госпадава была з ім.

67. І Захарыя, бацька ягоны, напоўніўся Духам Сьвятым, і прарочыў, кажучы:

68. «Дабраслаўлёны Госпад, Бог Ізраіля, што адведаў народ Свой і даў выбаўленьне [яму],

69. і падняў рог збаўленьня нашага ў доме Давіда, слугі Свайго,

70. як абвясьціў вуснамі сьвятых прарокаў Сваіх, што былі адвеку,

71. збавіць [нас] ад ворагаў нашых і ад рукі ўсіх, якія ненавідзяць нас,

72. учыніць міласэрнасьць бацькам нашым і ўзгадаць сьвяты запавет Свой,

73. прысягу, якой кляўся Абрагаму, бацьку нашаму, даць нам

74. бяз страху, выбавіўшы нас з рукі ворагаў нашых,

75. служыць Яму ў сьвятасьці і праведнасьці перад Ім у-ва ўсе дні жыцьця нашага.

76. І ты, дзіцятка, будзеш названы прарокам Найвышэйшага, бо будзеш ісьці наперадзе перад аблічам Госпада падрыхтаваць шляхі Яму,

77. даць народу пазнаць збаўленьне ў адпушчэньні грахоў іхніх,

78. праз унутраную міласэрнасьць Бога нашага, у якой адведаў нас Усход з вышыні,

79. зьявіць [сьвятло] тым, што сядзяць у цемры і ў цяню сьмяротным, накіраваць ногі нашыя на шлях супакою».

80. А дзіцятка ўзрастала і ўмацоўвалася духам, і было ў пустыні да дня зьяўленьня свайго Ізраілю.

1:68 Пс 111(110):9

1:72 Ляв 26:42
1:76 Мал 3:1
1:79 Іс 9:2

Разьдзел 2

І сталася, у тыя дні выйшла ад цэзара Аўгуста пастанова

зрабіць перапіс па ўсім сусьвеце.

2. Гэты перапіс быў першы за панаваньня Квірынія ў Сырыі.

3. І пайшлі ўсе запісвацца, кожны ў свой горад.

4. Пайшоў таксама і Язэп з Галілеі, з гораду Назарэт, у Юдэю, у горад Давіда, называны Бэтлеéм, бо ён быў з дому і роду Давіда,

5. запісацца з Марыяю, заручанай з ім жонкай, якая была цяжарная.

6. І сталася, калі яны былі там, надыйшоў дзень нарадзіць ёй;

7. і нарадзіла Сына свайго Першароднага, і спавілá Яго, і палажыла яго ў яслі, бо не было ім месца ў сьвятліцы.

8. І былі пастухі ў той ваколіцы, якія начавалі ў полі і вартавалі ўначы ля статку свайго.

9. І вось, стаў перад імі анёл Госпадаў, і слава Госпадава асьвяціла іх; і спалохаліся страхам вялікім.

10. І сказаў ім анёл: «Ня бойцеся! Бо вось, я дабравешчу вам вялікую радасьць, якая будзе ўсяму народу,

11. бо сёньня нарадзіўся вам у горадзе Давідавым Збаўца, Які ёсьць Хрыстос Госпад.

2:7 Мц 1:25

2:21 Ляв 12:3; Мц 1:25; Лк 1:31

12. І вось вам знак: вы знойдзеце Немаўлятка ў пялюшках, Якое ляжыць у яслях».

13. І неспадзявана зьявілася з анёлам шматлікае войска нябеснае, якое славіла Бога і казала:

14. «Слава на вышынях Богу, а на зямлі супакой, у людзях упадабаньне».

15. І сталася, калі адыйшлі ад іх анёлы ў неба, пастухі сказалі адзін аднаму: «Хадзем у Бэтлеем і ўбачым, ці сталася тое слова, якое абвясьціў нам Госпад».

16. І пайшлі пасьпешна, і знайшлі Марыю і Язэпа, і Немаўлятка, Якое ляжала ў яслях.

17. І, убачыўшы, расказалі пра словы, якія былі сказаныя ім пра Дзіцятка Гэтае.

18. І ўсе, якія чулі, зьдзіўляліся з таго, што расказвалі ім пастухі.

19. А Марыя захавала ўсе словы гэтыя, складаючы [іх] у сэрцы сваім.

20. І вярнуліся пастухі, славячы і хвалячы Бога за ўсё, што чулі і бачылі, як ім было сказана.

21. І калі прайшло восем дзён, трэба было абрэзаць Хлопчыка, і далі Яму імя Ісус, названае анёлам перш, чым быў Ён зачаты ва ўлоньні.

22. І калі скончыліся дні
ачышчэньня іх паводле закону
Майсея, прынесьлі Яго ў Ерусалім, каб прадставіць перад
Госпадам,
23. як напісана ў законе Госпадавым: «Усякі хлопчык,
які адкрывае ўлоньне, будзе названы сьвятым Госпадавым»,
24. і каб прынесьці ў ахвяру
паводле таго, як сказана ў законе Госпадавым: пáру тýркавак ці двух галубянятак.
25. І вось, быў у Ерусаліме
чалавек на імя Сымон. І быў
ён чалавек праведны і пабожны, які чакаў пацяшэньня
Ізраіля, і Дух Сьвяты быў на
ім.
26. І было яму сказана ад
Духа Сьвятога, што ён ня ўбачыць сьмерці, пакуль ня ўбачыць Хрыста Госпадавага.
27. І прыйшоў ён у Духу ў
сьвятыню. І калі бацькі прынесьлі Дзіцятка Ісуса, каб выканаць над Ім абрад паводле
закону,
28. ён узяў Яго на рукі свае, і
дабраславіў Бога, і сказаў:
29. «Цяпер адпускаеш слугу
Твайго, Уладáру, паводле слова
Твайго, у супакоі,
30. бо бачылі вочы мае збаўленьне Тваё,
31. якое прыгатаваў Ты перад абліччам усіх народаў,

2:22 Ляв 12:6-8
2:23 Вых 13:2,12

2:39 Мц 2:23; Мк 1:24

32. сьвятло для асьветы паганаў, і славу народу Твайго —
Ізраіля».
33. А Язэп і маці Ягоная
зьдзіўляліся сказанаму пра
Яго.
34. І дабраславіў іх Сымон,
і сказаў Марыі, маці Ягонай:
«Вось, ляжыць Гэты на падзеньне і паўстаньне многіх у
Ізраілю, і на знак, якому працівіцца будуць.
35. І табе самой меч пранікне ў душý, каб выявіліся думкі
многіх сэрцаў».
36. І была Ганна прарочыца,
дачка Фануэля, з калена Асэра. Яна была ў вельмі старым
веку, з мужам ад дзявоцтва
свайго пражыла сем гадоў.
37. І была яна ўдава гадоў
васьмідзесяці чатырох, якая
не адыходзіла ад сьвятыні,
постам і просьбаю служачы
[Богу] дзень і ноч.
38. І яна, у тую гадзіну
прыйшоўшы, узносіла хвалу Госпаду і гаварыла пра Яго
ўсім, якія чакалі выбаўленьня
ў Ерусаліме.
39. І калі яны выканалі ўсё
паводле закону Госпадава,
вярнуліся ў Галілею, у горад
свой Назарэт.
40. А Дзіцятка ўзрастала і
ўмацоўвалася духам, напаўняючыся мудрасьцю; і ласка Божая была на Ім.

41. І кожны год бацькі Ягоныя хадзілі ў Ерусалім на сьвята Пасхі.

42. І калі Ён меў дванаццаць год, прыйшлі яны, як звычайна, у Ерусалім на сьвята.

43. І калі скончыліся тыя дні і яны варочаліся, застаўся Хлопец Ісус у Ерусаліме, і не заўважылі гэтага Язэп і маці Ягоная,

44. але думалі, што Ён ідзе з другімі падарожнікамі. Прайшоўшы дзённую дарогу, сталі шукаць Яго між сваякамі і знаёмымі.

45. І, не знайшоўшы Яго, вярнуліся ў Ерусалім, шукаючы Яго.

46. І сталася, праз тры дні знайшлі Яго ў сьвятыні, як сядзеў сярод настаўнікаў, слухаючы іх і пытаючыся ў іх.

47. І ўсе, якія слухалі Яго, дзівіліся з розуму і адказаў Ягоных.

48. І, убачыўшы Яго, зьдзівіліся, і маці Ягоная сказала Яму: «Дзіця! Што Ты зрабіў нам гэтак? Вось, бацька Твой і я з вялікай мукаю шукалі Цябе».

49. І Ён сказаў ім: «Навошта вы шукалі Мяне? Ці ж вы ня ведаеце, што Я мушу быць у тым, што [належыць] Айцу Майму?»

50. І яны не зразумелі слова, якое Ён сказаў ім.

2:41 Вых 12:1-27; Друг 16:1-8

2:52 1 Сам 2:26; Прп 3:4

3:2 Мц 3:1-10; Мк 1:3-5; Ян 1:23

3:4 Іс 40:3-5

51. І Ён пайшоў з імі, і прыйшоў у Назарэт, і быў паслухмяны ім. І маці Ягоная захоўвала ўсе словы гэтыя ў сэрцы сваім.

52. І Ісус узрастаў у мудрасьці, і ва ўзросьце, і ў ласцы ў Бога і людзей.

Разьдзел 3

Ў пятнаццаты год панаваньня цэзара Тыбэрыя, калі Понці Пілат панаваў у Юдэі, Ірад быў тэтрархам у Галілеі, Філіп, брат ягоны,— тэтрархам у Ітурэі і Траханіцкай краіне, а Лісані — тэтрархам у Абіліне,

2. пры першасьвятарах Аньне і Каяфе, было слова Божае да Яна, сына Захарыі, у пустыні.

3. І ён праходзіў па ўсіх ваколіцах Ярданскіх, прапаведуючы хрышчэньне навяртаньня дзеля адпушчэньня грахоў,

4. як напісана ў кнізе словаў прарока Ісаі, які кажа: «Голас таго, хто кліча ў пустыні: "Падрыхтуйце шлях Госпаду, простымі рабіце сьцежкі Яго;

5. усякі дол няхай напоўніцца, і ўсякая гара і ўзгорак няхай панізяцца, крывізны няхай выпрастуюцца, і няроўныя шляхі зробяцца гладкімі;

6. і ўгледзіць усякае цела збаўленьне Божае"».

7. І казаў ён натоўпам, якія прыходзілі хрысьціцца ў яго: «Спараджэньні яхідны, хто перасьцярог вас, каб уцякалі ад гневу, які надыходзіць?

8. Зрабіце плады, годныя навяртаньня, і не пачынайце гаварыць у сабе: "Бацьку маем Абрагама", бо кажу вам, што Бог можа з камянёў гэтых падняць дзяцей Абрагаму.

9. Ужо і сякера ля кораня дрэваў ляжыць; усякае дрэва, якое не прыносіць добрага плоду, сьсякаецца і кідаецца ў агонь».

10. І спытаўся ў яго натоўп, кажучы: «Дык што нам рабіць?»

11. А ён, адказваючы, кажа ім: «Хто мае дзьве вопраткі, няхай дасьць таму, хто ня мае; і хто мае ежу, няхай робіць тое самае».

12. Прыйшлі і мытнікі хрысьціцца, і сказалі яму: «Настаўнік, што нам рабіць?»

13. А ён сказаў ім: «Нічога не бярыце больш таго, што вам загадана».

14. Пыталіся ў яго таксама жаўнеры, кажучы: «А нам што рабіць?» І ён сказаў ім: «Нікога ня крыўдзьце, не абмаўляйце і задавальняйцеся сваёю платай».

15. І народу, які чакаў і разважаў у сэрцах сваіх адносна Яна, ці не Хрыстос ён,

3:7 Мц 12:34; 23:33
3:8 Ян 8:33
3:9 Мц 7:19
3:12 Лк 7:29
3:15 Мц 3:11-12; Мк 1:7-8; Ян 1:24-27

16. адказаў Ян усім, кажучы: «Я хрышчу вас вадою, але ідзе Дужэйшы за мяне, у Якога я ня варты разьвязаць рамень сандалаў Ягоных. Ён будзе хрысьціць вас Духам Сьвятым і агнём.

17. Веялка Ягоная ў руцэ Яго, і Ён ачысьціць ток Свой, і зьбярэ пшаніцу ў сьвіран Свой, а салому спаліць агнём незгасальным».

18. І шмат іншага дабравесьціў ён народу, навучаючы яго.

19. А Ірад тэтрарх, дакараны ім за Ірадыяду, жонку Філіпа, брата ягонага, і за ўсё, што Ірад зрабіў злога,

20. дадаў да ўсяго і тое, што замкнуў Яна ў вязьніцу.

21. І сталася, калі хрысьціўся ўвесь народ, і Ісус, ахрысьціўшыся, маліўся, адчынілася неба,

22. і Дух Сьвяты зыйшоў на Яго ў цялесным выглядзе, як голуб, і быў голас з неба, кажучы: «Ты — Сын Мой Улюбёны; у Табе Я маю ўпадабаньне».

3:19 Мц 14:3-4; Мк 6:17-18
3:21 Мц 3:13-17; Мк 1:9-11
3:22 Быц 22:2; Пс 2:7; Іс 42:1; Мц 12:18; 17:5; Мк 9:7; Лк 9:35
3:23 Мц 1:1-16

23. І меў Ісус, пачынаючы [служэньне], гадоў каля трыццаці, і быў, як думалі, сын Язэпаў, Гэліяў,

24. Мататаў, Левіяў, Мэльхіяў, Янаяў, Язэпаў,

25. Мататыяў, Амосаў, Навумаў, Эсьліяў, Нагеяў,

26. Магатаў, Мататыяў, Сэмэяў, Язэпаў, Юдаў,
27. Яанаяў, Рэсаеў, Зэрубабэляў, Салятыэляў, Нэрыяў,
28. Мэльхіяў, Аддыяў, Касамаў, Эльмадамаў, Іраў,
29. Ёсіяў, Эліезэраў, Ярымаў, Мататаў, Левіяў,
30. Сымонаў, Юдаў, Язэпаў, Янанаў, Эліякімаў,
31. Мэлеаяў, Маінанаў, Мататаў, Натанаў, Давідаў,
32. Есэяў, Абэдаў, Боазаў, Сальмонаў, Наасонаў,
33. Амінадабаў, Арамаў, Эсромаў, Пэрэсаў, Юдаў,
34. Якубаў, Ісаакаў, Абрагамаў, Тэрахаў, Нахораў,
35. Сэрухаў, Рагаваў, Фалекаў, Гэбэраў, Салаў,
36. Каінанаў, Арфаксадаў, Сэмаў, Нояў, Лямэхаў,
37. Мэтушаляхаў, Энохаў, Ярэдаў, Магалялеэляў, Кейнанаў,
38. Эносаў, Сэтаў, Адамаў, Божы.

Разьдзел 4

Ісус, напоўнены Духам Сьвятым, вярнуўся з Ярдану і быў паведзены Духам у пустыню.

2. Там сорак дзён Ён быў спакуша́ны д'яблам і нічога ня еў у гэтыя дні; а калі яны скончыліся, урэшце захацеў есьці.

3. І сказаў Яму д'ябал: «Калі Ты — Сын Божы, скажы гэтаму камяню, каб ён стаўся хлебам».

4:1 Мц 4:1-11; Мк 1:12-13

4. І адказаў яму Ісус, кажучы: «Напісана, што ня хлебам адным будзе жыць чалавек, але ўсякім словам Божым».

5. І, узьвёўшы Яго на высокую гару, д'ябал паказаў Яму ўсе валадарствы сусьвету ў імгненьне часу.

6. І сказаў Яму д'ябал: «Дам Табе ўладу над усім гэтым і славу іхнюю, бо яна мне аддадзена, і я, каму хачу, даю яе.

7. Дык калі Ты паклонішся мне, усё будзе Тваё».

8. І, адказваючы, сказаў яму Ісус: «Адыйдзі ад Мяне, шата́н! Бо напісана: "Госпаду, Богу твайму, пакланяйся і Яму аднаму служы"».

9. І павёў Яго ў Ерусалім, і паставіў на вільчаку сьвятыні, і сказаў Яму: «Калі Ты — Сын Божы, кінься адгэтуль уніз,

10. бо напісана: "Анёлам Сваім загадае пра Цябе ўсьцерагчы Цябе",

11. і: "На руках панясуць Цябе, каб не спатыкнуўся аб камень нагою Тваёю"».

12. І, адказваючы, сказаў яму Ісус: «Сказана: "Не спакушай Госпада, Бога твайго"».

13. І, скончыўшы ўсё спакушэньне, д'ябал адыйшоў ад Яго да пары́.

4:4 Друг 8:3
4:8 Друг 6:13
4:10 Пс 91(90):11
4:12 Друг 6:16

14. І вярнуўся Ісус у сіле Духа ў Галілею; і разыйшлася чутка пра Яго па ўсёй ваколіцы.

15. І вучыў Ён у сынагогах іхніх, і ад усіх быў слаўлены.

16. І прыйшоў у Назарэт, дзе быў выхаваны, і ўвайшоў паводле звычая Свайго ў дзень суботні ў сынагогу, і ўстаў чытаць.

17. І далі Яму кнігу прарока Ісаі; і Ён, разгарнуўшы кнігу, знайшоў месца, дзе было напісана:

18. «Дух Госпада на Мне, бо Ён памазаў Мяне дабравесьціць убогім, паслаў Мяне аздараўляць скрышаных сэрцам, абвяшчаць вязьням вызваленьне і сьляпым — вяртаньне зроку, пусьціць змучаных на свабоду,

19. і абвяшчаць год Госпадаў прыемны».

20. І, згарнуўшы кнігу, аддаў паслугачу і сеў; і вочы ўсіх у сынагозе былі зьвернуты на Яго.

21. А Ён пачаў гаварыць ім: «Сёньня споўнілася пісаньне гэтае ў вушах вашых».

22. І ўсе засьведчылі Яму гэта, і зьдзіўляліся словам ласкі, якія выходзілі з вуснаў Ягоных, і гаварылі: «Ці не Язэпаў гэта сын?»

23. І Ён сказаў ім: «Вядома, вы скажаце Мне гэткую прыповесьць: "Лекару, аздараві Самога Сябе; зрабі і тут, у Тваёй бацькаўшчыне, тое, што, мы чулі, сталася ў Капэрнауме"».

24. І сказаў: «Сапраўды кажу вам: Ніводзін прарок не прыймаецца ў бацькаўшчыне сваёй.

25. Праўдзіва кажу вам: Шмат удоваў было ў Ізраілю ў дні Ільлі, калі было зачынена неба тры гады і шэсьць месяцаў, так што стаўся вялікі голад па ўсёй зямлі;

26. і ані да аднае з іх ня быў пасланы Ільля, але толькі да ўдавы ў Сарэпту Сідонскую.

27. І шмат было пракажоных у Ізраілю пры прароку Элісею, і ніводзін з іх ня быў ачышчаны, акрамя Нэемана Сірыйца».

28. І ўсе ў сынагозе напоўніліся ярасьцю, пачуўшы гэтае,

29. і, устаўшы, выгналі Яго навонкі з гораду, і павялі Яго на вяршыню гары, на якой быў пабудаваны горад іхні, каб скінуць Яго,

30. але Ён, прайшоўшы сярод іх, пайшоў.

31. І прыйшоў у Капэрнаум, горад Галілейскі, і вучыў іх у суботы.

32. І дзівіліся з вучэньня Ягонага, бо з уладаю былі словы Яго.

4:14 Мц 4:12-17; Мк 1:14-15
4:16 Мц 13:54-58; Мк 6:1-6
4:18 Іс 61:1-2
4:24 Ян 4:44
4:25 1 Вал 17:1
4:26 1 Вал 17:8-16
4:27 2 Вал 5:1-14
4:31 Мк 1:21-28
4:32 Мц 7:28-29

33. І быў у сынагозе чалавек, які меў духа дэмана нячыстага, і ён загаласіў моцным голасам,

34. кажучы: «Аёй! Што нам і Табе, Ісус Назарэец? Ты прыйшоў загубіць нас. Ведаю Цябе, хто Ты, Сьвяты Божы».

35. І забараніў яму Ісус, кажучы: «Змоўкні і выйдзі з яго!» І, кінуўшы яго на сярэдзіну, дэман выйшаў з яго, нічога не пашкодзіўшы яму.

36. І ахапіў усіх страх, і гутарылі між сабою, кажучы: «Што гэта за слова такое, што з уладаю і моцаю Ён загадвае духам нячыстым, і яны выходзяць?»

37. І разыйшлася чутка пра Яго па ўсіх вакалічных месцах.

38. Выйшаўшы ж з сынагогі, Ён прыйшоў у дом Сымона. А цешча Сымонава была ў моцнай гарачцы, і прасілі Яго за яе.

39. І, стаўшы каля яе, Ён забараніў гарачцы, і пакінула яе, а яна, адразу ўстаўшы, паслугава́ла ім.

40. Пры захадзе сонца ўсе, якія мелі хворых на розныя хваробы, прыводзілі іх да Яго; і Ён, усклаўшы на кожнага з іх рукі, аздаравіў іх.

41. Выганяў таксама дэманаў з многіх, якія крычалі і казалі: «Ты — Хрыстос, Сын Божы». І Ён забараняў ім казаць, што яны ведаюць, што Ён — Хрыстос.

4:38 Мц 8:14-16; Мк 1:29-34

42. А калі настаў дзень, Ён, выйшаўшы, пайшоў у пустыннае месца, і натоўпы шукалі Яго, і, прыйшоўшы да Яго, затрымлівалі Яго, каб не ішоў ад іх.

43. А Ён сказаў ім: «І ў другіх гарадах Я мушу дабравесьціць Валадарства Божае, бо дзеля гэтага Я пасланы».

44. І абвяшчаў у сынагогах Галілейскіх.

Разьдзел 5

Асталася, што натоўп ціснуўся да Яго, каб слухаць Слова Божае, і Ён стаяў ля возера Генезарэт,

2. і ўбачыў Ён два чаўны, якія стаялі на возеры, а рыбаловы, выйшаўшы з іх, мылі сеці.

3. Увайшоўшы ў адзін човен, што быў Сымонаў, Ён прасіў яго адплыць крыху ад берагу і, сеўшы, вучыў натоўпы з чаўна.

4. Калі ж перастаў гаварыць, сказаў Сымону: «Адплыві на глыбіню і закіньце сеці вашы дзеля лову».

5. І, адказваючы, Сымон сказаў Яму: «Настаўнік! Мы працавалі ўсю ноч і нічога не злавілі, але паводле слова Твайго закіну сеці».

6. І, зрабіўшы гэтае, яны злавілі вялікае мноства рыбы,

4:42 Мк 1:35-39
4:44 Мц 4:23; 9:35

5:1 Мц 4:18-22; 13:1-2; Мк 1:16-20; 3:9-10; 4:1
5:5 Ян 21:3
5:6 Ян 21:6

і нават сетка ў іх прарывалася.

7. І далі знак таварышам, што былі на другім чаўне, каб прыйшлі дапамагчы ім, і прыйшлі, і напоўнілі абодва чаўны, так што яны пачалі залівацца.

8. Убачыўшы гэта, Сымон Пётар упаў да каленаў Ісуса, кажучы: «Выйдзі ад мяне, Госпадзе, бо я — чалавек грэшны».

9. Бо страх ахапіў яго і ўсіх, што былі з ім, дзеля гэткага ўлову рыбаў, імі злоўленых,

10. таксама і Якуба і Яна, сыноў Зэбэдэя, якія былі супольнікамі Сымона. І сказаў Ісус Сымону: «Ня бойся, ад цяпер будзеш лаўцом чалавекаў».

11. І, выцягнуўшы чаўны на бераг, яны пакінулі ўсё і пайшлі за Ім.

12. І сталася, Ісус быў у адным горадзе, і прыйшоў чалавек увесь у праказе, і, убачыўшы Ісуса, упаўшы на аблічча, маліў Яго, кажучы: «Госпадзе! Калі хочаш, можаш мяне ачысьціць».

13. І Ён, працягнуўшы руку, дакрануўся да яго і сказаў: «Хачу, будзь ачышчаны». І адразу праказа зыйшла з яго.

14. І Ён загадаў яму нікому не казаць, але пайсьці паказацца сьвятару і прынесьці

5:12
Мц 8:2-4; Мк 1:40-45
5:14
Ляв 14:1-32

ахвяру за ачышчэньне сваё, як загадаў Майсей на сьведчаньне ім.

15. Але тым больш разыйшлося слова пра Яго, і шматлікія натоўпы зьбіраліся да Яго слухаць і аздаравіцца ў Яго ад нядужасьцяў сваіх.

16. А Ён адыходзіў у пустынныя [месцы] і маліўся.

17. І сталася, у адзін дзень, як Ён навучаў, і сядзелі фарысэі і законавучыцелі, якія прыйшлі з усіх мястэчак Галілеі і Юдэі, і Ерусаліму, і сіла Госпадава была дзеля аздараўленьня іх,

18. вось, нясуць мужчыны на ложку чалавека, які быў спараліжаваны, і хацелі ўнесьці яго [ў дом] і палажыць перад Ісусам;

19. і, не знайшоўшы, дзе пранесьці яго праз натоўп, узьлезьлі на дах і праз страху спусьцілі яго разам з ложкам на сярэдзіну перад Ісусам.

20. І Ён, бачачы веру іх, сказаў яму: «Чалавеча! Адпускаюцца табе грахі твае».

21. І пачалі разважаць кніжнікі і фарысэі, кажучы: «Хто Ён такі, што кажа блюзьнéрства? Хто можа адпускаць грахі, акрамя аднаго Бога?»

22. А Ісус, пазнаўшы думкі іхнія, адказваючы, сказаў ім: «Што вы думаеце ў сэрцах вашых?

5:18
Мц 9:2-8; Мк 2:3-12

23. Што лягчэй сказаць: "Адпускаюцца табе грахі твае", ці сказаць: "Устань і хадзі"?

24. Але, каб вы ведалі, што Сын Чалавечы мае ўладу на зямлі адпускаць грахі»,— сказаў Ён спараліжаванаму.— «Кажу табе: устань і, узяўшы ложак твой, ідзі ў дом твой».

25. І той, адразу ўстаўшы перад імі, узяў тое, на чым ляжаў, і пайшоў у дом свой, славячы Бога.

26. І ўсе былі ў захапленьні, і славілі Бога; і напоўніліся страхам, кажучы: «Дзіўныя рэчы бачылі мы сёньня».

27. І пасьля гэтага Ён выйшаў і ўбачыў мытніка, на імя Левій, які сядзеў на мытні, і сказаў яму: «Ідзі за Мною».

28. І той, пакінуўшы ўсё, устаў і пайшоў за Ім.

29. І зрабіў для Яго Левій у доме сваім вялікі пачастунак, і была шматлікая грамада мытнікаў і іншых, якія ўзьлягалі з імі.

30. І наракалі кніжнікі і фарысэі вучням Ягоным, кажучы: «Навошта вы ясьцё і п'яцё з мытнікамі і грэшнікамі?»

31. І, адказваючы, Ісус сказаў ім: «Не здаровыя маюць патрэбу ў лекары, але хворыя.

32. Я прыйшоў клікаць да навяртаньня не праведных, але грэшных».

5:27
Мц 9:9-13; Мк 2:14-17
5:29
Лк 15:1-2

5:33
Мц 9:14-17; Мк 2:18-22

6:1
Друг 23:25; Мц 12:1-8; Мк 2:23-28

33. А яны сказалі Яму: «Чаму вучні Яна посьцяць часта і моляцца, таксама і фарысэйскія, а Твае ядуць і п'юць?»

34. А Ён сказаў ім: «Ці можаце прымусіць сыноў вясельля посьціць, калі з імі жаніх?

35. Але прыйдуць дні, калі возьмуць у іх жаніха, і тады будуць посьціць у тыя дні».

36. І сказаў ім прыповесьць: «Ніхто латкі ад новага адзеньня не прышывае да старога адзеньня, бо іначай і новае разьдзярэ, і да старога не падыйдзе латка ад новага.

37. І ніхто не ўлівае маладога віна ў старыя мяхі, бо маладое віно прарве мяхі, і само выцячэ, і мяхі прападуць;

38. але маладое віно трэба ўліваць у новыя мяхі; і захаваецца тое і другое.

39. І ніхто, п'ючы старое віно, не захоча адразу маладога, бо кажа: "Старое лепшае"».

Разьдзел 6

І сталася ў другую суботу пасьля Пасхі, што Ён праходзіў праз палеткі, і вучні Ягоныя зрывалі каласы і елі, расьціраючы рукамі.

2. А некаторыя з фарысэяў сказалі ім: «Навошта вы робіце тое, чаго ня сьлед рабіць у суботу?»

3. І, адказваючы ім, сказаў Ісус: «Ці вы не чыталі, што зрабіў Давід, калі быў галодны сам і тыя, што з ім былі?

4. Як ён увайшоў у дом Божы, і ўзяў хлябы пакладныя, якіх ня можна было есьці нікому, апрача сьвятароў, і еў, і даў тым, што з ім былі».

5. І сказаў ім: «Сын Чалавечы ёсьць Гаспадар і суботы».

6. І сталася, што ў іншую суботу ўвайшоў Ён у сынагогу і навучаў. І быў там чалавек, у якога правая рука была сухая.

7. А кніжнікі і фарысэі сачылі за Ім, ці аздаровіць у суботу, каб знайсьці абвінавачваньне супраць Яго.

8. Але Ён, ведаючы думкі іхнія, сказаў чалавеку, які меў сухую руку: «Устань і стань на сярэдзіну». І той, устаўшы, стаў.

9. Тады сказаў ім Ісус: «Спытаюся Я ў вас: Што трэба рабіць у суботу: дабро ці зло? Збавіць душу́ ці загубіць?»

10. І, паглядзеўшы на ўсіх іх, сказаў чалавеку: «Выцягні руку тваю». Ён так і зрабіў, і сталася рука ягоная здаровая, як другая.

11. А яны напоўніліся шáлам і гаварылі адзін да аднаго, што ім зрабіць з Ісусам.

12. І сталася ў тыя дні, узыйшоў Ён на гару памаліцца, і быў усю ноч у малітве да Бога.

6:3 1 Сам 21:1-6
6:4 Ляв 24:9
6:6 Мц 12:9-14; Мк 3:1-6
6:12 Мц 10:1-4; Мк 3:13-19
6:17 Мц 4:23-25
6:20 Мц 5:3-11
6:22 1 Пт 4:14

13. І калі настаў дзень, Ён паклікаў вучняў Сваіх і выбраў з іх дванаццаць, якіх і назваў апосталамі:

14. Сымона, якога назваў Пятром, і Андрэя, брата ягонага, Якуба і Яна, Філіпа і Барталамея,

15. Мацьвея і Тамаша, Якуба Алфеявага і Сымона, называнага Зілотам,

16. Юду Якубавага і Юду Іскарыёта, які стаўся здраднікам.

17. І, зыйшоўшы разам з імі, стаў на роўным месцы, і натоўп вучняў Ягоных, і вялікае мноства народу з усяе Юдэі, і Ерусаліму, і прыморскіх гарадоў Тыру і Сідону,

18. якія прыйшлі паслухаць Яго і аздаравіцца ад хваробаў сваіх, і тыя, якіх мучылі духі нячыстыя, былі аздароўленыя.

19. І ўвесь натоўп шукаў дакрануцца да Яго, бо ад Яго зыходзіла моц і аздараўляла ўсіх.

20. І Ён, падняўшы вочы Свае на вучняў Сваіх, сказаў: «Шчасьлівыя ўбогія, бо вашае ёсьць Валадарства Божае.

21. Шчасьлівыя вы, якія цяпер галодныя, бо вы насыціцеся. Шчасьлівыя вы, якія цяпер плачаце, бо будзеце сьмяяцца.

22. Шчасьлівыя вы, калі зьненавідзяць вас людзі і калі

адлучаць вас, і будуць зьневажаць, і выкінуць імя вашае, як зло, за Сына Чалавечага.

23. Радуйцеся ў той дзень і весяліцеся, бо вось, вялікая нагарода вашая ў небе, бо гэтак рабілі з прарокамі бацькі іхнія.

24. Больш таго, гора вам, багатыя, бо вы ўжо атрымліваеце пацяшэньне сваё.

25. Гора вам, перасычаныя, бо будзеце галодныя. Гора вам, якія цяпер сьмеяцёся, бо будзеце плакаць і галасіць.

26. Гора вам, калі ўсе людзі будуць гаварыць пра вас добра, бо гэтак рабілі з фальшывымі прарокамі бацькі іхнія.

27. Але вам, якія слухаеце, кажу: Любіце ворагаў вашых, рабіце дабро тым, якія ненавідзяць вас,

28. дабраслаўляйце тых, якія праклінаюць вас, і маліцеся за тых, якія крыўдзяць вас.

29. І таму, які ўдарыў цябе па шчацэ, падстаў і другую; і таму, хто забірае ў цябе адзеньне, не перашкаджай узяць і кашулю.

30. Усякаму, хто просіць у цябе, давай, і ад таго, хто ўзяў у цябе, не патрабуй назад.

31. І як хочаце, каб рабілі вам людзі, гэтак і вы рабіце ім.

32. І калі вы любіце тых, якія вас любяць, якая вам падзяка? Бо і грэшнікі любяць тых, якія іх любяць.

33. І калі робіце дабро тым, якія вам дабро робяць, якая вам падзяка? Бо і грэшнікі тое робяць.

34. І калі пазычаеце тым, ад якіх спадзеяцёся атрымаць назад, якая вам падзяка? Бо і грэшнікі пазычаюць грэшнікам, каб атрымаць назад гэтулькі.

35. Больш таго, любіце ворагаў вашых, і рабіце дабро, і пазычайце, не чакаючы нічога; і будзе нагарода вашая вялікая, і будзеце сынамі Найвышэйшага, бо Ён добры і да няўдзячных і злых.

36. Дык будзьце ж міласэрныя, як і Айцец ваш міласэрны.

37. І не судзіце, і ня будзеце суджаныя; не асуджайце, і ня будзеце асуджаныя; даруйце, і вам будзе даравана;

38. давайце, і вам будзе дадзена: меру добрую, націсьненую, стрэсеную і з верхам дадуць вам на ўлоньне вашае; бо якою мераю мераеце, такою і вам будзе адмерана».

39. Сказаў жа ім прыповесьць: «Ці можа сьляпы вадзіць сьляпога? Ці не абодва ўваляцца ў яму?

40. Вучань не вышэй за свайго настаўніка, але,

6:23 2 Лет 36:16; Дз 7:52
6:27 Мц 5:38-48
6:31 Мц 7:12
6:37 Мц 7:1-2; Мк 4:24
6:39 Мц 15:14
6:40 Мц 10:24-25; Ян 13:16; 15:20

удасканаліўшыся, кожны будзе як настаўнік ягоны.

41. Што ты глядзіш на сучок у воку брата твайго, а бервяна ў сваім воку ня бачыш?

42. Ці як можаш сказаць брату твайму: "Браце! Дазволь, выму сучок з вока твайго",— калі сам ня бачыш бервяна ў сваім воку? Крывадушнік! Вымі спачатку бервяно са свайго вока, і тады ўбачыш, як выняць сучок, які ў воку брата твайго.

43. Бо няма добрага дрэва, якое прыносіць благі плод; і няма благога дрэва, якое прыносіць плод добры.

44. Бо ўсякае дрэва пазнаецца з уласнага плоду; бо не зьбіраюць фігаў з цярніны і ня здымаюць вінограду з глогу.

45. Добры чалавек з добрага скарбу сэрца свайго выносіць добрае, а злы чалавек са злога скарбу сэрца свайго выносіць злое; бо з багацьця сэрца гавораць вусны ягоныя.

46. Чаму называеце Мяне: "Госпадзе! Госпадзе!" — і ня робіце таго, што Я кажу?

47. Усякі, хто прыходзіць да Мяне, і слухае словы Мае, і робіць паводле іх, пакажу вам, да каго падобны.

48. Ён падобны да чалавека, што будуе дом, які капаў і заглыбіўся, і заклаў падмурак на скале, і калі сталася паводка, і вада ўдарыла на дом гэты, то не змагла захістаць яго, бо ён быў пабудаваны на скале.

6:41 Мц 7:3-5
6:43 Мц 7:16-20; 12:33-35
6:47 Мц 7:24-27

49. А той, хто слухае і ня робіць, падобны да чалавека, што пабудаваў дом на зямлі без падмурку, які, калі ўдарыла на яго вада, адразу разваліўся; і разбурэньне яго было вялікае».

Разьдзел 7

Калі ж Ён скончыў усе словы Свае ў слых народу, увайшоў у Капэрнаум.

2. У аднаго ж сотніка слуга, якога той цаніў, быў хворы пры сьмерці.

3. Пачуўшы пра Ісуса, ён паслаў да Яго старшыняў Юдэйскіх прасіць Яго, каб прыйшоў аздаравіць слугу ягонага.

4. І яны, прыйшоўшы да Ісуса, дужа прасілі Яго, кажучы: «Ён варты, каб Ты зрабіў для яго гэтае,

5. бо ён любіць наш народ і пабудаваў нам сынагогу».

6. Ісус пайшоў з імі. А калі Ён быў ужо недалёка ад дому, сотнік прыслаў да Яго сяброў сказаць Яму: "Не турбуйся, Госпадзе! Бо я ня варты, каб Ты ўвайшоў пад дах мой,

7. бо і сябе самога я не палічыў вартым прыйсьці да Цябе. Але скажы слова, і будзе аздароўлены слуга мой.

7:1 Мц 8:5-13

8. Бо і я чалавек, які маю над сабою ўладу, і маю пад сабою жаўнераў; і кажу аднаму: "Пайдзі",— і ён ідзе; і другому: "Прыйдзі",— і ён прыходзіць; і слузе майму: "Зрабі тое",— і ён робіць».

9. Пачуўшы гэтае, Ісус зьдзівіўся з яго і, павярнуўшыся, сказаў натоўпу, які ішоў за Ім: «Кажу вам, што нават у Ізраілю не знайшоў Я гэткае веры».

10. І вярнуўшыся ў дом, пасланыя знайшлі хворага слугу паздаравеўшым.

11. І сталася пасьля гэтага, пайшоў Ён у горад, называны Наін; і з Ім ішлі многія з вучняў Ягоных і шматлікі натоўп.

12. Калі ж Ён наблізіўся да брамы гораду, вось, выносілі памёршага, адзінароднага сына ў маці сваёй, а яна была ўдава; і вялікі натоўп з гораду ішоў з ёю.

13. І, убачыўшы яе, Госпад зьліtаваўся над ёю і сказаў ёй: «Ня плач».

14. І, падыйшоўшы, дакрануўся да пахавальных насілкаў; а тыя, што несьлі іх, затрымаліся, і Ён сказаў: «Юнача, табе кажу: Устань!»

15. І сеў мёртвы, і пачаў гаварыць; і Ён аддаў яго маці ягонай.

16. І ўсіх ахапіў страх, і яны славілі Бога, кажучы: «Вялікі прарок паўстаў між намі», і: «Бог адведаў народ Свой».

17. І разыйшлося слова гэтае пра Яго па ўсёй Юдэі і па ўсёй ваколіцы.

18. І паведамілі Яну вучні ягоныя пра ўсё гэтае.

19. І, паклікаўшы двух з вучняў сваіх, Ян паслаў іх да Ісуса, кажучы: «Ці Ты Той, Які прыходзіць, ці чакаць нам другога?»

20. А мужы [гэтыя], прыйшоўшы да Яго, сказалі: "Ян Хрысьціцель паслаў нас да Цябе, кажучы: "Ці Ты Той, Які прыходзіць, ці чакаць нам другога?"»

21. У гэтую гадзіну Ён многіх аздаравіў ад хваробаў і немачаў, і ад злых духаў, і многім сьляпым вярнуў зрок.

22. І, адказваючы, Ісус сказаў ім: «Пайдзіце, паведаміце Яну, што вы бачылі і чулі, што сьляпыя бачаць, кульгавыя ходзяць, пракажоныя ачышчаюцца, глухія чуюць, мёртвыя ўваскрасаюць, убогім дабравесьціцца.

23. І шчасьлівы той, хто ня згоршыцца дзеля Мяне».

24. Калі ж пасланцы Яна пайшлі, Ён пачаў гаварыць да натоўпаў пра Яна: «Што глядзець хадзілі вы ў пустыню? Ці трысьціну, якую вецер хістае?

7:18 Мц 11:2-19
7:22 Іс 35:5-6; 61:1

25. Але што хадзілі вы ўбачыць? Ці чалавека, апранутага ў мяккія шаты? Вось, тыя, што ў пышным адзеньні і жывуць раскошна, знаходзяцца пры дварох валадарскіх.

26. Але што хадзілі вы ўбачыць? Прарока? Так, кажу вам, і больш за прарока.

27. Ён ёсьць той, пра якога напісана: "Вось, Я пасылаю анёла Майго перад абліччам Тваім, які пракладзе шлях Твой перад Табою".

28. Бо кажу вам: Сярод народжаных жанчынамі няма ніводнага прарока, большага за Яна Хрысьціцеля; але меншы ў Валадарстве Божым большы за яго.

29. І ўвесь народ, які слухаў яго, і мытнікі аддалі хвалу Богу, хрысьцячыся хрышчэньнем Янавым;

30. а фарысэі і законьнікі адкінулі параду Божую для іх, не ахрысьціўшыся ў яго».

31. Госпад жа сказаў: «Да каго прыраўняю людзей пакаленьня гэтага? І да каго яны падобныя?

32. Яны падобныя да дзяцей, якія сядзяць на вуліцы, і клічуць адзін аднаго, і кажуць: "Мы гралі вам на жалейцы, і вы не скакалі; мы галасілі, і вы ня плакалі".

7:27 Мал 3:1

7:29 Мц 21:32; Лк 3:12

33. Бо прыйшоў Ян Хрысьціцель, ані хлеба ня есьць, ані віна ня п'е, і вы кажаце: "Дэмана мае".

34. Прыйшоў Сын Чалавечы, есьць і п'е, і вы кажаце: "Вось, чалавек — абжора і п'яніца, сябра мытнікаў і грэшнікаў".

35. І апраўдана мудрасьць усімі дзецьмі яе».

36. Нехта з фарысэяў прасіў Яго паесьці разам з ім, і Ён, увайшоўшы ў дом фарысэя, узьлёг.

37. І вось жанчына з таго гораду, якая была грэшніцай, даведаўшыся, што Ён узьлягае ў доме фарысэя, прынесла алябастравы збанок міра,

38. і, стаўшы ззаду ля ног яго і плачучы, пачала аблiваць ногі яго сьлязьмі, і выцірала валасамі галавы сваёй, і цалавала ногі Ягоныя, і мазала мірам.

39. Бачачы гэтае, фарысэй, які быў запрасіў Яго, сказаў сам у сабе: «Калі б Ён быў прарок, дык ведаў бы, хто і якая жанчына дакранаецца да Яго, бо яна — грэшніца».

40. І, адказваючы, Ісус сказаў яму: «Сымоне, Я маю нешта сказаць табе». Ён жа кажа: «Кажы, Настаўнік».

7:37 Мц 26:7; Мк 14:3; Ян 12:3

41. [Ісус сказаў]: «У аднаго пазычальніка былі два

даўжнікі: адзін быў вінен пяцьсот дынараў, а другі — пяцьдзясят.

42. А як яны ня мелі, чым заплаціць, ён дараваў абодвум. Скажы, каторы з іх больш узьлюбіць яго?»

43. Адказваючы, Сымон сказаў: «Думаю, што той, якому больш дараваў». Ён жа сказаў яму: «Слушна ты пастанавіў».

44. І, павярнуўшыся да жанчыны, сказаў Сымону: «Ці бачыш ты гэтую жанчыну? Я прыйшоў у дом твой, і ты вады Мне на ногі ня даў; а яна сьлязьмі абліла ногі Мае і валасамі галавы сваёй выцерла.

45. Ты пацалунку Мне ня даў, а яна, як толькі Я прыйшоў, не перастае цалаваць ногі Мае.

46. Ты галавы Мне алеем не памазаў; а яна мірам памазала ногі Мае.

47. Дзеля гэтага кажу табе: даруюцца многія грахі яе за тое, што яна шмат узьлюбіла; а каму мала даруецца, той мала любіць».

48. А ёй сказаў: «Адпускаюцца табе грахі».

49. І тыя, што ўзьлягалі з Ім, пачалі гаварыць у сабе: «Хто Ён ёсьць, што і грахі адпускае?»

50. А Ён сказаў жанчыне: «Вера твая збавіла цябе; ідзі ў супакоі».

Разьдзел 8

Істалася пасьля, праходзіў Ён праз гарады і мястэчкі, абвяшчаючы і дабравесьцячы Валадарства Божае, і з Ім дванаццаць,

2. і некаторыя жанчыны, якія былі аздароўленыя ад злых духаў і нядужасьцяў: Марыя, называная Магдалена, з якое выйшлі сем дэманаў,

3. і Ёанна, жонка Хузы, наглядчыка Ірадавага, і Сусанна, і многія іншыя, якія служылі Яму з маёмасьці сваёй.

4. А калі сабралася мноства народу, і з гарадоў зыходзіліся да Яго, Ён пачаў гаварыць прыповесьць:

5. «Выйшаў сейбіт сеяць насеньне сваё; і, калі ён сеяў, адно ўпала пры дарозе і было патаптана, і птушкі нябесныя падзяўблі яго;

6. а іншае ўпала на камень і, узыйшоўшы, засохла, бо ня мела вільгаці;

7. а іншае ўпала між цярнінаю, і вырасла цярніна, і заглушыла яго;

8. а іншае ўпала на добрую зямлю і, узыйшоўшы, прынесла плод стакротны». Сказаўшы гэтае, Ён усклікнуў: «Хто мае вушы слухаць, няхай слухае».

9. А вучні Ягоныя пыталіся ў Яго, кажучы: «Што значыць прыповесьць гэтая?»

8:2 Мц 27:55-56; Мк 15:40-41; Лк 23:49
8:4 Мц 13:1-9; Мк 4:1-9
8:9 Мц 13:10-13; Мк 4:10-12

10. Ён жа сказаў: «Вам дадзена ведаць таямніцы Валадарства Божага, а для рэшты яны ў прыповесьцях, так што яны, бачачы, ня бачаць і, чуючы, не разумеюць.

11. Вось жа прыповесьць гэтая: насеньне ёсьць слова Божае.

12. А што пры дарозе — гэта тыя, якія слухаюць, а пасьля прыходзіць д'ябал, і забірае слова з сэрца іхняга, каб не паверылі і не былі збаўленыя.

13. А што на камені — гэта тыя, якія, калі пачуюць, з радасьцю прыймаюць слова, ды ня маюць кораня і часова вераць, а ў час спакусы адпадаюць.

14. А што ўпала ў цярніну — гэта тыя, якія слухаюць, але, адыходзячы, заглушаюцца клопатамі, багацьцем і асалодамі жыцьцёвымі, і не даюць плоду.

15. А што ўпала на добрую зямлю — гэта тыя, што, пачуўшы слова, захоўваюць у добрым і чыстым сэрцы, і даюць плод у цярплівасьці.

16. Ніхто, запаліўшы сьвечку, не прыкрывае яе пасудзінаю, або не ставіць пад ложак, але ставіць на сьвечнік, каб тыя, якія ўваходзяць, бачылі сьвятло.

17. Бо няма нічога таемнага, што б ня выявілася, ані схаванага, што ня сталася б вядомым і ня выйшла на сьвятло.

18. Дык глядзіце, як вы слухаеце; бо хто мае, таму дадзена будзе, а хто ня мае, у таго будзе забрана і тое, што ён думае мець».

19. І прыйшлі да Яго маці і браты Ягоныя, і не маглі падыйсьці да Яго з прычыны натоўпу.

20. І паведамілі Яму, кажучы: «Маці Твая і браты Твае стаяць вонкі, хочучы бачыць Цябе».

21. Ён жа, адказваючы, сказаў ім: «Маці Мая і браты Мае — гэта тыя, якія слухаюць слова Божае і выконваюць яго».

22. І сталася аднаго дня, Ён увайшоў з вучнямі Сваімі ў човен і сказаў ім: «Пераплывем на той бок возера». І паплылі.

23. Калі ж яны плылі, Ён заснуў. І падняўся на возеры бурны вецер, і іх залівала хвалямі, і яны былі ў небясьпецы.

24. І, падыйшоўшы, яны пабудзілі Яго, кажучы: «Настаўнік! Настаўнік! Мы гінем». А Ён, устаўшы, забараніў ветру і хваляваньню вады; і яны спыніліся, і сталася ціша.

8:10 Іс 6:9-10
8:11 Мц 13:18-23; Мк 4:13-20
8:16 Мц 5:15; Мк 4:21-25; Лк 11:33
8:17 Мц 10:26; Лк 12:2
8:18 Мц 13:12; 25:29; Лк 19:26
8:19 Мц 12:46-50; Мк 3:31-35
8:22 Мц 8:23-27; Мк 4:35-41

25. Ён жа сказаў ім: «Дзе вера вашая?» А яны, спалохаўшыся, у зьдзіўленьні гаварылі адзін аднаму: «Хто Ён ёсьць, што вятрам загадвае і вадзе, і яны падпарадкоўваюцца Яму?»

26. І прыплылі ў краіну Гадарэнскую, якая насупраць Галілеі.

27. Калі ж выйшаў Ён на бераг, пераняў Яго нейкі чалавек з гораду, які меў дэманаў з даўных часоў, і не апранаў адзеньня, і жыў ня ў доме, але ў магілах.

28. Ён, убачыўшы Ісуса, упаў перад Ім, закрычаўшы, і моцным голасам сказаў: «Што мне і Табе, Ісус, Сын Бога Найвышэйшага? Малю Цябе, ня мучай мяне».

29. Бо Ён загадаў духу нячыстаму выйсьці з гэтага чалавека; бо ён доўгі час мучыў яго, так што яго вязалі ланцугамі і сьцераглі яго, але ён разрываў ланцугі, і дэман гнаў яго ў пустыні.

30. А Ісус спытаўся ў яго, кажучы: «Якое тваё імя?» Ён жа сказаў: «Легіён», бо шмат дэманаў увайшло ў яго.

31. І прасілі Яго, каб не казаў ім ісьці ў бездань.

32. А там на гары пасьвіўся вялікі гурт сьвіняў; і прасілі Яго [дэманы], каб дазволіў ім увайсьці ў іх, і Ён дазволіў ім.

8:26 Мц 8:28-34; Мк 5:1-20

33. Дэманы, выйшаўшы з чалавека, увайшлі ў сьвіняў, і рынуўся гурт са стромы ў возера, і згінуў.

34. А тыя, якія пасьвілі іх, убачыўшы, што сталася, уцяклі і, пайшоўшы, паведамілі ў горадзе і вёсках.

35. І выйшлі ўбачыць, што сталася; і прыйшлі да Ісуса, і знайшлі чалавека, з якога выйшлі дэманы, што сядзіць ля ног Ісуса, адзеты і пры розуме; і спалохаліся.

36. А тыя, якія бачылі, распавялі ім, як збаўлены быў апанаваны дэманамі.

37. І прасіла Яго ўсё мноства ваколіцы Гадарэнскае пайсьці ад іх, бо іх ахапіў вялікі страх. Ён жа, увайшоўшы ў човен, вярнуўся.

38. А чалавек, з якога выйшлі дэманы, прасіў Яго, каб быць з Ім, але Ісус адпусьціў яго, кажучы:

39. «Вярніся ў дом твой і раскажы, што ўчыніў табе Бог». І ён пайшоў, абвяшчаючы па ўсім горадзе, што ўчыніў яму Ісус.

40. І сталася, калі Ісус вярнуўся, натоўп прыняў Яго, бо ўсе чакалі Яго.

8:41 Мц 9:18-26; Мк 5:21-43

41. І вось прыйшоў чалавек на імя Яір, а быў ён начальнік

сынагогі; і, упаўшы да ног Ісуса, прасіў Яго ўвайсьці ў дом ягоны,

42. бо ў яго была адзінародная дачка, гадоў дванаццаці, і яна памірала. А калі Ён ішоў, натоўпы ціснуліся да Яго.

43. І жанчына, якая мела крывацечу дванаццаць гадоў і аддала на лекараў усё ўтрыманьне сваё, і ніводзін ня здолеў вылечыць яе,

44. падыйшоўшы ззаду, дакранулася да крыса шаты Ягонай; і адразу спынілася ў яе крывацеча.

45. І сказаў Ісус: «Хто дакрануўся да Мяне?» А як усе адмаўляліся, сказаў Пётар і тыя, што з Ім былі: «Настаўнік! Натоўпы акружаюць Цябе і націскаюць, і Ты кажаш: "Хто дакрануўся да Мяне?"»

46. Але Ісус сказаў: «Нехта дакрануўся да Мяне, бо Я адчуў сілу, якая выйшла з Мяне».

47. А жанчына, бачачы, што яна ня ўтоілася, дрыжучы, падыйшла і, упаўшы перад Ім, расказала Яму перад усім народам, з якое прычыны яна дакранулася да Яго, і як адразу была аздароўлена.

48. Ён жа сказаў ёй: «Будзь пэўная, дачка! Вера твая збавіла цябе; ідзі ў супакоі».

49. Калі Ён яшчэ гаварыў гэтае, прыходзіць нехта ад начальніка сынагогі, кажучы яму: «Дачка твая памерла; не турбуй Настаўніка».

50. А Ісус, пачуўшы, адказаў яму, кажучы: «Ня бойся, толькі вер, і будзе збаўлена».

51. Прыйшоўшы ж у дом, не дазволіў увайсьці нікому апрача Пятра, Яна і Якуба, і бацькі дзяўчынкі, і маці.

52. А ўсе плакалі і галасілі па ёй. Ён жа сказаў: «Ня плачце; яна не памерла, але сьпіць».

53. І сьмяяліся з Яго, ведаючы, што яна памерла.

54. Ён жа, выслаўшы ўсіх вонкі і ўзяўшы яе за руку, усклікнуў, кажучы: «Дзяўчынка, устань!»

55. І вярнуўся дух ейны, і яна адразу ўстала, і Ён загадаў даць ёй есьці.

56. І зьдзівіліся бацькі ейныя, а Ён загадаў ім не гаварыць нікому пра тое, што сталася.

Разьдзел 9

Паклікаўшы ж дванаццаць вучняў Сваіх, Ён даў ім моц і ўладу над усімі дэманамі і аздараўляць хваробы.

2. І паслаў іх абвяшчаць Валадарства Божае і аздараўляць нядужых.

3. І сказаў ім: «Нічога не бярыце ў дарогу: ані кія, ані торбы, ані хлеба, ані срэбра, і каб двух вопратак ня мелі.

9:1 Мц 10:5-15; Мк 6:7-13
9:3 Лк 10:4-11; Дз 13:51

4. І ў які дом увойдзеце, там заставайцеся, і адтуль выпраўляйцеся;

5. і калі дзе ня прымуць вас, то, выходзячы з таго гораду, абтрасіце і пыл з ног вашых у сьведчаньне супраць іх».

6. Пайшоўшы, яны праходзілі праз мястэчкі, дабравесьцячы і аздараўляючы паўсюль.

7. А тэтрарх Ірад пачуў пра ўсё, што дзеялася праз Яго, і быў зьбянтэжаны, бо адны казалі, што гэта Ян устаў з мёртвых;

8. а другія — што Ільля зьявіўся, а іншыя — што адзін з старадаўных прарокаў уваскрос.

9. І сказаў Ірад: «Яна я сьцяў. А хто Гэты, пра Якога я чую такое?» І шукаў убачыць Яго.

10. І вярнуўшыся, апосталы расказалі Яму, што яны зрабілі, і Ён, узяўшы іх, пайшоў асобна ў пустыннае месца каля гораду, называнага Бэтсаіда.

11. Але народ, даведаўшыся, пайшоў за Ім; і Ён, прыняўшы іх, гаварыў з імі пра Валадарства Божае, і тых, якія мелі патрэбу ў аздараўленьні, аздараўляў.

12. Калі ж дзень пачаў зыходзіць, прыступіўшы да Яго, дванаццаць сказалі Яму: «Адпусьці натоўп, каб яны, пайшоўшы ў навакольныя мястэчкі і вёскі, пераначавалі і знайшлі ежу, бо мы тут у пустынным месцы».

13. Ён жа сказаў ім: «Вы дайце ім есьці». А яны сказалі: «У нас няма больш за пяць хлябоў і дзьве рыбы. Хіба што мы, пайшоўшы, купім ежы для ўсіх гэтых людзей?»

14. Бо іх было пяць тысячаў чалавек. Але Ён сказаў вучням Сваім: «Рассадзіце іх шэрагамі па пяцьдзясят».

15. І зрабілі так, і рассадзілі ўсіх.

16. Ён жа, узяўшы пяць хлябоў і дзьве рыбы і зірнуўшы ў неба, дабраславіў іх, паламаў і даў вучням, каб раздалі натоўпу.

17. І елі, і насыціліся ўсе; і назьбіралі пазасталых кавалкаў дванаццаць кашоў.

18. І сталася, калі Ён маліўся асобна, вучні былі з Ім, і Ён спытаўся ў іх, кажучы: «Кім называе Мяне натоўп?»

19. Яны, адказваючы, сказалі: «Янам Хрысьціцелем, а іншыя — Ільлём; а іншыя — што адзін са старадаўных прарокаў уваскрос».

20. Ён жа сказаў ім: «А вы кім называеце Мяне?» Адказваючы, Пётар сказаў: «Хрыстом Божым».

9:7 Мц 14:1-2; 16:14; Мк 6:14-26; 8:28; Лк 9:19
9:10 Мц 14:13-21; Мк 6:30-44; Ян 6:5-13
9:18 Мц 16:13-20; Мк 8:27-30
9:19 Мц 14:1-2; Мк 6:14-15; Лк 9:7-8

21. Але Ён строга загадаў ім нікому не гаварыць пра гэта,

22. сказаўшы, што Сын Чалавечы мусіць шмат пацярпець, і быць адкінутым старшынямі, і першасьвятарамі, і кніжнікамі, і будзе забіты, і на трэці дзень васкрэсьне.

23. Да ўсіх жа сказаў: «Калі хто хоча ісьці за Мною, няхай адрачэцца ад самога сябе, і бярэ крыж свой штодзень, і ідзе за Мною.

24. Бо хто хоча збавіць душу́ сваю, загу́біць яе; а хто загу́біць душу́ сваю дзеля Мяне, той збавіць яе.

25. Бо якая карысьць чалавеку здабыць увесь сьвет, а сябе самога загубіць, ці пашкодзіць сабе?

26. Бо хто пасаромеецца Мяне і словаў Маіх, таго Сын Чалавечы пасаромеецца, калі прыйдзе ў славе Сваёй, і Айца, і сьвятых анёлаў.

27. Кажу вам праўдзіва, ёсьць некаторыя з тых, што тут стаяць, якія не пакаштуюць сьмерці, пакуль ня ўбачаць Валадарства Божага».

28. Сталася ж праз восем дзён пасьля словаў гэтых, узяўшы Пятра, Яна і Якуба, Ён узыйшоў на гару маліцца.

29. І стаўся, як Ён маліўся, выгляд аблічча Ягонага іншым, і адзеньне Ягонае сталася белым, бліскучым.

30. І вось, два мужы гутарылі з Ім, а былі гэта Майсей і Ільля,

31. якія, зьявіўшыся ў славе, гаварылі пра зыход Ягоны, што меўся споўніць у Ерусаліме.

32. Пётар жа і тыя, што з ім, былі ахопленыя сном; а прачнуўшыся, убачылі славу Ягоную і двух мужоў, якія стаялі з Ім.

33. І сталася, калі тыя адыходзілі ад Яго, сказаў Пётар Ісусу: «Настаўнік! Добра нам тут быць. Зробім тры намёты: адзін — Табе, адзін — Майсею, і адзін — Ільлі»,— ня ведаючы, што кажа.

34. Калі ж ён гаварыў гэтае, зьявілася воблака і агарнула іх; і яны перапалохаліся, як увайшлі ў воблака.

35. І стаўся голас з воблака, які казаў: «Гэта ёсьць Сын Мой улюбёны; Яго слухайце».

36. І калі быў голас гэты, застаўся Ісус адзін. І яны замаўчалі, і нікому не абвясьцілі ў тыя дні, што бачылі.

37. І сталася на наступны дзень, як яны зыйшлі з гары, сустрэў Яго вялікі натоўп.

38. І вось нейкі чалавек з натоўпу крыкнуў, кажучы: «Настаўнік! Малю Цябе, глянь на

9:22 Мц 16:21-28; Мк 8:31-9:1; 9:31; 10:33-34; Лк 18:31-33
9:23 Мц 10:38; Лк 14:27
9:24 Мц 10:39; Лк 17:33; Ян 12:25
9:28 Мц 17:1-8; Мк 9:2-8; 2 Пт 1:17-18
9:35 Іс 42:1; Мц 3:17; 12:18; Мк 1:11; Лк 3:22
9:37 Мц 17:14-18; Мк 9:14-27

сына майго, бо ён адзінародны ў мяне.

39. І вось дух бярэ яго, і ён неспадзявана крычыць, і тузае яго з пенай; і ледзь адступае ад яго, разьбіўшы яго.

40. І я прасіў вучняў Тваіх выгнаць яго, і яны не змаглі».

41. Ісус жа, адказваючы, сказаў: «О, пакаленьне бязьвернае і сапсаванае! Дакуль буду з вамі і буду цярпець вас? Прывядзі сюды сына твайго».

42. Калі ж той падыходзіў, дэман кінуў яго і затрос; але Ісус забараніў духу нячыстаму, і аздаравіў хлопца, і аддаў яго бацьку ягонаму.

43. І ўсе дзівіліся велічы Божай. Калі ж усе дзівіліся ўсяму, што ўчыніў Ісус, Ён сказаў вучням Сваім:

44. «Палажыце ў вушы свае словы гэтыя: Сын Чалавечы мае быць выдадзены ў рукі чалавечыя».

45. Але яны не зразумелі слова гэтага, і яно было закрытае ад іх, каб ня ўцяміць яго; а спытацца ў Яго пра слова гэтае яны баяліся.

46. Прыйшла ж ім думка, хто з іх быў бы большы?

47. А Ісус, убачыўшы думкі сэрца іхняга, узяўшы дзіця, паставіў яго перад Сабою

48. і сказаў ім: «Хто прыйме гэтае дзіця ў імя Маё, Мяне прыймае, а хто Мяне прыйме, прыймае Таго, Які паслаў Мяне. Бо хто з вас меншы за ўсіх, той будзе вялікі».

9:46 Мц 18:1-5; Мк 9:33-37; Лк 22:24
9:48 Мц 10:40; Лк 10:16; Ян 13:20

49. Адказваючы, Ян сказаў: «Настаўнік! Мы бачылі некага, хто ў імя Тваё выганяў дэманаў, і забаранілі яму, бо ён ня ходзіць з намі».

50. І сказаў яму Ісус: «Не забараняйце, бо хто ня супраць вас, той за вас».

51. І сталася, як набліжаліся дні ўзяцьця Яго, Ён зьвярнуў аблічча Сваё ісьці ў Ерусалім,

52. і паслаў весьнікаў перад абліччам Сваім; і яны, пайшоўшы, увайшлі ў мястэчка Самаранскае, каб прыгатаваць для Яго,

53. але там не прынялі Яго, бо аблічча Ягонае было скіраванае ў Ерусалім.

54. Убачыўшы гэта, вучні Ягоныя Якуб і Ян сказалі: «Госпадзе! Ці хочаш, мы скажам, каб агонь зыйшоў з неба і зьнішчыў іх, як і Ільля зрабіў?»

55. Але Ён, павярнуўшыся да іх, забараніў ім і сказаў: «Ня ведаеце, якога вы духа,

56. бо Сын Чалавечы прыйшоў не загубіць дўшы чалавечыя, але збавіць». І пайшлі ў другое мястэчка.

9:49 Мк 9:38-40
9:54 2 Вал 1:9-16
9:57 Мц 8:19-22

57. І сталася, як яны былі ў дарозе, нехта сказаў яму: «Я

пайду за Табою, куды б Ты ні пайшоў, Госпадзе!»

58. І сказаў яму Ісус: «Лісы маюць норы, і птушкі нябесныя — гнёзды, а Сын Чалавечы ня мае, дзе галаву прыхіліць».

59. А другому сказаў: «Ідзі за Мною». Той сказаў: «Госпадзе! Дазволь мне, адыйшоўшы, перш пахаваць бацьку майго».

60. Але Ісус сказаў яму: «Пакінь мёртвым хаваць сваіх мёртвых, а ты ідзі і абвяшчай Валадарства Божае».

61. І другі сказаў: «Я пайду за Табою, Госпадзе! Але перш дазволь мне разьвітацца з хатнімі маімі».

62. Але Ісус сказаў яму: «Той, хто ўзлажыў руку сваю на плуг і аглядаецца назад, не надаецца да Валадарства Божага».

Разьдзел 10

Пасьля гэтага прызначыў Гаспад і другіх семдзесят, і паслаў іх па двое перад абліччам Сваім у кожны горад і месца, куды Сам меўся ісьці.

2. Тады сказаў ім: «Сапраўды, жніво багатае, а работнікаў мала; дык прасіце Гаспадара жніва, каб выслаў работнікаў на жніво Сваё.

3. Ідзіце! Вось, Я пасылаю вас, як ягнят сярод ваўкоў.

9:61 1 Вал 19:20

10:2 Мц 9:37-38
10:3 Мц 10:16
10:4 Мц 10:7-14; Мк 6:8-11; Лк 9:3-5
10:7 1 Кар 9:14; 1 Цім 5:18

4. Не бярыце ані ка́йстры, ані торбы, ані сандалаў, і нікога ў дарозе не вітайце.

5. У які ж дом увойдзеце, перш кажыце: "Супакой дому гэтаму!"

6. І калі будзе там сын супакою, то супачыне на ім супакой ваш, а калі не, то да вас вернецца.

7. А ў доме тым заставайцеся, ешце і піце, што ў іх ёсьць; бо работнік варты платы сваёй. Не пераходзьце з дому ў дом.

8. І калі прыйдзеце ў які горад, і прыймуць вас, ешце, што вам дадуць;

9. і адзараўляйце ў іх хворых, і кажыце ім: "Наблізілася да вас Валадарства Божае".

10. А калі прыйдзеце ў які горад, і ня прыймуць вас, то, выйшаўшы на вуліцу, скажыце:

10:4 Мц 10:7-14; Мк 6:8-11; Лк 9:3-5
10:7 1 Кар 9:14; 1 Цім 5:18
10:10 Дз 13:51
10:12 Быц 19:254-28; Мц 10:15; 11:24
10:13 Іс 23:1-8; Эзк 26:1-28:26; Ёэль 3:4-8; Ам 1:9-10; Зах 9:2-4; Мц 11:20-24

11. "І пыл, які прыліп да нас ад вашага гораду, абтрасаем вам. Аднак жа ведайце, што наблізілася да вас Валадарства Божае".

12. Кажу ж вам, што Садому ў дзень той лягчэй будзе, чым гораду гэткаму.

13. Гора табе, Харазін! Гора табе, Бэтсаіда! Бо калі б у Тыры і Сідоне сталіся цуды, якія былі стаўшыся ў вас, яны даўно б навярнуліся, седзячы ў зрэбніцы і попеле.

14. Але Тыру і Сідону лягчэй будзе на судзе, чым вам.

15. І ты, Капэрнаум, які да неба ўзьнёсся, у пекла скінуты будзеш.

16. Хто слухае вас, той Мяне слухае, і хто адкідае вас, той Мяне адкідае. А хто адкідае Мяне, той адкідае і Таго, Хто паслаў Мяне».

17. Семдзесят жа вярнуліся з радасьцю, кажучы: «Госпадзе! І дэманы падпарадкоўваюцца нам у імя Тваё».

18. Ён жа сказаў ім: «Я бачыў шата́на, які ўпаў з неба, як бліскавіца.

19. Вось, Я даю вам уладу наступаць на зьмеяў і скарпіёнаў, і на ўсю сілу варожую, і нішто не пашкодзіць вам.

20. Аднак жа з таго ня радуйцеся, што духі вам падпарадкоўваюцца; але радуйцеся з таго, што імёны вашыя запісаны ў небе».

21. У тую гадзіну ўзрадаваўся Ісус у духу і сказаў: «Вызнаю Цябе, Ойча, Госпадзе неба і зямлі, што Ты схаваў гэтае ад мудрых і разумных, і адкрыў немаўлятам. Так, Айцец, бо гэтак было даспадобы Табе».

22. І, павярнуўшыся да вучняў, сказаў: «Усё Мне аддадзена Айцом Маім; і Хто ёсьць Сын, ня ведае ніхто, акрамя Айца, і Хто ёсьць Айцец, ня ведае ніхто, акрамя Сына і каму Сын хоча адкрыць».

23. І, павярнуўшыся да вучняў, сказаў ім асобна: «Шчасьлівыя вочы, якія бачаць тое, што вы бачыце!

24. Бо кажу вам, што многія прарокі і валадары хацелі бачыць тое, што вы бачыце, і ня бачылі; і пачуць тое, што вы чуеце, і ня чулі».

25. І вось, нейкі законьнік устаў, спакушаючы Яго і кажучы: «Настаўнік! Што мне рабіць, каб успадкаеміць жыцьцё вечнае?»

26. Ён жа сказаў яму: «У Законе што напісана? Як чытаеш?»

27. Ён жа, адказваючы, сказаў: «Любі Госпада, Бога твайго, усім сэрцам тваім, і ўсёю душою тваёю, і ўсёю моцаю тваёю, і ўсім разуменьнем тваім, і бліжняга твайго, як самога сябе».

28. [Ісус] сказаў яму: «Слушна ты адказаў. Рабі гэтак, і будзеш жыць».

29. Але ён, хочучы апраўдацца, сказаў Ісусу: «А хто мой бліжні?»

30. На гэтае сказаў Ісус: «Нейкі чалавек зыходзіў з Ерусаліму ў Ерыхон і натрапіў на разбойнікаў, якія зьнялі з яго вопратку, зьбілі яго і пайшлі, пакінуўшы яго ледзь жывога.

10:15 Іс 14:13-15
10:16 Мц 10:40; Мк 9:37; Лк 9:48; Ян 13:20
10:19 Пс 91(90) :13
10:21 Мц 11:25-27
10:22 Ян 3:35; 10:15
10:23 Мц 13:16-17
10:25 Мц 22:35-40; Мк 12:28-34
10:27 Ляв 19:18; Друг 6:5
10:28 Ляв 18:5

31. Здарылася, што нейкі сьвятар зыходзіў гэтай дарогаю і, убачыўшы яго, прамінýў яго.

32. Таксама і лявіт, апынуўшыся на тым месцы, падыйшоўшы і ўбачыўшы, прамінýў яго.

33. А Самаранін нейкі, ідучы, найшоў на яго і, убачыўшы яго, зьліtаваўся.

34. І, падыйшоўшы, перавязаў яму раны, паліўшы алеем і віном; і, пасадзіўшы яго на свайго асла, прывёз яго ў карчму, і паклапаціўся пра яго.

35. А на другі дзень, адыходзячы, дастаў два дынары, даў карчмару і сказаў яму: "Паклапаціся пра яго і, калі выдасі што болей, я, вярнуўшыся, аддам табе".

36. Хто з гэтых трох, ты думаеш, стаўся бліжнім таму, які натрапіў на разбойнікаў?»

37. Ён сказаў: «Той, які зьліtаваўся над ім». Тады Ісус сказаў яму: «Ідзі і ты рабі гэтак».

38. І сталася, як яны ішлі, прыйшоў Ён у нейкае мястэчка; а адна жанчына, на імя Марта, прыняла Яго ў дом свой.

39. І ў яе была сястра, якую звалі Марыя, якая, сеўшы ля ног Ісуса, слухала слова Яго-

10:33 2 Лет 28:15
10:38 Ян 11:1

нае.

40. А Марта завіхалася ва ўсякай паслузе і, стаўшы, сказала: «Госпадзе! Ці ж Цябе не клапоціць, што сястра мая пакінула мяне адну паслугаваць? Скажы ёй, каб дапамагла мне».

41. Адказваючы, Ісус сказаў ёй: «Марта, Марта! Ты клапоцішся і турбуешся пра многае,

42. а адно толькі патрэбна. Марыя ж выбрала добрую частку, якая ня будзе забраная ў яе».

Разьдзел 11

І сталася, як Ён у адным месцы маліўся, калі перастаў, адзін з вучняў Ягоных сказаў Яму: «Госпадзе! Навучы нас маліцца, як і Ян навучыў вучняў сваіх».

2. Ён жа сказаў ім: «Калі моліцеся, кажыце: "Ойча наш, Які ёсьць у небе! Сьвяціся імя Тваё, прыйдзі Валадарства Тваё; будзь воля Твая, як у небе, так і на зямлі.

3. Хлеба нашага штодзённага дай нам сёньня.

4. І адпусьці нам грахі нашыя, як і мы адпускаем вінаватым нашым; і ня ўводзь нас у спакусу, але збаў нас ад злога"».

5. І сказаў ім: «Нехта з вас, маючы сябра, прыйдзе да яго апоўначы і скажа яму: "Сябра! пазыч мне тры хлябы,

11:2 Мц 6:9-13
11:5 Мц 7:7-11

6. бо сябра мой з дарогі зайшоў да мяне, і мне няма чаго даць яму”.

7. А той, адказваючы з хаты, скажа: “Не дакучай мне; дзьверы ўжо замкнёныя, і дзеці мае са мною ў ложку; не магу ўстаць і даць табе”.

8. Кажу вам, калі ён, устаўшы, ня дасьць яму дзеля сяброўства з ім, дык дзеля дакучлівасьці яго, устаўшы, дасьць яму, колькі просіць.

9. І я кажу вам: прасіце, і дадзена вам будзе; шукайце, і знойдзеце; стукайце, і адчыняць вам;

10. бо ўсякі, хто просіць, атрымлівае; і хто шукае, знаходзіць; і хто стукае, адчыняць таму.

11. Хто з вас бацька, калі сын папросіць хлеба, дасьць яму камень? Ці [калі папросіць] рыбы, дасьць яму зьмяю замест рыбы?

12. Ці калі папросіць яйка, дасьць яму скарпіёна?

13. Дык вось, калі вы, будучы злымі, умееце добрыя дары даваць дзецям вашым, тым больш Айцец Нябесны дасьць Духа Сьвятога тым, што просяць у Яго».

14. І было, выгнаў Ён дэмана, які быў нямы; і, калі дэман выйшаў, нямы стаў гаварыць; і натоўп зьдзівіўся.

11:15
Мц 12:24-30; 9:34; Мк 3:22-27

15. Некаторыя з іх казалі: «Праз Бэльзэбула, князя дэманаў, Ён выганяе дэманаў».

16. А іншыя, спакушаючы, патрабавалі ў Яго знаку з неба.

17. Але Ён, ведаючы разважаньні іхнія, сказаў ім: «Усякае валадарства, якое разьдзялілася само ў сабе, апусьцее, і дом на дом упадзе.

18. Калі ж і шата́н разьдзяліўся сам у сабе, дык як устаіць валадарства ягонае? Бо вы кажаце, што Я праз Бэльзэбу́ла выганяю дэманаў.

19. Калі ж Я праз Бэльзэбула выганяю дэманаў, сыны вашыя праз каго выганяюць іх? Дзеля гэтага яны будуць судзьдзямі вашымі.

20. Калі ж Я пальцам Божым выганяю дэманаў, значыцца дасягнула да вас Валадарства Божае.

21. Калі ўзброены асілак ахоўвае панадворак свой, тады ў бясьпецы маёмасьць ягоная.

22. Калі ж дужэйшы за яго, напаўшы, пераможа яго, бярэ ўсю зброю ягоную, на якую той спадзяваўся, і раздае дабро ягонае.

11:16
Мц 12:38; 16:1; Мк 8:11

23. Хто не са Мною, той супраць Мяне; і хто не зьбірае са Мною, той раскідае.

11:23
Мк 9:40

11:24
Мц 12:43-45

24. Калі нячысты дух выйдзе з чалавека, праходзіць

праз бязводныя месцы, шукаючы супачынку, і, не знаходзячы, кажа: "Вярнуся ў дом мой, адкуль я выйшаў".

25. І, прыйшоўшы, знаходзіць яго вымеценым і прыбраным.

26. Тады ідзе і бярэ з сабою сем іншых духаў, зьлейшых за сябе, і, увайшоўшы, жывуць там; і бывае для чалавека таго апошняе горш за першае».

27. І сталася, калі Ён гаварыў гэтае, адна жанчына, азваўшыся з натоўпу, сказала Яму: «Шчасьлівае ўлоньне, якое насіла Цябе, і грудзі, якія кармілі Цябе!»

28. А Ён сказаў: «Наадварот, шчасьлівыя тыя, якія чуюць слова Божае і захоўваюць яго».

29. Калі ж натоўп пачаў зьбірацца, Ён пачаў гаварыць: «Пакаленьне гэтае злое; яно шукае знаку, і знак ня будзе дадзены яму, апрача знаку Ёны прарока.

30. Бо, як Ёна стаўся знакам для Ніневіцаў, так будзе і Сын Чалавечы для пакаленьня гэтага.

31. Валадарка з Поўдня ўстане на суд з людзьмі пакаленьня гэтага і асудзіць іх, бо яна прыйшла з краю зямлі паслухаць мудрасьць Салямона, і вось, тут большы за Салямона.

11:29 Мц 12:38-42; 16:4; Мк 8:12
11:30 Ёна 3:4
11:32 Ёна 3:5
11:33 Мц 5:15; Мк 4:21; Лк 8:16
11:34 Мц 6:22-23
11:39 Мц 23:25-26

32. Нініўцы ўстануць на суд з пакаленьнем гэтым і асудзяць яго, бо яны навярнуліся праз пропаведзь Ёны, і вось, тут большы за Ёну.

33. Бо ніхто, запаліўшы сьвечку, не стаўляе яе ў тайным месцы, ці пад пасудзіну, але на сьвечніку, каб тыя, што ўваходзяць, бачылі сьвятло.

34. Сьветач цела ёсьць вока; дык вось, калі вока тваё будзе чыстае, тады і ўсё цела тваё сьветлае, а калі яно будзе злое, тады і цела тваё цёмнае.

35. Дык зважай, каб сьвятло, што ў табе, не было цемрай.

36. Калі ж цела тваё ўсё сьветлае і ня мае ніводнае цёмнае часткі, дык будзе сьветлае ўсё, нібы бліскавіца асьвятліла цябе».

37. Калі Ён сказаў гэтае, адзін фарысэй прасіў Яго да сябе абедаць. Ён, прыйшоўшы, узьлёг.

38. Фарысэй жа зьдзівіўся, што Ён не абмыўся перад бяседай.

39. Але Госпад сказаў яму: «Цяпер вы, фарысэі, келіх і місу звонку ачышчаеце, а нутро вашае напоўненае рабункам і зласьлівасьцю.

40. Неразумныя! Ці ня Той, Хто зрабіў тое, што звонку, зрабіў і нутро?

41. Давайце лепш міласьціну з таго, што ў вас унутры ёсьць, і тады ўсё будзе ў вас чыстае.

42. Але гора вам, фарысэі, што вы даяцё дзесяціну з мяты, руты і ўсякай гародніны, і абмінаеце суд і любоў Божую; і гэтае мусіце рабіць, і таго не пакідаць.

43. Гора вам, фарысэі, што любіце першыя месцы ў сынагогах і вітаньні на рынках.

44. Гора вам, кніжнікі і фарысэі, крывадушнікі, што вы быццам магілы схаваныя, і людзі, ходзячы над імі, ня ведаюць гэтага».

45. Адказваючы, нейкі законьнік кажа Яму: «Настаўнік, кажучы гэта, Ты і нас зьневажаеш».

46. Ён жа сказаў: «І вам, законьнікі, гора, што вы абцяжарваеце людзей цяжарамі невыноснымі, а самі адным пальцам сваім не краняцё цяжараў.

47. Гора вам, што будуеце магілы прарокам, а бацькі вашыя забівалі іх.

48. Гэтым вы сьведчыце і згаджаецеся са справамі бацькоў вашых, што яны сапраўды забілі іх; а вы будуеце ім магілы.

49. Дзеля гэтага і мудрасьць Божая сказала: "Пашлю да іх

11:42 Ляв 27:30; Мц 23:23
11:43 Мц 23:6-7; Мк 12:38-39
11:44 Мц 23:27-28
11:46 Мц 23:4
11:47 Мц 23:29-32
11:49 Мц 23:34-36

прарокаў і апосталаў, і з іх адных будуць забіваць, а другіх будуць перасьледаваць",

50. каб была спагнаная з пакаленьня гэтага кроў усіх прарокаў, пралітая ад заснаваньня сьвету,

51. ад крыві Абэля да крыві Захарыі, забітага паміж ахвярнікам і домам. Так, кажу вам: будзе спагнана з пакаленьня гэтага.

52. Гора вам, законьнікі, што вы ўзялі ключ разуменьня: самі не ўвайшлі і тым, што ўваходзілі, забаранілі».

53. Калі ж Ён гаварыў ім гэтае, кніжнікі і фарысэі пачалі дужа злавацца і дапытывацца ў Яго пра многае,

54. цікуючы на Яго і шукаючы злавіць нешта з вуснаў Ягоных, каб абвінаваціць Яго.

11:51 Быц 4:8; 2 Лет 24:20-21
11:52 Мц 23:13

Разьдзел 12

12:1 Мц 16:6; Мк 8:15
12:2 Мц 10:26-27; Мк 4:22; Лк 8:17

Тым часам сабраўся шматтысячны натоўп, ажно ціснулі адзін аднаго, і Ён пачаў гаварыць спачатку да вучняў Сваіх: «Сьцеражыцеся кісьлі фарысэйскай, якая ёсьць крывадушнасьць.

2. Бо няма нічога прыхаванага, што б не адкрылася, і тайнага, пра што б не даведаліся.

3. Дык што вы кажаце ў цемры, будзе пачута ў сьвятле;

і што скажаце на вуха ў пакоях, будзе абвешчана з дахаў.

4. Кажу ж вам, сябры Мае: ня бойцеся тых, якія забіваюць цела і пасьля гэтага ня могуць больш нічога зрабіць;

5. Перасьцерагаю ж вас, каго баяцца: бойцеся Таго, Які мае ўладу, забіўшы, укінуць у геенну. Так, кажу вам, Яго бойцеся.

6. Ці ня пяць вераб'ёў прадаюцца за два асары? І аніводзін з іх не забыты перад Богам.

7. Але ў вас і валасы на галаве ўсе палічаны. Дык ня бойцеся; вы даражэй за многіх вераб'ёў.

8. Кажу ж вам: усякага, хто прызнае Мяне перад людзьмі, і Сын Чалавечы прызнае перад анёламі Божымі,

9. а хто адрачэцца Мяне перад людзьмі, ад таго адракуцца перад анёламі Божымі.

10. І ўсякаму, хто скажа слова на Сына Чалавечага, будзе адпушчана, а хто будзе блюзьніць на Духа Сьвятога, таму ня будзе адпушчана.

11. А калі прывядуць вас у сынагогі, і да начальнікаў, і да ўладаў, не клапаціцеся, як ці што будзеце адказваць, ці што будзеце гаварыць,

12. бо Дух Сьвяты навучыць вас у тую гадзіну, што мусіце гаварыць».

12:4 Мц 10:28-31
12:8 Мц 10:32-33
12:10 Мц 12:32; Мк 3:29
12:11 Мц 10:19-20; Мк 13:11; Лк 21:14-15

13. Нехта з натоўпу сказаў Яму: «Настаўнік! Скажы брату майму, каб ён падзяліўся са мною спадчынай».

14. Ён жа сказаў яму: «Чалавека, хто паставіў Мяне судзьдзём ці разьмеркавальнікам між вамі?»

15. Пры гэтым сказаў ім: «Глядзіце і захоўвайце сябе ад хцівасьці, бо жыцьцё чалавека ня ў мноства маёмасьці яго».

16. І сказаў ім прыповесьць, кажучы: «У аднаго багатага чалавека быў добры ўраджай у полі,

17. і ён разважаў у сабе, кажучы: "Што мне зрабіць, бо ня маю, куды злажыць плады мае?"

18. І сказаў: "Вось што зраблю: раскідаю сьвірны мае, і пабудую большыя, і зьбяру туды ўсю пшаніцу маю і ўсё дабро маё,

19. і скажу душы́ маёй: 'Душа! Шмат дабра ляжыць у цябе на шмат год; супакойся, еш, пі, весяліся.'"

20. А Бог сказаў яму: "Неразумны! У гэту ноч душу́ тваю возьмуць у цябе; каму ж дастанецца тое, што ты прыдбаў?"

21. Так бывае з тым, хто зьбірае скарбы для сябе, а ня ў Бога багацее».

22. Пры гэтым сказаў вучням Сваім: «Дзеля таго кажу вам: Не клапаціцеся дзеля душы́ вашай, што вам есьці, ані дзеля цела, у што адзецца.

23. Душа большая за ежу, і цела — за адзеньне.

24. Паглядзіце на гураноў, якія ані сеюць, ані жнуць, няма ў іх камораў, ані сьвірнаў, і Бог жы́віць іх. Наколькі ж вы лепшыя за птушак?

25. І хто з вас сваім клопатам можа дадаць сабе росту хоць на адзін локаць?

26. Дык вось, калі і найменшага ня можаце, навошта клапоціцеся пра іншае?

27. Паглядзіце на лілеі, як яны растуць, не працуюць, не прадуць; але кажу вам, што і Салямон ва ўсёй славе сваёй не апранаўся так, як кожная з іх.

28. Калі ж траву на полі, якая сёньня ёсьць, а заўтра будзе кінута ў печ, Бог так апранае, дык тым больш вас, малаверы.

29. І вы не шукайце, што вам есьці, ці што піць, і не турбуйцеся.

30. Бо ўсё гэта шукаюць народы гэтага сьвету; а ваш Айцец ведае, што вам гэта патрэбна.

31. Найбольш шукайце Валадарства Божага, і тое ўсё дададуць вам.

12:22 Мц 6:25-34
12:27 1 Вал 10:4-7; 2 Лет 9:3-6

32. Ня бойся, малы статак, бо Айцец ваш упадабаў даць вам Валадарства.

33. Прадавайце маёмасьць вашую і давайце міласьціну; учыніце сабе кайстры, якія не старэюць, скарб у небе, які не зьнікае, куды злодзей не набліжаецца, і дзе моль ня нішчыць.

34. Бо дзе ёсьць скарб ваш, там будзе і сэрца вашае.

35. Няхай будуць паясьніцы вашыя падпераза ныя, і сьвечкі запаленыя,

36. і вы — падобныя да людзей, якія чакаюць вяртаньня гаспадара свайго з вясельля, каб, як прыйдзе і пастукаецца, адразу адчыніць яму.

37. Шчасьлівыя тыя слугі, якіх гаспадар, прыйшоўшы, знойдзе, што яны чуваюць. Сапраўды кажу вам: ён падпярэжацца, і пасадзіць іх, і, падыйшоўшы, будзе паслугаваць ім.

38. І калі прыйдзе ў другую варту, і ў трэцюю варту прыйдзе, і знойдзе іх так, то шчасьлівыя слугі тыя.

39. Бо вы ведаеце, што, калі б ведаў гаспадар дому, а якой гадзіне прыйдзе злодзей, то чуваў бы і не дапусьціў падкапаць дом свой.

40. І вы таму будзьце гатовыя, бо Сын Чалавечы

12:33 Мц 6:19-21
12:36 Мк 13:34-36
12:39 Мц 24:43-44;

прыйдзе ў гадзіне, пра якую ня думаеце».

41. Сказаў жа Яму Пётар: «Госпадзе! Ці да нас гаворыш гэтую прыповесьць, ці да ўсіх?»

42. А Госпад сказаў: «Хто ёсьць верны і мудры аканом, якога пан паставіць над слугамі сваімі раздаваць ім у свой час меру хлеба?

43. Шчасьлівы той слуга, якога пан ягоны, прыйшоўшы, знойдзе, што робіць гэта.

44. Сапраўды кажу вам, што над усёй маёмасьцю сваёй паставіць яго.

45. Калі ж слуга той скажа ў сэрцы сваім: "Марудзіць прыйсьці пан мой",— і пачне біць слугаў і служак, і есьці, і піць, і напівацца,

46. прыйдзе пан слугі таго ў дзень, які ён не чакае, і ў гадзіну, пра якую ня ведае, і адлучыць яго, і ўчыніць яму адзін лёс з няверным.

47. Слуга ж той, які ведаў волю пана свайго, і ня быў гатовы, і не рабіў паводле волі ягонай, будзе моцна біты,

48. а які ня ведаў і зрабіў вартае ка́ры, біты будзе меней. Бо ад кожнага, каму дадзена шмат, шмат і вымагацца будзе, і каму шмат даручана, з таго больш запатрабуюць.

12:42 Мц 24:45-51

49. Агонь прыйшоў Я кінуць на зямлю, і як хачу, каб ён ужо загарэўся!

50. Бо хрышчэньнем павінен Я хрысьціцца, і як Я сьціснуты, пакуль гэта ня зьдзейсьніцца!

51. Ці думаеце вы, што Я прыйшоў даць супакой зямлі? Не, кажу вам, але разьдзяленьне.

52. Бо адгэтуль пяцёра ў адным доме падзеляцца, трое супраць двох і двое супраць трох.

53. Падзеляцца бацька супраць сына, і сын супраць бацькі; маці супраць дачкі, і дачка супраць маці; сьвякруха супраць нявесткі сваёй, і нявестка супраць сьвякрухі сваёй».

54. Сказаў таксама і натоўпам: «Калі вы бачыце воблака, якое падымаецца з захаду, адразу кажаце: "Дождж набліжаецца",— і ста́ецца гэтак.

55. І калі дзьме паўднёвы вецер, кажаце: "Сьпёка будзе",— і ста́ецца.

56. Крывадушнікі! Аблічча зямлі і неба распазнаваць умееце, як жа часу гэтага не пазнаяцё?

57. Чаму ж вы сябе саміх ня су́дзіце праведна?

58. Бо калі ты ідзеш з супраціўнікам сваім да начальніка,

12:50 Мк 10:38
12:51 Мк 10:34-36
12:53 Міх 7:6
12:54 Мц 16:2-3
12:57 Мц 5:25-26

па дарозе аддай зароблeнае, каб пазбыцца яго, каб ён не прывёў цябе да судзьдзі, і судзьдзя не аддаў бы цябе ка́ту, і кат ня кінуў бы цябе ў вязьніцу.

59. Кажу табе: Ня выйдзеш адтуль, пакуль не аддасі яму і апошняй лепты».

Разьдзел 13

У той час прыйшлі некаторыя, расказваючы Яму пра Галілейцаў, кроў якіх Пілат зьмяшаў з ахвярамі іхнімі.

2. І, адказваючы, Ісус сказаў ім: «Ці вы думаеце, што гэтыя Галілейцы былі больш грэшныя за ўсіх Галілейцаў, што яны перацярпелі гэтак?

3. Не, кажу вам; але, калі не навернецеся, усе гэтак сама загінеце.

4. Або ці думаеце, што тыя васямнаццаць, на якіх упала вежа ў Сілааме і пабіла іх, больш вінаватыя былі за ўсіх, хто жыў у Ерусаліме?

5. Не, кажу вам; але, калі не навернецеся, усе гэтак сама загінеце».

6. І сказаў такую прыповесьць: «Нехта меў у вінаградніку сваім пасаджанае фігавае дрэва, і прыйшоў шукаць плоду на ім, і не знайшоў.

7. І сказаў вінаградару: "Вось, я тры гады прыходжу шукаць плоду на гэтым фігавым дрэве і не знаходжу; сьсячы яго, навошта яно і зямлю займае?"

13:14 Вых 20:9-10; Друг 5:13-14

8. Той жа, адказваючы, кажа яму: "Пане, пакінь яго і на гэты год, пакуль я абкапаю яго і абкладу гноем,

9. ці ня дасьць плоду; а калі не, дык на той год сьсячэш яго"».

10. У адной сынагозе Ён навучаў у суботу.

11. І вось, была жанчына, якая васямнаццаць гадоў мела духа нядужасьці, і яна была скорчыўшыся, і не магла выпрастацца.

12. Угледзеўшы яе, Ісус паклікаў яе і сказаў ёй: «Жанчына! Ты вызвалена ад нядужасьці тваёй».

13. І ўсклаў на яе рукі, і яна адразу выпрасталася і пачала славіць Бога.

14. На гэта начальнік сынагогі, абураючыся, што Ісус аздаравіў у суботу, сказаў натоўпу: «Ёсьць шэсьць дзён, калі мусіце працаваць, тады і прыходзьце, каб быць аздароўленымі, а ня ў дзень суботы».

15. Тады Госпад адказаў яму і сказаў: «Крывадушнік! Ці не адвязвае кожны з вас вала́ свайго ці асла ад яслі́ў у суботу і не вядзе паіць?

16. А гэтую дачку Абрагама, якую зьвязаў шатáн вось ужо васямнаццаць гадоў, ці ж не належала звольніць ад путаў гэтых у дзень суботы?»

17. І калі гаварыў Ён гэтае, усе супраціўнікі Ягоныя засаромеліся; і ўвесь народ радаваўся з усіх слаўных дзеяньняў Ягоных.

18. Ён жа сказаў: «Да чаго падобнае Валадарства Божае, і з чым параўнаю яго?

19. Яно падобнае да зярняці гарчычнага, якое ўзяўшы, пасадзіў чалавек у садзе сваім, і яно вырасла, і сталася вялікім дрэвам, і птушкі нябесныя хаваліся ў галінах ягоных».

20. І зноў сказаў: «З чым параўнаю Валадарства Божае?

21. Яно падобнае да рашчыны, якую жанчына ўзяла і ўмяшала ў тры меры мукí, пакуль ня ўкісла ўсё».

22. І праходзіў па гарадах і мястэчках, навучаючы і кіруючы шлях свой да Ерусаліму.

23. Нехта сказаў яму: «Госпадзе! Няўжо мала тых, якія будуць збаўленыя?» Ён жа сказаў ім:

24. «Намагайцеся ўвайсьці праз цесную браму, бо, кажу вам, многія будуць шукаць увайсьці і ня здолеюць.

25. Калі гаспадар дому ўстане і зачыніць дзьверы, тады вы станеце звонку і пачняцё стукаццца ў дзьверы, кажучы: "Госпадзе! Госпадзе! Адчыні нам!" І Ён, адказваючы, скажа вам: "Ня ведаю вас, адкуль вы".

26. Тады пачняцё гаварыць: "Мы елі і пілі перад Табою, і на вуліцах нашых навучаў Ты".

27. І Ён скажа: "Кажу вам, Я ня ведаю вас, адкуль вы; адыйдзіце ад Мяне ўсе, якія робяць няправеднасьць".

28. Там будзе плач і скрыгат зубоў, калі ўгледзіце Абрагама, Ісаака, і Якуба, і ўсіх прарокаў у Валадарстве Божым, а вас выганяць прэч.

29. І прыйдуць з усходу, і з захаду, і з поўначы, і з поўдня, і ўзьлягуць у Валадарстве Божым.

30. І вось ёсьць апошнія, якія будуць першымі, і ёсьць першыя, якія будуць апошнімі».

31. У той дзень падыйшлі некаторыя фарысэі, кажучы Яму: «Выходзь і ідзі адсюль, бо Ірад хоча Цябе забіць».

32. І сказаў ім: «Ідзіце, скажыце гэтаму лісу: "Вось, Я выганяю дэманаў і аздараўляю сёньня, і заўтра, і ў трэці дзень скончу".

33. Аднак мушу ісьці сёньня, і заўтра, і пазаўтра, бо ня можа стацца, каб прарок загінуў паза Ерусалімам.

13:18 Мц 13:31-32; Мк 4:30-32
13:20 Мц 13:33
13:23 Мц 7:13-14
13:25 Мц 7:21-23; 25:11-12
13:27 Пс 6:9
13:28 Мц 8:11-12; 22:13; 25:30
13:30 Мц 19:30; 20:16; Мк 10:31

34. Ерусалім, Ерусалім, які забіваеш прарокаў і камянуеш тых, што да цябе пасланыя! Колькі разоў хацеў Я сабраць дзяцей тваіх, як птушка птушанят сваіх пад крыламі, і вы не захацелі.

35. Вось, пакідаецца вам дом ваш пусты. Сапраўды бо кажу вам, што вы ня ўбачыце Мяне, пакуль ня прыйдзе час, калі скажаце: "Дабраслаўлёны Той, Які ідзе ў імя Госпада"».

Разьдзел 14

Исталася прыйсьці Яму ў суботу ў дом аднаго з начальнікаў фарысэйскіх зьесьці хлеба, і яны сачылі за Ім.

2. І вось, быў перад Ім нейкі апухлы чалавек.

3. І, адказваючы, сказаў Ісус законьнікам і фарысэям, кажучы: «Ці належыцца аздараўляць у суботу?»

4. Яны ж маўчалі. І, дакрануўшыся, Ён аздаравіў яго і адпусьціў.

5. І, адказваючы ім, сказаў: «Калі ў каго з вас асёл ці вол упадзе ў калодзеж, ці не адразу выцягне яго ў дзень суботні?»

6. І не маглі яны з Ім пра гэта спрачацца.

7. І сказаў тым, якія былі запрошаныя, прыповесьць, угледзеўшы, як яны выбіралі першыя месцы, і кажучы ім:

13:34 Мц 23:37-39
13:35 Пс 118(117):26; Яр 22:5
14:5 Мц 12:11
14:8 Прп 25:6-7
14:11 Мц 23:12; Лк 18:14
14:15 Мц 22:1-14

8. «Калі запросіць цябе нехта на вясельле, не ўзьлягай на першае месца, каб не было каго паважнейшага за цябе паміж запрошаных ім.

9. І той, які запрасіў цябе і яго, падыйшоўшы, скажа табе: "Дай яму месца", і тады ты з сорамам павінен будзеш сесьці на апошняе месца.

10. Але, калі будзеш запрошаны, прыйшоўшы, узьлягай на апошняе месца, каб той, які запрасіў цябе, калі падыйдзе, сказаў табе: "Сябра, перасядзь вышэй". Тады будзе табе слава перад тымі, што ўзьлягаюць разам з табою.

11. Бо ўсякі, хто сябе ўзвышае, будзе паніжаны, а хто сябе паніжае, будзе ўзвышаны».

12. Сказаў жа і таму, які запрасіў Яго: «Калі ладзіш бяседу ці вячэру, ня кліч сяброў тваіх, ані братоў тваіх, ані сваякоў тваіх, ані суседзяў багатых, каб і яны цябе не запрасілі, і ты атрымаў бы нагароду.

13. Але калі ты ладзіш пачастунак, запрашай убогіх, калекаў, кульгавых, сьляпых.

14. І шчасьлівы ты будзеш, што яны ня змогуць адгадзіць ца табе, бо адгодзіцца табе ва ўваскрасеньне праведных».

15. Пачуўшы гэта, нехта з тых, якія ўзьлягалі, сказаў Яму: «Шчасьлівы, хто будзе

есьці хлеб у Валадарстве Божым».

16. Ён жа сказаў яму: «Нейкі чалавек справіў вялікую вячэру, і паклікаў многіх,

17. і ў гадзіну вячэры паслаў слугу свайго сказаць запрошаным: "Прыходзьце, бо ўжо ўсё падрыхтавана".

18. І пачалі ўсе па чарзе выбачацца. Першы сказаў яму: "Я купіў зямлю, і мне трэба пайсьці і паглядзець яе; прашу цябе, выбач мне".

19. І другі сказаў: "Я купіў пяць параў валоў і іду выспрабаваць іх; прашу цябе, выбач мне".

20. І другі сказаў: "Я ажаніўся і дзеля гэтага не магу прыйсьці".

21. І, вярнуўшыся, слуга той паведаміў гэтае пану свайму. Тады, загневаўшыся, гаспадар дому сказаў слузе свайму: "Ідзі хутчэй па вуліцах і завулках гораду і прывядзі сюды і ўбогіх, і калекаў, і кульгавых, і сьляпых".

22. І сказаў слуга: "Пане! Сталася, як ты сказаў, і яшчэ ёсьць месцы".

23. І сказаў пан слузе: "Ідзі на дарогі і да платоў і змушáй прыйсьці, каб напоўніўся дом мой,

24. бо кажу вам, што ніхто з тых мужоў, што былі запрошаныя, не пакаштуе маёй вячэры"».

25. І сабраліся шматлікія натоўпы да Яго, і, павярнуўшыся, Ён сказаў ім:

26. «Калі хто прыходзіць да Мяне і не зьненавідзіць бацьку свайго і маці, і жонку, і дзяцей, і братоў, і сёстраў, а пры тым і саму душу́ сваю, той ня можа быць вучнем Маім.

27. І хто не нясе крыжа свайго і ідзе за Мною, ня можа быць вучнем Маім.

28. Бо хто з вас, хочучы пабудаваць вежу, сеўшы спачатку, не аблічыць выда́ткаў, ці мае, каб дакончыць яе,

29. каб, калі закладзе падмурак і ня здолее дакончыць, усе, якія гэта бачылі, ня сталі сьмяяцца з яго,

30. кажучы: "Гэты чалавек пачаў будаваць і ня здолеў дакончыць!"

31. Або які валадар, ідучы на вайну супраць другога валадара, сеўшы спачатку, не парадзіцца, ці магчыма з дзесяцьцю тысячамі супрацьстаць таму, хто ідзе на яго з дваццацьцю тысячамі.

32. Калі ж не, дык пакуль той яшчэ далёка, ён пашле да яго пасольства прасіць міру.

33. Гэтак усякі з вас, хто не адрачэцца ад усяго, што мае, ня можа быць вучнем Маім.

14:26 Мц 10:37-38
14:27 Мц 16:24; Мк 8:34; Лк 9:23

34. Соль добрая; калі ж соль
згубіць сілу, чым прыправіць
яе?
35. Ані ў зямлю, ані ў гной
яна не надаецца, вон выкідаюць яе. Хто мае вушы чуць,
няхай чуе».

Разьдзел 15

Падыходзілі ж да Яго ўсе
мытнікі і грэшнікі слухаць Яго.
2. І наракалі фарысэі і кніжнікі, кажучы: «Ён прыймае
грэшнікаў і есьць разам з імі».
3. Ён жа сказаў ім гэткую
прыповесьць, кажучы:
4. «Які чалавек з вас, маючы
сто авечак і згубіўшы адну з іх,
не пакідае дзевяноста дзевяць
у пустыні і ня ідзе за згубленай, пакуль ня знойдзе яе?
5. І, знайшоўшы, бярэ яе на
плечы свае з радасьцю.
6. І, прыйшоўшы дадому,
склікае сяброў і суседзяў, кажучы ім: "Цешцеся са мною,
бо я знайшоў маю згубленую
авечку".
7. Кажу вам, што большая
радасьць будзе ў небе з аднаго грэшніка, які навяртаецца,
чым з дзевяноста дзевяці праведнікаў, якія ня маюць патрэбы ў навяртаньні.
8. Або якая жанчына,
што мае дзесяць драхмаў,
калі згубіць адну драхму, не
запальвае сьвечкі і не пачынае
месьці дом, і не шукае пільна,
пакуль ня знойдзе?
9. А, знайшоўшы, склікае
сяброўак і суседак, кажучы:
"Цешцеся са мною, бо я
знайшла драхму, якую была
згубіла".
10. Такая, кажу вам, стаéцца радасьць у анёлаў Божых з
аднаго грэшніка, які навяртаецца».
11. Яшчэ сказаў: «У аднаго
чалавека былі два сыны.
12. І сказаў малодшы з іх
бацьку: "Бацька, дай мне належную частку маёмасьці". І
падзяліў ім маёмасьць.
13. І праз некалькі дзён малодшы сын, сабраўшы ўсё, выправіўся ў далёкі край, і там
змарнаваў маёмасьць сваю,
жывучы распусна.
14. Калі ж вы́даткаваў усё,
стаўся вялікі голад у тым кра́і,
і ён пачаў мець нястачу.
15. І, пайшоўшы, прыстаў
да аднаго з грамадзянаў таго
краю, і той паслаў яго на поле
сваё пасьвіць сьвіняў.
16. І ён жадаў напоўніць
жывот свой шалупіньнем,
якое елі сьвіньні, і ніхто не даваў яму.
17. Апамятаўшыся, ён сказаў: "Колькі па́рабкаў у бацькі
майго маюць лішак хлеба, а я
паміраю з голаду!

14:34 Мц 5:13; Мк 9:50

15:1 Мц 9:10-11; Лк 5:29-30

15:4 Мц 18:12-14

18. Устаўшы, пайду да бацькі майго і скажу яму: ‘Ойча! Я саграшыў супраць неба і перад табою,

19. і ўжо ня варты называцца сы́нам тваім; зрабі мяне адным з парабкаў тваіх’ ”.

20. І, устаўшы, прыйшоў да бацькі свайго. Калі ён быў яшчэ далёка, убачыў яго бацька ягоны і зьлітаваўся, і, пабегшы, кінуўся яму на шыю, і цалаваў яго.

21. Сын жа сказаў яму: “Ойча! Я саграшыў супраць неба і перад табою, і ўжо ня варты называцца сы́нам тваім”.

22. А бацька сказаў слугам сваім: “Прынясіце найлепшыя шаты, і апраніце яго, і дайце пярсьцёнак на руку ягоную і сандалы на ногі.

23. І прывядзіце кормнае цяля, і закалеце, і, паеўшы, будзем весяліцца.

24. Бо гэты сын мой быў мёртвы і ажыў, прападаў і знайшоўся”. І пачалі весяліцца.

25. А старэйшы сын ягоны быў у полі. І калі, варочаючыся, падыйшоў да дому, пачуў сьпевы і скокі.

26. І, паклікаўшы аднаго са слугаў сваіх, спытаўся: “Што гэта адбываецца?”

27. Той жа сказаў яму: “Брат твой прыйшоў, і бацька твой закалоў кормнае цяля, бо атрымаў яго здаровым”.

28. Загневаўся ён і не хацеў увайсьці. Тады бацька ягоны, выйшаўшы, клікаў яго.

29. А ён, адказваючы, сказаў бацьку: “Вось, я столькі гадоў служу табе і ніколі не адступіў ад прыказаньня твайго, і ты ніколі ня даў мне і казьляняці, каб мне павесяліцца з сябрамі маімі.

30. А калі гэты сын твой, пажоршы маёмасьць тваю з распусьніцамі, прыйшоў, ты закалоў для яго кормнае цяля”.

31. Ён жа сказаў яму: “Дзіця! Ты заўсёды са мною, і ўсё маё — тваё.

32. А з таго трэба цешыцца і радавацца, што брат твой гэты быў мёртвы і ажыў, прападаў і знайшоўся”».

Разьдзел 16

Сказаў жа і да вучняў Сваіх: «Адзін чалавек быў багаты і меў аканома, і данясьлі яму на яго, што ён марнуе маёмасьць ягоную.

2. І, паклікаўшы яго, сказаў яму: “Што гэта я чую пра цябе? Дай справаздачу з гаспадараваньня твайго, бо ты ня можаш больш гаспадараваць”.

3. Сказаў сам у сабе аканом: “Што мне рабіць, бо пан

мой забірае ад мяне гаспадараваньне? Капаць ня здолею, жабраваць саромлюся.

4. Ведаю, што зраблю, каб прынялі мяне ў дамы свае, калі адстаўлены буду ад гаспадараваньня".

5. І, паклікаўшы даўжнікоў пана свайго кожнага паасобку, сказаў першаму: "Колькі ты вінен пану майму?"

6. Той сказаў: "Сто мер алею". І сказаў яму: "Вазьмі напісанае табою і, сеўшы, хутчэй напішы пяцьдзясят".

7. Пасьля другому сказаў: "А ты колькі вінен?" Той сказаў: "Сто мер пшаніцы". І гаворыць яму: "Вазьмі напісанае табою і напішы: восемдзесят".

8. І пахваліў пан аканома няправеднага, што мудра ўчыніў; бо сыны веку гэтага мудрэйшыя за сыноў сьвятла ў пакаленьні сваім.

9. І Я кажу вам: здабывайце сабе сяброў мамонай няправеднай, каб яны, як зьбяднееце, прынялі вас у вечныя намёты.

10. Верны ў малым, і ў многім верны, і няправедны ў малым, і ў многім няправедны.

11. Дык вось, калі вы ў няправеднай мамоне не былі верныя, хто даверыць вам сапраўднае?

12. І калі вы ў чужым не былі верныя, хто дасьць вам вашае?

13. Ніякі слуга ня можа служыць двум панам, бо ці аднаго будзе ненавідзець, а другога любіць, ці аднаго будзе трымацца, а другім пагарджаць. Ня можаце Богу служыць і мамоне».

14. Чулі ўсё гэтае і фарысэі, якія былі срэбралюбцамі, і насьмяхаліся з Яго.

15. І Ён сказаў ім: «Вы апраўдваеце сябе перад людзьмі, але Бог ведае сэрцы вашыя, бо што вельмі высока ў людзей, тое агіда перад Богам.

16. Закон і Прарокі да Яна; адгэтуль жа Валадарства Божае дабравесьціцца, і кожны сілаю здабывае яго.

17. Але хутчэй неба і зямля праміну́ць, чым адна рыска з Закону загіне.

18. Кожны, хто разводзіцца з жонкаю сваёю і жэніцца з другой, чужаложыць, і кожны, хто жэніцца з разьведзенай з мужам, чужаложыць.

19. Адзін чалавек быў багаты, і апранаўся ў пурпур і вісон, і кожны дзень гучна весяліўся.

20. А нейкі ўбогі, на імя Лазар, ляжаў ля брамы ягонай увесь у скулах,

21. і жадаў насыціцца крошкамі, што падалі са стала

16:13 Мц 6:24
16:16 Мц 11:12-13
16:17 Мц 5:18
16:18 Мц 5:32; 19:9; Мк 10:11-12; 1 Кар 7:10-11

багацея, і сабакі, прыходзячы, лізалі скулы ягоныя.

22. І сталася, убогі памёр і аднесены быў анёламі на ўлоньне Абрагама; памёр і багацей, і быў пахаваны.

23. І ў пекле, пакутуючы, ён, падняўшы вочы свае, убачыў здалёк Абрагама і Лазара на ўлоньні ягоным,

24. і, загаласіўшы, сказаў: "Ойча Абрагаме! Зьлітуйся нада мною і пашлі Лазара, каб абмачыў канец пальца свайго ў вадзе і асьвяжыў язык мой, бо я мучуся ў полымі гэтым".

25. Але Абрагам сказаў: "Сыне! Узгадай, што ў жыцьці тваім меў ты добрае, а Лазар — ліхоту; цяпер жа ён тут суцяшаецца, а ты мучышся.

26. І да таго паміж намі і вамі вялікая прорва разьмешчана, так што тыя, хто хочуць перайсьці адгэтуль да вас, ня могуць, і адтуль да нас не пераходзяць".

27. Сказаў жа ён: "Тады прашу цябе, ойча, каб ты паслаў яго ў дом бацькі майго,

28. бо ў мяне пяць братоў; няхай ён засьведчыць ім, каб і яны не прыйшлі ў гэтае месца пакутаў".

29. Кажа яму Абрагам: "Маюць Майсея і прарокаў, няхай іх слухаюць".

30. Ён жа сказаў: "Не, ойча Абрагаме! Але калі хто з памёршых прыйдзе да іх, навернуцца".

31. Сказаў жа яму [Абрагам]: "Калі Майсея і прарокаў ня слухаюць, нават калі хто і з памёршых уваскрэсьне, не павераць"».

Разьдзел 17

І сказаў вучням Сваім: «Згаршэньні ня могуць не прыйсьці, але гора таму, праз каго яны прыходзяць.

2. Лепей яму, калі камень ад жорнаў вісіць у яго на шыі і ён кінуты ў мора, чым каб ён згоршыў аднаго з малых гэтых.

3. Сьцеражыцеся. Калі ж саграшыць супраць цябе брат твой, дакарай яго і, калі навернецца, даруй яму.

4. І калі сем разоў у дзень саграшыць супраць цябе, і сем разоў у дзень зьвернецца да цябе, кажучы: "Каюся", даруй яму».

5. І сказалі апосталы Госпаду: «Дадай нам веры».

6. А Госпад сказаў: «Калі б вы мелі веру як зерне гарчычнае і сказалі гэтаму фігаваму дрэву: "Будзь вырванае з коранем і перасаджанае ў мора", яно паслухала б вас.

7. А хто з вас, маючы слугу, які арэ ці пасьвіць, калі ён

17:1 Мц 18:6-7; Мк 9:42
17:3 Мц 18:15, 21-22

прыйдзе з поля, скажа: "Ідзі хутчэй, узьляж"?

8. Але ж ці ня скажа яму: "Падрыхтуй мне вячэру і, падперазаўшыся, паслугуй мне, пакуль буду есьці ды піць, і пасьля гэтага еш і пі сам"?

9. Ці дзякуе ён слузе гэтаму за тое, што зрабіў загаданае яму? Ня думаю.

10. Так і вы, калі зробіце ўсё, што загадана вам, кажыце: "Мы — слугі нягодныя, бо зрабілі, што павінны былі зрабіць"».

11. І сталася, як ішоў у Ерусалім, праходзіў між Самарыяй і Галілеяй.

12. І, калі ўваходзіў Ён у адно мястэчка, сустрэлі яго дзесяць пракажоных, якія сталі здалёк.

13. І ўзвысілі яны голас, кажучы: «Ісусе, Настаўнік! Зьлітуйся над намі».

14. І, убачыўшы, Ён сказаў ім: «Ідзіце, пакажыцеся сьвятарам». І сталася, калі яны ішлі, былі ачышчаныя.

15. Адзін жа з іх, бачачы, што аздароўлены, вярнуўся, моцным голасам славячы Бога,

16. і ўпаў на твар ля ног Яго, дзякуючы Яму, і гэта быў Самаранін.

17. Адказваючы, Ісус сказаў: «Ці ня дзесяць былі ачышчаныя? Дзе ж дзевяць?

17:14 Ляв 14:1-32

17:23 Мц 24:26-27

17:26 Быц 6:5-8; Мц 24:37-39

17:27 Быц 7:6-24

17:28 Быц 18:20-19:25

18. Яны не вярнуліся аддаць славу Богу, апрача гэтага чужынца».

19. І сказаў яму: «Устань, ідзі. Вера твая збавіла цябе».

20. Запытаны ж фарысэямі, калі прыйдзе Валадарства Божае, адказаў ім і сказаў: «Не прыходзіць Валадарства Божае відавочна.

21. І ня скажуць: "Вось, яно тут", ці: "Вось, там". Бо вось, Валадарства Божае ўнутры вас ёсьць».

22. Вучням жа сказаў: «Прыйдуць дні, калі зажадаеце бачыць хоць адзін дзень Сына Чалавечага, і ня ўбачыце.

23. І скажуць вам: "Вось, тут", ці: "Вось, там",— не хадзіце і не ганяйцеся,

24. бо як бліскавіца, мільгануўшы, з аднаго краю неба да другога краю неба сьвеціць, так будзе і Сын Чалавечы ў дзень Свой.

25. Спачатку ж Ён мусіць шмат перацярпець і быць адкінутым пакаленьнем гэтым.

26. І як было ў дні Ноя, так будзе ў дні Сына Чалавечага:

27. елі, пілі, жаніліся, выходзілі замуж да таго дня, як Ной увайшоў у каўчэг, і прыйшоў патоп, і загубіў усіх.

28. Падобна як было ў дні Лота: елі, пілі, куплялі, прадалі, садзілі, будавалі,

29. а ў дзень, калі Лот выйшаў з Садому, лінуў агонь з серкаю з неба і загубіў усіх.

30. Такім будзе той дзень, калі зьявіцца Сын Чалавечы.

31. У той дзень, хто будзе на даху, а рэчы яго ў доме, няхай не зыходзіць узяць іх; і хто будзе ў полі, няхай не варочаецца.

32. Памятайце жонку Лота.

33. Бо хто шукае, каб здабыць душу́ сваю, той загу́біць яе; а хто загу́біць яе, той ажы́віць яе.

34. Кажу вам, у тую ноч будуць двое на адным ложку, адзін будзе ўзяты, а другі — пакінуты;

35. дзьве будуць малоць разам, адна будзе ўзятая, а другая — пакінутая;

36. двое будуць у полі, адзін будзе ўзяты, а другі — пакінуты».

37. І, адказваючы, кажуць Яму: «Дзе, Госпадзе?» Ён жа сказаў ім: «Дзе цела, там зьбяруцца і арлы».

Разьдзел 18

Сказаў таксама ім прыповесьць пра тое, што трэба заўсёды маліцца і не журы́цца,

2. кажучы: «У адным горадзе быў судзьдзя, які Бога не баяўся і людзей не саромеўся.

17:30 Мц 24:30
17:31 Мц 24:17-18; Мк 13:15-16
17:33 Мц 10:39; 16:25; Мк 8:35; Лк 9:24; Ян 12:25
17:34 Мц 24:40-41
17:36 Мц 24:28

3. У тым жа горадзе была ўдава, і яна прыходзіла да яго, кажучы: "Абарані мяне ад супраціўніка майго".

4. І ён доўгі час не хацеў. А пасьля сказаў сам сабе: "Хоць я і Бога не баюся, і людзей не саромлюся,

5. але, як гэтая ўдава дакучае мне, абараню яе, каб яна, прыходзячы бясконца, ня вымучыла мяне"».

6. І сказаў Госпад: «Чуеце, што кажа судзьдзя няправедны?

7. А Бог ці ж не абароніць выбраных Сваіх, якія клічуць да Яго дзень і ноч, і доўга цярпець будзе іх?

8. Кажу вам, што хутка абароніць іх. Але Сын Чалавечы, прыйшоўшы, ці знойдзе веру на зямлі?»

9. Сказаў жа і да тых, якія былі пэўныя сябе, што яны праведнікі, і пагарджалі другімі, гэткую прыповесьць:

10. «Два чалавекі ўвайшлі ў сьвятыню памаліцца: адзін — фарысэй, а другі — мытнік.

11. Фарысэй, стаўшы, гэтак маліўся за сябе: "Божа, дзякую Табе, што я не такі, як другія людзі: рабаўнікі, няправеднікі, чужаложнікі, або як гэты мытнік.

12. Пошчу два разы ў тыдзень, даю дзесяціну з усяго, што прыдбаю".

13. А мытнік, стаўшы здалёк, не хацеў нават падняць вачэй у неба, але біў сябе ў грудзі, кажучы: "Божа! Будзь міласьцівы да мяне, грэшніка".

14. Кажу вам, што гэты пайшоў апраўданым у дом свой, а ня той: бо ўсякі, хто сябе ўзвышае, будзе паніжаны, а хто сябе паніжае, будзе ўзвышаны».

15. Прыносілі да яго і немаўлят, каб Ён дакрануўся да іх. Убачыўшы гэтае, вучні сварыліся на іх.

16. А Ісус, паклікаўшы іх, сказаў: «Дазвольце дзецям прыходзіць да Мяне і не забараняйце ім, бо гэткіх ёсьць Валадарства Божае.

17. Сапраўды кажу вам: Хто ня прыйме Валадарства Божага, як дзіця, той ня ўвойдзе ў яго».

18. І спытаўся ў Яго нехта з начальнікаў, кажучы: «Настаўнік добры! Што мне рабіць, каб успадкаеміць жыцьцё вечнае?»

19. А Ісус сказаў яму: «Чаму гаворыш Мне "добры"? Ніхто ня добры, акрамя аднаго Бога.

20. Ведаеш прыказаньні: "Не чужалож", "не забівай", "не крадзі", "ня сьведчы фальшыва", "шануй бацьку твайго і маці тваю"».

21. Ён жа сказаў: «Усё гэта я захоўваў ад юнацтва майго».

18:14 Мц 23:12; Лк 14:11
18:15 Мц 19:13-14; Мк 10:13-16
18:17 Мц 18:3
18:18 Мц 19:16-29; Мк 10:17-30
18:20 Вых 20:12-16; Друг 5:16-20
18:31 Мц 20:17-19; Мк 8:31; 10:33-34

22. Пачуўшы гэтае, Ісус сказаў яму: «Яшчэ аднаго не хапае табе: усё, што маеш, прадай, і раздай убогім, і будзеш мець скарб у небе; і прыходзь, ідзі за Мною».

23. Ён жа, пачуўшы гэта, стаўся смутным, бо быў надта багаты.

24. Убачыўшы, што ён стаўся смутным, Ісус сказаў: «Як цяжка таму, хто мае багацьце, увайсьці ў Валадарства Божае.

25. Бо лягчэй вярблюду прайсьці праз голчына вушка, чым багатаму ўвайсьці ў Валадарства Божае».

26. А чуўшыя сказалі: «І хто ж можа быць збаўленым?»

27. Ён жа сказаў: «Немагчымае для людзей магчыма для Бога».

28. А Пётар сказаў: «Вось, мы пакінулі ўсё і пайшлі за Табою».

29. Ён жа сказаў ім: «Сапраўды кажу вам: няма нікога, хто, пакінуўшы дом, або бацькоў, або братоў, або жонку, або дзяцей дзеля Валадарства Божага,

30. не атрымаў бы шмат больш у гэты час, а ў веку будучым — жыцьцё вечнае».

31. Узяўшы ж Дванаццаць, сказаў ім: «Вось, мы ўзыходзім у Ерусалім, і зьдзейсьніцца ўсё,

напісанае праз прарокаў пра Сына Чалавечага,

32. бо Ён будзе выдадзены паганам, і будуць зьдзеквацца, і зьневажаць, і пляваць [на Яго],

33. і, бічаваўшы, заб'юць Яго, і на трэці дзень Ён васкрэсьне».

34. І яны нічога з гэтага не зразумелі; і словы гэтыя былі схаванымі для іх, і яны не разумелі таго, што гаварылася.

35. І сталася, як набліжаўся Ён да Ерыхону, нейкі сьляпы сядзеў ля дарогі, жабруючы.

36. Пачуўшы, што праходзіць натоўп, ён спытаўся: «Што гэта такое?»

37. Яму паведамілі, што Ісус з Назарэту ідзе.

38. І закрычаў ён, кажучы: «Ісусе, Сыне Давідаў, зьлітуйся нада мною!»

39. І тыя, што ішлі наперадзе, сварыліся на яго, каб маўчаў, а ён яшчэ мацней закрычаў: «Сыне Давідаў, зьлітуйся нада мною!»

40. Ісус, спыніўшыся, загадаў прывесьці яго да Сябе. І калі той падыйшоў, спытаўся ў яго,

41. кажучы: «Што ты хочаш, каб Я ўчыніў?» Той сказаў: «Госпадзе, каб мне глядзець».

42. І сказаў яму Ісус: «Глядзі! Вера твая збавіла цябе».

18:35 Мц 20:29-34; Мк 10:46-52

18:37 Мц 24:28

43. І ён адразу стаў бачыць, і пайшоў за Ім, славячы Бога. І ўвесь народ, бачачы гэтае, аддаў хвалу Богу.

Разьдзел 19

І, увайшоўшы, праходзіў Ён праз Ерыхон.

2. І вось, чалавек, якога звалі імем Закхей, і быў ён начальнік мытнікаў і чалавек багаты.

3. І ён шукаў убачыць Ісуса, які Ён, і ня мог з-за натоўпу, бо быў малы ростам.

4. І, забегшы наперад, узьлез на фігавае дрэва, каб убачыць Яго, бо ён меўся праходзіць каля яго.

5. І калі прыйшоў на гэтае месца, Ісус, глянуўшы, убачыў яго і сказаў яму: «Закхей! Зыходзь хутчэй, бо сёньня Я мушу спыніцца ў доме тваім».

6. І той пасьпешна зыйшоў, і прыняў Яго з радасьцю.

7. І ўсе, якія бачылі ўсё гэта, наракалі, кажучы, што Ён увайшоў да грэшнага чалавека.

8. А Закхей, стаўшы, сказаў Госпаду: «Госпадзе! Вось, палову маёмасьці маёй я аддаю ўбогім, і, калі каго чым скрыўдзіў, аддам учацьвёра».

9. Ісус жа сказаў яму: «Сёньня сталася збаўленьне дому гэтаму, таму што і ён — сын Абрагама.

10. Бо Сын Чалавечы прыйшоў знайсьці і збавіць тое, што было загінуўшы».

11. А тым, што слухалі гэтае, працягваючы, сказаў прыповесьць, бо Ён быў блізка Ерусаліму, і яны думалі, што адразу маюць убачыць Валадарства Божае.

12. Тады Ён сказаў: «Нейкі чалавек высокага роду пайшоў у далёкі край узяць сабе валадарства і вярнуцца.

13. Паклікаўшы ж дзесяць слугаў сваіх, даў ім дзесяць мі́наў і сказаў ім: "Гандлюйце, пакуль прыйду".

14. А грамадзяне ненавідзелі яго і паслалі сьледам за ім пасольства, кажучы: "Ня хочам, каб гэты валадарыў над намі".

15. І сталася, як ён вярнуўся, атрымаўшы валадарства, сказаў паклікаць да сябе слугаў тых, якім даў срэбра, каб даведацца, хто што зарабіў.

16. І прыйшоў першы, кажучы: "Пане! Мі́на твая прынесла дзесяць мі́наў".

17. І ён сказаў яму: "Добра, добры слуга! За тое, што ты ў малым быў верны, будзеш мець уладу над дзесяцьцю гарадамі".

18. І прыйшоў другі, кажучы: "Пане! Мі́на твая зарабіла пяць мі́наў".

19:10 Мц 18:11
19:11 Мц 25:14-30

19. Сказаў і гэтаму: "І ты будзь над пяцьцю гарадамі".

20. І трэці прыйшоў, кажучы: "Пане! Вось твая мі́на, якую я меў, завязаўшы ў хустку,

21. бо я баяўся цябе, што ты чалавек строгі, бярэш тое, што не лажыў, і жнеш тое, што ня сеяў".

22. Той жа кажа яму: "Паводле вуснаў тваіх буду судзі́ць цябе, злы слуга. Ты ведаў, што я — чалавек строгі, бяру тое, што не лажыў, і жну тое, што ня сеяў.

23. Чаму ж ты не аддаў срэбра майго на стол [мянялам], і я, прыйшоўшы, атрымаў бы яго з прыбыткам?"

24. І сказаў тым, што побач стаялі: "Вазьміце ў яго мі́ну і дайце таму, які мае дзесяць мі́наў".

25. І сказалі яму: "Пане, ён мае дзесяць мі́наў!"

26. "Кажу вам, што ўсякаму, хто мае, дадзена будзе, а ў таго, хто ня мае, будзе забрана і тое, што мае.

27. А ворагаў маіх, тых, што не хацелі, каб я валадарыў над імі, прывядзіце сюды і страцьце перада мною"».

19:26 Мц 13:12; Мк 4:25; Лк 8:18
19:28 Мц 21:1-11; Мк 11:1-10; Ян 12:12-15

28. І, сказаўшы гэтае, Ён пайшоў далей, узыходзячы ў Ерусалім.

29. І сталася, калі наблізіўся да Бэтфа́гі і Бэта́ніі, да гары,

якую называюць Аліўнай, паслаў двух вучняў Сваіх,

30. сказаўшы: «Ідзіце ў мястэчка, што перад вамі, у якім, увайшоўшы, знойдзеце асьляня прывязанае, на якога ніхто з людзей ніколі не сядаў; адвязаўшы яго, прывядзіце.

31. І калі хто спытаецца ў вас: "Навошта адвязваеце?",— скажыце яму так: "Госпад патрабуе яго"».

32. Пайшоўшы, пасланыя знайшлі, як Ён сказаў ім.

33. Калі ж яны адвязвалі асьляня, гаспадары ягоныя сказалі ім: «Навошта адвязваеце асьляня?»

34. Яны ж сказалі: «Госпад патрабуе яго».

35. І прывялі яго да Ісуса, і, накінуўшы адзеньні свае на асьляня, пасадзілі на яго Ісуса.

36. І, калі Ён ехаў, пасьцілалі на дарозе адзеньне сваё.

37. Калі ж Ён наблізіўся да спуску з гары Аліўнай, усё мноства вучняў з радасьцю хвалілі Бога моцным голасам за ўсе цуды, якія бачылі,

38. кажучы: «Дабраслаўлёны Валадар, Які ідзе ў імя Госпада! Супакой на небе і слава на вышы́нях!»

39. І некаторыя фарысэі з натоўпу сказалі Яму: «Настаўнік! Забарані вучням Тваім!»

40. І, адказваючы, Ён сказаў ім: «Кажу вам, што, калі яны замоўкнуць, дык камяні закрычаць».

41. І калі наблізіўся, убачыўшы горад, заплакаў па ім,

42. кажучы: «Каб і ты хоць у гэты дзень твой зразумеў, што дзеля супакою твайго! Але цяпер гэта схавана ад вачэй тваіх.

43. Бо прыйдуць на цябе дні, і ворагі твае аточаць цябе ва́лам, і акружаць цябе, і сьціснуць цябе адусюль,

44. і зьнішчаць дашчэнту цябе, і дзяцей тваіх у табе, і не пакінуць у табе камяня на камяні дзеля таго, што не зразумеў ты час адведзінаў тваіх».

45. І, увайшоўшы ў сьвятыню, пачаў выганяць тых, якія продалі ў ёй і куплялі,

46. кажучы ім: «Напісана: "Дом Мой ёсьць дом малітвы", а вы зрабілі яго пячорай разбойнікаў».

47. І навучаў кожны дзень у сьвятыні. А першасьвятары, і кніжнікі, і першыя ў народзе шукалі, як загубіць Яго,

48. і не знаходзілі, што зрабіць, бо ўвесь народ гарнуўся да Яго, слухаючы Яго.

Разьдзел 20

І сталася, калі ў адзін з тых дзён Ён навучаў народ у сьвятыні і дабравесьціў,

19:38 Пс 118 (117):26

19:45 Мц 21:12-17; Мк 11:15-19; Ян 2:13-16

19:46 Іс 56:7; Яр 7:11

19:47 Лк 21:37

20:1 Мц 21:23-27; Мк 11:27-33

прыйшлі першасьвятары і кніжнікі са старшынямі

2. і сказалі Яму, кажучы: «Скажы нам, якою ўладаю Ты гэтае робіш, ці хто даў Табе ўладу гэтую?»

3. Адказваючы, Ён сказаў ім: «Спытаюся і Я ў вас адно слова, і скажыце Мне:

4. Хрышчэньне Янава з неба было ці ад людзей?»

5. Яны ж разважалі між сабою, кажучы: «Калі скажам: "З неба", Ён скажа: "Чаму тады вы не паверылі яму?"

6. А калі скажам: "Ад людзей", увесь народ паб'е нас камянямі, бо ён упэўнены, што Ян — гэта прарок».

7. І адказалі: «Ня ведаем адкуль».

8. І сказаў ім Ісус: «Тады Я не скажу вам, якою ўладаю гэтае раблю».

9. Пачаў жа Ён гаварыць да народу гэткую прыповесьць: «Адзін чалавек пасадзіў вінаграднік, і здаў яго вінаградарам, і выехаў на доўгі час.

10. І ў свой час паслаў да вінаградараў слугу, каб яны далі яму пладоў з вінаградніку, але вінаградары, зьбіўшы яго, адаслалі ні з чым.

11. Яшчэ паслаў іншага слугу; але яны і гэтага, зьбіўшы і зьняважыўшы, адаслалі ні з чым.

20:9 Іс 5:1; Мц 21:33-46; Мк 12:1-2

12. Яшчэ паслаў трэцяга; але яны і таго, зраніўшы, выгналі.

13. І сказаў гаспадар вінаградніку: "Што мне рабіць? Пашлю сына майго ўлюбёнага. Можа, убачыўшы яго, пасаромеюцца".

14. Убачыўшы ж яго, вінаградары разважалі між сабою, кажучы: "Гэта спадкаемца; пойдзем, заб'ем яго, каб нашаю сталася спадчына".

15. І, выгнаўшы яго вон з вінаградніку, забілі. Дык што зробіць з імі гаспадар вінаградніку?

16. Прыйдзе і выгубіць вінаградараў гэтых, і аддасьць вінаграднік другім». Тыя, што чулі гэтае, сказалі: «Няхай ня станецца!»

17. А Ён, глянуўшы на іх, сказаў: «Што тады значыць тое, што напісана: "Камень, які адкінулі будаўнікі, стаўся галавой вугла"?

18. Усякі, хто ўпадзе на гэты камень, разаб'ецца, а на каго ён упадзе, таго раздушыць».

19. І шукалі ў гэтую гадзіну першасьвятары і кніжнікі, каб налажыць на Яго рукі, але баяліся народу, бо зразумелі, што пра іх сказаў Ён гэтую прыповесьць.

20:17 Пс 118 (117):22

20:20 Мц 22:15-22; Мк 12:13-17

20. І, сочачы за Ім, паслалі шпегаў, якія ўдавалі сябе за праведнікаў, каб яны падлавілі

Яго на слове, каб выдаць Яго начальству і ўладзе ваяводы.

21. І тыя спыталіся ў Яго, кажучы: «Настаўнік! Мы ведаем, што Ты слушна гаворыш і навучаеш, і не глядзіш на аблічча, але паводле праўды шляху Божага навучаеш.

22. Ці належыцца плаціць падатак цэзару, ці не?»

23. А Ён, бачачы подступ іхні, сказаў ім: «Чаму вы Мяне спакушаеце?

24. Пакажыце Мне дынар. Чый на ім вобраз і надпіс?» Яны, адказваючы, сказалі: «Цэзараў».

25. Ён жа сказаў ім: «Дык аддавайце тое, што цэзарава, цэзару, а што Божае, — Богу».

26. І не маглі падлавіць Яго на слове перад народам, і, зьдзівіўшыся адказу Ягонаму, замоўклі.

27. Прыйшоўшы ж, некаторыя з садукеяў, якія пярэчаць, што ёсьць уваскрасеньне, спыталіся ў Яго,

28. кажучы: «Настаўнік! Майсей напісаў нам: "Калі памрэ нечый брат, які меў жонку, і памрэ бязьдзетным, дык брат ягоны мае ўзяць жонку ягоную і аднавіць насеньне брату свайму".

29. Было сем братоў; і першы, узяўшы жонку, памёр бязьдзетным.

20:27 Мц 22:23-33; Мк 12:18-27; Дз 23:8
20:28 Друг 25:5

30. І ўзяў другі тую жанчыну, і той памёр бязьдзетным.

31. І трэці ўзяў яе, і таксама ўсе сем, і не пакінулі дзяцей, і памерлі.

32. Пасьля ўсіх памерла і жанчына.

33. Дык пры ўваскрасеньні каторага з іх будзе яна жонкаю? Бо сямёра мелі яе за жонку».

34. І адказваючы, сказаў ім Ісус: «Сыны веку гэтага жэняцца і выходзяць замуж;

35. а тыя, якія вартыя дасягнуць таго веку і ўваскрасеньня з мёртвых, ня жэняцца і замуж не выходзяць,

36. бо памерці ўжо ня могуць, бо яны роўныя анёлам і сыны Божыя, калі сталіся сынамі ўваскрасеньня.

37. А што мёртвыя ўваскрэснуць, і Майсей паказаў ля глогу, калі назваў Госпада Богам Абрагама, і Богам Ісаака, і Богам Якуба.

38. Ён ня ёсьць Бог мёртвых, але жывых: бо ў Яго ўсе жывыя».

39. Адказваючы, некаторыя з кніжнікаў сказалі: «Настаўнік! Ты добра сказаў».

40. І ўжо не адважваліся ні пра што пытацца ў Яго. Ён жа сказаў ім:

41. «Чаму кажуць, што Хрыстос ёсьць Сын Давіда?

20:37 Вых 3:6
20:41 Мц 22:41-45; Мк 12:35-37

42. А сам Давід кажа ў кнізе псальмаў: "Сказаў Госпад Госпаду майму: Сядзь праваруч Мяне,

43. пакуль пакладу ворагаў Тваіх як падножжа ног Тваіх".

44. Дык Давід называе Яго Госпадам, і як жа Ён — сын ягоны?»

45. І калі ўвесь народ слухаў, Ён сказаў вучням Сваім:

46. «Сьцеражыцеся кніжнікаў, якія хочуць хадзіць у доўгіх шатах, і любяць вітаньні на рынках, і першыя месцы ў сынагогах і ўзьлягаць на першых месцах на вячэрах,

47. якія аб'ядаюць дамы ўдоваў і дзеля віду доўга моляцца. Яны атрымаюць цяжэйшы прысуд».

Разьдзел 21

Глянуўшы ж, убачыў Ён багацеяў, якія кідалі дары свае ў скарбніцу.

2. І ўбачыў адну бедную ўдаву, якая кінула туды дзьве лепты,

3. і сказаў: «Сапраўды кажу вам, што гэтая бедная ўдава кінула больш за ўсіх,

4. бо ўсе тыя з лішку свайго кідалі ў дар Богу, а яна з нястачы сваёй кінула ўсё ўтрыманьне сваё, якое мела».

5. І, калі некаторыя гаварылі пра сьвятыню, што яна аздоблена каштоўнымі камянямі і дарамі, Ён сказаў:

6. «Прыйдуць дні, калі з таго, што вы тут бачыце, не застанецца каменя на камені, які б ня быў зруйнаваны».

7. Спыталіся ж у Яго, кажучы: «Настаўнік! Калі ж гэта мае быць? І які знак, калі гэта мае стацца?»

8. Ён жа сказаў: «Глядзіце, каб вас не падманулі, бо многія прыйдуць пад імем Маім, кажучы, што гэта Я, і гэты час наблізіўся. Не хадзіце за імі.

9. Калі ж пачуеце пра войны і бязладзьдзе, не жахайцеся, бо гэта мусіць стацца спачатку, але не адразу канец».

10. Тады сказаў ім: «Паўстане народ на народ, і валадарства на валадарства,

11. А месцамі будуць вялікія землятрусы, і голад, і пошасьць, таксама страхі і знакі з неба вялікія будуць.

12. А перад усім гэтым ускладуць на вас рукі і будуць перасьледаваць вас, выдаючы ў сынагогі і вязьніцы, ведучы да валадароў і ваяводаў дзеля імя Майго.

13. А станецца гэта дзеля сьведчаньня вам.

14. Дык палажыце ў сэрцах вашых не абдумваць раней, як адказваць,

20:42 Пс 110(109):1
20:45 Мц 23:1-7; Мк 12:38-40
21:1 Мк 12:41-44
21:5 Мц 24:1-2; Мк 13:1-2
21:7 Мц 24:3-13; Мк 13:3-13
21:12 Мц 10:17-22; Лк 12:11-12

15. бо Я дам вам вусны і мудрасьць, якой ня здолеюць пярэчыць, ані супрацьстаяць усе супраціўнікі вашыя.

16. А будзеце выдадзеныя і бацькáмі, і братамі, і сваякамі, і сябрамі; і некаторых з вас пазабіваюць,

17. і будуць ненавідзець вас усе дзеля імя Майго,

18. але і волас з галавы вашай не прападзе.

19. У цярплівасьці вашай здабывайце дýшы вашыя.

20. Калі ж убачыце Ерусалім, акружаны войскам, тады разумейце, што наблізілася спусташэньне яго.

21. Тады тыя, хто ў Юдэі, няхай бягуць у горы; і хто пасярод гораду, няхай выходзяць; і хто ў ваколіцы, няхай не ўваходзяць у яго,

22. бо гэта дні помсты, каб споўнілася ўсё напісанае.

23. Гора ж тым, якія цяжарныя і якія кормяць грудзьмі, у тыя дні; бо будзе вялікае бедства на зямлі і гнеў на народзе гэтым.

24. І ўпадуць ад вострыва мяча, і павядуць іх у палон да ўсіх паганскіх народаў, і Ерусалім будуць таптаць пагане, пакуль ня скончацца часы паганаў.

25. І будуць знакі на сонцы, і месяцы, і зорках, і на зямлі

21:20 Мц 24:15-21; Мк 13:14-19
21:22 Ос 9:7
21:25 Іс 13:10; Эзк 32:7; Ёэль 2:31; Мц 24:29-31; Мк 13:24-27; Адкр 6:12-13

ўціск народаў у зьбянтэжанасьці, як зарáве і забушуе мора.

26. І драмтвець будуць людзі ад страху і чаканьня таго, што прыйдзе на сусьвет, бо сілы нябесныя захістаюцца.

27. І тады ўгледзяць Сына Чалавечага, Які прыходзіць у воблаку з моцаю і славаю вялікаю.

28. Калі ж пачне гэтае дзеяцца, выпрастуйцеся і падніміце галовы вашыя, таму што набліжаецца адкупленьне вашае».

29. І сказаў ім прыповесьць: «Глядзіце на фігавае дрэва і на ўсе дрэвы:

30. калі яны ўжо распускаюцца, убачыўшы, разумееце самі, што ўжо блізка лета.

31. Гэтак і вы, як убачыце, што гэтае стаéцца, разумейце, што блізка ёсьць Валадарства Божае.

32. Сапраўды кажу вам: не праміне́ пакаленьне гэтае, як усё гэта станецца.

33. Неба і зямля прамінуць, але словы Мае не прамінуць.

34. Пільнуйце ж самі сябе, каб сэрцы вашыя не былі абцяжараныя абжорствам, і п'янствам, і клопатамі жыццёвымі, і каб дзень той не прыйшоў да вас неспадзявана.

35. Бо ён, як пастка, спадзе на ўсіх, што жывуць на абліччы ўсёй зямлі.

21:27 Дан 7:13; Адкр 1:7
21:29 Мц 24:32-35; Мк 13:28-31

36. Дык чувайце, молячыся ва ўсякі час, каб вам быць вартымі ўцячы ад усяго, што мае стацца, і стаць перад Сы́нам Чалавечым».

37. Удзень Ён навучаў у сьвятыні; а ночы, выходзячы, праводзіў на гары, называнай Аліўнай.

38. І ўвесь народ з раніцы прыходзіў да Яго ў сьвятыню слухаць Яго.

Разьдзел 22

Набліжалася ж сьвята прасна́коў, называнае Пасха.

2. І шукалі першасьвятары і кніжнікі, як забіць Яго, бо баяліся народу.

3. А шата́н увайшоў у Юду, называнага Іскарыётам, аднаго з ліку Дванаццаці,

4. і той, адыйшоўшы, гутарыў з першасьвятарамі і начальнікамі варты, як Яго выдаць ім.

5. І яны ўзрадаваліся, і дамовіліся даць яму грошы,

6. і ён абяцаў, і шукаў нагоды, каб выдаць Яго ім не пры натоўпе.

7. Прыйшоў жа дзень прасна́коў, калі мусілі рэзаць пасхальнае [ягня].

8. І паслаў [Ісус] Пятра і Яна, сказаўшы: «Ідзіце, падрыхтуйце нам есьці Пасху».

21:37 Лк 19:47

22:1 Вых 12:1-27; Мц 26:1-5; Мк 14:1-2; Ян 11:47-53

22:3 Мц 26:14-16; Мк 14:10-11

22:7 Мц 26:17-19; Мк 14:12-16

22:15 Мц 26:26-29; Мк 14:22-25; 1 Кар 11:23-25

9. Яны ж сказалі Яму: «Дзе хочаш, каб мы прыгатавалі?»

10. Ён жа сказаў ім: «Вось, пры ўваходзе вашым у горад, сустрэнецца вам чалавек, які нясе збан вады; ідзіце за ім у дом, у які ён увойдзе,

11. і скажыце гаспадару дому: "Настаўнік гаворыць табе: 'Дзе сьвятліца, у якой буду есьці Пасху з вучнямі Маімі?'"

12. І ён пакажа вам залю вялікую, засланую; там падрыхтуйце».

13. Пайшоўшы ж, яны знайшлі, як Ён сказаў ім, і падрыхтавалі Пасху.

14. І калі прыйшла гадзіна, Ён узьлёг, і дванаццаць апосталаў з Ім.

15. І Ён сказаў ім: «Жаданьнем жадаю Я есьці з вамі гэтую Пасху перш, чым маю цярпець [пакуты].

16. Бо кажу вам, што ўжо ня буду есьці яе, пакуль ня споўніцца ў Валадарстве Божым».

17. І, узяўшы келіх, падзякаваўшы, сказаў: «Вазьміце гэтае і падзяліце паміж сабою,

18. бо кажу вам, што ня буду піць ад плоду вінаграднага, пакуль ня прыйдзе Валадарства Божае».

19. І, узяўшы хлеб, падзякаваўшы, паламаў і даў ім, кажучы: «Гэта ёсьць Цела Маё,

Якое за вас даецца. Рабіце гэта на ўспамін пра Мяне».

20. Гэтак сама і келіх [узяў] пасьля вячэры, кажучы: «Гэта келіх Новага Запавету ў Крыві Маёй, якая за вас праліваецца.

21. Але вось, рука таго, хто выдае Мяне, са Мною за сталом.

22. І, сапраўды, Сын Чалавечы ідзе паводле таго, як вызначана, але гора таму чалавеку, які Яго выдае».

23. І яны пачалі пытацца адзін у аднаго, хто гэта з іх меўся зрабіць гэта.

24. Узьнялася ж і спрэчка між імі, хто з іх лічыцца большым.

25. Ён жа сказаў ім: «Валадары народаў пануюць над імі, і тыя, што маюць над імі ўладу, дабрадзеямі называюцца.

26. Вы ж ня гэтак, але большы сярод вас станься як меншы, і правадыр — як служыцель.

27. Бо хто большы: той, які ўзьлягае за сталом, ці той, які паслугуе? Ці ня той, які ўзьлягае? А Я сярод вас, як той, які паслугуе.

28. Вы ж тыя, хто застаецца са Мною ў спакусах Маіх,

29. і Я пераказваю вам Валадарства, як Мне пераказаў Айцец Мой,

22:21 Пс 41(40):10; Мц 26:21-25; Мк 14:18-21; Ян 13:21-30
22:24 Мц 18:1; Мк 9:34; Лк 9:46
22:25 Мц 20:25-27; Мк 10:42-44
22:26 Мц 23:11; Мк 9:35
22:27 Ян 13:12-15
22:30 Мц 19:28; 25:31
22:31 Мц 26:31-35; Мк 14:27-31; Ян 13:36-38
22:35 Мц 10:9-10; Мк 6:8-9; Лк 9:3; 10:4
22:37 Іс 53:12

30. каб вы елі і пілі за сталом Маім у Валадарстве Маім; і сядзелі на пасадах, судзячы дванаццаць каленаў Ізраіля».

31. І сказаў Госпад: «Сымоне, Сымоне! Вось, шата́н зажадаў прасейваць вас, як пшаніцу,

32. а Я маліўся за цябе, каб не паменшала вера твая; і ты, некалі павярнуўшыся, умацуй братоў тваіх».

33. Той жа адказаў Яму: «Госпадзе! З Табою я гатовы ісьці і ў вязьніцу, і на смерць!»

34. Ён жа сказаў: «Кажу табе, Пётар, не прапяе певень сёньня, як ты тройчы адрачэшся, што ведаеш Мяне».

35. І сказаў ім: «Калі Я пасылаў вас бяз ка́йстры, і бяз торбы, і без абутку, ці мелі вы нейкую нястачу?» Яны адказалі: «Аніякай».

36. Тады Ён сказаў ім: «Але цяпер, хто мае ка́йстру, няхай возьме таксама і торбу, і хто ня мае, няхай прадасьць адзеньне сваё і ку́піць меч.

37. Бо кажу вам, што мусіць зьдзейсьніцца на Мне ўсё гэта, што напісана: "І да беззаконьнікаў залічаны". Бо ўсяму, што адносна Мяне, надыходзіць канец».

38. Яны ж сказалі: «Госпадзе! Вось, тут два мячы!» А Ён сказаў ім: «Даволі!»

39. І, выйшаўшы, пайшоў, як звычайна, на гару Аліўную; а за Ім пайшлі і вучні Ягоныя.

40. Прыйшоўшы ж на месца, Ён сказаў ім: «Маліцеся, каб не ўвайсьці ў спакусу».

41. І Ён адыйшоў ад іх як кінуць камень, і, укленчыўшы, маліўся,

42. кажучы: «Ойча, калі хочаш, пранясі келіх гэты міма Мяне. Аднак не Мая воля, але Твая няхай станецца».

43. Зьявіўся ж Яму анёл з неба, умацоўваючы Яго.

44. І, будучы ў барацьбе сьмяротнай, пільней маліўся, а быў пот Ягоны, як кроплі крыві, што падалі на зямлю.

45. І, устаўшы ад малітвы, Ён прыйшоў да вучняў і знайшоў іх, што яны сьпяць ад смутку.

46. І сказаў ім: «Што вы сьпіцё? Устаньце, маліцеся, каб не ўвайсьці ў спакусу».

47. Яшчэ Ён гаварыў, аж вось натоўп, а наперадзе іх ішоў адзін з Дванаццаці, называны Юда, і ён наблізіўся да Ісуса, каб пацалаваць Яго.

48. Ісус жа сказаў яму: «Юда! Пацалункам Сына Чалавечага выдаеш?»

49. А тыя, якія былі з Ім, бачачы, што мае стацца, сказалі Яму: «Госпадзе! Ці ня ўдарыць мячом?»

22:39
Мц 26:36-46;
Мк 14:32-42
22:47
Мц 26-47-55;
Мк 14:43-49;
Ян 18:3-11

22:53
Лк 19:47; 21:37
22:54
Мц 26:57-58, 69-75;
Мк 14:53-54, 66-72;
Ян 18:12-18,25-27

50. І адзін з іх ударыў слугу першасьвятара, і адсек яму правае вуха.

51. Адказваючы ж, Ісус сказаў: «Пакіньце гэта». І, дакрануўшыся да вуха ягонага, аздаравіў яго.

52. А першасьвятарам, і начальнікам варты сьвятыні, і старшыням, якія прыйшлі супраць Яго, сказаў Ісус: «Быцам на разбойніка выйшлі вы з мячамі і каламі.

53. Кожны дзень, калі быў Я з вамі ў сьвятыні, вы ня выцягнулі на Мяне руку, але гэта вашая гадзіна і ўлада цемры».

54. Схапіўшы ж Яго, яны павялі і прыйшлі ў дом першасьвятара. А Пётар ішоў за Ім здалёк.

55. Калі ж распалілі агонь сярод панадворку і паселі разам, сядзеў і Пётар сярод іх.

56. Убачыўшы ж яго, нейкая служка, якая сядзела ля сьвятла і прыглядалася да яго, сказала: «І гэты быў з Ім».

57. Ён жа адрокся ад Яго, кажучы: «Жанчына! Я ня ведаю Яго».

58. І неўзабаве іншы, убачыўшы яго, сказаў: «І ты з іх». А Пётар сказаў: «Чалавеча! Ня я гэта».

59. І, як прайшло каля адной гадзіны, нехта другі настойваў,

кажучы: «Праўда, і гэты быў з Ім, бо ён — Галілеец».

60. А Пётар сказаў: «Чалавеча, ня ведаю, што ты гаворыш». І тады, калі ён яшчэ гаварыў, запяяў певень.

61. І павярнуўшыся, Госпад паглядзеў на Пятра, і ўзгадаў Пётар слова Госпада, як Ён сказаў яму: «Перш, чым прапяе певень, тройчы адрачэшся ад Мяне».

62. І, выйшаўшы вон, Пётар горка заплакаў.

63. І мужчыны, якія трымалі Ісуса, зьдзекваліся з Яго, зьбіваючы.

64. І, засланіўшы Яго, білі Яго па абліччы, і пыталіся ў Яго: «Праракуй, хто ўдарыў Цябе?»

65. І шмат іншага, блюзьнячы, гаварылі на Яго.

66. І калі настаў дзень, сабраліся старшыні народу, першасьвятары і кніжнікі, і прывялі Яго ў свой сынэдрыён,

67. кажучы: «Ці Ты — Хрыстос? Скажы нам». Ён жа сказаў ім: «Калі скажу вам, вы не паверыце.

68. Калі ж Я спытаюся, не адкажаце Мне і ня вызваліце.

69. Ад цяпер Сын Чалавечы сядзе праваруч моцы Божай».

70. А ўсе сказалі: «Дык Ты — Сын Божы?» Ён жа прамовіў ім: «Вы кажаце, што Я».

22:63 Мц 26:67-68; Мк 14:65

22:66 Мц 26:59-66; Мк 14:55-64; Ян 18:19-21

71. Яны ж сказалі: «Якое яшчэ патрэбна нам сьведчаньне? Бо мы самі чулі з вуснаў Ягоных».

Разьдзел 23

І падняўшыся, усё мноства іх павяло Яго да Пілата.

2. І пачалі абвінавачваць Яго, кажучы: «Гэтага знайшлі мы, што Ён псуе народ і забараняе плаціць падаткі цэзару, называючы Сябе Хрыстом Валадаром».

3. А Пілат спытаўся ў Яго, кажучы: «Ты — Валадар Юдэйскі?» Ён жа, адказваючы яму, прамовіў: «Ты кажаш».

4. А Пілат сказаў першасьвятарам і натоўпам: «Я не знаходжу аніякае віны ў гэтым Чалавеку».

5. А яны настойвалі, кажучы, што Ён падбухторвае народ, навучаючы па ўсёй Юдэі, пачынаючы ад Галілеі аж дасюль.

6. Пілат, пачуўшы пра Галілею, спытаўся: «Ці ж гэты Чалавек — Галілеец?»

7. І, даведаўшыся, што Ён з-пад улады Ірада, паслаў Яго да Ірада, які ў тыя дні быў у Ерусаліме.

23:1 Мц 27:1-2,11-14; Мк 15:1-5; Ян 18:28-38

8. А Ірад, убачыўшы Ісуса, вельмі ўзрадаваўся, бо даўно хацеў убачыць Яго, бо шмат чуў пра Яго і спадзяваўся

ўбачыць нейкі знак, які Ён учыніць.

9. І пытаўся ў Яго многімі словамі, а Ён нічога не адказваў яму.

10. А першасьвятары і кніжнікі стаялі, заўзята абвінавачваючы Яго.

11. Ірад жа з жаўнерамі сваімі, пагардзіўшы Ім і пазьдзекваўшыся з Яго, апрануў Яго ў сьветлае адзеньне і паслаў Яго да Пілата.

12. І сталіся ў той дзень Пілат і Ірад сябрамі, бо раней мелі варожасьць між сабою.

13. Пілат жа, склікаўшы першасьвятароў, і начальнікаў, і народ,

14. сказаў ім: «Вы прывялі да мяне Чалавека гэтага, як таго, хто адварочвае народ; і вось я, пры вас дапытваючы, не знайшоў у Чалавеку гэтым ніякай віны, у якой вы Яго абвінавачваеце.

15. І таксама Ірад, бо я пасылаў вас да яго, і вось, нічога ня знойдзена ў Ім, вартага сьмерці.

16. Таму, пакараўшы Яго, вызвалю».

17. А яму трэба было на сьвята вызваліць ім аднаго [вязьня].

18. А ўсё мноства закрычала, кажучы: «Вазьмі Яго! А нам вызвалі Бараббу!»

23:13 Мц 27:15-26; Мк 15:6-15; Ян 18:38-40; 19:4-16

19. А той быў кінуты ў вязьніцу за паўстаньне, якое ён учыніў у горадзе, і забойства.

20. Тады Пілат ізноў прамовіў, хочучы вызваліць Ісуса.

21. А яны крычалі, кажучы: «Укрыжуй, укрыжуй Яго!»

22. Ён жа трэці раз сказаў ім: «Якое зло Ён учыніў? Аніякай сьмяротнай віны я не знайшоў у Ім; дык пакараўшы Яго, вызвалю».

23. Яны ж дамагаліся моцным голасам, просячы, каб Яго ўкрыжавалі. І перамаглі галасы іхнія і першасьвятароў.

24. І Пілат прысудзіў, каб сталася паводле просьбы іхняй:

25. вызваліў ім таго, хто за паўстаньне і забойства быў кінуты ў вязьніцу, якога яны прасілі, а Ісуса выдаў на іх волю.

26. І як вялі Яго, узяўшы нейкага Сымона Кірэнэйца, які ішоў з поля, усклалі на яго крыж, каб нёс за Ісусам.

27. А за Ім ішло вялікае мноства народу і жанчынаў, якія плакалі і галасілі па Ім.

28. Ісус жа, павярнуўшыся да іх, сказаў: «Дочкі Ерусалімскія! Ня плачце па Мне, але плачце па сабе і па дзецях вашых,

23:26 Мц 27:32-44; Мк 15:21-32; Ян 19:16-25

29. бо вось прыходзяць дні, калі скажуць: "Шчасьлівыя

няплодныя, і чэравы, якія не нараджалі, і грудзі, якія не кармілі".

30. Тады пачнуць гаварыць горам: "Упадзіце на нас", і ўзгоркам: "Прыкрыйце нас!"

31. Бо калі з зялёным дрэвам гэтае робяць, дык з сухім што станецца?»

32. Вялі ж з Ім на сьмерць і двух іншых злачынцаў.

33. І калі прыйшлі на месца, называнае Чараповае, там укрыжавалі Яго і злачынцаў, аднаго з правага, а другога — з левага боку.

34. Ісус жа сказаў: «Ойча, даруй ім, бо ня ведаюць, што робяць». А тыя, што дзялілі шаты Ягоныя, кінулі жэрабя.

35. І стаяў народ, гледзячы. Насьмяхаліся ж разам з імі і начальнікі, кажучы: «Другіх збаўляў, няхай жа Сябе Самога збавіць, калі Ён — Хрыстос, Выбранец Божы».

36. Зьдзекваліся з Яго і жаўнеры, падыходзячы, і прыносячы Яму воцат,

37. і кажучы: «Калі Ты — Валадар Юдэйскі, збаў Сябе Самога».

38. І быў над Ім надпіс, напісаны пісаньнямі грэцкімі, рымскімі і гебрайскімі: «Гэта — Валадар Юдэйскі».

39. Адзін з павешаных злачынцаў блюзьніў на Яго, кажучы: «Калі Ты — Хрыстос, збаў Сябе і нас».

23:30 Ос 10:8; Адкр 6:16
23:34 Пс 22 (21):19
23:35 Пс 22 (21):8
23:36 Пс 69 (68):22

40. Адказваючы, другі забараняў яму, кажучы: «Ці ж ты не баішся Бога, бо і сам маеш такі самы прысуд?

41. І мы сапраўды справядліва, бо атрымалі вартае таго, што мы зрабілі, а Ён нічога благога не зрабіў».

42. І сказаў Ісусу: «Узгадай пра мяне, Госпадзе, калі прыйдзеш у Валадарства Тваё!»

43. І сказаў яму Ісус: «Сапраўды кажу табе: сёньня будзеш са Мною ў раі».

44. А было каля шостае гадзіны, і сталася цемра па ўсёй зямлі да гадзіны дзявятае,

45. і зацьмілася сонца, і заслона ў бажніцы была разьдзертая пасярэдзіне.

46. І ўсклікнуўшы моцным голасам, Ісус сказаў: «Ойча, у рукі Твае аддаю Дух Мой». І, сказаўшы гэтае, аддаў духа.

47. Сотнік жа, убачыўшы ўсё, што сталася, праславіў Бога, кажучы: «Праўдзіва, Чалавек гэты быў праведнік».

48. І ўвесь натоўп, які зграмадзіўся на гэта відовішча, бачачы, што здарылася, варочаўся, б'ючы сябе ў грудзі.

49. А ўсе знаёмыя з Ім і жанчыны, якія ішлі за Ім з Галілеі, стаялі здалёк, гледзячы на гэта.

23:44 Мц 27:45-51, 54-56; Мк 15:33-41; Ян 19:25, 30
23:45 Вых 26:31-33
23:46 Пс 31(30):6
23:49 Лк 8:2-3

50. І вось чалавек на імя Язэп, які быў ратманам, чалавек добры і праведны,

51. які не згаджаўся з радай і ўчынкам іхнім, з Арыматэі, гораду Юдэйскага, які таксама чакаў Валадарства Божага,

52. прыйшоўшы да Пілата, прасіў цела Ісуса,

53. і, зьняўшы Яго, абкруціў палатнінаю і палажыў Яго ў магіле, якая была высечаная ў скале, дзе яшчэ ніхто ня быў пахованы.

54. Дзень быў днём прыгатаваньня, і надыходзіла субота.

55. І жанчыны, што былі прыйшоўшы з Ім з Галілеі, пайшлі глядзець магілу і як было пакладзена цела Ягонае.

56. А вярнуўшыся, падрыхтавалі духмянасьці і міра. І ў суботу супачывалі паводле прыказаньня.

Разьдзел 24

А ў першы дзень пасьля суботы вельмі рана прыйшлі яны да магілы, нясучы падрыхтаваныя духмянасьці, і разам з імі некаторыя другія.

2. І знайшлі камень, адвалены ад магілы.

3. І ўвайшоўшы, не знайшлі цела Госпада Ісуса.

4. І сталіся яны зьбянтэжаныя ад гэтага, і вось, сталі перад імі два мужы ў бліскучым адзеньні.

5. Калі ў страху схілілі яны абліччы да зямлі, тыя сказалі ім: «Што вы шукаеце жывога сярод мёртвых?

6. Яго няма тут, але Ён уваскрос. Узгадайце, як Ён казаў вам, калі быў яшчэ ў Галілеі,

7. кажучы, што Сын Чалавечы мусіць быць выдадзены ў рукі людзей грэшных, і быць укрыжаваным, і на трэці дзень уваскрэснуць».

8. І ўзгадалі яны словы Ягоныя.

9. І, вярнуўшыся ад магілы, паведамілі пра гэта ўсім Адзінаццаці і ўсім іншым.

10. А былі гэта Марыя Магдалена, і Яанна, і Марыя Якубава, і іншыя з імі, што сказалі пра гэта апосталам.

11. І падаліся ім словы іхнія пустымі, і не паверылі ім.

12. А Пётар, устаўшы, пабег да магілы і, нахіліўшыся, бачыць прасьціну, што ляжала асобна, і адыйшоў, зьдзіўляючыся ў сабе з таго, што сталася.

13. І вось, у той жа дзень двое з іх ішлі ў мястэчка, што на адлегласьці ў шэсьцьдзесят стадыяў ад Ерусаліму, называнае Эмаус.

14. І яны гутарылі між сабою пра ўсе гэтыя здарэньні.

23:50 Мц 27:57-61; Мк 15:42-47; Ян 19:38-42
23:56 Вых 20:10; Друг 5:14
24:1 Мц 28:1-8; Мк 16:1-8; Ян 20:1
24:6 Мц 16:21; 17:22-23; 20:18-19; Мк 8:31; 9:31; 10:33-34; Лк 9:22; 18:31-33
24:12 Ян 20:3-10
24:13 Мк 16:12-13

15. І сталася, калі яны гутарылі і разважалі між сабою, вось, Сам Ісус, падыйшоўшы, пайшоў з імі.

16. Вочы ж іхнія былі стрыманыя, дык не пазналі Яго.

17. Ён жа сказаў ім: «Што гэта за словы вы гаворыце між сабою, ідучы, і чаму вы панурыя?»

18. Адказваючы, адзін з іх, на імя Кляопа, сказаў Яму: «Ці ты адзін з вандроўнікаў у Ерусаліме і ня ведаеш, што сталася ў ім у гэтыя дні?»

19. І Ён сказаў ім: «Што?» Яны ж сказалі Яму: «Пра Ісуса з Назарэту, Які быў прарок, магутны ў справе і слове перад Богам і ўсім народам;

20. як выдалі Яго першасьвятары і начальнікі нашыя на прысуд сьмяротны і ўкрыжавалі Яго?

21. А мы спадзяваліся, што Ён ёсьць Той, Які мае адкупіць Ізраіль. Але да ўсяго гэтага вось ужо трэці дзень сёньня, як тое сталася.

22. Але некаторыя жанчыны з нашых зьдзівілі нас: быўшы раніцай ля магілы

23. і не знайшоўшы цела Яго нага, яны прыйшлі, кажучы, што ўгледзелі відзеж анёлаў, якія кажуць, што Ён жывы.

24. І пайшлі некаторыя з нашых да магілы, і знайшлі так, як і казалі жанчыны, а Яго ня бачылі».

25. І Ён сказаў ім: «О, бяздумныя і павольныя сэрцам, каб верыць усяму, што гаварылі прарокі!

26. Ці ж ня гэтак трэба было цярпець Хрысту і ўвайсьці ў славу Сваю?»

27. І, пачаўшы ад Майсея і ўсіх прарокаў, тлумачыў ім усё, што напісана пра Яго.

28. І наблізіліся яны да таго мястэчка, куды ішлі; і Ён паказаў, што ідзе далей.

29. І яны затрымлівалі Яго, кажучы: «Застанься з намі, бо дзень ужо схіліўся да вечара». І Ён увайшоў, каб застацца з імі.

30. І сталася, калі Ён узьлягаў разам з імі, Ён, узяўшы хлеб, дабраславіў, паламаў і даў ім.

31. І адчыніліся вочы іхнія, і яны пазналі Яго, а Ён стаўся нябачным для іх.

32. І казалі яны адзін аднаму: «Ці ж не гарэла ў нас сэрца нашае, калі Ён гаварыў да нас у дарозе і калі адчыняў нам Пісаньне?»

33. І, устаўшы ў тую ж гадзіну, вярнуліся ў Ерусалім, і знайшлі разам Адзінаццаць і тых, што з імі,

34. якія гаварылі, што Гаспад сапраўды ўваскрос і зьявіўся Сымону.

35. І яны распавялі, што здарылася ў дарозе, і як пазналі Яго ў ламаньні хлеба.

36. Калі ж яны гэтак гаварылі, Сам Ісус стаў сярод іх і кажа ім: «Супакой вам!»

37. Яны, жахнуўшыся і спалохаўшыся, падумалі, што бачаць духа.

38. І Ён сказаў ім: «Што вы стрывожыліся? І чаму такія думкі ўваходзяць у сэрцы вашыя?

39. Паглядзіце на рукі Мае і на ногі Мае, бо гэта Я Сам. Дакраніцеся да Мяне і пабачце, бо дух цела і костак ня мае, што, як бачыце, Я маю».

40. І, сказаўшы гэтае, паказаў ім рукі і ногі.

41. Калі ж яны ад радасьці яшчэ ня верылі і зьдзіўляліся, Ён сказаў ім: «Ці маеце тут якую ежу?»

42. Яны ж далі Яму частку печанай рыбы і сотавага мёду.

43. І, узяўшы, Ён еў перад імі.

44. І сказаў ім: «Вось тыя словы, якія Я гаварыў вам, калі яшчэ быў з вамі, што мусіць споўніцца ўсё, што напісана пра Мяне ў Законе Майсея, і ў Прарокаў, і ў Псальмах».

24:36 Мц 28:17; Мк 16:14; Ян 20:19-20; Дз 1:4,8

45. Тады адчыніў ім розум дзеля зразуменьня Пісаньня.

46. І сказаў ім: «Так напісана і так належала цярпець Хрысту, і ўваскрэснуць з мёртвых на трэці дзень.

47. І будзе абвешчана ў імя Ягонае навяртаньне і адпушчэньне грахоў у-ва ўсіх народах, пачынаючы ад Ерусаліму.

48. А вы — сьведкі гэтага.

49. І вось, Я пасылаю абяцаньне Айца Майго на вас. Вы ж заставайцеся ў горадзе Ерусаліме, пакуль не апранецеся моцаю звыш».

50. І вывеў іх вонкі да Бэтаніі, і, падняўшы рукі Свае, дабраславіў іх.

51. І сталася, калі дабраслаўляў іх, стаў аддаляцца ад іх і быў узьнесены ў неба.

24:47 Мц 28:19-20; Мк 16:15
24:50 Мк 16:19-20; Дз 1:9-12

52. І яны, пакланіўшыся Яму, вярнуліся ў Ерусалім з вялікай радасьцю,

53. і былі ўсьцяж у сьвятыні, хвалячы і дабраслаўляючы Бога. Амэн.

ЭВАНГЕЛЬЛЕ ПАВОДЛЕ ЯНА

Разьдзел 1

На пачатку было Слова, і Слова было ў Бога, і Богам было Слова.

2. Яно было ў Бога спрадвеку.

3. Усё праз Яго сталася, і без Яго нічога не было з таго, што сталася.

4. У Ім жыцьцё было, і жыцьцё было сьвятлом для людзей.

5. І сьвятло ў цемры сьвеціць, і цемра не агарнула яго.

6. Быў чалавек, пасланы ад Бога; імя яго Ян.

7. Ён прыйшоў дзеля сьведчаньня, каб сьведчыў пра Сьвятло, каб усе мелі веру праз яго.

8. Ня быў ён сьвятлом, але каб сьведчыў пра Сьвятло.

9. Было Сьвятло праўдзівае, якое прасьвятляе ўсякага чалавека, што прыходзіць у сьвет.

10. Было Яно ў сьвеце, і сьвет праз Яго стаўся, і сьвет Яго не пазнаў.

11. Да сваіх прыйшло, і свае Яго не прынялі.

1:6
Мц 3:1; Мк 1:4; Лк 3:1-2

12. А тым, што прынялі Яго, дало Яно ім сілу дзецьмі Божымі стацца, тым, якія вераць у імя Яго,

13. тым, што не ад крыві, не ад жаданьня цела, не ад жаданьня мужа, але ад Бога нарадзіліся.

14. І Слова Целам сталася, і пасялілася між нас, поўнае ласкі і праўды, і мы бачылі славу Яго, славу, як Адзінароднага ў Айца.

15. Ян сьведчыць пра Яго і ўсклікае, кажучы: «Гэта Той, пра Якога я сказаў: "Той, Які пасьля мяне ідзе, наперадзе мяне стаў, бо раней за мяне быў"».

16. І ад поўнасьці Яго ўсе мы прынялі ласку на ласку.

17. Бо Закон быў дадзены праз Майсея, а ласка і праўда сталіся праз Ісуса Хрыста.

18. Бога ня бачыў ніхто ніколі; Адзінародны Сын, Які ва ўлоньні Айца, Той зьявіў.

1:18
Мц 11:27
1:19
Мц 3:1-12; Мк 1:3-8; Лк 3:2-9, 15-17

19. І вось сьведчаньне Яна, калі Юдэі з Ерусаліму паслалі сьвятароў і лявітаў, каб спыталіся ў яго: «Хто ты?»

20. І ён прызнаў, і ня выракся, і прызнаў: «Я — не Хрыстос».

21. І спыталіся ў яго: «Дык што? Ты — Ільля?» І гаворыць: «Не». «Прарок?» І адказаў: «Не».

22. Дык сказалі яму: «Хто ж ты? Каб нам даць адказ тым, якія нас паслалі, што ты кажаш пра самога сябе?»

23. Ён сказаў: «Я — голас таго, хто кліча ў пустыні: Прастуйце шлях Госпаду, як сказаў прарок Ісая».

24. А пасланыя былі з фарысэяў.

25. І яны спыталіся ў яго, і сказалі яму: «Дык чаму ты хрысьціш, калі ты не Хрыстос, ані Ільля, ані прарок?»

26. Адказаў ім Ян, кажучы: «Я хрышчу вадой, але паўстаў сярод вас Той, Якога вы ня ведаеце;

27. гэта Той, Які ідзе за мною, але наперадзе мяне быў, Якому я ня варты разьвязаць рамень сандалаў Ягоных».

28. Сталася гэта ў Бэтабары, за Ярданам, дзе хрысьціў Ян.

29. На наступны дзень бачыць Ян Ісуса, Які ішоў да яго, і кажа: «Вось Ягня Божае, Які бярэ на Сябе грэх сьвету.

30. Гэта Той, пра Якога я сказаў: "Ідзе за мною Муж, Які наперадзе мяне стаў, бо раней за мяне быў".

1:21 Друг 18:15, 18; Мал 4:5
1:23 Іс 40:3
1:29 Іс 53:11

31. І я ня ведаў Яго; але дзеля таго, каб Ён быў зьяўлены Ізраілю, прыйшоў я, хрысьцячы вадою».

32. І засьведчыў Ян, кажучы: «Я бачыў Духа, Які зыходзіў з неба як голуб і застаўся на Ім.

33. І я ня ведаў Яго, але Той, Які паслаў мяне хрысьціць вадою, сказаў мне: "На Кім угледзіш Духа, Які зыходзіць і застаецца на Ім, Ён і ёсьць Той, Які хрысьціць Духам Сьвятым".

34. І я ўбачыў і засьведчыў, што Ён і ёсьць Сын Божы».

35. На наступны дзень ізноў стаяў Ян і двое з вучняў ягоных.

36. І, угледзеўшы, што ідзе Ісус, ён гаворыць: «Вось, Ягня Божае!»

37. І пачулі двое вучняў ягоных, як казаў гэта, і пайшлі за Ісусам.

38. Ісус жа, павярнуўшыся і ўбачыўшы, што яны ідуць за Ім, кажа ім: «Што шукаеце?» Яны ж сказалі Яму: «Раббі,— што перакладаецца Настаўнік,— дзе жывеш?»

39. Гаворыць ім: «Прыйдзіце і ўбачыце». Яны пайшлі і ўбачылі, дзе Ён жыве, і засталіся ў Яго той дзень. Было ж каля дзясятае гадзіны.

1:32 Мц 3:16; Мк 1:10; Лк 3:21-22

40. Адзін з двух, якія пачулі ад Яна і пайшлі за Ім, быў Андрэй, брат Сымона Пятра.

41. Ён першы знаходзіць брата свайго Сымона і кажа яму: «Мы знайшлі Мэсію,— што перакладаецца Хрыстос».

42. І ён прывёў яго да Ісуса. Ісус жа, глянуўшы на яго, сказаў: «Ты — Сымон, сын Ёны, ты будзеш называцца Кіфа,— што перакладаецца Камень».

43. На наступны дзень Ісус хацеў ісьці ў Галілею, і знаходзіць Філіпа, і кажа яму: «Ідзі за Мною».

44. Філіп жа быў з Бэтсаіды, з гораду Андрэя і Пятра.

45. Філіп знаходзіць Натанаэля і кажа яму: «Мы знайшлі Таго, пра Каго пісаў Майсей у Законе і Прарокі,— Ісуса, сына Язэпа, што з Назарэту».

46. І сказаў яму Натанаэль: «Ці ж можа быць што добрае з Назарэту?» Гаворыць яму Філіп: «Прыйдзі і паглядзі».

47. Ісус убачыў Натанаэля, які ішоў да Яго, і кажа пра яго: «Вось, сапраўды, Ізраільцянін, у якім няма подступу».

48. Натанаэль кажа Яму: «Адкуль Ты даведаўся пра мяне?» Адказаў Ісус і сказаў яму: «Раней, чым Філіп паклікаў цябе, калі ты быў пад дрэвам фігавым, Я бачыў цябе».

49. Адказаў Яму Натанаэль: «Раббі! Ты — Сын Божы! Ты — Валадар Ізраіля!»

50. Адказаў Ісус і сказаў яму: «Ты верыш, бо Я сказаў табе: Я бачыў цябе пад дрэвам фігавым? Угледзіш больш за гэтае».

51. І кажа яму: «Сапраўды, сапраўды кажу вам: ад цяпер угледзіце неба адчыненае і анёлаў Божых, якія ўзыходзяць і зыходзяць да Сына Чалавечага».

Разьдзел 2

На трэці дзень было вясельле ў Кане Галілейскай, і маці Ісуса была там.

2. Быў таксама запрошаны і Ісус, і вучні Ягоныя на вясельле.

3. І, як не хапіла віна, маці Ісуса кажа Яму: «Віна ня маюць».

4. Кажа ёй Ісус: «Што Мне і табе, жанчына? Гадзіна Мая яшчэ не прыйшла».

5. Гаворыць маці Ягоная слугам: «Што Ён вам скажа, зрабіце».

6. Было ж там шэсьць каменных глякоў, якія стаялі дзеля ачышчэньня юдэйскага і зьмяшчалі дзьве ці тры меры.

7. Кажа ім Ісус: «Напоўніце вадою глякі». І напоўнілі іх да верху.

1:51 Быц 28:12

8. І кажа ім: «Чэрпайце цяпер і нясіце да маршалка». І занесьлі.

9. Калі ж маршалак пакаштаваў вады, якая сталася віном,— а ён ня ведаў, адкуль яно, слу́ті ж, якія налівалі ваду, ведалі,— кліча жаніха

10. і кажа яму: «Кожны чалавек перш падае добрае віно, а як нап'юцца, тады горшае; ты ж добрае віно захаваў дагэтуль».

11. Так зрабіў Ісус у Кане Галілейскай пачатак знакам і выявіў славу Сваю, і паверылі ў Яго вучні Ягоныя.

12. Пасьля гэтага прыйшоў Ён у Капэрнаум, Сам і маці Ягоная, і браты Ягоныя, і вучні Ягоныя, і заставаліся там некалькі дзён.

13. І была блізка Пасха юдэйская, і ўзыйшоў Ісус у Ерусалім.

14. І знайшоў у сьвятыні тых, што прадавалі валоў, авечак і галубоў, і мянялаў, якія там сядзелі.

15. І, зрабіўшы біч з вяровак, Ён выгнаў са сьвятыні ўсіх, а таксама авечак і валоў, і грошы мянялам рассы́паў, і сталы іх абярнуў;

16. і сказаў тым, што прадавалі галубоў: «Забярыце гэта адсюль і не рабіце дом Айца Майго домам гандлю».

2:12 Мц 4:13
2:13 Вых 12:1-27; Мц 21:12-13; Мк 11:15-17; Лк 19:45-46

2:17 Пс 69(68):10
2:19 Мц 26:61; 27:40; Мк 14:58; 15:29

17. І ўзгадалі вучні Ягоныя, што напісана: «Руплівасьць пра дом Твой зьядае Мяне».

18. Адказалі тады Юдэі і сказалі Яму: «Які знак пакажаш нам, што гэтак робіш?»

19. Адказаў Ісус і сказаў ім: «Зруйнуйце гэтую бажні́цу, і Я ў тры дні адбудую яе».

20. Сказалі тады Юдэі: «Сорак шэсьць гадоў будавалася бажні́ца гэтая, а Ты ў тры дні адбудуеш яе?»

21. А Ён гаварыў пра бажні́цу цела Свайго.

22. Калі ж Ён уваскрос з мёртвых, узгадалі вучні Ягоныя, што Ён казаў гэтае, і паверылі Пісаньню і словам, якія сказаў Ісус.

23. Калі ж Ён быў у Ерусаліме на Пасху ў сьвяты, многія паверылі ў імя Яго, бачачы знакі, якія Ён чыні́ў.

24. Але Сам Ісус не даверыўся ім, бо ведаў усіх

25. і ня меў патрэбы, каб хто сьведчыў пра чалавека, бо Ён ведаў, што было ў чалавеку.

Разьдзел 3

Быў жа сярод фарысэяў чалавек на імя Нікадэм, начальнік юдэйскі.

2. Ён прыйшоў да Ісуса ўначы і сказаў Яму: «Раббі! Мы ведаем, што Ты Настаўнік, Які прыйшоў ад Бога, бо ніхто

ня можа рабіць такіх знакаў, якія Ты робіш, калі б ня быў з ім Бог».

3. Адказаў яму Ісус і сказаў: «Сапраўды, сапраўды кажу табе: Калі хто не народзіцца звыш, ня можа ўбачыць Валадарства Божага».

4. Кажа Яму Нікадэм: «Як можа чалавек нарадзіцца, калі ён стары? Няўжо ж ён другі раз можа ўвайсьці ў чэрава маці сваёй і нарадзіцца?»

5. Адказаў Ісус: «Сапраўды, сапраўды кажу табе: Калі хто не народзіцца з вады і Духа, ня можа ўвайсьці ў Валадарства Божае.

6. Народжанае з цела ёсьць цела, а народжанае з Духа ёсьць дух.

7. Не зьдзіўляйся, што Я сказаў табе: Трэба вам нарадзіцца звыш.

8. Дух дыхае, дзе хоча, і голас Яго чуеш, але ня ведаеш, адкуль прыходзіць і куды адыходзіць; гэтак і ўсякі, народжаны з Духа».

9. Адказаў Нікадэм і сказаў Яму: «Як гэта можа стацца?»

10. Адказаў Ісус і сказаў яму: «Ты — настаўнік Ізраіля, і гэтага ня ведаеш?

11. Сапраўды, сапраўды кажу табе: Мы гаворым пра тое, што ведаем, і сьведчым пра тое, што бачылі, і вы сьведчаньня Нашага не прыймаеце.

12. Калі Я сказаў вам пра зямное, і ня верыце, як паверыце, калі буду гаварыць пра нябеснае?

13. І ніхто не ўзыйшоў у неба, толькі Сын Чалавечы, Які ў небе, Які з неба зыйшоў.

14. І, як Майсей падняў зьмея ў пустыні, так мусіць быць падняты Сын Чалавечы,

15. каб кожны, хто верыць у Яго, не загінуў, але меў жыцьцё вечнае.

16. Бо так палюбіў Бог сьвет, што Сына Свайго Адзінароднага аддаў, каб кожны, хто верыць у Яго, не загінуў, але меў жыцьцё вечнае.

17. Бо не паслаў Бог Сына Свайго ў сьвет, каб судзіць сьвет, але каб сьвет быў збаўлены праз Яго.

18. Хто верыць у Яго, ня сýдзіцца, а хто ня верыць, той ужо асуджаны, бо не паверыў у імя Адзінароднага Сына Божага.

19. Суд жа такі, што Сьвятло прыйшло ў сьвет, але людзі палюбілі цемру больш за сьвятло, бо ўчынкі іх былі злыя.

20. Бо кожны, хто робіць благое, ненавідзіць сьвятло і не ідзе да сьвятла, каб не былі дакараныя ўчынкі ягоныя.

21. А хто чы́ніць праўду, ідзе да сьвятла, каб відочнымі былі

3:14 Лікі 21:9

ўчынкі ягоныя, бо яны ў Богу ўчынены».

22. Пасьля гэтага прыйшоў Ісус і вучні Ягоныя ў зямлю Юдэйскую, і там быў з імі, і хрысьціў.

23. Ян жа таксама хрысьціў у Эноне, недалёка ад Салему, бо вады там было шмат, і прыходзілі туды, і хрысьціліся,

24. бо Ян яшчэ ня быў кінуты ў вязьніцу.

25. І сталася спрэчка ў Янавых вучняў з Юдэямі пра ачышчэньне.

26. І прыйшлі да Яна, і сказалі яму: «Раббі! Той, Які быў з табою за Ярданам, пра Якога ты сьведчыў, вось, Ён хрысьціць, і ўсе ідуць да Яго».

27. Адказаў Ян і сказаў: «Ня можа чалавек нічога ўзяць, калі яму ня будзе дадзена з неба.

28. Самі вы сьведкі мне ў тым, што я сказаў: "Я не Хрыстос, але я пасланы перад Ім".

29. Хто мае нявесту, той жаніх, а сябра жаніха, які стаіць і слухае яго, радасьцю радуецца дзеля голасу жаніха. Вось гэтая радасьць мая споўнілася.

30. Яму трэба расьці, а мне — малець».

31. Хто з вышыні прыходзіць, Той вышэй за ўсіх, а хто з зямлі, той зямны і з зямлі гаворыць. Хто з неба прыходзіць, Той вышэй за ўсіх,

32. і што бачыў і чуў, пра тое сьведчыць, і ніхто не прыймае сьведчаньня Ягонага.

33. Хто ж прыняў Яго сьведчаньне, той запячатаў, што Бог праўдзівы.

34. Бо Той, Каго паслаў Бог, гаворыць словы Божыя, бо ня мераючы дае Бог Духа.

35. Айцец любіць Сына і ўсё аддаў у руку Яго.

36. Хто верыць у Сына, мае жыцьцё вечнае, а хто ў Сына ня верыць, ня ўгледзіць жыцьця, але гнеў Божы будзе на ім.

Разьдзел 4

Калі ж даведаўся Госпад, што пачулі фарысэі, што Ісус больш вучняў здабывае і хрысьціць, чым Ян,—

2. хоць Сам Ісус не хрысьціў, але вучні Ягоныя,—

3. пакінуў Юдэю і пайшоў зноў у Галілею.

4. Мусіў жа Ён праходзіць праз Самарыю.

5. І вось, прыходзіць Ён у горад Самарыйскі, называны Сыхар, недалёка поля, якое даў Якуб Язэпу, сыну свайму.

6. Была ж там крыніца Якуба. Дык Ісус, стомлены падарожжам, сеў ля крыніцы. Было каля шостае гадзіны.

3:24 Мц 14:3; Мк 6:17; Лк 3:19-20
3:28 Ян 1:20
3:35 Мц 11:27; Лк 10:22
4:5 Быц 33:19; Ег 24:32

7. Прыходзіць жанчына з Самарыі начэрпаць вады. Гаворыць ёй Ісус: «Дай Мне піць».

8. Бо вучні Ягоныя адыйшлі ў горад набыць ежы.

9. Жанчына Самаранка кажа Яму: «Як Ты, Юдэй, просіш піць у мяне, жанчыны Самаранкі?» Бо Юдэі ня маюць зносін з Самаранамі.

10. Адказаў Ісус і сказаў ёй: «Калі б ты ведала дар Божы і Хто кажа табе: "Дай Мне піць", то ты прасіла б у Яго, і Ён даў бы табе вады жывое».

11. Гаворыць Яму жанчына: «Пане! У Цябе і зачарпнуць няма чым, а калодзеж глыбокі. Дык адкуль у Цябе вада жывая?

12. Няўжо Ты большы за бацьку нашага Якуба, які даў нам гэты калодзеж і сам з яго піў, і сыны ягоныя, і статак ягоны?»

13. Адказаў Ісус і сказаў ёй: «Усякі, хто п'е гэтую ваду, зноў будзе смагнуць.

14. Хто ж выпе ваду, якую Я яму дам, ня будзе смагнуць ніколі, але вада, якую Я дам яму, станецца ў ім крыніцаю вады, якая цячэ ў жыцьцё вечнае».

15. Гаворыць Яму жанчына: «Пане! Дай мне гэтай вады, каб я ня смагнула і не прыходзіла сюды чэрпаць».

4:9 Эзд 4:1-5; Нэг 4:1-2

16. Гаворыць ёй Ісус: «Ідзі, пакліч мужа твайго і прыходзь сюды».

17. Адказала жанчына і сказала: «Я ня маю мужа». Гаворыць ёй Ісус: «Добра ты сказала, што ня маеш мужа,

18. бо мела ты пяць мужоў, і той, якога цяпер маеш, ня муж табе. Гэта ты праўдзіва сказала».

19. Гаворыць Яму жанчына: «Пане! Бачу, што Ты — прарок.

20. Бацькі нашыя пакланяліся на гэтай гары, а вы кажаце, што ў Ерусаліме месца, дзе павінны пакланяцца».

21. Гаворыць ёй Ісус: «Жанчына, павер Мне, што прыходзіць час, калі ані на гэтай гары, ані ў Ерусаліме ня будзеце пакланяцца Айцу.

22. Вы ня ведаеце, каму пакланяецеся; а мы ведаем, Каму пакланяемся, бо збаўленьне ад Юдэяў.

23. Але прыходзіць час, і ён ужо прыйшоў, калі сапраўдныя паклоньнікі будуць пакланяцца Айцу ў духу і праўдзе, бо гэткіх паклоньнікаў Айцец шукае Сабе.

24. Бог ёсьць Дух, і тыя, якія пакланяюцца Яму, павінны пакланяцца ў духу і праўдзе».

4:24 2 Кар 3:17

25. Гаворыць Яму жанчына: «Ведаю, што прыходзіць

Мэсія, называны Хрыстос, і калі Ён прыйдзе, абвесьціць нам усё».

26. Гаворыць ёй Ісус: «Гэта Я, Які гавару з табою».

27. У гэты час прыйшлі вучні Ягоныя і зьдзівіліся, што Ён гаварыў з жанчынаю, але ніводзін не сказаў: «Што шукаеш?» ці: «Што гаворыш з ёю?»

28. Тады жанчына пакінула гляк свой, і адыйшла ў горад, і гаворыць людзям:

29. «Пайдзіце, пабачце Чалавека, Які сказаў мне ўсё, што я зрабіла. Ці не Хрыстос гэта?»

30. Яны выйшлі з гораду і пайшлі да Яго.

31. Тым часам вучні прасілі Яго, кажучы: «Раббі! Еш».

32. Ён жа сказаў ім: «Я ем ежу, якой вы ня ведаеце».

33. Тады вучні гаварылі паміж сабою: «Няўжо нехта прынёс Яму есьці?»

34. Гаворыць ім Ісус: «Мая ежа ў тым, каб выканаць волю Таго, Хто Мяне паслаў, і скончыць справу Яго.

35. Ці ня кажаце вы, што яшчэ чатыры месяцы, і прыйдзе жніво? Вось, Я кажу вам: Падыміце вочы вашыя і паглядзіце на нівы, як яны пабялелі да жніва.

36. Хто жне, атрымлівае плату і зьбірае плён дзеля жыцьця вечнага, каб і сейбіт, і жнец разам радаваліся.

37. Бо ў гэтым спраўджваецца слова: "Адзін сее, а другі жне".

38. Я паслаў вас жаць тое, над чым вы не працавалі; іншыя працавалі, а вы прыйшлі на працу іхнюю».

39. І шмат Самаранаў з гораду таго паверылі ў Яго праз слова жанчыны, якая сьведчыла: «Ён сказаў мне ўсё, што я зрабіла».

40. І вось, калі прыйшлі да Яго Самаране, то прасілі Яго застацца ў іх, і Ён застаўся там два дні.

41. І яшчэ больш паверыла праз слова Яго.

42. А жанчыне гэтай казалі: «Ужо ня дзеля твайго аповеду верым, бо мы самі чулі і даведаліся, што гэта праўдзіва Збаўца сьвету, Хрыстос».

43. Праз два дні выйшаў Ён адтуль і пайшоў у Галілею.

44. Бо Сам Ісус сьведчыў, што прарок ня мае пашаны ў сваёй бацькаўшчыне.

45. Калі ж прыйшоў Ён у Галілею, Галілейцы прынялі Яго, бо бачылі ўсе, што зрабіў у Ерусаліме ў часе сьвята; бо і самі яны хадзілі на сьвята.

46. І вось Ісус ізноў прыйшоў у Кану Галілейскую, дзе зрабіў з вады віно. І быў у

4:44 Мц 13:57; Мк 6:4; Лк 4:24
4:45 Ян 2:23
4:46 Ян 2:1-11

Капэрнауме нейкі ўрадовец, у якога занядужаў сын.

47. Ён, пачуўшы, што Ісус прыйшоў з Юдэі ў Галілею, прыйшоў да Яго і прасіў Яго прыйсьці і аздаравіць сына ягонага, бо той канаў.

48. І сказаў яму Ісус: «Вы не паверыце, калі ня ўбачыце знакаў і цудаў».

49. Урадовец кажа Яму: «Госпадзе! Прыйдзі, пакуль не памёр хлопчык мой».

50. Кажа яму Ісус: «Ідзі, сын твой жывы!» І паверыў чалавек той словам, якія сказаў яму Ісус, і пайшоў.

51. І калі ён ужо вяртаўся дадому, перанялі яго слу́ті ягоныя і паведамілі, кажучы: «Сын твой жывы».

52. Ён спытаўся ў іх: «А якой гадзіне палягчэла яму?» І сказалі яму: «Учора а сёмай гадзіне гарачка пакінула яго».

53. Дык даведаўся бацька, што гэта была тая гадзіна, калі Ісус сказаў яму: «Сын твой жывы». І паверыў ён сам і ўвесь дом ягоны.

54. Гэта ўжо другі знак учыніў Ісус, вярнуўшыся з Юдэі ў Галілею.

Разьдзел 5

Пасьля гэтага было сьвята юдэйскае, і ўзыйшоў Ісус у Ерусалім.

5:10 Нэг 13:19; Яр 17:21

2. Ёсьць жа ў Ерусаліме ля Авечае брамы сажалка, якая завецца па-гебрайску Бэтэзда і якая мае пяць прысенкаў.

3. У іх ляжала вялікае мноства нядужых, сьляпых, кульгавых, ссохшых, якія чакалі руху вады;

4. бо анёл Госпадаў у пэўны час зыходзіў у сажалку і каламуціў ваду; і хто першы ўваходзіў у яе пасьля ўскаламучаньня вады, той ставаўся здаровым, на што б ні хварэў.

5. І быў тут нейкі чалавек, які меў нядужасьць трыццаць восем гадоў.

6. Ісус убачыў яго, што ён ляжаў, і, даведаўшыся, што ён ляжыць ужо доўгі час, кажа яму: «Ці хочаш стацца здаровым?»

7. Нядужы адказаў Яму: «Пане, я ня ма́ю чалавека, які спусьціў бы мяне ў сажалку, калі ўскаламуціцца вада; калі ж сам прыходжу, другі ўжо зыходзіць раней за мяне».

8. Кажа яму Ісус: «Устань, вазьмі ложак твой і хадзі».

9. І адразу стаўся здаровым той чалавек, і ўзяў ложак свой, і пайшоў. Была ж субота ў той дзень.

10. Дзеля гэтага Юдэі казалі аздароўленаму: «Сёньня субота, ня можна табе браць ложак».

11. Ён адказаў ім: «Той, Які мяне зрабіў здаровым, Ён мне сказаў: "Вазьмі ложак твой і хадзі"».

12. Тады спыталіся ў яго: «Хто Той Чалавек, Які сказаў табе: "Вазьмі ложак твой і хадзі?"»

13. Аздароўлены ж ня ведаў, хто Ён, бо Ісус зьнік у натоўпе, які быў у тым месцы.

14. Пасьля гэтага Ісус знаходзіць яго ў сьвятыні і кажа яму: «Вось, ты стаўся здаровым, не грашы больш, каб ня сталася з табою нешта горшае».

15. Чалавек гэты пайшоў і абвясьціў Юдэям, што гэта Ісус аздаравіў яго.

16. І дзеля гэтага пачалі Юдэі перасьледаваць Ісуса, і шукалі, каб забіць Яго, бо Ён учыніў гэткае ў суботу.

17. Ісус жа адказваў ім: «Айцец Мой дагэтуль робіць, і Я раблю».

18. Дзеля гэтага Юдэі яшчэ больш шукалі, каб забіць Яго, бо Ён ня толькі парушаў суботу, але і Айцом Сваім называў Бога, робячы Сябе роўным Богу.

19. Тады адказваў Ісус і сказаў ім: «Сапраўды, сапраўды кажу вам: Сын нічога ня можа рабіць Сам ад Сябе, калі ня бачыць Айца, Які робіць, бо што Ён робіць, тое і Сын робіць таксама.

5:22 Дз 17:31
5:23 1 Ян 2:23

20. Бо Айцец любіць Сына і паказвае Яму ўсё, што Сам робіць, і большыя за гэтыя пакажа Яму справы, ажно вы зьдзівіцеся.

21. Бо як Айцец уваскрашае мёртвых і ажыўляе, так і Сын ажыўляе, каго хоча.

22. Бо Айцец і ня судзіць нікога, але ўвесь суд аддаў Сыну,

23. каб усе шанавалі Сына, як шануюць Айца. Хто не шануе Сына, не шануе і Айца, Які паслаў Яго.

24. Сапраўды, сапраўды кажу вам: Хто слухае слова Маё і верыць у Таго, Хто паслаў Мяне, мае жыцьцё вечнае і на суд не ідзе, але перайшоў ад сьмерці ў жыцьцё.

25. Сапраўды, сапраўды кажу вам: Прыходзіць гадзіна, і яна ўжо прыйшла, калі мёртвыя пачуюць голас Сына Божага і, пачуўшы, ажывуць.

26. Бо як Айцец мае жыцьцё ў Сабе, так і Сыну даў жыцьцё мець у Сабе.

27. І даў Яму ўладу чыніць суд, бо Ён ёсьць Сын Чалавечы.

28. Не зьдзіўляйцеся гэтаму: бо прыходзіць гадзіна, калі ўсе, што ў магілах, пачуюць голас Ягоны,

29. і выйдуць тыя, што чыні́лі добрае, на ўваскрашэньне жыцьця, а тыя, што чыні́лі благое,— на ўваскрашэньне суду.

30. Я нічога не магу рабіць Сам ад Сябе. Як чую, так і суджу, і суд Мой праведны, бо Я не шукаю Маёй волі, але волі Айца, Які паслаў Мяне.

31. Калі Я сьведчу Сам пра Сябе, сьведчаньне Маё ня ёсьць праўдзівае.

32. Ёсьць Другі, Які сьведчыць пра Мяне, і Я ведаю, што праўдзівае тое сьведчаньне, якім Ён сьведчыць пра Мяне.

33. Вы пасылалі да Яна, і ён засьведчыў пра праўду.

34. Але Я не ад чалавека прыймаю сьведчаньне, але кажу гэта, каб вы былі збаўленыя.

35. Ён быў сьвечкай, якая гарэла і сьвяціла, а вы хацелі часіну радавацца пры сьвятле ягоным.

36. Я ж ма́ю сьведчаньне, большае за Янава, бо справы, якія Айцец даў Мне скончыць, самыя гэтыя справы, якія Я раблю, сьведчаць пра Мяне, бо Айцец паслаў Мяне,

37. і Айцец, Які паслаў Мяне, Сам засьведчыў пра Мяне. Але вы ані голасу Яго ніколі ня чулі, ані аблічча Яго ня бачылі,

5:29 Дан 12:2
5:33 Ян 1:19-27; 3:27-30
5:37 Мц 3:17; Мк 1:11; Лк 3:22

5:44 Ян 12:43
5:46 Друг 18:15

38. і ня маеце слова Ягонага, якое ў вас было б, бо ня верыце Таму, Каго Ён паслаў.

39. Дасьледуйце Пісаньні, бо вы думаеце праз іх мець жыцьцё вечнае, і яны сьведчаць пра Мяне.

40. Але вы ня хочаце прыйсьці да Мяне, каб мець жыцьцё.

41. Славы ад людзей не прыймаю,

42. але ведаю вас, што любові да Бога ня маеце ў сабе.

43. Я прыйшоў у імя Айца Майго, і вы не прыймаеце Мяне, а калі другі прыйдзе ў сваё імя, таго прыймеце.

44. Як вы можаце верыць, калі прыймаеце славу адзін ад аднаго, а славы, якая ад адзінага Бога, не шукаеце.

45. Ня думайце, што Я буду вінаваціць вас перад Айцом; ёсьць на вас абвінавальнік Майсей, на якога вы спадзеяцёся.

46. Бо, калі б вы верылі Майсею, то верылі б і Мне, бо ён пісаў пра Мяне.

47. Калі ж ягоным пісаньням ня верыце, як Маім словам паверыце?»

Разьдзел 6

Пасьля гэтага адыйшоў Ісус на другі бок мора Галілейскага, значыцца, Тыбэрыядзкага.

2. І ішоў за Ім шматлікі натоўп, бо бачылі знакі, якія Ён учыняў адносна нядужых.

3. І ўзыйшоў Ісус на гару, і там сядзеў з вучнямі Сваімі.

4. А была блізка Пасха, сьвята юдэйскае.

5. Тады Ісус, падняўшы вочы і ўгледзеўшы, што вялікі натоўп ідзе да Яго, кажа Філіпу: «Дзе мы купім хлеба, каб яны пад'елі?»

6. Казаў жа Ён гэта, спакушаючы яго, бо Сам ведаў, што меўся зрабіць.

7. Адказаў Яму Філіп: «Ім на дзьвесьці дынараў ня хопіць хлеба, каб кожны з іх атрымаў хоць нешта».

8. Кажа Яму адзін з вучняў Ягоных, Андрэй, брат Сымона Пятра:

9. «Тут ёсьць адзін хлопчык, які мае пяць хлябоў ячменных і дзьве рыбы; але што гэта для такога мноства?»

10. Ісус сказаў: «Скажыце людзям узьлегчы». Было ж на тым месцы шмат травы. Тады ўзьлеглі мужчыны лікам каля пяці тысячаў.

11. І ўзяў Ісус хлябы, і, падзякаваўшы, раздаў вучням, а вучні — тым, якія ўзьляглі, падобным чынам і рыбы, колькі хто хацеў.

12. Калі ж яны насыціліся, Ён кажа вучням Сваім:

6:5 Мц 14:15-21; Мк 6:34-44; Лк 9:12-17

«Зьбярыце кавалкі, якія засталіся, каб нічога не прапала».

13. Тады сабралі і напоўнілі дванаццаць кашоў кавалкамі ад пяці ячменных хлябоў, што засталіся ў тых, якія елі.

14. Людзі ж, убачыўшы знак, які ўчыніў Ісус, казалі: «Гэта сапраўды Прарок, Які прыходзіць у сьвет».

15. Ісус жа, даведаўшыся, што яны маюць прыйсьці і ўзяць Яго, каб зрабіць Яго валадаром, ізноў адыйшоў на гару адзін.

16. Калі надыйшоў вечар, вучні Ягоныя зыйшлі да мора

17. і, увайшоўшы ў човен, паплылі на другі бок мора ў Капэрнаум. І было ўжо цёмна, і Ісус не прыйшоў да іх.

18. А мора хвалявалася, бо дзьмуў моцны вецер.

19. Праплыўшы каля дваццаці ці трыццаці стадыяў, яны бачаць Ісуса, Які ідзе па моры і ўжо недалёка ад чаўна, і спалохаліся.

6:16 Мц 14:22-33; Мк 6:45-51

20. Ён жа кажа ім: «Гэта Я, ня бойцеся!»

21. Яны хацелі ўзяць Яго ў човен, і адразу човен прыстаў да берагу, да якога плылі.

22. На заўтра натоўп, які стаяў на другім баку мора, убачыў, што там не было другога чаўна, апрача аднаго, у які ўвайшлі вучні Ягоныя, і што

Ісус не ўваходзіў у човен з вучнямі Сваімі, але адплылі адны вучні Ягоныя.

23. Другія ж чаўны прыплылі з Тыбэрыяды, паблізу ад таго месца, дзе елі хлеб, за які дзякаваў Госпад.

24. Калі натоўп убачыў, што там няма ані Ісуса, ані вучняў Ягоных, дык увайшлі ў чаўны і прыплылі ў Капэрнаум, шукаючы Ісуса.

25. І, знайшоўшы Яго на другім баку мора, сказалі Яму: «Раббі, калі Ты сюды прыйшоў?»

26. Адказаў ім Ісус і сказаў: «Сапраўды, сапраўды кажу вам: вы шукаеце Мяне не таму, што бачылі знак, але таму, што елі хлеб і наеліся.

27. Працуйце ж не дзеля ежы, што зьнішчаецца, але дзеля ежы, якая застаецца ў жыцьцё вечнае, якое дасьць вам Сын Чалавечы, бо на Ім паставіў пячатку Айцец Бог».

28. Тады сказалі Яму: «Што нам рабіць, каб рабіць справы Божыя?»

29. Адказаў Ісус і сказаў ім: «Гэта ёсьць справа Божая, каб вы верылі ў Таго, Каго Ён паслаў».

30. Тады яны сказалі Яму: «Які тады зробіш знак, каб мы ўбачылі і паверылі Табе? Што ўчыніш?

31. Бацькі нашыя елі манну ў пустыні, як напісана: "Хлеб з неба даў ім есьці"».

32. Сказаў тады ім Ісус: «Сапраўды, сапраўды кажу вам: не Майсей даў вам хлеб з неба, але Айцец Мой дае вам праўдзівы хлеб з неба,

33. бо хлеб Божы ёсьць Той, Які зыходзіць з неба і дае жыцьцё сьвету».

34. Тады сказалі Яму: «Госпадзе! Давай нам заўсёды такі хлеб».

35. Ісус жа сказаў ім: «Я ёсьць хлеб жыцьця. Хто прыходзіць да Мяне, ня будзе галодны, і хто верыць у Мяне, ня будзе смагнуць ніколі.

36. Але Я сказаў вам, што вы бачылі Мяне, і ня верыце.

37. Усё, што дае Мне Айцец, да Мяне прыйдзе, і таго, хто прыходзіць да Мяне, ня выганю прэч,

38. бо Я зыйшоў з неба не дзеля таго, каб чыніць Маю волю, але волю Таго, Хто паслаў Мяне.

39. А гэта ёсьць воля Айца, Які паслаў Мяне, каб з таго, што Ён Мне даў, нічога не загубіць, але ўваскрасіць усё ў апошні дзень.

40. Гэта ж ёсьць воля Таго, Хто паслаў Мяне, каб кожны, хто бачыць Сына і верыць у Яго, меў жыцьцё вечнае, і

6:31 Вых 16:4; Пс 78 (77):24
6:38 Ян 8:29
6:40 Ян 3:16

Я ўваскрашу Яго ў апошні дзень».

41. Тады Юдэі пачалі наракаць на Яго, бо Ён сказаў: «Я ёсьць хлеб, які з неба зыйшоў»,

42. і гаварылі: «Ці ж Ён не Ісус, сын Язэпаў, бацьку і маці Якога мы ведаем? Як жа Ён кажа: "Я зыйшоў з неба"?»

43. Тады адказаў Ісус і сказаў ім: «Не наракайце між сабою.

44. Ніхто ня можа прыйсьці да Мяне, калі Айцец, Які паслаў Мяне, не прыцягне яго, і Я ўваскрашу яго ў апошні дзень.

45. Напісана ў Прарокаў: "І будуць усе навучаны Богам". Дык кожны, хто пачуў ад Айца і навучыўся, прыходзіць да Мяне.

46. Не таму, што нехта бачыў Айца, акрамя Таго, Які ў Бога, Ён бачыў Айца.

47. Сапраўды, сапраўды кажу вам: хто верыць у Мяне, мае жыцьцё вечнае.

48. Я — хлеб жыцьця.

49. Бацькі вашыя елі манну ў пустыні і паўміралі.

50. Хлеб жа, які з неба зыходзіць, такі, што той, хто будзе есьці яго, не памрэ.

51. Я — хлеб жывы, які з неба зыйшоў. Хто будзе есьці хлеб гэты, жыць будзе на вякі. Хлеб жа, які Я дам, ёсьць Цела Маё, якое Я аддам за жыцьцё сьвету».

6:42 Мц 13:55
6:45 Іс 54:13

52. І спрачаліся між сабою Юдэі, кажучы: «Як Ён можа даць нам есьці Цела Сваё?»

53. Тады сказаў ім Ісус: «Сапраўды, сапраўды кажу вам: калі ня будзеце есьці Цела Сына Чалавечага і піць Кроў Ягоную, ня будзеце мець жыцьця ў сабе.

54. Хто есьць Цела Маё і п'е Кроў Маю, ма́е жыцьцё вечнае, і Я ўваскрашу яго ў апошні дзень.

55. Бо Цела Маё сапраўды ёсьць ежа, і Кроў Мая сапраўды ёсьць пітво.

56. Хто есьць Цела Маё і п'е Кроў Маю, у-ва Мне ёсьць, і Я ў ім.

57. Як паслаў Мяне жывы Айцец, і Я жыву праз Айца, так і той, хто есьць Мяне, жыць будзе праз Мяне.

58. Гэта і ёсьць хлеб, які з неба зыйшоў. Ня так, як бацькі вашыя елі манну і паўміралі. Хто есьць гэты хлеб, жыць будзе на вякі».

59. Гэта гаварыў Ён у сынагозе, навучаючы ў Капэрнауме.

60. Многія з вучняў Ягоных, якія чулі гэта, казалі: «Жорсткае гэта слова. Хто можа слухаць яго?»

61. Ісус жа, ведаючы ў Сабе, што вучні Ягоныя наракаюць адносна гэтага, сказаў ім: «Ці гэта вас згаршае?

62. А калі ўбачыце Сына Чалавечага, Які ўзыходзіць туды, дзе быў раней?

63. Дух ажыўляе, а цела не прыносіць аніякай карысьці. Словы, якія Я вам кажу, ёсьць дух і жыцьцё.

64. Але ёсьць некаторыя сярод вас, што ня вераць». Бо Ісус ад пачатку ведаў, што ёсьць тыя, што ня вераць, і хто выдасьць Яго.

65. І сказаў: «Дзеля гэтага і сказаў Я вам, што ніхто ня можа прыйсьці да Мяне, калі яму ня будзе дадзена Айцом Маім».

66. З таго часу многія з вучняў Ягоных пайшлі назад і ўжо не хадзілі з Ім.

67. Тады Ісус сказаў Дванаццаці: «Ці ня хочаце і вы зыйсьці?»

68. Адказаў тады Яму Сымон Пётар: «Госпадзе! Да каго нам ісьці? Ты маеш словы жыцьця вечнага.

69. І мы паверылі, і пазналі, што Ты — Хрыстос, Сын Бога Жывога».

70. Адказаў ім Ісус: «Ці ня вас дванаццаць Я выбраў? Але адзін з вас — д'ябал».

71. Гаварыў жа Ён пра Юду Сымонавага Іскарыёта, бо той

6:63
2 Кар 3:6
6:68
Мц 16:16; Мк 8:29; Лк 9:20

меўся выдаць Яго, хоць быў адзін з Дванаццаці.

Разьдзел 7

Ісхадзіў Ісус пасьля гэтага па Галілеі, бо не хацеў хадзіць па Юдэі, таму што Юдэі шукалі забіць Яго.

2. Было ж блізка сьвята юдэйскае Намётаў.

3. Тады браты Ягоныя сказалі Яму: «Выйдзі адсюль і пайдзі ў Юдэю, каб і вучні Твае бачылі справы Твае, якія Ты робіш.

4. Бо ніхто нічога таемна ня робіць, і сам імкнецца быць вядомым. Калі робіш гэткае, зьяві Сябе сьвету».

5. Бо і браты Ягоныя таксама ня верылі ў Яго.

6. Ісус жа кажа ім: «Час Мой яшчэ не прыйшоў, а для вас заўсёды час.

7. Вас сьвет ня можа ненавідзець, а Мяне ненавідзіць, бо Я сьведчу пра яго, што справы ягоныя злыя.

8. Вы ідзіце на гэтае сьвята, а Я яшчэ не пайду на гэтае сьвята, бо час Мой яшчэ ня споўніўся».

9. Сказаўшы ім гэта, застаўся ў Галілеі.

10. Калі ж пайшлі браты Ягоныя, тады і Ён пайшоў на сьвята, ня яўна, але як быццам таемна.

7:2
Ляв 23:34; Друг 16:13
7:7
Ян 3:19

11. А Юдэі шукалі Яго на сьвяце і гаварылі: «Дзе Ён?»

12. І шмат размоваў было адносна Яго ў натоўпах: адны казалі, што Ён добры, а другія казалі: «Не, бо Ён падманвае грамадý».

13. Аднак ніхто не гаварыў адносна Яго яўна дзеля страху перад Юдэямі.

14. Але ў палове сьвята Ісус увайшоў у сьвятыню і навучаў.

15. І зьдзіўляліся Юдэі, кажучы: «Як Ён ведае Пісаньні, не вучыўшыся?»

16. Адказаў ім Ісус і сказаў: «Маё вучэньне не Маё, але Таго, Хто паслаў Мяне.

17. Калі хто хоча выконваць волю Яго, той зразумее адносна вучэньня гэтага, ці ад Бога яно, ці Я ад Сябе гавару.

18. Хто гаворыць сам ад сябе, той шукае сваёй славы, а Хто шукае славы Таго, Хто паслаў Яго, Той праўдзівы, і няма ў Ім няправеднасьці.

19. Ці ня даў вам Майсей Закону? І ніхто з вас не выконвае Закон. За што шукаеце забіць Мяне?»

20. Натоўп адказаў і сказаў: «Дэмана Ты маеш. Хто шукае забіць Цябе?»

21. Адказаў Ісус і сказаў ім: «Адну справу Я зрабіў, і вы ўсе зьдзіўляецеся.

7:16 Ян 8:28; 12:49; 14:24

7:22 Быц 17:10; Ляв 12:3
7:23 Ян 5:9

22. Майсей даў вам абразаньне; хоць яно і не ад Майсея, але ад бацькоў, і ў суботу вы абразаеце чалавека.

23. Калі ў суботу абразаецца чалавек, каб ня быў парушаны закон Майсееў, чаму ж вы незадаволеныя Мною, што Я ўсяго чалавека зрабіў здаровым у суботу?

24. Не судзіце па зьнешнасьці, але судзіце судом справядлівым».

25. Казалі тады некаторыя з Ерусалімцаў: «Ці ж гэта ня Той, Якога шукаюць, каб забіць?

26. І вось Ён яўна гаворыць, і нічога ня кажуць Яму. Ці не пераканаліся начальнікі, што Ён сапраўды Хрыстос?

27. Але мы ведаем Яго, адкуль Ён. Калі ж прыйдзе Хрыстос, ніхто ня будзе ведаць, адкуль Ён».

28. Усклікнуў тады Ісус у сьвятыні, навучаючы і кажучы: «І Мяне ведаеце, і ведаеце адкуль Я, і Я прыйшоў ня Сам ад Сябе, але праўдзівы Той, Які паслаў Мяне, Якога вы ня ведаеце.

29. А Я ведаю Яго, бо Я ад Яго, і Ён Мяне паслаў».

30. І шукалі, каб схапіць Яго, і ніхто не ўзлажыў на Яго рукі, бо яшчэ не прыйшла гадзіна Ягоная.

31. Многія ж з натоўпу паверылі ў Яго і казалі: «Хрыстос, калі прыйдзе, няўжо ўчыніць больш знакаў, чымсьці Гэты ўчыніў?»

32. Пачулі фарысэі натоўп, які гэтак гаварыў адносна Яго; і паслалі фарысэі і першасьвятары паслугачоў, каб схапілі Яго.

33. Ісус жа сказаў ім: «Яшчэ трохі часу Я буду з вамі, і пайду да Таго, Які паслаў Мяне.

34. Будзеце шукаць Мяне і ня знойдзеце, і дзе Я буду, вы ня можаце прыйсьці».

35. Гаварылі тады Юдэі між сабою: «Куды Ён мае ісьці, што мы ня знойдзем Яго? Ці ня мае Ён ісьці да грэцкага расьцярушаньня і навучаць Грэкаў?

36. Што мае значыць гэтае слова, якое Ён сказаў: "Будзеце шукаць Мяне і ня знойдзеце, і дзе Я буду, вы ня можаце прыйсьці"?»

37. А ў апошні вялікі дзень сьвята Ісус стаяў і ўсклікнуў, кажучы: «Калі хто смагне, няхай прыйдзе да Мяне і п'е.

38. Хто верыць у Мяне, як сказана ў Пісаньні, у таго з жывата пацякуць рэкі вады жывое».

39. Гэта сказаў Ён пра Духа, Якога меліся прыняць тыя, якія вераць у Яго, бо не было яшчэ Духа Сьвятога, бо ня быў яшчэ Ісус праслаўлены.

40. Многія з натоўпу, пачуўшы гэта слова, казалі: «Ён, сапраўды,— прарок».

41. Другія казалі: «Ён — Хрыстос». А іншыя казалі: «Хіба з Галілеі прыйдзе Хрыстос?

42. Ці ж не сказана ў Пісаньні, што з насеньня Давідавага і з Бэтлеему, мястэчка, адкуль быў Давід, прыйдзе Хрыстос?»

43. І стаўся дзеля Яго падзел у натоўпе.

44. Некаторыя ж з іх хацелі схапіць Яго, але ніхто не ўзлажыў на Яго рукі.

45. Тады вярнуліся паслугачы да першасьвятароў і фарысэяў, і тыя сказалі ім: «Чаму вы не прывялі Яго?»

46. Паслугачы адказалі: «Ніколі чалавек не гаварыў так, як Гэты Чалавек».

47. Фарысэі тады адказалі ім: «Няўжо і вы падманутыя?

48. Ці паверыў у Яго хто з начальнікаў ці з фарысэяў?

49. Але гэты натоўп, які ня ведае Закону, ён праклятыя».

50. Кажа ім Нікадэм, адзін з іх, які прыходзіў да Яго ўначы:

51. «Няўжо суд зіць наш Закон чалавека, ня выслухаўшы яго спачатку і не даведаўшыся, што ён робіць?»

7:37 Ляв 23:36
7:38 Эзк 47:1; Зах 14:8
7:42 2 Сам 7:12; Міх 5:2
7:42 2 Сам 7:12; Міх 5:2
7:50 Ян 3:1-2

52. Адказалі і сказалі яму: «Няўжо і ты з Галілеі? Дасьледуй і пабач, што з Галілеі прарок не паўставаў».

53. І пайшоў кожны ў дом свой.

Разьдзел 8

Ісус жа пайшоў па гару Аліўную.

2. Нараніцы Ён ізноў прыйшоў у сьвятыню, і ўвесь народ ішоў да Яго. І сеўшы, Ён вучыў іх.

3. Тут кніжнікі і фарысэі прыводзяць да Яго жанчыну, злоўленую на чужалоцтве, і, паставіўшы яе пасярэдзіне,

4. кажуць Яму: «Настаўнік, гэтая жанчына злоўленая на чужалоцтве.

5. Майсей жа ў Законе загадаў нам гэткіх каменаваць. А Ты што скажаш?»

6. Казалі ж яны гэта, спакушаючы Яго, каб мець у чым абвінаваціць Яго. А Ісус, нізка нахіліўшыся, пісаў пальцам на зямлі.

7. Калі ж яны працягвалі пытацца ў Яго, Ён, выпрастаўшыся, сказаў ім: «Хто з вас бязгрэшны, няхай першы кіне камень у яе».

8. І, зноў нізка нахіліўшыся, пісаў на зямлі.

9. Яны ж, пачуўшы гэтае і дакараныя сумленьнем, павыходзілі адзін за адным, пачаўшы ад старшыняў, аж да апошніх. І застаўся адзін Ісус і жанчына, што стаяла пасярэдзіне.

10. Ісус выпрастаўся і, ня бачачы нікога, акрамя жанчыны, сказаў ёй: «Жанчына! Дзе тыя, хто абвінавачваў цябе? Ніхто не асудзіў цябе?»

11. Яна сказала: «Ніхто, Госпадзе!» Ісус жа сказаў ёй: «І Я не асуджаю цябе; ідзі і больш не грашы».

12. Тады ізноў сказаў Ісус да іх, кажучы: «Я — сьвятло сьвету. Хто ідзе за Мною, той ня будзе хадзіць у цемры, але будзе мець сьвятло жыцьця».

13. Тады фарысэі сказалі Яму: «Ты Сам пра Сябе сьведчыш, непраўдзівае сьведчаньне Тваё».

14. Адказаў Ісус і сказаў ім: «Калі Я і Сам пра Сябе сьведчу, праўдзівае сьведчаньне Маё, бо Я ведаю, адкуль прыйшоў і куды іду; а вы ня ведаеце, адкуль Я прыходжу і куды іду.

15. Вы суд́зіце паводле цела; Я не суджу́ нікога.

16. А калі Я і суджу, суд Мой праўдзівы, бо Я не адзін, але Я і Айцец, Які паслаў Мяне.

17. І ў Законе вашым напісана, што сьведчаньне двух чалавек праўдзівае.

8:5 Ляв 20:10; Друг 22:22-24

8:12 Мц 5:14; Ян 9:5

8:13 Ян 5:31

8:17 Друг 19:15

18. Я Сам сьведчу пра Сябе, і сьведчыць пра Мяне Айцец, Які паслаў Мяне».

19. Тады сказалі Яму: «Дзе Айцец Твой?» Адказаў Ісус: «Вы ня ведаеце ані Мяне, ані Айца Майго. Калі б вы ведалі Мяне, ведалі б і Айца Майго».

20. Гэтыя словы гаварыў Ісус ля скарбніцы, калі навучаў у сьвятыні; і ніхто не схапіў Яго, бо яшчэ не прыйшла гадзіна Ягоная.

21. Зноў жа сказаў ім Ісус: «Я іду, і будзеце шукаць Мяне; і паўміраеце ў грэху вашым. Куды Я іду, вы прыйсьці ня можаце».

22. Юдэі ж казалі: «Ці не заб'е Ён Сябе Сам, бо кажа: "Куды Я іду, вы ня можаце прыйсьці"?»

23. І сказаў Ён ім: «Вы — з нізу, а Я — з вышыні; вы — з гэтага сьвету, Я — ня з гэтага сьвету.

24. Таму сказаў Я вам, што вы паўміраеце ў грахах вашых; бо калі не паверыце, што Я гэта, паўміраеце ў грахах вашых».

25. Тады яны сказалі Яму: «Хто ж Ты?» І сказаў ім Ісус: «Адпачатны, як і кажу вам.

26. Шмат ма́ю казаць пра вас і судзі́ць, але Той, Які паслаў Мяне, праўдзівы, і што Я чуў ад Яго, тое і кажу сьвету».

8:20 Ян 7:30

8:28 Ян 7:16; 12:49; 14:24

8:29 Ян 6:38

8:33 Мц 3:9; Лк 3:8

8:34 Рым 6:16

27. Яны не зразумелі, што Ён казаў ім пра Айца.

28. Тады сказаў ім Ісус: «Калі падымеце Сына Чалавечага, тады даведаецеся, што гэта Я і што нічога ня раблю ад Сябе, але як навучыў Мяне Айцец Мой, так і кажу.

29. І Той, Які паслаў Мяне, разам са Мною. Айцец не пакінуў Мяне аднаго, бо Я заўсёды раблю тое, што падабаецца Яму».

30. Калі ён гаварыў гэтае, многія паверылі ў Яго.

31. Тады сказаў Ісус Юдэям, якія паверылі ў Яго: «Калі застанецеся ў слове Маім, дык сапраўды вы — вучні Мае.

32. І спазнаеце праўду, і праўда вызваліць вас».

33. Яму адказалі: «Мы — насеньне Абрагама і нікому не былі нявольнікамі ніколі. Як жа Ты кажаш: "Станецеся вольнымі"?».

34. Адказаў ім Ісус: «Сапраўды, сапраўды кажу вам: усякі, хто робіць грэх, ёсьць нявольнік грэху.

35. Але нявольнік не жыве ў доме вечна, сын застаецца вечна.

36. Дык вось, калі Сын вызваліць вас, праўдзіва станецеся вольнымі.

37. Ведаю, што вы — насеньне Абрагама, але вы шукаеце,

каб забіць Мяне, бо слова Маё не зьмяшчаецца ў вас.

38. Я кажу тое, што бачыў у Айца Майго, а вы робіце тое, што бачылі ў айца вашага».

39. Яны адказалі і сказалі Яму: «Бацька наш — Абрагам». Кажа ім Ісус: «Калі б вы былі дзеці Абрагама, дык рабілі б справы Абрагама.

40. А цяпер вы шукаеце, каб забіць Мяне, Чалавека, Які сказаў вам праўду, якую чуў ад Бога. Абрагам гэтага не рабіў.

41. Вы робіце справы ба́цькі вашага». Тады сказалі Яму: «Мы не з распусты народжаныя; аднаго Айца маем, Бога».

42. Ісус тады сказаў ім: «Калі б Бог быў ваш Айцец, дык вы любілі б Мяне, бо Я з Бога выйшаў і прыходжу; бо Я ня Сам ад Сябе прыйшоў, але Ён паслаў Мяне.

43. Чаму вы не разумееце гаворкі Маёй? Бо ня можаце чуць слова Маё.

44. Ваш бацька — д'ябал, і вы хочаце выконваць пажаданьні ба́цькі вашага. Ён быў чалавеказабойца ад пачатку і ня вытрываў у праўдзе, бо няма ў ім праўды. Калі ён гаворыць хлусьню, гаворыць сваё, бо ён — хлус і бацька хлусьні.

45. А калі Я кажу праўду, вы ня верыце Мне.

8:39 Мц 3:9

8:47 1 Ян 4:6

46. Хто з вас давядзе Мой грэх? Калі ж Я кажу праўду, чаму вы ня верыце Мне?

47. Хто ад Бога, той слухае словы Божыя; вы таму ня слухаеце, што вы не ад Бога».

48. Адказалі тады Юдэі і сказалі Яму: «Ці ж ня слушна мы кажам, што Ты — Самаранін, і дэмана маеш?»

49. Адказаў Ісус: «Я дэмана ня ма́ю, але Я шаную Айца Майго, а вы зьневажа́еце Мяне.

50. Але Я не шукаю Сваёй славы; ёсьць Той, Хто шукае і су́дзіць.

51. Сапраўды, сапраўды кажу вам: хто захавае слова Маё, ня ўбачыць сьмерці на вякі».

52. Тады сказалі Яму Юдэі: «Цяпер мы ведаем, што маеш дэмана. Абрагам памёр, і прарокі, а Ты кажаш: хто захавае слова Маё, не пакаштуе сьмерці на вякі.

53. Няўжо Ты большы за бацьку нашага Абрагама, які памёр, і прарокі памерлі? Кім Ты Сябе робіш?»

54. Адказаў Ісус: «Калі Я Сам Сябе праслаўляю, дык слава Мая — нішто. Мяне праслаўляе Айцец Мой, пра Якога вы кажаце, што Ён — Бог ваш.

55. І вы не спазналі Яго, а Я ведаю Яго, і калі скажу, што ня

ведаю Яго, буду падобны да вас хлус. Але Я ведаю Яго і захоўваю слова Ягонае.

56. Абрагам, бацька ваш, рады быў бачыць дзень Мой; і ўбачыў, і ўзрадаваўся».

57. Тады сказалі Яму Юдэі: «Табе няма яшчэ пяцідзесяці гадоў, і Ты бачыў Абрагама?»

58. Сказаў ім Ісус: «Сапраўды, сапраўды кажу вам: перш, чым Абрагам быў, Я ёсьць».

59. Узялі тады камяні, каб кінуць у Яго, але Ісус схаваўся і выйшаў са сьвятыні, прайшоўшы між імі, і пайшоў далей.

Разьдзел 9

І, праходзячы, убачыў чалавека, сьляпога ад нараджэньня.

2. І спыталіся ў Яго вучні Ягоныя, кажучы: «Раббі! Хто саграшыў: ён ці бацькі ягоныя, што ён нарадзіўся сьляпы?»

3. Адказаў Ісус: «Не саграшыў ані ён, ані бацькі ягоныя, але каб былі выяўленыя праз яго справы Божыя.

4. Мне трэба рабіць справу Таго, Хто паслаў Мяне, пакуль дзень; прыходзіць ноч, калі ніхто ня можа рабіць.

5. Пакуль Я ў сьвеце, Я — сьвятло сьвету».

6. Сказаўшы гэта, Ён плюнуў на зямлю, зрабіў са сьліны балота і памазаў балотам вочы сьляпому,

7. і сказаў яму: «Ідзі, абмыйся ў сажалцы Сілаáм,— што перакладаецца Пасланы». Тады той пайшоў, і абмыўся, і прыйшоў відушчы.

8. Суседзі ж і тыя, што бачылі яго раней, як быў сьляпы, казалі: «Ці ж ня той гэта, які сядзеў і жабраваў?»

9. Адны казалі: «Гэта ён», а іншыя: «Падобны да яго». Ён жа сказаў: «Гэта я».

10. Тады сказалі яму: «Як адчыніліся вочы твае?»

11. Адказаў ён і сказаў: «Чалавек, называны Ісус, зрабіў балота, памазаў вочы мае і сказаў мне: "Ідзі да сажалкі Сілаам і абмыйся". Я пайшоў, абмыўся і стаў бачыць».

12. Тады сказалі яму: «Дзе Ён?» Ён кажа: «Ня ведаю».

13. Вядуць гэтага былога сьляпога да фарысэяў.

14. А была субота, калі Ісус зрабіў балота і адчыніў яму вочы.

15. Тады ізноў спыталіся ў яго фарысэі, як ён стаў бачыць. Ён жа сказаў ім: «Балота палажыў Ён на вочы мае, і я абмыўся, і бачу».

16. Сказалі тады некаторыя з фарысэяў: «Не ад Бога Гэты Чалавек, бо Ён не захоўвае суботы». Іншыя казалі: «Як можа

9:4 Ян 12:35
9:5 Мц 5:14; Ян 8:12

чалавек грэшны рабіць гэткія знакі?» І быў падзел між імі.

17. Зноў кажуць сьляпому: «Што ты скажаш пра Яго, бо Ён адчыніў табе вочы?» Той гаворыць: «Гэта прарок».

18. Юдэі тады не паверылі, што ён быў сьляпы і стаў бачыць, пакуль не паклікалі бацькоў гэтага [чалавека], які стаў бачыць,

19. і спыталіся ў іх, кажучы: «Ці гэта сын ваш, пра якога вы кажаце, што ён нарадзіўся сьляпы? Як жа ён цяпер бачыць?»

20. Бацькі ягоныя адказалі ім і сказалі: «Мы ведаем, што ён — наш сын, і што ён нарадзіўся сьляпы.

21. А як цяпер бачыць, ня ведаем, таксама, хто адчыніў яму вочы, мы ня ведаем. Ён дарослы, яго спытайцеся; няхай сам пра сябе скажа».

22. Так казалі бацькі ягоныя, таму што баяліся Юдэяў, бо Юдэі ўжо дамовіліся, каб калі хто прызнае Яго за Хрыста, адлучыць ад сынагогі.

23. Дзеля гэтага бацькі ягоныя сказалі: «Ён дарослы, яго спытайцеся».

24. Тады другі раз паклікалі таго чалавека, які быў сьляпы, і сказалі яму: «Аддай славу Богу. Мы ведаем, што Чалавек Той — грэшнік».

9:7
2 Вал 5:10
9:16
Ян 7:12,43

9:31
Прп 15:29

25. Ён жа адказаў і сказаў: «Ці Ён — грэшнік, ня ведаю. Адно ведаю, што я быў сьляпы, а цяпер бачу».

26. Дык ізноў сказалі яму: «Што Ён зрабіў табе? Як Ён адчыніў твае вочы?»

27. Адказаў ім: «Я ўжо казаў вам, і вы ня слухалі. Што яшчэ хочаце пачуць? Няўжо і вы хочаце стацца вучнямі Ягонымі?»

28. Тады насварыліся на яго і сказалі: «Гэта ты — Ягоны вучань, а мы — вучні Майсея.

29. Мы ведаем, што з Майсеем гаварыў Бог, а Гэтага ня ведаем, адкуль Ён».

30. Адказаў чалавек той і сказаў ім: «Гэта і дзіўна, што вы ня ведаеце, адкуль Ён, а Ён адчыніў мае вочы.

31. Мы ж ведаем, што грэшнікаў Бог ня слухае; але хто пакланяецца Богу і волю Ягоную выконвае, таго слухае.

32. Ад веку не чуваць было, каб хто адчыніў вочы народжанаму сьляпым.

33. Калі б Ён ня быў ад Бога, ня мог бы нічога ўчыніць».

34. Адказалі і сказалі яму: «У грахах ты ўвесь нарадзіўся, і ты нас вучыш?» І выгналі яго прэч.

35. Пачуў Ісус, што выгналі яго прэч, і, знайшоўшы яго,

сказаў яму: «Ці верыш ты ў Сына Божага?»

36. Той адказаў і сказаў: «А хто Ён, Пане, каб мне верыць у Яго?»

37. Ісус жа сказаў яму: «І ты бачыў Яго, і Той, Які гаворыць з табою,— гэта Ён».

38. Ён жа сказаў: «Веру, Госпадзе!» І пакланіўся Яму.

39. І сказаў Ісус: «На суд прыйшоў Я ў сьвет гэты, каб тыя, што ня бачаць, бачылі, а тыя, што бачаць, зрабіліся сьляпыя».

40. І пачулі гэта тыя з фарысэяў, якія былі з Ім, і сказалі Яму: «Няўжо і мы сьляпыя?»

41. Ісус сказаў ім: «Калі б вы былі сьляпыя, ня мелі б грэху. Але цяпер вы кажаце, што бачыце, таму грэх ваш застаецца.

Разьдзел 10

Сапраўды, сапраўды кажу вам: хто не дзьвярыма ўваходзіць у авечы двор, але ўлазіць іначай, той злодзей і разбойнік.

2. А хто ўваходзіць дзьвярыма, той — пастыр авечак.

3. Яму прыдзьвернік адчыняе, і авечкі слухаюць голас ягоны, і ён кліча сваіх авечак па імёнах, і выводзіць іх.

4. І калі выведзе сваіх авечак, ідзе перад імі, і авечкі

9:41
Ян 15:22

ідуць за ім, бо ведаюць голас ягоны.

5. За чужым жа ня пойдуць, але ўцякуць ад яго, бо ня ведаюць чужога голасу».

6. Гэтую прыказку сказаў ім Ісус, але яны не зразумелі, што такое Ён гаварыў ім.

7. Тады ізноў сказаў ім Ісус: «Сапраўды, сапраўды кажу вам, што Я — дзьверы авечак.

8. Усе, якія прыходзілі раней за Мяне,— злодзеі і разбойнікі, але авечкі не паслухаліся іх.

9. Я — дзьверы. Хто ўвойдзе праз Мяне, збаўлены будзе, і ўвойдзе, і выйдзе, і пашу знойдзе.

10. Злодзей прыходзіць, каб толькі ўкрасьці, забіць і загубіць. Я прыйшоў, каб вы мелі жыцьцё і мелі ўдосталь.

11. Я — Пастыр добры. Добры пастыр аддае душу́ сваю за авечак,

12. а найміт, які ня пастыр, для якога авечкі не свае, бачыць, што прыходзіць воўк, і пакідае авечак, і ўцякае, і воўк хапа́е іх, і разганяе авечак.

13. Найміт жа ўцякае, бо ён найміт і ня рупіцца пра авечкі.

14. Я — Пастыр добры і ведаю, хто мае, і мае ведаюць Мяне.

15. Як Айцец ведае Мяне, і Я ведаю Айца, і душу́ Маю́ аддаю за авечак.

16. Ма́ю Я і іншых авечак, якія ня з гэтага двара, і іх Я мушу прывесьці. І яны пачуюць голас Мой, і станецца адзін статак і адзін Пастыр.

17. За тое любіць Мяне Айцец, што Я аддаю душу́ Маю́, каб ізноў узяць яе.

18. Ніхто не забірае яе ў Мяне, але Я Сам аддаю яе. Ма́ю ўладу аддаць яе і ма́ю ўладу ізноў узяць яе. Гэтае прыказаньне атрымаў Я ад Айца Майго».

19. Тады ізноў стаўся падзел між Юдэямі дзеля гэтых словаў.

20. Многія з іх казалі: «Ён мае дэмана і вар'яцее; што вы слухаеце Яго?»

21. Другія казалі: «Гэта словы не апанаванага дэманам. Ці ж можа дэман адчыня́ць вочы сьляпым?»

22. І сталася ў Ерусаліме сьвята Абнаўленьня, і была зіма.

23. І хадзіў Ісус у сьвятыні ў прысенку Салямонавым.

24. Тады абступілі Яго Юдэі і сказалі Яму: «Дакуль будзеш трымаць душу́ нашу? Калі Ты — Хрыстос, скажы нам адкрыта».

25. Адказаў ім Ісус: «Я казаў вам, і ня верыце; справы, якія Я раблю ў імя Айца Майго, яны сьведчаць пра Мяне.

10:16 Іс 56:8
10:20 Мк 3:21; Ян 7:20
10:25 Ян 5:36

26. Але вы ня верыце, бо вы не з Маіх авечак, як Я сказаў вам.

27. Авечкі Мае слухаюць голас Мой, і Я ведаю іх, і яны ідуць за Мною.

28. І Я даю ім жыцьцё вечнае, і не загінуць на вякі, і ніхто ня выхапіць іх з рукі Маёй.

29. Айцец Мой, Які даў Мне іх, большы за ўсіх, і ніхто ня можа выхапіць іх з рукі Айца Майго.

30. Я і Айцец — адно».

31. Тады ізноў Юдэі ўзялі каменьні, каб укаменаваць Яго.

32. Адказаў ім Ісус: «Шмат добрых учынкаў паказаў Я вам ад Айца Майго. За які з іх хочаце Мяне ўкаменаваць?»

33. Юдэі адказалі Яму, кажучы: «Не за добры ўчынак хочам укаменаваць Цябе, але за блюзьне́рства, і што Ты, будучы чалавекам, робіш Сябе Богам».

34. Ісус адказаў ім: «Ці не напісана ў Законе вашым: "Я сказаў: 'Вы — багі'"?

35. Калі Ён назваў багамі тых, да якіх было слова Божае, і ня можа быць парушана Пісаньне,

36. як Таму, Каго Айцец асьвяціў і паслаў у сьвет, вы

10:33 Ляв 24:16
10:34 Пс 82 (81):6

кажаце: "Блюзьніш", таму што сказаў: "Я — Сын Божы"?

37. Калі Я не раблю ўчынкаў Айца Майго, ня верце Мне.

38. Калі ж раблю, калі Мне ня верыце, дык верце ўчынкам Маім, каб спазналі і паверылі, што Айцец у-ва Мне, і Я ў Ім».

39. Тады ізноў шукалі схапіць Яго, але Ён выйшаў з рук іхніх

40. і пайшоў ізноў за Ярдан, у тое месца, дзе раней хрысьціў Ян, і застаўся там.

41. І многія прыйшлі да Яго, і казалі, што Ян не ўчыніў ніводнага знаку, але ўсё, што сказаў Ян пра Яго, было праўдзівым.

42. І многія там паверылі ў Яго.

Разьдзел 11

Быў жа нейкі хворы Лазар з Бэта́ніі, мястэчка Марыі і Марты, сястры ейнай.

2. А Марыя, якой брат Лазар быў хворы, была тая, якая памазала Госпада мірам і абцерла ногі Ягоныя валасамі сваімі.

3. Дык сёстры паслалі да Яго, кажучы: «Госпадзе! Вось той, з кім Ты сябруеш, нядужы».

4. Ісус, пачуўшы, сказаў: «Гэтая нядужасьць не на сьмерць, але на славу Божую, каб Сын Божы быў праслаўлены праз яе».

10:38 Ян 14:10; 17:21
10:40 Ян 1:28
11:1 Лк 10:38-39
11:2 Ян 12:3
11:8 Ян 10:31

5. А Ісус любіў Марту, і сястру ейную, і Лазара.

6. Калі ж пачуў, што той хворы, дык заставаўся два дні ў тым месцы, дзе знаходзіўся.

7. Пасьля гэтага кажа вучням: «Пойдзем ізноў у Юдэю».

8. Вучні кажуць Яму: «Раббі! Толькі што Юдэі шукалі ўкаменаваць Цябе, і Ты ізноў ідзеш туды?»

9. Ісус адказаў: «Ці не дванаццаць гадзінаў мае дзень? Хто ходзіць удзень, не спатыкаецца, бо бачыць сьвятло гэтага сьвету,

10. а хто ходзіць уначы, спатыкаецца, бо сьвятла няма ў ім».

11. Сказаў гэта, і пасьля кажа ім: «Лазар, сябра наш, заснуў, але Я іду пабудзіць яго».

12. Сказалі тады вучні Ягоныя: «Госпадзе! Калі заснуў, будзе здаровы».

13. Ісус жа гаварыў пра сьмерць ягоную, а яны думалі, што Ён кажа пра сонны супачынак.

14. Тады Ісус сказаў ім адкрыта: «Лазар памёр;

15. і Я радуюся дзеля вас, што Я ня быў там, каб вы паверылі; але пойдзем да яго».

16. Тады Тамаш, называны Блізьнюк, сказаў таварышам-вучням: «Пойдзем і мы, каб памерці з ім».

17. Прыйшоўшы, Ісус знайшоў, што ён ужо чатыры дні ў магіле.

18. Бэтанія ж была блізка ад Ерусаліму, нешта з пятнацаць стадыяў.

19. І шмат Юдэяў прыйшлі да Марты і Марыі пацешыць іх па браце іхнім.

20. Марта, калі пачула, што ідзе Ісус, выйшла напярэймы Яму, а Марыя сядзела ў доме.

21. Тады Марта сказала Ісусу: «Госпадзе! Калі б Ты быў тут, не памёр бы брат мой.

22. Але і цяпер ведаю, што чаго Ты папросіш у Бога, дасьць Табе Бог».

23. Кажа ёй Ісус: «Уваскрэсьне брат твой».

24. Кажа Яму Марта: «Ведаю, што ўваскрэсьне ва ўваскрасеньне, у апошні дзень».

25. Ісус сказаў ёй: «Я ёсьць уваскрасеньне і жыцьцё. Хто верыць у Мяне, хоць і памрэ, жыць будзе.

26. І ўсякі, хто жыве і верыць у Мяне, не памрэ на вякі. Ці верыш гэтаму?»

27. Яна кажа Яму: «Так, Госпадзе! Я веру, што Ты — Хрыстос, Сын Божы, Які прыходзіць у сьвет».

11:24 Ёў 19:25-26
11:25 Ян 14:6
11:27 Мц 16:16
11:37 Ян 9:6-7

28. І, сказаўшы гэтае, пайшла і паклікала цішком Марыю, сястру сваю, кажучы: «Настаўнік прыйшоў і кліча цябе».

29. Яна, як толькі пачула, хутка ўстала і пайшла да Яго.

30. Ісус жа яшчэ не ўвайшоў у мястэчка, але быў на тым месцы, дзе пераняла Яго Марта.

31. Юдэі ж, што былі з ёю ў доме і пацяшалі яе, бачачы, што Марыя хутка ўстала і выйшла, пайшлі за ёю, кажучы, што ідзе на магілу плакаць там.

32. Марыя ж, калі прыйшла туды, дзе быў Ісус, убачыўшы Яго, упала да ног Ягоных, кажучы Яму: «Госпадзе! Калі б Ты быў тут, не памёр бы брат мой».

33. Ісус, калі ўбачыў, што яна плача і што плачуць Юдэі, якія з ёй прыйшлі, уздыхнуў у духу, і ўсхваляваўся,

34. і сказаў: «Дзе вы палажылі яго?» Кажуць Яму: «Госпадзе! Прыйдзі і паглядзі».

35. Ісус заплакаў.

36. Казалі тады Юдэі: «Глядзі, як Ён любіў яго».

37. А некаторыя з іх сказалі: «Ці ня мог Ён, Які адчыніў вочы сьляпому, зрабіць, каб і гэты не памёр?»

38. Ісус жа, ізноў уздыхнуўшы ў духу, прыходзіць да магілы. Была ж гэта пячора, і камень ляжаў на ёй.

39. Кажа Ісус: «Падніміце камень!» Кажа Яму сястра нябожчыка, Марта: «Госпадзе, ужо сьмярдзіць, бо ўжо чацьвёрты дзень».

40. Кажа ёй Ісус: «Ці не казаў Я табе, што, калі будзеш верыць, угледзіш славу Божую?»

41. Тады паднялі камень, дзе ляжаў нябожчык. А Ісус падняў вочы ўгору і сказаў: «Ойча, дзякую Табе, што Ты пачуў Мяне.

42. Бо Я ведаю, што Ты заўсёды чуеш Мяне, але Я сказаў дзеля натоўпу, які тут стаіць, каб яны паверылі, што Ты паслаў Мяне».

43. І, сказаўшы гэтае, крыкнуў моцным голасам: «Лазар! Выйдзі вонкі!»

44. І выйшаў нябожчык са зьвязанымі пахавальнай тканінай нагамі і рукамі, і твар ягоны быў абвязаны хусткаю. Кажа ім Ісус: «Разьвяжыце яго і дайце хадзіць».

45. Тады многія з Юдэяў, якія прыйшлі да Марыі і бачылі, што ўчыніў Ісус, паверылі ў Яго.

46. А некаторыя з іх пайшлі да фарысэяў і сказалі ім, што ўчыніў Ісус.

47. Тады першасьвятары і фарысэі склікалі сынэдрыён і казалі: «Што нам рабіць? Гэты Чалавек робіць шмат знакаў.

48. Калі пакінем Яго гэтак, дык усе павераць у Яго, і прыйдуць Рымляне, і забяруць месца [гэтае] і народ».

49. Адзін жа з іх, нехта Каяфа, які быў той год першасьвятаром, сказаў ім: «Вы нічога ня ведаеце,

50. і ня думаеце, што карысьней для нас, каб адзін чалавек памёр за народ, чым каб увесь народ загінуў».

51. Гэтае ж ён сказаў не ад сябе, але, быўшы той год першасьвятаром, прарочыў, што Ісус мае памерці за народ,

52. і ня толькі за народ, але каб і расьцярушаных дзяцей Божых сабраць у вадно.

53. Ад гэтага дня яны пастанавілі, каб забіць Яго.

54. Тады Ісус ужо не хадзіў адкрыта між імі, але пайшоў адтуль у краіну ля пустыні, у горад, называны Эфраім, і там заставаўся з вучнямі Сваімі.

55. Была ж блізка Пасха юдэйская, і з усяго Краю многія ўзыйшлі ў Ерусалім перад Пасхай, каб ачысьціцца.

56. Тады шукалі Ісуса і, стоячы ў сьвятыні, гаварылі між сабою: «Як вы думаеце, ці ня прыйдзе Ён на сьвята?»

11:47
Мц 26:1-6;
Мк 14:1-2;
Лк 22:1-2

57. А першасьвятары і фарысэі далі загад, каб кожны, хто даведаецца, дзе Ён, паведаміў, каб схапіць Яго.

Разьдзел 12

12:1 Мц 26:6-13; Мк 14:3-9 **12:8** Друг 15:11

За шэсьць дзён да Пасхі прыйшоў Ісус у Бэтанію, дзе быў Лазар нябожчык, якога Ён уваскрасіў з мёртвых.

2. Там прыгатавалі Яму вячэру, і Марта паслугавала, а Лазар быў адным з тых, што ўзьлягалі з Ім.

3. Марыя ж, узяўшы фунт міра нардовага, чыстага і каштоўнага, памазала ногі Ісуса і выцерла валасамі сваімі ногі Ягоныя, а дом напоўніўся водарам ад міра.

4. Кажа тады адзін з вучняў Ягоных, Юда Сымонаў Іскарыёт, які меўся выдаць Яго:

5. «Чаму не прадалі гэтае міра за трыста дынараў і не раздалі ўбогім?»

6. Казаў жа ён гэта не таму, што клапаціўся пра ўбогіх, але таму, што быў злодзей і меў калітý, і браў тое, што [туды] кідалі.

7. Ісус тады сказаў: «Пакіньце яе. Яна захавала яго на дзень пахаваньня Майго,

8. бо ўбогіх заўсёды маеце з сабою, а Мяне не заўсёды».

9. Тады вялікі натоўп з Юдэяў даведаўся, што Ён там, і прыйшлі ня толькі дзеля Ісуса, але і каб Лазара пабачыць, якога Ён уваскрасіў з мёртвых.

10. А першасьвятары пастанавілі забіць і Лазара,

11. бо дзеля яго шмат Юдэяў прыходзілі і паверылі ў Ісуса.

12:12 Мц 21:7-11; Мк 11:7-10; Лк 19:35-38 **12:13** Пс 118 (117):25-26 **12:15** Зах 9:9; Мц 21:5

12. На заўтра вялікі натоўп, які прыйшоў на сьвята, пачуў, што Ісус прыходзіць у Ерусалім,

13. і ўзялі пальмовыя галінкі, і выйшлі на спатканьне Яму, і крычалі: «Гасанна! Дабраслаўлёны Той, Які прыходзіць у імя Госпада, Валадар Ізраіля!»

14. Ісус жа, знайшоўшы маладога асла, сеў на яго, як напісана:

15. «Ня бойся, дачка Сыёну! Вось, Валадар твой прыходзіць, седзячы на асьляняці».

16. Вучні Ягоныя сьпярша не разумелі гэтага, але калі Ісус быў праслаўлены, тады яны ўзгадалі, што гэтак было напісана пра Яго і гэтак зрабілі Яму.

17. Натоўп жа, які быў з Ім, сьведчыў тады, што Ён выклікаў з магілы Лазара і ўваскрасіў яго з мёртвых.

18. Таму і пераняў Яго натоўп, бо чуў, што Ён зрабіў гэты знак.

19. Фарысэі ж гаварылі між сабою: «Глядзіце, нічога не

атрымліваецца! Вось, сьвет пайшоў за Ім».

20. Былі ж некаторыя Грэкі сярод тых, якія прыйшлі пакланіцца на сьвята.

21. Яны падыйшлі да Філіпа, які быў з Бэтсаіды Галілейскае, і прасілі яго, кажучы: «Пане, мы хочам бачыць Ісуса».

22. Філіп ідзе і кажа Андрэю; і пасьля Андрэй і Філіп кажуць Ісусу.

23. А Ісус адказаў ім, кажучы: «Прыйшла гадзіна, каб быў праслаўлены Сын Чалавечы.

24. Сапраўды, сапраўды кажу вам: калі пшанічнае зерне, упаўшы ў зямлю, не памрэ, то застанецца адно, а калі памрэ, то прыносіць шмат плоду.

25. Хто любіць душу́ сваю, загу́біць яе; а той, хто ненавідзіць душу́ сваю ў гэтым сьвеце, захавае яе ў жыцьцё вечнае.

26. Хто Мне слу́жыць, нехай ідзе за Мною; і дзе Я, там і служыцель Мой будзе; і хто Мне слу́жыць, таго ўшануе Айцец.

27. Цяпер душа Мая ўстрывожана; і што Я скажу? Ойча, збаў Мяне ад гэтае гадзіны; але ж дзеля гэтае гадзіны Я і прыйшоў.

28. Ойча, праслаў імя Тваё!» Тады прыйшоў голас з неба: «І праславіў, і яшчэ праслаўлю».

12:24
1 Кар 15:36
12:25
Мц 10:39; 16:25; Мк 8:35; Лк 9:24; 17:33

12:34
Пс 110 (109):4; Іс 9:7; Эзк 37:25; Дан 7:14
12:35
Ян 9:4; 1 Ян 2:11
12:38
Іс 53:1; Рым 10:16

29. Натоўп, які стаяў і чуў, казаў: «Былі грымоты». Іншыя казалі: «Анёл прамовіў да Яго».

30. Адказаў Ісус і сказаў: «Ня дзеля Мяне быў гэты голас, але дзеля вас.

31. Цяпер суд сьвету гэтаму; цяпер князь гэтага сьвету выгнаны будзе прэч.

32. І Я, калі буду падняты з зямлі, усіх прыцягну да Сябе».

33. Сказаў жа Ён гэтае, даючы знак, якою сьмерцю мае памерці.

34. Натоўп адказваў Яму: «Мы чулі з Закону, што Хрыстос застаецца вечна. Дык як жа Ты кажаш, што мусіць быць падняты Сын Чалавечы? Хто гэты Сын Чалавечы?»

35. Тады сказаў ім Ісус: «Яшчэ на кароткі час сьвятло з вамі. Хадзіце, пакуль маеце сьвятло, каб цемра вас не агарнула; а хто ходзіць у цемры, той ня ведае, куды ідзе.

36. Пакуль маеце сьвятло, верце ў сьвятло, каб сталіся вы сынамі сьвятла». Гэта сказаў Ісус і, адыйшоўшы, схаваўся ад іх.

37. Хоць гэтулькі знакаў учыніў Ён перад імі, яны не паверылі ў Яго,

38. каб споўнілася слова Ісаі прарока, якое той сказаў: «Госпадзе! Хто паверыў пачутаму

ад нас, і каму было адкрытае рамяно Госпада?»

39. Дзеля гэтага не маглі яны верыць, бо ізноў сказаў Ісая:

40. «Ён засьляпіў вочы іхнія і сэрца іхняе скамяніў, каб ня ўбачылі вачыма і не зразумелі сэрцам, і не навярнуліся, каб Я аздаравіў іх».

41. Гэта сказаў Ісая, калі бачыў славу Ягоную і гаварыў пра Яго.

42. Аднак і з начальнікаў шмат хто паверыў у Яго, але дзеля фарысэяў не прызнаваліся, каб іх не адлучылі,

43. бо яны палюбілі больш славу чалавечую, чым славу Божую.

44. А Ісус закрычаў і сказаў: «Хто верыць у Мяне, не ў Мяне верыць, але ў Таго, Хто паслаў Мяне.

45. І хто бачыць Мяне, бачыць Таго, Хто паслаў Мяне.

46. Я, Сьвятло, прыйшоў у сьвет, каб кожны, хто верыць у Мяне, не застаўся ў цемры.

47. І калі хто пачуе гэтыя словы і не паверыць, Я ня буду судзіць яго, бо Я прыйшоў не каб судзіць сьвет, але каб збáвіць сьвет.

48. Хто адкідае Мяне і не прыймае словаў Маіх, мае судзьдзю для сябе — слова, якое Я сказаў, яно будзе судзіць яго ў апошні дзень;

12:40 Іс 6:10; Мц 13:14-15; Дз 28:26-27

12:43 Ян 5:44

12:47 Ян 3:17

12:49 Ян 7:16; 8:28; 14:24

13:3 Мц 11:27

49. бо Я казаў не ад Сябе, але Айцец, Які паслаў Мяне, даў Мне прыказаньне, што казаць і што гаварыць.

50. І Я ведаю, што прыказаньне Ягонае ёсьць жыцьцё вечнае. Дык тое, што Я гавару, гавару, як сказаў Мне Айцец, каб Я гаварыў».

Разьдзел 13

Аперад сьвятам Пасхі Ісус, ведаючы, што прыйшла Яго гадзіна перайсьці з гэтага сьвету да Айца, палюбіўшы Сваіх, якія ў гэтым сьвеце, да канца ўзлюбіў іх.

2. І калі была вячэра і д'ябал улажыў ужо ў сэрца Юды Сымонавага Іскарыёта выдаць Яго,

3. Ісус, ведаючы, што Айцец усё аддаў у рукі Ягоныя і што Ён ад Бога выйшаў і да Бога ідзе,

4. устае ад вячэры, скідвае з Сябе адзеньне і, узяўшы ручнік, падперазаўся.

5. Потым налівае вады ва ўмывальніцу і пачынае абмываць ногі вучням і выціраць ручніком, якім быў падперазаны.

6. Тады падыходзіць да Сымона Пятра, і той кажа Яму: «Госпадзе! Ці ж Табе абмываць ногі гэтыя?»

7. Адказаў Ісус і сказаў яму: «Што Я раблю, ты цяпер ня ведаеш, але даведаешся пасьля».

8. Пётар кажа Яму: «Не абмыеш ног маіх да веку». Адказаў яму Ісус: «Калі не абмыю цябе, ня будзеш мець часткі са Мною».

9. Кажа Яму Сымон Пётар: «Госпадзе, ня толькі ногі мае, але і рукі, і галаву».

10. Кажа яму Ісус: «Памытаму трэба толькі ногі абмыць, бо ён увесь чысты; і вы чыстыя, але ня ўсе».

11. Бо ведаў, хто выдасьць Яго, таму сказаў: «Ня ўсе вы чыстыя».

12. Калі ж Ён абмыў ногі іхнія і ўзяў адзеньне сваё, узьлёгшы ізноў, сказаў ім: «Ці разумееце, што Я зрабіў вам?

13. Вы клічаце Мяне "Настаўнік" і "Госпад", і слушна кажаце, бо гэта Я і ёсьць.

14. Дык калі Я, Госпад і Настаўнік, абмыў вашыя ногі, дык і вы павінны абмываць ногі адзін аднаму,

15. бо Я даў вам прыклад, каб, як Я зрабіў вам, і вы рабілі.

16. Сапраўды, сапраўды кажу вам: слуга ня большы за гаспадара свайго, і пасланец ня большы за таго, хто яго паслаў.

13:12 Лк 22:27
13:16 Мц 10:24; Лк 6:40; Ян 15:20

13:18 Пс 41(40):10
13:20 Мц 10:40; Мк 9:37; Лк 9:48; 10:16
13:21 Мц 26:20-25; Мк 14:18-21; Лк 22:21-23

17. Калі гэтае ведаеце, шчасьлівыя вы, калі гэта робіце.

18. Не пра ўсіх вас кажу. Я ведаю тых, каго выбраў, але каб споўнілася Пісаньне: "Той, хто есьць са Мною хлеб, падняў на Мяне пяту сваю".

19. Цяпер кажу вам, раней, чым гэта сталася, каб, калі станецца, вы паверылі, што гэта Я ёсьць.

20. Сапраўды, сапраўды кажу вам: хто прыймае таго, каго Я паслаў, Мяне прыймае, а хто Мяне прыймае, прыймае Таго, Хто паслаў Мяне».

21. Сказаўшы гэтае, Ісус усхваляваўся ў духу, і засьведчыў, і сказаў: «Сапраўды, сапраўды кажу вам, што адзін з вас выдасьць Мяне!»

22. Тады вучні паглядалі адзін на аднаго, збянтэжаныя, пра каго Ён кажа.

23. Адзін з вучняў Ягоных, якога Ісус любіў, узьлягаў на ўлоньні Ісуса.

24. Яму дае знак Сымон Пётар, каб спытаўся, хто той, пра каго Ён кажа.

25. Той жа, прыхіліўшыся да грудзей Ісуса, кажа Яму: «Госпадзе! Хто гэта?»

26. Адказвае Ісус: «Гэта той, каму Я дам, абмачыўшы, лусту». І, абмачыўшы лусту, дае Юдзе Сымонаваму Іскарыёту.

27. І за лустаю ўвайшоў у яго шатáн. Тады кажа яму Ісус: «Што робіш, рабі хутчэй».

28. Ніхто з тых, якія ўзьлягалі, таго не зразумеў, дзеля чаго Ён гэта сказаў яму.

29. А як у Юды была калітá, некаторыя думалі, што Ісус кажа яму: «Купі, што трэба нам на сьвята», ці каб даў нешта ўбогім.

30. Той жа, узяўшы лусту, адразу выйшаў; а была ноч.

31. Калі ён выйшаў, кажа Ісус: «Цяпер праслаўлены Сын Чалавечы, і Бог праслаўлены ў Ім.

32. Калі Бог праслаўлены ў Ім, Бог праславіць Яго ў Сабе, і неўзабаве праславіць Яго.

33. Дзеткі, яшчэ трохі Я ёсьць з вамі. Будзеце шукаць Мяне і, як Я сказаў Юдэям: "Куды Я іду, вы ня можаце прыйсьці",— так кажу цяпер і вам.

34. Новае прыказаньне даю вам, каб вы любілі адзін аднаго; як Я палюбіў вас, так і вы любіце адзін аднаго.

35. Па гэтым даведаюцца ўсе, што вы — Мае вучні, калі будзеце мець любоў адзін да аднаго».

36. Кажа Яму Сымон Пётар: «Госпадзе, куды Ты ідзеш?» Адказаў яму Ісус: «Куды Я іду, ты ня можаш цяпер за Мною ісьці; але ўрэшце пойдзеш за Мною».

13:33 Ян 7:34
13:34 Ян 15:12,17; 1 Ян 3:23; 2 Ян 1:5
13:36 Мц 26:31-35; Мк 14:27-31; Лк 22:31-34

37. Кажа Яму Пётар: «Госпадзе! Чаму я не магу ісьці за Табою цяпер? Я душý маю́ палажу за Цябе».

38. Адказаў яму Ісус: «Душý сваю за Мяне паложыш? Сапраўды, сапраўды кажу табе: не прапяе певень, як тройчы адрачэшся ад Мяне.

Разьдзел 14

Няхай не трывожыцца сэрца вашае. Верце ў Бога і верце ў Мяне.

2. У доме Айца Майго жытла шмат, бо калі б гэтак не было, Я сказаў бы вам: "Іду падрыхтаваць вам месца".

3. І, калі пайду і падрыхтую вам месца, прыйду ізноў, і вазьму вас да Сябе, каб і вы былі, дзе Я.

4. І куды Я іду, вы ведаеце, і шлях ведаеце».

5. Кажа Яму Тамаш: «Госпадзе! Ня ведаем, куды ідзеш, дык як можам ведаць шлях?»

6. Кажа яму Ісус: «Я ёсьць шлях, і праўда, і жыцьцё. Ніхто не прыходзіць да Айца, калі не праз Мяне.

7. Калі б вы пазналі Мяне, пазналі б і Айца Майго. І ад цяпер пазналі Яго і бачылі Яго».

14:6 Ян 11:25

8. Кажа яму Філіп: «Госпадзе! Пакажы нам Айца, і хопіць з нас».

9. Кажа яму Ісус: «Гэтулькі часу Я з вамі, і ты не пазнаў Мяне, Філіп? Хто бачыў Мяне, бачыў Айца; дык як ты кажаш: "Пакажы нам Айца"?

10. Ці ж ты ня верыш, што Я ў Айцу, і Айцец у-ва Мне? Словы, якія Я гавару вам, не гавару ад Сябе. Айцец, Які ў-ва Мне, Ён робіць гэтыя справы.

11. Верце Мне, што Я ў Айцу, і Айцец у-ва Мне; калі ж не, дзеля самых гэтых справаў верце Мне.

12. Сапраўды, сапраўды кажу вам: хто верыць у Мяне, будзе рабіць тыя справы, якія Я раблю, і большыя за іх зробіць, бо Я да Айца Майго іду.

13. І што папросіце ў імя Маё, тое зраблю, каб быў праслаўлены Айцец у Сыне.

14. Калі што папросіце ў імя Маё, Я зраблю.

15. Калі любіце Мяне, захоўвайце прыказаньні Мае.

16. І Я ўпрашу Айца, і Ён дасьць вам другога Абаронцу, каб заставаўся з вамі на вякі,

17. Духа праўды, Якога сьвет ня можа прыняць, бо ня бачыць Яго і не пазнаў Яго, а вы пазналі Яго, бо Ён з вамі застаецца і ў вас будзе.

14:10 Ян 10:38; 17:21
14:13 Ян 15:7

18. Не пакіну вас сіротамі, прыйду да вас.

19. Яшчэ трохі, і сьвет ужо ня ўбачыць Мяне, а вы ўбачыце Мяне, бо Я жыву, і вы жыць будзеце.

20. У той дзень даведаецеся, што Я ў Айцу Маім, і вы ў-ва Мне, і Я ў вас.

21. Хто мае прыказаньні Мае і захоўвае іх, той любіць Мяне, а таго, хто любіць Мяне, будзе любіць Айцец Мой, і Я палюблю яго, і зьяўлю яму Сябе».

22. Кажа Яму Юда, не Іскарыёт: «Госпадзе! Што сталася, што Ты маеш зьявіць Сябе нам, а ня сьвету?»

23. Адказаў Ісус і сказаў яму: «Хто любіць Мяне, той захоўвае слова Маё; і Айцец Мой палюбіць яго; і Мы прыйдзем да яго і зробім жытло ў яго.

24. Хто ня любіць Мяне, не захоўвае словаў Маіх, а слова, якое вы чуеце, ня ёсьць Маё, але Айца, Які паслаў Мяне.

25. Гэтае сказаў Я вам, пакуль Я з вамі.

26. Абаронца ж, Дух Сьвяты, Якога пашле Айцец у імя Маё, навучыць вас усяго і нагадае вам усё, што Я казаў вам.

27. Супакой пакідаю вам, супакой Мой даю вам; ня так, як сьвет дае, Я даю вам. Няхай не трывожыцца сэрца вашае і не палохаецца.

14:24 Ян 7:16; 8:28; 12:49
14:26 Ян 15:26

28. Вы чулі, што Я сказаў вам: "Зыходжу і прыйду да вас". Калі б вы любілі Мяне, то ўзрадаваліся б, што Я сказаў: "Іду да Айца", бо Айцец Мой большы за Мяне.

29. І цяпер Я сказаў вам, перш, чым сталася, каб, калі станецца, вы паверылі.

30. Ужо няшмат буду гаварыць з вамі, бо прыходзіць князь гэтага сьвету, і ў-ва Мне ня мае нічога,

31. але, каб сьвет даведаўся, што Я люблю Айца і, як загадаў Мне Айцец, так і раблю. Устаньце, пойдзем адгэтуль.

Разьдзел 15

Яёсьць сапраўдная вінаградная лазá, а Айцец Мой — вінаградар.

2. Усякую галіну ў Мяне, якая не дае плоду, Ён адсякае; і ўсякую, што дае плод, абчышчае, каб больш пладоў давала.

3. Вы ўжо ачышчаныя праз слова, якое Я гаварыў вам.

4. Заставайцеся ў-ва Мне, і Я ў вас. Як галіна ня можа даваць плоду сама сабою, калі ня будзе на лазé, так і вы, калі не застанецеся ў-ва Мне.

5. Я — вінаградная лазá, вы — галіны; хто застаецца ў-ва Мне, і Я ў ім, той прыносіць мноства пладоў, бо без Мяне вы ня можаце рабіць нічога.

6. Хто ня будзе ў-ва Мне, будзе выкінуты вон, як галіна, і засохне; і іх зьбіраюць, і кідаюць у вагонь, і яны згараць.

7. Калі застанецеся ў-ва Мне, і словы Мае ў вас застануцца, то што хочаце, прасіце, і станецца вам.

8. У гэтым будзе праслаўлены Айцец Мой, калі вы прынесяцё мноства пладоў і будзеце Маімі вучнямі.

9. Як палюбіў Мяне Айцец, і Я палюбіў вас; заставайцеся ў любові Маёй.

10. Калі захаваеце прыказаньні Мае, застанецеся ў любові Маёй, як і Я захаваў прыказаньні Айца Майго і застаюся ў Яго любові.

11. Гэтае сказаў Я вам, каб радасьць Мая ў вас была, і каб радасьць вашая была поўная.

12. Гэта прыказаньне Маё, каб вы любілі адзін аднаго, як Я палюбіў вас.

13. Ніхто ня мае любові большае за тую, калі хто аддасьць душý сваю за сяброў сваіх.

14. Вы — сябры Мае, калі робіце тое, што Я загадваю вам.

15. Я больш не называю вас слугамі, бо слуга ня ведае, што робіць гаспадар ягоны, а Я

14:29 Ян 16:4

15:6 Мц 3:10; 7:19
15:7 Ян 14:13; 1 Ян 3:22
15:12 Ян 13:34; 15:17; 1 Ян 3:23; 2 Ян 1:5

назваў вас сябрамі, бо ўсё, што чуў ад Айца Майго, паведаміў вам.

16. Ня вы Мяне выбралі, але Я вас выбраў і паставіў вас, каб вы ішлі і прыносілі плод, і каб плод ваш заставаўся; каб тое, што папросіце ў Айца ў імя Маё, Ён даў вам.

17. Гэта загадваю вам, каб вы любілі адзін аднаго.

18. Калі сьвет вас ненавідзіць, зразумейце, што Мяне раней за вас зьненавідзіў.

19. Калі б вы былі са сьвету, сьвет любіў бы сваё, а як вы не са сьвету, але Я выбраў вас са сьвету, дык за гэта ненавідзіць вас сьвет.

20. Памятайце словы, якія Я сказаў вам: "Слуга ня большы за гаспадара свайго". Калі Мяне перасьледавалі, і вас будуць перасьледаваць; калі Маё слова захавалі, і вашае захаваюць.

21. Але ўсё гэтае зробяць вам дзеля імя Майго, бо ня ведаюць Таго, Хто паслаў Мяне.

22. Калі б Я не прыйшоў і не гаварыў ім, ня мелі б грэху, а цяпер ня маюць адгаворкі ў грэху сваім.

23. Хто Мяне ненавідзіць, ненавідзіць і Айца Майго.

24. Калі б Я не ўчыніў сярод іх справаў, якіх ніхто іншы не рабіў, ня мелі б грэху, а цяпер і

15:17 Ян 13:34; 15:12; 1 Ян 3:23; 2 Ян 1:5
15:20 Мц 10:24; Лк 6:40; Ян 13:16
15:21 Ян 16:3
15:22 Ян 9:41

15:25 Пс 35(34):19; 69(68):5
15:26 Ян 14:26
15:27 Дз 1:8

16:3 Ян 15:21
16:4 Ян 14:29

бачылі, і зьненавідзелі і Мяне, і Айца Майго.

25. Але каб споўнілася слова, напісанае ў Законе іхнім: "Зьненавідзелі Мяне дарэмна".

26. Калі ж прыйдзе Абаронца, Якога Я пашлю вам ад Айца, Дух Праўды, Які ад Айца зыходзіць, Ён будзе сьведчыць пра Мяне.

27. І вы таксама будзеце сьведчыць, бо вы ад пачатку са Мною.

Разьдзел 16

Гэта сказаў Я вам, каб вы ня згоршыліся.

2. Будуць выключаць вас з сынагогаў; нават прыходзіць гадзіна, калі кожны, хто заб'е вас, будзе думаць, што выконвае служэньне Богу.

3. І гэтак учы́няць вам, бо не пазналі ані Айца, ані Мяне.

4. Але Я сказаў вам гэта, каб, калі прыйдзе тая гадзіна, вы памяталі, што Я сказаў вам; а не казаў вам гэтага спачатку, бо быў з вамі.

5. Цяпер жа Я іду да Таго, Хто паслаў Мяне, і ніхто з вас не пытаецца ў Мяне: "Куды ідзеш?"

6. Але ад таго, што Я сказаў вам гэта, смутак напоўніў сэрца вашае.

7. Але Я праўду кажу вам: карысьней для вас, каб Я

адыйшоў; бо калі Я не адыйду, Абаронца ня прыйдзе да вас, а калі пайду, пашлю Яго да вас,

8. і Ён, прыйшоўшы, будзе дакараць сьвет у грэху, праведнасьці і судзе;

9. у грэху, што ня вераць у Мяне;

10. у праведнасьці, што Я да Айца Майго іду, і ўжо ня ўбачыце Мяне;

11. а ў судзе, што князь сьвету гэтага асуджаны.

12. Яшчэ шмат што ма́ю сказаць вам, але вы цяпер ня можаце перанесьці.

13. Калі ж прыйдзе Ён, Дух Праўды, то будзе весьці вас да ўсякае праўды, бо не ад Сябе гаварыць будзе, але будзе гаварыць тое, што пачуе, і абвесьціць вам, што мае прыйсьці.

14. Ён праславіць Мяне, бо з Майго возьме і вам абвесьціць.

15. Усё, што мае Айцец, ёсьць Маё; таму Я сказаў, што з Майго возьме і вам абвесьціць.

16. Крыху, і ня будзеце бачыць Мяне; і зноў крыху, і ўгледзіце Мяне, бо Я да Айца іду».

17. Тады гаварылі некаторыя з вучняў Ягоных паміж сабою: «Што гэта Ён кажа нам: "Крыху, і ня будзеце бачыць Мяне, і зноў крыху, і ўгледзіце Мяне", і: "Я да Айца іду"?»

18. Тады гаварылі: «Што гэта значыць, што Ён кажа: "Крыху"? Ня ведаем, што гаворыць».

19. Тады зразумеў Ісус, што хацелі спытацца ў Яго, і сказаў ім: «Ці пра тое пытаецеся адзін у аднаго, што Я сказаў: "Крыху, і ня будзеце бачыць Мяне, і зноў крыху, і ўгледзіце Мяне"?

20. Сапраўды, сапраўды кажу вам: вы заплачаце і загалосіце, а сьвет узрадуецца; вы сумныя будзеце, але смутак ваш радасьцю станецца.

21. Жанчына, калі нараджае, мае смутак, бо прыйшла яе гадзіна, але, калі народзіць дзіця, дык ужо ня памятае пра гора ад радасьці, бо нарадзіўся чалавек у сьвет.

22. Так і вы цяпер маеце смутак, але Я ўбачу вас ізноў, і ўзрадуецца сэрца вашае, і радасьці вашай ніхто не забярэ ў вас.

23. І ў той дзень ня будзеце пытацца ў Мяне ні пра што. Сапраўды, сапраўды кажу вам, калі пра што папросіце Айца ў імя Маё, Ён дасьць вам.

24. Да сёньня вы нічога не прасілі ў імя Маё. Прасіце, і атрымаеце, каб радасьць вашая была поўная.

25. Гэта ў прыказках гаварыў Я вам, але прыходзіць гадзіна, калі ўжо ня буду гаварыць у прыказках, але адкрыта абвяшчу вам пра Айца.

26. У той дзень будзеце прасіць у імя Маё, і не кажу вам, што Я буду прасіць Айца за вас,

27. бо Сам Айцец сябруе з вамі, бо вы пасябравалі са Мною і паверылі, што Я ад Бога зыйшоў.

28. Я зыйшоў ад Айца і прыйшоў у сьвет, і зноў пакідаю сьвет і іду да Айца».

29. Кажуць Яму вучні Ягоныя: «Вось, Ты цяпер адкрыта гаворыш і прыказкі аніякай не кажаш.

30. Цяпер ведаем, што Ты ведаеш усё і ня маеш патрэбы, каб хто пытаўся ў Цябе. Дзеля гэтага верым, што Ты ад Бога зыйшоў».

31. Адказаў ім Ісус: «Цяпер верыце?

32. Вось, прыходзіць гадзіна, і ўжо прыйшла, калі вы расьсеецеся кожны ў свой бок і пакінеце Мяне аднаго. Але Я не адзін, бо Айцец са Мною.

33. Гэта сказаў Я вам, каб мелі супакой у-ва Мне. У гэтым сьвеце гора мець будзеце, але будзьце пэўныя, Я перамог сьвет».

Разьдзел 17

Гэта сказаў Ісус, і падняў вочы Свае да неба, і прамовіў: «Ойча! Прыйшла гадзіна. Праслаў Сына Твайго, каб і Сын Твой праславіў Цябе,

17:2 Мц 28:18

2. бо Ты даў Яму ўладу над усякім целам, каб усяму, што Ты даў Яму, Ён даў жыцьцё вечнае.

3. А гэта ёсьць жыцьцё вечнае, каб пазналі Цябе, адзінага праўдзівага Бога, і Таго, Каго Ты паслаў,— Ісуса Хрыста.

4. Я праславіў Цябе на зямлі, скончыў справу, якую Ты даў Мне зрабіць.

5. Дык цяпер праслаў Мяне Ты, Ойча, у Цябе Самога той славаю, якую Я меў у Цябе раней, чым сьвет быў.

6. Я зьявіў імя Тваё людзям, якіх Ты Мне даў са сьвету. Яны былі Твае, і Ты іх даў Мне, і яны захавалі слова Тваё.

7. Цяпер яны пазналі, што ўсё, што Ты даў Мне, гэта ад Цябе.

8. Бо словы, якія Ты даў Мне, Я даў ім, і яны ўзялі і сапраўды зразумелі, што Я ад Цябе зыйшоў, і паверылі, што Ты Мяне паслаў.

9. Я за іх прашу, не за сьвет прашу, але за тых, якіх Ты даў Мне, бо яны Твае.

10. І ўсё Маё — Тваё, і Тваё — Маё; і ў іх Я ўславіўся.

11. І Я ўжо не ў сьвеце, але яны ў сьвеце, а Я да Цябе іду. Ойча сьвяты! Захавай іх у імя Тваё, тых, якіх Ты Мне даў, каб яны былі адно, як і Мы.

12. Калі Я быў з імі ў сьвеце, Я захоўваў іх у імя Тваё; тых, якіх Ты Мне даў, Я захаваў, і ніхто з іх не загінуў, акрамя сына загубы, каб споўнілася Пісаньне.

13. Цяпер жа Я да Цябе іду і гэта кажу ў сьвеце, каб яны мелі радасьць Маю ў сабе поўную.

14. Я даў ім слова Тваё, і сьвет зьненавідзеў іх, бо яны не са сьвету, як і Я не са сьвету.

15. Не прашу, каб Ты ўзяў іх са сьвету, але каб захаваў іх ад зла.

16. Яны не са сьвету, як і Я не са сьвету.

17. Асьвяці іх у праўдзе Тваёй! Слова Тваё — праўда.

18. Як Ты паслаў Мяне ў сьвет, так і Я паслаў іх у сьвет.

19. І за іх Я пасьвячаю Сябе, каб і яны былі асьвечаны ў праўдзе.

20. Не за іх жа толькі прашу, але і за тых, якія паверылі ў Мяне праз слова іх,

21. каб усе былі адно, як Ты, Айцец, у-ва Мне, і Я ў Табе, каб і яны былі ў Нас адно, каб паверыў сьвет, што Ты паслаў Мяне.

22. І славу, якую Ты даў Мне, Я даў ім, каб яны былі адно, як Мы адно.

23. Я ў іх, і Ты ў-ва Мне; каб былі злучаны ў адно, і каб пазнаў сьвет, што Ты паслаў Мяне і палюбіў іх, як палюбіў Мяне.

24. Ойча, тыя, якіх Ты даў Мне, хачу, каб і яны былі са Мною там, дзе Я, каб бачылі славу Маю, якую Ты даў Мне, бо Ты палюбіў Мяне раней заснаваньня сьвету.

25. Ойча праведны! І сьвет Цябе не пазнаў, але Я пазнаў Цябе, і яны пазналі, што Ты паслаў Мяне.

26. І Я паведаміў ім імя Тваё і паведамлю, каб любоў, якою Ты палюбіў Мяне, у іх была, і Я ў іх».

17:11 Ян 17:21
17:12 Пс 41(40):10; Ян 13:18; 18:9
17:17 Пс 119 (118):142
17:21 Ян 10:38; 14:10; 17:11

Разьдзел 18

Сказаўшы гэта, Ісус выйшаў з вучнямі Сваімі за струмень Кедрон, дзе быў сад, у які ўвайшоў Сам і вучні Ягоныя.

2. Ведаў жа гэтае месца і Юда, які выдаў Яго, бо Ісус там часта зьбіраўся з вучнямі Сваімі.

3. Дык Юда, узяўшы кагорту і паслугачоў ад першасьвятароў і фарысэяў, прыходзіць

18:3 Мц 26:47-54; Мк 14:43-47; Лк 22:47-51

туды з ліхтарамі, лямпамі і зброяй.

4. Ісус жа, ведаючы ўсё, што з Ім будзе, выйшаў і сказаў ім: «Каго шукаеце?»

5. Адказалі Яму: «Ісуса з Назарэту». Кажа ім Ісус: «Гэта Я». Стаяў жа з імі і Юда, які выдаў Яго.

6. Калі ж Ён сказаў ім: «Гэта Я», яны адступіліся назад і ўпалі на зямлю.

7. Тады ізноў спытаўся ў іх: «Каго шукаеце?» Яны сказалі: «Ісуса з Назарэту».

8. Адказаў Ісус: «Я сказаў вам, што гэта Я; калі ж Мяне шукаеце, дазвольце ім адыйсьці»,

9. каб споўнілася слова, якое Ён сказаў: «З тых, якіх Ты даў Мне, Я не загубіў нікога».

10. Сымон жа Пётар, маючы меч, выцягнуў яго і ўдарыў слугу першасьвятара, і адсек яму правае вуха; а імя таго слугі́ было Малх.

11. Але Ісус сказаў Пятру: «Укладзі меч твой у похвы. Ці ж Я ня вып'ю келіха, які даў Мне Айцец?»

12. Тады кагорта і тысячнік, і паслугачы́ юдэйскія схапілі Ісуса, і зьвязалі Яго,

13. і павялі Яго спачатку да Анны, бо ён быў цесьцем Каяфы, які быў у той год першасьвятаром.

18:9 Ян 17:12
18:11 Мц 26:39; Мк 14:36; Лк 22:42

14. Гэты Каяфа пара́дзіў Юдэям, што карысьней аднаму Чалавеку загінуць за народ.

15. А за Ісусам ішоў Сымон Пётар і другі вучань. Вучань той быў знаёмы з першасьвятаром, і ён увайшоў з Ісусам на панадворак першасьвятара.

16. А Пётар стаяў ля дзьвярэй звонку. Тады другі вучань, які быў знаёмы з першасьвятаром, пайшоў, і сказаў прыдзьверніцы, і ўвёў Пятра.

17. Тады кажа служка прыдзьверніца Пятру: «Ці і ты ня з вучняў Гэтага Чалавека?» Ён кажа: «Не».

18. А слу́гі і паслугачы́, распаліўшы вуглі, бо было сьцюдзёна, стаялі і грэліся. Пётар таксама стаяў з імі і грэ́ўся.

19. Першасьвятар жа спытаўся ў Ісуса пра вучняў Ягоных і пра вучэньне Ягонае.

20. Адказаў яму Ісус: «Я адкрыта гаварыў сьвету. Я заўсёды навучаў у сынагозе і ў сьвятыні, дзе заўсёды зьбіраюцца Юдэі, і таемна не гаварыў нічога.

21. Чаму пытаешся ў Мяне? Папытайся ў тых, хто слухаў, што Я гаварыў ім. Вось яны ведаюць, што Я гаварыў».

22. Калі Ён сказаў гэта, адзін з паслугачоў, які стаяў побач, ударыў Ісуса па шчацэ,

18:14 Ян 14:49-50
18:15 Мц 26:69-70; Мк 14:66-68; Лк 22:55-57
18:19 Мц 26:59-66; Мк 14:55-64; Лк 22:66-71

кажучы: «Так Ты адказваеш першасьвятару?»

23. Адказаў яму Ісус: «Калі Я сказаў кепска, засьведчы, што кепска, а калі добра, за што б'еш Мяне?»

24. Анна паслаў Яго зьвязанага да першасьвятара Каяфы.

25. А Сымон Пётар стаяў і грэўся. Тады сказалі яму: «Ці і ты ня з вучняў Ягоных?» Ён адрокся і сказаў: «Не».

26. Кажа адзін са слугаў першасьвятара, сваяк таго, якому Пётар адсек вуха: «Ці ж ня бачыў я цябе з Ім у садзе?»

27. Пётар ізноў адрокся; і адразу прапяяў певень.

28. Тады вядуць Ісуса ад Каяфы ў прэторыю. Была раніца, і яны не ўвайшлі ў прэторыю, каб не занячысьціцца, але каб маглі есьці пасху.

29. Дык выйшаў да іх Пілат і сказаў: «Якое абвінавачваньне вы выстаўляеце адносна Чалавека гэтага?»

30. Яны адказалі і сказалі яму: «Калі б Ён ня быў ліхадзеем, мы ня выдалі б Яго табе!»

31. Тады сказаў ім Пілат: «Вазьміце Яго вы і паводле вашага Закону судзіце Яго». Тады Юдэі сказалі яму: «Нам нікога ня можна забіваць»,

32. каб споўнілася слова Ісуса, якое Ён сказаў, даючы знак, якою сьмерцю мае памерці.

18:25
Мц 26:71-75; Мк 14:69-72; Лк 22:58-62
18:28
Мц 27:1-2, 11-14; Мк 15:1-5; Лк 23:1-5
18:32
Ян 3:14; 12:32

33. Дык Пілат ізноў увайшоў у прэторыю, і паклікаў Ісуса, і сказаў Яму: «Ты — Валадар Юдэйскі?»

34. Адказаў яму Ісус: «Ці ты ад сябе гаворыш гэта, ці іншыя сказалі табе пра Мяне?»

35. Пілат адказаў: «Ці ж я Юдэй? Твой народ і першасьвятары выдалі Цябе мне. Што Ты ўчыніў?»

36. Адказаў Ісус: «Валадарства Маё ня з гэтага сьвету. Калі б з гэтага сьвету было Валадарства Маё, паслугачы Мае змагаліся б, каб Я ня быў выдадзены Юдэям. Цяпер жа Валадарства Маё ня згэтуль».

37. Тады сказаў Яму Пілат: «Дык Ты Валадар?» Адказаў Ісус: «Ты кажаш, што Я — Валадар. Я на тое нарадзіўся і на тое прыйшоў у сьвет, каб сьведчыць пра праўду. Усякі, хто з праўды, слухае голас Мой».

38. Кажа Яму Пілат: «Што ёсьць праўда?» І, сказаўшы гэта, ізноў выйшаў да Юдэяў і кажа ім: «Я аніякае віны ў Ім не знаходжу.

39. Ёсьць жа ў вас звычай, каб я некага адпускаў вам на Пасху. Хочаце, адпушчу вам Валадара Юдэйскага?»

40. Тады ізноў закрычалі ўсе, кажучы: «Не Яго, але Бараббу!» А Барабба быў разбойнік.

18:38
Мц 27:15-31; Мк 15:6-20; Лк 23:13-25

Разьдзел 19

Тады Пілат узяў Ісуса і бічаваў.

2. І жаўнеры, сплёўшы вянок з церняў, усклалі Яму на галаву, і апранулі Яму пурпуровую шату,

3. і казалі: «Радуйся, Валадару Юдэйскі!», і білі Яго па шчоках.

4. Тады Пілат ізноў выйшаў навонкі і кажа ім: «Вось, я выводжу Яго навонкі да вас, каб вы даведаліся, што я не знаходжу ў Ім аніякае віны».

5. Тады выйшаў навонкі Ісус у цярновым вянку і пурпуровай шаце. І кажа ім [Пілат]: «Вось Чалавек!»

6. Калі ж убачылі Яго першасьвятары і паслугачы, дык закрычалі, кажучы: «Укрыжуй, укрыжуй!» Кажа ім Пілат: «Вазьміце Яго вы і ўкрыжуйце, бо я не знайшоў ў Ім віны».

7. Адказалі яму Юдэі: «Мы маем Закон; і паводле Закону нашага Ён павінен памерці, бо зрабіў Сябе Сынам Божым».

8. Калі Пілат пачуў гэта слова, яшчэ больш спалохаўся.

9. І ўвайшоў ён ізноў у прэторыю, і кажа Ісусу: «Адкуль Ты?» Ісус жа ня даў яму адказу.

10. Тады кажа Яму Пілат: «Ты не гаворыш са мною? Ці Ты ня ведаеш, што я маю ўладу ўкрыжаваць Цябе і маю ўладу адпусьціць Цябе?»

19:4 Ян 18:38
19:7 Друг 18:20

11. Адказаў Ісус: «Ты ня меў бы аніякае ўлады нада Мною, калі б Табе не было дадзена звыш; дзеля гэтага большы грэх мае той, хто выдаў Мяне табе».

12. З таго моманту Пілат шукаў, каб адпусьціць Яго. А Юдэі закрычалі, кажучы: «Калі адпусьціш Яго, ты ня сябра цэзару; усякі, хто робіць сябе валадаром, працівіцца цэзару».

13. Пілат, пачуўшы гэта слова, вывеў Ісуса на вонкі і сеў на судовым пасадзе, на месцы, якое звалася Літастра́тан, а па-гебрайску — Габбата́.

14. А быў дзень прыгатаваньня Пасхі, гадзіна каля шостай. І кажа ён Юдэям: «Вось, Валадар ваш!»

15. Яны ж закрычалі: «Вазьмі, вазьмі, укрыжуй Яго!» Кажа ім Пілат: «Валадара вашага ўкрыжую?» Адказалі першасьвятары: «Мы ня маем валадара, акрамя цэзара».

16. Тады ён выдаў ім Яго, каб быў укрыжаваны. Яны ўзялі Ісуса і павялі.

19:16 Мц 27:33-44; Мк 15:22-32; Лк 23:32-38

17. І, несучы крыж Свой, Ён выйшаў на месца, называнае Чараповае, якое па-гебрайску завецца Гальгота́.

18. Там укрыжавалі Яго, і з Ім двух другіх паабапал Яго, а ў сярэдзіне — Ісуса.

19. А Пілат напісаў надпіс і паставіў на крыжы. Было ж напісана: «Ісус з Назарэту, Валадар Юдэйскі».

20. Гэты надпіс чыталі многія Юдэі, бо месца, дзе быў укрыжаваны Ісус, было недалёка ад гораду, і напісана было па-гебрайску, па-грэцку і па-рымску.

21. Тады казалі Пілату першасьвятары юдэйскія: «Не пішы: "Валадар Юдэйскі", але, што Ён Сам сказаў: "Я — валадар юдэйскі"».

22. Адказаў Пілат: «Што я напісаў, тое напісаў».

23. А жаўнеры, калі ўкрыжавалі Ісуса, узялі адзеньне Ягонае і падзялілі на чатыры часткі — кожнаму жаўнеру частка, і вопратку. А вопратка была ня шытая, але ўся вытканая ад верху.

24. Тады сказалі яны адзін аднаму: «Ня будзем разьдзіраць яе, але кінем жэрабя, чыёй яна будзе»; каб споўнілася Пісаньне, якое кажа: «Падзялілі адзеньне Маё між сабою і пра шату Маю кідалі жэрабе». Так і ўчынілі жаўнеры.

25. А каля крыжа Ісуса стаялі маці Ягоная і сястра маці Ягонай Марыя Кляопава, і Марыя Магдалена.

19:24 Пс 22(21):19

26. Ісус жа, убачыўшы маці і вучня, які стаяў побач і якога Ён любіў, кажа маці Сваёй: «Жанчына! Вось сын твой!»

27. Потым кажа вучню: «Вось маці твая!» І з таго часу вучань узяў яе да сябе.

28. Пасьля гэтага Ісус, ведаючы, што ўсё ўжо зьдзейсьнілася, каб споўнілася Пісаньне, кажа: «Смагну!»

29. Там стаяла пасудзіна, поўная воцату. [Жаўнеры], напоўніўшы губку воцатам і ўсклаўшы на ізоп, паднесьлі да вуснаў Ягоных.

30. Калі ж Ісус узяў воцат, сказаў: «Зьдзейсьнілася!», і, схіліўшы галаву, аддаў дух.

31. А Юдэі, каб не засталіся целы на крыжы ў суботу, таму што быў дзень прыгатаваньня, а тая субота была днём вялікім, прасілі Пілата, каб перабіць ў іх галёнкі і зьняць.

32. Тады прыйшлі жаўнеры, і ў першага перабілі галёнкі, і ў другога, які быў укрыжаваны з Ім.

33. Прыйшоўшы да Ісуса, калі ўбачылі, што Ён ужо памёршы, дык не перабілі ў Яго галёнак,

19:28 Пс 22(21):16; 69(68):22; Мц 27:48-50; Мк 15:36-37; Лк 23:46

34. але адзін з жаўнераў дзідаю прабіў бок Ягоны, і адразу выцякла кроў і вада.

35. І той, хто бачыў, засьведчыў, і сьведчаньне ягонае праўдзівае; і ён ведае, што кажа праўду, каб вы паверылі.

36. Бо гэта сталася, каб споўнілася Пісаньне: «Косьць Ягоная ня будзе пераломленая».

37. І зноў іншае Пісаньне кажа: «Угледзяць, каго прабілі».

38. Пасьля гэтага Язэп з Арыматэі, які быў вучнем Ісуса, але патаемным дзеля страху перад Юдэямі, папрасіў Пілата, каб узяць цела Ісуса; і Пілат дазволіў. Тады ён прыйшоў і ўзяў цела Ісуса.

39. Прыйшоў і Нікадэм, які перш прыходзіў да Ісуса ўначы, несучы мешаніну сьмірны і алёэ фунтаў каля ста.

40. Яны ўзялі цела Ісуса і абгарнулі Яго ў прасьціну з духмянасьцямі, як ёсьць звычай хаваць у Юдэяў.

41. На тым месцы, дзе Ён быў укрыжаваны, быў сад, і ў тым садзе — новая магіла, у якой яшчэ ніхто ня быў паложаны.

42. Там дзеля дня прыгатаваньня юдэйскага, бо магіла была блізка, палажылі Ісуса.

Разьдзел 20

У першы ж дзень пасьля суботы Марыя Магдалена прыходзіць раніцаю, калі яшчэ было цёмна, да магілы і бачыць, што камень адвалены ад магілы.

2. Тады бяжыць і прыходзіць да Сымона Пятра і другога вучня, з якім сябраваў Ісус, і кажа ім: «Узялі Госпада з магілы, і ня ведаем, дзе палажылі Яго».

3. Тады выйшаў Пётар і другі вучань і прыйшлі да магілы.

4. Беглі ж абодва разам, і другі вучань бег хутчэй за Пятра, і прыйшоў першы да магілы,

5. і, нахіліўшыся, бачыць, што ляжыць прасьціна, але не ўвайшоў.

6. Тады прыходзіць Сымон Пётар, ідучы за ім, і ўваходзіць у магілу, і бачыць, што ляжыць прасьціна

7. і хустка, што была на галаве Ягонай, не разам з прасьціною, але асобна скручаная ў адным месцы.

8. Тады ўвайшоў і другі вучань, які першы прыйшоў да магілы, і ўбачыў, і паверыў.

9. Бо яны яшчэ ня ведалі Пісаньня, што Ён мусіць ува скрэснуць з мёртвых.

10. Тады вучні ізноў адыйшлі да сябе.

11. А Марыя стаяла звонку каля магілы, плачучы. Калі ж яна плакала, нахілілася да магілы

19:36 Вых 12:46; Лікі 9:12; Пс 34(33):21
19:37 Зах 12:10; Адкр 1:7
19:38 Мц 27:57-61; Мк 15:42-47; Лк 23:50-56
19:39 Ян 3:1-2
20:1 Мц 28:1-8; Мк 16:1-8; Лк 24:1-10
20:3 Лк 24:12
20:9 Пс 16(15):10
20:11 Мц 28:9-10; Мк 16:9-10

12. і бачыць двух анёлаў у белым, што сядзелі адзін ля галавы і другі ля ног, дзе ляжала цела Ісуса.

13. І яны кажуць ёй: «Жанчына! Што ты плачаш?» Яна кажа: «Забралі Госпада майго, і ня ведаю, дзе палажылі Яго».

14. І, сказаўшы гэта, яна павярнулася назад, і бачыць, што стаіць Ісус, і яна ня ведала, што гэта Ісус.

15. Кажа ёй Ісус: «Жанчына! Што ты плачаш? Каго шукаеш?» Яна, думаючы, што гэта садоўнік, кажа Яму: «Пане! Калі Ты вынес Яго, скажы мне, дзе Ты Яго палажыў, і я вазьму Яго».

16. Кажа ёй Ісус: «Марыя!» Яна, павярнуўшыся, кажа Яму: «Раббуні!»,— што значыць Настаўнік.

17. Кажа ёй Ісус: «Не дакранайся да Мяне, бо Я яшчэ не ўзыйшоў да Айца Майго, а ідзі да братоў Маіх і скажы ім: "Узыходжу да Айца Майго і Айца вашага, і да Бога Майго і Бога вашага"».

18. Марыя Магдалена прыходзіць, абвяшчаючы вучням, што бачыла Госпада і што Ён гэта сказаў ёй.

19. А ўвечары таго першага дня пасьля суботы, калі дзьверы там, дзе зьбіраліся вучні Ягоныя, былі замкнёныя дзеля страху перад Юдэямі, прыйшоў Ісус, і стаў пасярэдзіне, і кажа ім: «Супакой вам!»

20. І, сказаўшы гэта, паказаў ім рукі і бок Свой. Тады ўзрадаваліся вучні, убачыўшы Госпада.

21. Тады Ісус сказаў ім ізноў: «Супакой вам! Як паслаў Мяне Айцец, і Я пасылаю вас».

22. І, сказаўшы гэта, дыхнуў і кажа ім: «Прыйміце Духа Сьвятога.

23. Каму адпусьціце грахі, таму будуць адпушчаны, на кім затрымаеце, на тым будуць затрыманыя».

24. А Тамаш, адзін з Дванаццаці, называны Блізьнюк, ня быў з імі, калі прыходзіў Ісус.

25. Іншыя вучні тады сказалі яму: «Мы бачылі Госпада». А ён сказаў ім: «Калі ня ўбачу на руках Ягоных ранаў ад цьвікоў і не ўткну пальца майго ў раны ад цьвікоў, і не ўлажу рукі маёй у бок Ягоны, не паверу».

26. І праз восем дзён ізноў былі ў доме вучні Ягоныя, і Тамаш з імі. Прыходзіць Ісус пры замкнёных дзьвярах, і стаў пасярэдзіне, і сказаў: «Супакой вам!»

27. Потым кажа да Тамаша: «Дай сюды палец твой і паглядзі рукі Мае; дай руку тваю

20:12 Мк 16:5
20:19 Мк 16:14; Лк 24:36-40
20:21 Ян 17:18
20:23 Мц 16:19; 18:18

і ўткні ў бок Мой; і ня будзь няверным, але верным».

28. І адказаў Тамаш, і сказаў Яму: «Госпад мой і Бог мой!»

29. Кажа яму Ісус: «Ты паверыў, Тамаш, таму што ўбачыў Мяне. Шчасьлівыя тыя, якія ня бачылі і паверылі».

30. Тады шмат іншых знакаў учыніў Ісус перад вучнямі Сваімі, пра якія не напісана ў гэтай кнізе.

31. А гэта напісана, каб вы паверылі, што Ісус ёсьць Хрыстос, Сын Божы, і каб, веручы, мелі жыцьцё ў імя Яго.

Разьдзел 21

Пасьля гэтага ізноў зьявіўся Ісус вучням Сваім ля мора Тыбэрыядзкага. Зьявіўся Ён вось як:

2. былі разам Сымон Пётар і Тамаш, называны Блізьнюк, і Натанаэль з Каны Галілейскай, і сыны Зэбэдэявы, і двое другіх з вучняў Ягоных.

3. Кажа ім Сымон Пётар: «Іду лавіць рыбу». Кажуць яму: «Пойдзем і мы з табою». Яны выйшлі і адразу ўвайшлі ў човен, і не злавілі ў тую ноч нічога.

4. Калі ўжо настала раніца, Ісус стаў на беразе, але вучні не пазналі, што гэта Ісус.

5. Кажа ім Ісус: «Дзеці! Ці маеце што ядомае?» Яны адказалі Яму: «Не».

20:29 1 Пт 1:8
20:30 Ян 21:25
20:31 1 Ян 5:13

21:3 Лк 5:5

6. Ён жа сказаў ім: «Закіньце нерат на правы бок чаўна і зловіце». Тады яны закінулі, і ўжо не маглі яго выцягнуць дзеля мноства рыбы.

7. Тады той вучань, якога любіў Ісус, кажа Пятру: «Гэта Госпад». Сымон жа Пётар, пачуўшы, што гэта Госпад, падперазаўся кашуляю, бо быў голы, і кінуўся ў мора.

8. А іншыя вучні прыплылі ў чаўне, бо не былі далёка ад зямлі, локцяў каля двухсот, цягнучы нерат з рыбаю.

9. Калі ж выйшлі на зямлю, бачаць раскладзены агонь і рыбу, што ляжала на ім, і хлеб.

10. Кажа ім Ісус: «Прынясіце з тае рыбы, якую вы цяпер злавілі».

11. Сымон Пётар пайшоў і выцягнуў на зямлю нерат, поўны вялікіх рыбаў, якіх было сто пяцьдзясят тры, і пры гэткай колькасьці нерат не падраўся.

12. Кажа ім Ісус: «Ідзіце, абедайце». З вучняў жа ніхто не адважыўся даведвацца ў Яго: «Хто Ты?», бо ведалі, што гэта Госпад.

13. Прыходзіць тады Ісус, і бярэ хлеб, і дае ім; таксама і рыбу.

14. Гэта ўжо трэці раз зьявіўся Ісус вучням Сваім пасьля ўваскрасеньня з мёртвых.

21:6 Лк 5:6

15. Калі ж яны абедалі, Ісус кажа Сымону Пятру: «Сымон Ёнін, ці любіш ты Мяне больш, чым гэтыя?» Той кажа Яму: «Так, Госпадзе! Ты ведаеш, што я сябрую з Табою». Ён кажа яму: «Пасьві ягняткі Мае».

16. Зноў кажа яму другі раз: «Сымон Ёнін, ці любіш ты Мяне?» Той кажа Яму: «Так, Госпадзе! Ты ведаеш, што я сябрую з Табою». Ён кажа яму: «Пасьві авечкі Мае».

17. Кажа яму трэці раз: «Сымон Ёнін, ці сябруеш ты са Мною?» Засмуціўся Пётар, што трэці раз спытаўся ў яго: «Ці сябруеш ты са Мною?», і сказаў Яму: «Госпадзе! Ты ўсё ведаеш, Ты ведаеш, што я сябрую з Табою!» Кажа яму Ісус: «Пасьві авечкі Мае.

18. Сапраўды, сапраўды кажу табе: калі ты быў малады, дык падпаясваўся сам і хадзіў, куды хацеў; а як састарэеш, выцягнеш рукі твае, і другі цябе падпаяша і павядзе, куды ня хочаш».

19. А гэта Ён сказаў, даючы знак, якою сьмерцяю

21:20
Ян 13:23

21:24
Ян 19:35
21:25
Ян 20:30

той праславіць Бога. І, сказаўшы гэтае, кажа яму: «Ідзі за Мною».

20. Павярнуўшыся, Пётар бачыць, што ідзе за ім вучань, якога любіў Ісус і які на вячэры ўзьлёг ля грудзей Ягоных, і сказаў: «Госпадзе! Хто той, які выдасьць Цябе?»

21. Убачыўшы яго, Пётар кажа Ісусу: «Госпадзе! А ён што?»

22. Кажа яму Ісус: «Калі Я хачу, каб ён застаўся, пакуль прыйду, што табе? Ты ідзі за Мною!»

23. Тады прайшло слова гэтае між братоў, што вучань той не памрэ. Але Ісус не сказаў яму, што ён не памрэ, але: «Калі Я хачу, каб ён застаўся, пакуль прыйду, што табе?»

24. Гэты вучань і сьведчыць пра гэтае, і напісаў гэта. І мы ведаем, што праўдзівае сьведчаньне ягонае.

25. Ёсьць таксама шмат іншага, што ўчыніў Ісус, але, каб напісаць гэта асобна, дык, я мяркую, і самому сьвету не зьмясьціць бы напісаных кнігаў. Амэн.

ДЗЕІ АПОСТАЛАЎ

Разьдзел 1

Што праўда, першае слова ўчыніў я, Тэафіле, пра ўсё, што пачаў Ісус рабіць і навучаць

2. да таго дня, у які быў узьнесены, даўшы праз Духа Сьвятога загады апосталам, якіх выбраў,

3. і перад якімі зьявіў Сябе жывым пасьля цярпеньняў Сваіх са шматлікімі доказамі, на працягу сарака дзён паказываючыся ім і кажучы пра Валадарства Божае.

4. І, сабраўшы іх, загадаў ім: «Не адыходзьце з Ерусаліму, але чакайце на абяцаньне Айца, пра якое вы чулі ад Мяне,

5. што Ян хрысьціў вадою, а вы праз некалькі дзён будзеце ахрышчаны Духам Сьвятым».

6. А яны, зыйшоўшыся, пыталіся ў Яго, кажучы: «Госпадзе, ці ня ў гэты час Ты адновіш валадарства Ізраіля?»

7. Ён жа сказаў ім: «Ня вам ведаць час ці пару́, якія Айцец паклаў ва ўладзе Сваёй,

1:1 Лк 1:1-4
1:4 Лк 24:49
1:5 Мц 3:11; Мк 1:8; Лк 3:16; Ян 1:33
1:8 Мц 28:19; Мк 16:15; Лк 24:47-48
1:9 Мк 16:19; Лк 24:50-51
1:13 Мц 10:2-4; Мк 3:16-19; Лк 6:14-16

8. але вы возьмеце сілу, як зыйдзе на вас Дух Сьвяты, і будзеце Мне сьведкамі ў Ерусаліме, і ў-ва ўсёй Юдэі і Самарыі, і нават да краю зямлі».

9. І, сказаўшы гэтае, Ён быў падняты, калі яны глядзелі [на Яго], і воблака ўзяло Яго ад вачэй іхніх.

10. І калі яны ўглядаліся ў неба, як Ён адыходзіў, вось, два мужы сталі перад імі ў белым адзеньні

11. і сказалі: «Мужы Галілейскія! Чаго вы стаіцё, гледзячы ў неба? Гэты Ісус, узяты ад вас у неба, прыйдзе гэтак сама, як вы бачылі Яго, што ідзе ў неба».

12. Тады яны вярнуліся ў Ерусалім з гары, называнай Аліўнай, што блізка ад Ерусаліму, за дзень суботні ходу.

13. І, калі прыйшлі, узыйшлі ў залю, дзе былі Пётар, і Якуб, і Ян, і Андрэй, Філіп і Тамаш, Барталамей і Мацьвей, Якуб Алфеяў і Сымон Зілот, і Юда Якубаў.

14. Усе яны трывалі аднадушна ў малітвах і просьбах разам з жанчынамі, і Марыяй, маці Ісуса, і братамі Ягонымі.

15. І ў тыя дні Пётар, устаўшы сярод вучняў, сказаў,— а была грамада імёнаў разам каля ста дваццаці:

16. «Мужы браты! Мусіла споўніцца тое Пісаньне, якое казаў раней Дух Сьвяты праз вусны Давіда пра Юду, што стаўся павадыром тых, якія схапілі Ісуса,

17. што быў ён палічаны з намі, і выпала яму жэрабя служэньня гэтага.

18. Ён, што праўда, прыдбаў поле за нагароду няправеднасьці і, рынуўшыся, разьдзёрся папалове, і вывалiліся ўсе ўнутранасьці ягоныя,

19. і сталася гэта вядома ўсім, хто жыве ў Ерусаліме, так што поле тое названае на іхняй мове Акельдама, гэта ёсьць Поле крыві.

20. Бо напісана ў кнізе Псальмаў: "Няхай станецца двор ягоны пустым, і няхай ніхто не жыве ў ім", і: "Урад ягоны няхай возьме іншы".

21. Дык з тых мужоў, якія зыходзіліся з намі праз увесь час, калі прыходзіў і выходзіў да нас Госпад Ісус,

1:18 Мц 27:3-8
1:20 Пс 69 (68):26; 109(108):8

22. пачынаючы ад хрышчэньня Янавага ажно да дня, калі Ён быў узяты ад нас, адзін з іх мусіць стацца разам з намі сьведкам уваскрасеньня Яго».

23. І паставілі двух: Язэпа, называнага Барсабам, якога звалі Юстам, і Мацея,

24. і, молячыся, сказалі: «Ты, Госпадзе, Які ведаеш сэрцы ўсіх, пакажы з гэтых двух аднаго, якога Ты выбраў

25. узяць жэрабя служэньня гэтага і апостальства, ад якога адступіўся Юда, каб ісьці на месца сваё».

26. І кінулі жэрабя пра іх, і ўпала жэрабя на Мацея, і ён быў далучаны да адзінаццаці апосталаў.

Разьдзел 2

Як надыйшоў дзень П'ідзясятніцы, былі ўсе аднадушна разам.

2. І стаўся раптам шум з неба, быццам ад наляцеўшага гвалтоўнага ветру, і напоўніў увесь дом, дзе яны сядзелі.

3. І паказаліся ім падзеленыя языкі, быццам агнявыя, і паселі на кожным з іх.

4. І напоўніліся ўсе Духам Сьвятым, і пачалі гаварыць іншымі мовамі, як Дух даваў ім прамаўляць.

1:22 Мц 3:16; Мк 1:9; 16:19; Лк 3:21; 24:51
2:1 Ляв 23:15-21; Друг 16:9-11

5. Былі ж у Ерусаліме пасяліўшыся юдэі, мужы пабожныя, з усякага народу пад небам.

6. А як стаўся голас гэты, зыйшлося мноства і ўстрывожылася, бо кожны чуў, што яны гавораць ягонай мовай.

7. Усе ж дзівіліся і зьдзіўляліся, кажучы адзін аднаму: «Вось, усе гэтыя, што гавораць, ці ж не Галілейцы?

8. І як мы чуем кожны сваю мову, у якой нарадзіліся?

9. Парты, і Мэды, і Эляміты, і жыхары Мэсапатаміі, Юдэі і Кападокіі, Понту і Азіі,

10. Фрыгіі і Памфіліі, Эгіпту і межаў Лібіі каля Кірэнэі, і прыйшоўшыя рымскія Юдэі, і празэліты,

11. Крыцяне і Арабы,— чуем іх, што гавораць нашымі мовамі пра веліч Божую?»

12. Дзівіліся ж усе і бянтэжыліся, кажучы адзін аднаму: «Што гэта можа быць?»

13. А іншыя, насьмяхаючыся, казалі, што яны напіліся маладога віна.

14. Пётар жа з Адзінацаццю, устаўшы, падняў голас свой і прамовіў да іх: «Мужы Юдэйскія і ўсе жыхары Ерусаліму! Няхай будзе вам гэта вядома, і выслухайце словы маé,

15. бо яны ня п'яныя, як вы думаеце, бо яшчэ трэцяя гадзіна дня.

16. Але гэта ёсьць тое, што сказана праз прарока Ёэля:

17. "І будзе ў апошнія дні,— кажа Бог,— выльлю Духа Майго на ўсякае цела, і будуць прарочыць сыны вашыя і дочкі вашыя; і юнакі вашыя будуць бачыць відзежы, і старыя вашыя будуць сьніць сны.

18. І на слугаў Маіх і на служак Маіх выльлю ў тыя дні Духа Майго, і будуць прарочыць.

19. І дам цуды ў небе ўгары́ і знакі на зямлі ўнізе: кроў, і агонь, і куродым.

20. Сонца пераменіцца ў цемру, і месяц — у кроў перш, чым прыйдзе дзень Госпадаў, вялікі і слаўны.

21. І будзе: кожны, хто прызаве імя Госпада, будзе збаўлены".

22. Мужы Ізраільцяне, выслухайце гэтыя словы: Ісуса з Назарэту, Мужа, зьяўленага між вамі Богам моцамі, і цудамі, і знакамі, якія рабіў праз Яго Бог сярод вас, як і самі вы ведаеце,

23. Яго, паводле вызначанай ра́ды і прадбачаньня Божага выдадзенага, вы, узяўшы і рукамі беззаконьнікаў прыбіўшы цьвікамі, забілі.

2:17 Ёэль 2:28-32
2:23 Мц 27:35; Мк 15:24; Лк 23:33; Ян 19:18

24. Яго Бог уваскрасіў, вызваліўшы з мукаў сьмерці, таму што немагчыма было, каб Ён быў стрыманы ёю.

25. Бо Давід кажа пра Яго: "Бачыў я Госпада перад сабою заўсёды, бо Ён праваруч мяне, каб я не захістаўся.

26. Дзеля гэтага ўзьвесялілася сэрца маё, і ўзрадаваўся язык мой, нават і цела маё супачыне ў надзеі,

27. бо Ты не пакінеш душу́ маю́ ў пекле і не дасі сьвятому Твайму ўбачыць парахненьне.

28. Ты даў мне ведаць шлях жыцьця; Ты напоўніш мяне радасьцю перад абліччам Тваім".

29. Мужы браты! Належыцца мне сказаць вам адкрыта пра патрыярха Давіда, што ён і памёр, і быў пахаваны, і магіла ягоная ў нас да гэтага дня.

30. А як быў ён прарок і ведаў, што прысягай прысягнуў яму Бог з плоду паясьніцы ягонай паводле цела паставіць Хрыста і пасадзіць на пасадзе ягоным,

31. прадбачачы, ён гаварыў пра ўваскрасеньне Хрыста, што не пакінутая душа Ягоная ў пекле, і цела Ягонае ня бачыла парахненьне.

32. Гэтага Ісуса ўваскрасіў Бог, і ўсе мы — сьведкі гэтага.

33. Дык узьнесены правіцаю Бога і ўзяўшы ад Айца абяцаньне Сьвятога Духа, Ён выліў тое, што вы цяпер бачыце і чуеце.

34. Бо Давід не ўзыйшоў у неба, а ён кажа: "Сказаў Гаспад Госпаду майму: Сядзь праваруч Мяне,

35. пакуль пакладу ворагаў Тваіх як падножжа ног Тваіх".

36. Дык няхай упэўнена ведае ўвесь дом Ізраіля, што Бог зрабіў і Госпадам, і Хрыстом Яго, Гэтага Ісуса, Якога вы ўкрыжавалі».

37. Пачуўшы гэта, яны былі ўражаныя ў сэрцы і сказалі да Пятра і рэшты апосталаў: «Што нам рабіць, мужы браты?»

38. Пётар жа прамовіў да іх: «Навярніцеся, і няхай кожны з вас будзе ахрышчаны ў імя Ісуса Хрыста дзеля адпушчэньня грахоў, і возьмеце дар Сьвятога Духа.

39. Бо абяцаньне для вас, і для дзяцей вашых, і для ўсіх, якія далёка, каго пакліча Гаспад, Бог наш».

40. І іншымі шматлікімі словамі сьведчыў і ўпрошваў, кажучы: «Ратуйцеся ад гэтага пакаленьня скрыўленага».

2:24 Мц 28:5-6; Мк 16:6; Лк 24:5
2:25 Пс 16(15) :8-11
2:30 2 Сам 7:12-13; Пс 132 (131):11
2:34 Пс 110 (109):1

41. Дык тыя, што прыхільна прынялі словы ягоныя, былі ахрышчаныя, і ў той дзень дадалося каля трох тысячаў душ.

42. І трывалі яны ў навуцы апостальскай, і ў супольнасьці, і ў ламаньні хлеба, і ў малітвах.

43. Быў жа страх на кожнай душы́, і шмат цудаў і знакаў дзеялася праз апосталаў.

44. А ўсе, якія мелі веру, былі разам, і мелі ўсё супольнае.

45. І прадавалі маёмасьць і ўласнасьць, і дзялілі паміж усімі, хто якую меў патрэбу.

46. І кожны дзень аднадушна трываючы ў сьвятыні і ламаючы хлеб у дамах, прымалі ежу ў весялосьці і лагоднасьці сэрца,

47. хвалячы Бога і маючы ласку ва ўсяго народу. А Госпад штодня дадаваў да царквы тых, што былі збаўленыя.

Разьдзел 3

Пётар жа і Ян ішлі разам у сьвятыню а дзявятай гадзіне малітвы.

2. І нейкі чалавек, кульгавы ад чэрава маці сваёй, якога насілі і кожны дзень лажылі ля дзьвярэй сьвятыні, называных Прыгожымі, прасіць

2:44
Дз 4:32-35

міласьціну ў тых, якія ўваходзяць у сьвятыню,

3. убачыўшы Пятра і Яна, што меліся ўвайсьці ў сьвятыню, прасіў у іх міласьціны.

4. А Пётар, які з Янам углядаўся на яго, сказаў: «Паглядзі на нас».

5. Ён жа ўзіраўся на іх, чакаючы нешта ад іх узяць.

6. А Пётар сказаў: «Срэбра і золата няма ў мяне. А што ма́ю, тое даю табе: у імя Ісуса Хрыста з Назарэту ўстань і хадзі!»

7. І, узяўшы яго за правую руку, падняў. І адразу ўмацаваліся ногі і косткі ягоныя,

8. і ён, падскочыўшы, стаў, і хадзіў, і ўвайшоў з імі ў сьвятыню, ходзячы, і скачучы, і хвалячы Бога.

9. І ўвесь народ бачыў яго, як хадзіў і хваліў Бога.

10. І пазналі яго, што ён быў той, які дзеля міласьціны сядзеў ля Прыгожых дзьвярэй сьвятыні; і напоўніліся страхам і зьдзіўленьнем ад таго, што здарылася з ім.

11. А як аздароўлены кульгавы трымаўся Пятра і Яна, увесь народ у здуменьні прыбег да іх у прысенак, называны Салямонавым.

12. Бачачы гэта, Пётар адказаў народу: «Мужы Ізраільцяне! Што зьдзіўляецеся

гэтаму, ці што так углядаецеся на нас, нібыта мы сваёю сілай або пабожнасьцю зрабілі, каб ён хадзіў?

13. Бог Абрагама, і Ісаака, і Якуба, Бог бацькоў нашых уславіў Сына Свайго Ісуса, Якога вы выдалі і ад Якога адракліся перад абліччам Пілата, калі той судзіў вызваліць Яго.

14. Вы ж ад Сьвятога і Праведнага адракліся і прасілі дараваць вам чалавека забойцу,

15. а Самаго Начальніка жыцьця забілі. Яго Бог падняў з мёртвых, і мы — сьведкі гэтага.

16. І дзеля веры ў імя Ягонае ўмацавала імя Ягонае таго, каго вы бачыце і ведаеце; і вера, якая ад Яго, дала яму ацаленьне гэтае перад усімі вамі.

17. І цяпер, браты, я ведаю, што праз няведаньне ўчынілі вы гэта, як і начальнікі вашыя,

18. а Сам Бог, Які прадвесьціў праз вусны ўсіх Сваіх прарокаў, каб цярпець [му́кі] Хрысту, тое і споўніў.

19. Дык навярніцеся і вярніцеся, каб сьцерліся грахі вашыя,

20. каб прыйшлі часы асьвяжэньня ад аблічча Госпада, і каб Ён паслаў Ісуса Хрыста, Якога вам наперад абвясьціў,

21. і Якога мусіла неба прыняць да часу напраўленьня ўсяго, пра што гаварыў Бог праз вусны ўсіх Сваіх сьвятых прарокаў ад вякоў.

22. Бо Майсей сказаў бацька́м: "Прарока паставіць вам Госпад, Бог ваш, з братоў вашых, як мяне. Яго слухайце ў-ва ўсім, што будзе казаць вам.

23. І будзе: кожная душа, якая не паслухае Прарока гэтага, будзе вынішчана з народу".

24. І ўсе прарокі ад Самуэля і па чарзе, якія толькі гаварылі, прапаведвалі гэтыя дні.

25. Вы — сыны прарокаў і запавету, які заключыў Бог з бацька́мі нашымі, кажучы да Абрагама: "І ў насеньні тваім дабраслаўлёныя будуць усе народы зямлі".

26. Вам першым Бог, уваскрасіўшы Сына Свайго Ісуса, паслаў Яго, дабраслаўляючы вас, каб адвярнуўся кожны ад зласьлівасьці сваёй».

3:13 Вых 3:15
3:14 Мц 27:15-23; Мк 15:6-14; Лк 23:13-23; Ян 19:12-15
3:17 Лк 23:34; Ян 16:3
3:22 Друг 18:15,18
3:23 Друг 18:19
3:25 Быц 22:18
3:26 Дз 13:46

Разьдзел 4

Калі яны гаварылі да народу, сталі перад імі сьвятары, і начальнікі варты сьвятыні, і садукеі,

2. узлаваныя, што яны навучаюць народ і прапаведуюць у Ісусе ўваскрасеньне з мёртвых.

3. І ўсклалі на іх рукі, і аддалі іх у вастрог да заўтра, бо быў ужо вечар.

4. А многія з тых, якія чулі слова, паверылі; і быў лік такіх мужоў каля пяці тысячаў.

5. А назаўтра сталася, што сабраліся ў Ерусаліме начальнікі іхнія, і старшыні, і кніжнікі,

6. і Анна першасьвятар, і Каяфа, і Ян, і Аляксандар, і ўсе, хто быў з роду першасьвятарскага,

7. і, паставіўшы іх пасярод, пыталіся: «Якою моцаю ці якім імем вы ўчынілі гэта?»

8. Тады Пётар, напоўніўшыся Духам Сьвятым, сказаў да іх: «Начальнікі народу і старшыні Ізраілю!

9. Калі нас сёньня дапытваюць за дабрадзейства нядужаму чалавеку, кім ён аздароўлены,

10. няхай будзе вядома ўсім вам і ўсяму народу Ізраіля, што ў імя Ісуса Хрыста з Назарэту, Якога вы ўкрыжавалі, Якога Бог васкрасіў з мёртвых, праз Яго ён стаіць перад вамі здаровы.

4:10
Дз 2:23-24; 3:14-15

4:11
Пс 118 (117):22; Мц 21:42; Мк 12:10; Лк 20:17; 1 Пт 2:7

4:12
1 Цім 2:5

4:18
Дз 5:40

4:19
Дз 5:29

11. Ён — Камень, пагарджаны вамі, будаўнічымі, Які стаўся галавою вугла,

12. і ні ў кім іншым няма збаўленьня, бо няма іншага імя пад небам, дадзенага людзям, у якім мусілі мы быць збаўленыя».

13. А ўбачыўшы адвагу Пятра і Яна і спасьцярогшы, што яны людзі някніжныя і простыя, зьдзіўляліся; пазналі ж іх, што яны былі з Ісусам.

14. Бачачы ж аздароўленага чалавека, які стаяў з імі, не маглі нічога запярэчыць.

15. Загадаўшы ж ім выйсьці з сынэдрыёну, радзіліся між сабою,

16. кажучы: «Што мы зробім з гэтымі людзьмі? Бо, праўда, вялікі знак, які стаўся праз іх, яўны для ўсіх, хто жыве ў Ерусаліме, і мы ня можам адмовіць гэта.

17. Але, каб больш не разыходзілася гэта ў народзе, пагрозамі забаронім ім, каб ужо не гаварылі ў імя гэтае нікому з людзей».

18. І, паклікаўшы іх, загадалі ім зусім не гаварыць і не навучаць у імя Ісуса.

19. А Пётар і Ян, адказваючы ім, сказалі: «Судзіце, ці справядліва перад Богам слухаць вас больш, чым Бога?

20. Бо мы ня можам не гаварыць пра тое, што бачылі і чулі».

21. Яны ж, пагражаючы, вызвалілі іх, не знаходзячы, як пакараць іх, дзеля народу, бо ўсе славілі Бога за тое, што сталася.

22. Бо больш за сорак гадоў было таму чалавеку, з якім стаўся знак аздараўленьня.

23. Калі ж іх вызвалілі, яны прыйшлі да сваіх і паведамілі ўсё, што ім сказалі першасьвятары і старшыні.

24. А яны, пачуўшы, аднадушна паднялі голас да Бога і сказалі: «Уладáру! Ты — Бог, Які ўчыніў неба, і зямлю, і мора, і ўсё, што ў іх.

25. Праз вусны Давіда, слугі Твайго, Ты сказаў: "Чаму бунтуюцца пагане і народы задумваюць марнае?

26. Паўсталі валадары зямлі, і князі сабраліся разам супраць Госпада і супраць Хрыста Ягонага".

27. Бо праўдзіва сабраліся супраць Сьвятога Сына Твайго Ісуса, Якога Ты памазаў, Ірад і Понці Пілат з паганамі і народам Ізраіля,

28. каб учыніць усё, што рука Твая і рада Твая прадвызначылі, каб сталася.

29. І цяпер, Госпадзе, зірні на пагрозы іхнія, і дай слугам Тваім з усёю адвагаю гаварыць слова Тваё,

30. а Ты працягні руку Тваю на аздараўленьне, і каб рабіліся знакі і цуды праз імя Сьвятога Сына Твайго Ісуса».

31. І, як памаліліся, захісталася месца, дзе яны былі сабраўшыся, і ўсе былі напоўненыя Духам Сьвятым, і гаварылі слова Божае з адвагаю.

32. А ў мноства тых, якія паверылі, было адно сэрца і адна душа, і ніхто нічога з маёмасьці сваёй не называў сваім, але ўсё ў іх было супольнае.

33. І з вялікай сілай апосталы давалі сьведчаньне ўваскрасеньня Госпада Ісуса, і ласка вялікая была на ўсіх іх.

34. Бо не было сярод іх нікога, хто меў нястачу, бо ўсе, хто меў палі́ ці дамы́, продаючы іх, прыносілі цану праданага

35. і клалі ля ног апосталаў; а кожнаму давалася тое, якую хто меў патрэбу.

36. А Ёсія, названы апосталамі Барнабам, што значыць Сын пацяшэньня, лявіт, родам з Кіпру,

37. які меў сваё поле, прадаўшы яго, прынёс грошы і паклаў ля ног апосталаў.

4:24 Вых 20:11; Нэг 9:6; Пс 146 (145):6
4:26 Пс 2:1-2
4:27 Мц 27:1-2; Мк 15:1; Лк 23:1,7-11; Ян 18:28-29
4:32 Дз 2:44-45

Разьдзел 5

Анейкі муж, на імя Ананія, з Сапфіраю, жонкаю сваёю, прадаў маёмасьць сваю,

2. і прыхаваў з цаны з ведама жонкі сваёй, і, прынёсшы нейкую частку, палажыў ля ног апосталаў.

3. А Пётар сказаў: «Чаму напоўніў шатáн сэрца тваё, каб схлусíць Духу Сьвятому ды прыхаваць з цаны за поле?

4. Ці ж не тваё было, што ты меў, і праданае ці ж не ў тваёй уладзе было? Навошта ты палажыў рэч гэтую ў сэрца сваё? Ты схлусіў ня людзям, але Богу».

5. Пачуўшы словы гэтыя, Ананія ўпаў нежывы. І вялікі страх стаўся на ўсіх, якія чулі гэта.

6. А юнакі, устаўшы, узялі яго і, вынесшы, пахавалі.

7. Сталася ж гадзіны праз тры, прыйшла і жонка ягоная, ня ведаючы, што сталася.

8. А Пётар спытаўся ў яе: «Скажы мне, ці за гэтулькі аддалі вы поле?» Яна ж сказала: "Так, за гэтулькі".

9. А Пётар сказаў да яе: «Навошта змовіліся вы спакусіць Духа Госпадавага? Вось, пры дзьвярах ногі тых, якія пахавалі мужа твайго, і яны вынясуць цябе».

10. Яна ж адразу ўпала ля ног ягоных нежывая. А юнакі, увайшоўшы, знайшлі яе мёртвую і, вынесшы, пахавалі каля мужа яе.

11. І стаўся вялікі страх на ўсёй царкве і на ўсіх, якія чулі гэта.

12. А праз рукі апосталаў рабілася шмат знакаў і цудаў у народзе, і былі ўсе аднадушна ў прысенках Салямонавых.

13. А з іншых ніхто не адважваўся прыстаць да іх, але ўзьвялічваў іх народ.

14. А тых, што вераць у Госпада, дадавалася яшчэ больш, мноства мужчынаў і жанчынаў,

15. так што выносілі хворых на вуліцы і лажылі на ложках і насілках, каб хоць цень Пятра, які ішоў, ацяніў каго з іх.

16. Зыйшлося таксама ў Ерусалім мноства з навакольных гарадоў, несучы хворых і апанаваных нячыстымі духамі, якія ўсе былі аздароўленыя.

17. А першасьвятар і ўсе, што з ім, якія былі з герэзіі садукейскай, паўстаўшы, напоўніліся зайздрасьцю,

18. і ўсклалі рукі свае на апосталаў, і зьмясьцілі іх у вастрог грамадзкі.

5:12
Дз 2:43

19. А анёл Госпадаў уначы адчыніў дзьверы вязьні́цы і, вывеўшы іх, сказаў:

20. «Ідзіце і, стаўшы, гаварыце ў сьвятыні да народу ўсе словы жыцьця гэтага».

21. Пачуўшы гэта, яны ўвайшлі раніцаю ў сьвятыню і навучалі. А першасьвятар і тыя, што з ім, прыйшоўшы, склікалі сынэдрыён і ўсю старшызну сыноў Ізраіля і паслалі ў вязьні́цу прывесьці іх.

22. Паслугачы ж, прыйшоўшы, не знайшлі іх у вязьні́цы і, вярнуўшыся, паведамілі,

23. кажучы: «Вязьні́цу знайшлі мы замкнёную надзейна і вартаўнікоў, якія звонку стаялі перад дзьвярыма; але, адчыніўшы, усярэдзіне нікога не знайшлі».

24. Калі ж пачулі словы гэтыя сьвятар, і начальнік варты сьвятыні, і першасьвятары, зьбянтэжыліся, што б гэта сталася?

25. А нехта, прыйшоўшы, паведаміў ім, кажучы, што вось мужы, якіх вы зьмясьцілі ў вязьні́цу, стаяць у сьвятыні і навучаюць народ.

26. Тады начальнік варты, пайшоўшы з паслугачамі, прывёў іх бяз гвалту, бо баяліся народу, каб не ўкаменаваў іх.

5:28 Мц 27:25
5:29 Дз 4:19
5:30 Дз 3:15

27. А прывёўшы, паставілі іх у сынэдрыёне; і спытаўся ў іх першасьвятар,

28. кажучы: «Ці не пагрозамі забаранілі мы вам навучаць пра імя гэтае? І вось, вы напоўнілі Ерусалім навукай вашай і хочаце сьцягнуць на нас кроў Чалавека Гэтага».

29. І, адказваючы, Пётар і апосталы сказалі: «Больш трэба слухацца Бога, чым людзей.

30. Бог бацькоў нашых васкрасіў Ісуса, Якога вы забілі, павесіўшы на дрэве.

31. Яго, Начальніка і Збаўцу, Бог правіцай Сваёй узвысіў, каб даць Ізраілю навяртаньне і адпушчэньне грахоў.

32. І сьведкі Ягоныя на словы гэтыя — мы і Дух Сьвяты, Якога Бог даў тым, што слухаюцца Яго».

33. Тыя ж, пачуўшы, раз'юшыліся і пастанавілі пазабіваць іх.

34. А адзін фарысэй у сынэдрыёне, на імя Гамаліэль, законавучыцель, знаны ўсяму народу, устаўшы, загадаў на трохі [часу] вывесьці апосталаў,

35. і сказаў ім: «Мужы Ізраільцяне, сьцеражыцеся адносна людзей гэтых, што маеце ўчыніць.

36. Бо перад гэтымі днямі паўстаў Тэўда, кажучы пра

сябе як пра некага, і да яго прыстаў лік мужоў каля чатырохсот; ён быў забіты, і ўсе, што слухаліся яго, расьцярушыліся і сталіся нічым.

37. Пасьля гэтага ў дні перапісу паўстаў Юда Галілеец і пацягнуў за сабою даволі народу; і ён загінуў, і ўсе, што слухаліся яго, рассыпаліся.

38. І цяпер кажу вам: адыйдзіцеся ад гэтых людзей і пакіньце іх; бо калі ад людзей рада гэтая ці справа гэтая, будзе зьнішчаная,

39. а калі ад Бога, вы ня здолееце зьнішчыць яе, і каб самі не апынуліся змагарамі з Богам».

40. Яны ж паслухаліся яго і, паклікаўшы апосталаў, зьбіўшы, загадалі ім не гаварыць пра імя Ісуса, і вызвалілі іх.

41. Тыя ж пайшлі ад аблічча сынэдрыёна, радуючыся, што сталіся вартымі зьневажэньня за імя Ягонае.

42. І кожны дзень у сьвятыні і дома не пераставалі навучаць і дабравесьціць пра Ісуса Хрыста.

Разьдзел 6

5:40
Дз 4:18

Аў гэтыя дні, калі памножылася вучняў, сталася нараканьне Эліністаў на Гебраяў, што ў штодзённым служэньні занядбоўваюцца ўдовы іхнія.

2. Дванаццаць жа, паклікаўшы мноства вучняў, сказалі: «Ня гожа нам, пакінуўшы слова Божае, служыць пры сталах.

3. Дык нагледзьце спасяродвас, браты, сем засьведчаных мужоў, поўных Духа Сьвятога і мудрасьці, якіх мы паставім на гэтую патрэбу,

4. а мы будзем трываць у малітве і служэньні слова».

5. І спадабалася слова гэтае перад абліччам усяго мноства, і выбралі Стэфана, мужа, поўнага веры і Духа Сьвятога, і Філіпа, і Прохара, і Ніканора, і Тымона, і Пармэна, і Мікалая Антыяхійца, празэліта.

6. Іх паставілі перад апосталамі; і яны, памаліўшыся, усклалі на іх рукі.

7. І слова Божае расло, і вучні ў Ерусаліме вельмі множыліся лікам, і вялікая колькасьць сьвятароў паслухаліся веры.

8. А Стэфан, поўны веры і сілы, чыніў цуды і знакі вялікія ў народзе.

9. Паўсталі ж некаторыя з сынагогі, называнай Лібэртынскай, і Кірэнэйскай, і Александрыйскай, і тых, што з Кілікіі і Азіі, спрачаючыся са Стэфанам,

10. і ня здолелі супраць-
стаць мудрасьці і Духу, Якім
ён гаварыў.
11. Тады падбілі мужоў
сказаць: «Мы чулі яго, як га-
варыў словы блюзьнéрскія на
Майсея і Бога».
12. І падбурылі народ, і
старшыняў, і кніжнікаў, і,
стаўшы, схапілі яго, і прывялі
ў сынэдрыён.
13. І паставілі яны хлусьлі-
вых сьведкаў, якія казалі:
«Гэты чалавек не перастае
гаварыць словы блюзьнéр-
скія супраць гэтага сьвятога
месца і супраць Закону,
14. бо мы чулі, як ён казаў,
што Ісус з Назарэту зруйнуе
месца гэтае і зьменіць звы-
чаі, якія перадаў нам Май-
сей».
15. І ўсе тыя, што сядзелі ў
сынэдрыёне, углядаючыся на
яго, бачылі аблічча ягонае,
нібыта аблічча анёла.

Разьдзел 7

А першасьвятар сказаў: «Ці
ж гэта так?»
2. Той жа мовіў: «Мужы
браты і бацькі́, паслухайце!
Бог славы зьявіўся бацьку
нашаму Абрагаму, калі той
быў у Мэсапатаміі, перш, чым
пасяліўся ў Харане,
3. і сказаў да яго: "Выйдзі з
зямлі тваёй і ад родзічаў тваіх
і ідзі ў зямлю, якую Я табе
пакажу".
4. Тады, выйшаўшы з зямлі
Халдэйскае, ён пасяліўся
ў Харане; адтуль пасьля
сьмерці ба́цькі ягонага [Бог]
перасяліў яго ў гэтую зямлю,
у якой вы цяпер жывяцё.
5. І ня даў яму ў ёй спад-
чыны ані на стапу нагі; і абя-
цаў яму даць яе ў валоданьне яму і насеньню ягонаму
пасьля яго, а ня меў ён дзі-
цяці.
6. Сказаў жа яму Бог, што
насеньне ягонае будзе пры-
хаднем у зямлі чужой, і зьня-
воляць іх, і будуць рабіць ім
зло чатырыста гадоў.
7. "І народ, які зьняволіць
іх, Я буду судзі́ць,— сказаў
Бог,— і пасьля гэтага яны
выйдуць і будуць служыць
Мне ў гэтым месцы".
8. І даў яму запавет абра-
заньня. І гэтак ён нарадзіў
Ісаака, і абрэзаў яго на вось-
мы дзень; і Ісаак — Якуба, і
Якуб — дванаццаць патры-
ярхаў.
9. І патрыярхі, зайздрось-
цячы Язэпу, прадалі яго ў
Эгіпет; і Бог быў з ім,
10. і выбавіў яго з усіх пры-
гнётаў ягоных, і даў яму ла-
ску і мудрасьць перад фарао-
нам, валадаром Эгіпту; і той
паставіў яго за начальніка

7:2 Быц 12:1
7:4 Быц 11:31; 12:4
7:5 Быц 12:7; 13:15; 15:18; 17:8
7:6 Быц 15:13-14
7:7 Вых 3:12
7:8 Быц 17:10-14; 21:2-4; 25:26; 29:31-35:18
7:9 Быц 37:11,28; 39:2, 21
7:10 Быц 41:39-41

над Эгіптам і над усім домам сваім.

11. Прыйшоў жа голад на ўсю зямлю Эгіпту і Ханаану, і гора вялікае, і бацькі́ нашыя не знаходзілі жыўнасьці.

12. А Якуб, пачуўшы, што ёсьць збожжа ў Эгіпце, паслаў спачатку бацькоў нашых,

13. і за другім разам Язэп быў пазнаны братамі ягонымі, і фараону выявіўся род Язэпавы.

14. А Язэп, паслаўшы, паклікаў ба́цьку свайго Якуба і ўсіх родзічаў сваіх, душаў семдзесят пяць.

15. Якуб жа зыйшоў у Эгіпет, і памёр сам і бацькі́ нашыя,

16. і перанесьлі іх у Сыхем, і паклалі ў магілу, якую набыў Абрагам за цану срэбра ў сыноў Гемора Сыхемава.

17. А як набліжаўся час абяцаньня, наконт якога прысягаў Бог Абрагаму, народ рос і памнажаўся ў Эгіпце

18. да часу, калі паўстаў іншы валадар, які ня ведаў Язэпа.

19. Той, хітруючы супраць роду нашага, рабіў зло бацька́м нашым, каб яны выкідалі немаўлят, каб тыя не жылі.

20. У той час нарадзіўся Майсей, і быў мілы Богу; яго

7:11 Быц 42:1-2
7:13 Быц 45:1,16
7:14 Быц 45:9-10, 17-18; 46:27
7:15 Быц 46:1-7; 49:33
7:16 Быц 23:3-16; 33:19; 50:7-13; Ег 24:32
7:17 Вых 1:7-8
7:19 Вых 1:10-11, 22
7:20 Вых 2:2
7:21 Вых 2:3-10
7:23 Вых 2:11-15
7:29 Вых 18:3-4

гадавалі тры месяцы ў доме ба́цькі ягонага.

21. Калі ж выкінулі яго, узяла яго дачка фараона і гадавала яго за сына сабе.

22. І быў настаўлены Майсей ва ўсёй мудрасьці Эгіпцянаў, і быў ён магутны ў словах і ўчынках.

23. Калі ж споўнілася яму сорак гадоў веку, прыйшло яму на сэрца даведацца братоў сваіх, сыноў Ізраіля.

24. І, убачыўшы, як некага крыўдзілі, заступіўся за яго і адпомсьціў за пакрыўджанага, ударыўшы Эгіпцяніна.

25. Ён жа думаў, што браты ягоныя зразумеюць, што Бог рукой ягонай дае ім выбаўленьне, а яны не зразумелі.

26. І на наступны дзень ён зьявіўся ім, як яны біліся, і вёў іх да згоды, кажучы: "Мужы, вы — браты! Чаму вы крыўдзіце адзін аднога?"

27. А той, што быў крыўдзіў бліжняга, адапхнуў яго, кажучы: "Хто паставіў цябе за начальніка і судзьдзю над намі?

28. Ці ты хочаш забіць мяне, як забіў учора Эгіпцяніна?"

29. Праз гэтае слова ўцёк Майсей і стаўся прыхаднем у зямлі Мадыям, дзе нарадзіў двух сыноў.

30. А калі споўнілася сорак гадоў, зьявіўся яму ў пустыні пад гарою Сынай анёл Госпадаў у полымі вагню куста.

31. Майсей жа, убачыўшы, зьдзівіўся вїдзежу, і калі ён набліжаўся, каб прыгледзецца, быў да яго голас Госпада:

32. "Я — Бог бацькоў тваіх, Бог Абрагама, і Бог Ісаака, і Бог Якуба". Трасучыся, Майсей не адважыўся ўглядацца.

33. А Госпад сказаў яму: "Здымі сандалы з ног тваіх, бо месца, на якім ты стаіш,— зямля сьвятая.

34. Гледзячы, Я ўбачыў гора народу Майго ў Эгіпце, і пачуў стагнаньне іхнае, і зыйшоў выбавіць іх. І цяпер ідзі, Я пашлю цябе ў Эгіпет".

35. Таго Майсея, якога яны адракліся, кажучы: "Хто паставіў цябе за начальніка і судзьдзю?" — яго Бог за начальніка і выбавіцеля паслаў рукой анёла, які зьявіўся яму ў кусьце.

36. Ён вывеў іх, учыніўшы цуды і знакі ў зямлі Эгіпецкай, і ў Чырвоным моры, і ў пустыні сорак гадоў.

37. Гэта той Майсей, які сказаў сынам Ізраіля: "Прарока паставіць вам Госпад, Бог ваш, з братоў вашых, як мяне; Яго слухайце".

7:30 Вых 3:1-10
7:35 Вых 2:14
7:36 Вых 7:5; 14:21; Лікі 14:33
7:37 Друг 18:15,18
7:38 Вых 19:1-20:17; Друг 5:1-33
7:40 Вых 32:1
7:41 Вых 32:2-6
7:42 Ам 5:25-27
7:44 Вых 25:9,40
7:45 Ег 3:14-17

38. Гэта той, які быў у пустыні ў зборы з анёлам, які гаварыў на гары Сынай з ім і з бацькáмі нашымі, які прыняў словы жывыя, каб даць нам,

39. якому не хацелі быць паслухмяныя бацькї нашыя, але адапхнулі яго і павярнулі сэрцы свае да Эгіпту,

40. кажучы Аарону: "Зрабі нам багоў, якія будуць ісьці наперадзе нас, бо з Майсеем гэтым, які вывеў нас з зямлі Эгіпецкай, ня ведаем, што сталася з ім".

41. І зрабілі ў тыя дні цяля, і прынесьлі ахвяру ідалу, і весяліліся ў справах рук сваіх.

42. А Бог адвярнуўся і аддаў іх служыць войску нябеснаму, як напісана ў кнізе Прарокаў: "Дом Ізраіля, ці прыносілі вы Мне бітае і ахвяры сорак гадоў у пустыні?

43. І паднялі вы намёт Малоха і зорку бога вашага Рэмфана, абразы́, якія вы зрабілі, каб ім пакланяцца. І Я перасялю вас ажно за Бабілон".

44. Намёт сьведчаньня быў у бацькоў нашых у пустыні, як загадаў Той, Які гаварыў Майсею зрабіць яе паводле вобразу, які ён бачыў.

45. Яе, узяўшы, занесьлі бацькї нашыя з Егошуам у

валоданьні паганаў, якіх Бог выгнаў ад аблічча бацькоў нашых, ажно да дзён Давіда,

46. які знайшоў ласку перад Богам і прасіў, каб знайсьці будыніну Богу Якуба.

47. Салямон жа пабудаваў Яму дом.

48. Але Найвышэйшы не жыве ў бажніцах, зробленых рукамі, як кажа прарок:

49. "Неба — пасад Мой, а зямля — падножжа ног Маіх. Які ж дом вы пабудуеце Мне,— кажа Гаспад,— або якое месца супачынку Майго?

50. Ці ж не Мая рука ўчыніла ўсё гэтае?"

51. [Людзі] з цьвёрдым каркам і з неабрэзаным сэрцам і вушамі! Вы заўсёды супраціўціеся Духу Сьвятому, як бацькі вашыя, так і вы.

52. Каго з прарокаў не перасьледавалі бацькі вашыя, і пазабівалі прадвесьнікаў прыходу Праведніка, здрадьнікамі і забойцамі Якога вы цяпер сталіся,

53. вы, якія ўзялі Закон паводле пастановы анёлаў і не захавалі яго».

54. А слухаючы гэта, яны раз'юшваліся ў сэрцах сваіх і скрыгаталі зубамі на яго.

55. Ён жа, напоўнены Духам Сьвятым, углядаючыся ў неба, убачыў славу Божую і Ісуса, Які стаіць праваруч Бога,

56. і сказаў: «Вось, бачу неба адчыненае і Сына Чалавечага, Які стаіць праваруч Бога».

57. Яны ж, закрычаўшы моцным голасам, пазатыкалі вушы свае, і аднадушна рынуліся на яго,

58. і, выгнаўшы за горад, каменавалі яго. І сьведкі кінулі адзеньні свае ля ног дзяцюка, называнага Саўл,

59. і каменавалі Стэфана, які прызываў [Бога] і казаў: «Госпадзе Ісусе, прымі дух мой!»

60. І, укленчыўшы, закрычаў моцным голасам: «Госпадзе, не палічы ім грэху гэтага!» І, сказаўшы гэта, памёр.

7:46 2 Сам 7:1-16; 1 Лет 1-14
7:47 1 Вал 6:1-38; 2 Лет 3:1-17
7:49 Іс 66:1-2
7:51 Іс 63:10
8:3 Дз 22:4-5; 26:9-11

Разьдзел 8

А Саўл згаджаўся на забойства яго. Сталася ж у той дзень вялікае перасьледваньне царквы ў Ерусаліме. І ўсе, акрамя апосталаў, былі расьцярушаныя па ваколіцах Юдэі і Самарыі.

2. А Стэфана пахавалі мужы пабожныя і ўчынілі па ім галашэньне вялікае.

3. Саўл жа нішчыў царкву, уваходзячы ў дамы, і, цягнучы мужчынаў і жанчынаў, аддаваў [іх] у вязьніцу.

4. А тыя, што расьцярушыліся, хадзілі, дабравесьцячы слова.

5. Філіп жа, зыйшоўшы ў горад Самаранскі, абвяшчаў ім Хрыста.

6. І натоўпы прыслухоўваліся да ўсяго, што казаў Філіп, аднадушна слухаючы і бачачы знакі, якія ён чыніў.

7. Бо з многіх, якія мелі духаў нячыстых, яны выходзілі, крычучы моцным голасам, а шмат спараліжаваных і кульгавых былі аздароўленыя.

8. І сталася радасьць вялікая ў горадзе тым.

9. А быў раней у гэтым горадзе нейкі муж на імя Сымон, які чараваў і зьдзіўляў народ Самарыі, называючы сябе некім вялікім.

10. І прыслухоўваліся да яго ўсе ад малога да вялікага, кажучы: «Ён ёсьць вялікая моц Божая».

11. Прыслухоўваліся ж да яго дзеля таго, што ён даволі часу чараваньнем зьдзіўляў іх.

12. А калі паверылі Філіпу, які дабравесьціў пра Валадарства Божае і імя Ісуса Хрыста, былі ахрышчаны як мужчыны, так і жанчыны.

13. Дый Сымон і той паверыў, і, ахрысьціўшыся, трываў пры Філіпе. А бачачы знакі і цуды вялікія, што рабіліся, дзівіўся.

14. Апосталы ж, што былі ў Ерусаліме, пачуўшы, што Самарыя прыняла слова Божае, паслалі да іх Пятра і Яна,

15. якія, прыйшоўшы, памаліліся за іх, каб атрымалі Духа Сьвятога,

16. бо Ён ня быў на нікога з іх зыйшоўшы, а толькі былі яны ахрышчаны ў імя Госпада Ісуса.

17. Тады яны ўсклалі на іх рукі, і яны атрымалі Духа Сьвятога.

18. Сымон жа, пабачыўшы, што праз ускладаньне рук апосталаў даецца Дух Сьвяты, прынёс ім грошы,

19. кажучы: «Дайце і мне гэткую ўладу, каб той, на каго ўскладу рукі, атрымаў Духа Сьвятога».

20. Пётар жа сказаў яму: «Няхай срэбра тваё будзе з табой на загубу, бо дар Божы ты думаў за грошы здабыць.

21. Няма табе часткі і жэрабя ў слове гэтым, бо сэрца тваё ня шчырае перад Богам.

22. Дык навярніся ад гэтай ліхоты тваёй і прасі Бога, можа, будзе адпушчана табе задума сэрца твайго.

23. Бо бачу цябе ў гарчыні жоўці і ў вузьле няправеднасьці».

8:20 Мц 10:8

24. А Сымон, адказваючы, сказаў: «Маліцеся вы за мяне да Госпада, каб не прыйшло на мяне тое, што вы сказалі».

25. Яны ж, засьведчыўшы і расказаўшы слова Госпадава, вярнуліся ў Ерусалім, дабравесьцячы ў многіх мястэчках Самаранскіх.

26. А анёл Госпадаў прамовіў да Філіпа, кажучы: «Устань і ідзі на поўдзень, на шлях, які зыходзіць з Ерусаліму ў Газу, той, які пусты».

27. І, устаўшы, ён пайшоў. І вось, муж Этыёпскі, эўнух, можны Кандакіі, валадаркі Этыёпаў, які быў над усімі скарбамі ейнымі і прыйшоў у Ерусалім пакланіцца,

28. вяртаўся назад, і сядзеў на калясьніцы сваёй, і чытаў прарока Ісаю.

29. А Дух сказаў Філіпу: «Падыйдзі і прыстань да калясьніцы гэтай».

30. Прыбегшы, Філіп пачуў, што той чытае прарока Ісаю, і сказаў: «Ці разумееш тое, што чытаеш?»

31. Той жа сказаў: «Як жа я магу, калі нехта не растлумачыць мне?» І папрасіў Філіпа, узыйшоўшы, сесьці з ім.

32. А ўрывак Пісаньня, які ён чытаў, быў гэткі: «Як авечку на зарэз, вялі Яго; і як ягня

8:32 Іс 53:7-8

безгалосае перад тым, хто стрыжэ, гэтак Ён не адчыняе вуснаў Сваіх.

33. У паніжэньні Ягоным суд Ягоны ўзяты. А паходжаньне Ягонае хто распавядзе? Бо жыцьцё Ягонае будзе ўзята ад зямлі».

34. Адказваючы, эўнух сказаў Філіпу: «Прашу цябе, пра каго прарок гаворыць гэтае? Пра самога сябе ці пра каго іншага?»

35. А Філіп, адчыніўшы вусны свае і пачаўшы ад Пісаньня гэтага, дабравесьціў яму Ісуса.

36. А як ехалі па дарозе, прыйшлі да вады; і кажа эўнух: «Вось вада. Што перашкаджае мне быць ахрышчаным?»

37. А Філіп сказаў: «Калі верыш з усяго сэрца, можна». Ён жа, адказваючы, сказаў: «Веру, што Ісус Хрыстос ёсьць Сын Божы».

38. І загадаў спыніць калясьніцу. І зыйшлі абодва ў ваду, як Філіп, так і эўнух, і ахрысьціў яго.

39. Калі ж выйшлі яны з вады, Дух Госпадаў падхапіў Філіпа, і эўнух больш ня бачыў яго, бо паехаў у сваю дарогу, радуючыся.

40. А Філіп апынуўся ў Азоце; і, праходзячы,

дабравесьціў па ўсіх гарадах, пакуль прыйшоў у Цэзарэю.

Разьдзел 9

Саўл жа, яшчэ дыхаючы пагрозай і забойствам на вучняў Госпадавых, падыйшоў да першасьвятара

2. і прасіў у яго лісты ў Дамаск да сынагогаў, каб, калі знойдзе некага, хто ёсьць на гэтым шляху, як мужчынаў, так і жанчынаў, зьвязаўшы, весьці ў Ерусалім.

3. А калі ён ішоў, сталася, як ён наблізіўся да Дамаску, што неспадзявана агарнула яго сьвятло з неба.

4. І, упаўшы на зямлю, ён пачуў голас, які гаварыў яму: «Саўле, Саўле, чаму ты перасьледуеш Мяне?»

5. Ён жа сказаў: «Хто Ты, Госпадзе?» А Госпад сказаў: «Я — Ісус, Якога ты перасьледуеш. Цяжка табе супраць ражна ўпірацца».

6. І ён, дрыжучы і жахаючыся, сказаў: «Госпадзе, што хочаш, каб я рабіў?» І Госпад [кажа] да яго: «Устань і ідзі ў горад, і будзе табе сказана, што ты мусіш рабіць».

7. А мужы, якія спадарожнічалі яму, стаялі аслупянеўшы, чуючы голас, а нікога ня бачачы.

9:1 Дз 8:3; 22:4
9:3 Дз 22:6-16; 26:12-18

8. Саўл жа ўстаў з зямлі, і, адчыніўшы вочы свае, нікога ня бачыў; і ўзяўшы за руку, увялі яго ў Дамаск.

9. І тры дні ён ня бачыў, і ня еў, і ня піў.

10. Быў жа ў Дамаску адзін вучань на імя Ананія. І сказаў да яго Госпад у відзежы: «Ананія!» Ён жа сказаў: «Вось я, Госпадзе!»

11. А Госпад да яго: «Устаўшы, ідзі на вуліцу, называную Простай, і ў доме Юды пашукай Тарсяніна на імя Саўл, бо вось, ён моліцца

12. і бачыў у відзежы мужа на імя Ананія, які ўвайшоў і ўсклаў на яго руку, каб ён зноў бачыў».

13. Ананія ж адказаў: «Госпадзе, я чуў ад многіх пра мужа гэтага, колькі ліха ўчыніў ён сьвятым Тваім у Ерусаліме;

14. і тут ён мáе ўладу ад першасьвятароў зьвязваць усіх, хто прызывае імя Тваё».

15. А Госпад сказаў да яго: «Ідзі, бо ён — Мая выбраная пасудзіна, каб несьці імя Маё перад паганамі, і валадарамі, і сынамі Ізраіля,

16. бо Я пакажу яму, колькі ён мусіць перацярпець за імя Маё».

17. Ананія пайшоў, і ўвайшоў у той дом, і, усклаўшы на

яго рукі, сказаў: «Саўле, браце, Госпад паслаў мяне, Ісус, Які зьявіўся табе на дарозе, па якой ты ішоў, каб ты зноў бачыў і напоўніўся Духам Сьвятым».

18. І адразу нібы луска апала з вачэй ягоных, і стаў бачыць у той жа момант, і, устаўшы, быў ахрышчаны,

19. і, прыняўшы ежу, умацаваўся. І быў Саўл колькі дзён з вучнямі, што ў Дамаску,

20. і адразу абвяшчаў у сынагогах Хрыста, што Ён ёсьць Сын Божы.

21. А ўсе, хто чуў, дзівіліся і казалі: «Ці ня гэта той самы, які нішчыў у Ерусаліме тых, хто прызывае імя гэтае, і сюды прыйшоў дзеля таго, каб іх, зьвязаўшы, весьці да першасьвятароў?»

22. А Саўл больш умацоўваўся і трывожыў Юдэяў, якія жылі ў Дамаску, даводзячы, што Гэты [Ісус] ёсьць Хрыстос.

23. Калі ж споўнілася даволі дзён, Юдэі зрабілі нараду, каб забіць яго.

24. А Саўл даведаўся пра змову іхнюю. І яны сачылі ля брамаў дзень і ноч, каб яго забіць.

25. А вучні, узяўшы яго, уначы спусьцілі праз мур у кашы́.

9:23 2 Кар 11:32-33

26. Прыйшоўшы ж у Ерусалім, Саўл спрабаваў прыстаць да вучняў, і ўсе баяліся яго, ня верачы, што ён — вучань.

27. А Барнаба, узяўшы яго, прывёў да апосталаў і распавёў ім, як у дарозе той бачыў Госпада, і што Ён гаварыў яму, і як ён у Дамаску адважна гаварыў у імя Ісуса.

28. І быў ён разам з імі, уваходзячы і выходзячы ў Ерусалім, і адважна гаворачы ў імя Госпада Ісуса.

29. Гаварыў таксама і спрачаўся з эліністамі, а тыя намагаліся яго забіць.

30. Браты ж, даведаўшыся, вывелі яго ў Цэзарэю і выправілі яго ў Тарс.

31. А цэрквы па ўсёй Юдэі, і Галілеі, і Самарыі мелі супакой, будуючыся і ходзячы ў страху Госпадавым, і праз пацяшэньне Духа Сьвятога памнажаліся.

32. Сталася ж, што Пётар, абыходзячы ўсіх, прыйшоў і да сьвятых, што жылі ў Лідзьдзе.

33. Знайшоў жа ён там аднаго чалавека, на імя Энэй, які восем гадоў ляжаў у ложку, бо быў спараліжаваны.

34. І сказаў яму Пётар: «Энэй, цябе аздараўляе Ісус

Хрыстос; устань і пасьцялі сабе». І ён адразу ўстаў.

35. І бачылі яго ўсе, што жылі ў Лідзьдзе і Сароне, якія зьвярнуліся да Госпада.

36. А ў Ёппе была адна вучаніца, на імя Табіта, што ў перакладзе азначае Сарна. Яна была поўная добрых учынкаў і міласьцінаў, якія рабіла.

37. Сталася ж у тыя дні, што, занядужаўшы, яна памерла. Яе памылі і палажылі ў залі.

38. А як Лідда была блізка ад Ёппы, дык вучні, пачуўшы, што там Пётар, паслалі двух мужоў да яго, просячы прыйсьці да іх не марудзячы.

39. Устаўшы, Пётар прыйшоў да іх, і, як прыйшоў, завялі яго ў залю; і сталі перад ім усе ўдовы, галосячы і паказваючы вопраткі і адзеньне, якія паспраўляла Сарна, як была з імі.

40. А Пётар, выслаўшы ўсіх вонкі, укленчыўшы, маліўся і, зьвярнуўшыся да цела, сказаў: «Табіта, устань!» Яна ж адчыніла вочы свае і, убачыўшы Пятра, села.

41. А ён, даўшы ёй руку, падняў яе і, клікнуўшы сьвятых і ўдоваў, паставіў яе перад імі жывую.

42. І сталася ведама па ўсёй Ёппе, і многія паверылі ў Госпада.

43. Сталася ж, што ён даволі дзён заставаўся ў нейкага Сымона, гарбара.

Разьдзел 10

А ў Цэзарэі быў адзін муж, на імя Карнэль, сотнік кагорты, называнай Італійскай,

2. пабожны і багабойны з усім домам сваім. Ён чыніў шмат міласьцінаў народу і ўсьцяж маліўся Богу.

3. Ён бачыў яўна ў відзежы каля дзявятае гадзіны дня анёла Божага, які ўвайшоў да яго і сказаў яму: «Карнэль!»

4. Ён жа, углядаючыся на яго і будучы ў страху, сказаў: «Што, Госпадзе?» А той сказаў яму: «Малітвы твае і міласьціны твае ўзыйшлі на памяць перад Богам.

5. І цяпер пашлі ў Ёппу мужоў, і пакліч Сымона, які называецца Пятром;

6. ён гасьцюе ў нейкага Сымона гарбара, дом якога ля мора. Ён скажа табе, што ты мусіш рабіць».

7. Калі ж анёл, які гаварыў з Карнэлем, адыйшоў, ён, паклікаўшы двух слугаў сваіх і пабожнага жаўнера з тых, што былі пры ім,

10:6 Дз 9:43

8. і ўсё ім распавёўшы, паслаў іх у Ёппу.

9. А на наступны дзень, як яны былі ў дарозе і набліжаліся да гораду, Пётар узыйшоў на дах памаліцца каля шостае гадзіны.

10. Адчуў жа голад і захацеў есьці; а калі гатавалі, ахапіла яго захапленьне,

11. і бачыць ён неба расчыненае і начыньне нейкае, якое зыходзіла да яго, быццам вялікі абрус, зьвязаны за чатыры канцы і апусканы на зямлю.

12. У ім былі ўсе чатырохногія зямныя, і зьвяры, і паўзуны, і птушкі нябесныя.

13. І стаўся голас да яго: «Устаўшы, Пётар, заколвай і еш».

14. А Пётар сказаў: «Ніякім чынам, Госпадзе, бо ніколі ня еў я паганага ці нячыстага».

15. І голас ізноў другі раз да яго: «Што Бог ачысьціў, ты не пагань».

16. Сталася ж гэта тройчы, і начыньне ізноў узьнялося ў неба.

17. Калі ж Пётар бянтэжыўся ў сабе, што б значыў відзеж, які бачыў, вось, мужы, пасланыя ад Карнэля, распытаўшы пра дом Сымона, спыніліся ля брамы

10:15
1 Цім 4:4

10:23
Дз 11:12

18. і, крыкнуўшы, спыталіся, ці тут гасьцюе Сымон, называны Пятром.

19. А як Пётар думаў пра гэты відзеж, сказаў яму Дух: «Вось, тры мужы шукаюць цябе.

20. Дык, устаўшы, зыйдзі і ідзі з імі, нічога не сумняваючыся, бо Я паслаў іх».

21. Зыйшоўшы ж да тых мужоў, пасланых да яго ад Карнэля, Пётар сказаў: «Вось, я той, каго вы шукаеце. Што за прычына, дзеля чаго вы прыйшлі?»

22. Яны ж сказалі: «Карнэль, сотнік, муж праведны і багабойны, пра якога сьведчыць увесь народ Юдэйскі, атрымаў загад ад сьвятога анёла паклікаць цябе ў дом свой і паслухаць словы ад цябе».

23. Тады Пётар, запрасіўшы, гасьцяваў іх, а на заўтра пайшоў з імі, і некаторыя з братоў, якія з Ёппы, пайшлі з ім.

24. І на наступны дзень прыйшлі яны ў Цэзарэю, а Карнэль чакаў на іх, склікаўшы сваякоў сваіх і блізкіх сяброў.

25. Калі ж сталася, што Пётар увайшоў, Карнэль, сустрэўшы яго, упаў да ног ягоных і пакланіўся.

26. А Пётар падняў яго, кажучы: «Устань, і я таксама чалавек».

27. І, размаўляючы з ім, увайшоў, і знаходзіць шмат сабраных.

28. І прамовіў да іх: «Вы ведаеце, што не належыцца мужу Юдэйскаму злучáцца ці зыходзіцца з чужынцамі, але Бог паказаў мне не называць ніякага чалавека паганым ці нячыстым.

29. Дзеля гэтага я і прыйшоў, як быў пакліканы, без пярэчаньняў. Дык пытаюся: дзеля якой прычыны вы паклікалі мяне?»

30. І прамовіў Карнэль: «Ад чацьвёртага дня аж да гэтае гадзіны я посьціў і а дзявятай гадзіне маліўся ў доме маім; і вось, стаў перада мною муж у сьветлым адзеньні

31. і мовіць: "Карнэль, пачутая малітва твая, і міласьціны твае ўзгаданыя перад Богам.

32. Дык пашлі ў Ёппу і пакліч Сымона, які называецца Пятром; ён гасьцюе ў доме Сымона гарбара, ля мора; ён, прыйшоўшы, скажа табе".

33. Дык я неадкладна паслаў да цябе, і ты добра зрабіў, прыйшоўшы. А цяпер мы ўсе прыйшлі перад Бога, каб слухаць усё, што загадана табе ад Бога».

10:26 Дз 14:15; Адкр 19:10; 22:8-9

34. А Пётар, расчыніўшы вусны, сказаў: «Праўдзіва спасьцерагаю, што не на аблічча зважае Бог,

35. але ў кожным народзе прыемны Яму той, хто баіцца Яго і чыніць праведнасьць.

36. Слова паслаў Ён сынам Ізраіля, дабравесьцячы супакой праз Ісуса Хрыста, Які ёсьць Госпад усяго.

37. Вы ведаеце слова, што сталася па ўсёй Юдэі, пачынаючы ад Галілеі, пасьля хрышчэньня, якое абвясьціў Ян,

38. як Бог памазаў Духам Сьвятым і моцай Ісуса з Назарэту, Які хадзіў, робячы дабро і аздараўляючы ўсіх, прыгнятаных д'яблам, бо Бог быў з Ім.

39. І мы — сьведкі ўсяго, што Ён учыніў у краіне Юдэйскай і ў Ерусаліме. І забілі Яго, павесіўшы на дрэве.

40. Яго Бог уваскрасіў на трэці дзень, і даў Яму аб'яўляцца

41. не ўсяму народу, але сьведкам, наперад прызначаным ад Бога, нам, якія елі і пілі з Ім пасьля ўваскрасеньня Яго з мёртвых.

42. І Ён загадаў нам абвяшчаць народу і сьведчыць, што Ён ёсьць вызначаны ад Бога Судзьдзя жывых і мёртвых.

10:34 Друг 10:17; 2 Лет 19:27; Рым 2:11; Эф 6:9
10:36 Эф 2:17
10:40 Лк 24:30; Дз 13:31
10:42 Рым 14:9; 2 Цім 4:1

43. Пра Яго ўсе прарокі сьведчаць, што ўсякі, хто верыць у Яго, атрымае адпушчэньне грахоў праз імя Ягонае».

44. Калі Пётар яшчэ гаварыў словы гэтыя, зыйшоў Дух Сьвяты на ўсіх, якія слухалі слова.

45. І дзівіліся верныя з абрэзаных, якія прыйшлі з Пятром, што і на паганаў выліты дар Сьвятога Духа,

46. бо чулі іх, як гаварылі мовамі і ўзьвялічвалі Бога. Тады адказаў Пётар:

47. «Няўжо нехта можа забараніць вады дзеля хрышчэньня тых, якія атрымалі Духа Сьвятога, як і мы?»

48. І загадаў ім ахрысьціцца ў імя Госпада. Тады прасілі яго застацца на некалькі дзён.

Разьдзел 11

Апосталы і браты, якія былі ў Юдэі, пачулі, што і пагане прынялі слова Божае.

2. І калі Пётар узыйшоў у Ерусалім, тыя, што з абрэзаных, сумняваліся ў ім,

3. кажучы: «Да мужоў неабрэзаных ты хадзіў і еў з імі!»

4. А Пётар, пачаўшы, выклаў па парадку, кажучы:

5. «Я быў у горадзе Ёппе, молячыся, і ў захапленьні ўбачыў відзеж: нейкае начыньне, якое зыходзіла, быццам вялікі абрус, за чатыры канцы апусканы з неба, і прыйшло да мяне.

11:12 Дз 10:23

6. Углядаючыся ў яго, я разгледзеў і ўбачыў чатырохногіх зямных, і зьвяроў, і паўзуноў, і птушкі нябесныя.

7. Пачуў жа я голас, які гаварыў мне: "Устаўшы, Пётар, заколвай і еш".

8. А я сказаў: "Ніякім чынам, Госпадзе, бо нічога паганага ці нячыстага ніколі ня браў я ў вусны маé".

9. А голас адказаў мне другі раз з неба: "Што Бог ачысьціў, ты не пагань".

10. Сталася ж гэта тройчы, і ізноў усё ўзьнялося ў неба.

11. І вось, у гэты момант спыніліся перад домам, у якім я быў, трох мужоў, пасланыя да мяне з Цэзарэі.

12. А Дух сказаў мне ісьці з імі, нічога не сумняваючыся. Пайшлі ж са мною і гэтыя шэсьць братоў, і мы прыйшлі ў дом таго мужа.

13. І абвясьціў ён нам, як бачыў у доме сваім анёла, які стаў і сказаў яму: "Пашлі ў Ёппу мужоў і пакліч Сымона, называнага Пятром,

14. які скажа табе словы, праз якія будзеш збаўлены ты і ўвесь дом твой".

15. Калі ж я пачаў гаварыць, зыйшоў на іх Дух Сьвяты, як і на нас на пачатку.

16. І ўзгадаў я слова Госпада, як Ён сказаў: "Ян хрысьціў вадою, а вы будзеце ахрышчаны Духам Сьвятым".

17. Дык калі Бог даў ім такі самы дар, як і нам, што паверылі ў Госпада Ісуса Хрыста, хто ж я такі, каб мог забараняць Богу?»

18. Пачуўшы ж гэтае, яны супакоіліся і славілі Бога, кажучы: «Можа і паганам даў Бог навяртаньне дзеля жыцьця».

19. А тыя, што расьцярушыліся пасьля прыгнёту, які стаўся за Стэфана, пайшлі аж да Фінікіі, і Кіпру, і Антыёхіі, нікому не гаворачы слова, адно толькі Юдэям.

20. Былі ж некаторыя з іх мужы Кіпрыйскія і Кірэнэйскія, якія, прыйшоўшы ў Антыёхію, гаварылі да эліністаў, дабравесьцячы Госпада Ісуса.

21. І была рука Госпадава з імі, і вялікая лічба, паверыўшы, зьвярнулася да Госпада.

22. А слова пра іх дайшло да вушэй царквы, што ў Ерусаліме, і яны паслалі Барнабу пайсьці аж у Антыёхію.

23. Ён, прыйшоўшы і ўбачыўшы ласку Божую, узрадаваўся і маліў усіх, каб пры пастанове сэрца трывалі ў Госпадзе,

11:15 Дз 2:1-4
11:16 Дз 1:5
11:19 Дз 8:1-4

24. бо ён быў муж добры і поўны Духа Сьвятога і веры. І значная грамада дадалася да Госпада.

25. А Барнаба выйшаў у Тарс шукаць Саўла і, знайшоўшы яго, прывёў у Антыёхію.

26. Сталася ж, што яны цэлы год зьбіраліся ў гэтай царкве і навучалі значную грамаду; у Антыёхіі найперш вучняў сталі называць Хрысьціянамі.

27. У тыя ж дні прыйшлі з Ерусаліму ў Антыёхію пракокі.

28. А адзін з іх, на імя Агаў, устаўшы, праз Духа даў знак, што на ўсім сьвеце мáе быць вялікі голад, які і стаўся за цэзара Кляўдыя.

11:28 Дз 21:10

29. А вучні, кожны паводле магчымасьці сваёй, вызначылі паслаць [дапамогу] братáм, што жылі ў Юдэі.

30. І ўчынілі гэта, паслаўшы да старостаў праз рукі Барнабы і Саўла.

Разьдзел 12

Ў той час валадар Ірад падняў руку, каб рабіць зло некаторым з царквы,

2. а Якуба, брата Яна, забіў мячом.

3. І, бачачы, што гэта падабаецца Юдэям, дадаў, што схапіў і Пятра, а былі дні праснакоў,

4. і, схапіўшы, пасадзіў у вязьні́цу, загадаўшы чатыром чацьвёркам жаўнераў сьцерагчы яго, хочучы пасьля Пасхі вывесьці яго народу.

5. Дык Пятра пільнавалі ў вязьні́цы, а шчырая малітва за яго ўзносілася ад царквы да Бога.

6. Калі ж Ірад меўся вывесьці яго, у тую ноч Пётар спаў між двух жаўнераў, зьвязаны двума ланцугамі, і перад дзьвярыма вартаўнікі пільнавалі вязьні́цу.

7. І вось, анёл Госпадаў стаў, і сьвятло засьвяціла ў цэлі, і, ударыўшы Пятра ў бок, падняў яго, кажучы: «Устань хутчэй!» І ўпалі з рук ягоных ланцугі.

8. Анёл жа сказаў да яго: «Падперажыся і абуй сандалы твае». Ён зрабіў гэта, і той кажа яму: «Апрані адзеньне тваё і ідзі за мною».

9. І, выйшаўшы, пайшоў за ім, і ня ведаў, ці праўда тое, што сталася праз анёла, а думаў, што бачыць ві́дзеж.

10. Абмінуўшы ж першую варту і другую, яны падыйшлі да жалезных брамаў, што вялі ў горад, якія самі расчыніліся

12:9 Мк 6:9

ім, і, выйшаўшы, прайшлі адну вуліцу, і анёл адразу адыйшоў ад яго.

11. І Пётар, прыйшоўшы ў сябе, сказаў: «Цяпер праўдзіва ведаю, што Госпад паслаў анёла Свайго і вырваў мяне з рукі Ірада і з усяго, чаго чакаў народ Юдэйскі».

12. І, агледзеўшыся, прыйшоў у дом Марыі, маці Яна, называнага Маркам, дзе многія сабраліся і маліліся.

13. А як Пётар стукаўся ў дзьверы брамаў, падыйшла паслухаць служка, на імя Рода,

14. і, пазнаўшы голас Пятра, ад радасьці не адчыніла брамаў, а, убегшы, абвясьціла, што Пётар стаіць перад брамамі.

15. Яны ж сказалі да яе: «Ты звар'яцела». А яна настойвала, што гэта ён. Яны ж казалі: «Гэта анёл ягоны».

16. А Пётар працягваў стукацца. Адчыніўшы, яны ўбачылі яго і зьдзівіліся.

17. Ён жа, даўшы знак рукою, каб маўчалі, распавёў ім, як Госпад вывеў яго з вязьні́цы. І сказаў: «Абвясьціце пра гэта Якубу і братáм». І, выйшаўшы, пайшоў у іншае месца.

12:15 Мц 18:10

18. А як настаў дзень, было хваляваньне немалое ў

жаўнераў адносна таго, што магло стацца з Пятром.

19. Ірад жа, шукаючы яго і не знайшоўшы яго, дапытаўшы вартаўнікоў, загадаў вывесьці іх [на сьмерць]. І, зыйшоўшы з Юдэі ў Цэзарэю, быў [там].

20. А быў Ірад дужа зазлаваны на Тырцаў і Сідонцаў. Яны ж аднадушна прыйшлі да яго і, пераканаўшы Бласта, падкаморага валадарскага, прасілі міру, бо іхняя краіна жывілася ад валадарскае.

21. У вызначаны ж дзень Ірад, апрануўшы валадарскае адзеньне і сеўшы на судовым пасадзе, прамаўляў да іх,

22. а народ крычаў: «Голас бога, а не чалавека!»

23. А анёл Госпадаў адразу ўдарыў яго за тое, што ён не аддаў славу Богу, і, заедзены чэрвямі, ён памёр.

24. А слова Божае расло і памнажалася.

25. А Барнаба і Саўл, споўніўшы служэньне, вярнуліся з Ерусаліму, узяўшы з сабою Яна, якога звалі Маркам.

Разьдзел 13

Былі ж у Антыёхіі, у тамтэйшай царкве, некаторыя прарокі і настаўнікі: і Барнаба, і Сымон, называны Нігер, і Луцый Кірэнэец, і Манаэн, што гадаваўся разам з Ірадам тэтрархам, і Саўл.

2. А калі яны спраўлялі служэньне Госпаду і посьцілі, сказаў Дух Сьвяты: «Аддзяліце Мне Барнабу і Саўла на справу, на якую Я паклікаў іх».

3. Тады яны, посьцячы і молячыся, і ўскладаючы на іх рукі, адпусьцілі іх.

4. Тыя ж, выпраўленыя Духам Сьвятым, прыйшлі ў Сэлеўкію, і адтуль паплылі на Кіпр.

5. І, апынуўшыся ў Салямі-не, прапаведвалі слова Божае ў сынагогах Юдэйскіх; а мелі яны Яна за паслугача.

6. Прайшоўшы ж востраў да Пафа, знайшлі нейкага чараўніка, фальшывага прарока, Юдэя, на імя Бар-Ісус,

7. які быў у праконсула Сяргея Паўла, мужа разумнага. Той, паклікаўшы Барнабу і Саўла, шукаў слухаць слова Божае.

8. а чараўнік Эліма, бо так перакладаецца імя ягонае, супрацьстаяў ім, шукаючы адвярнуць праконсула ад веры.

9. А Саўл, ён жа Павал, напоўніўшыся Духам Сьвятым і ўглядаючыся на яго,

10. сказаў: «О, сыне д'ябла, поўны ўсякае падступнасьці і ўсякай ліхоты, вораг усякае

12:24 Дз 6:7
12:25 Дз 11:30
13:1 Дз 11:27
13:3 Дз 6:6
13:5 Дз 12:25

праведнасьці! Ці не перастанеш ты крывіць простыя шляхі Госпада?

11. І вось цяпер рука Госпадава над табою, і будзеш ты сьляпы, ня бачачы сонца да часу». І адразу зыйшлі на яго змрок і цемра, і ён, блукаючыся, шукаў, хто б яго вёў за руку.

12. Тады праконсул, убачыўшы, што сталася, паверыў, дзівячыся навуцы Госпадавай.

13. А тыя, што з Паўлам, выйшаўшы з Пафу, прыйшлі ў Пэргію ў Памфіліі. Ян жа, адыйшоўшы ад іх, вярнуўся ў Ерусалім.

14. А яны, прайшоўшы Пэргію, прыйшлі ў Антыёхію Пісідзкую і, увайшоўшы ў сынагогу ў дзень суботы, паселі.

15. А пасьля чытаньня Закону і Прарокаў начальнікі сынагогі паслалі да іх, кажучы: «Мужы браты! Калі ёсьць у вас слова пацяшэньня для народу, кажыце».

16. Павал жа, устаўшы і даўшы знак рукою, сказаў: «Мужы Ізраільцяне і тыя, хто баіцца Бога, паслухайце!

17. Бог народу гэтага, Ізраіля, выбраў бацькоў нашых, і ўзьвялічыў народ, калі яны былі прыхаднямі ў зямлі Эгіпецкай, і ўзьнятым рамяном вывеў іх з яе,

13:17 Вых 12:51

18. і на працягу сарака гадоў зносіў іх у пустыні,

19. і, зьнішчыўшы сем народаў у зямлі Ханаан, даў ім на ўласнасьць зямлю іхнюю.

20. І пасьля гэтага каля чатырохсот і пяцідзесяці гадоў даваў судзьдзяў да Самуэля прарока.

21. У той час прасілі яны валадара; і даў ім Бог Саўла, сына Кісавага, мужа з калена Бэн'яміна, гадоў на сорак.

22. І, адставіўшы яго, паставіў ім за валадара Давіда, пра якога і сказаў, сьведчачы: "Знайшоў Я Давіда, сына Есэя, мужа паводле сэрца Майго, які выканае ўсю волю Маю".

23. З ягонага насеньня Бог паводле абяцаньня падняў Ізраілю Збаўцу Ісуса.

24. Перад абліччам прыйсьця Ягонага абвяшчаў Ян хрышчэньне навяртаньня ўсяму народу Ізраіля.

25. А калі Ян споўніў бег свой, ён сказаў: "За каго лічыце мяне? Ня я гэта, але, вось, ідзе за мною Той, Якому я ня варты разьвязаць сандалы на нагах".

26. Мужы браты, сыны роду Абрагамавага і тыя сярод вас, якія Бога баяцца! Вам пасланае слова збаўленьня гэтага.

27. Бо жыхары Ерусаліму і начальнікі іхнія, не пазнаўшы

13:18 Лікі 14:34; Друг 1:31
13:19 Друг 7:1; Ег 14:1
13:20 Суд 2:16; 1 Сам 3:20
13:21 1 Сам 8:5; 10:21
13:22 1 Сам 13:14; 16:12; Пс 89 (88):21
13:24 Мк 1:4; Лк 3:3
13:25 Мц 3:11; Мк 1:7; Лк 3:16; Ян 1:20,27

Яго і асудзіўшы, споўнілі словы прарокаў, чытаныя кожную суботу,

28. і, не знайшоўшы ніякае сьмяротнае віны, прасілі Пілата, каб Ён быў забіты.

29. Калі ж зьдзейсьнілі ўсё, напісанае пра Яго, зьняўшы з дрэва, палажылі ў магілу.

30. Але Бог уваскрасіў Яго з мёртвых.

31. Ён шмат дзён зьяўляўся тым, якія прыйшлі з Ім з Галілеі ў Ерусалім і якія ёсьць сьведкамі Яго перад народам.

32. І мы вам дабравесьцім, што абяцаньне, дадзенае бацькáм, Бог споўніў нам, іхнім дзецям, уваскрасіўшы Ісуса,

33. як і ў другім псальме напісана: "Ты — Сын Мой, Я сёньня нарадзіў Цябе".

34. А што Ён уваскрасіў Яго з мёртвых, каб Той больш не вярнуўся ў парахненьне, Ён сказаў гэтак: "Дам вам сьвятасьці Давідавыя верныя".

35. Дзеля гэтага і ў іншым [псальме] кажа: "Не дасі Сьвятому Твайму ўбачыць парахненьне".

36. Бо Давід, паслужыўшы ў сваім пакаленьні намеру Божаму, памёр і далучыўся да бацькоў сваіх, і ўбачыў парахненьне,

13:28 Мц 27:22-23; Мк 15:13-14; Лк 23:21-23; Ян 19:15
13:29 Мц 27:57-61; Мк 15:42-47; Лк 23:50-56; Ян 19:38-42
13:31 Дз 1:3
13:33 Пс 2:7
13:34 Іс 55:3
13:35 Пс 16(15):10
13:41 Абк 1:5

37. а Той, Каго Бог уваскрасіў, ня ўбачыў парахненьня.

38. Дык няхай будзе вядома вам, мужы браты, што праз Яго прапаведуецца вам адпушчэньне грахоў,

39. і ў-ва ўсім, у чым вы не маглі апраўдацца ў законе Майсеевым, у Ім апраўдваецца кожны, хто верыць.

40. Дык глядзіце, каб не прыйшло на вас сказанае ў прарокаў:

41. "Пабачце, вы, якія пагарджаеце, і зьдзівіцеся, і шчэзьніце, бо Я раблю справу ў дні вашыя, справу, якой вы не паверыце, калі хто распавядзе вам"».

42. Калі ж яны выходзілі з сынагогі Юдэйскае, прасілі іх пагане, каб і ў наступную суботу гаварылі словы гэтыя.

43. А як разыйшлася сынагога, шмат Юдэяў і пабожных праэлітаў пайшлі за Паўлам і Барнабам, якія, размаўляючы з імі, пераконвалі іх заставацца ў ласцы Божай.

44. А ў наступную суботу амаль увесь горад сабраўся слухаць слова Божае.

45. А Юдэі, убачыўшы натоўп, напоўніліся зайздрасьцю і працівіліся таму, што гаварыў Павал, пярэчачы і блюзьнячы.

46. А Павал і Барнаба, адважыўшыся, сказалі: «Да вас належала спачатку гаварыць слова Божае. А як вы адкідаеце яго і ня лічыце сябе вартымі жыцьця вечнага, вось, мы паварочваемся да паганаў.

47. Бо так загадаў нам Госпад: "Я паставіў цябе як сьвятло для паганаў, каб быў ты на збаўленьне да краю зямлі"».

48. А пагане, чуючы гэта, радаваліся і славілі слова Госпадава, і паверылі ўсе, якія былі прызначаныя да жыцьця вечнага.

49. І разносілася слова Госпадава праз усю краіну.

50. А Юдэі падбухторылі пабожных і паважаных жанчынаў, і першых [людзей] у горадзе, і паднялі перасьлед на Паўла і Барнабу, і выгналі іх з межаў сваіх.

51. Яны ж, абтросшы пыл з ног сваіх на іх, прыйшлі ў Іконію.

52. А вучні былі напоўненыя радасьцю і Духам Сьвятым.

Разьдзел 14

Сталася ж у Іконіі, што ўвайшлі яны разам у сынагогу Юдэйскую і гаварылі гэтак, што паверыла вялікае мноства Юдэяў і Грэкаў.

13:47 Іс 42:6; 49:6
13:51 Мц 10:14; Мк 6:11; Лк 9:5; 10:11

2. А Юдэі, якія ня верылі, паднялі і раз'юшылі супраць братоў дýшы паганаў.

3. Аднак яны былі там даволі часу, адважна гаворачы пра Госпада, Які сьведчыў пра слова ласкі Сваёй і чыніў знакі і цуды праз рукі іхнія.

4. І падзялілася мноства ў горадзе, і адны былі з Юдэямі, а другія — з апосталамі.

5. А калі пагане і Юдэі з начальнікамі сваімі намерваліся зьняважыць і ўкаменаваць іх,

6. яны, даведаўшыся, уцяклі ў гарады Лікаонскія Лістру і Дэрбу, і ў ваколіцу,

7. і былі там, дабравесьцячы.

8. І нейкі чалавек у Лістры, немачны на ногі, сядзеў, бо ад чэрава маці сваёй быў кульгавы і ніколі не хадзіў.

9. Ён слухаў Паўла, які гаварыў, і той, глянуўшы на яго і бачачы, што ён мáе веру дзеля збаўленьня,

10. сказаў моцным голасам: «Стань на ногі твае проста!» І ён падскочыў, і хадзіў.

11. А натоўп, бачачы, што зрабіў Павал, падняў голас свой, кажучы па-лікаонску: «Богі, падобныя да людзей, зыйшлі да нас!»

12. І называлі Барнабу Зэўсам, а Паўла — Гермэсам, бо ён быў правадыром у слове.

13. А сьвятар Зэўса, што стаяў перад горадам іхнім, прывёўшы валоў з вянкамі да брамаў, хацеў разам з натоўпам закалоць іх [у ахвяру].

14. Апосталы ж Барнаба і Павал, пачуўшы [пра гэта], разьдзёршы адзеньне сваё, кінуліся ў натоўп, крычучы і кажучы:

15. «Мужы! Што вы гэта робіце? І мы падобныя да вас людзі, якія дабравесьцім вам, каб адвярнуліся ад гэтых марнасьцяў да Бога Жывога, Які стварыў неба, і зямлю, і мора, і ўсё, што ў іх,

16. Які ў мінулых пакаленьнях пакінуў усе народы хадзіць сваімі шляхамі,

17. ды не пакінуў сьведчыць пра Сябе, робячы дабро, даючы нам з неба дажджы і поры ўраджайныя, напаўняючы ежай і радасьцю сэрцы нашыя!»

18. І, гаворачы гэтае, ледзь супакоілі натоўп, каб не заколвалі [ахвяры] для іх.

19. А з Антыёхіі і Іконіі прыйшлі Юдэі і, намовіўшы народ і ўкаменаваўшы Паўла, вывалаклі яго за горад, думаючы, што ён памёр.

20. Калі ж акружылі яго вучні, ён, устаўшы, увайшоў у горад і на заўтра выйшаў з Барнабам у Дэрбу.

14:15
Быц 1:1-2; Вых 20:11; Пс 146 (145):6

14:16
Пс 81(80):3

14:22
2 Цім 3:12

15:1
Ляв 12:3

21. І дабравесьціўшы гэтаму гораду, і навучыўшы многіх, яны вярнуліся ў Лістру і Іконію, і Антыёхію,

22. умацоўваючы дўшы вучняў, просячы трываць у веры і што праз шмат мукаў мусім мы ўвайсьці ў Валадарства Божае.

23. А рукапаклаўшы ім старостаў у кожнай царкве, яны, памаліўшыся з постам, даручылі іх Госпаду, у Якога яны паверылі.

24. І, прайшоўшы праз Пісыдыю, прыйшлі ў Памфілію.

25. І, прамовіўшы слова ў Пэргіі, зыйшлі ў Аталію.

26. Адтуль паплылі ў Антыёхію, адкуль былі аддадзеныя ласцы Божай на справу, якую выканалі.

27. Прыйшоўшы і сабраўшы царкву, яны расказалі, што ўчыніў з імі Бог і як расчыніў дзьверы веры паганам.

28. І былі яны там немалы час з вучнямі.

Разьдзел 15

Некаторыя, што прыйшлі з Юдэі, навучалі братоў: «Калі ня будзеце абрэзаны паводле звычаю Майсея, ня можаце быць збаўленыя».

2. Тады сталася немалое змаганьне і спрэчка з імі ў Паўла і Барнабы, і вызначылі,

каб Павал і Барнаба, і некаторыя іншыя з іх узыйшлі наконт гэтай спрэчкі да апосталаў і старостаў у Ерусалім.

3. Яны ж, праведзеныя царквою, праходзілі праз Фінікію і Самарыю, распавядаючы пра навяртаньне паганаў; і зрабілі радасьць вялікую ўсім братáм.

4. А прыйшоўшы ў Ерусалім, яны былі прынятыя царквою, і апосталамі, і старостамі, і расказалі ўсё, што Бог учыніў з імі.

5. Падняліся ж некаторыя з герэзіі фарысэйскае, якія былі паверыўшыя, кажучы, што трэба іх абрэзаць і загадаць захоўваць закон Майсея.

6. І сабраліся апосталы і старосты разгледзець наконт слова гэтага.

7. А як сталася вялікая спрэчка, Пётар, устаўшы, сказаў ім: «Мужы браты! Вы ведаеце, што ад дзён старадаўных Бог выбраў сярод нас, каб праз маé вусны пачулі пагане слова Эвáнгельля і паверылі.

8. І Знаўца сэрцаў, Бог, засьведчыў ім, даўшы ім Духа Сьвятога, як і нам,

9. і ніяк не адрозьніў між намі і імі, вераю ачысьціўшы сэрцы іхнія.

15:7 Дз 10:1-43
15:8 Дз 2:4; 10:44

10. Дык цяпер навошта вы спакушаеце Бога, каб ускласьці на шыі вучняў ярмо, насіць якое ня здолелі ані бацькí нашыя, ані мы?

11. Але мы верым, што збаўленыя праз ласку Госпада Ісуса Хрыста, гэтак сама, як і яны».

12. І замаўчала ўсё мноства, і слухалі Барнабу і Паўла, якія распавядалі, якія знакі і цуды ўчыніў праз іх Бог сярод паганаў.

13. Калі ж яны замаўчалі, адказаў Якуб, кажучы: «Мужы браты! Паслухайце мяне!

14. Сымон распавёў, як спачатку Бог нагледзеў узяць з паганаў народ дзеля імя Свайго,

15. і з гэтым згаджаюцца словы Прарокаў, як напісана:

16. "Пасьля гэтага вярнуся, і адбудую намёт Давіда, які заваліўся, і зруйнаванае ў ім адбудую, і выпрастую яго,

17. каб шукалі Госпада пазасталыя людзі і ўсе народы, на якіх будзе прызвана імя Маё,— кажа Госпад, Які робіць усё гэта".

18. Ад вякоў вядомыя Богу ўсе справы Ягоныя.

15:10 Лк 11:46
15:11 Эф 2:8
15:16 Ам 9:11-12

19. Дзеля гэтага я суджу ня мучыць тых з паганаў, якія зьвярнуліся да Бога,

20. але напісаць ім, каб высьцерагаліся гідотаў ідальскіх, і распусты, і душанага, і крыві;

21. бо [закон] Майсея ад старадаўных пакаленьняў ма́е ў гарадах тых, хто абвяшчае яго, чытаны ў сынагогах кожную суботу».

22. Тады надумалі апосталы і старосты разам з усёй царквою, выбраўшы спасярод сябе мужоў, паслаць у Антыёхію з Паўлам і Барнабам Юду, называнага Барсабам, і Сілу, мужоў перадавых сярод братоў,

23. напісаўшы рукамі сваімі гэтак: «Апосталы, і старосты, і браты — брата́м з паганаў у Антыёхіі і Сірыі, і Кілікіі: радавацца!

24. Пачуўшы, што некаторыя, што прыйшлі ад нас, стрывожылі вас словамі, захістаўшы ду́шы вашыя, кажучы абрэзывацца і захоўваць Закон, чаго мы не загадвалі,

25. надумалі мы, сабраўшыся аднадушна, паслаць да вас выбраных мужоў разам з улюбёнымі нашымі Барнабам і Паўлам,

26. людзьмі, якія аддалі ду́шы свае за імя Госпада нашага Ісуса Хрыста.

15:20 Вых 34:15-17; Ляв 17:10-16; 18:6-23

27. Дык паслалі мы Юду і Сілу, і яны словамі паведамяць тое самае.

28. Бо надумалася Духу Сьвятому і нам ніякага больш цяжару на вас не ўскладаць, акрамя гэтага неабходнага:

29. сьцерагчыся ахвяраў ідалам, і крыві, і душанага, і распусты. Захоўваючы сябе ад гэтага, зробіце добра. Бывайце здаровыя».

30. Тады тыя, што былі пасланыя, прыйшлі ў Антыёхію і, сабраўшы мноства, аддалі пасланьне.

31. А тыя, прачытаўшы, узрадаваліся ад гэтага пацяшэньня.

32. Юда і Сіла, якія былі і прарокамі, многімі словамі пацяшалі братоў і ўмацоўвалі.

33. Прабыўшы ж там [нейкі] час, яны былі ў супакоі пасланыя братамі да апосталаў.

34. А Сіле надумалася застацца там.

35. Паўла ж і Барнаба былі ў Антыёхіі, навучаючы і дабравесьцячы разам з многімі другімі слова Госпадава.

36. А праз колькі дзён сказаў Павал да Барнабы: «Вярнуўшыся, адведаем братоў нашых ва ўсіх гарадах, у якіх мы прапаведвалі слова Госпадава, як яны маюцца».

37. Барнаба ж пастанавіў узяць з сабою Яна, называнага Маркам.

38. А Павал лічыў ня вартым браць яго з сабою, бо ён адыйшоў ад іх у Памфіліі і не пайшоў з імі на гэтую справу.

39. Тады сталася спрэчка, так што яны разлучыліся адзін з адным, і Барнаба, узяўшы Марка, паплыў на Кіпр.

40. А Павал, паклікаўшы Сілу, пайшоў, аддадзены братамі ласцы Божай,

41. і праходзіў праз Сірыю і Кілікію, умацоўваючы цэрквы.

Разьдзел 16

1. Прыйшоў ён у Дэрбу і Лістру. І вось, быў там адзін вучань, на імя Цімафей, сын аднае жанчыны Юдэйскае вернае і ба́цькі Грэка.

2. Пра яго сьведчылі браты ў Лістры і Іконіі.

3. Павал захацеў, каб ён пайшоў з ім, і, узяўшы яго, абрэзаў дзеля Юдэяў, якія былі ў тых месцах, бо ўсе ведалі ба́цьку ягонага, што быў Грэк.

4. Калі ж яны праходзілі праз гарады, перадавалі [цэрквам] захоўваць пастановы, вызначаныя апосталамі і старостамі ў Ерусаліме.

15:38 Дз 13:13

16:4 Дз 15:28-29

5. А цэрквы ўмацоўваліся ў веры і ўзрасталі штодня лікам.

6. Прайшоўшы ж праз Фрыгію і Галятыйскую краіну, забараніў ім Сьвяты Дух гаварыць слова ў Азіі.

7. Прыйшоўшы ў Мізію, спрабавалі ісьці ў Бітынію; і не дазволіў ім Дух.

8. Дык абмінуўшы Мізію, яны зыйшлі ў Траду.

9. І ўгледзеў Павал уначы вїдзеж: нейкі муж, Македонец, стаяў, просячы яго і кажучы: «Перайшоўшы ў Македонію, дапамажы нам».

10. Калі ж убачыў ён вїдзеж, мы адразу шукалі, каб ісьці ў Македонію, разумеючы, што Госпад паклікаў нас дабравесьціць ім.

11. Дык паплыўшы з Траады, мы наўпрост прыйшлі ў Самотракію, а на заўтра — у Нэапаль,

12. і адтуль — у Філіпы, што ёсьць першы горад тае часткі Македоніі, калёнія. І былі мы ў гэтым горадзе некалькі дзён.

13. І ў дзень суботы выйшлі мы за горад да рэчкі, дзе звычайна адбывалася малітва, і, пасеўшы, гаварылі да сабраных жанчынаў.

14. І слухала адна жанчына, на імя Лідзія, гандлярка

пурпурам, з гораду Тыятыра, якая пакланялася Богу, і Госпад адчыніў сэрца ейнае, каб зважала на прамову Паўла.

15. А калі ахрысьцілася яна і дом ейны, яна прасіла, кажучы: «Калі вы лічыце мяне вернай Госпаду, увайшоўшы ў дом мой, жывіце». І затрымала нас.

16. Сталася ж, як ішлі мы на малітву, сустрэла нас нейкая служка, якая мела духа вешчага і, варожачы, вялікі заробак давала гаспадарам сваім.

17. Яна, ідучы за Паўлам і намі, крычала, кажучы: «Людзі гэтыя — слугі Бога Найвышэйшага, якія прапаведуюць нам шлях збаўленьня!»

18. А рабіла яна гэта шмат дзён. Павал жа, узлаваўшыся, павярнуўся і сказаў духу: «Загадваю табе ў імя Ісуса Хрыста выйсьці з яе!» І ён выйшаў у той жа час.

19. А гаспадары ейныя, бачачы, што прапала надзея заробку іхняга, схапіўшы Паўла і Сілу, пацягнулі на рынак да начальнікаў.

20. І прывёўшы іх да войтаў, сказалі: «Гэтыя людзі трывожаць наш горад, а яны — Юдэі,

21. і прапаведуюць звычаі, якіх нам, Рымлянам, ня сьлед ані прыймаць, ані рабіць».

22. І паўстаў натоўп супраць іх, і войты, сарваўшы з іх адзеньне, загадалі біць іх кіямі.

23. І зрабіўшы ім шмат ранаў, кінулі іх у вязьніцу, загадаўшы ахоўніку старанна пільнаваць іх.

24. Ён, атрымаўшы гэткі загад, кінуў іх ва ўнутраную вязьніцу і ногі іхнія паўшчамляў у калоду.

25. Каля паўночы Павал і Сіла, молячыся, сьпявалі Богу, а вязьні чулі іх.

26. Раптам стаўся вялікі землятрус, так што захісталіся падмуркі вязьніцы; і адразу адчыніліся ўсе дзьверы, і ў-ва ўсіх паслаблі путы.

27. Ахоўнік жа, прачнуўшыся і бачачы адчыненыя дзьверы вязьніцы, дастаўшы меч, меўся забіць сябе, думаючы, што вязьні паўцякалі.

28. А Павал закрычаў моцным голасам, кажучы: «Не рабі сабе ніякага ліха, бо ўсе мы тут!»

29. Ён жа, папрасіўшы сьвятла, убег і, трасучыся, упаў перад Паўлам і Сілаю,

30. і, выводзячы іх вонкі, сказаў: «Панове, што я мушу рабіць, каб быць збаўленым?»

31. А яны сказалі: «Вер у Госпада Ісуса Хрыста, і будзеш збаўлены ты і дом твой».

32. І гаварылі слова Госпадава яму і ўсім, хто ў доме ягоным.

33. І ў тую ж гадзіну ўначы ён, узяўшы іх, памыў ім раны, і адразу быў ахрышчаны сам і ўсе ягоныя.

34. І завёўшы іх у дом свой, паставіў стол і радаваўся з усім домам, што паверыў у Бога.

35. А як настаў дзень, паслалі войты жандараў, кажучы: «Вызваль людзей гэтых».

36. Ахоўнік жа паведаміў словы гэтыя Паўлу: «Войты паслалі, каб цяпер вызваліць вас. Дык, выйшаўшы, ідзіце ў супакоі».

37. А Павал прамовіў да іх: «Нас, людзей Рымскіх, без суду зьбіўшы прынародна, кінулі ў вязьні́цу, і цяпер цішком выганяюць нас? О, не! Але няхай самі, прыйшоўшы, вывядуць нас».

38. Жандары абвясьцілі словы гэтыя войтам, і тыя спалохаліся, пачуўшы, што яны —Рымляне.

39. І, прыйшоўшы, перапрашалі іх, і, вывеўшы, прасілі пайсьці з гораду.

40. Выйшаўшы ж з вязьні́цы, яны прыйшлі да Лідзіі, і, убачыўшы братоў, суцяшалі іх, і пайшлі.

16:37
Дз 22:25

17:3
Іс 53:3-11

Разьдзел 17

Апрайшоўшы праз Амфіпаль і Апалёнію, прыйшлі ў Тэсалоніку, дзе была Юдэйская сынагога.

2. І Павал, паводле звычаю, прыйшоў да іх і тры суботы вёў гутаркі з імі з Пісаньня,

3. паказваючы і адкрываючы, што Хрыстос мусіў цярпець і ўваскрэснуць з мёртвых і што: «Гэты Ісус, пра Якога я абвяшчаю вам, ёсьць Хрыстос».

4. І некаторыя з іх былі перакананыя і далучыліся да Паўла і Сілы, і вялікае мноства Грэкаў, якія пакланяліся [Богу], і жанчынаў першых нямала.

5. А Юдэі, якія не паверылі, зайздросьцячы і паклікаўшы нейкіх нягодных мужоў з плошчы, учынілі натоўп і ўзрушылі горад. І, стаўшы каля дому Язона, шукалі іх, каб прывесьці да народу.

6. Не знайшоўшы ж іх, пацягнулі Язона і некаторых братоў да бурмістраў, крычучы, што гэтыя сусьветныя бунтаўнікі прыйшлі і сюды,

7. а Язон іх прыняў, і што яны ўсё чыняць супраць пастановаў цэзара, называючы іншага валадаром, Ісуса.

8. І чуючы гэта, устрывожыўся натоўп і бурмістры,

9. але, узяўшы заклад ад Язона і рэшты, вызвалілі іх.

10. Браты ж адразу ўначы выправілі Паўла і Сілу ў Бэрэю, і тыя, прыйшоўшы, пайшлі ў сынагогу Юдэйскую.

11. А гэтыя былі высакароднейшыя, чым у Тэсалоніцы; яны прынялі слова з усёй ахвотаю, штодня дасьледуючы Пісаньне, ці гэтак яно ёсьць.

12. Тады шмат з іх паверылі, і жанчынаў Грэцкіх паважаных, і мужчынаў нямала.

13. Калі ж Юдэі з Тэсалонікі даведаліся, што і ў Бэрэі абвяшчаецца праз Паўла слова Божае, прыйшлі і сюды, падбухторваючы натоўп.

14. Тады браты адразу паслалі Паўла, каб ішоў быццам да мора, а Сіла і Цімафей засталіся там.

15. Тыя ж, што праводзілі Паўла, прывялі яго ў Атэны і, атрымаўшы прыказаньне для Сілы і Цімафея, каб чым хутчэй ішлі да яго, пайшлі.

16. А калі Павал чакаў на іх у Атэнах, узрушыўся ў ім дух ягоны, бачачы горад, апанаваны ідаламі.

17. Дык ён вёў гутаркі ў сынагозе з Юдэямі і пабожнымі, і на рынку кожны дзень з тымі, з кім надарыцца.

17:24
1 Вал 8:27; Іс 42:5; Дз 7:48

18. Некаторыя ж з філосафаў эпікурэйцаў і стоікаў спрачаліся з ім, і адны казалі: «Што хоча сказаць гэты баўбатун?», а другія: «Здаецца, ён прапаведуе чужыя боствы»,— бо ён дабравесьціў ім пра Ісуса і ўваскрасеньне Ягонае.

19. І, узяўшы яго, прывялі ў арэапаг, кажучы: «Ці можам мы ведаць, што гэта за новае вучэньне ты распавядаеш?

20. Бо нешта незвычайнае ты ўкладаеш у вушы нашыя, дык хочам ведаць, што гэта мáе быць?»

21. Усе ж Атэнцы і прыйшоўшыя [туды] чужынцы ні чым іншым ня бавіліся, як гаварыць і слухаць нешта новае.

22. А Павал, стаўшы пасярод арэапагу, прамовіў: «Мужы Атэнскія, з усяго я бачу, што вы быццам асабліва пабожныя.

23. Бо, праходзячы і аглядаючы месцы пакланеньня вашыя, знайшоў я і ахвярнік, на якім напісана: "Невядомаму Богу". Дык Таго, Каго вы, ня ведаючы, ушаноўваеце, я вам абвяшчаю.

24. Бог, Які стварыў сьвет і ўсё, што ў ім, Які ёсьць Гаспад неба і зямлі, не жыве ў бажніцах, зробленых рукамі,

25. і не ўтрымліваецца ад рук чалавечых, быццам нечага патрабуючы, Сам даючы ўсім жыццё, і дыханьне, і ўсё.

26. Ён учыніў з аднае крыві кожны народ чалавечы, каб жылі на ўсім абліччы зямлі, вызначыўшы акрэсьленыя часы і межы пражываньня іхняга,

27. каб шукалі Госпада, можа, дакрануцца Яго і знойдуць, хоць Ён і недалёка ад кожнага з нас,

28. бо ў Ім мы жывем, і рухаемся, і існуем, як і некаторыя з вашых паэтаў гавораць: "Бо мы і род Ягоны".

29. Дык мы, як род Божы, не павінны думаць, быццам Боства падобнае да золата, ці срэбра, ці каменя, назначанага майстэрствам і думкаю чалавечай.

30. Дык Бог, зважаючы на часы няведаньня, загадвае цяпер усім людзям паўсюль навярнуцца,

31. бо прызначыў дзень, у які ма́е судзіць сусьвет паводле справядлівасьці праз Мужа, Якога вызначыў, даўшы ўсім пэўнасьць, уваскрасіўшы Яго з мёртвых».

32. Пачуўшы ж пра ўваскрасеньне мёртвых, адны кпілі, а другія казалі: «Паслухаем цябе пра гэта другім разам!»

17:31 Ян 5:22; Дз 2:24; 3:15; 4:10; 13:30

18:5 Дз 17:14

18:6 Дз 13:46; 20:26

33. І гэтак Павал выйшаў спасярод іх.

34. А некаторыя мужчыны, якія прысталі да яго, паверылі; між імі і Дыяніс Арэапагіт, і жанчына на імя Дамар, і іншыя з імі.

Разьдзел 18

Пасьля ж гэтага Павал, зыйшоўшы з Атэнаў, прыйшоў у Карынт.

2. І, знайшоўшы нейкага Юдэя, на імя Акіла, родам з Понту, і жонку ягоную Прыскілу, якія толькі што прыйшлі з Італіі дзеля загаду Кляўдыя ўсім Юдэям пакінуць Рым, прыстаў да іх.

3. І як быў аднаго рамяства [з імі], заставаўся ў іх і працаваў, бо рамяство [іхняе] было майстраваньне намётаў.

4. А кожную суботу ён вёў гутаркі ў сынагозе і пераконваў Юдэяў і Грэкаў.

5. Калі ж прыйшлі з Македоніі Сіла і Цімафей, Павал быў пануканы Духам сьведчыць Юдэям пра Ісуса Хрыста.

6. А як яны працівіліся і блюзьнілі, абтросшы адзеньне, ён сказаў да іх: «Кроў вашая на галаве вашай! Я чысты. Ад цяпер іду да паганаў».

7. І, перайшоўшы адтуль, прыйшоў у дом нейкага

[чалавека], на імя Юст, які пакланяўся Богу, дом якога быў пры самай сынагозе.

8. А Крысп, начальнік сынагогі, паверыў у Госпада разам з усім домам сваім, і шмат Карыньцянаў, слухаючы, паверылі і былі ахрышчаныя.

9. Госпад жа сказаў Паўлу ў відзежы ўначы: «Ня бойся, але гавары і не маўчы,

10. бо Я з табою, і ніхто ня ўчыніць табе зло, бо шмат Майго народу ў горадзе гэтым».

11. І жыў год і шэсьць месяцаў, навучаючы ў іх слова Божага.

12. А калі Галіён стаў праконсулам Ахаі, Юдэі аднадушна накінуліся на Паўла і павялі яго да судовага пасаду,

13. кажучы, што ён намаўляе людзей пакланяцца Богу насуперак Закону.

14. Калі ж Павал меўся расчыніць вусны, сказаў Галіён да Юдэяў: «Калі б праўда была нейкая крыўда ці злачынства, о Юдэі, я б меў прычыну цярпець вас.

15. Калі ж спрэчка ідзе пра слова, і імёны, і Закон ваш, разглядайце самі, бо я судзьдзём у гэтым быць не хачу».

16. І пагнаў іх ад судовага пасаду.

17. А ўсе Грэкі, схапіўшы Састэна, начальніка сынагогі, білі яго перад судовым пасадам, Галіёна ж гэта нікольк не клапаціла.

18. А Павал, прабыўшы яшчэ даволі дзён, разьвітаўшыся з братамі, паплыў у Сірыю, і з ім Прыскіла і Акіла. У Кенхрэях ён абстрыг галаву, бо зрабіў шлюбаваньне.

19. І прыйшоў у Эфэс, і пакінуў іх, а сам, увайшоўшы ў сынагогу, вёў гутаркі з Юдэямі.

20. Калі ж прасілі яго застацца ў іх на шмат часу, ён не згадзіўся,

21. але разьвітаўся з імі, сказаўшы: «Я мушу абавязкова справіць надыходзячае сьвята ў Ерусаліме. А зноў вярнуся да вас, калі Бог захоча». І вырушыў з Эфэсу.

22. І, зыйшоўшы ў Цэзарэі, узыйшоўшы і прывітаўшы царкву, пайшоў у Антыёхію.

23. І пабавіўшы [там] нейкі час, выйшаў, праходзячы па чарзе Галятыйскую краіну і Фрыгію, умацоўваючы ўсіх вучняў.

24. А нейкі Юдэй, на імя Апалёс, родам Александрыец, муж красамоўны, прыйшоў у Эфэс, а быў ён моцны ў Пісаньнях.

18:18 Лікі 6:18

25. Ён быў навучаны шляху Госпадаваму і, палаючы духам, гаварыў і навучаў пра Госпада дакладна, ведаючы толькі хрышчэньне Янавае.

26. І ён пачаў адважна гаварыць у сынагозе. Пачуўшы ж яго, Акіла і Прыскіла адклікалі яго і выклалі яму дакладней шлях Божы.

27. А як ён хацеў пайсьці ў Ахаю, браты напісалі вучням, заклікаючы прыняць яго. Ён, прыйшоўшы, шмат дапамог тым, што былі паверыўшы праз ласку,

28. бо заўзята абвяргаў Юдэяў перад грамадою, паказваючы з Пісаньняў, што Ісус ёсьць Хрыстос.

Разьдзел 19

Сталася ж, калі Апалёс быў у Карыньце, што Павал, прайшоўшы вышэйшыя краіны, прыйшоў у Эфэс і, знайшоўшы некаторых вучняў,

2. сказаў да іх: «Ці прынялі вы Духа Сьвятога, паверыўшы?» Яны ж сказалі яму: «Але ж мы ня чулі, ці ёсьць Сьвяты Дух».

3. І ён сказаў да іх: «Дык у што вы хрысьціліся?» Яны ж сказалі: «У хрышчэньне Янавае».

19:4
Мц 3:11; Мк 1:4,7-8; Лк 3:4,16; Ян 1,26-27

4. А Павал сказаў: «Ян хрысьціў хрышчэньнем навяртаньня, кажучы народу, каб верылі ў Таго, Які ідзе за ім, значыць у Хрыста Ісуса».

5. Пачуўшы ж, яны былі ахрышчаныя ў імя Госпада Ісуса.

6. І, як усклаў Павал рукі на іх, зыйшоў на іх Дух Сьвяты, і гаварылі мовамі, і прарочылі.

7. А было іх усіх каля дванаццаці мужоў.

8. Увайшоўшы ж у сынагогу, ён адважна гаварыў тры месяцы, вядучы гутаркі і пераконваючы пра Валадарства Божае.

9. А як некаторыя закамянелі і ня верылі, праклінаючы гэты шлях перад мноствам, [Павал], адыйшоўшы ад іх, аддзяліў вучняў, штодня ведучы гутаркі ў школе нейкага Тырана.

10. Дзеялася ж гэта два гады, так што чулі слова Госпада Ісуса ўсе жыхары Азіі, Юдэі і Грэкі.

11. І Бог чыніў незвычайныя цуды праз рукі Паўла,

12. так што хусткі ці паясы ад цела ягонага ўскладалі на нядужых, і пакідалі іх хваробы, і духі злыя выходзілі з іх.

13. А некаторыя з вандроўных эгзарцыстаў Юдэйскіх

намагаліся над апанаванымі злымі духамі называць імя Госпада Ісуса, кажучы: «Заклінаем вас Ісусам, Якога абвяшчае Павал».

14. Былі ж нейкія сямёра сыноў Скевы, першасьвятара Юдэйскага, якія рабілі гэта.

15. А злы дух, адказваючы, сказаў: «Ісуса ведаю, і Павал вядомы; а вы хто будзеце?»

16. І чалавек, у якім быў злы дух, кінуўшыся на іх і апанаваўшы іх, адолеў іх, так што яны голыя і пара́неныя ўцяклі з таго дому.

17. Гэта сталася вядомым Юдэям і Грэкам, што жылі ў Эфэсе, і ахапіў страх іх усіх, і ўзьвялічвалася імя Госпада Ісуса.

18. І многія з тых, што паверылі, прыходзілі, вызнаючы і апавядаючы ўчынкі свае,

19. і даволі з тых, што займаліся непатрэбнымі вучэннямі, папрыносіўшы кнігі, спалілі перад усімі, і палічылі кошт іхні, і знайшлі пяцьдзясят тысячаў срэбнікаў.

20. З гэткай моцай расло і крапчэла слова Госпадава.

21. А калі гэта споўнілася, Павал палажыў у духу ісьці ў Ерусалім, прайшоўшы Македонію і Ахаю, кажучы: «Пабыўшы там, мушу я і Рым убачыць».

22. Паслаўшы ж у Македонію двух служыцеляў сваіх, Цімафея і Эраста, сам застаўся часова ў Азіі.

23. У гэты ж час сталася хваляваньне немалое што да шляху [Госпадава]

24. бо нейкі залатар, на імя Дэмэтры, што рабіў срэбныя бажніцы Артэміды і даваў майстра́м немалы заробак,

25. сабраўшы іх ды іншых працаўнікоў такога самага [рамяства], сказаў: «Мужы, вы ведаеце, што з гэтае работы — наш дабрабыт;

26. І вы бачыце і чуеце, што ня толькі ў Эфэсе, але амаль ва ўсёй Азіі гэты Павал, пераканаўшы, даволі народу адвярнуў, кажучы, што гэта ня богі, якія рукамі зробленыя.

27. А гэта ня толькі пагражае, што нашае рамяство прыйдзе ў заняпад, але і што сьвятыня вялікае багіні Артэміды за нішто лічыцца будзе, і зьнішчыцца веліч тае, якой пакланяецца ўся Азія і ўвесь сусьвет».

28. Пачуўшы ж [гэта] і напоўніўшыся ярасьцю, яны закрычалі, кажучы: «Вялікая Артэміда Эфэская!»

29. І ўвесь горад напоўніўся ўзрушэньнем, і, падхапіўшы Гая і Арыстарха, Македонцаў,

19:26 Яр 10:3-5; Ос 8:6; Абк 2:18

спадарожнікаў Паўла, рынуліся аднадушна ў тэатар.

30. А калі Павал хацеў выйсьці да народу, вучні не дазволілі яму.

31. І некаторыя з начальнікаў Азійскіх, якія былі сябрамі ягонымі, паслаўшы да яго, прасілі не ісьці ў тэатар.

32. Дык кожны крычаў нешта сваё, бо збор быў узрушаны, і большасьць ня ведала, дзеля чаго сабраліся.

33. А з натоўпу паклікалі Аляксандра, якога выпхнулі Юдэі. Аляксандар жа, зрабіўшы знак рукою, хацеў адказваць перад народам.

34. Калі ж даведаліся, што ён Юдэй, узьняўся крык у адзін голас, і крычалі каля дзьвюх гадзінаў: «Вялікая Артэміда Эфэская!»

35. Пісар жа, суцішыўшы натоўп, кажа: «Мужы Эфэсцы! Які ж чалавек ня ведае, што горад Эфэс ёсьць служыцелем вялікае багіні Артэміды і Дыяпэта?

36. А як гэта бясспрэчна, вы мусіце суцішыцца і нічога неразважна не рабіць.

37. Бо вы прывялі гэтых мужоў, якія ані сьвятыні не абакралі, і ня блюзьнілі супраць багіні вашае.

38. Дык калі Дэмэтры і майстры́, што з ім, маюць супраць некага слова, ёсьць суды і ёсьць праконсулы, няхай адны адных абвінавачваюць.

39. А калі шукаеце нечага іншага, [няхай] будзе вырашана на законным зборы.

40. Бо мы ў небясьпецы быць абвінавачанымі ў паўстаньні дзеля сёньняшніх [падзеяў], ня маючы ніякае прычыны, каб магчы даць справаздачу пра гэты сход».

41. І, сказаўшы гэта, распусьціў збор.

Разьдзел 20

А калі сьціхла замяшаньне, Павал, паклікаўшы вучняў і разьвітаўшыся, пайшоў, каб ісьці ў Македонію.

2. Прайшоўшы ж тыя краіны і многімі словамі падбадзёрыўшы іх, прыйшоў у Грэцыю.

3. І прабыўшы тры месяцы, калі сталася змова супраць яго ў Юдэяў, вырушыў у Сірыю, і прыйшла яму думка вярнуцца праз Македонію.

4. А праводзілі яго да Азіі Сапатэр з Бэрэі, а з Тэсалонцаў — Арыстарх і Сэкунд, і Гай з Дэрбы, і Цімафей, а з Азійцаў — Тыхік і Трафім.

5. Яны, апярэдзіўшы, чакалі на нас у Траадзе.

6. А мы паплылі былі пасьля дзён праснакоў з Філіпаў і праз пяць дзён прыйшлі да іх у Трааду, дзе былі сем дзён.

7. А ў першы дзень пасьля суботы, калі вучні сабраліся пераламіць хлеб, Павал вёў гутарку з імі, маючы на заўтра выйсьці, і зацягнуў слова да паўночы.

8. Было ж даволі лямпаў у залі, дзе яны сабраліся.

9. А нейкі юнак, на імя Эўтых, які сядзеў на вакне і глыбока заснуў, як Павал доўга вёў гутарку, зморaны ў сьне, упаў з трэцяга паверху ўніз і быў падняты мёртвы.

10. Павал жа, зыйшоўшы, упаў да яго і, абняўшы, сказаў: «Не хвалюйцеся, бо душа ягоная ў ім».

11. І, узыйшоўшы і пераламіўшы хлеб, і пакаштаваўшы, гутарыў даволі аж да сьвітаньня, і гэтак пайшоў.

12. А хлопца таго прывялі жывога і ўсьцешыліся нямала.

13. А мы, пайшоўшы наперад да карабля, вырушылі ў Ас, маючы забраць адтуль Паўла, бо гэтак ён загадаў, маючы сам ісьці пехатою.

14. Калі ж ён зыйшоўся з намі ў Áсе, узяўшы яго, мы прыйшлі ў Мітылену.

15. Паплыўшы адтуль, мы на заўтра былі насупраць Хіёса, а на наступны дзень прысталі да Самосу і, пабыўшы ў Трагільлі, наступнага дня прыйшлі ў Мілет,

16. бо Павал судзіў абмінуць Эфэс, каб не губляць часу ў Азіі, бо ён сьпяшаўся быць, калі магчыма, у дзень Пяцідзясятніцы ў Ерусаліме.

17. А з Мілету, паслаўшы ў Эфэс, ён паклікаў старостаў царквы.

18. Калі ж яны прыйшлі да яго, ён сказаў ім: «Вы ведаеце, як я ад першага дня, у які прыйшоў у Азію, увесь час быў з вамі,

19. служачы Госпаду з усёй пакораю і з многімі сьлязьмі і спакусамі, якія здараліся са мною ад змоваў Юдэйскіх,

20. як не абмінуў я нічога карыснага, каб не абвясьціць вам і не навучаць вас перад грамадою і па дамах,

21. сьведчачы і Юдэям, і Грэкам пра навяртаньне да Бога і пра веру ў Госпада нашага Ісуса Хрыста.

22. І вось цяпер, зьвязаны Духам, іду я ў Ерусалім, ня ведаючы, што там сустрэне мяне,

23. адно Дух Сьвяты сьведчыць па гарадах, кажучы, што чакаюць мяне путы і прыгнёт.

20:23 Дз 21:4, 10-11

24. Але я аніяк не зважаю на гэта і ня дбаю пра сваё жыцьцё, абы толькі ў радасьці скончыць бег мой і служэньне, якое атрымаў ад Госпада Ісуса — сьведчыць пра Эва́нгельле ласкі Божае.

25. І цяпер вось ведаю, што больш ня ўгледзіце аблічча майго вы ўсе, сярод якіх я хадзіў, абвяшчаючы Валадарства Божае.

26. Дзеля гэтага сьведчу вам у сёньняшні дзень, што я чысты ад крыві ўсіх,

27. бо не ўхіляўся абвяшчаць вам усю волю Божую.

28. Дык сьцеражыце самі сябе і ўвесь статак, у якім Дух Сьвяты паставіў вас за епіскапаў пасьвіць царкву Божую, якую Ён здабыў уласнай крывёю.

29. Бо я ведаю, што пасьля адыходу майго прыйдуць да вас ваўкі лютыя, якія ня будуць шкадаваць статак,

30. і спасярод вас саміх паўстануць людзі, якія будуць гаварыць сапсавана, каб пацягнуць вучняў за сабою.

31. Дзеля гэтага чувайце, памятаючы, што я тры гады ўдзень і ўначы не пераставаў са сьлязьмі настаўляць кожнага з вас.

32. І цяпер я аддаю вас, браты, Богу і слову ласкі Ягонае, што можа збудаваць і даць вам спадчыну з усімі, хто асьвечаны.

20:24
Дз 21:13;
2 Цім 4:7
20:26
Дз 18:6
20:29
2 Пт 2:1

33. Ані срэбра, ані золата, ані адзеньня я ні ад каго не жадаў.

34. Вы ж самі ведаеце, што ў патрэбах маіх і тых, што былі са мною, паслугавалі рукі гэтыя.

35. У-ва ўсім перасьцерагаў я вас, што, гэтак працуючы, мусім падтрымліваць нядужых і памятаць словы Госпада Ісуса, як Ён сказаў: "Шчасьлівей даваць, чым браць"».

36. І, сказаўшы гэтае і ўкленчыўшы, ён маліўся з імі ўсімі.

37. Стаўся ж вялікі плач ва ўсіх, і кідаючыся на шыю яму, цалавалі яго,

38. сумуючы найбольш дзеля слова, якое ён сказаў, што ўжо больш ня будуць бачыць аблічча ягонага. І праводзілі яго да карабля.

Разьдзел 21

Калі ж мы, пакінуўшы іх, паплылі, ідучы наўпрост, мы прыйшлі ў Кос, а на наступны дзень — у Радос, а адтуль — у Патару,

2. і, знайшоўшы карабель, які меў плыць у Фінікію, узыйшлі [на яго] і паплылі.

20:34
Дз 18:3;
1 Кар 4:12;
1 Тэс 1:9

3. А ўбачыўшы Кіпр і пакінуўшы яго зьлева, мы плылі ў Сірыю і зыйшлі ў Тыры, бо там карабель меў разладаваць тавар.

4. І, знайшоўшы вучняў, мы былі там сем дзён, а тыя праз Духа казалі Паўлу, каб ён не ўзыходзіў у Ерусалім.

5. А калі мы пражылі тыя дні, выйшаўшы, мы пайшлі, і ўсе праводзілі нас з жонкамі і дзецьмі ажно за горад, і на беразе, укленчыўшы, маліліся.

6. І, разьвітаўшыся адны з аднымі, мы ўзыйшлі на карабель, а яны вярнуліся дадому.

7. А мы, скончыўшы плаваньне ад Тыру, прыйшлі ў Пталемаіду, і, прывітаўшы братоў, засталіся ў іх на адзін дзень.

8. А на заўтра тыя, што былі з Паўлам, пайшоўшы, прыйшлі ў Цэзарэю, і, увайшоўшы ў дом Філіпа дабравесьніка, аднаго з сямі, засталіся ў яго.

9. У яго ж былі чатыры дачкі дзяўчыны, якія прарочылі.

10. А як мы заставаліся шмат дзён, прыйшоў з Юдэі адзін прарок, на імя Агаў,

11. і, увайшоўшы да нас і ўзяўшы пояс Паўла, і зьвязаўшы сабе рукі і ногі, сказаў: «Гэтак кажа Дух Сьвяты: “Мужа, чый гэты пояс, так зьвяжуць Юдэі ў Ерусаліме і аддадуць у рукі паганаў”».

12. Калі ж мы пачулі гэта, і мы, і тамтэйшыя прасілі, каб ён не ўзыходзіў у Ерусалім.

13. А Павал адказаў: «Што вы робіце, плачучы і разрываючы маё сэрца? Бо я ня толькі гатовы быць зьвязаным, але і памерці ў Ерусаліме дзеля імя Госпада Ісуса».

14. І не пераканаўшы яго, мы супакоіліся, кажучы: «Няхай станецца воля Госпадава!»

15. А пасьля гэтых дзён, узяўшы рэчы, мы ўзыходзілі ў Ерусалім.

16. Ішлі ж з намі і вучні з Цэзарэі, ведучы да нейкага Мназона, Кіпрыйца, старадаўнага вучня, у якога мы мелі гасьцяваць.

17. А як мы апынуліся ў Ерусаліме, браты прыхільна прынялі нас.

18. І на другі дзень увайшоў Павал разам з намі да Якуба; і прыйшлі ўсе старосты.

19. І, прывітаўшы іх, ён распавядаў падрабязна, што ўчыніў Бог сярод паганаў праз служэньне ягонае.

20. Яны ж, пачуўшы, праславілі Госпада і сказалі яму: «Бачыш, браце, колькі дзясяткаў тысячаў Юдэяў, якія паверылі, і ўсе яны рупліўцы Закону.

21:4 Дз 20:23; 21:10-11
21:8 Дз 6:5; 8:5
21:10 Дз 11:28
21:13 Дз 20:24

21. А яны начутыя адносна цябе, што ты вучыш адступніцтву ад Майсея ўсіх Юдэяў, што [жывуць] сярод паганаў, кажучы, каб не абрэзвалі сваіх дзяцей і не хадзілі паводле звычаяў.

22. Дык што гэта? Абавязкова мусіць сабрацца мноства, бо пачуюць, што ты прыйшоў.

23. Дык зрабі, што табе скажам. Ёсьць у нас чатыры мужы, якія маюць на сабе шлюбаваньне.

24. Узяўшы іх, ачысьціся разам з імі і выдаткуй за іх, каб яны абстрыглі галаву, і ўсе даведаюцца, што тое, што яны дачуліся адносна цябе, ёсьць пустое, але ты ходзіш адпаведна і захоўваеш Закон.

25. А адносна паганаў, якія паверылі, мы пісалі, пастанавіўшы, каб нічога гэткага не захоўвалі, а толькі высьцерагаліся ахвяраў ідалам, і крыві, і душанага, і распусты».

26. Тады Павал, узяўшы мужоў гэтых, на наступны дзень ачысьціўшыся з імі, увайшоў у сьвятыню, абвяшчаючы заканчэньне дзён ачышчэньня, калі за кожнага з іх прынесены будзе дар [Богу].

27. А калі меліся скончыцца сем дзён, Юдэі з Азіі, **21:23** Лікі 6:13-21 **21:25** Дз 15:29 **21:29** Дз 20:4 убачыўшы яго ў сьвятыні, узрушылі ўвесь натоўп і ўсклалі на яго рукі,

28. крычучы: «Мужы Ізраільцяне, дапамажыце! Гэта чалавек, які ўсіх паўсюль навучае супраць народу і супраць Закону, і супраць месца гэтага. Ды яшчэ Грэкаў увёў у сьвятыню і апаганіў гэтае месца сьвятое».

29. Бо яны раней бачылі з ім у горадзе Трафіма Эфэсца і думалі, што Павал увёў яго ў сьвятыню.

30. І ўвесь горад узварушыўся, і пазьбягаўся народ. І, узяўшы Паўла, пацягнулі яго вонкі са сьвятыні, і адразу дзьверы былі зачынены.

31. А калі шукалі забіць яго, да тысячніка кагорты дайшла вестка, што ўвесь Ерусалім узрушаны.

32. Ён, неадкладна ўзяўшы жаўнераў і сотнікаў, пабег на іх, а яны, убачыўшы тысячніка і жаўнераў, перасталі біць Паўла.

33. Тады, наблізіўшыся, тысячнік узяў яго і загадаў зьвязаць двума ланцугамі і пытаўся, хто ён і што зрабіў.

34. А ў натоўпе кожны крычаў нешта сваё. І ня могучы праз замяшаньне нешта пэўнае даведацца, загадаў весьці яго ў табар.

35. А калі [Павал] апынуўся ля сходаў, жаўнерам прыйшлося на руках несьці яго дзеля гвалту натоўпу,

36. бо мноства народу ішло за імі, крычучы: «Забі яго!»

37. І як меліся ўвайсьці ў табар, Павал кажа тысячніку: «Ці магу нешта сказаць табе?» Той жа сказаў: «Ты ведаеш грэцкую?

38. Дык ці ня ты той Эгіпцянін, які перад гэтымі днямі збунтаваў і вывеў у пустыню чатыры тысячы чалавек сікарыяў?»

39. А Павал сказаў: «Я — Юдэй з Тарсу, грамадзянін знакамітага гораду ў Кілікіі. Прашу ж цябе, дазволь мне гаварыць да народу».

40. Калі ж той дазволіў, Павал, стаўшы на сходах, даў знак народу рукою, і як сталася вялікая ціша, прамовіў на гебрайскай мове, кажучы:

Разьдзел 22

«Мужы браты і бацькі! Паслухайце цяпер маю перад вамі абарону».

2. Пачуўшы, што ён прамовіў да іх на гебрайскай мове, яны больш замаўчалі і ён сказаў:

3. «Я сам Юдэй, народжаны ў Тарсе Кілікійскім, а ўзгадаваны ў горадзе гэтым ля ног Гамаліэля, старанна дысцыплінаваны ў Законе бацькоў, руплівец дзеля Бога, як і вы ўсе сёньня.

4. Я перасьледаваў шлях гэты ажно да сьмерці, зьвязваючы і аддаючы ў вязьніцу мужчынаў і жанчынаў,

5. як засьведчыць пра мяне і першасьвятар, і ўсе старшыні, ад якіх я, узяўшы пасланьні да братоў, пайшоў у Дамаск, каб і тых, якія там былі, прывесьці зьвязаных у Ерусалім дзеля пакараньня.

6. Сталася ж, калі я ішоў і набліжаўся да Дамаску, каля паўдня неспадзявана агарнула мяне вялікае сьвятло з неба.

7. І я ўпаў на зямлю, і пачуў голас, які гаварыў да мяне: "Саўле, Саўле, чаму ты перасьледуеш Мяне?"

8. А я адказаў: "Хто Ты, Госпадзе?" І Ён сказаў да мяне: "Я — Ісус з Назарэту, Якога ты перасьледуеш".

9. Тыя ж, што былі са мною, бачылі сьвятло і перапалохаліся, а голасу Таго, Які гаварыў да мяне, ня чулі.

10. А я сказаў: "Што мне рабіць, Госпадзе?" Госпад жа сказаў да мяне: "Устаўшы, ідзі ў Дамаск, і там будзе табе сказана ўсё, што вызначана табе рабіць".

21:39 Дз 22:3

22:3 Дз 5:34-39; 21:39; 26:5; Гал 1:14

22:4 Дз 8:3; 26:9-11

22:6 Дз 9:3-9; 26:12-18

11. А як ад славы сьвятла гэтага я ня бачыў, дык прыйшоў у Дамаск, ведзены за руку тымі, што былі са мною.

12. А нейкі Ананія, муж пабожны паводле Закону, засьведчаны ўсімі тамтэйшымі Юдэямі,

13. прыйшоўшы да мяне і стаўшы, сказаў мне: "Саўле, браце! Глядзі!" І я ў тую ж гадзіну ўгледзеў яго.

14. А ён сказаў: "Бог бацькоў нашых выбраў цябе, каб ты пазнаў волю Ягоную, і ўбачыў Праведнага, і пачуў голас з вуснаў Ягоных,

15. бо ты будзеш сьведкам Яму перад усімі людзьмі пра тое, што ты бачыў і чуў.

16. І цяпер што ты марудзіш? Устаўшы, ахрысьціся і змый грахі твае, прызваўшы імя Госпадава".

17. Сталася ж, як я вярнуўся ў Ерусалім і маліўся ў сьвятыні, ахапіла мяне захапленьне

18. і я ўбачыў Яго, Які казаў да мяне: "Сьпяшайся і ідзі хутчэй з Ерусаліму, бо ня прымуць сьведчаньня твайго пра Мяне".

19. А я сказаў: "Госпадзе, яны ведаюць, што гэта я арыштоўваў і біў у сынагогах тых, якія вераць у Цябе.

20. І калі пралівана была кроў Стэфана, сьведкі Твайго, і я быў [там], стоячы і згаджаючыся на забойства яго, і пільнуючы адзеньне тых, што забівалі яго".

21. І Ён сказаў да мяне: "Ідзі, бо Я да паганаў далёка пашлю цябе"».

22. А яны слухалі яго да гэтага слова, і паднялі голас свой, кажучы: «Забяры з зямлі такога! Бо не належыцца жыць яму!»

23. А як яны крычалі, і кідалі адзеньне, і пыл падкідалі ў паветра,

24. тысячнік загадаў весьці яго ў табар, сказаўшы тартураваць яго, каб даведацца, дзеля якое віны гэтак крычалі на яго.

25. А калі расьцягнулі яго рамянямі, сказаў Павал да сотніка, які стаяў: «Ці ж можна вам тартураваць Рымскага чалавека, і без суду?»

26. Пачуўшы ж гэта, сотнік, пайшоўшы, паведаміў тысячніка, кажучы: «Глядзі, што ты маеш рабіць. Бо гэты чалавек — Рымлянін».

27. Падыйшоўшы, тысячнік сказаў яму: «Скажы мне, ці ты Рымлянін?» А ён прамовіў: «Так».

28. І адказаў тысячнік: «Я здабыў гэтае грамадзянства

22:20 Дз 7:58
22:21 1 Цім 2:7; 2 Цім 1:11
22:25 Дз 16:37

за вялікія грошы». А Павал прамовіў: «А я нарадзіўся [ў ім]».

29. Дык адразу адступіліся ад яго тыя, што меліся тартураваць яго. І тысячнік спалохаўся, даведаўшыся, што ён Рымлянін і што яны былі зьвязаўшы яго.

30. А на заўтра, хочучы даведацца напэўна, у чым абвінавачваюць яго Юдэі, зьняў з яго путы і загадаў прыйсьці першасьвятарам і ўсяму сынэдрыёну іхняму, і, вывеўшы Паўла, паставіў перад імі.

Разьдзел 23

Павал, паўзіраўшыся на сынэдрыён, сказаў: «Мужы браты! Усім добрым сумленьнем я жыў перад Богам да гэтага дня».

2. А першасьвятар Ананія загадаў тым, што стаялі пры ім, каб білі яго ў вусны.

3. Тады Павал сказаў яму: «Бог будзе біць цябе, сьцяна пабеленая! І ты сядзіш, судзячы мяне паводле Закону, і насуперак Закону загадваеш мяне біць».

4. А тыя, што стаялі, сказалі: «Першасьвятара Божага зьневажаеш?»

5. І прамовіў Павал: «Ня ведаў я, браты, што ён першасьвятар. Бо напісана: "На начальніка народу твайго не кажы блага"».

6. А, разумеючы, што адна частка — садукеі, а другая — фарысэі, закрычаў Павал у сынэдрыёне: «Мужы браты! Я — фарысэй, сын фарысэя. За надзею і ўваскрасеньне мёртвых судзяць мяне!»

7. Калі ж ён гэтае сказаў, сталася спрэчка паміж фарысэямі і садукеямі, і разьдзялілася грамада,

8. бо садукеі кажуць, што няма ані ўваскрасеньня, ані анёла, ані духа; а фарысэі прызнаюць адно і другое.

9. Узьняўся ж вялікі крык, і, устаўшы, кніжнікі фарысэйскае часткі спрачаліся, кажучы: «Нічога благога мы не знаходзім у чалавеку гэтым. Ці дух гаварыў яму, ці анёл, не змагаймася з Богам».

10. А калі спрэчка павялічылася, тысячнік, баючыся, каб яны не разарвалі Паўла, загадаў жаўнерам, зыйшоўшы, узяць яго спасярод іх і весьці ў табар.

11. А ў наступную ноч Госпад, стаўшы перад ім, сказаў: «Будзь пэўны, Паўле! Бо як ты сьведчыў пра Мяне ў Ерусаліме, гэтак мусіш сьведчыць і ў Рыме».

23:1 Дз 24:6
23:3 Мц 23:27-28
23:5 Вых 22:28
23:6 Дз 26:5; Флп 3:5
23:8 Мц 22:23; Мк 12:18; Лк 20:27

12. А як настаў дзень, некаторыя Юдэі, зрабіўшы сход, далі сабе клятву, кажучы, што ня будуць ані есьці, ані піць, пакуль не заб'юць Паўла.

13. Было ж больш за сорак тых, што далі гэткі зарок.

14. Яны, прыйшоўшы да першасьвятароў і старшыняў, сказалі: «З праклёнам мы пакляліся нічога ня есьці, пакуль не заб'ем Паўла.

15. Вы ж цяпер разам з сынэдрыёнам паведаміце тысячніку, каб заўтра ён вывеў яго да вас, быццам маеце дакладней разгледзець адносна яго, а мы, перш, чым ён наблізіцца, гатовыя забіць яго».

16. Пачуўшы ж пра гэтую змову, сын сястры Паўлавае, прыйшоўшы і ўвайшоўшы ў табар, паведаміў Паўла.

17. А Павал, паклікаўшы аднаго з сотнікаў, сказаў: «Завядзі гэтага дзяцюка да тысячніка, бо ён ма́е нешта паведаміць яму».

18. Дык той, узяўшы яго, прывёў да тысячніка і кажа: «Вязень Павал, паклікаўшы мяне, прасіў прывесьці да цябе гэтага дзяцюка, які ма́е нешта сказаць табе».

19. Тысячнік, узяўшы яго за руку і адыйшоўшыся на бок, спытаў: «Што такое маеш паведаміць мне?»

23:18
Мц 22:23; Мк 12:18; Лк 20:27

20. А той сказаў: «Юдэі дамовіліся прасіць цябе, каб заўтра ты вывеў Паўла да сынэдрыёну, быццам маючы нешта дакладней запытацца адносна яго.

21. Дык ты ня дай пераканаць цябе ім, бо на яго цікуюць больш за сорак мужоў з іх, якія далі клятву ня есьці і ня піць, пакуль не заб'юць яго, і цяпер яны гатовыя, чакаючы абяцаньня ад цябе».

22. Дык тысячнік адпусьціў дзяцюка, загадаўшы: «Нікому не кажы, што мне пра гэтае паведаміў».

23. І, паклікаўшы нейкіх двух сотнікаў, сказаў: «Падрыхтуйце дзьвесьце жаўнераў, і семдзесят коньнікаў, і дзьвесьце драбаў, каб ісьці ў Цэзарэю а трэцяй гадзіне ночы.

24. І пастаўце жывёлу, каб, пасадзіўшы Паўла, завесьці здаровага да ваяводы Фэлікса».

25. І напісаў пасланьне гэткага зьместу:

26. «Кляўды Лізі — вяльможнаму ваяводзе Фэліксу: радавацца!

27. Мужа гэтага, якога Юдэі схапілі і меліся забіць, я, стаўшы з войскам, вырваў, даведаўшыся, што ён — Рымлянін.

23:27
Дз 21:27-33

28. А хочучы даведацца
віну, дзеля чаго вінавацяць
яго, я прывёў яго ў сынэдрыён
іхні

29. і знайшоў, што яго вінавацяць дзеля спрэчак у Законе іхнім, а няма ніякага абвінавачваньня, вартага сьмерці ці путаў.

30. А калі паведамілі мяне пра змову супраць мужа гэтага, што мелася ў Юдэяў, я неадкладна паслаў [яго] да цябе, загадаўшы, каб тыя, што абвінавачваюць яго, гаварылі супраць яго перад табою. Бывай здаровы».

31. Дык жаўнеры паводле загаданага ім, узяўшы Паўла, павялі ўначы ў Антыпатрыду,

32. а на заўтра, пакінуўшы коньнікаў ісьці з ім, вярнуліся ў табар.

33. Тыя, прыйшоўшы ў Цэзарэю і аддаўшы пасланьне ваяводзе, паставілі перад ім і Паўла.

34. А ваявода, прачытаўшы, спытаўся, з якое ён правінцыі, і, зразумеўшы, што з Кілікіі,

35. сказаў: «Я выслухаю цябе, калі зьявяцца і твае абвінавальнікі». І загадаў вартаваць яго ў прэторыі Ірадавай.

23:28 Дз 22:30-23:10

Разьдзел 24

Апраз пяць дзён прыйшоў першасьвятар Ананія са старшынямі і нейкім рытарам Тэртулам, якія выступілі перад ваяводам супраць Паўла.

2. А калі таго паклікалі, пачаў абвінавачваць яго Тэртул, гаворачы:

3. «Дазнаючы праз цябе вялікага супакою і дабрабыту, якія сталіся ў народзе гэтым праз тваю апеку, заўсёды і паўсюль прыймаем мы гэта, вяльможны Фэліксе, з усёю ўдзячнасьцю.

4. А каб табе шмат не дакуча́ць, прашу цябе каротка выслухаць нас паводле спагаднасьці тваёй.

5. Бо, знайшоўшы, што муж гэты — пошасьць, будзіцель бунту сярод Юдэяў па ўсім сусьвеце і правадыр герэзіі Назарэйскае,

6. які сьвятыню спакусіўся зьняважыць, мы затрымалі яго і хацелі судзіць паводле нашага закону.

7. А тысячнік Лізі, прыйшоўшы, з вялікім гвалтам забраў яго з нашых рук,

8. загадаўшы абвінавальнікам ягоным ісьці да цябе. Ад яго ты сам можаш, дасьледаваўшы ўсё гэта, даведацца, у чым мы вінавацім яго».

9. Пацьвердзілі і Юдэі, кажучы, што гэта так.

10. А Павал адказаў, калі ваявода даў яму знак гаварыць: «Ведаючы, што ты шмат год судзьдзя гэтага народу, я ахвотней буду адказваць адносна [справы] маёй.

11. Ты можаш даведацца, што ня больш, як дванаццаць дзён прайшло, як узыйшоў я пакланіцца ў Ерусалім.

12. І ані ў сьвятыні не знайшлі мяне, што я з некім вяду гутарку ці бунтую натоўп, ані ў сынагогах, ані ў горадзе,

13. і яны ня могуць давесьці таго, у чым цяпер вінавацяць мяне.

14. Але прызнаюся табе, што паводле шляху, які яны герэзіяй называюць, я гэтак служу Богу бацькоў, верачы ўсяму, што напісана ў Законе і ў Прарокаў,

15. маючы надзею на Бога, што ма́е быць уваскрасеньне мёртвых, праведных і няправедных, чаго яны і самі чакаюць.

16. Дзеля гэтага я сам намагаюся мець заўсёды чыстае сумленьне перад Богам і перад людзьмі.

17. Праз шмат год я прыйшоў чыніць міласьціны для народу майго і дары.

24:16
Дз 23:1
24:17
Дз 21:17-28

18. Пры гэтым знайшлі мяне ачышчанага ў сьвятыні некаторыя Юдэі з Азіі, а не з натоўпам і не з замяшаньнем.

19. Яны мусяць прыйсьці да цябе і абвінавачваць, калі нешта маюць супраць мяне.

20. Або самі гэтыя няхай скажуць, ці знайшлі ў-ва мне якую крыўду, калі я стаяў перад сынэдрыёнам.

21. Ці адно тое слова, якое я крыкнуў, як стаяў сярод іх, што сёньня вы су́дзіце мяне за ўваскрасеньне мёртвых».

22. Пачуўшы гэтае, Фэлікс адклаў [справу] іхнюю, сказаўшы: «Дакладней даведаўшыся пра шлях гэты, як прыйдзе тысячнік Лізі, разгледжу [справу] вашую».

23. І загадаў сотніку пільнаваць Паўла, але даваць палёгку і не забараняць нікому з ягоных служыць яму і прыходзіць да яго.

24. А праз некалькі дзён Фэлікс, прыйшоўшы з Друзілаю, жонкаю сваёю, якая была Юдэйкаю, паклікаў Паўла і слухаў яго пра веру ў Хрыста.

25. А як той вёў гутарку пра праведнасьць, і стрыманасьць, і пра будучы суд, Фэлікс, спалохаўшыся, адказаў: «Цяпер годзе, ідзі, а як знайду час, паклічу цябе».

24:21
Дз 23:6

26. Пры гэтым ён, спадзяючыся, што атрымае грошы ад Паўла, каб звольніў яго, часта клічучы яго, гутарыў з ім.

27. А як споўніліся два гады, Фэлікс атрымаў наступніка Порцыя Фэста, і, хочучы зрабіць ласку Юдэям, Фэлікс пакінуў Паўла ўвязьненым.

Разьдзел 25

Фэст, прыйшоўшы ў сваю правінцыю, праз тры дні ўзыйшоў з Цэзарэі ў Ерусалім.

2. А першасьвятары і першыя з Юдэяў выступілі перад ім супраць Паўла і малілі яго,

3. просячы ў яго ласкі, каб ён выклікаў [Паўла] ў Ерусалім, учыніўшы змову, каб забіць яго ў дарозе.

4. Тады Фэст адказаў, што Паўла пільнуюць у Цэзарэі, а сам ён ма́е неўзаба́ве выйсьці [туды].

5. «Дык хто з вас можа,— кажа ён,— няхай ідуць [са мною], і, калі ёсьць нешта на чалавеку гэтым, няхай яго вінавацяць».

6. А прабыўшы ў іх больш за дзесяць дзён, зыйшоў у Цэзарэю і на заўтра, сеўшы на судовым пасадзе, загадаў прывесьці Паўла.

25:8 Дз 28:17

7. Калі ж той прыйшоў, абступілі яго Юдэі, якія прыйшлі з Ерусаліму, прыносячы супраць Паўла шмат цяжкіх абвінавачваньняў, якіх не маглі давесьці.

8. Ён жа адказваў, што ні ў чым не саграшыў ані супраць Закону Юдэйскага, ані супраць сьвятыні, ані супраць цэзара.

9. А Фэст, хочучы зрабіць ласку Юдэям, адказваючы Паўлу, сказаў: «Ці хочаш, узыйшоўшы ў Ерусалім, там быць суджаны мною за гэта?»

10. А Павал сказаў: «Я стаю перад судовым пасадам цэзара, дзе я мушу быць суджаным. Юдэяў нічым я ня скрыўдзіў, як і ты добра ведаеш.

11. Бо калі я зрабіў нейкую крыўду і нешта, вартае сьмерці, не адмаўляюся памерці; а калі няма нічога, у чым яны мяне вінавацяць, ніхто ня можа выдаць ім мяне. Прызываю [суд] цэзара!»

12. Тады Фэст, пагутарыўшы з радаю, адказаў: «Прызываеш цэзара? Да цэзара пойдзеш».

13. А калі мінула некалькі дзён, валадар Агрыпа і Бэрніка прыйшлі ў Цэзарэю прывітаць Фэста.

14. Калі ж былі яны там шмат дзён, Фэст прадставіў валадару́ справу Паўла, кажучы: «Ёсьць нейкі чалавек, пакінуты Фэліксам як вязень,

15. супраць якога, калі я быў у Ерусаліме, выступалі першасьвятары і старшыні юдэйскія, просячы прысуду на яго.

16. Я адказаў ім, што ў Рымлянаў няма звычаю выдаваць нейкага чалавека на сьмерць перш, чым вінавачаны будзе мець перад абліччам абвінавальнікаў і атрымае месца дзеля абароны ад абвінавачваньня.

17. Дык калі яны зыйшліся, я, ня робячы аніякай затрымкі, на другі дзень, сеўшы на судовы пасад, загадаў прывесьці гэтага чалавека.

18. Абвінавальнікі, абступіўшы яго, не прынесьлі супраць яго аніякае віны, якой я спадзяваўся,

19. а мелі яны з ім нейкія спрэчкі пра іхнюю рэлігію і пра нейкага памёршага Ісуса, пра Якога Павал цьвердзіў, што Ён жывы.

20. Зьбянтэжаны гэтай спрэчкаю, я сказаў, ці хоча ён ісьці ў Ёрусалім і там быць суджаным за гэта.

21. А як Павал запатрабаваў, каб яго пільнавалі дзеля разгляду Аўгуста, я загадаў пільнаваць яго, пакуль не пашлю яго да цэзара».

22. Агрыпа ж мовіў да Фэста: «Хацеў бы і я сам пачуць гэтага чалавека». А той кажа: «Заўтра пачуеш яго».

23. Дык на заўтра, калі Агрыпа і Бэрніка прыйшлі з вялікай пышнасьцю і ўвайшлі ў судовую залю разам з тысячнікамі і найпаважнейшымі мужамі гораду, на загад Фэста быў прыведзены Павал.

24. І прамовіў Фэст: «Валада́ру Агрыпа і ўсе прысутныя з намі мужы! Вы бачыце таго, адносна якога ўсё мноства Юдэйскае прасіла мяне і ў Ерусаліме, і тут, крычучы, што не належыцца яму больш жыць.

25. Але я не спасьцярог, каб ён зрабіў нешта вартае сьмерці, і як ён сам прызваў Аўгуста, я судзіў паслаць яго.

26. Ды ня ма́ю нічога пэўнага напісаць гаспадару́. Дзеля гэтага прывёў яго да вас, і асабліва да цябе, валада́ру Агрыпа, каб, учыніўшы допыт, я меў, што напісаць.

27. Бо неразумным здаецца мне, пасылаючы вязьня, нават не пазначыць абвінавачваньня супраць яго».

Разьдзел 26

Агрыпа ж прамовіў да Паўла: «Дазваляецца табе гаварыць за сябе». Тады Павал, выцягнуўшы руку, адказаў:

2. «Валада́ру Агрыпа, я ўважаю сябе шчасьлівым, маючы сёньня адказваць перад табою адносна ўсяго, што закіда́юць мне Юдэі,

3. тым больш, што ты знаўца ўсіх звычаяў Юдэйскіх і спрэчак. Дзеля гэтага прашу цябе выслухаць мяне доўгацярпліва.

4. Дык вось, усё жыцьцё маё ад юнацтва, якое ад пачатку праходзіла сярод народу майго ў Ерусаліме, ведаюць усе Юдэі,

5. Ведаючы мяне раней, калі захочуць, засьведчаць, што я жыў як фарысэй паводле найдасканальшага накірунку набажэнства нашага.

6. І цяпер я стаю, як падсудны, за надзею на абяцаньне, дадзенае бацька́м нашым ад Бога,

7. асягнуць якое спадзяюцца дванаццаць каленаў нашых, служачы ўночы і ўдзень безупынна. За гэту надзею і абвінавачваюць мяне Юдэі, валада́ру Агрыпа!

8. Што? Вы су́дзіце, што неверагодна, каб Бог уваскрашаў мёртвых?

26:5 Дз 23:6; Флп 3:5

9. Дык і я думаў у сабе, што я мушу шмат зрабіць супраць імя Ісуса з Назарэту,

10. што і рабіў у Ерусаліме, і, узяўшы ўладу ад першасьвятароў, я шмат сьвятых замыка́ў у вязьні́цу, і як іх забівалі, я даваў голас.

11. І па ўсіх сынагогах, шмат караючы іх, я змушаў іх блю́зьніць, і, яшчэ больш разьярыўшыся супраць іх, перасьледаваў нават і ў чужых гарадах.

12. І з гэтым ідучы ў Дамаск, з уладаю і дазволам ад першасьвятароў,

13. пасярод дня, валада́ру, убачыў я на шляху сьвятло з неба, ярчэйшае за зьзяньне сонца, якое асьвяціла мяне і тых, што ішлі са мной.

14. А калі ўсе мы ўпалі на зямлю, я пачуў голас, які гаварыў да мяне і казаў на гебрайскай мове: "Саўле, Саўле, чаму ты перасьледуеш Мяне? Цяжка табе супраць ражна ўпірацца".

15. А я сказаў: "Хто Ты, Госпадзе?" Ён жа сказаў: "Я — Ісус, Якога ты перасьледуеш;

16. але паўстань і стань на ногі твае, бо Я дзеля таго зьявіўся табе, каб выбраць цябе паслугачом і сьведкам таго, што ты бачыў і што Я зьяўлю табе,

26:9 Дз 8:3; 22:4-5
26:12 Дз 9:3-9; 26:9-10

17. вырываючы цябе з народу гэтага і паганаў, да якіх цяпер пасылаю цябе,

18. каб адчыніць вочы іхнія, зьвярнуць ад цемры да сьвятла і ад улады шата́на да Бога, каб праз веру ў Мяне атрымалі адпушчэньне грахоў і жэрабя сярод асьвечаных".

19. Адгэтуль, валада́ру Агрыпа, я ня быў непаслухмяным ві́дзежу нябеснаму,

20. але абвяшчаў спачатку жыхарам Дамаску і Ерусаліму, а пасьля ўсёй краіны Юдэйскай і паганам, каб навярну́ліся і зьвярнуліся да Бога, робячы ўчынкі, вартыя навяртаньня.

21. За гэта Юдэі, схапіўшы мяне ў сьвятыні, спрабавалі забіць мяне.

22. Але я, атрымаўшы дапамогу ад Бога, да гэтага дня стаю, сьведчачы малому і вялікаму, нічога звыш ня кажучы, як што гаварылі Пракі і Майсей, што ма́е стацца:

23. што Хрыстос ма́е пакутаваць і як Першы з уваскрасеньня мёртвых ма́е прапаведаваць сьвятло народу [гэтаму] і паганам».

24. А калі ён гэтак адказваў, прамовіў Фэст моцным голасам: «Ты вар'яцееш, Павал! Вялікая вучонасьць даводзіць цябе да шаленства».

26:18 1 Пт 2:9
26:20 Дз 9:20, 28-29
26:21 Дз 21:30-31
26:23 Іс 42:6; 49:6; 1 Кар 15:20

25. А той кажа: «Не вар'яцею, вяльможны Фэсьце, але прамаўляю словы праўды і здаровага розуму,

26. бо разумее гэта валадар, перад якім я гавару адважна, бо перакананы, што нішто з гэтага перад ім ня ўтоілася, бо нічога з гэтага ў закуцьці ня дзеялася.

27. Ці верыш ты Прарокам, валада́ру Агрыпа? Ведаю, што верыш».

28. Агрыпа ж прамовіў да Паўла: «Ты мала не перакананаў мяне стацца Хрысьціянінам!»

29. А Павал сказаў: «Маліў бы я Бога, каб па малу ці па многу, ня толькі ты, але і ўсе, што слухаюць мяне сёньня, сталіся такімі, як і я, акрамя гэтых путаў».

30. І калі сказаў ён гэтае, устаў валадар, і ваявода, і Бэрніка, і тыя, што з імі сядзелі,

31. і, адыйшоўшыся ў бок, гаварылі паміж сабою, кажучы, што нічога, вартага сьмерці або путаў ня робіць чалавек гэты.

32. А Агрыпа сказаў Фэсту: «Можна было вызваліць гэтага чалавека, калі б ён не прызваў цэзара».

Разьдзел 27

Акалі прысудзілі нам плыць у Італію, Паўла і

некаторых іншых вязьняў аддалі сотніку з кагорты Аўгуста, на імя Юлі.

2. Узыйшоўшы ж на Адраміцкі карабель, які меў плысьці ўздоўж месцаў Азійскіх, мы вырушылі, маючы з сабой Арыстарха, Македонца з Тэсалонік,

3. і на другі дзень прысталі да Сідону. І Юлі, які абыходзіўся з Паўлам па-людзку, дазволіў яму пайсьці да сяброў і атрымаць адпачынак.

4. Вырушыўшы адтуль, мы прыплылі да Кіпру, бо вятры былі супраціўныя.

5. І пераплыўшы мора насупраць Кілікіі і Памфіліі, мы зыйшлі ў Мірах Лікійскіх.

6. Там сотнік, знайшоўшы Александрыйскі карабель, які плыў у Італію, пасадзіў нас на яго.

7. Плывучы ж памалу даволі дзён і ледзь апынуўшыся насупраць Кніду, бо вецер не дазваляў нам, прыплылі мы да Крыту насупраць Сальмону.

8. І, ледзьве праплыўшы паўз яго, мы прыйшлі да нейкага месца, называнага Добрыя Затокі, ад якога блізка горад Лясэя.

9. А калі мінула даволі часу, і плаваньне было ўжо небясьпечнае, бо ўжо і пост прамінуў, рáдзіў Павал,

10. кажучы ім: «Мужы! Я бачу, што плаваньне мáе быць са шкодаю і многімі стратамі ня толькі для ладунку і карабля, але і для душаў нашых».

11. А сотнік больш даверыўся корніку і гаспадарý карабля, чым таму, што казаў Павал.

12. А як затока не была прыстасаваная для зімаваньня, большасьць давала параду плысьці адтуль, каб можна было перазімаваць, дабраўшыся да Фініку, Крыцкае затокі, што ляжыць насупраць паўднёва-заходняга і паўночна-заходняга ветру.

13. Калі ж павеяў паўднёвы вецер, яны, думаючы, што атрымалі жаданае, выправіўшыся, паплылі паўз Крыт.

14. Неўзабаве наляцеў бурны вецер, называны Эўраклідон.

15. А калі карабель падхапіла і ён ня мог працівіцца ветру, мы здаліся, і нас панесла.

16. Наляцеўшы ж на нейкую выспачку, называную Кляўда, мы ледзь здолелі ўтрымаць човен.

17. Падняўшы яго, узяліся за помачы, абвязваючы карабель, і, баючыся, каб ня

быць выкінутымі на мялізну,
спусьцілі ветразь і гэтак
насіліся.

18. А як бура крэпка кідала
нас, на другі дзень выкінулі
тавары,

19. а на трэці дзень мы
сваімі рукамі павыкідалі
карабельны рыштунак.

20. А калі шмат дзён не
сьвяціла ані сонца, ані зоркі,
і немалая бура налягала,
нарэшце прапала ўсякая
надзея, каб нам выратавацца.

21. А як мы доўга былі
няеўшы, Павал, стаўшы
пасярод, сказаў: «Мужы,
трэба было, паслухаўшыся
мяне, ня плысьці ад Крыту і
пазьбегнуць гэтае шкоды і
страты.

22. І цяпер раджу вам,
падбадзёрцеся, бо ня будзе
згубленая ніводная душа
сярод вас, акрамя карабля.

23. Бо стаў прада мною ў
гэтую ноч анёл Бога, Якому я
прыналежу і Якому служу,

24. і сказаў: "Ня бойся,
Паўле! Ты мусіш стаць перад
цэзарам, і вось, Бог дараваў
табе ўсіх, што плывуць з
табою".

25. Дзеля гэтага падбадзёрцеся, мужы, бо я веру Богу, што будзе паводле таго, як мне было сказана,

26. і мы мусім быць выкінутыя на нейкі востраў».

27. А як настала чатырнаццатая ноч, што нас насіла па Адрыятыцы, каля сярэдзіны ночы маракі сталі спадзявацца, што падыходзім да нейкае зямлі.

28. І, памераўшы, знайшлі дваццаць сажняў. А крыху адплыўшы і зноў памераўшы, знайшлі пятнаццаць сажняў.

29. І, баючыся, каб ня быць выкінутымі на скалістыя месцы, скінуўшы з карна чатыры якары, чакалі дня.

30. А калі маракі шукалі, каб уцячы з карабля, і спускалі ў мора човен, паказваючы, быццам маюць скінуць якары з носу,

31. Павал сказаў сотніку і жаўнерам: «Калі яны не застануцца на караблі, вы ня зможаце збавіцца».

32. Тады жаўнеры паабсякалі вяроўкі ад чаўна і далі яму ўпасьці.

33. А перад настаньнем дня Павал прасіў усіх прыняць ежу, кажучы: «Сёньня чатырнаццаты дзень, як вы, чакаючы, застаяцёся ня еўшы і нічога не прыймаючы.

34. Дзеля гэтага прашу вас прыняць ежу, бо гэта будзе дзеля вашага выратаваньня, бо нікому з вас волас з галавы не ўпадзе».

35. А сказаўшы гэта і ўзяўшы хлеб, ён падзякаваў Богу перад усімі і, пераламіўшы, пачаў есьці.

36. І ўсе, падбадзёрыўшыся, прынялі ежу.

37. Было ж усіх на караблі дзьвесьце семдзесят шэсьць душ.

38. Насыціўшыся ежай, мы палегчылі карабель, выкідаючы пшаніцу ў мора.

39. А як настаў дзень, не пазналі зямлі, але ўгледзелі нейкую затоку, якая мела бераг, да якога пастанавілі, калі магчыма, прыстаць з караблём.

40. І, адкінуўшы якары, пайшлі па моры, і, адвязаўшы стырно і наставіўшы жагель па ветры, кіраваліся да берагу.

41. А натрапіўшы на касу, карабель сеў на мялізну, і нос, завязшы, заставаўся нерухомы, а карно разьбівалася сілаю хваляў.

42. Жаўнеры зрабілі пастанову, каб вязьняў пазабіваць, каб хто, выплыўшы, ня ўцёк.

43. Сотнік жа, хочучы ўратаваць Паўла, забараніў іхнюю пастанову і загадаў тым, якія могуць плаваць, скочыўшы першымі, выйсьці на зямлю,

44. а рэшце [плысьці] каму на дошках, каму на чым іншым з карабля. І гэтак сталася, што ўсе ўратаваліся на зямлю.

Разьдзел 28

Тады, ураставаўшыся, мы даведаліся, што востраў называецца Мэліта.

2. Барбары ж зьявілі нам незвычайную людзкасьць, бо, распаліўшы агонь, прынялі нас усіх, бо быў дождж і сьцюжа.

3. А калі Павал набраў мноства ламачча і клаў на агонь, яхідна, выйшаўшы ад жару, прычапілася да рукі ягонай.

4. Калі ж барбары ўбачылі зьвера, які вісеў на руцэ ягонай, гаварылі між сабою: «Напэўна, чалавек гэты забойца, якому, ураставанаму ад мора, прысуд жыць не дазваляе».

5. А ён, абтросшы зьвера ў агонь, не дазнаў аніякага ліха.

6. Яны ж чакалі, што ён стане пухнуць ці раптам упадзе мёртвы. А доўга чакаючы і бачачы, што нічога благога з ім ня сталася, зьмянілі думку і казалі, што ён — бог.

7. А ў тым месцы былі палі першага [чалавека] вострава, на імя Публі, які, прыняўшы нас, тры дні прыязна гасьцяваў.

8. Сталася ж, што бацька Публія ляжаў, хворы на

гарачку і крываўку. Павал, увайшоўшы да яго і памаліўшыся, усклаў на яго рукі і аздаравіў яго.

9. Калі ж гэта сталася, і іншыя хворыя на востраве прыходзілі, і былі аздароўленыя.

10. І яны ўшанавалі нас шанаваньнем вялікім, і, як мы адплывалі, далі, што было патрэбна.

11. А праз тры месяцы паплылі мы на Александрыйскім караблі са знакам Дыяскуры, які зімаваў на востраве,

12. і, прыстаўшы ў Сіракузах, заставаліся [там] тры дні.

13. Адтуль, плывучы ўздоўж [берагу], прыйшлі мы ў Рэгію; і, як праз адзін дзень узьняўся паўднёвы вецер, на другі дзень прыйшлі ў Путэолі,

14. дзе, знайшоўшы братоў, былі запрошаныя імі застацца на сем дзён; і гэтак прыйшлі ў Рым.

15. Тамтэйшыя браты, пачуўшы пра нас, павыходзілі нам насустрач аж да Апіявае плошчы і Трох Корчмаў. Убачыўшы іх, Павал падзякаваў Богу і набраўся адвагі.

16. Калі ж мы прыйшлі ў Рым, сотнік перадаў вязьняў гетману, а Паўлу было дазволена жыць асобна з жаўнерам, які яго вартаваў.

17. Сталася ж, што праз тры дні Павал склікаў першых з Юдэяў, і калі яны зыйшліся, сказаў да іх: «Мужы браты! Нічога не зрабіўшы супраць народу ці звычаяў бацькоўскіх, я выдадзены як вязень з Ерусаліму ў рукі Рымлянаў.

18. Яны, дапытаўшы мяне, хацелі вываліць, бо ніякае сьмяротнае віны на мне не было.

19. А як Юдэі працівіліся, я быў змушаны прызваць [суд] цэзара, але не таму, што меўся ў чым вінаваціць народ мой.

20. Дзеля гэтае прычыны я запрасіў вас, каб пабачыць і паразмаўляць. Бо за надзею Ізраіля я закаваны ў ланцугі гэтыя».

21. Яны ж сказалі да яго: «Мы ані лістоў адносна цябе не атрымалі з Юдэі, ані ніхто з братоў, што прыходзілі, не абвяшчаў і не гаварыў пра цябе нічога злога.

22. Лічым жа вартым пачуць ад цябе, як ты думаеш, бо пра герэзію гэтую вядома нам, што ўсюды ёй працівяцца».

23. Вызначыўшы ж яму дзень, большасьць прыйшла

28:17 Дз 25:8
28:19 Дз 25:11

да яго ў гасподу. І ён з ранку да вечара выкладаў ім, сьведчачы пра Валадарства Божае і пераконваючы іх пра Ісуса з Закону Майсея і Прарокаў.

24. І адны былі перакананыя сказаным, а другія ня верылі.

25. І, не згаджаючыся між сабою, яны пайшлі, калі Павал сказаў адно слова: «Добра сказаў да бацькоў нашых Дух Сьвяты праз прарока Ісаю, кажучы:

26. "Ідзі да народу гэтага і скажы: 'Слыхам пачуеце, і не зразумееце; і, гледзячы, глядзець будзеце, і ня ўбачыце,

27. бо атлусьцела сэрца народу гэтага, і вушамі з цяжкасьцю чуюць, і вочы свае заплюшчылі, каб ня ўбачылі вачыма і не пачулі вушамі, і не зразумелі сэрцам, і не навярнуліся, каб Я аздаравіў іх'."

28:26 Іс 6:9-10; Мц 13:14-15; Лк 8:10; Ян 12:40

28. Дык няхай будзе вам вядома, што паганам паслана збаўленьне Божае, яны і пачуюць».

29. І, як ён гэта сказаў, Юдэі выйшлі, маючы між сабою шмат спрэчак.

30. А Павал цэлыя два гады заставаўся ў сваёй нанятай кватэры і прымаў усіх, якія прыходзілі да яго,

31. абвяшчаючы Валадарства Божае і навучаючы пра Госпада Ісуса Хрыста з усёй адвагаю без перашкоды.

ПАСЛАНЬНЕ ДА РЫМЛЯНАЎ АПОСТАЛА ПАЎЛА

Разьдзел 1

Павал, слуга Ісуса Хрыста, пакліканы апостал, аддзелены дзеля Эва́нгельля Божага,

2. якое [Бог] раней абяцаў праз прарокаў Сваіх у сьвятых Пісаньнях,

3. пра Сына Ягонага, Які паводле цела стаўся з насеньня Давідавага,

4. вызначаны Сынам Божым у моцы паводле духа сьвятасьці праз уваскрасеньне з мёртвых, пра Ісуса Хрыста, Госпада нашага,

5. праз Якога мы атрымалі ласку і апостальства на паслухмянасьць веры ва ўсіх народах, дзеля імя Ягонага,

6. сярод якіх і вы, пакліканыя Ісусам Хрыстом,—

7. усім, якія ёсьць у Рыме, улюбёным Бога, пакліканым сьвятым: ласка вам і супакой ад Бога Айца нашага і Госпада Ісуса Хрыста.

8. Найперш дзякую Богу майму праз Ісуса Хрыста за ўсіх вас, што вера ваша абвяшчаецца ва ўсім сьвеце.

1:3
Мц 1:1; Лк 2:4
1:7
1 Кар 1:3; 2 Кар 1:2; Эф 1:2

9. Бо сьведка мне Бог, Якому служу Духам Маім у Эва́нгельлі Сына Яго, што несупынна ўзгадваю вас,

10. заўсёды просячы ў малітвах маіх, каб некалі ўжо давялося мне з волі Божае прыйсьці да вас.

11. Бо я жадаю бачыць вас, каб даць вам нейкі дар духоўны дзеля ўмацаваньня вашага,

12. гэта значыць, суцешыцца супольна з вамі вераю адзін аднога, вашаю і маёю.

13. Не хачу, браты, каб вы ня ведалі, што я часта пастанаўляў прыйсьці да вас, каб мець нейкі плод і ў вас, як і ў іншых народах, і забаронена мне было аж дагэтуль.

14. Я вінаваты і Грэкам, і барбарам, і мудрым, і бяздумным.

15. Дык што да мяне, я гатовы дабравесьціць і вам, якія ў Рыме.

16. Бо я не саромлюся Эва́нгельля Хрыстовага, бо яно ёсьць моц Божая на збаўленьне кожнаму, хто верыць, перш Юдэю, і Грэку.

1:13
Дз 19:21; Рым 15:20-22
1:16
Мк 8:38

17. Бо ў ім адкрываецца праведнасьць Божая ад веры ў веру, як напісана: «А праведны з веры жыць будзе».

18. Бо адкрываецца гнеў Божы з неба на ўсякую бязбожнасьць і няправеднасьць людзей, якія праз няправеднасьць праўду стрымліваюць.

19. Бо, што магчыма ведаць пра Бога, яўна для іх, бо Бог выявіў ім.

20. Бо нябачнае Яго, і вечная моц Яго, і Боскасьць ад стварэньня сьвету відочныя праз разважаньне пра творы [Ягоныя], каб быць ім без апраўданьня,

21. бо яны, пазнаўшы Бога, ня славілі [Яго] як Бога і ня дзякавалі, але займаліся марнасьцю ў думках сваіх, і зацемрылася няцямкае сэрца іхняе,

22. цьвердзячы пра сябе, што мудрыя, яны здурнелі

23. і славу незьнішчальнага Бога замянілі на падабенства вобразу зьнішчальнага чалавека, і птушак, і чатырохногіх, і паўзуноў.

24. Дзеля гэтага і аддаў іх Бог у пажаданьнях сэрцаў іхніх нячыстасьці зьневажаць целы свае між сабою.

25. Яны замянілі праўду Божую на хлусьню, і пакланяліся, і служылі стварэньню замест Таго, Які стварыў, Які дабраслаўлёны на вякі. Амэн.

26. Дзеля гэтага аддаў іх Бог у ганебныя жарсьці, бо жанчыны іхнія замянілі прыродныя зносіны на супрацьпрыродныя.

27. Падобна і мужчыны, пакінуўшы прыродныя зносіны з жанчынамі, распаляліся ў пажадлівасьці сваёй адзін да аднаго, мужчыны з мужчынамі непрыстойнасьць робячы і атрымліваючы ў саміх сабе належную адплату за свой падман.

28. І, як яны не спрабавалі мець пазнаньне Бога, аддаў іх Бог няздатнаму розуму рабіць, што не належыць,

29. напоўненыя ўсякай няправеднасьцю, распустаю, зласьлівасьцю, хцівасьцю, ліхотаю, поўныя зайздрасьці, забойства, сваркі, подступу, благіх звычаяў,

30. абмоўнікі, паклёпнікі, боганенавісьнікі, крыўдзіцелі, ганарыстыя, пыхліўцы, выдумшчыкі ліхога, непаслухмяныя бацькам,

31. няцямкія, нязгодлівыя, бязьлітасныя, няўмольныя, неміласэрныя.

32. Яны, пазнаўшы пастанову Божую, што тыя, хто гэткае ўчыняе, вартыя сьмерці, ня толькі гэтае робяць, але

1:17 Абк 2:4; Гал 3:11; Гебр 10:38
1:21 Эф 4:17-18
1:23 Друг 4:16-18

і згаджаюцца з тымі, хто робіць.

Разьдзел 2

Дзеля гэтага няма апраўданьня табе, кожны чалавек, які судзіш; бо ў чым ты судзіш іншага, асуджаеш сябе, бо робіш тое самае, судзячы.

2. А мы ведаем, што суд Божы ёсьць паводле праўды адносна тых, што гэткае ўчыняюць.

3. Няўжо ж ты думаеш, чалавек, які судзіш тых, што гэткае ўчыняюць, і сам робіш тое самае, што ўцячэш ад суду Божага?

4. Або багацьцем ласкавасьці Ягонай, і цярплівасьці, і доўгацярплівасьці пагарджаеш, ня ведаючы, што добрасьць Божая вядзе цябе да навяртаньня?

5. Але праз упартасьць тваю і ненавернутае сэрца ты зьбіраеш сабе гнеў на дзень гневу і адкрыцьця праведнага суду Божага,

6. Які аддасьць кожнаму паводле ўчынкаў ягоных:

7. тым, якія цярплівасьцю ў добрай справе шукаюць славы, пашаны і незьнішчальнасьці,— жыцьцё вечнае,

8. а тым, што спрачаюцца і не скараюцца праўдзе, але пакараюцца няправеднасьці,— ярасьць і гнеў.

9. Прыгнёт і ўціск кожнай душы́ чалавека, які робіць ліхое, перш Юдэя, і Грэка!

10. Слава, і паша́на, і супакой усякаму, хто робіць добрае, перш Юдэю, і Грэку!

11. Бо няма ў Бога ўзіраньня на аблічча.

12. Бо тыя, якія без Закону зграшылі, без Закону і загінуць, а тыя, якія ў Законе зграшылі, праз Закон будуць асуджаныя.

13. Бо не слухачы Закону праведныя перад Богам, але выканаўцы Закону будуць апраўда́ныя.

14. Бо калі пагане, якія ня маюць Закону, паводле прыроды робяць паводле Закону, яны, ня маючы Закону, самі сабе Закон.

15. Яны зьяўляюць справы Закону, якія напісаныя ў сэрцах іхніх, пра што сьведчыць сумленьне іхняе і думкі іхнія, якія то абвінавачваюць, то апраўдваюць адна адну,

16. у дзень, калі Бог будзе судзіць тайныя [ўчынкі] людзей, паводле Эва́нгельля майго, праз Ісуса Хрыста.

17. Вось, ты завешся Юдэем, і супакойваеш сябе Законам, і хвалішся Богам,

2:1 Мц 7:1-2; Лк 6:37
2:4 2 Пт 3:15
2:5 Яр 32:19; Адкр 22:12
2:6 Пс 62 (61):13; Прп 24:12; Эзк 33:20; Мц 16:27
2:11 Друг 10:17; 2 Лет 19:7; Дз 10:34; Эф 6:9; Кал 3:25
2:13 Як 1:22
2:16 1 Кар 4:5

18. і ведаеш волю [Ягоную], і выпрабоўваеш, што лепшае, будучы навучаным у Законе.

19. І ты перакананы пра сябе, што ты — павадыр сьляпых, сьвятло тых, што ў цемры,

20. выхавацель неразумных, настаўнік немаўлят, які мае ў Законе выгляд веданьня і праўды.

21. Дык ты, вучачы другога, ня вучыш сябе самога.

22. Абвяшчаючы ня красьці, крадзеш; кажучы не чужаложыць, чужаложыш, брыдзячыся ідаламі, чыніш сьвятакрадзтва.

23. Ты, які хвалішся Законам, праз парушэньне Закону Бога зьневажаеш.

24. Бо праз вас на імя Божае блюзьніцца ў паганаў, як напісана.

25. Бо абразаньне карыснае, калі выконваеш Закон; а калі ты парушальнік Закону, абразаньне тваё сталася неабразаньнем.

26. Дык калі неабрэзаны захоўвае пастановы Закону, ці не залічыцца яму ягонае неабразаньне за абразаньне?

27. І неабрэзаны паводле прыроды, які спаўняе Закон, будзе судзіць цябе, парушальніка Закону, які з літарай і абразаньнем.

2:24 Іс 52:5
2:25 1 Кар 7:19

2:28 Адкр 2:9
2:29 Друг 30:6

3:3 2 Цім 2:13
3:4 Пс 51 (50):6

28. Бо ня той Юдэй, хто гэтакі яўна, і ня тое абразаньне, якое яўнае на целе,

29. але хто ва ўтоенасьці Юдэй, і [ў якога] абразаньне сэрца Духам, а ня літарай, такому пахвала не ад людзей, але ад Бога.

Разьдзел 3

Дык якая перавага Юдэя, ці якая карысьць ад абразаньня?

2. Вялікая ў-ва ўсіх адносінах, а найперш у тым, што ім даверана слова Божае.

3. Бо што, калі некаторыя не паверылі? Ці недаверства іхняе зьнішчыць веру Божую?

4. Няхай ня станецца! Бог ёсьць праўдзівы, а ўсякі чалавек хлусьлівы, як напісана: «Каб Ты быў праведны ў словах Тваіх і перамог у судзе Тваім».

5. А калі нашая няправеднасьць зьяўляе праведнасьць Божую, што скажам? Ці Бог, Які выяўляе гнеў, няправедны? Кажу па-чалавечаму.

6. Няхай ня станецца! Бо як жа Бог будзе судзіць сьвет?

7. Бо калі праўда Божая праз маю хлусьлівасьць памнажаецца на славу Ягоную, за што яшчэ мяне судзяць як грэшніка?

8. І ці не рабіць нам благое, каб выйшла добрае, як некаторыя блю́зьняць на нас і кажуць, што мы гэтак кажам? Справядлівы суд на такіх!

9. Дык што? Ці мы лепшыя? Зусім не! Бо мы ўжо давялі, што і Юдэі, і Грэкі,— усе пад грэхам,

10. як напісана: «Няма праведнага аніводнага;

11. няма таго, хто разумее; няма таго, хто шукае Бога.

12. Усе ўхіліліся, разам нягодныя; няма таго, хто робіць дабро, няма аніводнага.

13. Горла іхняе — магіла адчыненая; языкамі сваімі ашукваюць, атрута зьмяіная на губах іхніх.

14. Вусны іхнія поўныя абмовы і горычы.

15. Ногі іхнія хуткія на праліцьцё крыві,

16. зьнішчэньне і няшчасьце на шляхах іхніх,

17. і шляху супакою яны не пазналі.

18. Няма страху Божага перад вачыма іхнімі».

19. А мы ведаем, што Закон усё, што гаворыць, гаворыць да тых, якія пад Законам, каб усе вусны былі загароджаныя і ўвесь сьвет стаўся вінаватым перад Богам,

20. бо справамі Закону не апраўдаецца перад Ім ніякае цела; бо праз Закон пазна́ецца грэх.

21. А цяпер, незалежна ад Закону, зьяўлена праведнасьць Божая, засьведчаная праз Закон і Прарокаў,

22. праведнасьць Божая праз веру ў Ісуса Хрыста для ўсіх і на ўсіх тых, якія вераць; бо няма розьніцы,

23. бо ўсе зграшылі і пазбаўлены славы Божае,

24. атрымліваючы апраўданьне дарма́ ласкай Ягонай праз адкупленьне ў Хрысьце Ісусе,

25. Якога Бог пастанавіў [быць] ахвярай перамольнай у крыві Ягонай праз веру, дзеля выяўленьня праведнасьці Сваёй праз дараваньне грахоў, учыненых раней, у [час] цярплівасьці Божае,

26. дзеля выяўленьня праведнасьці Сваёй у цяперашні час, каб быў Ён праведны і апраўдваў таго, хто верыць у Ісуса.

27. Дык дзе тое, чым хвалі́цца? Выключана. Якім законам? [Законам] учынкаў? Не, але законам веры.

28. Дык мы лічым, што чалавек апраўдваецца вераю, незалежна ад учынкаў Закону.

29. Няўжо Бог толькі Юдэяў, а не паганаў таксама? Так, і паганаў,

3:10 Пс 14 (13):1-3; 53(52):2-4
3:12 Іс 53:6
3:13 Пс 5:10; 140(139):3
3:14 Пс 9:28
3:15 Іс 59:7-8; Прп 1:16
3:18 Пс 36 (35):2
3:20 Пс 143 (142):2; Гал 2:16
3:22 Гал 2:16
3:25 Кал 1:14
3:29 Рым 10:12

30. бо адзін Бог, Які апраўдае абразаньне з веры і неабразаньне праз веру.

31. Дык мы зьнішчаем Закон праз веру? Няхай ня станецца! Але ўсталёўваем Закон.

Разьдзел 4

Дык што, скажам, Абрагам, бацька наш, знайшоў паводле цела?

2. Бо калі Абрагам апраўданы ўчынкамі, ён мае пахвалу, але ня перад Богам.

3. Бо што кажа Пісаньне? «Паверыў Абрагам Богу, і залічана яму за праведнасьць».

4. Таму, хто робіць, нагарода ня з ласкі залі'чваецца, але з павіннасьці;

5. а таму, хто ня робіць, але верыць у Таго, Хто апраўдвае бязбожніка, вера ягоная залічваецца за праведнасьць.

6. Гэтак і Давід кажа, што шчасьце чалавеку, якому Бог залічвае праведнасьць незалежна ад учынкаў:

7. «Шчасьлівыя тыя, якім адпушчаныя беззаконьні і якім грахі прыкрытыя;

8. шчасьлівы чалавек, якому Госпад не залі'чыць грэху».

9. Дык шчаснасьць гэтая для абрэзаных ці і для неабрэзаных? Бо мы кажам, што Абрагаму вера залічана за праведнасьць.

10. Дык калі залічана? У абразаньні ці ў неабразаньні? Не ў абразаньні, але ў неабразаньні.

11. І знак абразаньня ён атрымаў, як пячатку праведнасьці веры, якую [ён меў] у неабразаньні, каб быў ён ба́цькам усіх, хто верыць у неабразаньні, каб і ім залічана была праведнасьць,

12. і ба́цькам абразаньня, тых, якія ня толькі [маюць] абразаньне, але і ходзяць па сьлядах веры ў неабразаньні ба́цькі нашага Абрагама.

13. Бо не праз Закон Абрагаму ці насеньню ягонаму [дадзена] абяцаньне быць спадкаемцам сьвету, але праз праведнасьць веры.

14. Бо калі тыя, што праз Закон,— спадкаемцы, змарне́е вера і зьнішчыцца абяцаньне;

15. бо Закон выклі́кае гнеў, бо дзе няма закону, няма парушэньня.

16. Дзеля гэтага праз веру, каб было паводле ласкі, каб абяцаньне было ўгрунтаваным для ўсяго насеньня, ня толькі для таго, якое праз Закон, але і для таго, якое праз веру Абрагама, які ёсьць бацька ўсіх нас,

17. як напісана: «Я паставіў цябе ба́цькам многіх народаў», перад Богам, Якому ён

3:30 Друг 6:4; Гал 3:20
4:3 Быц 15:6; Гал 3:6; Як 2:23
4:4 Рым 11:6
4:7 Пс 32 (31):1-2
4:11 Быц 17:10-11
4:13 Быц 17:4-6; 22:17-18; Гал 3:29
4:14 Гал 3:18
4:15 Рым 5:13; 7:8
4:16 Гал 3:7

паверыў, Які ажыўляе мёртвых і называе тое, што ня ёсьць, як тое, што ёсьць.

18. Ён, насуперак надзеі, паверыў з надзеяй, што станецца ба́цькам многіх народаў, паводле сказанага: «Гэткае будзе насеньне тваё».

19. І, не зьнямогшыся ў веры, ён не глядзеў на цела сваё ўжо амярцьвелае, якое мела амаль сто гадоў, і што ўлоньне Сары амярцьвела,

20. у абяцаньні Божым не сумняваўся недаверствам, але ўмацаваўся веру, аддаўшы славу Богу

21. і маючы пэўнасьць, што Ён магутны зрабіць тое, што абяцаў.

22. Дзеля гэтага і залічана яму за праведнасьць.

23. А напісана [гэта] ня дзеля яго толькі, што залічана яму,

24. але і дзеля нас, што мае быць залічана нам, якія вераць у Таго, Хто ўваскрасіў з мёртвых Ісуса, Госпада нашага,

25. Які быў выдадзены дзеля грахоў нашых і ўваскрос дзеля апраўданьня нашага.

Разьдзел 5

Дык, апраўдаўшыся веру, мы маем мір з Богам праз Госпада нашага Ісуса Хрыста,

4:17 Быц 17:5
4:18 Быц 15:5
4:19 Быц 17:17; 18:11
4:25 Іс 53:4-5
5:1 Кал 1:20
5:3 Рым 4:15; 7:8; Як 1:3
5:6 1 Пт 3:18
5:8 1 Ян 4:10
5:10 2 Кар 5:18; Кал 1:22

2. праз Якога таксама маем веру доступ да тае ласкі, у якой стаім і хвалімся надзеяй славы Божай.

3. І ня толькі [гэтым], але хвалімся і ў прыгнётах, ведаючы, што прыгнёт робіць цярплівасьць,

4. а цярплівасьць — выпрабаванасьць, а выпрабаванасьць — надзею,

5. а надзея ня га́ньбіць, бо любоў Божая вылілася ў сэрцы нашыя праз Духа Сьвятога, Які нам дадзены.

6. Бо Хрыстос, калі мы былі яшчэ слабымі, у вызначаны час памёр за бязбожных.

7. Бо за праведнага наўрад ці хто памрэ; хіба за добрага можа хто і адважыцца памерці.

8. А Бог Сваю любоў да нас даводзіць тым, што Хрыстос памёр за нас, калі мы былі грэшнікамі.

9. Дык тым больш цяпер, калі мы апраўданы крывёю Ягонай, збаўленыя будзем праз Яго ад гневу.

10. Бо калі, будучы ворагамі, мы пагадзіліся з Богам праз сьмерць Сына Яго, шмат больш, пагадзіўшыся, будзем збаўленыя праз жыцьцё Ягонае.

11. І ня толькі [гэтае], але таксама хвалімся Богам праз

Госпада нашага Ісуса Хрыста, праз Якога мы атрымалі цяпер прымірэньне.

12. Дзеля гэтага, як праз аднаго чалавека грэх увайшоў у сьвет, і праз грэх — сьмерць, і гэтак сьмерць перайшла на ўсіх людзей, бо ў ім усе зграшылі.

13. Бо да Закону грэх быў у сьвеце; але грэх ня лічыцца, калі няма закону.

14. Аднак сьмерць валадарыла ад Адама да Майсея і над тымі, якія не зграшылі на падабенства праступку Адама, які ёсьць вобраз Таго, Які мае быць.

15. Але дар [ласкі] ня гэткі, як грэх. Бо калі праз грэх аднаго памерлі многія, шмат большая ласка Божая, і дар ласкі праз аднаго Чалавека, Ісуса Хрыста, памножыцца для многіх.

16. І дар не такі, як тое, што праз аднаго, які зграшыў; бо суд праз таго аднаго — на асуджэньне, а дар [ласкі] — на апраўданьне ад многіх грахоў.

17. Бо калі праз грэх аднаго сьмерць валадарыла праз аднаго, шмат больш тыя, якія атрымалі багацьце ласкі і дар праведнасьці, будуць валадарыць у жыцьці праз аднаго Ісуса Хрыста.

5:12 Быц 3:6
5:13 Рым 4:15; 7:8

18. Таму, як праз грэх аднаго ўсім людзям асуджэньне, гэтак праз праведнасьць аднаго ўсім людзям апраўданьне на жыцьцё.

19. Бо як праз непаслухмянасьць аднаго чалавека многія зрабіліся грэшнымі, так і праз паслухмянасьць аднаго многія зробяцца праведнымі.

20. А Закон прыйшоў пасьля, каб памножыць грэх. А калі памножыўся грэх, тым больш удосталь ласкі,

21. каб, як грэх валадарыў у сьмерці, гэтак і ласка валадарыла праз праведнасьць на жыцьцё вечнае праз Ісуса Хрыста, Госпада нашага.

Разьдзел 6

Дык што скажам? Ці будзем заставацца ў граху, каб памножылася ласка? Няхай ня станецца!

2. Мы, якія памерлі для грэху, як яшчэ будзем жыць у ім?

3. Ці вы ня ведаеце, што ўсе мы, якія ахрысьціліся ў Хрыста Ісуса, у сьмерць Яго ахрысьціліся?

4. Дык мы пахаваныя з Ім хрышчэньнем у сьмерць, каб, як Хрыстос уваскрос з мёртвых праз славу Айца, так і мы хадзілі ў абнаўленьні жыцьця.

5. Бо калі мы сталіся злучанымі з Ім падабенствам

6:4 Кал 2:12

сьмерці Яго, дык будзем [злучаны] і [падабенствам] уваскрасеньня,

6. ведаючы тое, што стары наш чалавек укрыжаваны, каб зьнішчана было цела грэху, каб нам не служы́ць ужо грэху;

7. бо хто памёр, той апраўданы ад грэху.

8. А калі мы памерлі з Хрыстом, дык верым, што і жыць будзем з Ім,

9. ведаючы, што Хрыстос, уваскросшы з мёртвых, больш не памірае, сьмерць больш над Ім не пануе.

10. Бо, што Ён памёр, памёр раз дзеля грэху, а што жыве, жыве дзеля Бога.

11. Гэтак і вы лічы́це сябе памёршымі дзеля грэху, а жывымі дзеля Бога ў Хрысьце Ісусе, Госпадзе нашым.

12. Дык няхай не валадарыць грэх у сьмяротным целе вашым, каб вам слухацца яго ў пажаданьнях ягоных.

13. І не аддавайце граху члены вашыя як зброю няправеднасьці, але аддайце сябе Богу як ажыўшых з мёртвых, і члены вашыя [аддайце] Богу як зброю праведнасьці.

14. Бо грэх ня будзе панаваць над вамі, бо вы не пад законам, але пад ласкаю.

6:8 2 Цім 2:11
6:11 Гал 2:19
6:13 Рым 12:1

15. Дык што? Ці будзем грашыць, бо мы не пад законам, але пад ласкаю? Няхай ня станецца!

16. Ці вы ня ведаеце, што, каму вы аддаяцё сябе на службу, каб [быць яму] паслухмянымі, таго вы і слу́гі, каго слухаецеся: ці грэху — на сьмерць, ці паслухмянасьці — на праведнасьць.

17. Дзякуй Богу, што вы былі слугамі грэху, але сэрцам сталі паслухмянымі вобразу навукі, якому аддалі сябе.

18. Вызваліўшыся ж ад грэху, вы сталіся слугамі праведнасьці.

19. Па-чалавечаму гавару дзеля нядужасьці цела вашага. Бо, як аддавалі вы члены вашыя на службу нячыстасьці і беззаконьню на беззаконьне, гэтак цяпер аддайце члены вашыя на службу праведнасьці на сьвятасьць.

20. Бо калі вы былі слугамі грэху, былі вы вольнымі ад праведнасьці.

21. Дык які плод вы мелі тады, што цяпер гэтага саромеецеся? Бо канец гэтакіх — сьмерць.

22. А цяпер, вызваліўшыся ад грэху і стаўшыся слугамі Бога, вы маеце плод свой на сьвятасьць, а канец — жыцьцё вечнае.

6:16 Ян 8:34

23. Бо плата за грэх — сьмерць, а дар [ласкі] Божай — жыцьцё вечнае ў Хрысьце Ісусе, Госпадзе нашым.

Разьдзел 7

Ці ж вы ня ведаеце, браты, бо кажу да тых, якія ведаюць Закон, што закон валадарыць над чалавекам увесь час, пакуль той жывы?

2. Бо замужняя жанчына прывязана законам да жывога мужа; а калі муж памрэ, зьнішчаецца закон мужа.

3. Таму, калі пры жывым мужы выйдзе за другога мужа, будзе названая чужаложніцай; а калі памрэ муж, яна вольная ад закону і ня будзе чужаложніцай, выйшаўшы за другога мужа.

4. Гэтак і вы, браты мае, памерлі для Закону праз цела Хрыстовае, каб належаць вам другому, Які ўваскрошаны з мёртвых, каб даваць плод Богу.

5. Бо калі мы былі ў целе, пакуты грахоў, якія [паўставалі] праз Закон, дзеялі ў членах вашых, каб даваць плод сьмерці.

6. А цяпер мы вызваліліся ад Закону, якім былі зьвязаныя, памершы для яго, каб нам служы́ць у абнаўленьні духа, а ня ў старасьці літары.

6:23 Як 1:15

7:2 1 Кар 7:39
7:6 Гал 2:19

7. Дык што скажам? Ці Закон — грэх? Няхай ня станецца! Але я не зразумеў бы грэх, як толькі праз Закон, бо я ня ведаў бы пажаданьня, каб Закон не сказаў: «Не жадай».

8. Але грэх, атрымаўшы нагоду праз прыказаньне, вы́клікаў у-ва мне ўсякае пажаданьне, бо без закону грэх мёртвы.

9. Я жыў некалі без Закону, а калі прыйшло прыказаньне, грэх ажыў, а я памёр.

10. І было знойдзена мною, што прыказаньне, якое на жыцьцё, яно на сьмерць,

11. бо грэх, атрымаўшы нагоду праз прыказаньне, зьвёў мяне і забіў праз яго.

12. Так што Закон сьвяты, і прыказаньне сьвятое, і праведнае, і добрае.

13. Дык няўжо добрае сталася мне сьмерцю? Няхай ня станецца! Але грэх, каб быў выяўлены як грэх, праз добрае робіць мне сьмерць, каб грэх стаўся праз меру грэшным праз прыказаньне.

14. Бо мы ведаем, што Закон духоўны, а я — цялесны, прададзены пад [уладу] грэху.

15. Бо я не разумею, што раблю, бо не раблю тое, што хачу, але, што ненавіджу, тое раблю.

7:7 Вых 20:17; Друг 5:21
7:8 Рым 4:15; 5:13
7:11 Быц 3:13
7:15 Гал 5:17

16. А калі я раблю тое, што не хачу, згаджаюся з Законам, што ён — добры,

17. і цяпер ужо ня я раблю гэта, але грэх, які жыве ў-ва мне.

18. Бо ведаю, што не жыве ў-ва мне, гэта значыцца, у целе маім, добрае; бо жаданьне [добрага] ёсьць у-ва мне, але каб зрабіць добрае, таго не знаходжу.

19. Бо добрае, якое хачу, не раблю, а благое, якога не хачу, раблю.

20. А калі я раблю тое, што не хачу, ужо ня я раблю гэта, але грэх, які жыве ў-ва мне.

21. Таму я знаходжу закон, што, калі хачу рабіць добрае, ёсьць у-ва мне благое.

22. Бо паводле ўнутранага чалавека я захапляюся Законам Божым,

23. а ў членах маіх бачу другі закон, які супраціўіцца закону розуму майго і бярэ мяне ў палон закону грэху, які ёсьць у членах маіх.

24. Гаротны я чалавек! Хто выбавіць мяне ад гэтага цела сьмерці?

25. Дзякую Богу праз Ісуса Хрыста, Госпада нашага. Дык таму я сам розумам служу Закону Божаму, а целам — закону грэху.

Разьдзел 8

Таму цяпер няма ніякага асуджэньня тым, што ў Хрысьце Ісусе не паводле цела, але паводле духа ходзяць.

2. Бо закон Духа жыцьця ў Хрысьце Ісусе вызваліў мяне ад закону грэху і сьмерці.

3. Бо як Закон быў бяссільны, таму што быў нядужы праз цела, Бог, паслаўшы Сына Свайго ў падабенстве цела грахоўнага і дзеля грэху, асудзіў грэх у целе,

4. каб праведнасьць Закону споўнілася ў нас, якія не паводле цела, але паводле духа ходзяць.

5. Бо тыя, што паводле цела,— пра цялеснае думаюць; а тыя, што паводле духа,— пра духоўнае.

6. Бо думкі цялесныя — сьмерць, а думкі духоўныя — жыцьцё і супакой.

7. Бо думкі цялесныя — варожасьць да Бога, бо яны не падпарадкоўваюцца закону Божаму, дый ня могуць.

8. Дык тыя, якія ў целе, Богу дагадзіць ня могуць.

9. Вы ж ня ў целе, але ў духу, калі толькі Дух Божы жыве ў вас. А калі хто Духа Хрыстовага ня мае, той не Ягоны.

10. Калі ж Хрыстос у вас, дык цела мёртвае праз грэх, а дух жывы праз праведнасьць.

8:9 1 Кар 3:16

11. А калі Дух Таго, Які ўваскрасіў Ісуса з мёртвых, жыве ў вас, Той, Які ўваскрасіў Хрыста з мёртвых, ажы́віць і вашыя сьмяротныя целы Духам Сваім, Які жыве ў вас.

12. Дык таму, браты, мы не вінаватыя цела, каб жыць паводле цела;

13. бо калі вы жывяцё паводле цела, памрацё, а калі духам цялесныя ўчынкі забіваеце, жыць будзеце.

14. Бо ўсе, якія Духам Божым ведзеныя, ёсьць сыны Божыя.

15. Бо вы не атрымалі духа няволі ізноў на страх, але атрымалі Духа ўсынаўленьня, у Якім крычым: «Абба́, Ойча!»

16. Гэты Дух сьведчыць духу нашаму, што мы — дзеці Божыя.

17. А калі дзеці, дык і спадкаемцы, спадкаемцы Божыя, суспадчыньнікі Хрыста, калі церпім з Ім, каб з Ім і ўславіцца.

18. Бо я лічу, што пакуты цяперашняга часу ня вартыя тае славы, што мае адкрыцца ў нас.

19. Бо стварэньне са спадзяваньнем чакае адкрыцьця сыноў Божых,

20. бо стварэньне падпарадкаванае марнасьці не сваёй

8:15 Мк 14:36; 1 Кар 2:12; Гал 4:5-7
8:18 2 Кар 4:17; 1 Пт 4:13
8:20 Быц 3:17-19
8:23 2 Кар 5:2-4

ахвотай, але праз Таго, Які падпарадкаваў, у надзеі,

21. што і само стварэньне будзе вызвалена з няволі сапсутасьці на свабоду славы дзяцей Божых.

22. Бо ведаем, што ўсё стварэньне супольна ўздыхае і мучыцца, родзячы, аж да цяпер.

23. І ня толькі яно, але і мы самі, маючы пачатак Духа, і мы самі ў сабе ўздыхаем, чакаючы ўсынаўленьня, адкупленьня цела нашага.

24. Бо мы збаўленыя надзеяй. А надзея бачаная ня ёсьць надзея, бо калі хто бачыць, чаго яму спадзявацца?

25. А калі спадзяемся на тое, чаго ня бачым, чакаем з цярплівасьцю.

26. Гэтаксама і Дух дапамагае ў слабасьцях нашых, бо мы ня ведаем, пра што маліцца, як трэба, але Сам Дух заступаецца за нас стагнаньнямі невымоўнымі.

27. А Той, Які дасьледуе сэрцы, ведае, што за думка ў Духа, Які паводле [волі] Бога заступаецца за сьвятых.

28. А мы ведаем, што тым, якія любяць Бога, пакліканым паводле [Яго] вызначэньня, усё дапамагае на дабро.

29. Бо тым, каго наперад ведаў, Ён і прадвызначыў быць падобнымі да вобразу Сына

Ягонага, каб Ён быў Першародны між многімі братамі.

30. А каго прадвызначыў, тых і паклікаў; а каго паклікаў, тых і апраўдаў; а каго апраўдаў, тых і ўславіў.

31. Дык што скажам на гэта? Калі Бог за нас, хто супраць нас?

32. Той, Які Сына Свайго не пашкадаваў, але аддаў Яго за ўсіх нас, як не даруе і нам з Ім усяго?

33. Хто стане супраць выбраных Божых? Бог, Які апраўдвае!

34. Хто той, хто асуджае? Хрыстос, Які памёр, але і ўваскрос! Ён і праваруч Бога, Ён і заступаецца за нас.

35. Хто адлучыць нас ад любові Хрыстовае? Прыгнёт, ці ўціск, ці перасьледваньне, ці голад, ці галізна́, ці небясьпека, ці меч?

36. Як напісана: «За Цябе забіваюць нас цэлы дзень; лічаць нас за авечкі на зарэз».

37. Але ва ўсім гэтым мы перамагаем праз Таго, Які палюбіў нас.

38. Бо я ўпэўнены, што ані сьмерць, ані жыцьцё, ані анёлы, ані начальствы, ані сілы, ані цяперашняе, ані будучае,

39. ані вышыня, ані глыбіня, ані другое якое стварэньне ня зможа адлучы́ць нас ад любові Божае, што ў Хрысьце Ісусе, Госпадзе нашым.

8:34 Гебр 7:25; 1 Ян 2:1
8:36 Пс 44(43):23

Разьдзел 9

Праўду кажу ў Хрысьце, не хлушу́, сьведчыць мне сумленьне маё ў Духу Сьвятым,

2. што вялікі смутак мой і няспынны боль у сэрцы маім,

3. бо я хацеў бы сам быць адлучаным ад Хрыста за братоў маіх, родных мне паводле цела,

4. якія ёсьць Ізраільцяне, якіх ёсьць усынаўленьне, і слава, і запаветы, і даньне законаў, і служэньне, і абяцаньні,

5. якіх і бацькі́, і з якіх Хрыстос паводле цела, Які ёсьць над усімі Бог, Які дабраслаўлёны на вякі. Амэн.

6. Але ня так, што слова Божае ня споўнілася. Бо ня ўсе тыя, што з Ізраіля, Ізраіль,

7. і ня ўсе тыя, якія насеньне Абрагама, дзеці [ягоныя], але: «У Ісааку будзе названае насеньне табе».

8. Гэта значыць, ня дзеці цела ёсьць дзеці Божыя, але дзеці абяцаньня лічацца за насеньне.

9. Бо слова абяцаньня гэткае: «У гэту пару́ прыйду, і ў Сары будзе сын».

9:4 Вых 4:22
9:7 Быц 21:12; Гебр 11:18
9:9 Быц 18:10

10. І ня толькі, але і Рэбэ́ка зачала за адзін раз ад Ісаака, ба́цькі нашага.

11. Бо калі яны яшчэ не былі нарадзіўшыся і не зрабілі нічога добрага ці ліхога, каб вызначэньне Божае заставалася паводле выбраньня, не праз учынкі, але праз Таго, Хто кліча,

12. сказана было ёй: «Большы будзе служы́ць меншаму»,

13. як напісана: «Якуба Я палюбіў, а Эзава зьненавідзеў».

14. Дык што скажам? Няўжо няправеднасьць у Бога? Нях хай ня станецца!

15. Бо Ён кажа Майсею: «Зьлітуюся над тым, над кім зьлітуюся, і зьяўлю міласэрнасьць таму, каму зьяўлю міласэрнасьць».

16. Дзеля гэтага не ад таго, хто хоча, і не ад таго, хто бяжыць, але ад Бога, Які лі́туецца.

17. Бо Пісаньне кажа фараону: «Дзеля таго Я падняў цябе, каб зьявіць на табе сілу Маю і каб імя Маё было абвешчана на ўсёй зямлі».

18. Дзеля гэтага над кім хоча, лі́туецца, а каго хоча, закамяня́е.

19. Дык ты скажаш мне: «Што Ён яшчэ вінаваціць? Бо хто супрацьстане пастанове Яго?»

9:10 Быц 25:21
9:12 Быц 25:23
9:13 Мал 1:2-3
9:15 Вых 33:19
9:17 Вых 9:16

20. Наадварот, чалавеча! Хто ты такі, што спрачаешся з Богам? Ці скажа злепленае таму, хто зьляпіў: «Навошта ты мяне гэтак зрабіў?»

21. Ці ня мае ўлады ганчар над глінаю, каб з таго самага месіва зрабіць адно начыньне на пашану, а другое — на ганьбу?

22. Што, калі Бог, хочучы зьявіць гнеў і зрабіць вядомай магутнасьць Сваю, з вялікай доўгацярплівасьцю ашчаджаў начыньні гневу, прыгатаваныя на загубу,

23. каб таксама зрабіць вядомым багацьце славы Сваёй над начыньнямі міласэрнасьці, якія Ён за́гадзя прыгатаваў на славу,

24. і над намі, якіх паклікаў ня толькі з Юдэяў, але і з паганаў?

25. Як і ў Осіі Ён кажа: «Ня Мой народ назаву Маім народам, і нялюбую — улюбёнай.

26. І будзе, што на месцы, дзе сказана было ім: "Вы — ня Мой народ",— там будуць названыя сынамі Бога Жывога».

27. А Ісая крычыць пра Ізраіль: «Хаця б лічба сыноў Ізраіля была, як пясок марскі, рэштка будзе збаўлена;

28. бо, сканчваючы слова і прысьпешваючы ў

9:20 Іс 29:16; 45:9
9:21 Яр 18:6
9:25 Ос 2:23
9:26 Ос 1:10

праведнасьці, хутка зьдзейсьніць Госпад слова на зямлі».

29. І як раней сказаў Ісая:
«Калі б Госпад Магуцьцяў
не пакінуў нам насеньня, мы сталіся б, як Садом, і былі б падобнымі да Гаморы».

30. Дык што скажам? Пагане, якія не імкнуліся да праведнасьці, атрымалі праведнасьць, праведнасьць праз веру.

31. А Ізраіль, які імкнуўся да закону праведнасьці, не дасягнуў закону праведнасьці.

32. Чаму? Бо не праз веру, але праз учынкі закону. Бо яны спатыкнуліся аб каме́нь спатыкненьня,

33. як напісана:
«Вось, Я кладу на Сыёне каме́нь спатыкненьня і камень згаршэньня;
і кожны, хто верыць у Яго, ня будзе асаромлены».

Разьдзел 10

Браты! Упадабаньне сэрца майго і просьба да Бога пра Ізраіль на збаўленьне.

2. Бо сьведчу ім, што маюць руплівасьць Божую, але не паводле пазнаньня.

3. Бо, не разумеючы праведнасьці Божае і шукаючы паставіць сваю праведнасьць, яны не падпарадкаваліся праведнасьці Божай.

9:27 Іс 10:22-23
9:29 Іс 1:9
9:33 Іс 28:16; 1 Пт 2:6

10:5 Ляв 18:5; Нэг 9:29; Эзк 20:11; Гал 3:12
10:6 Друг 30:12-14
10:11 Іс 28:16
10:12 Рым 3:29; Гал 3:28
10:13 Ёэль 2:32; Дз 2:21

4. Бо канец Закону — Хрыстос, дзеля праведнасьці кожнаму, хто верыць.

5. Бо Майсей піша пра праведнасьць паводле Закону, што чалавек, які выканае яго, жыць будзе ім.

6. А праведнасьць праз веру гэтак кажа:
«Не кажы ў сэрцы тваім: "Хто ўзыйдзе ў неба?"» — гэта ёсьць Хрыста зьвесьці [на зямлю];

7. або: «"Хто зыйдзе ў бездань?"» — гэта ёсьць Хрыста з мёртвых вывесьці.

8. Але што кажа? «Блізка да цябе слова, у вуснах тваіх і ў сэрцы тваім», — гэта ёсьць слова веры, якое мы абвяшчаем.

9. Бо калі ты вуснамі тваімі прызна́еш Ісуса Госпадам і ў сэрцы тваім будзеш верыць, што Бог уваскрасіў Яго з мёртвых, будзеш збаўлены,

10. бо сэрца верыць дзеля праведнасьці, а вусны прызнаю́ць дзеля збаўленьня.

11. Бо Пісаньне кажа:
«Кожны, хто верыць у Яго, ня будзе асаромлены».

12. Бо няма розьніцы між Юдэем і Грэкам, бо Ён — Госпад усіх, багаты для ўсіх, што прызываюць Яго.

13. Бо кожны, хто прызаве імя Госпада, будзе збаўлены.

14. Але як прызываць Таго, у Каго ня вераць? А як верыць у Таго, пра Каго ня чулі? Як чуць без таго, хто абвяшчае?

15. А як абвяшчаць, калі не былі пасланыя? Як напісана: «Якія прыгожыя ногі таго, хто дабравесьціць супакой, дабравесьціць добрае!»

16. Але ня ўсе паслухаліся Эва́нгельля, бо Ісая кажа: «Госпадзе! Хто паверыў пачутаму ад нас?»

17. Таму вера — ад слуханьня, а слуханьне — праз слова Божае.

18. Але кажу: Ці ж яны ня чулі? Наадварот, «на ўсю зямлю пайшоў голас іхні, і да межаў сусьвету — словы іхнія».

19. Але кажу: Ці ж Ізраіль ня ведаў? Першы Майсей кажа: «Я збуджу ў вас рупнасьць праз [тых, хто] не народ, праз народ, які ня ця́міць, раздражню вас».

20. А Ісая адважваецца і кажа: «Мяне знайшлі тыя, якія не шукалі Мяне, Я аб'явіўся тым, якія не пыталіся Мяне».

21. А наконт Ізраіля кажа: «Увесь дзень выцягваў Я ру́кі Мае да народу, які не скараецца і працівіцца».

Разьдзел 11

Дык кажу: няўжо Бог адапхнуў народ Свой? Няхай ня станецца! Бо і я — ізраільцянін, з насеньня Абрагама, з калена Бэн'яміна.

2. Не адапхнуў Бог народу Свайго, які Ён наперад ведаў. Ці ня ведаеце, што кажа Пісаньне пра Ільлю, як той скардзіцца Богу на Ізраіля, кажучы:

3. «Госпадзе! Прарокаў Тваіх пазабівалі і ахвярнікі Твае зруйнавалі; застаўся я адзін, і душу́ маю́ шукаюць».

4. Але што кажа яму адказ Божы? «Я пакінуў Сабе сем тысячаў мужоў, якія не схілілі калены перад Баалам».

5. Дык гэтак і ў цяперашні час рэшта паводле выбраньня ласкі захавалася.

6. А калі праз ласку, дык не праз учынкі, іначай ласка ўжо ня ёсьць ласка. А калі праз учынкі, дык гэта ня ласка, іначай учынак ужо ня ёсьць учынак.

7. Дык што? Што шукае Ізраіль, таго не атрымаў; выбраныя атрымалі, а іншыя былі скамянеўшы,

8. як напісана: «Даў ім Бог духа дрымоты, вочы, якімі ня бачаць, і вушы, якімі ня чуюць, аж да сёньняшняга дня».

9. І Давід кажа: «Няхай станецца стол іхні па́сткаю, і цянётамі, і згаршэньнем, і аднагародаю.

10:15 Іс 52:7
10:16 Іс 53:1; Ян 12:38
10:18 Пс 19 (18):5
10:19 Друг 32:21
10:20 Іс 65:1
10:21 Іс 65:2

11:1 2 Кар 11:22; Флп 3:5

11:3 1 Вал 19:10,14
11:4 1 Вал 19:18
11:6 Рым 4:4
11:8 Друг 29:4; Іс 5:21; 29:10
11:9 Пс 69 (68):23-24

10. Няхай зацéмняцца вочы іхнія, якімі ня бачаць, і хрыбет іхні няхай будзе сагнуты назаўсёды».

11. Дык кажу: Няўжо яны спатыкнуліся, каб упасьці? Няхай ня станецца. Але праступак іхні — збаўленьне паганам, каб збудзіць у іх рупнасьць.

12. Калі ж праступак іхні — багацьце сьвету, і ўпадак іхні — багацьце паганаў, дык наколькі больш поўнасьць іхняя?

13. Бо кажу вам, паганам: як апостал паганаў я ўслаўляю служэньне маё,

14. ці, можа, збуджу рупнасьць у маіх паводле цела і ці ня збаўлю некаторых з іх.

15. Бо калі згуба іхняя — прымірэньне сьвету, дык што прыняцьцё, як не жыцьцё з мёртвых?

16. Калі зачатак сьвяты, дык і месіва; і калі корань сьвяты, дык і галіны.

17. Калі ж некаторыя з галінаў былі адламаныя, а ты, дзікая аліўка, быў прышчэплены замест іх і стаўся ўдзельнікам кораня і тлустасьці аліўкі,

18. не вывышайся перад галінамі; а калі вывышаешся, дык [ведай, што] ня ты трымаеш корань, але корань — цябе.

19. Дык скажаш: «Галіны былі адламаныя, каб я быў прышчэплены».

20. Добра. Яны адламаныя праз недавéрства, а ты трымаешся праз веру; дык не ўзьвялічвайся, але бойся.

21. Бо калі Бог прыродных галінаў не пашкадаваў, дык ці цябе пашкадуе.

22. Дык глядзі на ласкавасьць і строгасьць Божую, строгасьць да тых, якія ўпалі, а ласкавасьць да цябе, калі застанешся ў ласкавасьці [Божай], іначай і ты будзеш сьсечаны.

23. І тыя, калі не застануцца ў недавéрстве, будуць прышчэпленыя, бо Бог магутны ізноў прышчапіць іх.

24. Бо калі ты адсечаны ад дзікае паводле прыроды аліўкі і, насуперак прыродзе, прывіты да добрае аліўкі, наколькі больш тыя, якія паводле прыроды [ад добрае аліўкі], будуць прышчэпленыя да сваёй аліўкі?

25. Бо не хачу, браты, каб вы ня ведалі гэтае тайны, каб вы не былі мудрымі праз сябе, што скамянéньне сталася ў Ізраілі часткова, аж пакуль ня ўвойдзе поўнасьць паганаў,

26. і гэтак увесь Ізраіль збаўлены будзе, як напісана: «Прыйдзе з Сыёну Выбавіцель

і адверне бязбожнасьць ад Якуба.

27. І гэта Мой запавет з імі, калі забяру грахі іхнія».

28. Дык паводле Эва́нгельля яны — ворагі для вас, а паводле выбраньня — улюбёныя дзеля бацькоў.

29. Бо нязьменныя дары і пакліканьне Божае.

30. Бо як і вы некалі не скараліся Богу, а цяпер памілаваныя праз няскоранасьць іхнюю,

31. гэтак і яны цяпер не скараюцца дзеля вашага памілаваньня, каб і яны былі памілаваныя.

32. Бо ўсіх Бог замкнуў у няскоранасьць, каб усіх памілаваць.

33. О, глыбіня багацьця, і мудрасьці, і веданьня Божага! Як неспасьцігальныя прысуды Ягоныя і недасьледныя шляхі Ягоныя!

34. Бо хто пазнаў розум Госпада? Ці хто стаўся дарадцам Яму?

35. Ці хто даў Яму наперад, каб Ён аддаў яму?

36. Бо ўсё з Яго, і праз Яго, і для Яго. Яму слава на вякі. Амэн.

Разьдзел 12

Дык прашу вас, браты, праз міласэрнасьць Божую, аддайце целы вашыя на ахвяру жывую, сьвятую, прыемную Богу, на разумнае служэньне вашае,

11:36 1 Кар 8:6

12:1 Рым 6:13

2. і не прыпадабняйцеся веку гэтаму, але перамяняйцеся праз абнаўленьне розуму вашага, каб вам выпрабаваць, што ёсьць воля Божая, што добрае, і прыемнае [Богу], і дасканалае.

3. Бо праз ласку, дадзеную мне, кажу кожнаму з вас: ня думайце [пра сябе] больш, чым трэба думаць, але думайце цьвяроза, як Бог кожнага надзяліў мерай веры.

4. Бо як у адным целе маем шмат членаў, але ня ўсе члены маюць тую самую работу,

5. гэтак мы, многія, зьяўляемся адным целам у Хрысьце, а паасобку адзін для аднаго — члены.

6. Калі ж, паводле дадзенай нам ласкі, маем розныя дары, калі прароцтва, [няхай будзе] згодна з верай;

7. калі служэньне — у служэньні; калі хто вы́чыць — у навучаньні;

8. калі хто суцяшае — у суцяшэньні; калі хто раздае — у шчырасьці; калі хто кіруе — з дбаласьцю; калі хто чы́ніць міласэрнасьць — з ахвотаю.

9. Любоў [няхай будзе] некрывадушная; брыдзьцеся зла, прыляпляйцеся да дабра.

12:2 Эф 5:17
12:4 1 Кар 12:12
12:6 1 Кар 12:4-11; 1 Пт4:10-11
12:9 Ам 5:15

10. Братняя любоў адзін да аднаго [няхай будзе] ад усяго сэрца, у пашане адзін аднаго выпярэджвайце;

11. у дбаласьці не лянуйцеся; духам палайце; Госпаду служы́це;

12. у надзеі радуйцеся; у прыгнёце будзьце вытрыва́лымі; у малітве — ста́лымі;

13. у патрэбах сьвятых бярыце ўдзел; імкні́цеся да гасьціннасьці.

14. Дабраслаўляйце тых, якія вас перасьледуюць, дабраслаўляйце, а не кляніце.

15. Радуйцеся з тымі, хто радуецца, і плачце з тымі, хто плача.

16. Думайце між сабою аднолькава; не ўзьвялічвайце саміх сябе, але пакорнымі захапляйцеся; ня будзьце мудрымі самі праз сябе.

17. Нікому не аддаючы ліхо-тай за ліхоту, дбайце пра добрае перад усімі людзьмі.

18. Калі магчыма для вас, мейце супакой з усімі людзьмі.

19. Ня помсьціце за сябе, улюбёныя, але дайце месца гневу, бо напісана: «"Мне помста, Я аддам",— кажа Госпад».

20. Дык, калі вораг твой галодны, накармі яго; калі смагне, напаі яго; бо, робячы гэтае, зьбярэш яму на галаву вугольлі распаленыя.

21. Ня будзь пераможаны злом, але перамагай зло дабром.

Разьдзел 13

Усякая душа́ няхай падпарадкоўваецца вышэйшым уладам, бо няма ўлады, каб не ад Бога; а ўлады, якія ёсьць, ад Бога пастаўлены.

2. Так што, хто працівіцца ўладзе, супрацьстаіць Божай пастанове. А тыя, якія супрацьстаяць, самі на сябе прысуд атрымаюць.

3. Бо начальнікі страшныя не для тых, якія добрае робяць, але благое. А хочаш не баяцца ўлады, рабі добрае, і будзеш мець пахвалу́ ад яе.

4. Бо [гэта] Божы служыцель табе на дабро. А калі робіш благое, бойся, бо ён не дарэмна носіць меч, бо ён — Божы служыцель, мсьціўца на гнеў таму, хто робіць ліхое.

5. Дзеля гэтага трэба падпарадкоўвацца ня толькі з увагі на гнеў, але і на сумленьне.

6. Бо дзеля гэтага вы і падаткі пла́ціце, бо яны — Божыя служыцелі, гэтым самым заўсёды занятыя.

7. Дык аддавайце кожнаму належнае: каму падатак — падатак, каму мы́та — мы́та,

12:13 Гебр 13:2; 1 Пт 4:9
12:14 Мц 5:44; Лк 6:28; 1 Пт 3:9
12:16 Прп 3:7
12:17 1 Тэс 5:15; 1 Пт 3:9
12:18 Гебр 12:14
12:19 Друг 32:35; Гебр 10:30
12:20 Прп 25:21-22

13:1 Ціт 3:1; 1 Пт 2:13
13:3 1 Пт 3:13
13:6 Мц 22:21; Мк 12:17; Лк 20:25

каму страх — страх; каму пашáну — пашáну.

8. Ня будзьце вінныя нікому нічога, апрача ўзаемнай любові, бо, хто лю́біць іншага, той споўніў Закон.

9. Бо прыказаньні «Не чужалож», «Не забівай», «Не крадзі», «Ня сьведчы фальшыва», «Не пажадай» і кожнае іншае зьмяшчаюцца ў гэтым слове: «Любі бліжняга твайго як самога сябе».

10. Любоў ня робіць благога бліжняму; дык любоў — гэта спаўненьне Закону.

11. І гэтак [рабіце], ведаючы час, што ўжо гадзіна збудзі́цца нам зо-сну, бо цяпер бліжэй да нас збаўленьне, чым калі мы паверылі.

12. Ноч зыходзіць, а дзень наблізіўся, дык адкінем справы цемры і апранемся ў зброю сьвятла.

13. Як у дзень, будзем хадзіць прыстойна, не ў гулянках і п'янстве, не ў юрлівасьці і бессаромнасьці, не ў сварцы і зайздрасьці,

14. але апраніцеся ў Госпада Ісуса Хрыста і не дагаджайце целу ў пажаданьнях.

Разьдзел 14

А таго, хто слабы ў веры, прыймайце не на спрэчкі пра погляды.

13:9 Вых 20:13-15,17; Ляв 19:18; Друг 5:17-21; Мц 22:39; Мк 12:31; Гал 5:14; Як 2:8
13:13 Прп 23:20; Лк 21:34; Эф 5:18
14:1 Кал 2:16
14:4 Як 4:12
14:6 1 Кар 10:31; 1 Цім 4:4
14:7 2 Кар 5:15
14:9 Дз 10:42

2. Бо нехта верыць, што [можна] есьці ўсё, а слабы есьць гародніну.

3. Хто есьць, не пагарджай тым, хто ня есьць; і хто ня есьць, не судзі таго, хто есьць, бо Бог прыняў яго.

4. Хто ты такі, які судзіш чужога слугу? Перад сваім гаспадаром ён стаіць або падае, а будзе стаяць, бо Бог магутны паставіць яго.

5. Нехта су́дзіць [па-рознаму] дзень супраць дня, а нехта су́дзіць усякі дзень [аднолькава]. Кожны будзь пэўны ў сваім розуме.

6. Хто адрозьнівае дні, дзеля Госпада адрозьнівае; і хто не адрозьнівае дзён, дзеля Госпада не адрозьнівае. Хто есьць, дзеля Госпада есьць, бо дзякуе Богу. І хто ня есьць, дзеля Госпада ня есьць, і дзякуе Богу.

7. Бо ніхто з нас не жыве дзеля сябе, і ніхто не памірае дзеля сябе;

8. бо як, калі жывем, дзеля Госпада жывем, так і, калі паміраем, дзеля Госпада паміраем. Таму і калі жывем, і калі паміраем, мы — Госпадавы.

9. Бо Хрыстос дзеля таго і памёр, і ўваскрос, і жыве, каб валадарыць і над мёртвымі, і над жывымі.

10. А ты навошта судзіш брата твайго? Або навошта ты пагарджаеш бра́там тваім? Бо ўсе мы станем перад пасадам судовым Хрыста.

11. Бо напісана: «Жыву Я,— кажа Госпад,— перада Мною схі́ліцца ўсякае калена, і ўсякі язык будзе вызнаваць Бога».

12. Дык таму кожны з нас за сябе дасьць справаздачу Богу.

13. Дык ня будзем больш судзі́ць адзін аднаго, але судзі́це лепш пра тое, каб як не паклась ці перад бра́там спатыкненьня ці згаршэньня.

14. Я ведаю і перакананы ў Госпадзе Ісусе, што няма нічога нячыстага праз сябе; толькі таму, хто лі́чыць нешта нячыстым, гэта нячыстае.

15. А калі дзеля ежы засмучаецца брат твой, ты ўжо не паводле любові ходзіш. Не губі тваёю ежаю таго, за каго памёр Хрыстос.

16. Дык няхай ня блю́зьняць на вашае добрае.

17. Бо Валадарства Божае — гэта ня ежа і пітво, але праведнасьць, і супакой, і радасьць у Духу Сьвятым.

18. Бо хто ў гэтым слу́жыць Хрысту, той даспадобы Богу і варты між людзьмі.

19. Дык таму будзем імкнуцца да таго, што [слу́жыць] дзеля супакою і ўзаемнага збудаваньня.

20. Не руйнуй дзеля ежы справы Божай. Усё, па праўдзе, чыстае, але ліхое для чалавека, які есьць праз спатыкненьне.

21. Добра ня есьці мяса, і ня піць віна, і [не рабіць] нічога, ад чаго брат твой спатыкаецца, ці згаршаецца, ці слабее.

22. Ты маеш веру? Мей сам у сабе перад Богам. Шчасьлівы той, хто ня су́дзіць сябе ў тым, што спрабуе.

23. А хто сумняецца, калі есьць, асуджаны, бо [робіць] не паводле веры; а ўсё, што не паводле веры,— грэх.

14:10 2 Кар 5:10
14:11 Іс 45:23; Флп 2:10-11
14:13 1 Кар 8:9
14:14 Ціт 1:15
14:15 1 Кар 8:11
14:21 1 Кар 8:13
14:24 Эф 3:9; Кал 1:26
15:3 Пс 69 (68):10
15:4 1 Кар 10:11
15:5 1 Кар 1:10; 2 Кар 13:11; Флп 2:2; 1 Пт 3:8

Разьдзел 15

Мы, моцныя, павінны насіць слабасьці нямоглых і не дагаджаць сабе.

2. Бо кожны з нас няхай дагаджае бліжняму на дабро, дзеля збудаваньня.

3. Бо і Хрыстос не Сабе дагаджаў, але, як напісана: «Зьнявагі тых, якія зьневажаюць Цябе, упалі на Мяне».

4. Бо ўсё, што было напісана, было напісана дзеля нашага навучаньня, каб праз цярплівасьць і суцяшэньне з Пісаньняў мы мелі надзею.

5. А Бог цярплівасьці і суцяшэньня няхай дасьць вам

тое самае думаць між сабою паводле [ўзору] Хрыста Ісуса,

6. каб вы аднадушна, аднымі вуснамі славілі Бога і Айца Госпада нашага Ісуса Хрыста.

7. Дзеля гэтага прыймайце адзін аднаго, як і Хрыстос прыняў нас у славу Божую.

8. Бо я кажу, што Ісус Хрыстос стаўся служыцелем абразаньня дзеля праўды Божай, каб пацьвёрдзіць абяцаньні бацькáм,

9. а [служыцелем] паганаў — дзеля літасьці, каб славілі Бога, як напісана: «Дзеля гэтага буду вызнаваць Цябе між паганамі і сьпяваць пра імя Тваё».

10. І яшчэ кажа: «Узьвесяліцеся, пагане, з народам Яго!»

11. І яшчэ: «Хваліце Госпада, усе пагане, і ўсхваляйце Яго, усе народы!»

12. І яшчэ Ісая кажа: «Будзе корань Есэя, Той, Які паўстане, панаваць над народамі; на Яго народы спадзявацца будуць».

13. А Бог надзеі няхай напоўніць вас усякай радасьцю і супакоем у веры, каб памножыць у вас надзею моцаю Духа Сьвятога.

14. І я сам, браты мае, перакананы адносна вас, што і вы поўныя добрасьці, напоўненыя ўсякім веданьнем і можаце настаўляць адзін аднаго.

15. А тым сьмялей пісаў я да вас, браты, часткова, каб нагадаць вам праз дадзеную мне ад Бога ласку

16. быць мне служыцелем Ісуса Хрыста для паганаў, сьвятарна служачы Эвáнгельлю Божаму, каб ахвяра паганаў, асьвячоная Духам Сьвятым, была адпаведнай.

17. Дык мáю пахвалу́ ў Хрысьце Ісусе ў тым, што Божае,

18. бо не адважуся гаварыць нешта такое, чаго не зрабіў Хрыстос праз мяне дзеля [прывядзеньня да] паслухмянасьці паганаў, словам і справаю,

19. у моцы знакаў і цудаў, у моцы Духа Божага, так што Эвáнгельле Хрыстовае пашырана мною ад Ерусаліму і ваколіцы аж да Ілірыка.

20. А пры гэтым я намагаўся дабравесьціць ня там, дзе быў абвешчаны Хрыстос, каб не будаваць на чужым падмурку,

21. але, як напісана: «Тыя, якім не было абвешчана пра Яго, убачаць, і тыя, якія ня чулі, зразумеюць».

22. Дзеля гэтага я і меў шмат перашкодаў, каб прыйсьці да вас.

15:9 2 Сам 22:50; Пс 18 (17):50
15:10 Друг 32:43
15:11 Пс 117(116):1
15:12 Іс 11:10
15:21 Іс 52:15
15:22 Рым 1:13

23. Цяпер жа, ня маючы больш месца ў гэтых краях і шмат год маючы жаданьне прыйсьці да вас,

24. як толькі пайду ў Гішпанію, прыйду да вас, бо спадзяюся, праходзячы, пабачыцца з вамі, і што вы правядзяцё мяне туды, калі часткова насычуся [супольнасьцю] з вамі.

25. А цяпер я іду ў Ерусалім паслужы́ць сьвятым,

26. бо спадабалася Македоніі і Ахаі зрабіць нейкую падтрымку ўбогім сьвятым, якія ў Ерусаліме.

27. Спадабалася, бо яны вінаватыя іхнія, бо калі пагане сталіся супольнікамі іхнімі ў духоўным, дык павінны паслужыць ім у цялесным.

28. А зьдзейсьніўшы гэта і перадаўшы ім пад пячаткай плод гэты, адыйду праз вас у Гішпанію.

29. А ведаю, што, прыйшоўшы да вас, прыйду ў поўні дабраслаўленьня Эва́нгельля Хрыстовага.

30. Малю ж вас, браты, Госпадам нашым Ісусам Хрыстом і любоўю Духа, стаць разам са мною ў малітвах за мяне да Бога,

31. каб быць мне выбаўленым ад тых, якія ня вераць, у Юдэі, і каб служэньне маё для Ерусаліму было адпаведным для сьвятых,

32. каб я ў радасьці прыйшоў да вас паводле волі Бога і супачыў з вамі.

33. А Бог супакою [няхай будзе] з усімі вамі. Амэн.

15:25 1 Кар 16:1-4
15:26 2 Кар 8:1-4
15:27 1 Кар 9:11
15:33 Флп 4:9
16:3 Дз 18:2

Разьдзел 16

Даручаю ж вам Фэбу, сястру нашую, якая ёсьць служыцелькай царквы ў Кенхрэях,

2. каб вы прынялі яе ў Госпадзе, як дастойна сьвятым, і дапамаглі ёй, у чым яна будзе мець у вас патрэбу, бо і яна была падтрымкай для многіх і для мяне самога.

3. Прывітайце Прыскілу і Акілу, супрацоўнікаў маіх у Хрысьце Ісусе,

4. якія за душу́ маю́ падстаўлялі шыі свае, якім ня я адзін дзякую, але і ўсе цэрквы паганаў, і царкву, якая ў іхнім доме.

5. Прывітайце Эпэнэта, улюбёнага майго, які ёсьць зачаткам Ахаі для Хрыста.

6. Прывітайце Марыю, якая шмат працавала дзеля нас.

7. Прывітайце Андроніка і Юнію, сваякоў маіх і вязьняў са мною, якія знакамітыя між апосталаў і якія раней за мяне былі ў Хрысьце.

8. Прывітайце Амплія, улюбёнага майго ў Госпадзе.

9. Прывітайце Урбана, супрацоўніка нашага ў Хрысьце, і Стахія, улюбёнага майго.

10. Прывітайце Апэлеса, выпрабаванага ў Хрысьце. Прывітайце тых, якія Арыстабулавы.

11. Прывітайце Ірадыёна, сваяка майго. Прывітайце з Наркісавых тых, якія ў Госпадзе.

12. Прывітайце Трыфэну і Трыфосу, якія працуюць у Госпадзе. Прывітайце лю́бую Пэрсіду, якая шмат працавала ў Госпадзе.

13. Прывітайце Руфа, выбранага ў Госпадзе, і маці ягоную і маю.

14. Прывітайце Асінкрыта, Флегонта, Германа, Патроба, Гермеса і братоў, якія з імі.

15. Прывітайце Філялёга і Юлію, Нэрэя і сястру ягоную, і Алімпана, і ўсіх сьвятых, якія з імі.

16. Прывітайце адзін аднаго ў сьвятым пацалунку. Вітаюць вас цэрквы Хрыстовыя.

17. Прашу вас, браты, зважайце на тых, якія робяць нязгоду і згаршэньні насуперак навуцы, якое вы навучыліся, і ўхіляйцеся ад іх.

18. Бо гэткія служаць ня Госпаду нашаму Ісусу Хрысту, але свайму жывату, і

16:13 Мк 15:21
16:16 1 Кар 16:20; 2 Кар 13:12; 1 Пт 5:14
16:18 Флп 3:18-19

16:19 Мц 10:16; 1 Кар 14:20
16:21 Дз 16:1
16:23 Дз 19:29; 1 Кар 1:14; 2 Цім 4:20

красамоўствам ды ласкавасьцю зводзяць сэрцы нявінных.

19. Бо вашая паслухмянасьць вядомая ўсім, дык я радуюся дзеля вас, але хачу, каб вы былі мудрыя на добрае і шчырымі на благое.

20. А Бог супакою неўзаба́ве скры́шыць шата́на пад нагамі вашымі. Ласка Госпада нашага Ісуса Хрыста з вамі. Амэн.

21. Вітаюць вас Цімафей, супрацоўнік мой, і Луцый, і Язон, і Сасіпатр, сваякі мае.

22. Вітаю вас у Госпадзе я, Тэрцый, які пісаў гэтае пасланьне.

23. Вітае вас Гай, гасьцінны для мяне і для ўсяе царквы. Вітае вас Эраст, скарбнік гораду, і брат Кварт.

24. Ласка Госпада нашага Ісуса Хрыста з усімі вамі. Амэн.

25. А Таму, Які можа ўмацаваць вас паводле Эва́нгельля майго і пропаведзі Ісуса Хрыста, паводле адкрыцьця таямніцы, пра якую замоўчвалася ад часоў адвечных,

26. і якая цяпер яўлена праз прарочыя Пісаньні і, паводле загаду Адвечнага Бога, абвешчана ўсім народам, [каб прыйшлі да] паслухмянасьці веры,

27. Адзінаму Мудраму Богу праз Ісуса Хрыста слава на вякі. Амэн.

ПЕРШАЕ ПАСЛАНЬНЕ ДА КАРЫНЬЦЯНАЎ АПОСТАЛА ПАЎЛА

Разьдзел 1

Павал, з волі Божай пакліканы апостал Ісуса Хрыста, і Састэн, брат,—

2. царкве Божай, якая ў Карыньце, асьвячоным у Хрысьце Ісусе, пакліканым сьвятым з усімі, якія прызываюць імя Госпада нашага Ісуса Хрыста ў-ва ўсякім месцы, у іх і ў нас:

3. ласка вам і супакой ад Бога Айца нашага і Госпада Ісуса Хрыста.

4. Заўсёды дзякую Богу майму за вас з прычыны ласкі Божае, дадзенае вам у Хрысьце Ісусе,

5. бо ўсім вы ўзбагаціліся ў Ім, усякім словам і ўсякім веданьнем,—

6. бо сьведчаньне Хрыстовае сьцьверджана ў вас,—

7. так што вы ня маеце нястачы ані ў якім да́ры, чакаючы адкрыцьця Госпада нашага Ісуса Хрыста,

8. Які і ўгрунтуе вас да канца быць бездакорнымі ў дзень Госпада нашага Ісуса Хрыста.

1:2 Дз 18:1
1:3 Рым 1:7; 2 Кар 1:2; Эф 1:2
1:8 1 Тэс 3:13
1:9 1 Ян 1:3
1:10 Рым 15:5; Флп 2:2
1:12 Дз 18:24
1:14 Дз 18:8; 19:29; Рым 16:23
1:16 1 Кар 16:15

9. Верны Бог, праз Якога вы пакліканыя ў супольнасьць Сына Ягонага Ісуса Хрыста, Госпада нашага.

10. Малю вас, браты, у імя Госпада нашага Ісуса Хрыста, каб усе вы казалі тое самае, і не было між вамі падзелаў, але каб вы былі злучаны ў тым самым розуме і ў той самай думцы.

11. Бо паведамлена мне ад Хлоіных пра вас, браты маé, што між вамі ёсьць сваркі.

12. А кажу пра тое, што кожны з вас кажа: «Я — Паўлавы», «А я — Апалёсавы», «А я — Кіфавы», «А я — Хрыстовы».

13. Ці разьдзяліўся Хрыстос? Ці Павал быў укрыжаваны за вас? Ці ў імя Паўла вы былі ахрышчаныя?

14. Дзякую Богу, што я нікога з вас не ахрысьціў, акрамя Крыспа і Гая,

15. каб не сказаў хто, што я хрысьціў у маё імя.

16. Ахрысьціў я таксама дом Стэфана, а ці ахрысьціў яшчэ каго, ня ведаю.

17. Бо Хрыстос паслаў мяне не хрысьціць, але дабравесьціць, і ня ў мудрасьці слова, каб не прынізіць крыжа Хрыстовага.

18. Бо слова пра крыж для тых, якія гінуць, ёсьць глупства, а для нас, якія ідуць на збаўленьне,— сіла Божая.

19. Бо напісана: «Загублю мудрасьць мудрых і розум разумных адкіну».

20. Дзе мудры? Дзе кніжнік? Дзе дасьледчык гэтага веку? Ці не зрабіў Бог мудрасьць сьвету гэтага глупствам?

21. Бо калі сьвет праз мудрасьць не пазнаў Бога ў мудрасьці Божай, спадабалася Богу праз глупства пропаведзі збавіць тых, якія вераць.

22. Бо і Юдэі просяць знакаў, і Грэкі шукаюць мудрасьці;

23. а мы абвяшчаем Хрыста ўкрыжаванага, для Юдэяў — згаршэньне, а для Грэкаў — глупства,

24. а для тых, якія пакліканыя, і Юдэяў, і Грэкаў,— Хрыста, Божую сілу і Божую мудрасьць.

25. Бо тое, што дурное ў Бога, мудрэйшае за людзей, і тое, што слабое ў Бога, дужэйшае за людзей.

26. Бо паглядзіце, браты, на пакліканьне вашае, што ня шмат [сярод вас] мудрых паводле цела, ня шмат магутных, ня шмат высакародных,

27. але Бог выбраў дурноту сьвету, каб асароміць мудрых, і слабое сьвету выбраў Бог, каб асароміць магутных,

28. і бязроднае сьвету, і пагарджанае, і тое, што ёсьць нічым, выбраў Бог, каб зьнішчыць тое, што нечым ёсьць,

29. каб ніводнае цела не хвалілася перад Ім.

30. А вы з Яго ў Хрысьце Ісусе, Які стаўся для нас мудрасьцю ад Бога, і праведнасьцю, і асьвячэньнем, і адкупленьнем,

31. каб было, як напіса́на: «Хто хва́ліцца, няхай у Госпадзе хва́ліцца».

Разьдзел 2

Я, прыйшоўшы да вас, браты, прыйшоў прапаведваць вам сьведчаньне Божае ня ўзвышаным словам ці мудрасьцю,

2. бо я судзіў ня ведаць у вас нічога, акрамя Ісуса Хрыста, і Таго, Які ўкрыжаваны.

3. І быў я ў вас у немачы, і ў страху, і ў вялікім трымценьні.

4. І слова маё, і пропаведзь мая былі не ў пераканаўчых словах чалавечае мудрасьці, але ў выяўленьні Духа і сілы,

1:19 Іс 29:14
1:20 Ёў 12:17; Іс 19:12; 33:18; 44:25
1:31 Яр 9:24; 2 Кар 10:17
2:3 Дз 18:9

5. каб вера ваша была ня ў мудрасьці чалавечай, але ў сіле Божай.

6. А мудрасьць мы гаворым сярод дасканалых, але мудрасьць ня гэтага веку і не князёў гэтага веку, што зьнішчаюцца,

7. але гаворым мудрасьць Божую, якая ў тайне, схаваную, якую прадвызначыў Бог перад вякамі на славу нашую,

8. якое ніхто з князёў веку гэтага не зразумеў, бо калі б зразумелі, дык не ўкрыжавалі б Госпада славы.

9. Але як напісана: «Вока ня бачыла, і вуха ня чула, і не ўзыходзіла на сэрца чалавека тое, што Бог прыгатаваў тым, якія любяць Яго».

10. А нам Бог адкрыў праз Духа Свайго, бо Дух усё дасьледуе, і глыбіні Божыя.

11. Бо хто з людзей ведае, што ў чалавеку, акрамя духа чалавечага, які ў ім? Гэтак і таго, што ў Бога, ніхто ня ведае, акрамя Духа Божага.

12. А мы атрымалі ня духа сьвету, але Духа, Які ад Бога, каб ведаць, што падаравана нам ад Бога.

13. І гэта мы гаворым ня словамі, якімі навучыла мудрасьць чалавечая, але якіх навучыў Дух Сьвяты, параўноўваючы духоўнае з духоўным.

2:9 Іс 64:4
2:12 Рым 8:15

14. А душэўны чалавек ня прыймае таго, што ад Духа Божага, бо гэта глупства для яго, і ня можа зразумець, бо пра гэта су́дзіцца духоўна.

15. А духоўны су́дзіць усё, сам жа ён нікім ня су́дзіцца.

16. Бо хто зразумеў розум Госпада, што будзе [нешта] даводзіць Яму? А мы маем розум Хрыстовы.

2:16 Іс 40:13; Рым 11:34

Разьдзел 3

Я ня мог гаварыць вам, браты, як духоўным, але як цялесным, як немаўлятам у Хрысьце.

2. Я паіў вас малаком, а не [карміў] ежай, бо вы былі яшчэ нямоглыя, дый цяпер яшчэ нямоглыя.

3. Бо вы яшчэ цялесныя. Бо калі між вамі зайздрасьць, сваркі і нязгода, дык ці не цялесныя вы і ці не па-чалавечаму ходзіце?

4. Бо калі адзін кажа: «Я — Паўлавы», а другі: «Я — Апалёсавы», ці не цялесныя вы?

5. Хто Павал? Хто Апалёс? Яны толькі служыцелі, праз якіх вы паверылі, і кожны такі, як даў Госпад.

6. Я пасадзіў, Апалёс паліваў, але расьціў Бог.

7. Так што ані той, які садзіў, ані той, які паліваў, ня ёсьць некім, але Той, Які дае расьці,— Бог.

8. А хто садзіць і хто палівае, ёсьць адно, і кожны атрымае сваю нагароду паводле сваёй працы.

9. Бо мы — супрацоўнікі Божыя, а вы — Божая ніва, Божая пабудова.

10. Я, паводле дадзенай мне ласкі Божай, як мудры будаўнічы, залажыў падмурак, а другі будуе [на ім]. Кожны няхай глядзіць, як будуе.

11. Бо ніхто ня можа залажыць іншага падмурку, апрача пастаўленага, які ёсьць Ісус Хрыстос.

12. А калі хто будуе на гэтым падмурку з золата, срэбра, каштоўных камянёў, дрэва, сена, саломы,—

13. работа кожнага выявіцца; бо дзень пакажа, таму што ў вагні адкрываецца, і агонь выспрабуе работу кожнага, якая яна ёсьць.

14. Калі чыя работа, якую ён будаваў, застанецца, той атрымае нагароду.

15. Калі чыя работа згарыць, той згубіць яе, сам жа будзе збаўлены, але так, як праз вагонь.

3:11 Эф 2:20

16. Ці вы ня ведаеце, што вы — бажніца Божая, і Дух Божы жыве ў вас?

17. Калі хто зьнішчыць бажніцу Божую, таго зьнішчыць Бог, бо бажніца Божая сьвятая, а гэтая [бажніца] — вы.

18. Ніхто няхай ня зводзіць сам сябе. Калі хто з вас думае быць мудрым у гэтым веку, няхай будзе дурным, каб быць мудрым.

19. Бо мудрасьць сьвету гэтага ёсьць глупства перад Богам, бо напісана: «Ён лоўіць мудрых у падступнасьці іхняй».

20. І зноў: «Госпад ведае думкі мудрых, што яны марныя».

21. Так што ніхто няхай ня хва́ліцца між людзей, бо ўсё вашае:

22. ці Павал, ці Апалёс, ці Кіфа, ці сьвет, ці жыцьцё, ці сьмерць, ці цяперашняе, ці будучае,— усё вашае;

23. вы ж — Хрыстовыя, а Хрыстос — Божы.

Разьдзел 4

Гэтак няхай лічаць нас людзі за паслугачоў Хрыстовых і за аканомаў тайнаў Божых.

2. Ад аканомаў жа, урэшце, вымагаецца, каб кожны быў знойдзены верным.

3:16 Рым 8:9; 1 Кар 6:19; 2 Кар 6:16; Гебр 3:6
3:19 Ёў 5:13
3:20 Пс 94(93):11

3. Для мяне малая [рэч], як су́дзіце пра мяне вы ці іншыя людзі; але я і сам не суджу сябе.

4. Бо хоць нічога ня ведаю за сабою, але ў гэтым я не апраўданы. Госпад — Той, Які су́дзіць мяне.

5. Так што не судзі́це перад часам, пакуль ня прыйдзе Госпад, Які і асьветліць схаванае ў цемры, і выявіць намеры сэрцаў; і тады кожнаму будзе пахвала́ ад Бога.

6. А гэтае, браты, аднёс я да сябе і Апалёса дзеля вас, каб вы ад нас навучыліся ня думаць больш за тое, што напісана, каб не ганарыліся адзін перад адным.

7. Бо хто адзначае цябе? Што ты маеш, чаго не атрымаў? А калі атрымаў, нашто хвалішся, як быццам не атрымаў?

8. Вы ўжо насыціліся, ужо сталіся багатымі, бяз нас валадарыце. І калі б вы так валадарылі, каб і нам з вамі валадарыць!

9. Бо я думаю, што Бог нас, апосталаў, паставіў за апошніх, быццам на сьмерць асуджаных, бо мы сталіся відовішчам для сьвету, для анёлаў і для людзей.

10. Мы дурныя дзеля Хрыста, а вы мудрыя ў Хрысьце; мы — слабыя, а вы — ду́жыя; вы — слаўныя, а мы без паша́ны.

4:5 Рым 2:16

11. Да цяперашняе гадзіны мы галодныя, і сасмаглыя, і голыя, і б'юць нас, і туля́емся,

12. і працуем, робячы сваімі рукамі. Зьневажаныя, мы дабраслаўляем; перасьледаваныя, мы церпім;

13. абражаюць нас, мы молімся; мы сталіся, як адкі́ды гэтага сьвету, як сьмецьце для ўсіх да цяпер.

14. Не каб пасароміць вас, пішу гэтае, але як улюбёных дзяцей маіх настаўляю.

15. Бо хаця вы маеце дзесяць тысячаў выхавацеляў у Хрысьце, але ня шмат бацькоў, бо я нарадзіў вас у Хрысьце Ісусе праз Эва́нгельле.

16. Дык малю вас: будзьце маімі пераймальнікамі.

17. Дзеля гэтага я паслаў да вас Цімафея, які ёсьць дзіця маё ўлюбёнае і вернае ў Госпадзе, які нагада́е вам шляхі маé ў Хрысьце, як я паўсюль у-ва ўсякай царкве навучаю.

18. А як я не прыходжу да вас, некаторыя ўзганарыліся,

4:12 Дз 18:3; 20:34; 1 Тэс 2:9; 2 Тэс 3:8
4:13 Лям 3:45
4:16 1 Кар 11:1; Флп 3:17

19. але я хутка прыйду да вас, калі Госпад захоча, і даведаюся ня словы ганарліўцаў, а сілу,

20. бо Валадарства Божае ня ў слове, але ў сіле.

21. Што хочаце? [Каб я] з кіем прыйшоў да вас ці з любоўю і духам ціхасьці?

Разьдзел 5

5:1 Ляв 18:8; Друг 22:30

Паўсюль чуваць, што ў вас распуста, і такая распуста, пра якую ня кажуць у паганаў, што [нехта] ма́е жонку свайго ба́цькі.

5:3 Кал 2:5

2. І вы ўзганарыліся, і ня плачаце шмат, каб узяты быў спасярод вас той, хто зрабіў гэткую рэч?

3. Бо я, адсутны целам, але прысутны духам, ужо прысудзіў, як прысутны, таго, хто гэткае зрабіў,

4. сабраўшыся разам у імя Госпада нашага Ісуса Хрыста і з духам маім, сілаю Госпада нашага Ісуса Хрыста,

5. аддаць такога шата́ну на зьнішчэньне цела, каб дух быў збаўлены ў дзень Госпада Ісуса.

6. Няма добрай пахвалы́ вашай. Хіба вы ня ведаеце, што малая кі́сьля ўсё цеста квасіць?

7. Дык ачысьціце старую кі́сьлю, каб быць вам новым цестам, бо вы прэсныя, бо Пасха наша, Хрыстос, заколены за нас.

8. Так што будзем сьвяткаваць не са старою кі́сьляю, ня з кі́сьляй ліхоты і зласьлівасьці, але з праснакамі шчырасьці і праўды.

9. Я пісаў вам у пасланьні ня мець справы з распусьнікамі.

10. І не наогул з распусьнікамі гэтага сьвету, ці хціўцамі, ці рабаўнікамі, ці ідалапаклоньнікамі, бо вам трэба было хіба выйсьці з гэтага сьвету,

11. але я пісаў вам цяпер ня мець справы з тым, хто, называючыся бра́там, ці распусьнік, ці хцівец, ці ідалапаклоньнік, ці абмоўнік, ці п'яніца, ці рабаўнік; з гэтакім і ня есьці разам!

12. Бо што мне судзіць тых, якія звонку? Ці ня тых, якія пасярод, су́дзіце вы?

5:13 Друг 13:5; 17:7

13. А тых, якія звонку, будзе судзіць Бог. Дык выкіньце злы́дня спасярод вас.

Разьдзел 6

Як адважваецца хто з вас, маючы справу з другім, судзіцца перад няправеднымі, а не перад сьвятымі?

2. Ці вы ня ведаеце, што сьвятыя будуць судзіць сьвет? А калі вамі будзе суджаны сьвет, няўжо вы ня вартыя судзіць рэчы малыя?

3. Ці вы ня ведаеце, што мы будзем судзіць анёлаў, ня толькі [справы] жыцьцёвыя?

4. Дык вы, калі маеце судзіцца адносна [справаў] жыццёвых, стаўляйце [судзьдзямі] тых, хто пагарджаны ў царкве.

5. На сорам вам кажу: няўжо няма між вамі ніводнага мудрага, які можа рассудзіць між братамі сваімі?

6. Але брат з братам судзіцца, і гэта перад бязьвернымі.

7. Дык тое ўжо вялікі ўпадак для вас, што вы маеце суды між сабою. Чаму вам ня лепш быць пакрыўджанымі? Чаму вам ня лепш мець шкоду?

8. Але вы самі крыўдзіце і абдзіраеце, і гэта братоў!

9. Або вы ня ведаеце, што няправедныя Валадарства Божага ня возьмуць у спадчыну? Не падманвайце сябе: ані распусьнікі, ані ідалапаклоньнікі, ані чужаложнікі, ані збачэнцы, ані мужаложнікі,

10. ані злодзеі, ані хціўцы, ані п'яніцы, ані абмоўнікі, ані рабаўнікі ня возьмуць у спадчыну Валадарства Божага.

11. І гэткімі былі некаторыя, але вы абмытыя, але вы асьвячоныя, але вы апраўданыя ў імя Госпада нашага Ісуса Хрыста і ў Духу Бога нашага.

6:9 Гал 5:19-21; Эф 5:5

12. Усё мне можна, але ня ўсё карысна; усё мне можна, але нішто ня будзе валодаць мною.

13. Ежа для жывата, і жывот для ежы; але Бог зьнішчыць і тое, і другое. Цела ж не для распусты, але для Госпада, і Госпад — для цела.

14. А Бог і Госпада ўваскрасіў, і нас уваскрасіць сілаю Сваёю.

15. Хіба вы ня ведаеце, што целы вашыя ёсьць члены Хрыстовыя? Дык ці ж, узяўшы члены Хрыста, зраблю іх членамі распусьніцы? Няхай ня станецца!

16. Або вы ня ведаеце, што той, хто злучаецца з распусьніцаю, ёсьць адно цела [з ёю]? Бо сказана: "Будуць двое адным целам".

17. А хто злучаецца з Госпадам, ёсьць адзін дух [з Ім].

18. Уцякайце ад распусты. Усякі грэх, які робіць чалавек, ёсьць звонку цела, а распусьнік грашыць супраць уласнага цела.

19. Або вы ня ведаеце, што цела вашае ёсьць бажніца Духа Сьвятога, Які ў вас, Якога вы маеце ад Бога, і што вы не свае?

20. Бо вы купленыя дарагою цаною. Таму слаўце Бога

6:12 1 Кар 10:23
6:14 2 Кар 4:14; 1 Тэс 4:14
6:15 Эф 5:30
6:16 Быц 2:24; Мц 19:5; Мк 10:8; Эф 5:31
6:19 1 Кар 3:16; 2 Кар 6:16

ў целе вашым і ў духу вашым, якія ёсьць Божыя.

Разьдзел 7

Адносна таго, пра што вы пісалі да мяне, дык добра чалавеку не дакранацца да жанчыны,

2. але, з увагі на распусту, кожны няхай ма́е сваю жонку, і кожная няхай ма́е свайго мужа.

3. Муж няхай аддае жонцы належную зычлівасьць; падобна і жонка мужу.

4. Жонка не валодае сваім целам, але муж; падобна і муж не валодае сваім целам, але жонка.

5. Не ўхіляйцеся адзін ад аднаго, хіба па згодзе, на час, каб быць свабоднымі для посту і малітвы, і зноў у гэтым будзьце разам, каб не спакушаў вас шата́н праз няўстрыманасьць вашую.

6. А кажу гэтае як дазвол, а не як загад.

7. Бо хачу, каб усе людзі былі, як і я, але кожны ма́е свой дар ад Бога, адзін так, другі гэтак.

8. А нежанатым і ўдовам кажу: добра ім, калі застануцца, як я;

9. а калі не ўстрымаюцца, няхай жэняцца, бо лепш ажаніцца, чым распаляцца.

10. Тым жа, што пажаніліся, ня я загадваю, але Госпад: жонцы — не разлучацца з мужам,

11. а калі разлу́чыцца, няхай застаецца бяз мужа ці няхай пагодзіцца з мужам; і мужу — не пакідаць жонкі.

12. А іншым кажу я, ня Госпад: калі нейкі брат ма́е жонку бязьверную, і яна згаджаецца жыць з ім, няхай ён не пакідае яе;

13. і жонка, якая ма́е мужа бязьвернага, і ён згаджаецца жыць з ёю, няхай не пакідае яго.

14. Бо муж бязьверны асьвячаецца ў жонцы, і жонка бязьверная асьвячаецца ў мужу; бо інакш дзеці вашыя былі б нячыстыя, а цяпер яны — сьвятыя.

15. А калі бязьверны разлучаецца, няхай разлучаецца; брат ці сястра ў гэтакіх [выпадках] не прыняволеныя, бо да супакою паклікаў нас Бог.

16. Бо з чаго ты ведаеш, жонка, ці ня збавіш мужа? Або ты, муж, з чаго ведаеш, ці ня збавіш жонку?

17. Толькі кожны няхай ходзіць так, як Бог яму надзяліў, і кожны, як Госпад паклікаў. І гэтак я загадваю ва ўсіх цэрквах.

7:10 Мц 5:32; 19:9; Мк 10:11-12; Лк 16:18

18. Пакліканы хто абрэзаным? Няхай не хаваецца. Пакліканы хто ў неабразаньні? Няхай не абрэзваецца.

19. Абразаньне ёсьць нішто, і неабразаньне ёсьць нішто, але [важнае] захоўваньне прыказаньняў Божых.

20. Кожны няхай застаецца ў тым пакліканьні, у якім пакліканы.

21. Слугою ты пакліканы? Не табе клапаціцца, але, калі можаш стацца вольным, лепш скарыстайся.

22. Бо слуга, пакліканы ў Госпадзе, ёсьць вызваленец Госпадавы; падобна і той, хто пакліканы вольным, ёсьць слуга Хрыстовы.

23. Вы куплены дарагою цаною; не рабіцеся слугамі людзей.

24. Кожны ў якім [стане] пакліканы, браты, у такім няхай застаецца перад Богам.

25. Адносна дзявоцтва я ня маю загаду ад Госпада, але даю пара́ду, як той, над кім зьлітаваўся Госпад, каб быць яму верным.

26. Дык лічу за добрае дзеля цяперашняе патрэбы, што добра чалавеку гэтак быць.

27. Ты злучаны з жонкаю? Не шукай разводу. Ты вольны ад жонкі? Не шукай жонкі.

7:19 Рым 2:25

28. А калі і ажэнішся, не зграшыш; і калі дзяўчына пойдзе замуж, не зграшыць. Гэткія будуць мець прыгнёт у целе, а я вас шкадую.

29. Але кажу вам, браты: час ужо наблізіўся, таму тыя, што маюць жонак, павінны быць як ня маюць;

30. і тыя, што плачуць, як ня плачуць; і тыя, што радуюцца, як ня радуюцца; і тыя, што купляюць, як не набываюць;

31. і тыя, што карыстаюцца гэтым сьветам, як не карыстаюцца; бо праходзіць кшталт гэтага сьвету.

32. А я хачу, каб вы былі бяз клопату. Нежанаты клапоціцца пра тое, што Госпада, як дагадзіць Госпаду,

33. а жанаты клапоціцца пра тое, што сьвету, як дагадзіць жонцы.

34. Ёсьць розьніца між жонкай і дзяўчынай: незамужняя клапоціцца пра тое, што Госпада, як дагадзіць Госпаду, каб быць сьвятою і целам, і духам; а замужняя клапоціцца пра тое, што сьвету, як дагадзіць мужу.

35. А гэта кажу дзеля вашай жа карысьці, не каб накінуць на вас пятлю, але каб вы пава́жна і адпаведна [стаялі пры] Госпадзе без перашкоданьня.

36. А калі нехта лічыць за непрыстойнае для свае дзяўчыны, каб яна, перацьвіўшы, так і засталася, няхай робіць, як хоча; [гэтым] не зграшыць, няхай жэняцца.

37. А хто стаў у сэрцы непарушна і, ня маючы патрэбы, але ўладу маючы над воляй сваёй, судзіў гэтак у сэрцы сваім, каб захаваць сваё дзяводства, той добра робіць.

38. Так што хто аддае замуж, добра робіць; а хто не аддае, лепш робіць.

39. Жонка зьвязана законам да таго часу, пакуль жыве ейны муж; а калі муж ейны памрэ, яна вольная выйсьці замуж за каго хоча, толькі ў Госпадзе.

40. Але яна шчасьлівейшая, калі застанецца так, паводле маёй парады; а я думаю, што і я маю Духа Божага.

Разьдзел 8

Адносна ахвяраў ідалам мы ведаем, бо маем усякае веданьне. Але веданьне робіць ганарыстым, а любоў будуе.

2. А калі хто думае, што ён нешта ведае, той яшчэ нічога не разумее, як трэба разумець.

3. А калі хто любіць Бога, той ма́е разуменьне ад Яго.

7:39 Рым 7:2

4. Дык адносна ежы, ахвяраванай ідалам, мы ведаем, што ідал у сьвеце — нішто, і што няма іншага Бога, акрамя Аднаго.

5. Бо хаця і ёсьць гэтак званыя богі, ці ў небе, ці на зямлі, бо ёсьць шмат багоў і шмат гаспадароў,

6. але ў нас адзін Бог Айцец, з Якога ўсё, і мы для Яго; і адзін Госпад Ісус Хрыстос, праз Якога ўсё, і мы праз Яго.

7. Але не ў-ва ўсіх такое веданьне; некаторыя і дагэтуль з сумленьнем, [якое прызнае] ідалаў, і ядуць [ахвяраванае ідалам] як ахвяры ідалам, і слабое сумленьне іхняе апаганьваецца.

8. А ежа не набліжае нас да Бога, бо ані калі ямо, не набываем, ані калі не ямо, не губляем.

9. Але глядзіце, каб вашая ўлада ня сталася спатыкненьнем для нядужых.

10. Бо калі хто ўбачыць, што ты, які маеш веданьне, узьлягаеш у паганскай бажніцы, ці сумленьне яго, як слабога, не збудуецца, каб есьці ахвяры ідалам?

11. І праз тваё веданьне загіне нядужы брат, за якога памёр Хрыстос.

12. А гэтак грэшачы супраць братоў і б'ючы па

8:6 Рым 11:36
8:9 Рым 14:13
8:11 Рым 14:15

слабым сумленьні іхнім, вы грашыцё супраць Хрыста.

13. Дзеля гэтага, калі ежа горшыць брата майго, ня буду есьці мяса давéку, каб ня горшыць брата майго.

Разьдзел 9

Ці я не апостал? Ці я ня вольны? Ці я ня бачыў Ісуса Хрыста, Госпада нашага? Ці вы — не мая справа ў Госпадзе?

2. Калі для другіх я не апостал, але не для вас; бо пячатка майго апостальства — гэта вы ў Госпадзе.

3. Вось такая мая абарона перад тымі, якія судзяць мяне.

4. Ці мы ня маем улады есьці і піць?

5. Ці ня маем улады хадзіць з сястрою жонкаю, як і пазасталыя апосталы, і браты Госпадавы, і Кіфа?

6. Ці адзін я і Барнаба ня маем улады не працаваць?

7. Хто калі служыць у войску на свой кошт? Хто садзіць вінаград і ня есьць пладоў яго? Ці хто пасе статак і ня есьць малака ад статку?

8. Ці толькі па-чалавечаму я гэтае гавару? Ці ня кажа гэтае самае і Закон?

9. Бо ў Законе Майсея напісана: «Не завязвай пысы валу́, які малоціць». Ці пра валоў клапоціцца Бог?

10. Ці дзеля нас наогул гаворыць? Бо дзеля нас напісана, што той, хто арэ, павінен араць з надзеяй, і той, хто малоціць, [малаціць] з надзеяй атрымаць тое, на што спадзяецца.

11. Калі мы пасеялі ў вас духоўнае, ці вялікая рэч, калі пажнем у вас цялеснае?

12. Калі другія атрымліваюць уладу над вамі, ці ня больш мы? Але мы не скарысталі з гэтае ўлады, але ўсё вытрымліваем, каб не ўчынíць якое перашкоды Эва́нгельлю Хрыстоваму.

13. Ці вы ня ведаеце, што тыя, якія пры сьвятым працуюць, ядуць са сьвятыні? Што тыя, якія паслугуюць пры ахвярніку, бяруць частку ад ахвярніка?

14. Гэтак і Госпад загадаў тым, якія абвяшчаюць Эва́нгельле, жыць ад Эва́нгельля.

15. Але я нічым з гэтага не скарыстаўся; напісаў жа гэтае не дзеля таго, каб гэтак было для мяне, бо для мяне лепш памерці, чым каб хто прынізіў пахвалу́ маю.

16. Бо, калі я абвяшчаю Эва́нгельле, няма мне чым хвалíцца, бо абавязак ляжыць на мне, і гора мне, калі я не абвяшчаю Эва́нгельля.

8:13 Рым 14:21

9:9 Друг 25:4; 1 Цім 5:18

9:11 Рым 15:27

9:13 Друг 18:1

9:14 Мц 10:10; Лк 10:7

9:16 Лк 17:10

17. Бо калі я раблю гэтае сваёй ахвотай, ма́ю нагароду, а калі супраць волі, [выконваю] даверанае гаспадараваньне.

18. Дык якая мая нагарода? Што, дабравесьцячы, бяз платы выкладаю Эва́нгельле Хрыстовае, не карыстаючыся маёю ўладаю ў Эва́нгельлі.

19. Бо, будучы вольным ад усіх, я паняволіў сябе ўсім, каб многіх здабыць.

20. І я стаўся для Юдэяў, як Юдэй, каб здабыць Юдэяў; для тых, якія пад Законам,— як той, што пад Законам, каб здабыць тых, якія пад Законам;

21. для тых, якія без Закону,— як без Закону, ня будучы без Закону перад Богам, але пад законам Хрыста, каб здабыць тых, якія без Закону;

22. я стаўся для тых, якія слабыя, як слабы, каб здабыць тых, якія слабыя. Для ўсіх я стаўся ўсім, каб хоць некага збавіць.

23. А гэта я раблю дзеля Эва́нгельля, каб стацца ўдзельнікам яго.

24. Ці вы ня ведаеце, што тыя, якія бягуць на стадыёне, бягуць усе, але адзін атрымлівае ўзнагароду? Дык бяжыце, каб атрымаць.

25. А кожны, хто змагаецца, устрымліваецца ад усяго: тыя, каб атрымаць вянок зьнішчальны, а мы — незьнішчальны.

26. Дык я бягу, не як на няпэўнае, змагаюся, не як паветра б'ючы,

27. але я вымýчваю і няволю цела маё, каб, абвяшчаючы другім, самому ня стацца няздатным.

Разьдзел 10

Не хачу, браты, каб вы ня ведалі, што бацькí нашыя ўсе былі пад воблакам, і ўсе прайшлі праз мора,

2. і ўсе ахрысьціліся ў Майсея ў воблаку і ў моры,

3. і ўсе елі тую самую духоўную ежу,

4. і ўсе пілі тое самае духоўнае пітво, бо пілі з духоўнае скалы, якая ішла за імі, а скала гэтая быў Хрыстос.

5. Але ня многіх з іх упадабаў Бог, бо яны палеглі ў пустыні.

6. А гэта сталася прыкладам для нас, каб мы ня мелі пажаданьня ліха, як пажадалі яны.

7. Ня будзьце таксама ідалапаклоньнікамі, як некаторыя з іх, як напісана: «Народ пасеў есьці і піць, і ўстаў гуляць».

10:1 Вых 13:21-22; 14:22-29
10:3 Вых 16:35
10:4 Вых 17:6; Лікі 20:11
10:5 Лікі 14:29-30
10:6 Лікі 11:4
10:7 Вых 32:6

8. Таксама ня будзем рабіць распусты, як некаторыя з іх распуставалі, і ў адзін дзень загінула дваццаць тры тысячы.

9. Таксама ня будзем спакушаць Хрыста, як некаторыя з іх спакушалі і загінулі ад зьмеяў.

10. Таксама не наракайце, як некаторыя з іх наракалі і загінулі ад нішчыцеля.

11. А ўсё гэтае здарылася з імі ў прыклад і напісана дзеля напамінаньня нам, на якіх канец вякоў прыйшоў.

12. Так што, хто думае, што стаіць, няхай сьцеражэцца, каб ня ўпасьці.

13. Вас наведала спакуса ня іншая, як чалавечая. Але верны Бог, Які не пакіне вас быць спакушáнымі больш, чым вы можаце, але са спакусай зробіць і выхад, каб вы маглі перанесьці.

14. Таму, улюбёныя маé, уцякайце ад ідалапаклонства.

15. Кажу, як да мудрых; судзіце самі, што кажу.

16. Келіх дабраслаўленьня, які дабраслаўляем, ці ня ёсьць супольнасьць Крыві Хрыстовае? Хлеб, які ламаем, ці ня ёсьць супольнасьць Цела Хрыстовага?

17. Як адзін хлеб, так і адно цела мы, многія, бо ўсе мы атрымліваем адзін хлеб.

10:8 Лікі 25:1-18
10:9 Лікі 21:5-6
10:10 Лікі 16:41-49
10:11 Рым 15:4
10:16 Мц 26:26-28; Мк 14:22-24; Лк 22:19-20
10:18 Ляв 7:6
10:20 Друг 32:17
10:21 2 Кар 6:14-16
10:22 Друг 32:21
10:23 1 Кар 6:12
10:26 Друг 10:14; Пс 24 (23):1
10:28 Друг 10:14; Пс 24 (23):1

18. Паглядзіце на Ізраіль паводле цела: ці тыя, якія ядуць ахвяраванае, ня ёсьць супольнікамі ахвярніка?

19. Дык што я кажу? Ці ідал ёсьць нечым? Ці ахвяра ідалам нечым ёсьць?

20. Але тое, што заколваюць пагане, для дэманаў заколваюць, а не для Бога. А я не хачу, каб вы сталіся супольнікамі дэманаў.

21. Ня можаце піць келіх Госпада і келіх дэманаў; ня можаце ўдзельнічаць у стале Госпада і стале дэманаў.

22. Ці будзем раздражняць Госпада? Ці мы дужэйшыя за Яго?

23. Усё мне можна, але ня ўсё карысна; усё мне можна, але ня ўсё будуе.

24. Ніхто няхай не шукае свайго, але кожны таго, што для іншага.

25. Усё, што продаецца на рэзьніцы, ешце, не дасьледуючы дзеля сумленьня,

26. бо Госпадава зямля і што напаўняе яе.

27. А калі хто з бязьвернага пакліча вас, і вы захочаце пайсьці, ешце ўсё, што дадуць, нічога не дасьледуючы дзеля сумленьня.

28. А калі хто скажа вам: «Гэта ахвяра ідалам»,— ня ешце дзеля таго, хто

паведаміў, і дзеля сумленьня, бо Госпадава зямля і што напаўняе яе.

29. А пра сумленьне кажу не тваё, але іншага; бо дзеля чаго мая свабода ма́е быць су́джана чужым сумленьнем?

30. Калі я ў ласцы атрымліваю, навошта блю́зьніць на мяне за тое, за што я дзякую?

31. Дык ці ясьцё, ці п'іцё, ці нешта робіце, усё рабіце на славу Божую.

32. Ня станьцеся спатыкненьнем ані для Юдэяў, ані для Грэкаў, ані для царквы Божай,

33. як і я дагаджа́ю ўсім у-ва ўсім, шукаючы не для сябе карысьці, але для многіх, каб яны былі збаўленыя.

Разьдзел 11

Станьцеся пераймальнікамі маімі, як і я — Хрыста.

2. Хвалю вас, браты, што вы ўсё маё па́мятаеце і трымаецеся традыцыі так, як я перадаў вам.

3. Хачу, каб вы ведалі, што ўсякаму мужу галава Хрыстос, а галава жонцы — муж, а галава Хрысту — Бог.

4. Усякі муж, які моліцца або прарочыць з накрытаю галавою, сароміць сваю галаву.

5. А ўсякая жанчына, якая моліцца або прарочыць з ненакрытаю галавою, сароміць сваю галаву, бо гэта тое самае, быццам яна паголеная.

6. Бо, калі жанчына не накрывае галавы, няхай стрыжэцца; а калі жанчыне сорамна стрыгчыся ці галіцца, няхай накрывае галаву.

7. Бо муж не павінен накрываць галаву, бо ён — вобраз і слава Бога; а жонка ёсьць слава мужа.

8. Бо ня муж ад жонкі, але жонка ад мужа.

9. І ня муж створаны праз жонку, але жонка праз мужа.

10. Дзеля гэтага жонка павінна мець на галаве [знак] улады дзеля анёлаў.

11. Зрэшты, ані муж бяз жонкі, ані жонка бяз мужа, у Госпадзе.

12. Бо як жонка ад мужа, так і муж праз жонку, а ўсе — ад Бога.

13. Судзі́це самі ў сабе, ці належыць жанчыне з ненакрытай галавою маліцца Богу?

14. Ці сама прырода ня вучыць вас, што калі мужчына расьці́ць валасы, гэта ганьба для яго,

15. а калі жанчына расьці́ць валасы, гэта слава для яе, бо валасы дадзеныя ёй замест адзеньня.

10:31 Рым 14:6; Кал 3:17

11:1 1 Кар 4:16; Флп 3:17

11:3 Эф 5:23

11:7 Быц 1:26-27

11:8 Быц 2:18-23

16. А калі хто думае спрачацца, мы ня маем гэткага звычаю, ані цэрквы Божыя.

17. А загадваючы гэтае, не хвалю вас, бо вы зыходзіцеся не на лепшае, але на горшае.

18. Бо, па-першае, чую, што калі вы зыходзіцеся ў царкве, між вамі ёсьць падзел, і я часткова веру,

19. бо мусяць быць між вамі і герэзіі, каб вартыя выявіліся між вамі.

20. Далей, калі вы зыходзіцеся разам, няма [ў вас] спажываньня вячэры Госпадавай,

21. бо кожны сьпяшаецца зьесьці ўласную вячэру, і адзін [застаецца] галодным, а другі ўпіваецца.

22. Хіба вы дамоў ня маеце, каб есьці і піць? Або пагарджаеце царквою Божаю і сароміце тых, якія ня маюць? Што скажу вам? Ці пахвалю вас за гэтае? Не пахвалю.

23. Бо я ад Госпада прыняў і тое вам перадаў, што Госпад Ісус у тую ноч, калі быў выдадзены, узяў хлеб

24. і, падзякаваўшы, паламаў і сказаў: «Вазьміце, ешце, гэта ёсьць Цела Маё, якое за вас ломіцца. Рабіце гэта на ўспамін пра Мяне».

25. Таксама і келіх пасьля вячэры, кажучы: «Гэты келіх ёсьць Новы Запавет у Крыві Маёй. Гэта рабіце, калі будзеце піць, на ўспамін пра Мяне».

11:23 Мц 26:26-29; Мк 14:22-25; Лк 22:14-20
11:25 Вых 24:6-8; Яр 31:31-34

26. Бо кожны раз, калі вы ясьцё хлеб гэты і п'іцё келіх гэты, сьмерць Госпада абвяшчаеце, аж пакуль Ён прыйдзе.

27. Так што хто есьць хлеб гэты ці п'е келіх Госпадавы нягодна, вінны будзе Цела і Крыві Госпадавай.

28. Няхай жа выпрабоўвае сябе чалавек і гэтак няхай есьць з хлеба гэтага і п'е з келіха гэтага.

29. Бо хто есьць і п'е нягодна, той есьць і п'е прысуд сабе, не зважаючы на Цела Госпадава.

30. Дзеля гэтага сярод вас шмат слабы́х і хворых, і даволі памірае.

31. Бо калі мы зважаем на саміх сябе, ня будзем су́джанымі.

32. А калі мы су́джаныя, Госпад кара́е нас, каб не былі мы асуджаныя разам са сьветам.

33. Так што, браты маé, зыходзячыся на вячэру, адзін на аднаго чакайце.

34. А калі хто галодны, няхай есьць дома, каб зьбірацца вам не на асуджэньне. А пра ўсё пазасталае загада́ю, калі прыйду.

Разьдзел 12

Адносна ж духоўных [дароў], браты, не хачу, каб вы ня ведалі.

2. Вы ведаеце, што, калі былі вы паганамі, да ідалаў безгалосых скіроўваліся, быццам вялі вас.

3. Дзеля гэтага паведамляю вам, што ніхто, хто гаворыць у Духу Божым, ня скажа праклёну на Ісуса; і ніхто ня можа назваць Ісуса Госпадам, як толькі ў Духу Сьвятым.

4. Ёсьць адрозьненьні ў дарах, але Дух той самы;

5. і ёсьць адрозьненьні ў служэньнях, але Госпад той самы;

6. і ёсьць адрозьненьні ў дзеяньнях, але Бог той самы, Які ўсё ў-ва ўсіх робіць.

7. А кожнаму даецца выяўленьне Духа дзеля карысьці.

8. Бо адному даецца праз Духа слова мудрасьці, а другому — слова веданьня праз таго самага Духа;

9. а іншаму — вера ў тым самым Духу; а другому — дары́ аздараўля́ньня ў тым самым Духу;

10. іншаму — рабіць цуды, іншаму — прароцтва, іншаму — распазнаваньне духаў, іншаму — разнастайныя

12:3 Мк 9:39
12:4 Рым 12:6-8

мовы, а іншаму — тлумачэньне моваў.

11. А ўсё гэтае робіць адзін і той самы Дух, надзяляючы кожнага асобна, як Ён хоча.

12. Бо як цела адно, але ма́е шмат членаў, і ўсе члены аднаго цела, хоць іх і шмат, ёсьць адно цела, гэтак і Хрыстос.

13. Бо мы ўсе адным Духам ахрышчаны ў адно цела, ці Юдэі, ці Грэкі, ці слугі, ці вольныя, і ўсе напоены адным Духам.

14. Бо і цела — гэта не адзін член, але шмат.

15. Калі скажа нага: «Як я не рука, я не ад цела», хіба дзеля гэтага яна не ад цела?

16. І калі скажа вуха: «Як я ня вока, я не ад цела», хіба дзеля гэтага яно не ад цела?

17. Калі ўсё цела — вока, дзе слых? Калі ўсё — слых, дзе нюх?

18. Але цяпер Бог разьмясьціў члены, кожны з іх асобна, у целе, як Сам хацеў.

19. А калі б усе былі адзін член, дзе цела?

20. Але цяпер членаў шмат, а цела адно.

21. Ня можа вока сказаць руцэ: «Я ня ма́ю ў табе патрэбы», або таксама галава нагам: «Я ня ма́ю ў вас патрэбы».

12:12 Рым 12:4-5; Гал 3:27-28

22. Але члены цела, якія лічацца слабейшымі, нашмат больш патрэбныя,

23. і тыя, якія нам падаюцца менш пачэснымі ў целе, атачаем асаблівай пашанай, і нашыя непрыстойныя [члены] маюць асаблівую павагу.

24. А нашыя паважаныя [члены] ня маюць [такой] патрэбы. Але Бог спалучыў цела, даўшы тым, якія маюць недахопы, асаблівую пашану,

25. каб не было падзелу ў целе, але члены адзін пра аднага клапаціліся.

26. І калі церпіць адзін член, церпяць з ім усе члены; калі славіцца адзін член, радуюцца з ім усе члены.

27. Вы ж — Цела Хрыстовае, а паасобна — члены.

28. І адных Бог паставіў у царкве, па-першае, апосталамі, па-другое, прарокамі, па-трэцяе, настаўнікамі; пасьля — [тых, хто ма́е] сілы, пасьля — дары́ аздараўля́ньня, дапамага́ньня, гаспадарава́ньня, разнастайныя мовы.

29. Ці ўсе апосталы? Ці ўсе прарокі? Ці ўсе настаўнікі? Ці ўсе сілы?

30. Ці ўсе маюць дары́ аздараўля́ньня? Ці ўсе гавораць мовамі? Ці ўсе тлумачаць?

12:28 Эф 4:11

13:2 Мц 17:20; 21:21; Мк 11:23

13:7 1 Пт 4:8

31. Рупцеся пра дары́ большыя, і я пакажу вам шлях яшчэ лепшы.

Разьдзел 13

Калі я гавару мовамі чалавечымі і анёльскімі, а любові ня маю, я — медзь, якая зьвініць, ці цымбалы, якія гудуць.

2. І калі я маю прароцтва, і ведаю ўсе тайны і ўсякае веданьне, і калі маю ўсю веру, каб і горы перастаўляць, а любові ня маю, я — нішто.

3. І калі я раздам усю маёмасьць маю, і аддам цела маё на спаленьне, а любові ня маю, няма мне ніякае карысьці.

4. Любоў доўга церпіць, робіць дабро; любоў не зайздросьціць; любоў не вывышаецца, не надзімаецца,

5. ня робіць непрыстойнага, не шукае свайго, ня гневаецца, ня думае ліхога,

6. ня радуецца з няправеднасьці, але цешыцца з праўды;

7. усё вытрымлівае, усяму верыць, на ўсё спадзяецца, усё трывае.

8. Любоў ніколі ня зьнікне, калі нават прароцтвы зьнікнуць, калі мовы змоўкнуць, калі веданьне зьнішчыцца.

9. Бо мы часткова ведаем і часткова прарочым;

10. а калі прыйдзе дасканалае, тады тое, што частковае, зьнікне.

11. Калі я быў немаўлём, як немаўлятка гаварыў, як немаўлятка думаў; а калі стаўся мужам, пакінуў тое, што немаўляці.

12. Бо цяпер мы бачым праз [мутнае] шкло, невыразна; а тады — аблічам да аблічча; цяпер я разумею часткова, а тады пазнаю [гэтаксама], як я сам пазнаны.

13. А цяпер застаюцца вера, надзея, любоў — гэтыя тры; але большая з іх — любоў.

Разьдзел 14

Імкніцеся да любові; і рупцеся пра [дары] духоўныя, асабліва пра тое, каб прарочыць.

2. Бо хто гаворыць [незнаёмай] моваю, той гаворыць ня людзям, але Богу; бо ніхто ня чуе, [як] ён тайны духам гаворыць.

3. А хто прарочыць, той гаворыць людзям на збудаваньне, і на заахвочваньне, і на пацяшэньне.

4. Хто гаворыць [незнаёмай] моваю, збудоўвае сябе; а хто прарочыць, царкву збудоўвае.

5. Хачу, каб вы ўсе гаварылі мовамі, але больш, каб вы прарочылі, бо той, хто прарочыць, большы за таго, хто гаворыць мовамі, хіба што ён будзе і тлумачыць, каб царква атрымала збудаваньне.

6. Цяпер, як я прыйду да вас, браты, гаворачы мовамі, якая вам карысьць, калі ня буду гаварыць да вас ці з адкрыцьцём, ці з веданьнем, ці з прароцтвам, ці з навучаньнем?

7. Падобна і бяздушныя [рэчы], якія голас даюць, ці жалейка, ці гусьлі, калі не даюць разьдзельнасьці гукаў, як даведацца, што граюць на жалейцы ці граюць на гусьлях?

8. І калі труба будзе даваць невыразны голас, хто пачне рыхтавацца да бітвы?

9. Гэтак і вы, калі языком не вымавіце выразнае слова, як зразумеюць, што вы гаворыце? Бо вы будзеце гаварыць на вецер.

10. Колькі, напрыклад, разнастайных моваў у сьвеце, і ніводнае бяз голасу.

11. Дык калі я ня ведаю значэньня мовы, буду чужынцам для таго, хто гаворыць, і той, хто гаворыць, [будзе] для мяне чужынец.

12. Гэтак і вы, калі рупіцеся пра [дары] духоўныя,

шукайце, каб набываць іх дзеля збудаваньня царквы.

13. Дзеля гэтага той, хто гаворыць [незнаёмай] моваю, няхай моліцца, каб тлумачыць.

14. Бо, калі я малюся [незнаёмай] моваю, дух мой моліцца, а розум мой бяз плоду.

15. Дык што? Буду маліцца духам, буду маліцца і розумам; буду сьпяваць духам, буду сьпяваць і розумам.

16. Бо калі ты будзеш дабраслаўляць духам, як той, хто стаіць на месцы [чалавека] простага, скажа «Амэн» на тваю падзяку, бо ён ня ведае, што ты гаворыш.

17. Бо ты добра дзякуеш, але іншы не збудоўваецца.

18. Дзякую Богу майму, больш за ўсіх вас гаворачы мовамі,

19. але ў царкве хачу лепш сказаць пяць словаў розумам маім, каб і другіх навучыць, чым дзясяткі тысячаў словаў на [незнаёмай] мове.

20. Браты! Ня будзьце дзецьмі розумам; на благое будзьце немаўлятамі, а розумам будзьце дасканалымі.

21. У Законе напісана: «Іншымі мовамі і іншымі вуснамі буду гаварыць да народу гэтага, але і тады не

14:20 Рым 16:19
14:21 Іс 28:11-12

паслухаюць Мяне,— кажа Госпад».

22. Так што мовы ёсьць на знак не для тых, якія вераць, але для бязьверных; а праройства не для бязьверных, але для тых, якія вераць.

23. Дык калі ўся царква зыйдзецца разам, і ўсе будуць гаварыць мовамі, а ўвойдуць да вас [людзі] простыя ці бязьверныя, ці ня скажуць яны, што вы вар'яцееце?

24. А калі ўсе прарочаць, і ўвойдзе нейкі чалавек бязьверны ці просты, дык усімі ён дакараны, усімі суджаны,

25. і гэтак таямніцы сэрца ягонага выяўляюцца, і ён, упаўшы на аблічча, паклоніцца Богу, паведамляючы: «Праўдзіва, з вамі Бог!»

26. Дык што, браты? Калі вы зыходзіцеся, кожны з вас ма́е псальм, ма́е навучаньне, ма́е [незнаёмую] мову, ма́е адкрыцьцё, ма́е тлумачэньне; усё няхай будзе на збудаваньне.

27. Калі хто гаворыць [незнаёмай] моваю, [гаварыце] па двое ці, найбольш, па трое, і па чарзе, і адзін няхай тлумачыць.

28. А калі няма тлумача, няхай маўчыць у царкве, а гаворыць сабе і Богу.

29. І прарокі няхай гавораць двое ці трое, а іншыя няхай разважаюць.

30. А калі іншаму з тых, якія сядзяць, [нешта] адкрыецца, першы няхай маўчыць.

31. Бо ўсе адзін за адным можаце прарочыць, каб усе былі навучаныя і ўсе былі суцешаныя.

32. І духі прарочыя паслухмяныя прарокам,

33. бо Бог ня ёсьць [Бог] бязладзьдзя, але супакою, як ва ўсіх цэрквах у сьвятых.

34. Жанчыны вашыя ў цэрквах няхай маўчаць; бо не дазволена ім гаварыць, але каб былі паслухмяныя, як і Закон кажа.

35. А калі хочуць нечаму навучыцца, няхай пытаюцца дома ў мужоў сваіх, бо сорамна жанчынам гаварыць у царкве.

36. Ці ад вас выйшла слова Божае? Або ці да вас адных прыйшло?

37. Калі хто лічыць, што ён прарок ці духоўны, той няхай ведае, што тое, што я пішу вам, ёсьць прыказаньні Госпадавы.

38. А калі хто ня ведае, няхай ня ведае.

39. Так што, браты, рупцеся, каб прарочыць, і не забараняйце гаварыць мовамі.

40. Усё няхай будзе прыстойна і парадкам.

Разьдзел 15

Паведамляю вам, браты, Эва́нгельле, якое я дабравесьціў вам, і якое вы прынялі, і ў якім стаіцё,

2. і праз якое збаўляецеся, калі будзеце трымацца таго слова, якое я дабравесьціў вам, калі толькі не надарма́ паверылі.

3. Бо я найперш перадаў вам тое, што і сам прыняў, што Хрыстос памёр за грахі нашыя паводле Пісаньняў,

4. і што Ён быў пахаваны і ўваскрос на трэці дзень, паводле Пісаньняў,

5. і што Ён зьявіўся Кіфе, а пасьля — Дванаццаці,

6. пасьля зьявіўся больш чым пяцістам брата́м за раз, з якіх многія дагэтуль жывуць, а некаторыя паўміралі;

7. пасьля зьявіўся Якубу, пасьля — усім апосталам,

8. а апошняму з усіх зьявіўся і мне, быццам неданоску.

9. Бо я — найменшы з апосталаў, які ня варты называцца апосталам, бо я перасьледаваў царкву Божую,

10. але з ласкі Бога ёсьць тым, кім ёсьць, і ласка Ягоная ў-ва мне не была дарэмнай,

14:34 Быц 3:16; Кал 3:18; 1 Цім 2:11-12

15:3 Іс 53:5-12
15:4 Пс 16 (15):8-10; Мц 12:40; Дз 2:24-32
15:5 Мц 28:16-17; Мк 16:14; Лк 24:34, 36; Ян 20:19
15:8 Дз 9:3-6
15:10 Кал 1:29

але я больш за іх усіх працаваў; дый ня я, але ласка Божая, якая са мною.

11. Дык ці я, ці яны, мы гэтак абвяшчаем, і вы гэтак паверылі.

12. А калі пра Хрыста абвяшчаецца, што Ён уваскрос з мёртвых, як некаторыя з вас кажуць, што няма ўваскрасеньня мёртвых?

13. Калі няма ўваскрасеньня мёртвых, дык і Хрыстос не ўваскрос;

14. а калі Хрыстос не ўваскрос, тады дарэмнае і абвяшчэньне нашае, дарэмная і вера вашая.

15. А нас знайшлі б фальшывымі сьведкамі Божымі, бо мы сьведчылі пра Бога, што Ён уваскрасіў Хрыста, Якога не ўваскрашаў, калі мёртвыя не ўваскрасаюць.

16. Бо калі мёртвыя не ўваскрасаюць, дык і Хрыстос не ўваскрос;

17. а калі Хрыстос не ўваскрос, дык вера вашая марная, вы яшчэ ў грахах вашых.

18. Таму і тыя, якія памерлі ў Хрысьце, загінулі.

19. Калі мы толькі ў гэтым жыцьці спадзяемся на Хрыста, мы найбольш жалю годныя з усіх людзей.

20. Але цяпер Хрыстос уваскрос з мёртвых, стаўся Першынцам сярод памёршых.

15:20 Дз 26:23; Кал 1:18; Адкр 1:5

21. Бо як праз чалавека сьмерць, гэтак праз чалавека і ўваскрасеньне мёртвых.

22. Бо як у Адаме ўсе паміраюць, гэтак у Хрысьце ўсе ажывуць,

23. але кожны — у сваім парадку: Першынец — Хрыстос, пасьля — Хрыстовыя ў прыйсьце Ягонае,

24. а пасьля — канец, калі Ён перадасьць Валадарства Богу і Айцу, калі зьнішчыць усякае начальства, і ўсякую ўладу і сілу,

25. бо Яму належыць валадарыць, пакуль пакладзе ўсіх ворагаў пад ногі Свае.

26. Апошні вораг будзе зьнішчаны — сьмерць,

27. бо ўсё падпарадкаваў пад ногі Яго. А калі сказана, што ўсё падпарадкавана, зразумела, што акрамя Таго, Які падпарадкаваў Яму ўсё.

28. А калі ўсё будзе падпарадкавана Яму, тады і Сам Сын падпарадкуецца Таму, Які падпарадкаваў Яму ўсё, каб быў Бог усё ў-ва ўсім.

15:25 Пс 110 (109):1; Гебр 10:13
15:26 Адкр 20:14
15:27 Пс 8:7; Эф 1:22; Гебр 2:8

29. Іначай, што будуць рабіць тыя, якія хрысьцяцца дзеля мёртвых? Калі мёртвыя зусім не ўваскрасаюць, навошта хрысьціцца дзеля мёртвых?

30. Навошта і мы ўсякую гадзіну ў небясьпецы?

31. Я штодня паміраю, сцьвяржае гэта пахвала вашая, якую ма́ю ў Хрысьце Ісусе, Госпадзе нашым.

32. Калі б я па-чалавечаму змагаўся са зьвярамі ў Эфэсе, якая мне карысьць, калі мёртвыя не ўваскрасаюць? «Будзем есьці і піць, бо заўтра памром!»

33. Не падманвайце сябе: благія таварыствы псуюць добрыя звычаі.

34. Працьверазіцеся на праведнасьць і не грашыце; бо некаторыя [з вас] ня ведаюць Бога, на сорам вам кажу.

35. Але скажа нехта: "Як уваскрэснуць мёртвыя? Ды ў якім целе прыйдуць?"

36. Неразумны! Тое, што ты сееш, не ажыве, калі не памрэ.

37. І тое, што сееш, сееш ня цела, якое будзе, але голае зерне, можа, пшанічнае, ці якое іншае,

38. а Бог дае яму цела, як хоча, і кожнаму насеньню — сваё цела.

39. Ня ўсякае цела такое самае цела, але адно цела ў людзей, а іншае цела ў жывёлаў, іншае ў рыбаў, іншае ў птушак.

15:32 Іс 22:13; 2 Кар 1:8
15:36 Ян 12:24

15:42 Флп 3:21
15:45 Быц 2:7

40. І [ёсьць] целы нябесныя, і целы зямныя; але адна слава нябесных, а другая — зямных,

41. іншая слава сонца, і іншая слава месяца, і іншая слава зорак, бо зорка ад зоркі розьніцца ў славе.

42. Гэтак і ўваскрасеньне мёртвых: сеецца ў сапсутасьці, уваскрашаецца ў незьнішчальнасьці;

43. сеецца ў ганьбе, уваскрашаецца ў славе; сеецца ў нядужасьці, уваскрашаецца ў моцы;

44. сеецца цела душэўнае, уваскрашаецца цела духоўнае. Ёсьць цела душэўнае, і ёсьць цела духоўнае.

45. Гэтак і напісана: «Стаўся першы чалавек Адам душою жывою», а апошні Адам — дух, які ажыўляе.

46. Але спачатку не духоўнае, але душэўнае; духоўнае пасьля.

47. Першы чалавек — з зямлі, зямны; другі Чалавек — Госпад з неба.

48. Які зямны, гэтакія і зямныя; і які Нябесны, гэтакія і нябесныя.

49. І як мы насілі вобраз зямнога, будзем насіць і вобраз Нябеснага.

50. А тое скажу, браты, што ня могуць цела і кроў

успадкаеміць Валадарства Божага, і сапсутасьць не ўспадкаеміць незьнішчальнасьці.

51. Вось, кажу вам тайну: ня ўсе мы памром, але ўсе пераменімся,

52. у адзін момант, у імгненьне вока, пры апошняй трубе; бо затрубіць, і мёртвыя ўваскрэснуць незьнішчальнымі, і мы пераменімся.

53. Бо зьнішчальнае гэтае мусіць апрануцца ў незьнішчальнасьць, і сьмяротнае гэтае — апрануцца ў несьмяротнасьць.

54. А калі зьнішчальнае гэтае апранецца ў незьнішчальнасьць, і сьмяротнае гэтае апранецца ў несьмяротнасьць, тады станецца напісанае слова: «Паглынутая сьмерць перамогаю».

55. «Сьмерць, дзе тваё джала? Пекла, дзе твая перамога?»

56. Джала сьмерці — грэх, а сіла грэху — закон.

57. Падзяка ж Богу, Які даў нам перамогу праз Госпада нашага Ісуса Хрыста!

58. Так што, браты маé ўлюбёныя, будзьце непарушныя, непахісныя, у справе Госпада вай мейце рупнасьць заўсёды, ведаючы, што праца вашая не дарэмная перад Госпадам.

15:51 1 Тэс 4:15-17
15:54 Іс 25:8
15:55 Ос 13:14

Разьдзел 16

Адносна складак, якія для сьвятых, рабіце і вы так, як я загадаў цэрквам Галяцкім:

2. у першы [дзень] пасьля суботы кожны з вас няхай складае ў сябе і зьбірае паводле таго, як яму вядзецца, каб не рабіць складак тады, калі я прыйду.

3. А калі я прыйду, пашлю тых, якіх вы вызначыце праз лісты, занесьці дар ваш у Ерусалім.

4. А калі будзе варта і мне пайсьці, яны пойдуць са мною.

5. Я ж прыйду да вас, калі прайду Македонію, бо праз Македонію праходжу.

6. А ў вас, можа быць, затрымаюся, або і перазімую, каб вы мяне праводзілі, куды я пайду.

7. Бо не хачу бачыць вас цяпер мімаходам, але спадзяюся застацца нейкі час з вамі, калі Госпад дазволіць.

8. А ў Эфэсе я застануся да Пяцідзясятніцы,

9. бо для мяне адчыненыя вялікія і зручныя дзьверы і шмат супраціўнікаў.

10. Калі ж прыйдзе Цімафей, глядзіце, каб быў у вас бяз страху; бо ён справу Госпада выконвае, як і я.

16:1 Рым 15:25-26
16:5 Дз 19:21
16:8 Ляв 23:15-17; Друг 16:9-11; Дз 19:8-10
16:10 1 Кар 4:17

11. Дык няхай ніхто не пагарджае ім, а правядзіце яго ў супакоі, каб ён прыйшоў да мяне, бо я чакаю яго з братамі.

12. Што да брата Апалёса, дык я шмат прасіў яго, каб ён прыйшоў да вас з братамі; ды ён зусім ня меў ахвоты, каб прыйсьці цяпер, але прыйдзе, калі будзе мець час.

13. Чувайце, стойце ў веры, будзьце мужнымі, умацоўвайцеся.

14. Усё ў вас няхай будзе ў любові.

15. Прашу ж вас, браты: вы ведаеце дом Стэфана, што ён ёсьць пачатак Ахаі і што яны аддалі сябе на служэньне сьвятым;

16. дык і вы будзьце паслухмяныя гэтакім і кожнаму, хто дапамагае нам і працуе.

16:15
1 Кар 1:16
16:19
Дз 18:2
16:20
Рым 16:16; 2 Кар 13:12; 1 Пт 5:14

17. Я радуюся з прыходу Стэфана, і Фартуната, і Ахаіка, што яны дапоўнілі вашую нястачу,

18. бо яны супакоілі дух мой і ваш. Дык зважайце на такіх.

19. Вітаюць вас цэрквы Азійскія. Вітаюць вас шчыра ў Госпадзе Акіла і Прыскіла з царквою, якая ў іх доме.

20. Вітаюць вас усе браты. Прывітайце адзін аднаго пацалункам сьвятым.

21. Прывітаньне маёй рукою, Паўлавай.

22. Калі хто ня любіць Госпада Ісуса Хрыста, няхай будзе адлучаны! Прыходзіць наш Госпад!

23. Ласка Госпада Ісуса Хрыста з вамі.

24. Любоў мая з усімі вамі ў Хрысьце Ісусе. Амэн.

ДРУГОЕ ПАСЛАНЬНЕ ДА КАРЫНЬЦЯНАЎ АПОСТАЛА ПАЎЛА

Разьдзел 1

Павал, з волі Божай апостал Ісуса Хрыста, і Цімафей, брат,— царкве Божай, што ў Карыньце, з усімі сьвятымі, якія ва ўсёй Ахаі:

2. ласка вам і супакой ад Бога Айца нашага і Госпада Ісуса Хрыста.

3. Дабраслаўлёны Бог і Айцец Госпада нашага Ісуса Хрыста, Айцец міласэрнасьці і Бог усякага пацяшэньня,

4. Які пацяшае нас у кожным прыгнёце нашым, каб мы маглі пацяшаць тых, якія ў-ва ўсялякім прыгнёце, пацяшэньнем, якім Бог пацяшае нас!

5. Бо як памнажаюцца ў нас пакуты Хрыстовыя, гэтак праз Хрыста памнажаецца і пацяшэньне нашае.

6. А калі мы сьціснутыя, дык дзеля вашага пацяшэньня і збаўленьня, якое зьдзяйсьняецца праз пераживаньне тых самых пакутаў, якія і мы церпім. Калі мы пацешаныя, дык дзеля вашага пацяшэньня і збаўленьня.

1:1 Дз 18:1
1:2 Рым 1:7; 1 Кар 1:3; Эф 1:2
1:3 1 Пт 1:3

7. І надзея нашая на вас цьвёрдая, бо мы ведаем, што вы супольнікі як пакутаў, так і пацяшэньня.

8. Бо мы ня хочам, каб вы, браты, ня ведалі пра наш прыгнёт, які стаўся нам у Азіі, бо бязьмерна цяжка было нам і па-над сілу, так што мы згубілі надзею застацца жывымі.

9. Але мы мелі самі ў сабе прысуд сьмяротны, каб спадзявацца не на саміх сябе, але на Бога, Які ўваскрашае мёртвых,

10. Які і выбавіў нас ад так вялікай сьмерці, і выбаўляе, на Якога спадзяемся, што і яшчэ выбаўляць будзе

11. пры дапамозе і вашай малітвы за нас, каб за дараванае нам па просьбе многіх дзякавалі за нас многія.

12. Бо пахвала́ нашая гэткая — сьведчаньне сумленьня нашага, што мы ў прастаце і шчырасьці Божай, не ў цялеснай мудрасьці, але ў ласцы Божай жылі ў сьвеце, а асабліва, у вас.

1:8 1 Кар 15:32

13. Бо мы пішам вам ня што іншае, але тое, што вы чытаеце ці пазнаяцё, а спадзяюся, што да канца спазнаеце,

14. як вы часткова і даведаліся ад нас, што мы — пахвалá вашая, як і вы — нашая, у дзень Госпада Ісуса.

15. І з гэтай пэўнасьцю я хацеў прыйсьці да вас раней, каб вы другі раз мелі ласку,

16. і праз вас прайсьці ў Македонію, і зноў з Македоніі прыйсьці да вас, а вы правялі б мяне ў Юдэю.

17. Маючы гэткую пастанову, ці я лёгкадумна зрабіў? Ці тое, што я пастанаўляю, паводле цела пастанаўляю, каб было ў мяне «Так, так» і «Не, не»?

18. Верны ж Бог, што слова нашае да вас не было «Так» і «Не»!

19. Бо Сын Божы, Ісус Хрыстос, Якога мы ў вас абвяшчалі, і я, і Сілуан, і Цімафей, ня быў «Так» і «Не», але было ў Ім «Так».

20. Бо ўсе абяцаньні Божыя ў Ім «Так» і ў Ім «Амэн», на славу Богу праз нас.

21. А Той, Які зацьвердзіў нас з вамі ў Хрысьце і памазаў нас, ёсьць Бог,

22. Які і запячатаў нас, і даў зарýку Духа ў сэрцы нашыя.

23. Прызываю Бога ў сьведкі на душý маю, што, шкадуючы вас, я дагэтуль не прыйшоў у Карынт;

1:14
1 Тэс 2:19
1:22
2 Кар 5:5

24. не таму, што мы пануем над вераю вашай, але мы супрацоўнікі ў радасьці вашай, бо ў веры вы стаіцё.

Разьдзел 2

Але я судзіў у сабе не прыходзіць да вас ізноў у смутку,

2. бо, калі я засмучаю вас, хто разьвяселіць мяне, як ня той, хто засмучаны мною?

3. І я пісаў вам гэта, каб, прыйшоўшы, ня мець смутку ад тых, ад якіх я мусіў мець радасьць. Я маю пэўнасьць адносна ўсіх вас, што мая радасьць — для ўсіх вас [радасьць].

4. Бо з вялікага прыгнёту і ўціску сэрца пісаў я вам з многімі сьлязьмі, не каб вы былі засмучаныя, але каб спазналі любоў, якую я з лішкам мáю да вас.

5. А калі хто засмуціў, не мяне засмуціў, але часткова, каб [яго] не абцяжарваць, усіх вас.

6. Даволі гэткаму самога дакараньня ад большасьці;

7. так што лепш ужо вам дараваць [яму] і суцешыць, каб гэтакі ня быў ахоплены смуткам празьмерным.

8. Дзеля гэтага загадваю вам засьведчыць яму любоў.

9. Бо дзеля гэтага я і пісаў, каб выпрабаваць вас, ці ў-ва ўсім вы паслухмяныя.

10. А каму вы што даруеце, таму і я; бо і я, калі што дараваў каму, дараваў дзеля вас перад абліччам Хрыста,

11. каб не ашукаў нас шата́н; бо нам вядомыя думкі ягоныя.

12. Калі ж я прыйшоў у Траду дзеля Эва́нгельля Хрыстовага і дзьверы былі мне адчыненыя ў Госпадзе,

13. я ня меў патолі духу майму, не знайшоўшы Ціта, брата майго, але, разьвітаўшыся з імі, пайшоў у Македонію.

14. Падзяка ж Богу, Які заўсёды дае нам трыюмфаваць у Хрысьце, і водар веданьня пра Сябе выяўляе праз нас у-ва ўсякім месцы.

15. Бо мы — слодыч Хрыстовая для Бога ў тых, якія збаўленыя, і ў тых, якія гінуць.

16. Для адных — водар сьмерці на сьмерць, а для другіх — водар жыцьця на жыцьцё. І хто здатны на гэта?

17. Бо мы не фальшу́ем слова Божае, як многія, але гаворым у шчырасьці, як ад Бога, перад Богам у Хрысьце.

Разьдзел 3

Ці пачнем ізноў адрэкамэндоўваць сябе [вам]? Ці мы патрабуем, як некаторыя, 2:12 Дз 20:1 2:17 2 Кар 4:2 даручальных лістоў да вас ці даручальных [лістоў] ад вас?

2. Вы — наш ліст, напісаны ў сэрцах нашых, які ведаюць і чытаюць усе людзі.

3. Бо яўна [для ўсіх], што вы — ліст Хрыстовы, напісаны праз служэньне нашае не атра́мантам, але Духам Бога Жывога, не на каменных табліцах, але на цялесных табліцах сэрца.

4. А гэтакую пэўнасьць мы маем у Богу праз Хрыста

5. не таму, што мы здольныя залічыць нешта сабе, нібыта праз сябе, але здольнасьць нашая ад Бога,

6. Які даў нам здольнасьць быць служыцелямі Новага Запавету, ня літары, але духа, бо літара забівае, а дух ажыўляе.

7. Калі ж служэньне сьмерці, высечанае літарамі на камня́х, было ў такой славе, што сыны Ізраіля не маглі глядзець на аблічча Майсея дзеля славы аблічча ягонага, якая зьнікала,

8. дык ці ня шмат больш будзе ў славе служэньне Духа?

9. Бо калі служэньне асуджэньня ёсьць слава, шмат больш багатае славаю служэньне праведнасьці.

10. Бо і тое, што мела славу, не было слаўным у сваёй

3:3 Вых 24:12; Яр 31:33; Эзк 11:19; 36:26 3:6 Яр 31:31; Ян 6:63 3:7 Вых 34:29

меры з прычыны бязьмернасьці [будучай] славы.

11. Бо калі ма́е славу тое, што зьнікае, тым больш у славе тое, што застаецца.

12. Дык, маючы гэткую надзею, дзейнічаем з вялікай адвагаю.

13. І ня так, як Майсей, які ўскладаў заслону на аблічча сваё, каб сыны Ізраіля не глядзелі на канец таго, што зьнікае.

14. Але скамянелі думкі іхнія, бо тая заслона да сёньня застаецца нязьнятай пры чытаньні Старога Запавету, таму што яна ў Хрысьце зьнішчаецца.

15. Аж да сёньня, калі яны чытаюць Майсея, заслона ляжыць на сэрцы іхнім,

16. а калі хто зьвернецца да Госпада, заслона здымаецца.

17. Госпад ёсьць Дух, а дзе Дух Госпадаў, там свабода.

18. Мы ж усе, адкрытым абліччам узіраючыся на славу Госпадаву, перамяняемся ў Ягоны вобраз ад славы ў славу, як ад Госпадавага Духа.

Разьдзел 4

Дзеля гэтага, маючы такое служэньне, бо мы атрымалі літасьць, мы не журы́мся,

2. але адмаўляемся тайных [учынкаў] сораму, ня ходзячы падступна і не

3:13 Вых 34:33
3:16 Вых 34:34
3:17 Ян 4:24
4:2 2 Кар 2:17
4:4 Кал 1:15; Гебр 1:3
4:6 Быц 1:3

перакручваючы Слова Божага, але выяўленьнем праўды адрэкамэндоўваем сябе сумленьню кожнага чалавека перад Богам.

3. А калі і закрытае Эва́нгельле нашае, закрыта для тых, якія гінуць,

4. для бязьверных, у якіх бог веку гэтага засьляпіў думкі, каб не ўзыйшло ім сьвятло Эва́нгельля славы Хрыста, Які ёсьць вобраз Божы.

5. Бо мы не саміх сябе абвяшчаем, але Хрыста Ісуса, Госпада; а мы — слугі вашыя дзеля Ісуса.

6. Таму што Бог, Які сказаў з цемры зазьзяць сьвятлу, Сам зазьзяў у сэрцах нашых дзеля прасьвятленьня [нас] пазнаньнем славы Божае ў абліччы Ісуса Хрыста.

7. А скарб гэты мы маем у гліняных начыньнях, каб празьмернасьць моцы была ад Бога, а ня з нас.

8. Мы ў-ва ўсім уцісканыя, але ня сьціснутыя; мы зьбянтэжаныя, але не губляем надзеі;

9. мы перасьледаваныя, але не пакінутыя; мы паваленыя, але ня гінем.

10. Мы заўсёды носім у целе мёртвасьць Госпада Ісуса, каб і жыцьцё Ісуса выявілася ў целе нашым.

11. Бо мы, жывыя, заўсёды выдаваныя на сьмерць дзеля Ісуса, каб і жыцьцё Ісуса выявілася ў сьмяротным целе нашым.

12. Так што сьмерць дзейнічае ў нас, а жыцьцё — у вас.

13. А маючы той самы дух веры, як напісана: «Я верыў і дзеля гэтага гаварыў», і мы верым і дзеля гэтага гаворым,

14. ведаючы, што Той, Які ўваскрасіў Госпада Ісуса, уваскрасіць праз Ісуса і нас і паставіць разам з вамі.

15. Бо ўсё дзеля вас, каб багацьце ласкі праз шматлікія падзякі памнажалася на славу Божую.

16. Дзеля гэтага мы не журы́мся, але, калі наш вонкавы чалавек зьнішчаецца, дык унутраны дзень пры дні абнаўляецца.

17. Бо гэты караценькі лёгкі прыгнёт наш робіць яшчэ большай і большай вагу́ славы вечнае для нас,

18. якія глядзім не на бачнае, але на нябачнае, бо бачнае — часовае, а нябачнае — вечнае.

Разьдзел 5

Бо мы ведаем, што калі зямны наш дом, хаці́на, зруйнуецца, мы маем пабудову ад Бога, дом, які не рукамі зроблены, вечны ў небе.

4:13 Пс 116 (115):1
4:14 1 Кар 6:14; 1 Тэс 4:14
4:17 Рым 8:18

5:2 Рым 8:23
5:5 2 Кар 1:22
5:8 Флп 1:23
5:10 Экл 12:14; Мц 16:27; Рым 14:10; Эф 6:8

2. Бо дзеля гэтага мы і ўздыхаем, жадаючы апрануцца ў нашае жытло з неба,

3. каб мы знайшлі сябе апранутымі, а ня голымі.

4. Бо мы, знаходзячыся ў хаці́не, уздыхаем пад цяжа́рам, бо ня хочам пазбыцца [яе], але апрануцца, каб сьмяротнае ахоплена было жыцьцём.

5. На гэта самае і стварыў нас Бог, і даў нам зару́ку Духа.

6. Дык мы заўсёды маем пэўнасьць і ведаем, што, жывучы ў целе, жывем па-за Госпадам.

7. Бо мы ходзім вераю, а ня бачаньнем.

8. Дык мы маем пэўнасьць і жадаем лепей жыць па-за целам і жыць у Госпадзе.

9. Дзеля гэтага мы намагаемся, ці жывучы ў Ім, ці па-за Ім, быць даспадобы Яму.

10. Бо ўсе мы мусім зьявіцца перад судовы пасад Хрыста, каб кожны атрымаў за тое, што ён учыніў, будучы ў целе, ці добрае, ці благое.

11. Дык, ведаючы страх Госпадавы, мы пераконваем людзей, а для Бога мы яўныя, і спадзяюся, што і для вашых сумленьняў яўныя.

12. Бо мы не адрэкамэндоўваем сябе вам зноў, але даем вам нагоду хвалі́цца

намі, каб мелі вы [адказ] для тых, якія хваляцца абліччам, а ня сэрцам.

13. Бо калі мы дзівачэм, дык дзеля Бога; калі пры розуме, дык дзеля вас.

14. Бо любоў Хрыстова панука́е нас, якія гэтак пастанавілі, што калі адзін памёр за ўсіх, дык усе памерлі.

15. І Ён памёр за ўсіх, каб тыя, якія жывуць, больш не дзеля сябе жылі, але дзеля Таго, Які памёр за іх і ўваскрос.

16. Так што мы адгэтуль нікога ня ведаем паводле цела; а калі і ведалі Хрыста паводле цела, дык цяпер ужо ня ведаем.

17. Так што хто ў Хрысьце, той новае стварэньне; старое мінула, вось, сталася ўсё новае.

18. Усё ж ад Бога, Які праз Ісуса Хрыста пагадзіў нас з Сабою і даў нам служэньне прымірэньня.

19. Бо Бог быў у Хрысьце, пагаджа́ючы з Сабою сьвет, не залічваючы ім праступкаў іхніх, і ўклаў у нас слова прымірэньня.

20. Дык мы спаўняем пасольства замест Хрыста, як бы Сам Бог просіць праз нас; за Хрыста просім: «Пагадзіцеся з Богам».

5:15 Рым 14:7
5:18 Рым 5:10; Кал 1:22

5:21 1 Пт 2:22; 1 Ян 3:5

6:2 Іс 49:8
6:5 Дз 16:23

21. Бо Таго, Які грэху ня ведаў, Ён зрабіў за нас грэхам, каб мы ў Ім сталіся праведнасьцю Божай.

Разьдзел 6

Іпрацуючы разам [з Ім], мы просім, каб ласка Божая не надарма́ была атрыманая вамі.

2. Бо Ён кажа: «У час прыемны Я выслухаў цябе і ў дзень збаўленьня дапамог табе». Вось, цяпер час адпаведны, вось, цяпер дзень збаўленьня!

3. Мы нікому ні ў чым не даем спатыкненьня, каб ня га́нілася служэньне,

4. але ў-ва ўсім адрэкамэндоўваем вам сябе, як служыцеляў Божых, у вялікай цярплівасьці, у прыгнётах, у патрэбах, у ўцісках,

5. у зьбіцьці, у вязьніцах, у забурэньнях, у працах, у чуваньнях, у пастах,

6. у чысьціні, у веданьні, у доўгацярплівасьці, у ласкавасьці, у Духу Сьвятым, у любові некрывадушнай,

7. у слове праўды, у моцы Божай, са зброяй праведнасьці ў правай і ў левай руцэ,

8. у славе і ганьбе, у ганьбаваньні і пахвале́; нібы падманшчыкі, але праўдзівыя,

9. як невядомыя, але пазнаваныя; як тыя, што паміраюць,

але, вось, мы жывыя; як кара́ныя, але не забіва́ныя;

10. як засму́чаныя, але заўсёды радасныя; як убогія, але многіх узбагачаем; як нічога ня маем, але ўсім валодаем.

11. Вусны нашыя расчыніліся да вас, Карыньцяне, сэрца нашае пашырылася.

12. Вам ня цесна ў нас, але ў сэрцах вашых цесна.

13. Дзеля гэткае ж пла́ты, кажу [вам], як дзецям, пашырцеся і вы.

14. Ня будзьце пад чужым ярмом з бязьвернымі, бо якое таварыства праведнасьці і беззаконьня? Якая супольнасьць у сьвятла з цемраю?

15. А якая згода ў Хрыста з Бэліярам? Ці якая частка ў вернага з бязьверным?

16. Ці якая лучнасьць у бажні́цы Божай з ідаламі? Бо вы — бажніца Бога Жывога, як сказаў Бог: «Буду жыць у іх і буду хадзіць з імі; і буду іхнім Богам, і яны будуць Маім народам».

17. Дзеля гэтага: «Выйдзіце спасярод іх і аддзяліцеся,— кажа Госпад,— і не дакранайцеся да нячыстага, і Я прыйму вас».

18. «І Я буду вам Айцом, і вы будзеце Мне сынамі і дочкамі,— кажа Госпад Усеўладны».

6:16 Ляв 26:12; Эзк 37:27; 1 Кар 3:16; 6:19; Гебр 8:10
6:17 Іс 52:11
6:18 2 Сам 7:14; 1 Лет 17:13; Іс 43:6; Яр 31:9

Разьдзел 7

Дык, улюбёныя, маючы такія абяцаньні, ачысьцім сябе ад усякага бруду цела і духа, зьдзяйсьняючы сьвятыя рэчы ў страху Божым.

2. Зьмясьціце нас. Мы нікога не пакрыўдзілі, нікому не пашкодзілі, нікога не ашукалі.

3. Не на асуджэньне кажу, бо я раней сказаў, што вы ў сэрцах нашых, каб разам і памерці, і жыць.

4. Вялікая ў мяне адвага што да вас, вялікая мне пахвала́ за вас; я напоўнены пацяшэньнем, маю ўдосталь радасьці ў-ва ўсякім прыгнёце нашым.

5. Бо калі мы прыйшлі ў Македонію, цела нашае ня мела патолі, але ў-ва ўсім мы былі прыгнечаныя: звонку — зва́дкі, унутры — страхі.

6. Але Бог, Які суцяшае пакорных, суцешыў нас прыходам Ціта.

7. І ня толькі прыходам яго, але і пацяшэньнем, якім ён суцешыўся праз вас, расказваючы нам пра вашае жаданьне, пра ваш лямант, пра вашую руплівасьць адносна мяне, так што я яшчэ больш радаваўся.

8. Дык калі я і засмуціў вас у пасланьні, не шкадую, хоць

7:1 Гебр 10:22
7:5 2 Кар 2:13

і шкадаваў быў, бо бачу, што пасланьне тое, хоць і на гадзіну, засмуціла вас.

9. Цяпер я радуюся не дзеля таго, што вы засмуціліся, але што вы засмуціліся на навяртаньне, бо засмуціліся паводле Бога, каб ні ў чым ня мелі ад нас шкоды.

10. Бо смутак паводле Бога робіць нязьменнае навяртаньне на збаўленьне, а смутак гэтага сьвету робіць сьмерць.

11. Бо, вось, самае тое, што вы засмуціліся паводле Бога, якую вялікую дбайнасьць учыніла ў вас, і абарону, і абурэньне, і страх, і жаданьне, і руплівасьць, і адплату! У-ва ўсім вы паказалі сябе чыстымі ў гэтай справе.

12. Таму, калі я і пісаў да вас, дык не дзеля таго, хто пакрыўдзіў, і не дзеля таго, хто пакрыўджаны, але каб выявілася вам дбайнасьць нашая пра вас перад Богам.

13. Дзеля гэтага мы суцешыліся пацяшэньнем вашым; а яшчэ больш узрадаваліся мы радасьцю Ціта, што быў супакоены дух ягоны вамі ўсімі.

14. Дык я не асароміўся, калі чым пахваліўся вамі перад ім; але, як мы вам гаварылі ўсё ў праўдзе, гэтак і перад Цітам пахвалá наша сталася праўдаю.

15. І сэрца ягонае яшчэ больш да вас, калі ён узгадвае паслухмянасьць усіх вас, як вы прынялі яго са страхам і дрыжаньнем.

16. І я радуюся, што ў-ва ўсім маю пэўнасьць у вас.

Разьдзел 8

Паведамляем вам, браты, пра ласку Божую, якая дадзеная цэрквам Македоніі,

2. бо ў вялікім выпрабаваньні прыгнётам у іх багата радасьці, і ў глыбокай убогасьці іхняй памнажаецца багацьце іхняй шчырасьці,

3. бо яны маюць добрую ахвоту па сілах і звыш сілы, я сьведчу гэта.

4. Са шматлікімі просьбамі яны прасілі нас прыняць ласку і супольнасьць служэньня для сьвятых;

5. ды ня толькі, як мы спадзяваліся, але яны аддалі сябе спачатку Госпаду, і нам паводле волі Божай.

6. Дзеля гэтага мы прасілі Ціта, каб ён, як пачаў, так і зьдзейсьніў у вас і гэтую ласку.

7. А як вы багатыя ўсім: вераю, і словам, і веданьнем, і ўсякай дбайнасьцю, і любоўю вашаю да нас, дык і ў гэтай ласцы мейце шчодра.

8:1 Рым 15:26

8. Кажу гэта не як загад, але дбайнасьцю іншых выпрабоўваю шчырасьць і вашай любові.

9. Бо вы ведаеце ласку Госпада нашага Ісуса Хрыста, што Ён, быўшы багатым, зьбяднеў дзеля вас, каб вы Яго ўбоствам узбагаціліся.

10. І я даю ў гэтым параду, бо гэта карысна вам, якія ня толькі рабіць, але і хацець пачалі з леташняга году.

11. А цяпер зьдзейсьніце справу, каб, як з ахвотаю хацелі, гэтак і зьдзейсьнілі паводле магчымасьці.

12. Бо, калі была раней ахвота, яна адпаведная паводле таго, як хто мае, а не паводле таго, як ня мае.

13. Бо не на тое, каб другім была палёгка, а вам прыгнёт, але каб была роўнасьць.

14. У цяперашні час ваш лішак дзеля іх нястачы, каб і іхні лішак стаўся дзеля вашае нястачы, каб была роўнасьць,

15. як напісана: «Хто [сабраў] шмат, ня меў лішку; і хто мала, ня меў нястачы».

16. Дзякуй Богу, Які даў у сэрцы Ціта гэткую дбайнасьць адносна вас,

17. бо ён і просьбу прыняў, і з вялікай дбайнасьцю сваёй ахвотай пайшоў да вас.

8:12 Лк 21:3-4
8:15 Вых 16:18
8:21 Прп 3:4

18. А з ім паслалі мы брата, якога хваляць за Эва́нгельле ў-ва ўсіх цэрквах.

19. І ня толькі гэта, але ён і рукапакладзены ад цэркваў спадарожнік наш з тою ласкаю, якою мы служым на славу Самога Госпада і паводле вашае ахвоты,

20. высьцерагаючыся, каб ня га́ніў нас хто за гэткае мноства [служэньняў], якімі мы служым,

21. бо мы дбаем пра добрае ня толькі перад Госпадам, але і перад людзьмі.

22. Дык мы паслалі з імі брата нашага, якога дбайнасьць мы часта выпрабоўвалі шмат у чым, які цяпер яшчэ больш дбайны дзеля вялікай пэўнасьці адносна вас.

23. Што да Ціта, гэта мой супольнік і ваш супрацоўнік; а што да братоў нашых, яны — пасланцы цэркваў, слава Хрыста.

24. Дык перад абліччам цэркваў зьявіце ім доказ любові вашай і пахвалы́ нашае адносна вас.

Разьдзел 9

Бо для мяне лішне пісаць да вас адносна служэньня для сьвятых,

2. бо я ведаю вашую ахвоту, якой хвалюся вамі перад

Македонцамі, што Ахая прыгатаваная з леташняга году; і руплівасьць вашая заахвоціла многіх.

3. Братоў жа я паслаў, каб нашая пахвалá адносна вас не прынізілася ў гэтым, але каб вы, як я казаў, былі прыгатаваныя,

4. каб, калі прыйдуць са мною Македонцы і знойдуць вас непрыгатаванымі, мы не асароміліся, каб не сказаць "вы", пахваліўшыся з гэткаю пэўнасьцю.

5. Дык я палічыў патрэбным папрасіць братоў, каб яны наперад пайшлі да вас і зáгадзя паклапаціліся, каб абяцанае раней дабраславеньне вашае было падрыхтаванае так, як дабраславеньне, а не як з прымýсу.

6. Вось жа: хто сее скупа, той скупа і пажне; а хто сее з дабраславеньнем, той з дабраславеньнем і пажне.

7. Кожны [няхай робіць] паводле вызначэньня сэрца, не са смуткам або з патрэбы, бо Бог любіць таго, хто з добрай ахвотай дае.

8. А Бог магутны памножыць у вас усякую ласку, каб, заўсёды і ў-ва ўсім маючы ўсялякую задаволенасьць, вы былі багатыя на ўсякую добрую справу,

9:6 Прп 11:24

9. як напісана: «Раскíдаў, раздаў бедным; праведнасьць ягоная застаецца на вякі».

10. А Той, Хто дае насеньне сейбіту, дасьць і хлеб дзеля ежы, і памножыць насеньне вашае, і вырасьціць плады праведнасьці вашае,

11. каб ва ўсім вы ўзбагаціліся ва ўсякай шчырасьці, якая праз нас робіць падзяку Богу.

12. Бо справава́ньне служэньня гэтага ня толькі дапаўняе нястачы сьвятых, але і багатае падзякамі да Бога ад многіх,

13. якія, выпрабаваўшы служэньне гэтае, славяць Бога за падпарадкаванасьць вызнаванаму вамі Эва́нгельлю Хрыстоваму і за шчырую супольнасьць з імі і з усімі

14. і моляцца за вас, жадаючы [быць] з вамі дзеля бязьмернай ласкі Божае ў вас.

15. Падзяка Богу за невымоўны дар Ягоны.

Разьдзел 10

А я, Павал, які асабіста між вамі пакорны, а адсутны — адважны адносна вас, прашу вас праз ціхасьць і спагаднасьць Хрыста.

2. А прашу [пра тое], каб мне, калі прыйду, ня быць адважным з той пэўнасьцю, з

9:9 Пс 112 (111):9
9:10 Іс 55:10

якою я думаю адважыцца супраць некаторых, што думаюць пра нас, быццам мы паводле цела ходзім.

3. Бо мы, ходзячы ў целе, не паводле цела змагаемся,

4. бо зброя змаганьня нашага не цялесная, але магутная ад Бога на руйнаваньне цьвярдыняў.

5. [Мы змагаемся,] руйнуючы думкі і ўсякае ўзьвялічваньне, якія паднімаюцца супраць веданьня Бога, і беручы ў палон усякую думку на паслухмянасьць Хрысту,

6. і гатовыя пакараць кожную непаслухмянасьць, калі вашая паслухмянасьць споўніцца.

7. Ці на аблічча вы глядзіцё? Калі хто перакананы ў сабе, што ён — Хрыстовы, той няхай думае ў сабе, што, як ён — Хрыстовы, гэтак і мы — Хрыстовыя.

8. Бо калі я яшчэ больш буду хваліцца нашай уладай, якую Госпад даў нам на збудаваньне, а не на руйнаваньне вашае, не асаромлюся.

9. Каб ня думаў хто, быццам я палохаю вас пасланьнямі,

10. што скажа: «Пасланьні ва́жкія і магутныя, а прыйшоўшы целам — слабы, і слова [вартае] пага́рды».

10:8 2 Кар 13:10

10:17 Яр 9:24; 1 Кар 1:31

11. Гэтакі няхай улічыць, што, якія мы ў слове ў пасланьнях, адсутныя, гэткія і на справе, прысутныя.

12. Бо мы не адважваемся мерацца ці параўноўвацца з некаторымі, якія самі сябе адрэкамэндоўваюць, бо яны не разумеюць, што мераюць сябе самімі сабою і параўноўваюць сябе з сабою.

13. А мы не бяз меры хваліцца будзем, але паводле меры меркі, якой надзяліў нас Бог мерыць, каб дасягнуць і да вас.

14. Бо мы не напружваем сябе, быццам не дасягнуўшы да вас, бо мы дасягнулі вас Эва́нгельлем Хрыстовым.

15. Мы не бяз меры хвалімся чужою працаю, але маем надзею, што з узрастаньнем веры вашае з лішкам узьвялічымся і мы ў вас паводле часткі нашае,

16. каб дабравесьціць і далей па-за вамі, а не хваліцца прыгатаваным у чужой частцы.

17. А хто хва́ліцца, няхай у Госпадзе хва́ліцца.

18. Бо ня той варты, хто сам сябе адрэкамэндоўвае, але каго адрэкамэндоўвае Госпад.

Разьдзел 11

О, каб вы крыху пацярпелі маю неразумнасьць! Але вы і церпіце мяне!

2. Бо я руплюся пра вас руплівасьцю Божай, бо я заручы́ў вас з адным Мужам, каб паставіць побач з Хрыстом чыстую дзеву.

3. Але баюся, каб, як зьмей зьвёў Еву подступам сваім, гэтак і вашыя думкі не папсаваліся, [адыйшоўшы] ад шчырасьці, якая ў Хрысьце.

4. Бо калі хто, прыйшоўшы, будзе абвяшчаць другога Ісуса, якога мы не абвяшчалі, ці калі вы атрымаеце іншага духа, якога ня атрымоўвалі, ці іншае Эва́нгельле, якога не прыймалі, дык вы будзеце вельмі цярплівымі.

5. Але я лічу, што я ні ў чым ня горшы ад найпаважнейшых апосталаў,

6. бо, хоць я просты ў слове, але ня ў веданьні, бо мы ў-ва ўсім выявілі гэта сярод вас.

7. Ці ўчыніў я грэх, што паніжа́ў сябе, каб узвысіць вас, бо задарма́ дабравесьціў вам Эва́нгельле Божае?

8. У другіх цэрквaў я браў, атрымліваючы плату дзеля служэньня вам, і, прысутны ў вас і маючы нястачу, нікога не абцяжарваў,

9. бо нястачу маю дапоўнілі браты, якія прыйшлі з Македоніі; і ў-ва ўсім я пільнаваўся і буду пільнавацца, каб ня быць вам цяжарам.

11:3 Быц 3:1-5, 13
11:8 2 Тэс 3:8
11:9 Флп 4:15-16

10. Ёсьць праўда Хрыстовая ў-ва мне, што пахвала́ гэтая ня будзе забраная ў мяне ў краях Ахаі.

11. Дзеля чаго? Ці што не люблю вас? Бог ведае!

12. Але гэта раблю і буду рабіць, каб адсекчы нагоду тым, якія хочуць [мець] нагоду, каб у тым, чым яны хваляцца, былі знойдзены такімі, як і мы.

13. Бо гэтакія фальшывыя апосталы, падступныя работнікі, якія робяць выгляд апосталаў Хрыстовых.

14. І ня дзіва, бо і сам шата́н робіць выгляд анёла сьвятла.

15. Дык не вялікая рэч, калі і служыцелі ягоныя робяць выгляд служыцеляў праведнасьці; канец іхні будзе паводле ўчынкаў іхніх.

16. Ізноў кажу: няхай ніхто ня лічыць мяне неразумным, а калі не, дык прыйміце мяне хоць як неразумнага, каб і мне крыху нечым пахваліцца.

17. Што кажу, тое кажу не паводле Госпада, але як у неразумнасьці, у гэткай пэўнасьці пахвальбы́.

18. Калі многія хва́ляцца паводле цела, і я буду хваліцца.

19. Бо вы [людзі] мудрыя, ахвотна церпіце неразумных.

20. Бо вы церпіце, калі хто вас зьневаляе, калі хто

11:13 Адкр 2:2

аб'ядае, калі хто абірае, калі хто вывышаецца, калі хто б'е вас па абліччы.

21. На сорам кажу, што мы быццам саслабелі. А калі хто адважваецца ў чым, кажу ў неразумнасьці, адважваюся і я.

22. Яны Гебраі? І я. Яны Ізраільцяне? І я. Яны — насеньне Абрагама? І я.

23. Яны — служыцелі Хрыста? Здурэўшы кажу: я больш! Шмат больш у працы, бязьмерна ў ранах, шмат больш у вязьніцах, часта пры сьмерці.

24. Ад Юдэяў пяць разоў атрымаў сорак [удараў] без аднаго;

25. тройчы білі мяне кіямі, аднойчы каменавалі; тройчы разьбіваўся карабель, ноч і дзень быў я ў глыбіні.

26. Часта ў падарожжах, у небясьпеках на рэках, у небясьпеках ад разбойнікаў, у небясьпеках ад свайго народу, у небясьпеках ад паганаў, у небясьпеках у горадзе, у небясьпеках у пустыні, у небясьпеках на моры, у небясьпеках між фальшывымі братамі,

27. у працы і ў стоме, часта ў чуваньнях, у голадзе і смазе, часта ў пастах, у сьцюжы і галізьне.

28. Акрамя выключных [здарэньняў], у мяне штодня

11:22 Рым 11:1
11:23 Дз 16:23
11:24 Друг 25:3
11:25 Дз 14:19; 16:22; 1 Кар 4:11
11:26 Дз 9:23

11:30 2 Кар 12:9
11:32 Дз 9:23-25

зграмаджэньне, турбота пра ўсе цэрквы.

29. Хто зьнемагае, і я не зьнемагаю? Хто горшыцца, і я не палаю?

30. Калі мушу хваліцца, буду хваліцца маёй слабасьцю.

31. Бог і Айцец Госпада нашага Ісуса Хрыста, Які дабраслаўлёны на вякі, ведае, што я не хлушу.

32. У Дамаску намесьнік валадара Арэты ахоўваў горад Дамаск, хочучы схапіць мяне;

33. і я ў кашы быў спушчаны з вакна праз мур, і ўцёк ад рук ягоных.

Разьдзел 12

Не карысна мне хваліцца, бо я дайду да відзежаў і адкрыцьцяў Госпадавых.

2. Ведаю чалавека ў Хрысьце, які чатырнаццаць год таму, ці ў целе — ня ведаю, ці па-за целам — ня ведаю, Бог ведае, быў падхоплены да трэцяга неба.

3. І ведаю гэткага чалавека, ці ў целе, ці па-за целам, ня ведаю, Бог ведае,

4. які быў падхоплены ў рай і чуў невымоўныя словы, якіх чалавеку нельга вымавіць.

5. Гэтакім буду хваліцца, а сабою ня буду хваліцца, хіба толькі слабасьцямі маімі.

6. Бо калі захачу хваліцца, ня буду неразумным, бо скажу праўду; але я шкадую сябе, каб ніхто не падумаў пра мяне больш, чым бачыць у-ва мне або чуе ад мяне.

7. І, каб я не вывышаўся празьмернасьцю адкры́цьцяў, дадзены мне бады́ль у цела, анёл шата́на, каб біць мяне, каб я не вывышаўся.

8. Дзеля гэтага тройчы прасіў я Госпада, каб ён адыйшоў ад мяне.

9. І [Госпад] сказаў мне: «Хопіць табе ласкі Маёй, бо моц Мая спаўняецца ў слабасьці». Дык ахвотна больш буду хваліцца слабасьцямі маімі, каб жыла ў-ва мне моц Хрыстовая.

10. Дзеля гэтага я маю ўпадабаньне і ў слабасьцях, у крыўдах, у патрэбах, у перасьледаваньнях, ва ўцісках за Хрыста, бо, калі я слабы, тады моцны.

11. Я стаўся неразумным, хвалячыся; вы мяне змо́сілі. Бо трэба было, каб я вамі быў адрэкамэндаваны, бо ні ў чым я ня горшы за найпаважнейшых апосталаў, хоць я і нішто.

12. Знакі апостала ўчыненыя між вамі ва ўсякай цярплівасьці, у знаках, і цудах, і сілах.

12:9 2 Кар 11:30

13. Бо што ёсьць, у чым вы горшыя за іншыя цэрквы? Хіба тое, што я ня быў вам цяжарам. Даруйце мне гэткую несправядлівасьць.

14. Вось, трэці раз я гатовы ісьці да вас і ня буду цяжарам для вас, бо шукаю ня вашага, але вас. Бо ня дзеці павінны зьбіраць скарбы для бацькоў, але бацькі́ для дзяцей.

15. Я ахвотна буду выдаткоўваць [сваё] і аддаваць сябе за ду́шы вашыя, нават калі, любячы вас шмат больш, я менш лю́блены вамі.

16. Дык няхай я сам не абцяжарваў вас, але можа, як хітрун, подступам браў з вас?

17. Нікога я не пасылаў да вас, каб праз яго скарыстацца ад вас.

18. Я прасіў Ціта і паслаў з [ім] брата. Ці скарыстаўся чым ад вас Ціт? Ці ня ў тым самым Духу мы хадзілі? Ці не па тых самых сьлядах?

19. Ці ізноў думаеце, што мы апраўдываемся перад вамі? Мы гаворым перад Богам у Хрысьце, а ўсё, улюбёныя, дзеля вашага збудаваньня.

20. Бо баюся, каб, прыйшоўшы, не знайсьці мне вас такімі, якімі не хачу, і каб вам не знайсьці мяне такім, якім ня хочаце; каб не было сварак,

зайздрасьці, ярасьці, сварлівасьці, абмаўляньняў, нагавораў, пыхі, бязладзьдзя,

21. каб, калі ізноў прыйду, не панізіў мяне Бог мой у вас, і каб я ня плакаў пра многіх, якія зграшылі раней і не навярнуліся ад нячыстасьці, і распусты, і бессаромнасьці, якія ўчынялі.

Разьдзел 13

Ужо ў трэці раз я іду да вас. Пры вуснах двух сьведкаў або трох будзе стаяць кожнае слова.

2. Я раней казаў і папярэджваю, як прысутны ў вас другі раз, і цяпер, адсутны, пішу да тых, якія раней зграшылі, і ўсіх іншых, што, калі зноў прыйду, ня буду шкадаваць.

3. Вы шукаеце доказу, што ў-ва мне гаворыць Хрыстос, Які не слабы́ для вас, але моцны ў вас.

4. Бо хоць Ён і ўкрыжаваны ў нядужасьці, але жывы сілаю Божай; і мы слабыя ў Ім, але будзем жывыя з Ім сілаю Божаю ў вас.

5. Выпрабуйце саміх сябе, ці вы ў веры? Саміх сябе выспрабуйце. Ці вы ня ведаеце саміх сябе, што Ісус Хрыстос у вас? Хіба што вы ў нечым няздатныя.

6. А спадзяюся, што вы даведаецеся, што мы не няздатныя.

7. Мы ж молімся да Бога, каб вы не рабілі аніякага ліха, не каб нам выглядаць вартымі, але каб вы рабілі дабро, а мы былі як няздатныя.

8. Бо мы нічога ня можам супраць праўды, а толькі за праўду.

9. Бо мы радуемся, калі мы слабыя, а вы моцныя; і пра гэта і молімся, пра вашую дасканаласьць.

10. Дзеля гэтага я і пішу гэтае, адсутны, каб, прысутны, ня дзейнічаў сувора паводле ўлады, якую даў мне Госпад на збудаваньне, а не на руйнаваньне.

11. Нарэшце, браты, радуйцеся, рабіцеся дасканалымі, суцяшайцеся, будзьце аднадумнымі, жывіце ў супакоі, і Бог любові і супакою будзе з вамі.

12. Прывітайце адзін аднаго ў сьвятым пацалунку. Вітаюць вас усе сьвятыя.

13. Ласка Госпада Ісуса Хрыста, і любоў Божая, і супольнасьць Сьвятога Духа з усімі вамі. Амэн.

13:1 Друг 17:6; 19:15; Мц 18:16

13:10 2 Кар 10:8

13:11 Рым 15:5; Флп 2:2; 1 Пт 3:8

13:12 Рым 16:16; 1 Кар 16:20; 1 Пт 5:14

ПАСЛАНЬНЕ ДА ГАЛЯТАЎ АПОСТАЛА ПАЎЛА

Разьдзел 1

Павал, апостал не ад людзей і не праз чалавека, але праз Ісуса Хрыста і Бога Айца, Які ўваскрасіў Яго з мёртвых,

2. і ўсе браты, што са мною,— цэрквам Галятыі:

3. ласка вам і супакой ад Бога Айца і ад Госпада нашага Ісуса Хрыста,

4. Які аддаў Сябе за грахі нашыя, каб вырваць нас з цяперашняга веку злога паводле волі Бога і Айца нашага,

5. Якому слава на вякі вякоў. Амэн.

6. Дзіўлюся, што вы гэтак хутка перакінуліся ад Таго, Які паклікаў вас да ласкі Хрыста, да іншага дабравесьця,

7. якое ня ёсьць іншае, а толькі ёсьць некаторыя, якія вас трывожаць і хочуць перамяніць Эва́нгельле Хрыстовае.

8. Але калі нават мы ці анёл з неба будзе дабравесьціць вам насуперак таму, што мы дабравесьцілі вам, няхай будзе адлучаны!

1:3
1 Тэс 1:1

1:10
1 Тэс 2:4
1:13
Дз 8:3; 22:4-5; 26:9-11; 1 Цім 1:13
1:14
Дз 22:3
1:15
Яр 1:5; Дз 9:3-6; 22:6-10; 26:13-18; Эф 3:8

9. Як раней мы сказалі, і цяпер ізноў кажу: калі хто дабравесьціць вам насуперак таму, што вы прынялі, няхай будзе адлучаны!

10. Бо ці ж я на людзей спадзяюся, ці на Бога? Ці шукаю, каб спадабацца людзям? Бо калі б я яшчэ людзям дагаджаў, дык ня быў бы слугою Хрыста.

11. Паведамляю ж вам, браты, што Эва́нгельле, якое я дабравесьціў, ня ёсьць ад чалавека;

12. бо я не праз чалавека прыняў яго і быў навучаны, але праз адкрыцьцё Ісуса Хрыста.

13. Бо вы чулі пра мой ранейшы лад жыцьця ў Юдэйстве, што я бяз меры перасьледаваў Царкву Божую і нішчыў яе,

14. і апярэджваў у Юдэйстве многіх аднагодкаў у родзе маім, будучы найбольшым рупліўцам традыцыяў бацькоў маіх.

15. Калі ж спадабалася Богу, Які аддзяліў мяне ад улоньня

маці маёй і паклікаў ласкай Сваёй,

16. адкрыць у-ва мне Сына Свайго, каб я дабравесьціў Яго сярод паганаў, я адразу не зьвярнуўся да цела і крыві

17. і не ўзыйшоў у Ерусалім да апосталаў, якія былі раней за мяне, але пайшоў у Арабію і зноў вярнуўся ў Дамаск.

18. Пасьля, праз тры гады, я ўзыйшоў у Ерусалім пабачыцца з Пятром і быў у яго пятнаццаць дзён.

19. А з іншых апосталаў я ня бачыў нікога, акрамя Якуба, брата Госпадавага.

20. А што пішу вам, вось, перад Богам [сьведчу], што не хлушу́.

21. Пасьля я пайшоў у краіны Сірыі і Кілікіі.

22. А з аблічча я быў невядомы цэрквам Юдэі, што ў Хрысьце,

23. а толькі чулі яны, што той, які некалі перасьледаваў іх, цяпер дабравесьціць веру, якую раней ні́шчыў,

24. і славілі за мяне Бога.

Разьдзел 2

Пасьля, праз чатырнаццаць гадоў, хадзіў я ізноў у Ерусалім з Барнабам, узяўшы з сабою і Ціта.

2. Хадзіў жа я паводле адкрыцьця́ і прадставіў ім, асабліва тым, якія лічацца [галоўнымі], Эва́нгельле, якое абвяшчаю сярод паганаў, ці не надарма́ бягу або бег?

3. Але і Ціт, які быў са мною, які быў Грэк, ня быў змушаны абрэзацца.

4. Фальшывым жа братам, якія паўкрадаліся і прыйшлі падгледзець нашую свабоду, якую мы маем у Хрысьце Ісусе, каб зьняволіць нас,

5. мы ні на гадзіну не падаліся і не падпарадкаваліся, каб праўда Эва́нгельля захавалася ў вас.

6. А тыя, якія лічацца [галоўнымі], (хоць якія яны былі некалі, для мяне няма розьніцы, [бо] Бог не зважае на аблічча чалавека), тыя, якія лічацца [галоўнымі], мне нічога не пярэчылі,

7. але наадварот, убачыўшы, што мне даверана Эва́нгельле [для] неабрэзаных, як Пятру — [для] абрэзаных,

8. бо Той, Які дзейнічаў праз Пятра ў апостальстве ў абрэзаных, дзейнічаў і праз мяне між паганамі,

9. і пазнаўшы ласку, якая дадзена мне, Якуб, і Кіфа, і Ян, якія лічацца слупамі, далі мне і Барнабу правіцу супольнасьці, каб мы [ішлі] да паганаў, а яны — да абрэзаных,

1:18 Дз 9:26-30
1:21 Дз 9:30
2:1 Дз 11:30; 15:2
2:6 Друг 10:17

10. толькі каб мы памяталі пра ўбогіх, што я гэтаксама і намагаўся рабіць.

11. Калі ж Пётар прыйшоў у Антыёхію, я асабіста супрацьстаў яму, таму што [варта] было га́ніць [яго].

12. Бо перад тым, як прыйшлі некаторыя ад Якуба, ён еў разам з паганамі; а калі яны прыйшлі, ухіляўся і аддзяляўся, баючыся абрэзаных.

13. І з ім крывадушнічалі іншыя Юдэі, так што нават Барнаба быў захоплены іхняй крывадушнасьцю.

14. Але калі я ўбачыў, што яны ня ходзяць проста паводле праўды Эва́нгельскай, я сказаў Пятру пры ўсіх: «Калі ты, будучы Юдэем, жывеш па-паганску, а не па-юдэйску, чаму паганаў змушаеш жыць па-юдэйску?»

15. Мы паводле прыроды Юдэі, а не з паганаў грэшнікі,

16. ведаючы, што чалавек апраўдваецца не праз учынкі Закону, а толькі праз веру ў Ісуса Хрыста, і мы паверылі ў Хрыста Ісуса, каб апраўдацца праз веру ў Хрыста, а не праз учынкі Закону, бо праз учынкі Закону ня будзе апраўданае ніводнае цела.

17. А калі, шукаючы апраўданьня ў Хрысьце, мы самі аказаліся грэшнікамі, дык ці Хрыстос — служыцель грэху? Няхай ня станецца!

2:16 Пс 143 (142):2; Рым 3:20, 22; Гал 3:11

18. Бо калі я зноў будую тое, што зруйнаваў, сам сябе зьяўляю парушальнікам.

19. Бо праз Закон я памёр для Закону, каб жыць для Бога.

20. Я ўкрыжаваны з Хрыстом, і ўжо ня я жыву, але жыве ў-ва мне Хрыстос. А што цяпер жыву ў целе, жыву праз веру ў Сына Божага, Які палюбіў мяне і выдаў Сябе за мяне.

21. Не адкідаю ласкі Божае. Бо калі праз Закон праведнасьць, дык Хрыстос надарма́ памёр.

2:19 Рым 6:11; 7:6

2:20 Кал 3:3

Разьдзел 3

О, бяздумныя Галяты! Хто зачараваў не пакарацца праўдзе вас, перад вачыма якіх быў раней апіса́ны Ісус Хрыстос, [нібыта] ў вас укрыжаваны?

2. Гэтае толькі хачу даведацца ад вас: ці праз учынкі Закону вы атрымалі Духа, ці праз слуханьне веры?

3. Ці вы гэткія бяздумныя, што, пачаўшы духам, цяпер сканчваеце целам?

4. Ці гэтулькі перацярпелі вы надарма́? Дый каб жа надарма́!

5. Дык ці Той, Які дае вам Духа і робіць між вамі цуды, праз учынкі Закону [робіць] ці праз слуханьне веры?

6. Як Абрагам паверыў Богу, і залічана яму за праведнасьць,

7. гэтак і вы разумейце, што тыя, хто з веры, гэтыя ёсьць сыны Абрагама.

8. А Пісаньне, прадбачачы, што з веры Бог апраўдвае паганаў, раней дабравесьціла Абрагаму: «У табе будуць дабраслаўлёныя ўсе народы».

9. Так што тыя, хто з веры, дабраслаўляюцца разам з верным Абрагамам.

10. Бо ўсе тыя, хто праз учынкі Закону, тыя пад праклёнам. Бо напісана: «Праклятый ўсякі, хто не трывае ў-ва ўсім, што напісана ў кнізе Закону, каб рабіць гэтае».

11. А што Законам ніхто не апраўдаецца перад Богам, зразумела, бо: «Праведны з веры жыць будзе».

12. А Закон ня ёсьць з веры, але: «Чалавек, які спаўняе яго, жыць будзе ім».

13. Хрыстос адкупіў нас ад праклёну Закону, стаўшыся за нас праклёнам, бо напісана: «Праклятый ўсякі, хто вісіць на дрэве»,

14. каб дабраслаўленьне Абрагама ў Хрысьце Ісусе сталася на паганаў, каб абяцаньне Духа мы атрымалі праз веру.

15. Браты, па-чалавечаму кажу: нават чалавекам засьведчанага запавету ніхто не адкідае, ані не дадае [да яго].

16. Абяцаньні ж былі сказаныя Абрагаму і насеньню ягонаму. Ня кажа: «і насеньням», як пра многіх, але як пра аднаго: «і насеньню твайму», якое ёсьць Хрыстос.

17. Я вось кажу тое, што запавет пра Хрыста, раней засьведчаны Богам, Закон, які стаўся праз чатырыста трыццаць гадоў, не пазбаўляе сілы, каб зьнішчыць абяцаньне.

18. Бо калі спадчына праз Закон, дык ужо не праз абяцаньне; а Абрагаму Бог падараваў [яе] праз абяцаньне.

19. Дык навошта Закон? Ён дадзены з прычыны парушэньняў, пакуль прыйдзе насеньне, пра якое дадзена абяцаньне, загаданае праз анёлаў рукою пасярэдніка.

20. Пасярэднік жа ня ёсьць пры адным, а Бог адзін.

21. Дык ці Закон супраць абяцаньняў Божых? Нях ай ня станецца! Бо калі б быў дадзены закон, які можа ажыўляць, праўдзіва, праведнасьць была б з закону.

3:6 Быц 15:6; Рым 4:3; Як 2:23
3:7 Рым 4:6
3:8 Быц 12:3;
3:10 Друг 27:26; Яр 11:3
3:11 Абк 2:4; Рым 1:17; Гал 2:16; Гебр 10:38
3:12 Ляв 18:5; Нэг 9:29; Эзк 20:11; Рым 10:5
3:13 Друг 21:23
3:16 Быц 12:7; 22:18
3:17 Вых 12:40
3:18 Рым 4:14
3:19 Дз 7:53; Гебр 2:2
3:20 Друг 6:4; Рым 3:30

22. Але Пісаньне замкнула ўсё пад грэхам, каб абяцаньне з веры Ісуса Хрыста было дадзена тым, якія вераць.

23. А перш, чым прыйшла вера, мы былі пад аховаю Закону, замкнёныя дзеля [атрыманьня] веры, якая мела адкрыцца.

24. Так што Закон стаўся нашым выхавацелем да Хрыста, каб нам быць апраўданымі з веры.

25. А калі прыйшла вера, мы ўжо не пад выхавацелем,

26. бо ўсе вы — сыны Божыя праз веру ў Хрыста Ісуса.

27. Бо ўсе тыя, хто ў Хрыста ахрысьціліся, у Хрыста апрануліся.

28. Няма ані Юдэя, ані Грэка; няма ані слугі, ані свабоднага; няма ані мужчыны, ані жанчыны, бо ўсе вы адно ў Хрысьце Ісусе.

29. А калі вы — Хрыстовыя, дык вы — насеньне Абрагама і паводле абяцаньня — спадкаемцы.

Разьдзел 4

Кажу вось: увесь час, пакуль спадкаемца — немаўля, ён нічым ня лепшы за слугу, хоць ён пан усяго,

2. але ён пад наглядчыкамі і аканомамі аж да вызначанага ба́цькам часу.

3:26 Ян 1:12
3:27 1 Кар 12:12-13
3:28 Рым 10:12
3:29 Рым 4:13

3. Гэтак і мы, калі былі немаўлятамі, былі паняволеныя стыхіям сьвету.

4. А калі прыйшла поўня часу, Бог паслаў Сына Свайго, Які быў з жанчыны і быў пад Законам,

5. каб адкупіць тых, якія пад Законам, каб нам атрымаць усынаўленьне.

6. А як вы — сыны, Бог паслаў у сэрцы вашыя Духа Сына Свайго, Які кліча: «Абба́, Ойча!»

7. Так што ты ўжо не слуга, але сын; а калі сын, дык і спадкаемца Бога праз Хрыста.

8. Але тады, ня ведаючы Бога, вы служылі тым, якія паводле прыроды ня ёсьць богі.

9. Цяпер жа, пазнаўшы Бога, а больш пазнаныя Богам, як вы вяртаецеся ізноў да нядужых і ўбогіх стыхіяў, якім зноў хочаце служы́ць нанова?

10. Вы сочыце за днямі, і месяцамі, і порамі, і гадамі.

11. Баюся за вас, ці не надарма́ я працаваў у вас.

12. Прашу вас, браты, будзьце, як і я, бо і я, як вы. Вы нічым ня скрыўдзілі мяне.

13. А вы ведаеце, што я ў нядужасьці цела дабравесьціў вам раней,

4:5 Рым 8:15-17

14. і вы не пагáрдзілі спакусай маёй, якая ў целе маім, і не адапхнулі, але прынялі мяне, як анёла Божага, як Хрыста Ісуса.

15. Дык якое было шчасьце вашае! Бо сьведчу вам, што калі б было магчыма, вырваўшы вочы вашыя, вы далі б мне.

16. Дык ці ж я стаўся ворагам вашым, кажучы вам праўду?

17. Рупяцца пра вас нядобра, але хочуць аддзяліць вас [ад нас], каб вы рупіліся пра іх.

18. А добра рупіцца пра добрае заўсёды, а ня толькі, калі я прысутны ў вас,

19. дзеткі мае, якімі ізноў мýчуся ў радзíнах, пакуль не ўкшталтуецца ў вас Хрыстос.

20. Хацеў бы я цяпер быць прысутным у вас і зьмяніць голас мой, бо я зьбянтэжаны вамі.

21. Скажыце мне вы, якія хочаце быць пад Законам: ці ж вы ня слухаеце Закону?

22. Бо напісана, што Абрагам меў двух сыноў: аднаго ад служкі і аднаго ад свабоднай.

23. Але той, які ад служкі, народжаны паводле цела, а той, які ад свабоднай,— праз абяцаньне.

24. Гэта ёсьць алегорыя. Бо гэта два запаветы: адзін — ад гары Сынай, які нараджае на няволю, які ёсьць Агар,

4:22 Быц 16:15; 21:2

25. бо Агар ёсьць гара Сынай у Арабіі і адпавядае цяперашняму Ерусаліму, які ў няволі з дзецьмі сваімі;

26. а Ерусалім, які ўверсе,— свабодны, ён ёсьць маці ўсім нам.

27. Бо напісана: «Узьвесялíся, няплодная, якая не нараджала; загукáй і закрычы, якая ня мучылася ў радзíнах, бо шмат дзяцей у самотнай, больш, чым у той, якая мае мужа».

28. А мы, браты, паводле Ісака — дзеці абяцаньня.

29. Але як тады той, які быў народжаны паводле цела, перасьледаваў таго, які паводле духа, гэтак і цяпер.

30. Але што кажа Пісаньне? «Вы́жані служку і сына ейнага, бо сын служкі ня будзе спадкаемцам разам з сы́нам свабоднай».

31. Дык вось, браты, мы — дзеці ня служкі, але свабоднай.

Разьдзел 5

Дык стойце ў свабодзе, якою вызваліў нас Хрыстос, і не патрапляйце ізноў пад ярмо няволі.

4:27 Іс 54:1
4:29 Быц 21:9
4:30 Быц 21:10

2. Вось я, Павал, кажу вам, што, калі вы абрэзваецеся,

Хрыстос вам ня дасьць ніякай карысьці.

3. Зноў жа сьведчу ўсякаму чалавеку, які абрэзваецца, што ён павінен выканаць увесь Закон.

4. Вы, якія апраўдваецеся праз Закон, зьнішчылі [ў сабе] Хрыста, адпалі ад ласкі.

5. Бо мы духам праз веру чакаем надзеі праведнасьці.

6. Бо ў Хрысьце Ісусе ня мае сілы ані абразаньне, ані неабразаньне, але вера, якая дзейнічае праз любоў.

7. Вы беглі добра. Хто перашкодзіў вам, каб вы ня мелі перакананасьці ў праўдзе?

8. Гэткае перакананьне не ад Таго, Які вас кліча.

9. Малая кі́сьля ўсё цеста квасіць.

10. Я перакананы наконт вас у Госпадзе, што вы ня будзеце думаць аніяк іначай. А той, хто вас трывожыць, хто б ён ні быў, атрымае асуджэньне.

11. Калі ж я, браты, усё яшчэ абвяшчаю абразаньне, чаму я перасьледаваны? Тады зьнішчанае будзе згаршэньне крыжа.

12. О, каб былі адсечаны тыя, якія вас бунтуюць!

13. Бо вы да свабоды пакліканыя, браты. Толькі каб свабода ня [сталася] нагодай для [пажаданьняў] цела, але праз любоў служы́це адзін аднаму.

14. Бо ўвесь Закон у адным слове спаўняецца: «Любі бліжняга твайго як самога сябе».

15. Калі ж адзін аднога кусаеце і зьядаеце, глядзіце, ня будзьце зьнішчаныя адзін адным.

16. А я кажу: хадзіце [паводле] духа і пажаданьняў цела не спаўняйце.

17. Бо цела жадае насупраць духу, а дух — насупраць целу: яны адзін аднаму працівяцца, каб вы рабілі ня тое, што б хацелі.

18. Калі ж вы ведзеныя духам, вы не пад Законам.

19. А ўчынкі цела яўныя, яны ёсьць чужалоства, распуста, нячыстасьць, бессаромнасьць,

20. ідалапаклонства, чараўніцтва, варожасьць, сваркі, рэўнасьць, ярасьць, сварлівасьць, нязгода, герэзіі,

21. зайздрасьць, забойствы, п'янства, гулянкі і падобнае гэтаму. Гэта наперад кажу вам, як і раней казаў, што тыя, якія гэтак робяць, не ўспадкаемяць Валадарства Божага.

22. Плод жа Духа — любоў, радасьць, супакой,

5:9 1 Кар 5:6
5:13 1 Пт 2:16
5:14 Ляв 19:18; Мк 12:31; Рым 13:9; Як 2:8
5:17 Рым 7:15-23
5:19 1 Кар 6:9-10; Эф 5:5
5:22 Эф 5:9

доўгацярплівасьць, ласкавасьць, добрасьць, вера,

23. ціхасьць, стрыманасьць. Супраць гэтакіх няма Закону.

24. А тыя, якія Хрыстовыя, укрыжавалі цела з пакутамі і пажаданьнямі.

25. Калі мы жывем [паводле] Духа, дык і ходзім сьледам за Духам.

26. Не шукайма пустой славы, адзін аднаго раздражняючы, адзін аднаму зайздросьцячы.

Разьдзел 6

Браты, калі і ўпадзе чалавек у які праступак, вы, духоўныя, выпраўляйце гэткага ў духу ціхасьці, зважаючы на сябе, каб ня быць спакýшаным.

2. Насіце цяжары адзін аднага, і гэтак споўніце закон Хрыстовы.

3. Бо калі хто думае, што ён ёсьць нешта, будучы нічым, ашуквае самога сябе.

4. А кожны няхай выспрабоўвае справы свае, і тады будзе мець пахвалу толькі адносна сябе, а не адносна другога.

5. Бо кожны панясе свой цяжáр.

6. А хто навучаецца ў слове, няхай дзеліцца ўсякім дабром з тым, хто навучае.

6:9 2 Тэс 3:13
6:15 Кал 3:11

7. Не падманвайцеся, з Бога не пасьмяешся. Бо што чалавек сее, тое і будзе жаць.

8. Хто сее ў цела сваё, з цела будзе жаць сапсутасьць; а хто сее ў Дух, з Духа будзе жаць жыцьцё вечнае.

9. А робячы дабро, ня будзем журы́цца, бо ў свой час будзем жаць, калі не саслабеем.

10. Дык пакуль маем час, будзем рабіць дабро ўсім, а найбольш — сваім у веры.

11. Бачыце, якімі вялікімі літарамі напісаў я вам сваёю рукою.

12. Тыя, якія хочуць мець добры выгляд паводле цела, прымушаюць вас абрэзвацца толькі дзеля таго, каб ня быць ім перасьледаванымі за крыж Хрыстовы.

13. Бо нават тыя, што абрэзваюцца, самі не захоўваюць Закон, але хочуць, каб вы абрэзваліся, каб хвалі́цца целам вашым.

14. А мне няхай не надарыцца хвалі́цца, хіба толькі крыжам Госпада нашага Ісуса Хрыста, праз які для мяне сьвет укрыжаваны, і я — для сьвету.

15. Бо ў Хрысьце Ісусе ня ма́е аніякай сілы ані абразаньне, ані неабразаньне, але новае стварэньне.

16. І хто ходзіць паводле гэтага правіла, на тых — супакой і міласэрнасьць, і на Ізраіль Божы.

17. Нарэшце, няхай ніхто не дадае мне працы, бо я нашу пазна́кі Госпада Ісуса на целе маім.

18. Ласка Госпада нашага Ісуса Хрыста з духам вашым, браты. Амэн.

ПАСЛАНЬНЕ ДА ЭФЭСЦАЎ АПОСТАЛА ПАЎЛА

Разьдзел 1

1:1 Дз 18:19-21; 19:1
1:2 Рым 1:7; 1 Кар 1:3; 2 Кар 1:2
1:4 Кал 1:22; 2 Цім 1:9
1:7 Кал 1:14; 1 Пт 1:18-19
1:13 Эф 4:30

Павал, апостал Ісуса Хрыста з волі Божай,— сьвятым, што ў Эфэсе, і верным у Хрысьце Ісусе:

2. ласка вам і супакой ад Бога Айца нашага і Госпада Ісуса Хрыста.

3. Дабраслаўлёны Бог і Айцец Госпада нашага Ісуса Хрыста, Які дабраславіў нас у Хрысьце ўсякім духоўным дабраслаўленьнем у нябёсах,

4. бо Ён выбраў нас у Ім да стварэньня сьвету, каб быць нам сьвятымі і беззаганнымі перад Ім у любові,

5. прадвызначыўшы нас на ўсынаўленьне Сабе праз Ісуса Хрыста з упадабаньня волі Сваёй,

6. на пахвалу́ славы ласкі Сваёй, якой абдары́ў нас ва Ўлюбёным,

7. у Якім маем адкупленьне праз кроў Яго, адпушчэньне грахоў, паводле багацьця ласкі Яго,

8. якую Ён шчодра зьявіў нам ва ўсякай мудрасьці і разуменьні,

9. даўшы нам ведаць таямніцу волі Сваёй, паводле ўпадабаньня Свайго, што Ён раней пастанавіў у Сабе,

10. дзеля ўпарадкаваньня поўні часоў, каб усё, што ў небе і што на зямлі, было пад галавою — Хрыстом.

11. У Ім, у Якім і мы сталіся спадкаемцамі, былі мы прадвызначаныя на гэта паводле вызначэньня Таго, Хто ўсё зьдзяйсьняе паводле жаданьня волі Сваёй,

12. каб быць нам на пахвалу́ славы Яго, нам, якія раней спадзяваліся на Хрыста.

13. У Ім і вы, пачуўшы слова праўды, Эва́нгельле вашага збаўленьня, і паверыўшы ў Яго, запячатаныя абяцаным Духам Сьвятым,

14. Які ёсьць зару́ка спадчыны нашае на выкупленьне ўдзелу, на пахвалу́ славы Яго.

15. Дзеля гэтага і я, пачуўшы пра вашую веру ў Хрыста Ісуса і пра любоў да ўсіх сьвятых,

16. няспынна дзякую за вас Богу, узгадваючы пра вас у малітвах маіх,

17. каб Бог Госпада нашага Ісуса Хрыста, Айцец славы, даў вам Духа мудрасьці і адкрыцьця́ ў пазнаньні Яго,

18. прасьветленыя вочы сэрца вашага, каб вы ўбачылі, якая ёсьць надзея пакліканьня Яго, і якое багацьце славы спадчыны Яго для сьвятых,

19. і якая бязьмерная вялікасьць моцы Яго для нас, якія вераць праз дзеяньне ўладнай магутнасьці Яго,

20. якою Ён дзейнічаў у Хрысьце, уваскрасіўшы Яго з мёртвых і пасадзіўшы праваруч Сябе ў небе,

21. вышэй за ўсякае начальства, і ўладу, і сілу, і панаваньне, і ўсякае імя, названае ня толькі ў гэтым веку, але і ў будучым,

22. і ўсё Ён скарыў пад ногі Ягоныя і даў Яго за галаву над усім у Царкве,

23. якая ёсьць Цела Ягонае, поўня Таго, Які ўсё ў-ва ўсім напаўняе.

Разьдзел 2

І вас, мёртвых праз праступкі і грахі вашыя,

2. у якіх вы некалі хадзілі паводле веку гэтага сьвету, па волі князя, які валадарыць у паветры, духа, які дзейнічае цяпер у сынах непакорнасьці,—

3. між якімі і мы ўсе жылі некалі ў пажаданьнях цела нашага, выконваючы волю цела і думак, і былі па прыродзе дзецьмі гневу, як і іншыя,—

4. Бог, багаты міласэрнасьцю, праз вялікую любоў Сваю, якою палюбіў нас,

5. і нас, мёртвых праз праступкі, ажывіў разам з Хрыстом,— ласкай вы збаўленыя,—

6. і ўваскрасіў, і пасадзіў у нябёсах у Хрысьце Ісусе,

7. каб зьявіць у вяках, якія прыходзяць, бязьмернасьць багацьця ласкі Сваёй у ласкавасьці да нас у Хрысьце Ісусе.

8. Бо ласкаю вы збаўленыя праз веру; і гэта не ад вас — Божы дар:

9. не праз учынкі, каб ніхто не хваліўся.

10. Бо мы — твор Ягоны, створаныя ў Хрысьце Ісусе на добрыя ўчынкі, якія Бог загадзя прыгатаваў, каб мы ў іх хадзілі.

11. Дзеля гэтага памятайце, што вы, некалі пагане целам, называныя неабрэзанымі праз тых, якія завуцца абрэзанымі целам [абразаньнем], зробленым рукамі,

1:16 Флп 1:3; 1 Тэс 1:2; Флм 1:4
1:20 Пс 110 (109):1; 1 Пт 3:22
1:22 Пс 8:7; 1 Кар 15:27; Эф 5:23; Кал 1:18
2:1 Кал 2:13
2:8 Дз 15:11

12. што вы былі ў той час без Хрыста, адлучаныя ад грамадзянства Ізраіля і чужыя запаветам абяцаньня, ня маючы надзеі і бязбожнікі ў сьвеце.

13. А цяпер у Хрысьце Ісусе вы, што былі некалі далёка, сталіся блізкімі праз кроў Хрыста.

14. Бо Ён — супакой наш, Які ўчыніў з абодвух адно і зруйнаваў загарадку, што стаяла пасярэдзіне,

15. зьнішчыўшы варожасьць Целам Сваім, Закон прыказаньняў, які быў у пастановах, каб з двух стварыць у Сабе аднаго новага чалавека, прыносячы супакой,

16. і ў адным целе пагадзіць абодвух з Богам праз крыж, забіўшы на ім варожасьць.

17. І, прыйшоўшы, Ён дабравесьціў супакой вам, якія далёка і якія блізка,

18. бо праз Яго абодва маем доступ да Айца ў адным Духу.

19. Дык вы ўжо не чужынцы і ня прыхадні, але суграмадзяне сьвятым і хатнія ў Бога,

20. збудаваныя на падмурку апосталаў і прарокаў, маючы Самога Ісуса Хрыста за ку́тні каме́нь,

21. на якім уся пабудова, разам змацаваная, расьце ў сьвятую бажніцу ў Госпадзе,

22. на якім і вы разам будуецеся на жытло Божае Духам.

Разьдзел 3

Дзеля гэтага вось я, Павал, — вязень Ісуса Хрыста за вас, паганаў.

2. Як вы чулі пра распарадкаваньне ласкі Божае, дадзенае мне дзеля вас,

3. што паводле адкрыцьця́ Ён аб'явіў мне таямніцу, (як я коратка напісаў вышэй,

4. з чаго, чытаючы, можаце зразумець маё разуменьне таямніцы Хрыстовай),

5. якая ў іншых пакаленьнях не была вядомая сына́м чалавечым, як цяпер адкрыта сьвятым апосталам Ягоным і прарокам праз Духа,

6. што і пагане ёсьць суспадчыньнікамі, і адным целам, і супольнікамі абяцаньня Ягонага ў Хрысьце праз Эва́нгельле,

7. якога я стаўся служыцелем паводле да́ру ласкі Божае, дадзенае мне дзеяньнем сілы Яго.

8. Мне, найменшаму з усіх сьвятых, дадзена ласка гэтая — сярод паганаў дабравесьціць пра недасьледнае багацьце Хрыстовае

9. і зрабіць яўным для ўсіх, якое ёсьць распарадкаваньне таямніцы, што схаваная ад

2:12 Кал 1:21-22
2:15 Кал 2:14
2:16 Кал 1:20
2:17 Іс 57:19; Дз 10:36
2:20 1 Кар 3:11
3:3 Эф 1:9
3:4 Кал 1:26-27
3:8 Гал 1:15-16
3:9 Рым 14:24; Кал 1:26-27

вякоў у Богу, Які стварыў усё праз Ісуса Хрыста,

10. каб цяпер праз Царкву сталася вядомаю начальствам і ўладам у нябёсах разнастайная мудрасьць Божая,

11. паводле адвечнага вызначэньня, якое Ён зрабіў у Хрысьце Ісусе, Госпадзе нашым,

12. у Якім маем адвагу і доступ з пэўнасьцю праз веру ў Яго.

13. Таму прашу вас не журы́цца з прычыны прыгнёту майго дзеля вас, бо гэта ёсьць слава вашая.

14. Дзеля гэтага схіляю калені мае перад Айцом Госпада нашага Ісуса Хрыста,

15. ад Якога мае назоў усякае бацькоўства ў небе і на зямлі,

16. каб Ён даў вам, паводле багацьця славы Сваёй, сілай умацавацца праз Духа Ягонага ва ўнутраным чалавеку,

17. каб Хрыстос пасяліўся праз веру ў сэрцах вашых,

18. каб вы, укараніўшыся і ўмацаваўшыся ў любові, здолелі сьця́міць разам з усімі сьвятымі, што́ ёсьць шырыня і даўжыня, глыбіня і вышыня,

19. і зразумець любоў Хрыстовую, якая вышэй за разуменьне, каб вам напоўніцца ўсёю поўняй Божаю.

20. А Таму, Хто сілаю, якая дзейнічае ў нас, можа зрабіць нашмат больш за ўсё, пра што мы просім або разумеем,

21. Яму слава ў Царкве ў Хрысьце Ісусе ва ўсіх пакаленьнях на вякі вякоў. Амэн.

Разьдзел 4

Дык я, вязень у Госпадзе, малю вас хадзіць дастойна пакліканьня, якім вы пакліканыя,

2. з усёй пакорай розуму і ціхасьцю, з доўгацярплівасьцю, церпячы адзін аднаго з любоўю,

3. намагаючыся захаваць еднасьць духа ў саюзе супакою.

4. Адно Цела і адзін Дух, як вы і пакліканыя да аднае надзеі вашага пакліканьня;

5. Адзін Госпад, адна вера, адно хрышчэньне,

6. Адзін Бог і Айцец усіх, Які над усімі, і праз усіх, і ў-ва ўсіх вас.

7. А кожнаму з нас дадзена ласка паводле меры да́ру Хрыстовага.

8. Дзеля гэтага і кажа: «Узыйшоўшы на вышыню, паланіў палон і даў дары́ людзям».

9. А «ўзыйшоў» што ёсьць, як ня тое, што ён спачатку зыходзіў у прадонныя месцы зямлі?

4:2 Кал 3:12-13
4:6 Мал 2:10
4:8 Пс 68 (67):19

10. Зыйшоўшы, Ён ёсьць і Той, Які ўзыйшоў вышэй за ўсе нябёсы, каб споўніць усё.

11. І Ён паставіў адных апосталамі, другіх прарокамі, іншых эвангелістамі, іншых пастырамі і настаўнікамі

12. дзеля ўдасканальваньня сьвятых на справу служэньня, на будаваньне Цела Хрыстовага,

13. пакуль усе дойдзем да еднасьці веры і пазнаньня Сына Божага, да мужа дасканалага, да меры ўзросту поўні Хрыстовае,

14. каб мы не былі больш немаўлятамі, якіх хістае і захапляе ўсякі вецер вучэньня ў хітрыках чалавечых, у подступе хітрага падма́ну,

15. але каб, кажучы праўду ў любові, узрасталі ва ўсім у Таго, Які ёсьць Галава,— Хрыстос,

16. з Якога ўсё Цела, складзенае і злучанае ўсякімі вязямі дапамогі, праз дзейнасьць у сваю меру кожнага члена, расьце дзеля будаваньня самога сябе ў любові.

17. Дык кажу гэта і сьведчу ў Госпадзе, каб вы больш не хадзілі, як іншыя народы ходзяць, у марнасьці розуму свайго,

18. з зацемненым разуменьнем, адлучаныя ад жыцьця Божага праз няведаньне, якое ў іх праз скамяненьне сэрца іхняга.

19. Яны, стаўшыся нячулымі, аддаліся бессаромнасьці, каб рабіць усякую нячыстасьць з хцівасьцю.

20. Але вы ня гэтак пазналі Хрыста,

21. калі чулі Яго і ў Ім навучыліся,— бо праўда ў Ісусе,—

22. каб адкінуць вам ранейшы лад жыцьця старога чалавека, які зьнішчаецца ў манлівых пажаданьнях,

23. а абнавіцца духам розуму вашага

24. і апрануцца ў новага чалавека, які створаны паводле Бога ў праведнасьці і сьвятасьці праўды.

25. Дзеля гэтага, адкінуўшы хлусьню, гаварыце кожны праўду бліжняму свайму, бо мы члены адзін аднаму.

26. Гневайцеся, ды не грашыце: няхай сонца не заходзіць у гневе вашым;

27. і не давайце месца д'яблу.

28. Хто краў, няхай больш не крадзе, а лепш працуе, робячы добрае рукамі сваімі, каб меў што даць таму, хто мае патрэбу.

29. Аніякае благое слова няхай не выходзіць з вуснаў

4:11 1 Кар 12:28
4:16 Кал 2:19
4:17 Рым 1:21; 1 Пт 4:3
4:22 Кал 3:9
4:24 Быц 1:26; Кал 3:10
4:25 Зах 8:16
4:26 Пс 4:5
4:28 1 Тэс 4:11; 2 Тэс 3:10
4:29 Эф 5:4

вашых, а толькі добрае дзеля збудаваньня ў веры, каб ласку давала тым, што слухаюць.

30. І не засмучайце Сьвятога Духа Божага, Якім вы запячатаныя на дзень адкупленьня.

31. Усякая горыч, і ярасьць, і гнеў, і крык, і блюзьнерствы няхай будуць аддаленыя ад вас разам з усім ліхім.

32. Будзьце ж адзін да аднаго добрымі, спагадлівымі, прабачаючы адзін аднаму, як і Бог у Хрысьце прабачыў вам.

Разьдзел 5

Дык будзьце пераймальнікамі Бога, як дзеці ўлюбёныя,

2. і хадзіце ў любові, як і Хрыстос палюбіў нас і выдаў Сябе за нас, як дар і ахвяру Богу, на водар салодкі.

3. А распуста і ўсякая нячыстасьць або хцівасьць няхай і не называюцца ў вас, як і належыць сьвятым,

4. ані агідныя і пустыя словы або жарты непрыстойныя, але лепш падзяка.

5. Бо ведайце, што ніякі распусьнік, або нячысты, або хцівец, які зьяўляецца ідалапаклоньнікам, ня мае спадчыны ў Валадарстве Хрыста і Бога.

4:30 Эф 1:13
4:32 Мц 6:14; Мк 11:25; Кал 3:13

5:2 Вых 29:18; Пс 40 (39):7
5:3 Кал 3:5
5:4 Эф 4:29
5:5 1 Кар 6:9-10; Гал 5:19-21

5:6 Мц 24:4; Мк 13:5; Кал 2:8; 2 Тэс 2:3
5:9 Гал 5:22-23
5:11 1 Цім 5:20
5:16 Кал 4:5
5:17 Рым 12:2
5:18 Прп 23:20; Рым 13:13

6. Няхай ніхто не падманвае вас пустымі словамі, бо за гэта прыходзіць гнеў Божы на сыноў непакорнасьці.

7. Дык ня будзьце супольнікамі іх.

8. Вы былі некалі цемрай, а цяпер — сьвятло ў Госпадзе; хадзіце ж, як дзеці сьвятла,

9. бо плод Духа ёсьць ва ўсякай добрасьці, і праведнасьці, і праўдзе.

10. Выпрабоўвайце, што падабаецца Богу,

11. і ня ўдзельнічайце ў бясплодных справах цемры, а лепш дакарайце.

12. Бо пра тое, што робіцца імі патаемна, сорамна і гаварыць.

13. Але ўсё, дакаранае сьвятлом, робіцца яўным, бо ўсё, што робіцца яўным, ёсьць сьвятло,

14. таму сказана: «Устань, ты, які сьпіш, і ўваскрэсьні з мёртвых, і асьвеціць цябе Хрыстос».

15. Дык глядзіце, хадзіце дакладна, не як бязглуздыя, але як мудрыя,

16. выкупляючы час, бо дні злыя.

17. Дзеля гэтага ня будзьце неразумнымі, але пазнавайце, якая ёсьць воля Госпада.

18. І не ўпівайцеся віном, бо ў ім распуста, але напаўняйцеся Духам,

19. гаворачы да сябе псальмамі, і гімнамі, і сьпевамі духоўнымі, сьпяваючы і граючы Госпаду ў сэрцах вашых,

20. дзякуючы заўсёды і за ўсё Богу і Айцу ў імя Госпада нашага Ісуса Хрыста,

21. падпарадкоўваючыся адзін аднаму ў страху Божым.

22. Жанчыны, падпарадкоўвайцеся мужа́м сваім, як Госпаду,

23. бо муж ёсьць галава жонкі, як і Хрыстос — галава Царквы, і Ён жа — Збаўца цела.

24. Але як Царква падпарадкоўваецца Хрысту, гэтак і жонкі сваім мужа́м у-ва ўсім.

28. Мужы, любі́це жонак сваіх, як і Хрыстос палюбіў Царкву і выдаў Сябе за яе,

26. каб асьвяціць яе, ачысьціўшы абмыцьцём водным у слове,

27. каб паставіць яе Сабе слаўнаю Царквою, бяз плямы, ці заганы, ці чаго падобнага, але каб яна была сьвятая і беззаганная.

28. Гэтак павінны мужы любі́ць сваіх жонак, як целы свае: хто лю́біць жонку сваю, самога сябе лю́біць.

29. Бо ніхто ніколі ня меў нянавісьці да цела свайго, але жы́віць і грэе яго, як і Госпад Царкву.

5:19 Кал 3:16-17
5:20 1 Тэс 5:18
5:22 Кал 3:18; Ціт 2:5; 1 Пт 3:1
5:23 1 Кар 11:3; Эф 1:22; Кал 1:18
5:25 Кал 3:19; 1 Пт 3:7

5:30 1 Кар 6:15
5:31 Быц 2:24; Мц 19:5; 1 Кар 6:16

6:1 Прп 23:22; Кал 3:20
6:2 Вых 20:12; Друг 5:16; Мц 15:4; Мк 7:10
6:4 Кал 3:21
6:5 Кал 3:22-25; 1 Цім 6:1; Ціт 2:9; 1 Пт 2:18

30. Бо мы — члены цела Яго, ад цела Яго і ад костак Яго.

31. Дзеля гэтага пакіне чалавек бацьку свайго і маці, і прылепіцца да жонкі сваёй, і будуць двое адным целам.

32. Таямніца гэтая вялікая; а я кажу пра Хрыста і Царкву.

33. Зрэшты, і вы, кожны па сабе, няхай лю́біць жонку сваю як сябе; а жонка няхай баіцца мужа.

Разьдзел 6

Дзеці, слухайцеся бацькоў сваіх у Госпадзе, бо ў гэтым праведнасьць.

2. «Шануй бацьку твайго і маці»,— гэта першае прыказаньне з абяцаньнем:

3. «каб было табе добра, і быў ты даўгалетнім на зямлі».

4. І вы, бацькі́, не раздражняйце дзяцей вашых, але выхоўвайце іх у дысцыплінаваньні і напамінаньні Госпадавым.

5. Слу́гі, слухайцеся гаспадароў паводле цела, са страхам і трымценьнем, у шчырасьці сэрца вашага, як Хрыста,

6. не на вачах толькі паслугуючы, як тыя, што людзям дагаджа́юць, але як слу́гі Хрыстовыя, якія выконваюць волю Божую ад душы́,

7. з зычлівасьцю служачы Госпаду, а ня людзям,

8. ведаючы, што кожны, хто зробіць добрае, атрымае тое самае ад Госпада, ці ён нявольнік, ці вольны.

9. І вы, гаспадары, тое самае рабіце ім, паслабляючы пагрозы, ведаючы, што і ў вас саміх Госпад ёсьць у небе, і ў Яго няма ўзіраньня на аблічча.

10. Нарэшце, браты мае, умацоўвайцеся ў Госпадзе і ва ўладзе магутнасьці Яго.

11. Апраніцеся ў-ва ўсю зброю Божую, каб маглі ўстаяць супраць хітрыкаў д'ябла,

12. бо нашая барацьба ня супраць крыві і цела, але супраць начальстваў, супраць уладаў, супраць сусьветных дзяржаўцаў цемры гэтага веку, супраць духаў зласьлівасьці ў нябёсах.

13. Дзеля гэтага вазьміце ўсю зброю Божую, каб вы маглі супрацьстаць у дзень злы і, усё зрабіўшы, застацца стаяць.

14. Дык станьце, падперазаўшы паясьніцу вашую праўдаю, і апрануўшы панцыр праведнасьці,

15. і абуўшы ногі ў гатовасьць дабравесьціць супакой,

6:8
2 Кар 5:10
6:9
Ляв 25:43; Друг 10:17; 2 Лет 19:7; Дз 10:34; Рым 2:11; Кал 3:25; 4:1
6:10
2 Цім 2:1
6:14
Іс 11:5; 1 Тэс 5:8
6:15
Іс 52:7

16. і па-над усё ўзяўшы шчыт веры, якім зможаце затушыць усе распаленыя стрэлы злога.

17. І шалом збаўленьня прыйміце, і меч Духа, які ёсьць слова Божае.

18. Усякаю малітваю і просьбаю маліцеся ў-ва ўсякі час у Духу, і ва ўсім гэтым чувайце з усёй настойлівасьцю і просьбамі за ўсіх сьвятых

19. і за мяне, каб мне дадзена было слова, адчыніўшы вусны мае, адважна паведамляць таямніцу Эва́нгельля,

20. дзеля якога я спаўняю пасольства ў ланцугах, каб у ім я гаварыў адважна, як і мушу гаварыць.

21. А каб і вы ведалі пра мяне, што я раблю, усё вам паведаміць Тыхік, улюбёны брат і верны служыцель у Госпадзе,

22. якога я і паслаў да вас дзеля гэтага самага, каб вы даведаліся пра нас і каб ён суцешыў сэрцы вашыя.

23. Супакой братáм і любоў з вераю ад Бога Айца і Госпада Ісуса Хрыста.

24. Ласка з усімі, якія любяць Госпада нашага Ісуса Хрыста ў незьнішчальнасьці. Амэн.

6:17
Іс 59:17; Гебр 4:12
6:18
Лк 18:1; Кал 4:2; 1 Тэс 5:17
6:21
Дз 20:4; Кал 4:7-8; 2 Цім 4:12

ПАСЛАНЬНЕ ДА ФІЛІПЯНАЎ АПОСТАЛА ПАЎЛА

Разьдзел 1

1:1 Дз 16:12
1:2 Кал 1:3
1:3 Эф 1:16; 1 Тэс 1:2

Павал і Цімафей, слу́гі Ісуса Хрыста,— усім сьвятым у Хрысьце Ісусе, якія ў Філіпах, з епіскапамі і дыяканамі:

2. ласка вам і супакой ад Бога Айца нашага і Госпада Ісуса Хрыста.

3. Дзякую Богу майму пры ўсякім успаміне пра вас,

4. заўсёды ў кожнай просьбе маёй за ўсіх вас просячы з радасьцю,

5. за вашую супольнасьць у Эва́нгельлі ад першага дня аж да цяперашняга,

6. маючы пэўнасьць у тым, што Той, Які пачаў у вас добрую справу, будзе зьдзяйсьняць [яе] аж да дня Ісуса Хрыста,

7. як справядліва мне думаць адносна ўсіх вас, бо я маю вас у сэрцы як у путах маіх, так і ў абароне, і ў сьцьвярджэньні Эва́нгельля, вас, якія ўсе — удзельнікі са мною ў ласцы.

8. Бо Бог мне сьведка, як я прагну ўсіх вас сэрцам Ісуса Хрыста;

1:13 Дз 28:30

9. і малюся пра тое, каб любоў вашая яшчэ больш і больш памнажалася ў пазнаньні і ўсякім разуменьні,

10. каб, выпрабоўваючы, што лепшае, вы былі чыстымі і без спатыкненьня ў дзень Хрыстовы,

11. напоўненымі пладамі праведнасьці праз Ісуса Хрыста на славу і пахвалу́ Божую.

12. Хачу, браты, каб вы даведаліся, што тое, што са мной [сталася], выйшла больш на посьпех Эва́нгельля,

13. так што путы мае ў Хрысьце сталіся яўнымі ў-ва ўсёй прэторыі і ўсім іншым,

14. і многія з братоў у Госпадзе, пераканаюыя путамі маімі, яшчэ больш адважыліся бяз страху гаварыць Слова.

15. Некаторыя, праўда,— з зайздрасьці і сваркі, а некаторыя — з упадабаньня абвяшчаюць Хрыста.

16. Тыя, што ў сварлівасьці,— прапаведуюць Хрыста ня чыста, мяркуючы павялічыць прыгнёт путаў маіх,

17. а тыя, што ў любові,— ведаючы, што дзеля абароны Эва́нгельля я пастаўлены.

18. Бо што з гэтага? Усякім чынам, ці дзеля віду, ці праўдзіва, Хрыстос прапаведуецца, і я з гэтага радуюся і буду радавацца.

19. Бо я ведаю, што гэта станецца мне на збаўленьне праз вашыя просьбы і дапамогу Духа Ісуса Хрыста,

20. паводле спадзяваньня і надзеі маёй, што я ні ў чым ня буду асаромлены, але з усёй адвагай, як заўсёды, гэтак і цяпер, будзе ўзьвялічаны Хрыстос у целе маім, ці то жыцьцём, ці то сьмерцю.

21. Бо для мяне жыцьцё — Хрыстос, і сьмерць — набытак.

22. А як жыцьцё ў целе [дае] плод маёй справе, ня ведаю, што і выбраць.

23. Бо цягне адно і другое. Ма́ю жаданьне разьвязацца і быць з Хрыстом, і гэта нашмат лепш,

24. а заставацца ў целе больш патрэбна дзеля вас.

25. І я напэўна ведаю, што застануся і затрымаюся з усімі вамі дзеля вашага посьпеху і радасьці веры,

26. каб пахвала́ вашая ў Хрысьце Ісусе памнажалася ў-ва мне, калі зноў прыйду да вас.

1:23
2 Кар 5:8

1:27
Юда 1:3
1:30
Дз 16:19-40

2:2
Рым 15:5;
1 Кар 1:10;
2 Кар 13:11;
1 Пт 3:8

27. Толькі жывіце дастойна Эва́нгельля Хрыстовага, каб мне, ці як прыйду і ўбачу вас, ці адсутны, чуць пра вас, што вы стаіцё ў адным духу, змагаючыся аднадушна за веру Эва́нгельскую

28. і ані ў чым не палохаючыся супраціўнікаў. Гэта для іх ёсьць доказ загубы, а для вас — збаўленьня, і гэта ад Бога,

29. бо вам дадзена дзеля Хрыста ня толькі верыць у Яго, але і цярпець дзеля Яго,

30. маючы такое самае змаганьне, якое вы бачылі ў-ва мне і цяпер чуеце пра мяне.

Разьдзел 2

Дык калі ёсьць якое пацяшэньне ў Хрысьце, калі ёсьць якая патоля любові, калі ёсьць якая супольнасьць Духа, калі ёсьць якая сардэчнасьць і міласэрнасьць,

2. дапоўніце маю радасьць, каб вы тое самае думалі, тую самую любоў мелі, былі аднадушныя і аднадумныя,

3. нічога ня [робячы] дзеля сварлівасьці ці дзеля пустое пахвальбы́, але ў пакоры розуму шануючы адзін аднога як вышэйшых за сябе.

4. Не на сваё [толькі] няхай кожны зважае, але і на тое, што іншых.

5. Бо няхай тое ў вас думаецца, што і ў Хрысьце Ісусе,

6. Які, маючы постаць Бога, не лічыў захопам быць роўным Богу,

7. але прынізіў Сябе, прыняўшы постаць слугі, стаўшыся на падабенства людзей і знойдзены выглядам, як чалавек,

8. панізіў Сябе, стаўшыся паслухмяным ажно да сьмерці, і сьмерці крыжовай.

9. Дзеля гэтага і Бог узвысіў Яго і даў Яму імя па-над усякае імя,

10. каб у імя Ісуса схілілася ўсякае калена нябесных, зямных і падземных

11. і каб усякі язык вызнаваў, што Госпад Ісус Хрыстос у славу Бога Айца.

12. Так што, улюбёныя мае, як вы заўсёды слухаліся, ня толькі, калі я прыходзіў, але шмат больш цяпер, у адсутнасьць маю, са страхам і трымценьнем зьдзяйсьняйце збаўленьне сваё,

13. бо Бог ёсьць Той, Які дзейнічае ў вас паводле ўпадабаньня [Свайго], каб вы і хацелі, і дзейнічалі.

14. Усё рабіце без нараканьняў і хістаньняў,

15. каб вы былі беззаганнымі і шчырымі дзецьмі Божымі, беззаганнымі сярод пакаленьня скрыўленага і сапсаванага, у якім вы сьвеціце, як сьвятло ў сьвеце,

16. захоўваючы слова жыцьця, на пахвалу́ маю ў дзень Хрыстовы, што я не надарма́ бег і не надарма́ працаваў.

17. Але калі я і ахвяруюся на ахвяру і служэньне веры вашай, я радуюся, і радуюся разам з усімі вамі.

18. З гэтага самага і вы радуйцеся, і радуйцеся разам са мною.

19. А я спадзяюся ў Госпадзе Ісусе хутка паслаць да вас Цімафея, каб і я ўсьцешыўся, даведаўшыся пра вас.

20. Бо ня маю нікога роўнага душою, хто б гэтак шчыра пра вас клапаціўся.

21. Бо ўсе шукаюць свайго, а не таго, што Хрыста Ісуса.

22. А яго выпрабаванасьць вы ведаеце, бо ён, як сын бацьку, служыў мне дзеля Эва́нгельля.

23. Дык я спадзяюся паслаць яго неадкладна, як толькі даведаюся адносна сябе.

24. Бо я пэўны ў Госпадзе, што і сам хутка прыйду.

25. Я палічыў патрэбным паслаць да вас Эпафрадыта, брата, і супрацоўніка, і таварыша майго, а вашага пасланца і служыцеля ў патрэбе маёй,

2:6 Кал 1:15
2:9 Гебр 1:4
2:10 Іс 45:23; Рым 14:11
2:15 Друг 32:5; Мц 5:14,16
2:17 2 Цім 4:6

26. бо ён жадаў [бачыць] усіх вас і тужы́ў, што вы пачулі пра нядужасьць ягоную.

27. Бо ён быў хворы амаль сьмяротна; але Бог зьлітаваўся над ім, дый не над ім толькі, але і нада мною, каб ня меў я смутку да смутку.

28. Дык я хутчэй паслаў яго, каб вы, убачыўшы яго ізноў, узрадаваліся, і каб я ня быў засмучаны.

29. Дык прыйміце яго ў Госпадзе з усякай радасьцю і мейце гэтакіх ў паважаньні,

30. бо ён за справу Хрыстовую быў блізкі да сьмерці, ня дбаючы пра душу́ [сваю], каб дапоўніць нястачу служэньня вашага мне.

Разьдзел 3

Нарэшце, браты мае, радуйцеся ў Госпадзе. Пісаць вам гэта для мяне ня цяжка, а для вас карысна.

2. Зважайце на сабак, зважайце на благіх работнікаў, зважайце на нібыта абрэзаных,

3. бо абрэзаныя — гэта мы, якія служым Богу духам, і хвалімся ў Хрысьце Ісусе, і ня ў целе маем спадзяваньне;

4. хоць я маю пэўнасьць і ў целе. Калі хто іншы думае спадзявацца на цела, дык я больш,

5. абрэзаны ў восьмы дзень, з роду Ізраіля, з калена Бэн'яміна, Гебрай з Гебраяў, паводле Закону — фарысэй,

6. які праз руплівасьць перасьледаваў Царкву, паводле праведнасьці, якая з Закону,— беззаганны.

7. Але тое, што для мяне было набыткам, дзеля Хрыста я палічыў за стра́ту.

8. І больш таго, усё лічу за стра́ту дзеля вышэйшага пазнаньня Хрыста Ісуса, Госпада майго, дзеля Якога я ўсё страціў і лічу за гной, каб Хрыста здабыць

9. і апынуцца ў Ім, маючы не маю́ праведнасьць, якая праз Закон, але тую, якая праз веру ў Хрыста, праведнасьць ад Бога праз веру,

10. каб пазнаць Яго, і сілу ўваскрасеньня Яго, і супольнасьць пакутаў Яго, прыпадабняючыся сьмерці Яго,

11. каб толькі дасягнуць паўстаньня з мёртвых.

12. Не таму, што я ўжо атрымаў ці ўжо споўніў [усё], але імкнуся, ці не дасягну і я таго, як мяне дасягнуў Хрыстос Ісус.

13. Браты, я не лічу сябе, што дасягнуў, а толькі, забываючыся пра тое, што ззаду, і імкнучыся да таго, што наперадзе,

3:5 Дз 23:6; 26:5; Рым 11:1
3:6 Дз 8:3; 22:4; 26:9-11

14. імчу да мэты, да ўзнагароды пакліканьня Божага, якое з гары ў Хрысьце Ісусе.

15. Дык усе, хто дасканалыя, будзем думаць гэтак. А калі вы што іначай думаеце, і гэтае Бог вам адкрые.

16. Па-за гэтым, чаго мы дасягнулі, паводле гэтага правіла будзем хадзіць і гэтак думаць.

17. Будзьце падобнымі, браты, да мяне, і зважайце на тых, хто гэтак ходзіць, паводле ўзору, які маеце ў нас.

18. Бо многія, пра якіх я часта казаў вам, а цяпер і са сьлязьмі кажу, ходзяць як ворагі крыжа Хрыстовага.

19. Іхні канец — загуба, іхні бог — чэрава, і слава [іхняя] ў сораме іх, яны думаюць пра зямное.

20. А нашае грамадзянства — у небе, адкуль мы і чакаем Збаўцу, Госпада Ісуса Хрыста,

21. Які зьменіць выгляд цела паніжэньня нашага, каб яно сталася падобным да цела славы Яго, дзеяньнем, якім Ён можа падпарадкаваць Сабе ўсё.

Разьдзел 4

Так што, браты мае ўлюбёныя і пажаданыя, радасьць і вянок мой, стойце так у Госпадзе, улюбёныя.

3:17 1 Кар 4:16; 11:1; Флп 4:9; 2 Тэс 3:9
3:18 Рым 16:18
3:20 Гебр 13:14
3:21 1 Кар 15:42-44

2. Эўводзію прашу і Сынтыхею прашу думаць гэтаксама ў Госпадзе.

3. Прашу і цябе, шчыры памочніку, дапамагай тым, якія змагаліся дзеля Эва́нгельля разам са мною, і з Клемэнтам, і з іншымі супрацоўнікамі маімі, імёны якіх у кнізе жыцьця.

4. Радуйцеся заўсёды ў Госпадзе. Ізноў кажу: радуйцеся.

5. Спагаднасьць вашая няхай будзе вядомая ўсім людзям. Госпад блізка!

6. Не турбуйцеся ні пра што, але ў-ва ўсякай малітве і просьбе з падзякай няхай адкрываюцца жаданьні вашыя перад Богам,

7. і супакой Божы, які вышэй за ўсякі розум, няхай захавае сэрцы вашыя і думкі вашыя ў Хрысьце Ісусе.

8. Нарэшце, браты, што ёсьць праўдзівае, што сумленнае, што справядлівае, што чыстае, што вартае любові, што добрай славы, калі ёсьць якая цнота і якая пахвала́,— пра тое думайце.

4:3 Адкр 3:5
4:5 Як 5:8-9
4:7 Кал 3:15
4:9 Рым 15:33; Флп 3:17; 2 Тэс 3:9

9. І чаго вы навучыліся, і што прынялі, і чулі, і бачылі ў-ва мне, тое рабіце, і Бог супакою будзе з вамі.

10. Я вельмі ўзрадаваўся ў Госпадзе, што вы ўжо зноў ажывіліся, каб думаць пра мяне, як і раней думалі, ды ня мелі нагоды.

11. Ня дзеля таго, што я ў нястачы, кажу, бо я навучыўся быць задаволеным тым, што ў мяне ёсьць.

12. Ведаю, як у паніжэньні быць, і ведаю, як у дастатку; навучыўся ўсяго і ў-ва ўсім: і насычацца, і галадаваць, мець і дастатак, і нястачу.

13. Усё магу ў Хрысьце, Які ўмацоўвае мяне.

14. Па-за гэтым, вы добра зрабілі, што ўдзельнічалі ў маім прыгнёце.

15. Вы ж ведаеце, Філіпяне, што на пачатку [абвяшчэньня] Эва́нгельля, калі я выйшаў з Македоніі, ніводная царква не далучылася да мяне праз дораньне і прыняцьцё, акрамя вас адных.

4:15 2 Кар 11:9
4:18 Вых 29:18

16. Вы і ў Тэсалоніку і раз, і два пасылалі паводле патрэбы маёй.

17. Ня тое, каб я шукаў да́ру, але шукаю плоду, які памнажаецца на вашу карысьць.

18. Я ма́ю ўсё і ма́ю дастатак; я напоўнены, атрымаўшы ад Эпафрадыта тое, што ад вас, водар салодкі, ахвяру прыемную, якая падабаецца Богу.

19. А Бог мой няхай напоўніць усякую патрэбу вашую паводле багацьця Свайго ў славе, у Хрысьце Ісусе.

20. Богу ж і Айцу нашаму слава на вякі вякоў. Амэн.

21. Прывітайце кожнага сьвятога ў Хрысьце Ісусе. Вітаюць вас браты, што са мною.

22. Вітаюць вас усе сьвятыя, а найбольш тыя, што з дому цэзара.

23. Ласка Госпада нашага Ісуса Хрыста з усімі вамі. Амэн.

ПАСЛАНЬНЕ ДА КАЛАСЯНАЎ АПОСТАЛА ПАЎЛА

Разьдзел 1

Павал, апостал Ісуса Хрыста з волі Божай, і Цімафей, брат,—

2. тым, што ў Калосах, сьвятым і верным братам у Хрысьце: ласка вам і супакой ад Бога Айца нашага і Госпада Ісуса Хрыста.

3. Дзякуем Богу і Айцу Госпада нашага Ісуса Хрыста, заўсёды молячыся пра вас,

4. пачуўшы пра веру вашую ў Хрыста Ісуса і пра любоў да ўсіх сьвятых,

5. дзеля надзеі, якая вызначана вам у небе, пра што вы раней чулі ў слове праўды Эва́нгельля,

6. якое ёсьць у вас, як і ў-ва ўсім сьвеце, і дае плод, як і між вамі, з таго дня, калі вы пачулі і пазналі ласку Божую ў праўдзе,

7. як і навучыліся ад Эпафраса, улюбёнага таварыша нашага, які ёсьць верным за вас служыцелем Хрыста,

8. які і паведаміў нам пра вашую любоў у духу.

1:3
Флп 1:2-3
1:7
Кал 4:12; Флм 1:23

1:10
1 Тэс 2:12
1:14
Рым 3:25; Эф 1:7
1:15
2 Кар 4:4; Флп 2:6; Гебр 1:3

9. Дзеля гэтага і мы з таго дня, як пачулі, не перастаем маліцца за вас і прасіць, каб вы былі напоўненыя пазнаньнем волі Яго ў-ва ўсякай мудрасьці і разуменьні духоўным,

10. каб вы хадзілі дастойна Госпада, у-ва ўсім дагаджаючы [Яму], даючы плод у кожнай добрай справе і ўзрастаючы ў пазнаньні Бога,

11. дужэючы ўсякаю сілаю паводле магутнасьці славы Яго на ўсякую цярплівасьць і доўгацярплівасьць з радасьцю,

12. дзякуючы Айцу, Які даў нам здольнасьць удзельнічаць у спадчыне сьвятых у сьвятле,

13. Які выбавіў нас ад улады цемры і перамясьціў у Валадарства Сына любові Сваёй,

14. у Якім мы маем адкупленьне праз кроў Ягоную і адпушчэньне грахоў.

15. Ён ёсьць вобраз Бога нябачнага, Першародны ўсякага стварэньня;

16. бо ў Ім створана ўсё, што ў небе і што на зямлі, бачнае і нябачнае: ці то пасады, ці то панаваньні, ці то начальствы, ці то ўлады,— усё праз Яго і для Яго створана;

17. і Ён ёсьць перад усім, і ўсё ў Ім стаіць.

18. І Ён ёсьць галава Цела — Царквы; Ён — пачатак, Першародны з мёртвых, каб быць Яму ў-ва ўсім першым,

19. бо было даспадобы, каб у Ім жыла ўсякая поўня

20. і каб праз Яго пагадзіць з Сабою ўсё, учыніўшы праз Яго, праз кроў крыжа Ягонага мір і з тым, што на зямлі, і з тым, што ў небе.

21. І вас, якія былі некалі адлучаныя і ворагі, разуменьнем [зьвернутыя] да злых справаў,

22. цяпер пагадзіў ва ўласным целе Яго праз сьмерць, каб паставіць вас сьвятымі, і беззаганнымі, і бездакорнымі перад Сабою,

23. калі толькі застаецеся ў веры цьвёрда і непарушна, і не адпадаеце ад надзеі Эва́нгельля, якое вы чулі, якое абвешчана ўсяму стварэньню пад небам, якога я, Павал, стаўся служыцелем.

24. Цяпер я радуюся ў пакутах маіх за вас і дапаўняю нястачу ў целе маім прыгнётаў Хрыстовых за Цела Ягонае, якое ёсьць Царква,

25. якой я стаўся служыцелем паводле распарадкаваньня Божага, дадзенага мне дзеля вас, каб споўніць слова Божае,

26. тайну, схаваную ад вякоў і ад пакаленьняў, а цяпер выяўленую сьвятым Ягоным,

27. якім захацеў Бог паведаміць, якое багацьце славы тайны гэтай сярод паганаў, якая ёсьць Хрыстос у вас, надзея славы,

28. Якога мы прапаведуем, настаўляючы ўсякага чалавека і вучачы ўсякага чалавека ўсякае мудрасьці, каб нам паставіць усякага чалавека дасканалым у Хрысьце Ісусе,

29. дзеля чаго я і працую, змагаючыся паводле дзеяньня Яго, якое дзейнічае ў-ва мне магутна.

1:18 1 Кар 15:20; Эф 1:22-23; 5:23; Адкр 1:5
1:19 Кал 2:9
1:20 Рым 5:1; Эф 2:16
1:21 Эф 2:12-13
1:22 Рым 5:10; 2 Кар 5:18; Эф 1:4
1:26 Рым 14:24; Эф 3:4-6,9
1:29 1 Кар 15:10

Разьдзел 2

Бо хачу, каб вы ведалі, якую вялікую барацьбу я ма́ю дзеля вас і дзеля тых, што ў Ляадыкеі, і дзеля ўсіх, якія ня бачылі аблічча майго ў целе,

2. каб суцешыліся сэрцы іхнія, злучаныя ў любові і дзеля ўсякага багацьця пэўнага разуменьня, дзеля пазнаньня тайны Бога — і Айца, і Хрыста,

3. у Якім усе скарбы мудрасьці і веданьня схаваныя.

4. А кажу гэта, каб хто ня ўвёў вас у зман пераканаўчымі словамі.

5. Бо хоць я і адсутны целам, але духам я з вамі, радуючыся і бачачы ваш парадак і ўмацаванасьць веры вашае ў Хрыста.

6. Дык як вы прынялі Хрыста Ісуса, Госпада, так хадзіце ў Ім,

7. укарэненыя і збудаваныя ў Ім, і сьцьверджаныя ў веры, як вы былі навучаныя, багацеючы ў ёй з падзякаю.

8. Глядзіце, каб хто не збаламуціў вас філасофіяй і пустым падманам паводле традыцыі чалавечай, паводле стыхіяў сьвету, а не паводле Хрыста.

9. Бо ў Ім жыве ўся поўня Боства цялесна,

10. і вы напоўненыя ў Ім, Які ёсьць галава ўсякага начальства і ўлады.

11. У Ім і вы абрэзаныя абразаньнем, не рукою зробленым, якое зьняла цела грахоў цялесных, абразаньнем Хрыстовым.

12. Пахаваныя з Ім у хрышчэньні, у Ім вы і ўваскрэсьлі праз веру ў дзеяньне Бога, Які ўваскрасіў Яго з мёртвых,

2:5 1 Кар 5:3
2:8 Эф 5:8
2:9 Кал 1:19
2:12 Рым 6:4

13. і вас, якія былі мёртвыя ў грахах і неабразаньні цела вашага, Ён ажывіў разам з Ім, дараваўшы нам усе грахі,

14. сьцёршы рукапіс пастановаў, што былі супраць нас; і забраў яго спасярод, прыбіўшы да крыжа,

15. распрануўшы начальствы і ўлады, адважна аддаў іх на сорам, трыюмфуючы над імі ў Ім.

16. Дык няхай ніхто ня сýдзіць вас за ежу, ці за пітво, ці за ўдзел у сьвяце, ці маладзікý, ці субоце.

17. Гэта ёсьць цень таго, што мае быць, а цела — Хрыстовае.

18. Няхай ніхто не пазбавіць вас нагароды праз самавольнае ўпакорваньне і набажэнства анёлам, уваходзячы ў тое, чаго ня бачыў, дарэмна ўзганарыўшыся розумам цела свайго

19. і не трымаючыся Галавы, ад якое ўсё цела, вязямі і вузламі змацаванае і злучанае, расьце ўзрастаньнем Божым.

2:13 Эф 2:1-5
2:14 Эф 2:15
2:16 Рым 14:1-6
2:17 Гебр 10:1
2:19 Эф 4:16

20. Дык калі вы памерлі разам з Хрыстом для стыхіяў сьвету, чаго ж, быццам жывучы́ ў сьвеце, трымаецеся пастановаў:

21. «Не дакранайся, і не каштуй, і не чапай»,

22. што ўсё [вядзе] да сапсутасьці праз [само] ўжываньне, паводле пастановаў і навукі чалавечае?

23. Гэтае слова нібыта мае мудрасьць у самавольным набажэнстве, упакорваньні і мардава́ньні цела, не ў пашане да таго, што насычае цела.

Разьдзел 3

Дык калі вы ўваскрэсьлі з Хрыстом, шукайце ўзгорнага, дзе Хрыстос сядзіць праваруч Бога.

2. Пра ўзгорнае думайце, а не пра зямное,

3. бо вы памерлі, і жыцьцё вашае схаванае з Хрыстом у Богу.

4. Калі зьявіцца Хрыстос, жыцьцё нашае, тады і вы зьявіцеся разам з Ім у славе.

5. Дык мярцьвіце члены вашыя, што на зямлі: распусту, нячыстасьць, жарсьць, благое пажаданьне і хцівасьць, якая ёсьць ідалапаклонствам,

6. за што гнеў Божы прыходзіць на сыноў непакорнасьці,

7. сярод якіх і вы раней хадзілі, калі жылі між імі.

8. А цяпер вы адкіньце ўсё: гнеў, ярасьць, ліхоту, блюзьне́рствы, брыдкаслоўе з вуснаў вашых;

3:1 Пс 110 (109):1
3:3 Гал 2:20
3:5 Эф 5:3
3:8 1 Пт 2:1

9. не хлусіце адзін аднаму, распрануўшыся са старога чалавека з учынкамі ягонымі

10. і апрануўшыся ў новага, які абнаўляецца ў пазнаньні паводле вобразу Таго, Хто яго стварыў,

11. дзе няма Грэка і Юдэя, абраза́ньня і неабраза́ньня, ба́рбара, Скіфа, слугі́, свабоднага, але ўсё і ў-ва ўсім Хрыстос.

12. Дык апраніцеся, як выбраныя Божыя, сьвятыя і ўлюбёныя, у міласэрнасьць, ласкавасьць, пакору, ціхасьць, доўгацярплівасьць,

13. церпячы адзін аднаго і прабачаючы адзін аднаму, калі хто на каго мае крыўду, як Хрыстос дараваў вам, гэтак і вы.

14. А па-над усё [апраніцеся] ў любоў, якая ёсьць вузел дасканаласьці,

15. і няхай гаспадарыць у сэрцах вашых супакой Божы, да якога вы і пакліканыя ў адным целе, і будзьце ўдзячныя.

16. Слова Хрыстовае няхай жыве ў вас багата, у-ва ўсякай мудрасьці; навучайце і настаўляйце адзін аднаго псальмамі, і гімнамі, і сьпевамі духоўнымі, у ласцы сьпяваючы Госпаду ў сэрцах вашых.

3:9 Ляв 19:11; Эф 4:22
3:10 Быц 1:26; Эф 4:24
3:11 Гал 6:15
3:12 Эф 4:2
3:13 Мц 6:14; Мк 11:25; Эф 4:32
3:15 Флп 4:7
3:16 Эф 5:19-20

17. І ўсё, што вы робіце, словам або справаю, усё [рабіце] ў імя Госпада Ісуса, дзякуючы праз Яго Богу і Айцу.

18. Жонкі, падпарадкоўвайцеся мужам вашым, як прыстойна ў Госпадзе.

19. Мужы, любі́це жонак і ня будзьце для іх прыкрымі.

20. Дзеці, слухайцеся бацькоў у-ва ўсім, бо гэта падабаецца Госпаду.

21. Бацькі, не зьнеахвочвайце дзяцей вашых, каб яны не гублялі духа.

22. Слугі, у-ва ўсім слухайцеся паноў паводле цела, не на вачах толькі паслугуючы, як тыя, што людзям дагаджаюць, але ў шчырасьці сэрца, баючыся Бога.

23. І ўсё, што робіце, рабіце ад душы́, як для Госпада, а не для людзей,

24. ведаючы, што ад Госпада атрымаеце ў нагароду спадчыну, бо вы слу́жыце Госпаду Хрысту.

25. А хто робіць крыўду, атрымае паводле зробленае крыўды, бо няма [ў Бога] ўзіраньня на аблічча.

Разьдзел 4

Паны, давайце слугам тое, што справядліва і што адпаведна, ведаючы, што і вы маеце Госпада ў небе.

3:17 1 Кар 10:31
3:18 1 Кар 14:34; Эф 5:22; 1 Цім 2:11-12; 1 Пт 3:1
3:19 Эф 5:25; 1 Пт 3:7
3:20 Эф 6:1
3:21 Эф 6:4
3:22 Эф 6:5-8; 1 Цім 6:1; Ціт 2:9; 1 Пт 2:18
3:25 Друг 10:17; 2 Лет 19:7; Рым 2:11; Эф 6:9

4:1 Эф 6:9

4:2 Эф 6:18; 1 Тэс 5:17
4:3 1 Тэс 5:25
4:5 Эф 5:16
4:7 Дз 20:4; Эф 6:21-22; 2 Цім 4:12
4:9 Флм 1:10-12
4:10 Дз 12:12, 25; 13:13; 15:37-39; 19:29; 27:2; Флм 1:23

2. Трывайце ў малітве, чуваючы ў ёй з падзякаю;

3. молячыся таксама і за нас, каб Бог адчыніў нам дзьверы слова абвяшчаць тайну Хрыстовую, дзеля якой я зьвязаны,

4. каб я выявіў яе так, як мушу пра яе казаць.

5. У мудрасьці хадзіце з тымі, што вонкі, выкупляючы час.

6. Слова вашае [няхай будзе] заўсёды ў ласцы [Божай], прыпраўленае сольлю, каб вы ведалі, як кожнаму адказаць.

7. Пра мяне ўсё паведаміць вам Тыхік, улюбёны брат, і верны служыцель, і таварыш у Госпадзе,

8. якога я паслаў да вас дзеля таго, каб мне даведацца, што ў вас, і ён пацешыў сэрцы вашыя,

9. разам з Анісімам, верным і ўлюбёным братам, які з вашых. Яны паведамяць вам усё, што тут [робіцца].

10. Вітае вас Арыстарх, вязень са мною, і Марк, пляменьнік Барнабы, пра якога вы атрымалі прыказаньне: калі ён прыйдзе да вас, прыйміце яго,

11. і Ісус, называны Юстам, якія з абрэзаных. Яны — адзіныя супрацоўнікі дзеля Валадарства Божага, якія былі мне суцяшэньнем.

12. Вітае вас Эпафрас, які з вашых, слуга Хрыста, які заўсёды змагаецца за вас у малітвах, каб вы стаялі дасканалымі і напоўненымі ўсякай воляй Божай.

13. Бо сьведчу пра яго, што мае вялікую руплівасьць адносна вас і тых, што ў Ляадыкеі і Гераполі.

14. Вітае вас Лука, лекар улюбёны, і Дымас.

15. Прывітайце братоў у Ляадыкеі, і Німфана, і царкву ў доме ягоным.

4:12
Кал 1:7;
Флм 1:23

16. І калі гэтае пасланьне будзе прачытана ў вас, зрабіце, каб яно было прачытана ў Ляадыкейскай царкве; і тое, якое з Ляадыкеі, прачытайце і вы.

17. І скажыце Архіпу: «Зважай на служэньне, якое ты атрымаў у Госпадзе, каб табе споўніць яго».

18. Прывітаньне маёю рукою, Паўлаваю. Памятайце пра путы мае. Ласка з вамі. Амэн.

ПЕРШАЕ ПАСЛАНЬНЕ ДА ТЭСАЛОНЦАЎ АПОСТАЛА ПАЎЛА

Разьдзел 1

Павал, і Сілуан, і Цімафей — царкве Тэсалонцаў у Богу Айцу і Госпадзе Ісусе Хрысьце: ласка вам і супакой ад Бога Айца нашага і Госпада Ісуса Хрыста.

2. Дзякуем Богу заўсёды за ўсіх вас, успамінаючы вас у малітвах нашых,

3. несупынна памятаючы пра вашыя ўчынкі веры, і працу любові, і непахіснасьць надзеі на Госпада нашага Ісуса Хрыста перад Богам і Айцом нашым,

4. ведаючы, умілаваныя Богам браты, выбраньне вашае.

5. Бо нашае Эва́нгельле не было ў вас у слове толькі, але і ў сіле, і ў Сьвятым Духу, і ў шматлікіх пацьверджаньнях, як вы самі ведаеце, якімі былі мы дзеля вас між вамі.

6. І вы сталіся пераймальнікамі нашымі і Госпада, прыняўшы слова ў вялікім прыгнёце з радасьцю Духа Сьвятога,

7. так што сталіся вы прыкладам для ўсіх, што вераць, у Македоніі і Ахаі.

1:1 Дз 17:1; Гал 1:3
1:2 Эф 1:16; Флп 1:3; Флм 1:4
1:6 Дз 17:5-9

2:2 Дз 16:19-24; 17:1-9

8. Бо ад вас разыйшлося слова Госпадава ня толькі ў Македоніі і Ахаі, але і ва ўсякае месца дайшла вера вашая ў Бога, так што ў нас няма патрэбы штосьці гаварыць.

9. Бо яны самі расказваюць пра нас, які ўваход маем мы да вас, і як вы зьвярнуліся да Бога ад ідалаў, каб служы́ць Богу жывому і праўдзіваму

10. і чакаць з неба Сына Ягонага, Якога Ён узьняў з мёртвых, Ісуса, Які выбаўляе нас ад гневу, што надыходзіць.

Разьдзел 2

Вы самі ведаеце, браты, пра наш уваход да вас, што ён быў не дарэмны;

2. але, раней нацярпеўшыся і будучы зьняважанымі, як вы ведаеце, у Філіпах, мы адважыліся ў Богу нашым гаварыць вам Эва́нгельле Божае з вялікім змаганьнем.

3. Бо пацяшэньне нашае ані з падма́ну, ані з нячыстасьці, ані з хітрава́ньня,

4. але, як мы былі выпрабаваныя Богам, каб даверыць [нам] Эва́нгельле, так і гаворым, не каб людзям падабацца, але Богу, Які выпрабоўвае сэрцы нашыя.

5. Бо ніколі не было ў нас словаў лісьлівых, як ведаеце, ані думак хцівых: Бог — сьведка!

6. Не шукалі мы славы ад людзей: ані ад вас, ані ад іншых, хоць маглі быць у паважаньні, як Хрыстовыя апосталы,

7. але былі мы лагодныя сярод вас, як карміцелька клапоціцца пра дзетак сваіх.

8. Гэтак мы, рупячыся пра вас, пажадалі перадаць вам ня толькі Эва́нгельле Божае, але і ду́шы нашыя, бо вы сталіся нам лю́бымі.

9. Вы памятаеце, браты, працу нашую і стому: уначы і ўдзень працуючы, каб ня быць цяжарам каму з вас, мы абвяшчалі вам Эва́нгельле Божае.

10. Сьведкі вы і Бог, як сьвята, праведна і беззаганна былі мы сярод вас, якія паверылі.

11. Бо вы ведаеце, як мы кожнага з вас, як бацька дзяцей сваіх, прасілі, і пацяшалі, і сьведчылі,

12. каб вы хадзілі дастойна Бога, Які паклікаў вас у Сваё Валадарства і славу.

2:4 Гал 1:10; 1 Цім 1:11
2:9 Дз 20:34; 1 Кар 4:12; 2 Тэс 3:8
2:12 Кал 1:10

13. Дзеля гэтага і мы несупынна дзякуем Богу, што вы, прыняўшы пачутае ад нас слова Божае, прынялі яго не як слова чалавечае, але як яно ёсьць у сапраўднасьці, як слова Божае, што дзейнічае ў вас, якія паверылі.

14. Вы сталіся, браты, пераймальнікамі цэркваў Божых, што ў Юдэі, у Хрысьце Ісусе, бо і вы гэтаксама нацярпеліся ад зямлякоў сваіх, як і тыя ад Юдэяў,

15. якія і Госпада Ісуса забілі, і сваіх прарокаў, і нас павыганялі, і Богу не падабаюцца, і ўсім людзям супрацівяцца,

16. забараняюць нам прамаўляць да паганаў, каб тыя былі збаўленыя, і гэтак дапаўняюць грахі свае заўсёды; але дасягнуў да іх гнеў да канца.

17. Мы ж, браты, асірочаныя вамі на кароткі час аблічам, а ня сэрцам, моцна намагаліся з вялікім жаданьнем убачыць аблічча вашае,

18. Дзеля гэтага хацелі мы прыйсьці да вас,— асабліва я, Павал,— і раз, і два, але перашкодзіў нам шата́н.

19. Бо якая нашая надзея, ці радасьць, ці вянок пахвалы́? Ці ж ня вы перад Госпадам нашым Ісусам Хрыстом у прыйсьце Яго?

2:14 Дз 17:5
2:15 Дз 9:23, 29; 13:45, 50; 14:2, 5, 19; 17:5,13; 18:12
2:19 2 Кар 1:14

20. Бо вы — слава нашая і радасьць.

Разьдзел 3

Дзеля гэтага, ня могучы трываць болей, спадабалася нам застацца ў Атэнах адным,

2. і паслалі мы Цімафея, брата нашага і служыцеля Божага, і супрацоўніка нашага ў Эва́нгельлі Хрыстовым, каб узмоцніць вас і суцешыць вас у веры вашай,

3. каб ніхто не пахіснуўся ў прыгнётах гэтых: бо вы самі ведаеце, што мы на гэта пастаўлены.

4. Бо мы і тады, калі ў вас былі, папярэджвалі вас, што маем зазнаць прыгнёт, як і сталася, і вы ведаеце.

5. Дзеля гэтага і я, ня могучы вытрымаць болей, паслаў даведацца пра веру вашую, каб як не спакусіў вас спакусьнік і ня сталася дарэмнай праца нашая.

6. Цяпер жа, калі прыйшоў да нас ад вас Цімафей і прынёс нам добрую вестку пра веру і любоў вашую, і што заўсёды маеце добрую памяць пра нас, жадаючы нас пабачыць, як і мы вас,

7. дык мы суцешыліся адносна вас, браты, у-ва ўсіх прыгнётах і патрэбах нашых, дзеля веры вашай,

3:1
Дз 17:15
3:6
Дз 18:5

8. бо цяпер мы жывыя, калі вы стаіцё ў Госпадзе.

9. Якую ж падзяку можам даць Богу за вас, за ўсю радасьць, якою радуемся дзеля вас перад Богам нашым,

10. уначы і ўдзень горача молячыся, каб убачыць аблічча вашае і дапоўніць нястачу ў веры вашай?

11. Сам жа Бог і Айцец наш і Госпад наш Ісус Хрыстос няхай накіруе шлях наш да вас!

12. А вас няхай Госпад напоўніць і перапоўніць любоўю адзін да аднаго і да ўсіх, як і мы [маем] да вас,

13. каб умацаваць сэрцы вашыя беззаганнымі ў сьвятасьці перад Богам і Айцом нашым у прыйсьце Госпада нашага Ісуса Хрыста з усімі сьвятымі Яго.

Разьдзел 4

Нарэшце, браты, просім вас і молім праз Госпада Ісуса, каб тое, што вы прынялі ад нас, як мусіце вы хадзіць і падабацца Богу, яшчэ больш у вас памнажалася,

2. бо вы ведаеце, якія мы далі вам загады ад Госпада Ісуса.

3. Бо гэта ёсьць воля Божая — сьвятасьць вашая, каб вы высьцерагаліся распусты,

3:13
1 Кар 1:8;
1 Тэс 5:23

4. каб кожны з вас умеў захоўваць сваё начыньне ў сьвятасьці і годнасьці,

5. а ня ў жарсьцях пажадлівасьці, як пагане, што ня ведаюць Бога;

6. каб не вывышаліся і не ашу́квалі ў справах брата свайго, таму што Госпад — мсьціўца за ўсё гэтае, як і раней мы гаварылі вам і сьведчылі.

7. Бо паклікаў нас Бог не да нячыстасьці, але да сьвятасьці.

8. Дык хто гэта адкідае, той адкідае не чалавека, але Бога, Які Духа Свайго Сьвятога нам даў.

9. Адносна братняй любові няма патрэбы пісаць да вас, бо вы самі навучаны Богам любіць адзін аднаго,

10. дый вы гэтак і робіце з усімі братамі па ўсёй Македоніі. Просім жа вас, браты, багацейце [ў гэтым] болей

11. і намагайцеся жыць у супакоі, і рабіць сваю справу, і працаваць сваімі ўласнымі рукамі, як мы загадалі вам;

12. каб вы хадзілі прыстойна перад тымі, што звонку, і ні ў чым ня мелі патрэбы.

13. Не хачу, каб вы, браты, ня ведалі адносна памёршых, каб вы не сумавалі, як іншыя, што ня маюць надзеі.

14. Бо калі мы верым, што Ісус памёр і ўваскрос, дык Бог і памёршых у Ісусе прывядзе з Ім.

15. Гэта вось кажам вам словам Госпадавым, што мы, жывыя, якія засталіся да прыйсьця Госпада, не апярэдзім памёршых,

16. бо Сам Госпад з абвяшчэньнем, з голасам архангёла і трубой Божай зыйдзе з неба, і мёртвыя ў Хрысьце ўваскрэснуць першымі;

17. пасьля мы, жывыя, што засталіся, разам з імі падхоплены будзем на аблоках на спатканьне з Госпадам у паветра, і гэтак заўсёды з Госпадам будзем.

18. Дык пацяшайце адзін аднаго гэтымі словамі.

Разьдзел 5

Адносна часоў і пораў, браты, няма патрэбы пісаць да вас,

2. бо вы самі дакладна ведаеце, што дзень Госпадаў гэтак прыйдзе, як злодзей уначы.

3. Калі вось будуць гаварыць: «Супакой і бясьпека», тады неспадзявана прыйдзе на іх зьнішчэньне, быццам му́кі радзі́н на цяжа́рную, і яны не ўцякуць.

4:9 1 Ян 3:11
4:11 Эф 4:28; 2 Тэс 3:9
4:14 1 Кар 6:14; 2 Кар 4:14
4:15 1 Кар 15:51-52
5:2 Мц 24:43; Лк 12:39; 2 Пт 3:10; Адкр 3:3

4. Вы ж, браты, ня ў цемры, каб дзень гэты захапіў вас, як злодзей:

5. усе вы — сыны сьвятла і сыны дня, мы не належым ані ночы, ані цемры.

6. Дык ня будзем спаць, як іншыя, але чувайма і будзьма пі́льнымі,

7. бо тыя, што сьпяць, уначы сьпяць, і тыя, што ўпіваюцца, уначы ўпіваюцца.

8. Мы ж, якія належым дню, будзьма пі́льнымі, апрануўшы па́нцыр веры і любові і шалом надзеі збаўленьня,

9. бо Бог не прызначыў нас на гнеў, але на атрыманьне збаўленьня праз Госпада нашага Ісуса Хрыста,

10. які памёр за нас, каб мы, ці чува́ем, ці сьпім, з Ім разам жылі́.

11. Дзеля гэтага пацяшайце сябе ўзаемна і збудоўвайце адзін аднаго, як вы і робіце.

12. Просім жа вас, браты, ведайце тых, якія працуюць у вас, і кіруюць вамі ў Госпадзе, і настаўляюць вас,

13. і шануйце іх вельмі высока ў любові дзеля працы іхняй; жыві́це ў згодзе між сабою.

14. Молім вас таксама, браты, настаўляйце свавольных, пацяшайце маладушных, падтрымлівайце слабых, будзьце доўгацярплівымі да ўсіх.

15. Глядзіце, каб ніхто нікому не аддаваў лі́хам за лі́ха, але заўсёды імкніцеся да дабра і адзін для аднога, і для ўсіх.

16. Заўсёды радуйцеся.

17. Несупынна маліцеся.

18. За ўсё дзякуйце, бо такая для вас воля Божая ў Хрысьце Ісусе.

19. Духа не гасі́це.

20. Прароцтвамі не пагарджайце.

21. Усё выпрабоўвайце; добрага трымайцеся.

22. Высьцерагайцеся ад усякага роду зла.

23. Сам жа Бог супакою няхай асьвя́ціць вас у-ва ўсёй поўні, і ўвесь ваш дух, і душа́, і цела няхай захаваюцца без заганы ў прыйсьце Госпада нашага Ісуса Хрыста.

24. Верны Той, Які вас паклікаў; Ён і зробіць [гэта].

25. Браты! Маліцеся за нас!

26. Прывітайце ўсіх братоў пацалункам сьвятым.

27. Заклінаю вас Госпадам прачытаць гэтае пасланьне ўсім сьвятым братам.

28. Ласка Госпада нашага Ісуса Хрыста з вамі. Амэн.

5:8 Іс 59:17; Эф 6:13-17
5:9 2 Тэс 2:13-14
5:11 Гебр 3:13
5:15 Рым 12:17; 1 Пт 3:9
5:17 Лк 18:1; Эф 6:18; Кал 4:2
5:18 Эф 5:20
5:23 1 Тэс 3:13
5:25 Кал 4:3

ДРУГОЕ ПАСЛАНЬНЕ ДА ТЭСАЛОНЦАЎ АПОСТАЛА ПАЎЛА

Разьдзел 1

1:1
Дз 17:1

Павал, і Сілуан, і Цімафей — царкве Тэсалонцаў у Богу Айцу нашым і Госпадзе Ісусе Хрысьце:

2. ласка вам і супакой ад Бога Айца нашага і Госпада Ісуса Хрыста.

3. Заўсёды павінны мы дзякаваць Богу за вас, браты, як належыцца, бо моцна ўзрастае вера вашая і памнажаецца любоў кожнага адзін да аднаго між усімі вамі,

4. так што мы самі хвалімся вамі ў цэрквах Божых дзеля цярплівасьці вашай і веры ў-ва ўсіх перасьледаваньнях вашых і прыгнётах, якія вы пераносіце,

5. на выяўленьне праведнага суду Божага, каб вам быць вартымі Валадарства Божага, дзеля якога і пакутуеце.

6. Бо праведна перад Богам адгадзіць прыгнётам тым, якія вас прыгнятаюць,

7. а вам, прыгнята́ным,— патоляй разам з намі ў адкрыцьці Госпада Ісуса з неба з анёламі сілы Яго,

1:9
Іс 2:10

2:1
1 Тэс 4:15-17

8. Які ў полымі агню зьдзяйсьняе помсту над тымі, што ня ведаюць Бога і не паслухмяныя Эва́нгельлю Госпада нашага Ісуса Хрыста.

9. Яны атрымаюць прысуд — вечнае зьнішчэньне, ад аблічча Госпада і ад славы магутнасьці Яго,

10. калі Ён прыйдзе ўславіцца ў сьвятых Сваіх і стацца дзівосным у дзень той у-ва ўсіх, якія паверылі, бо вы паверылі нашаму сьведчаньню сярод вас.

11. Дзеля гэтага і молімся заўсёды за вас, каб Бог наш зрабіў вас дастойнымі пакліканьня і споўніў з моцаю ўсякае ўпадабаньне добрасьці і справу веры,

12. каб праславілася імя Госпада нашага Ісуса Хрыста ў вас, і вы — у Ім, паводле ласкі Бога нашага і Госпада Ісуса Хрыста.

Разьдзел 2

Просім вось вас, браты, дзеля прыйсьця Госпада нашага Ісуса Хрыста і

нашага зграмаджэньня перад Ім,

2. не хістайцеся пасьпешна розумам і не трывожцеся ані праз духа, ані праз слова, ані праз пасланьне, нібы ад нас, што быццам надыйшоў дзень Хрыстовы.

3. Няхай ніхто аніяк вас ня зводзіць, бо [дзень гэты ня прыйдзе], пакуль ня прыйдзе перш адступніцтва і не адкрыецца чалавек грэху, сын загубы,

4. які супрацівіцца і вывышаецца па-над усё, што называецца Богам ці чаму пакланяюцца, так што ў сьвятыні Божай засядзе ён як бог, заяўляючы пра сябе, што ён — бог.

5. Ці не памятаеце, што я, яшчэ як быў у вас, гаварыў вам гэтае?

6. І цяпер ведаеце, што трымае, каб адкрыцца яму ў свой час.

7. Бо таямніца беззаконьня ўжо дзейнічае, няхай толькі той, што трымае цяпер, будзе забра́ны спасярод.

8. І тады адкрыецца беззаконьнік, якога Госпад заб'е духам вуснаў Сваіх і зьнішчыць зьяўленьнем пры́йсьця Свайго,

9. таго, якога прыйсьце праз дзеяньне шата́на, будзе з усёй сілаю, і знакамі, і фальшывымі цудамі,

10. і з усякім ашуканствам няправеднасьці для тых, якія гінуць з-за таго, што не прынялі любові праўды, каб ім быць збаўленымі.

11. І з-за гэтага пашле ім Бог дзеяньне аблу́ды, каб верылі хлусьні,

12. каб былі асуджаныя ўсе, якія не паверылі праўдзе, але ўпадабалі няправеднасьць.

13. А мы заўсёды павінны дзякаваць Богу за вас, улюбёныя Госпадам браты, што Бог ад пачатку, праз асьвячэньне Духа і веру праўдзе, выбраў вас на збаўленьне,

14. да якога і паклікаў вас праз Эва́нгельле нашае на атрыманьне славы Госпада нашага Ісуса Хрыста.

15. Дык, браты, стойце і трымайцеся традыцыі, якой вы навучыліся ці праз слова, ці праз пасланьне нашае.

16. Сам жа Госпад наш Ісус Хрыстос і Бог і Айцец наш, Які палюбіў нас і даў пацяшэньне вечнае і надзею добрую ў ласцы,

17. няхай пацешыць вашыя сэрцы і няхай умацуе вас у-ва ўсякім слове і справе добрай.

Разьдзел 3

Нарэшце, маліцеся за нас, браты, каб слова Госпада

2:3 Мц 24:4; Мк 13:5; Лк 21:8; Эф 5:6
2:4 Эзк 28:2; Дан 11:36
2:8 Ёў 4:9; Іс 11:4
2:9 Мц 24:24
2:13 1 Тэс 5:9

пашыралася і выслаўлялася, як і ў вас,

2. і каб мы былі выбаўленыя ад нягодных і злых людзей, бо не ў-ва ўсіх вера.

3. Але верны Госпад, Які ўмацуе вас і захавае ад злога.

4. Мы пэўныя адносна вас у Госпадзе, што вы выконваеце і будзеце выконваць тое, што мы загадваем вам.

5. Няхай Сам Госпад накіруе сэрцы вашыя да любові Божае і цярплівасьці Хрыстовай.

6. Загадваем вам, браты, у імя Госпада нашага Ісуса Хрыста, каб цура́ліся ўсякага брата, які ходзіць свавольна і не паводле традыцыі, прынятай ад нас,

7. бо вы самі ведаеце, як трэба насьлядава́ць нас, бо мы не сваволілі між вамі,

8. таксама дарма ні ў кога хлеба ня елі, але ў працы і стоме рабілі ўначы і ўдзень, каб не абцяжарыць каго з вас,

9. не таму, што ня маем улады, але каб сябе саміх даць вам за прыклад дзеля перайманьня нас.

3:8 Дз 20:34; 1 Кар 4:12; 2 Кар 11:8; 1 Тэс 2:9

3:9 Флп 3:17; 4:9

3:10 Эф 4:28; 1 Тэс 4:11

3:13 Гал 6:9

10. Бо калі мы былі ў вас, дык загадалі вам: калі хто ня хоча працаваць, той няхай і ня есьць.

11. Але чуем, што некаторыя ў вас ходзяць свавольна, нічога ня робяць, але мітусяцца.

12. Гэтакім загадваем і молім у Госпадзе нашым Ісусе Хрысьце, каб яны, працуючы моўчкі, елі свой хлеб.

13. А вы, браты, не журы́цеся, робячы дабро.

14. Калі ж хто не паслухаецца слова нашага праз гэтае пасланьне, таго мейце на прыкмеце і ня мейце справы з ім, каб быў асаромлены;

15. але не лічы́це яго за ворага, але настаўляйце, як брата.

16. Сам жа Госпад супакою няхай дасьць вам супакой заўсёды і ў-ва ўсім. Госпад з усімі вамі.

17. Прывітаньне маёю рукою, Паўлаваю, што ёсьць знак у-ва ўсякім пасланьні; пішу я гэтак:

18. ласка Госпада нашага Ісуса Хрыста з усімі вамі. Амэн.

ПЕРШАЕ ПАСЛАНЬНЕ ДА ЦІМАФЕЯ АПОСТАЛА ПАЎЛА

Разьдзел 1

Павал, апостал Ісуса Хрыста паводле загаду Бога, Збаўцы нашага, і Госпада Ісуса Хрыста, надзеі нашае,—

2. Цімафею, шчыраму дзіцяці ў веры: ласка, літасьць, супакой ад Бога, Айца нашага, і Хрыста Ісуса, Госпада нашага.

3. Ідучы ў Македонію, я прасіў цябе быць у Эфэсе і загадаць некаторым, каб яны не навучалі іншага

4. і не зважалі на байкі і радаводы бясконцыя, якія выклікáюць больш спрэчак, чым Божага збудаваньня ў веры.

5. Канец жа загаду ёсьць любоў з чыстага сэрца, і добрага сумленьня, і веры некрывадушнай,

6. ад чаго адхіліўшыся, некаторыя збочылі да пустаслоўя,

7. хочучы быць законавучыцялямі, не разумеючы ані таго, што кажуць, ані таго, пра што сьцьвярджаюць.

1:2
Дз 16:1
1:4
1 Цім 4:7; 6:20; 2 Цім 2:14-16; Ціт 1:14; 3:9

1:11
1 Тэс 2:4
1:13
Дз 8:3; 9:4-5; Гал 1:13

8. А мы ведаем, што Закон добры, калі хто законна карыстаецца ім,

9. ведаючы тое, што Закон не пастаўлены для праведніка, але для беззаконьнікаў і непакорлівых, бязбожных і грэшнікаў, нячыстых і паганых, бацьказабойцаў і маці-забойцаў, чалавеказабойцаў,

10. распусьнікаў, мужаложнікаў, людакрадаў, хлусьлівых, крывапрысяжнікаў і для іншых, што супрацівяцца здаровай навуцы,

11. паводле Эва́нгельля славы шчаснага Бога, якое мне даверана.

12. І я дзякую Хрысту Ісусу, Госпаду нашаму, Які ўмацаваў мяне, што Ён палічыў мяне верным, паставіўшы на служэньне,

13. [мяне], які раней блю́зьніў, і перасьледаваў, і крыўдзіў, але памілаваны, бо рабіў гэта, ня ведаючы, у недаве́рстве.

14. І ласка Госпада нашага памножылася разам з вераю і любоўю ў Хрысьце Ісусе.

15. Вернае слова і ўсякага прыняцьця́ вартае, што Хрыстос Ісус прыйшоў у сьвет збавіць грэшнікаў, з якіх я — першы.

16. Але дзеля таго я памілаваны, каб Ісус Хрыстос у-ва мне першым зьявіў усю доўгацярплівасьць на прыклад тым, якія маюць верыць у Яго дзеля жыцьця вечнага.

17. Валадару ж вякоў, незьнішчальнаму, нябачнаму, адзінаму мудраму Богу пашáна і слава на вякі вякоў. Амэн.

18. Гэткі загад даю табе, дзіця [маё] Цімафей, паводле ранейшых адносна цябе праройтваў, каб ты змагаўся згодна з імі добрым змаганьнем,

19. маючы веру і добрае сумленьне, адкінуўшы якое, некаторыя разьбіліся ў веры;

20. з якіх Гімэнэй і Аляксандар, якіх я аддаў шатáну, каб яны навучыліся ня блю́зьніць.

Разьдзел 2

Дык перш за ўсё прашу ўзносіць просьбы, малітвы, умольваньні і падзякі за ўсіх людзей,

2. за валадароў і за ўсіх, хто пры ўладзе, каб весьці нам жыцьцё ціхае і спакойнае ў-ва ўсякай пабожнасьці і сумленнасьці,

3. бо гэта добра і прыемна перад Збаўцам нашым Богам,

4. які хоча, каб усе людзі былі збаўленыя і прыйшлі да пазнаньня праўды.

5. Бо адзін Бог і адзін Пасярэднік паміж Богам і людзьмі — Чалавек Хрыстос Ісус,

6. які аддаў Сябе на адкупленьне за ўсіх, як сьведчаньне ў свой час,

7. дзеля Якога я пастаўлены весьнікам і апосталам, праўду кажу ў Хрысьце, не хлушу, настаўнікам паганаў у веры і праўдзе.

8. Дык хачу, каб на ўсякім месцы маліліся мужы, узьнімаючы сьвятыя ру́кі бяз гневу і хістаньняў;

9. каб таксама і жанчыны ў сьціплай вопратцы, з сарамлівасьцю і здаровым розумам аздаблялі сябе не пляценьнем валасоў, ані золатам, ані пэрламі, ані шатамі дарагімі,

10. але добрымі ўчынкамі, як належыць жанчынам, якія абяцалі багабойнасьць.

11. Жанчына ў маўчаньні няхай вýчыцца з усякай паслухмянасьцю.

12. А жанчыне, каб навучала, не дазваляю, ані каб

2:4 Эзк 33:11; 2 Пт 3:9
2:5 Дз 4:12
2:7 Дз 22:21; 2 Цім 1:11
2:9 Ціт 2:3; 1 Пт 3:3
2:11 1 Кар 14:34; Кал 3:18

му́жам кіравала, але каб у маўчаньні была.

13. Бо першым быў зьлеплены Адам, а пасьля — Ева;

14. і не Адам быў падмануты, а жанчына, падманутая, учыніла парушэньне,

15. але будзе збаўленая праз нараджэньне дзяцей, калі застанецца ў веры, і любові, і сьвятасьці са здаровым розумам.

Разьдзел 3

Вернае слова: "Калі хто епіскапства жадае, добрай справы жадае".

2. Дык епіскап мусіць быць бездакорны, аднае жонкі муж, пільны, цьвярозы, сьціплы, гасьцінны, здольны навуча́ць,

3. ня п'яніца, не задзірлівы, ня сквапны, але спагадны, не ваяўнічы, не срэбралюбец,

4. каб добра сваім домам кіраваў, дзяцей меў у паслухмянасьці з усякай сумленнасьцю.

5. А калі хто ня ведае, як кіраваць уласным домам, як будзе клапаціцца пра Царкву Божую?

6. [Мусіць быць] не з нованаверненых, каб, узьбіўшыся ў пыху, ня трапіў пад прысуд з д'яблам.

7. Мусіць ён мець добрае сьведчаньне ад тых, што вонкі, каб ня трапіў у зьнявагу і пастку д'яблаву.

8. Дыяканы таксама [мусяць быць] сумленныя, не двудушныя, не прагавітыя на віно, ня сквапныя,

9. якія маюць таямніцу веры ў чыстым сумленьні.

10. І гэтакіх трэба перш выпрабоўваць, а пасьля, калі бездакорныя, няхай служаць.

11. Таксама жанчыны [мусяць быць] сумленныя, не паклёпніцы, пільныя, верныя ў-ва ўсім.

12. Дыяканы няхай будуць мужа́мі аднае жонкі, якія добра кіруюць дзецьмі і домам сваім,

13. бо хто добра паслужыў, здабывае сабе добрую ступень і вялікую адвагу ў веры ў Хрыста Ісуса.

14. Гэтае табе пішу, спадзеючыся неўзаба́ве прыйсьці да цябе,

15. каб ты, калі замаруджу, ведаў, як трэба жыць у доме Божым, які ёсьць Царква Бога Жывога, слуп і апірышча праўды.

16. І, бясспрэчна, вялікая ёсьць таямніца пабожнасьці: Бог зьявіўся ў целе, апраўдаў Сябе ў Духу, зьявіў Сябе анёлам, абвешчаны ў народах, прыняты вераю ў сьвеце, узьнесены ў славе.

2:13 Быц 2:7, 21-22
2:14 Быц 3:1-6
3:2 Ціт 1:6-9
3:3 1 Пт 5:2
3:16 Ян 1:14

Разьдзел 4

А Дух выразна кажа, што ў астатнія часы некаторыя адыйдуць ад веры, зважаючы на духаў падманлівых і вучэньні дэманавы,

2. якія праз крывадушнасьць тых, якія кажуць фальшыва і вы́палілі сумленьне сваё,

3. якія забараняюць жаніцца, [кажуць] высьцерагацца ежы, якую Бог стварыў дзеля спажыванья з падзякай вернымі і тымі, якія пазналі праўду.

4. Бо ўсякае стварэньне Божае добрае, і нішто ня ма́е быць адкінутым, што прыймаецца з падзякаю,

5. бо асьвячаецца праз слова Божае і малітву.

6. Прадстаўляючы гэта братáм, будзеш добрым служыцелем Ісуса Хрыста, спасі́леным словамі веры і добрым навучаньнем, за якімі ты пайшоў сьледам.

7. А паганых і бабскіх баек цурайся, але практыкуйся ў пабожнасьці.

8. Бо цялеснае практыкаваньне мала карыснае, а пабожнасьць на ўсё карысная, маючы абяцаньне жыцьця цяперашняга і будучага.

9. Вернае [гэта] слова і ўсякага прыняцьця́ вартае.

10. Бо мы дзеля гэтага і працуем, і зьнявагі церпім, што спадзяемся на Бога Жывога, Які ёсьць Збаўца ўсіх людзей, а найбольш — верных.

4:4 Дз 10:15; Рым 14:6
4:7 1 Цім 1:4; 6:20; 2 Цім 2:14-16; Ціт 1:14; 3:9

11. Загадвай гэта і навучай.

12. Няхай ніхто не пагарджае маладосьцю тваёй, але будзь прыкладам для верных у слове, у ладзе жыцьця, у любові, у духу, у веры, у чысьціні.

13. Пакуль прыйду, займайся чытаньнем, пацяшаньнем, навучаньнем.

14. Не занядбоўвай да́ру [ласкі], што ў табе, які дадзены табе праз прароцтва, з ускладаньнем рук старостаў.

15. Гэта абдумвай, у гэтым будзь, каб посьпех твой быў яўны для ўсіх.

16. Захоўвай сябе і вучэньне, трывай у гэтым, бо, гэтак робячы, і сябе збавіш, і тых, якія слухаюць цябе.

Разьдзел 5

Старога ня гань, але прасі як бацьку, маладых — як братоў,

2. старых жанчынаў — як матак, маладых — як сёстраў, з усякай чысьцінёю.

3. Удоваў шануй, тых, якія праўдзіва ўдовы.

4. А калі якая ўдава ма́е дзяцей ці ўнукаў, яны перш няхай вучацца шанаваць свой дом і аддаваць належнае

4:12 Ціт 2:7-8

бацькáм, бо гэта добра і прыемна перад Богам.

5. Праўдзівая ўдава і адзінокая спадзяецца на Бога і трывае ў малітвах і просьбах уночы і ўдзень,

6. а тая, што жыве ў распусьце, жывучы́, мёртвая.

7. І гэтак загадвай, каб былі бездакорнымі.

8. А калі хто пра сваіх, і асабліва, пра хатніх ня дбае, той адрокся ад веры і горш за бязьвернага.

9. Удава мáе быць унесеная ў сьпіс, якой ня менш як шэсьцьдзесят год, якая была жонкаю аднаго мужа,

10. засьведчаная ў добрых учынках, калі дзяцей выгадавала, калі прыймала падарожных, калі абмывала ногі сьвятым, калі падтрымлівала прыгнечаных, калі ішла сьледам за ўсякай добрай справай.

11. А маладым удовам адмаўляй, бо калі яны, разласаваўшыся насуперак Хрысту, захочуць замуж,

12. маюць асуджэньне, бо адкінулі ранейшую веру.

13. Да таго ж яны прывучаюцца не працаваць, цягáючыся па дамах; і ня толькі не працаваць, але і балбатаць, і рабіць непатрэбныя рэчы, гаворачы, чаго ня сьлед.

14. Дык хачу, каб маладыя [ўдовы] ішлі замуж, нараджалі дзяцей, кіравалі домам і не давалі супраціўніку ніякае нагоды дзеля абмаўляньня,

15. бо некаторыя ўжо збочылі ўсьлед за шатáнам.

16. Калі які верны ці верная мáе ўдовы, няхай падтрымлівае іх і не абцяжарвае царквы, каб яна падтрымлівала праўдзівых удоваў.

17. Старосты, якія кіруюць добра, дастойныя падвойнае пашаны, асабліва тыя, якія працуюць у слове і навучаньні.

18. Бо Пісаньне кажа: «Не закéлзай валá, які малоціць», і: «Работнік варты нагароды сваёй».

19. Абвінавачваньне на старосту не прыймай, хіба што пры двух ці трох сьведках.

20. Тых, якія грашаць, дакарай перад усімі, каб і іншыя страх мелі.

21. Перад Богам і Госпадам Ісусам Хрыстом і выбранымі анёламі сьведчу [табе], каб ты захаваў гэтае без перадузятасьці, нічога ня робячы паводле прыхільнасьці.

22. Рýкі хутка ні на кога не ўскладай і ня будзь супольнікам у чужых грахах; захоўвай сябе чыстым.

23. Больш ня пі ваду, але ўжывай крыху віна дзеля

5:18 Друг 25:4; Мц 10:10; Лк 10:7; 1 Кар 9:9
5:19 Друг 17:6; 19:15
5:20 Эф 5:11

страўніка твайго і частых тваіх немачаў.

24. Грахі некаторых людзей відочныя і вядуць на асуджэньне, а за некаторымі ідуць сьледам.

25. Гэтаксама і добрыя ўчынкі відочныя; і калі іначай, схавацца ня могуць.

Разьдзел 6

Усе слу́гі, якія пад ярмом, няхай лічаць уладароў сваіх вартымі ўсякае паша́ны, каб не было блюзьне́рства на імя Божае і вучэньне.

2. Тыя ж, якія верных маюць за ўладароў, няхай не пагарджаюць імі, што яны браты, але больш няхай служаць ім, таму што яны верныя і ўлюбёныя, удзельнікі дабрадзействаў [Божых]. Гэтага навучай і ўпрошвай.

3. Калі хто навучае іначай і не ідзе за здаровымі словамі Госпада нашага Ісуса Хрыста і за вучэньнем пра пабожнасьць,

4. той узьбіўся ў пы́ху, нічога не разумеючы, але хварэючы на спрэчкі і кіданьне словамі, ад якіх стаецца зайздрасьць, сварка, блюзьне́рствы, зласьлівыя падазрэньні,

5. пустыя гутаркі між людзьмі зьнішчанага розуму і пазбаўленымі праўды, якія думаюць, што пабожнасьць — [сродак] дзеля прыбытку. Аддаляйся ад гэтакіх.

6. Але вялікі прыбытак — пабожнасьць разам з задаволенасьцю.

7. Бо мы нічога не прынесьлі ў сьвет; зразумела, што і нічога вынесьці ня можам.

8. А маючы што е́сьці і што апрану́ць, будзем гэтым задаволеныя.

9. Тыя ж, якія хочуць багацець, трапляюць у спакусу, і ў пастку, і ў многія бяздумныя і шкадлівыя пажаданьні, якія топяць людзей у зьнішчэньні і загубе.

10. Бо корань усякага зла ёсьць срэбралюбства, жадаючы якога, некаторыя адступіліся ад веры і самі сябе аддалі на многія му́кі.

11. А ты, чалавек Божы, уцякай ад гэтага, але імкніся да праведнасьці, пабожнасьці, веры, любові, цярплівасьці, пакоры,

12. змагайся добрым змаганьнем веры, трымайся за жыцьцё вечнае, да якога ты і пакліканы, і вызнаў добрае вызнаньне перад многімі сьведкамі.

13. Перад Богам, Які ўсё ажыўляе, і перад Хрыстом Ісусам, Які засьведчыў перад

6:1 Эф 6:5; Кал 3:22; Ціт 2:9; 1 Пт 2:18

6:7 Ёў 1:21; Пс 49 (48):18

6:8 Прп 30:8

6:9 Прп 15:27; Абк 2:6; Мк 4:19; Лк 8:14; 12:15; 18:24

6:11 2 Цім 2:22

6:13 Ян 18:37

Понціем Пілатам добрае вызнаньне, загадваю табе

14. захаваць гэтае прыказаньне неапаганеным, бездакорным аж да зьяўленьня Госпада нашага Ісуса Хрыста,

15. якое ў свой час адкрые шчасьлівы і адзіны магутны Валадар тых, хто валадарыць, і Госпад тых, якія пануюць,

16. Адзіны, Які ма́е несьмяротнасьць, жыве ў сьвятле недаступным, Якога ніхто з людзей ня бачыў і бачыць ня можа. Яму пашáна і ўлада вечная. Амэн.

17. Багатым у цяперашнім веку загадвай, каб яны ня думалі шмат пра сябе і

6:15 Адкр 17:14
6:16 Дан 2:22; Ян 1:18; 1 Ян 4:12
6:17 Лк 12:15
6:18 Лк 12:33; 18:22
6:20 1 Цім 1:4; 4:7; 2 Цім 2:14-16; Ціт 1:14; 3:9

спадзяваліся не на багацьце няпэўнае, але на Бога Жывога, Які дае нам багата ўсё дзеля прыемнасьці;

18. каб рабілі дабро, багацелі добрымі ўчынкамі, былі шчодрыя, дзяліліся,

19. зьбіраючы сабе скарб, добры падмурак дзеля будучыні, каб трымацца ім за жыцьцё вечнае.

20. О, Цімафею! Захоўвай тое, што перададзена табе, ухіляючыся ад паганага марнаслоўя і перакорлівасьці фальшывага веданьня,

21. пахваляючыся якім, некаторыя адхіліліся ад веры. Ласка з табою. Амэн.

ДРУГОЕ ПАСЛАНЬНЕ ДА ЦІМАФЕЯ АПОСТАЛА ПАЎЛА

Разьдзел 1

Павал, апостал Ісуса Хрыста воляй Божай, паводле абяцаньня жыцьця, што ў Хрысьце Ісусе,—

2. Цімафею, улюбёнаму дзіцяці: ласка, літасьць, супакой ад Бога Айца і Хрыста Ісуса, Госпада нашага.

3. Дзякую Богу, Якому служу ад бацькоў з чыстым сумленьнем, што няспынна ўзгадваю пра цябе ў просьбах маіх уночы і ўдзень,

4. жадаючы бачыць цябе, памятаючы пра сьлёзы твае, каб мне напоўніцца радасьцю,

5. прыводзячы на памяць некрывадушную веру тваю, якая раней жылá ў бабулі тваёй Ляі́дзе і ў маці тваёй Эўні́цы, і я перакананы, што і ў табе.

6. Дзеля гэтае прычыны нагадваю табе, каб ты распальваў дар Божы, які ёсьць у табе праз ускладаньне рук маіх,

7. бо даў нам Бог ня духа палахлівасьці, але сілы, і любові, і цьвярозага мысьленьня.

1:2 Дз 16:1
1:5 Дз 16:1

8. Дык не саромся сьведчаньня Госпада нашага, ані мяне, вязьня Ягонага, але перанось цяжкасьці разам з Эва́нгельлем паводле сілы Бога,

9. які збавіў нас і паклікаў паклі́каньнем сьвятым, не паводле ўчынкаў нашых, але паводле вызначэньня Свайго і ласкі, дадзенае нам у Хрысьце Ісусе перад вечнымі часамі,

10. а цяпер выяўленае праз зьяўленьне Збаўцы нашага Ісуса Хрыста, Які зьнішчыў сьмерць і зьявіў жыцьцё і незьнішчальнасьць праз Эва́нгельле,

11. для якога я пастаўлены весьнікам, і апосталам, і настаўнікам паганаў.

12. Дзеля гэтае прычыны я і цярплю гэтак, але не саромлюся, бо ведаю, у Каго я паверыў, і перакананы, што Ён моцны, каб захаваць перададзенае праз мяне на той дзень.

1:9 Эф 1:4; Ціт 3:5
1:11 Дз 22:21; 1 Цім 2:7

13. Мей за прыклад здаровыя словы, якія ты чуў ад мяне, у веры і любові, што ў Хрысьце Ісусе.

14. Захоўвай тое добрае, што перададзена [табе], праз Духа Сьвятога, Які жыве ў нас.

15. Ты ведаеш, што адвярнуліся ад мяне ўсе, якія ў Азіі, між імі Фігел і Гермаген.

16. Няхай дасьць Госпад літасьць дому Анісіфора, бо ён часта падмацоўваў мяне і не саромеўся ланцугоў маіх,

17. але, калі быў у Рыме, дужа шукаў мяне і знайшоў.

18. Няхай дасьць яму Госпад знайсьці літасьць у Госпада ў той дзень; і колькі ён служыў у Эфэсе, ты лепей ведаеш.

Разьдзел 2

Дык ты, дзіця маё, умацоўвайся ў ласцы, што ў Хрысьце Ісусе,

2. і, што чуў ад мяне праз многіх сьведкаў, тое перадай верным людзям, якія будуць здольнымі і іншых навучы́ць.

3. Дык перанось цяжкасьці, як добры жаўнер Ісуса Хрыста.

4. Ніхто з тых, хто змагаецца, ня зьвязвае сябе справамі жыцьцёвымі, каб падабацца таму, хто яго ўзяў у войска.

5. І калі хто спаборнічае, не атрымае вянка, калі будзе спаборнічаць незаконна.

2:1
Эф 6:10

6. Земляроб, які працуе, мусіць першы спажыва́ць плады.

7. Разумей, што кажу. Няхай жа дасьць табе Госпад разуменьне ў-ва ўсім.

8. Па́мятай пра Ісуса Хрыста, з насеньня Давіда, Які ўваскрос з мёртвых паводле Эва́нгельля майго,

9. у якім пераношу цяжкасьці аж да путаў, як злачынца, але слова Божага нельга зьвязаць.

10. Дзеля гэтага я ўсё трываю дзеля выбраных, каб і яны дасягнулі збаўленьня, што ў Хрысьце Ісусе, з вечнаю славаю.

11. Вернае слова, што калі мы памерлі з Ім, і жыць будзем з Ім;

12. калі трываем [з Ім], і валадарыць будзем з Ім; калі адрачэмся [ад Яго], і Ён адрачэцца ад нас;

13. калі мы ня верым, Ён застаецца верным, бо ад Сябе адрачыся ня можа.

14. Гэта нагадвай, сьведчачы перад Госпадам, каб не спрачаліся дзеля словаў, што нічога не дае, а руйнуе тых, якія слухаюць.

15. Намагайся паставіць сябе перад Богам вартым, работнікам, які ня будзе асаромлены, які слушна пераказвае слова праўды.

2:11
Рым 6:8
2:12
Мц 10:33; Лк 12:8-9
2:13
Рым 3:3
2:14
1 Цім 1:4; 4:7; 6:20; Ціт 1:14; 3:9

16. А паганага марнаслоўя пазьбягай, бо яны яшчэ больш будуць узрастаць у бязбожнасьці,

17. і слова іхняе, як гангрэна, будзе мець пажы́ву. Гэтакія Гімэнэй і Філет,

18. якія адхіліліся ад праўды, кажучы, што ўваскрасеньне ўжо было, і руйнуюць у некаторых веру.

19. Але цьвёрды падмурак Божы стаіць, маючы гэтакую пячатку: «Ведае Госпад тых, якія Яго», і: «Няхай адыйдзецца ад няправеднасьці кожны, хто называе імя Хрыста».

20. А ў вялікім доме ёсьць посуд ня толькі залаты і срэбны, але і драўляны, і гліняны; і адзін — у паша́не, а другі — у га́ньбе.

21. Дык калі хто ачысьціць сябе ад гэтага, той будзе пасудзінаю ў пашане, асьвячонаю і патрэбнаю Ўладару, падрыхтаванаю на ўсякую добрую справу.

22. Ад юнацкіх пажаданьняў уцякай, а імкніся да праведнасьці, веры, любові, супакою з тымі, хто прызывае Госпада ад чыстага сэрца.

23. Ад дурных і бязглуздых спрэчак адмаўляйся, ведаючы, што яны нараджаюць звадкі;

2:19 Лікі 16:5
2:22 1 Цім 6:11
2:24 Ціт 3:2
3:1 2 Пт 3:3

24. а слуга Госпада ня мусіць ва́дзіцца, але быць ветлівым да ўсіх, здольным навуча́ць, цярплівым,

25. у ціхасьці настаўляць тых, якія працівяцца, ці ня дасьць ім Бог навяртаньня дзеля пазнаньня праўды,

26. каб яны вызваліліся з пасткі д'яблавай, які злавіў іх пад сваю волю.

Разьдзел 3

Ведай жа тое, што ў апошнія дні надыйдуць злыя часы.

2. Бо людзі будуць самалюбныя, срэбралюбцы, пыхліўцы, ганарыстыя, блюзьне́ры, непаслухмяныя бацька́м, няўдзячныя, нячыстыя, бязьлітасныя,

3. няўмольныя, паклёпнікі, неапанаваныя, жорсткія, ненавісьнікі таго, што добрае,

4. здраднікі, неразважныя, фанабэрыстыя, якія больш любяць асалоду, чым Бога,

5. якія маюць выгляд пабожнасьці, а сілы яе адракліся. Ад гэтакіх адварочвайся.

6. Бо з гэтакіх тыя, што закрадаюцца ў дамы і палоняць жанчынак, абцяжараных грахамі, якіх водзяць розныя пажадлівасьці,

7. якія заўсёды вучацца і ніколі ня могуць дайсьці да пазнаньня праўды.

8. Як Я́ннэс і Я́мбрэс супрацьстаялі Майсею, гэтак і яны супрацьстаяць праўдзе, людзі з папсаваным розумам, няздатныя ў веры.

9. Але яны ня шмат будуць узрастаць, бо шаленства іхняе вы́крыецца перад усімі, як гэта і сталася з тымі.

10. А ты пайшоў сьледам за мною ў навучаньні, ладзе жыцьця, намерах, веры, доўгацярплівасьці, любові, непахіснасьці,

11. перасьледваньнях, пакутах, якія здарыліся са мною ў Антыёхіі, Іконіі, Лістрах; гэтыя перасьледваньні я перанёс, і з усіх выбавіў мяне Гаспад.

12. Дый усе, якія хочуць жыць пабожна ў Хрысьце Ісусе, перасьледаваны будуць.

13. А злыя людзі і ашуканцы будуць узрастаць у зьле, падманваючы [іншых] і падманваючы сябе.

14. А ты заставайся ў тым, чаго навучыўся і што табе даверана, ведаючы, праз каго ты навучаны;

15. і што ты з дзяцінства ведаеш Сьвятое Пісаньне, якое можа зрабіць цябе мудрым на збаўленьне праз веру, што ў Хрысьце Ісусе.

16. Усё Пісаньне натхнёнае Богам і карыснае дзеля навучаньня, дзеля дакараньня, дзеля выпраўленьня, дзеля дысцыплінаваньня ў праведнасьці,

17. каб дасканалым быў чалавек Божы, да ўсякае добрае справы гатовым.

3:8 Вых 7:11
3:11 Дз 13:14-52; 14:1-20
3:12 Дз 14:22

Разьдзел 4

Дык я сьведчу перад Богам і Госпадам нашым Ісусам Хрыстом, Які ма́е судзіць жывых і мёртвых у зьяўленьні Сваім і Валадарства Свайго:

2. абвяшчай слова, настойвай у час і ня ў час, дакарай, забараняй, упрошвай з усякай доўгацярплівасьцю і вучэньнем.

3. Бо будзе час, калі здаровага навучаньня цярпець ня будуць, але паводле сваіх пажаданьняў будуць выбіраць сабе настаўнікаў, якія лашчаць слых,

4. і ад праўды слых адвернуць, а збочаць да баек.

5. А ты будзь пільны ў-ва ўсім, перанось цяжкасьці, рабі справу дабравесьніка, служэньне тваё выконвай.

6. Бо я ўжо стаўся ахвяраю, і час майго адыходу прыйшоў.

7. Змагаўся я добрым змаганьнем, бег зьдзейсьніў, веру захаваў.

4:1 Дз 10:42; 1 Пт 4:5
4:2 Іс 58:1
4:6 Флп 2:17

8. Нарэшце, вызначаны мне вянок праведнасьці, які дасьць мне Госпад, праведны Судзьдзя, у той дзень; і ня толькі мне, але і ўсім, якія зьяўленьне Яго палюбілі.

9. Намагайся, каб хутка прыйсьці да мяне.

10. Бо Дэмас пакінуў мяне, палюбіўшы цяперашні век, і пайшоў у Тэсалоніку; Крэскенс — у Галятыю; Ціт — у Дальматыю; адзін Лука са мною.

11. Марка, узяўшы, прывядзі з сабою, бо ён мне патрэбны для служэньня,

12. А Тыхіка я паслаў у Эфэс.

13. Плашч, які я кінуў у Траадзе ў Карпа, ідучы, прынясі, і кнігі, асабліва пэргáміны.

14. Аляксандар, меднік, шмат учыніў мне ліха. Няхай дасьць яму Госпад паводле ўчынкаў ягоных.

15. І ты захоўвай сябе ад яго, бо ён вельмі супрацьстаіць нашым словам.

4:10 2 Кар 8:23; Гал 2:3; Кал 4:14; Ціт 1:4; Флм 1:24
4:11 Дз 12:12, 25; 13:13; 15:37-39; Кал 4:10
4:12 Дз 20:4; Эф 6:21-22; Кал 4:7-8
4:13 Дз 20:6
4:14 Пс 62 (61):13; Рым 2:6; 1 Цім 1:20
4:19 Дз 18:2; 2 Цім 1:16-17
4:20 Дз 19:22; 20:4; 21:29; Рым 16:23

16. У першай маёй абароне ніхто не прыйшоў да мяне, але ўсе мяне пакінулі. Няхай ня будзе ім палічана!

17. Госпад жа стаў перада мною і ўмацаваў мяне, каб пропаведзь праз мяне была выкананая і каб пачулі [яе] ўсе пагане; і я быў выбаўлены з ільвінае пашчы.

18. І выбавіць мяне Госпад ад усякага злога дзеяньня, і збавіць для Свайго Нябеснага Валадарства. Яму слава на вякі вякоў. Амэн.

19. Прывітай Прыскілу, і Акілу, і дом Анісіфора.

20. Эраст застаўся ў Карыньце; а Трафіма я пакінуў хворага ў Мілеце.

21. Намагайся, каб прыйсьці да зімы. Вітаюць цябе Эўбул, і Пуд, і Лін, і Кляўдыя, і ўсе браты.

22. Госпад Ісус Хрыстос з духам тваім. Ласка з вамі. Амэн.

ПАСЛАНЬНЕ ДА ЦІТА АПОСТАЛА ПАЎЛА

Разьдзел 1

Павал, слуга Божы, апостал
жа Ісуса Хрыста, паводле веры выбраных Божых і пазнаньня праўды паводле пабожнасьці,

2. у надзеі жыцьця вечнага, якое абяцаў Бог, Які не падманвае, перад адвечнымі часамі,

3. а ў свой час зьявіў слова Сваё ў пропаведзі, якое было даверана мне паводле загаду Збаўцы нашага, Бога,—

4. Ціту, шчыраму дзіцяці ў супольнай веры: ласка, літасьць, супакой ад Бога Айца і Госпада Ісуса Хрыста, Збаўцы нашага.

5. Я пакінуў цябе ў Крыце дзеля таго, каб ты ўпарадкаваў, дзе чаго не хапáе, і паставіў у гарадах старостаў, як я табе загадаў:

6. калі хто бездакорны, муж аднае жонкі, дзяцей мае верных, якіх не абвінавачваюць за распусту або непакорлівасьць.

7. Бо епіскап мусіць быць бездакорны, як Божы аканом, не самалюбны, не гняўлівы, ня п'яніца, не задзірлівы, ня сквапны,

8. але гасьцінны, дабралюбны, цьвярозы, праведны, багабойны, паўстрымлівы,

9. які трымаецца вернага слова згодна з вучэньнем, каб мог і настаўляць у здаровай навуцы, і дакараць тых, якія працівяцца.

10. Бо ёсьць шмат і непакорлівых, і пустаслоўных, і ашуканцаў, асабліва з абрэзаных,

11. якім трэба закрываць вусны; яны цэлыя дамы руйнуюць, навучаючы, чаго ня сьлед, дзеля агіднага набытку.

12. Сказаў нехта з іх, уласны іхні прарок: «Крыцяне заўсёды хлýсяць, зьвяры ліхія, жываты гультáйскія».

13. Сьведчаньне гэтае праўдзівае. Дзеля гэтае прычыны дакарай іх сувора, каб былі здаровыя ў веры,

14. не зважаючы на юдэйскія байкі і прыказаньні людзей, якія адварочваюцца ад праўды.

1:4
2 Кар 8:23; Гал 2:3; 2 Цім 4:10
1:6
1 Цім 3:2-7
1:9
Ціт 2:1
1:14
1 Цім 1:4; 4:7; 6:20; 2 Цім 2:14-16; Ціт3:9

15. Для чыстых усё чыста, а для апаганеных і бязьверных няма нічога чыстага, але апаганены і розум іхні, і сумленьне.

16. Яны кажуць, што ведаюць Бога, а ўчынкамі адракаюцца, [яны —] брыдотныя і непакорныя, і на ўсякую добрую справу няздольныя.

Разьдзел 2

А ты гавары, як належыць здароваму вучэньню:

2. каб старыя былі пільныя, сумленныя, цьвярозыя, здаровыя ў веры, любові, цярплівасьці;

3. каб старыя жанчыны паводзілі сябе, як належыцца сьвятым, не паклёпнічалі, не пілі шмат віна, вучылі добраму,

4. каб вучылі мудрасьці маладых, каб тыя любілі мужоў, любілі дзяцей,

5. былі цьвярозыя, чыстыя, гаспадарлівыя, добрыя, падпарадкаваныя сваім мужам, каб не было блюзьненьня на слова Божае.

6. Маладых людзей таксама ўпрошвай думаць цьвяроза,

7. у-ва ўсім даючы сябе за прыклад добрых учынкаў, у навучаньні — чысьціню, сумленнасьць, непахібнасьць,

8. слова здаровае, ненаганнае, каб той, хто супрацівіцца, быў асаромлены, ня маючы нічога благога сказаць пра нас.

9. Слугаў [навучай] падпарадкоўвацца сваім уладарам, у-ва ўсім падабацца ім, не пярэчачы,

10. не прыхоўваючы сабе, але зьяўляючы ўсю добрую вернасьць, каб у-ва ўсім аздаблялі вучэньне Збаўцы нашага Бога.

11. Бо зьявілася ласка Божая, што дае збаўленьне для ўсіх людзей,

12. якая навучае нас, каб, адрокшыся ад бязбожнасьці і пажадлівасьцяў сьвету, цьвяроза, праведна і пабожна жылі мы ў цяперашнім веку,

13. чакаючы шчасьлівае надзеі і зьяўленьня славы вялікага Бога і Збаўцы нашага Ісуса Хрыста,

14. Які даў Сябе за нас, каб выбавіць нас ад усякага беззаконьня і ачысьціць Сабе народ асаблівы, які рупіцца пра добрыя справы.

15. Гэтае кажы, упрошвай і дакарай з усякім загадам; няхай ніхто табою не пагарджае.

Разьдзел 3

Нагадвай ім, каб падпарадкоўваліся і слухаліся начальнікаў і ўлады, былі

1:15 Рым 14:14
2:1 Ціт 1:9
2:3 1 Цім 2:9
2:5 Эф 5:22
2:7 1 Цім 4:12
2:9 Эф 6:5; Кал 3:22; 1 Цім 6:1; 1 Пт 2:18
2:14 Вых 19:5; Друг 4:20; 7:6; 14:2; Пс 130 (129):8; Гебр 9:14; 1 Пт 2:9
3:1 Рым 13:1; 1 Пт 2:13

падрыхтаваныя на ўсякую добрую справу,

2. на нікога ня блю́зьнілі, не былі ваяўнічымі, былі спагаднымі і зьяўлялі ўсякую ціхасьць адносна ўсіх людзей.

3. Бо і мы былі некалі бяздумнымі, непакорнымі, падманутымі, служачы пажаданьням і розным асалодам, жывучы́ ў ліхоце і зайздрасьці, былі паскуднымі, ненавідзячы адзін аднаго.

4. А калі зьявілася ласкавасьць і любоў да людзей Збаўцы нашага, Бога,

5. Ён збавіў нас ня дзеля ўчынкаў праведнасьці, якія мы ўчынілі, але паводле літасьці Сваёй, праз лазьню адраджэньня і абнаўленьня Духам Сьвятым,

6. Якога Ён выліў на нас шчодра праз Ісуса Хрыста, Збаўцу нашага,

7. каб, апраўдаўшыся ласкай Ягонай, мы сталіся праз надзею спадкаемцамі жыцьця вечнага.

8. Вернае слова; і я хачу, каб ты сьцьвярджаў гэта, каб тыя, што вераць Богу, былі старанныя ў выкананьні добрых спраўаў: гэта добра і людзям карысна.

3:2 2 Цім 2:24
3:5 2 Цім 1:9
3:9 1 Цім 1:4; 4:7; 6:20; 2 Цім 2:14-16; Ціт 1:14

9. А дурных спрэчак, і радаводаў, і сварак, і зва́дак адносна Закону пазьбягай, бо яны некарысныя і марныя.

10. Чалавека герэтыка пасьля першага і другога напамінаньня пакінь,

11. ведаючы, што гэтакі разбэсьціўся і грашыць, асудзіўшы самога сябе.

12. Калі пашлю да цябе Арцёма або Тыхіка, намагайся прыйсьці да мяне ў Нікапаль, бо я пастанавіў перазімаваць там.

13. Зэна законьніка і Апалёса старанна правядзі, каб у іх не было ні ў чым недахопу.

14. Няхай і нашыя вучацца выконваць добрыя справы ў пі́льных патрэбах, каб не былі́ бясплодныя.

3:12 Дз 20:4; Эф 6:21-22; Кал 4:7-8; 2 Цім 4:12
3:13 Дз 18:24; 1 Кар 16:12

15. Вітаюць цябе ўсе, што са мною. Прывітай тых, што сябруюць з намі ў веры. Ласка з усімі вамі. Амэн.

ПАСЛАНЬНЕ ДА ФІЛІМОНА АПОСТАЛА ПАЎЛА

Павал, вязень Ісуса Хрыста, і Цімафей, брат,— Філімону, улюбёнаму і супрацоўніку нашаму,

2. і ўлюбёнай Апфіі, і Архіпу, таварышу нашаму ў барацьбе, і хатняй царкве тваёй:

3. ласка вам і супакой ад Бога Айца нашага і Госпада Ісуса Хрыста.

4. Дзякую Богу майму, заўсёды ўзгадваючы пра цябе ў малітвах маіх,

5. чуючы пра любоў тваю і веру, якую маеш да Госпада Ісуса і да ўсіх сьвятых,

6. каб супольнасьць веры тваёй была дзейснай у пазнаньні ўсякага дабра, якое ў вас у Хрысьце Ісусе.

7. Бо вялікую маем ласку і пацяшэньне ў любові тваёй, бо праз цябе, бра́це, супачы́лі ўнутранасьці сьвятых.

8. Дзеля гэтага, маючы вялікую ў Хрысьце адвагу загадваць табе, што прыстойна [рабіць],

9. лепш праз любоў прашу, ня хто іншы, як Павал,

1:2 Кал 4:17
1:4 Эф 1:16; 1 Тэс 1:2

старо́ста, а цяпер і вязень Ісуса Хрыста.

10. Прашу цябе адносна дзіцяці майго Анісіма, якога я нарадзіў у пу́тах маіх,

11. што быў некалі некарысны для цябе, а цяпер патрэбны табе і мне.

12. Яго я паслаў, а ты яго, як маё нутро, прыймі.

13. Хацеў я яго пры сабе трымаць, каб ён замест цябе паслужыў мне ў пу́тах за Эва́нгельле,

14. але без твае згоды нічога не хацеў зрабіць, каб дабро тваё не з прыну́кі было, а з добрае волі.

15. Бо можа ён дзеля таго на гадзіну адыйшоў, каб ты атрымаў яго назаўсёды,

16. ужо не як слугу, але вышэй за слугу, як брата ўлюбёнага, асабліва для мяне, а тым больш для цябе — і паводле цела, і ў Госпадзе.

17. Дык калі маеш мяне за супольніка, прыймі яго, як мяне.

18. А калі ён чым скрыўдзіў цябе або вінен, лічы гэтае на мне.

1:10 Кал 4:9

19. Я, Павал, напісаў маёю рукою: «Я аддам»; каб не казаць табе, што ты і самім сабою мне вінны.

20. Гэтак, браце, дай мне скарыстацца ад цябе ў Госпадзе; супакой маё нутро ў Госпадзе.

21. Перакананы ў паслухмянасьці тваёй, я напісаў да цябе, ведаючы, што ты зробіш і больш, чым кажу.

1:23
Дз 12:12, 25; 13:13; 15:37-39; 19:29; 27:2; Кал 1:7; 4:10; 2 Цім 4:10-11

22. А таксама падрыхтуй для мяне гасподу, бо спадзяюся, што праз малітвы вашыя буду вам падараваны.

23. Вітае цябе Эпафрас, вязень разам са мною ў Хрысьце Ісусе,

24. Марк, Арыстарх, Дэмас, Лука, супрацоўнікі маé.

25. Ласка Госпада нашага Ісуса Хрыста з духам вашым. Амэн.

ПАСЛАНЬНЕ ДА ГЕБРАЯЎ АПОСТАЛА ПАЎЛА

Разьдзел 1

Бог, Які шмат разоў і шматлікімі спосабамі здаўна гаварыў да бацькоў праз пракаў,

2. у апошнія гэтыя дні прамовіў да нас праз Сына, Якога паставіў за спадкаемцу ўсяго, праз Якога і вякі ўчыніў.

3. Ён, будучы зьзяньнем славы і выразам існасьці Ягонай і ўсё словам моцы Сваёй трымаючы, учыніўшы праз Сябе ачышчэньне грахоў нашых, сеў праваруч велічы на вышынях,

4. стаўшыся лепшым за анёлаў нагэтулькі, наколькі слаўнейшае за іх успадкаеміў імя.

5. Бо каму з анёлаў сказаў Ён калі: «Ты — Сын Мой, Я сёньня нарадзіў Цябе»? І яшчэ: «Я буду Яму Айцом, і Ён будзе Мне Сы́нам»?

6. А калі ізноў уводзіць Першароднага ў сусьвет, кажа: «І няхай паклоняцца Яму ўсе анёлы Божыя».

7. А наконт анёлаў кажа: «Ён робіць анёламі Сваімі духаў і служыцелямі Сваімі — полымя агню».

8. А наконт Сына: «Пасад Твой, Божа, на век вечны; кій правасьці — кій валадарства Твайго.

9. Ты палюбіў праведнасьць і зьненавідзеў беззаконьне. Дзеля гэтага памазаў Цябе, Божа, Бог Твой алеем весялосьці больш за таварышаў Тваіх».

10. І: «Ты напачатку, Госпадзе, умацаваў зямлю, і неба — справа рук Тваіх;

11. яны загінуць, а Ты застаешся; і ўсе, як шаты, састарэюць,

12. і, як адзеньне, Ты скруціш іх, і яны зьменяцца; а Ты — Той Самы, і гады Твае ня скончацца».

13. А наконт каго з анёлаў сказаў Ён калі: «Сядзь праваруч Мяне, пакуль пакладу ворагаў Тваіх як падножжа ног Тваіх»?

14. Ці ня ўсе яны — паслугавальныя духі, якія пасланыя на служэньне дзеля тых, якія маюць успадкаеміць збаўленьне?

1:1 Ос 12:10
1:2 Ян 8:26; 15:15
1:3 2 Кар 4:4; Кал 1:15; Гебр 8:1; 10:12
1:4 Флп 2:9
1:5 2 Сам 7:14; 1 Лет 17:13; Пс 2:7; Дз 13:33; Гебр 5:5
1:6 Пс 97 (96):7
1:7 Пс 104 (103):4
1:8 Пс 45 (44):7-8
1:10 Пс 102 (101):26-28
1:13 Пс 110 (109):1; Мк 12:36
1:14 Пс 103 (102):21

Разьдзел 2

Дзеля гэтага мусім асабліва зважаць на чутае, каб не адпасьці.

2. Бо калі сказанае праз анёлаў слова было цьвёрдае, і ўсякае парушэньне і непаслухмянасьць даставалі справядлівую адплату,

3. як мы ўцячэм, калі занядбалі такое вялікае збаўленьне, якое спачатку было сказанае Госпадам, зацьверджана ў нас ад тых, якія чулі,

4. якім засьведчыў Бог праз знакі, і цуды, і розныя сілы, і праз раздаваньне Духа Сьвятога паводле волі Яго?

5. Бо не анёлам падпарадкаваў Ён будучы сусьвет, пра які гаворым.

6. Засьведчыў жа нехта недзе, кажучы: «Што ёсьць чалавек, што Ты ўзгадваеш яго, або сын чалавечы, што Ты адведваеш яго?

7. Крыху Ты панізіў яго перад анёламі, даў яму вянок славы і пашаны і паставіў яго па-над творамі рук Тваіх;

8. усё падпарадкаваў Ты пад ногі яго». Бо калі падпарадкаваў яму ўсё, нічога не пакінуў непакорным яму. Але цяпер мы яшчэ ня бачым, каб усё было падпарадкавана яму,

9. а бачым Ісуса, Які крыху быў паніжаны перад анёламі, Які праз пакуту сьмерці атрымаў вянок славы і пашаны, каб з ласкі Божае пакаштаваў сьмерці за ўсіх.

10. Бо трэба было, каб Той, дзеля Якога ўсё і праз Якога ўсё, ведучы многіх сыноў у славу, Начальніка збаўленьня іхняга праз пакуты ўчыніў споўненым.

11. Бо і Той, Які асьвячае, і тыя, якія асьвячаюцца, усе — з Аднаго; дзеля гэтай прычыны Ён не саромеецца называць іх братамі, кажучы:

12. «Паведамлю імя Тваё братáм Маім, пасярод царквы засьпяваю Табе».

13. І яшчэ: «Я буду спадзявацца на Яго». І яшчэ: «Вось, я і дзеці, якіх даў мне Бог».

14. Дык калі дзеці сталіся супольнікамі цела і крыві, і Ён таксама мáе ўдзел у іх, каб праз сьмерць зьнішчыць таго, хто мáе ўладу над сьмерцю, гэта ёсьць д'ябала,

15. і вызваліць тых, якія дзеля страху сьмерці праз усё жыцьцё падлягалі няволі.

16. Бо, сапраўды, не анёлаў Ён прыймае, але насеньне Аўраамавае прыймае.

17. Дзеля гэтага Ён павінен быў у-ва ўсім стацца падобным да братоў, каб быць

2:2 Дз 7:53; Гал 3:19; Гебр 10:28
2:6 Пс 8:5-7; Пс 144(143):3
2:8 1 Кар 15:27
2:12 Пс 22(21):23
2:13 Іс 8:17-18
2:14 Ян 1:14
2:17 Гебр 4:15

міласьцівым і верным Першасьвятаром перад Богам дзеля перамольваньня за грахі народу.

18. Бо таму, што Сам Ён, спакушáны, цярпеў, можа тым, якія спакушáныя, дапамагчы.

Разьдзел 3

Дзеля гэтага, браты сьвятыя, удзельнікі ў нябесным пакліканьні, прыгледзьцеся да Апостала і Першасьвятара вызнаньня нашага, Ісуса Хрыста,

2. Які верны Таму, Які паставіў Яго, як і Майсей у-ва ўсім доме Ягоным.

3. Бо Ён варты яшчэ большае славы за Майсея, як і большую пашану мáе за дом той, хто яго збудаваў.

4. Бо ўсякі дом некім будуецца; а Той, Які ўсё збудаваў,— Бог .

5. І Майсей верны ў-ва ўсім доме Ягоным, як слуга, дзеля сьведчаньня пра тое, што мела быць сказаным;

6. а Хрыстос — як Сын у доме Ягоным, дом Якога — мы, калі толькі адвагу і пахвалу надзеі цьвёрда да канца трымаць будзем.

7. Дзеля гэтага, як кажа Дух Сьвяты: «Сёньня, калі пачуеце голас Ягоны,

3:1 Гебр 8:1
3:2 Лікі 12:7
3:6 1 Кар 3:16
3:7 Пс 95 (94):7-11

8. не закамяняйце сэрцы вашыя, як у раздражненьні, у дзень спакусы ў пустыні,

9. дзе спакушалі Мяне бацькі вашыя, выпрабоўвалі Мяне і бачылі справы Маé сорак гадоў.

10. Дзеля гэтага ўгнявіўся Я на пакаленьне тое і сказаў: "Заўсёды блукаюць яны сэрцам, а самі не спазналі шляхоў Маіх".

11. Дык прысягнуў Я ў гневе Маім, што ня ўвойдуць яны ў супачынак Мой».

12. Глядзіце, браты, каб не было ў кім з вас сэрца злога і бязьвернага, што адступаецца ад Бога Жывога,

13. але прасіце адзін аднаго штодня, пакуль называецца "сёньня", каб хто з вас не закамянеў праз падман грэху.

14. Бо мы сталіся ўдзельнікамі Хрыста, калі толькі пачатку пэўнасьці цьвёрда будзем трымацца да канца,

15. калі гаворыцца: «Сёньня, калі пачуеце голас Ягоны, не закамяняйце сэрцы вашыя, як у раздражненьні».

3:11 Эзк 20:15
3:13 1 Тэс 5:11
3:15 Пс 95 (94):7-8; Гебр 4:7
3:16 Лікі 14:1-35

16. Бо некаторыя, што чулі, раздражнілі; але ня ўсе, якія выйшлі з Эгіпту праз Майсея.

17. На каго ж гневаўся Ён сорак гадоў? Ці не на тых, якія зграшылі, косткі якіх палеглі ў пустыні?

18. А каму прысягаў Ён, што ня ўвойдуць яны ў супачынак Ягоны, калі ня тым, якія не скарыліся?

19. І бачым, што яны не змаглі ўвайсьці праз недаверства.

Разьдзел 4

Дык будзем баяцца, каб, калі яшчэ трывае абяцаньне ўвайсьці ў супачынак Ягоны, ня думаў хто з вас, што ён горшы.

2. Бо і нам [гэта] дабравешчана, як і тым; але ім не дало карысьці пачутае слова, бо не спалучылася з вераю тых, якія слухалі.

3. Бо ўваходзім у супачынак мы, якія паверылі, бо Ён сказаў: «Дык прысягнуў Я ў гневе Маім, што ня ўвойдуць яны ў супачынак Мой», хоць справы [Ягоныя] сталіся ад заснаваньня сьвету.

4. Бо сказана недзе наконт сёмага дню гэтак: «І супачыў Бог у дзень сёмы ад усіх спраўваў Сваіх».

5. І яшчэ тут: «Ня ўвойдуць яны ў супачынак Мой».

6. Дык, калі некаторым застаецца ўвайсьці ў яго, а тыя, якім раней дабравешчана, не ўвайшлі ў яго за няскоранасьць,

4:3 Пс 95 (94):11
4:4 Быц 2:2
4:5 Пс 95 (94):11
4:7 Пс 95 (94):7-8; Гебр 3:7-8, 15
4:8 Друг 31:7; Ег 22:4
4:10 Быц 2:2
4:12 Эф 6:17
4:13 Дан 2:22
4:14 Гебр 6:20; 8:1
4:15 Гебр 2:17-18

7. ізноў Ён вызначае дзень "сёньня", кажучы праз Давіда, праз гэтулькі часу, як было сказана: «Сёньня, калі пачуеце голас Ягоны, не закамяняйце сэрцы вашыя».

8. Бо калі б Егошуа даў тым супачынак, не было б сказана пасьля таго пра іншы дзень.

9. Таму застаецца для народу Божага захаваньне суботы.

10. Бо хто ўвайшоў у супачынак Ягоны, той і сам супачыў ад спраўваў сваіх, як і Бог ад Сваіх.

11. Дык будзем намагацца ўвайсьці ў супачынак гэты, каб хто за тым прыкладам не палёг праз няскоранасьць.

12. Бо слова Божае жывое і дзейснае, і вастрэйшае за ўсякі меч двусечны, і працінае аж да разьдзяленьня душы і духа, суставаў і шпіку, і судзіць думкі і намеры сэрца.

13. І няма стварэньня, схаванага перад Ім, але ўсё аголена і адкрыта перад вачыма Таго, пра Якога нашае слова.

14. Дык, маючы Першасьвятара вялікага, Які прайшоў праз неба, Ісуса, Сына Божага, будзем трымацца вызнаньня.

15. Бо маем Першасьвятара не такога, што ня можа спачуваць слабасьцям нашым,

але такога, які, падобна нам, дазнаў спакушэньня ў-ва ўсім, апрача грэху.

16. Дык будзем набліжацца з адвагаю да пасаду ласкі, каб атрымаць літасьць і ласку знайсьці дапамогу ў адпаведны час.

Разьдзел 5

Бо ўсякі першасьвятар, які спаміж людзей бярэцца, дзеля людзей стаўляецца на тое, што Божае, каб прыносіў дары́ і ахвяры за грахі,

2. каб мог спачуваць тым, якія не разумеюць і заблукалі, бо і сам абложаны нядужасьцю,

3. і праз гэта павінен як за народ, гэтак і за сябе прыносіць [ахвяры] за грахі.

4. І ніхто сам сабою не прыймае гэтую пашану, але той, хто пакліканы Богам, як і Аарон.

5. Гэтак і Хрыстос ня Сам Сябе праславіў, каб быць Першасьвятаром, але Той, Які сказаў Яму: «Ты — Сын Мой, Я сёньня нарадзіў Цябе»,

6. як і ў іншым [месцы] кажа: «Ты — сьвятар на вякі паводле парадку Мэльхісэдэка».

7. Ён у дні цела Свайго з вялікім крыкам і сьлязьмі прыносіў просьбы і ўпрошваньні да Таго, Які мог збавіць Яго ад сьмерці, і быў выслуханы дзеля багабойнасьці.

8. Хоць Ён — Сын, але навучыўся паслухмянасьці праз тое, што перацярпеў,

9. і, споўніўшы [ўсё], стаўся для ўсіх, якія паслухмяныя Яму, прычынаю вечнага збаўленьня,

10. названы ад Бога Першасьвятаром паводле парадку Мэльхісэдэка.

11. Адносна Яго мы маем шмат сказаць, і цяжка выказаць, бо вы сталіся марудным, каб слухаць.

12. Бо вы, якія паводле часу павінны быць настаўнікамі, ізноў маеце патрэбу, каб вучылі вас падставовым пачаткам словаў Божых, і вы маеце патрэбу ў малацэ, а ня ў цьвёрдай страве.

13. Бо ўсякі, хто спажывае малако, неспрактыкаваны ў слове праведнасьці, бо ён — немаўля.

14. А цьвёрдая страва ёсьць для дасканалых, у якіх праз ужываньне разуменьне спрактыкаванае распазнаваць добрае і ліхое.

Разьдзел 6

Дзеля гэтага, пакінуўшы пачатак Хрыстовага слова,

5:3 Ляв 9:7
5:4 Вых 28:1
5:5 Пс 2:7; Гебр 1:5
5:6 Пс 110 (109):4; Гебр 7:17
5:7 Мц 26:26-46; Мк 14:32-42; Лк 22:39-46
5:12 1 Кар 3:1-2

зьвернемся да дасканаласьці, не кладучы ізноў падмуркі, [гаворачы пра] навяртаньне ад мёртвых справаў і веру ў Бога,

2. вучэньне пра хрышчэньні, і ўскладаньне рук, і ўваскрасеньне мёртвых, і суд вечны.

3. І гэта зробім, калі Бог дазволіць.

4. Бо немагчыма тых, якія аднойчы былі прасьветленыя, і пакаштавалі да́ру нябеснага, і сталіся ўдзельнікамі Духа Сьвятога,

5. і пакаштавалі добрага слова Божага і моцаў будучага веку,

6. і адпалі, ізноў абнаўляць праз навяртаньне, тых, якія ізноў укрыжоўваюць у сабе Сына Божага і аддаюць на сорам [Яго].

7. Бо зямля, якая п'е дождж, што часта зыходзіць на яе, і родзіць расьліну, карысную для тых, хто абрабляе яе, атрымлівае дабраслаўленьне ад Бога;

8. а тая, якая прыносіць церні і асот, непрыдатная і блізкая да праклёну, і канец яе — спаленьне.

9. А мы пераканаыя адносна вас, улюбёныя, што вы — лепшыя і маеце збаўленьне, хаця і гаворым гэтак.

6:8 Быц 3:17-18

10. Бо Бог не няправедны, каб забыцца на справу вашую і працу любові, якую вы зьявілі ў імя Ягонае, калі служылі і слу́жыце сьвятым.

11. А мы жадаем, каб кожны з вас выяўляў такую самую дбаласьць у пэўнасьці надзеі да канца,

12. каб ня стацца вам марудным, але пераймальнікамі тых, якія праз веру і доўгацярплівасьць бяруць у спадчыну абяцаньні.

13. Бо Бог, абяцаючы Абрагаму, ня маючы нікога вышэйшага, каб прысягаць, прысягаў Самім Сабою,

14. кажучы: «Праўдзіва, дабраслаўляючы, дабраслаўлю цябе і, памнажаючы, памножу цябе».

15. І гэтак [Абрагам], маючы доўгацярплівасьць, атрымаў абяцаньне.

16. Бо людзі прысягаюць вышэйшым, і ўсякая спрэчка між імі завяршаецца прысягай на сцьвярджэньне.

17. Дзеля гэтага Бог, хочучы празьмерна паказаць спадкаемцам абяцаньня нязьменнасьць намеру Свайго, ужыў прысягу,

18. каб праз дзьве нязьменныя рэчы, у якіх Богу хлусі́ць немагчыма, вялікае пацяшэньне мелі мы, якія

6:13 Быц 22:16-17

прыбеглі ўхапіцца за надзею, што перад намі ляжыць,

19. якую маем, як якар душы́, пэўны і трывалы, які ўваходзіць у-ва ўнутранае за заслону,

20. куды за нас як папярэднік увайшоў Ісус, стаўшыся Першасьвятаром на вякі паводле парадку Мэльхісэдэка.

Разьдзел 7

Бо гэты Мэльхісэдэк, валадар Салему, сьвятар Бога Найвышэйшага, які сустрэў Абрагама, калі той вяртаўся пасьля разгрому валадароў, і дабраславіў яго,

2. і якому дзесяціну ад усяго аддзяліў Абрагам, па-першае, перакладаецца як Валадар праведнасьці, а пасьля ён — валадар Салему, гэта ёсьць Валадар супакою,

3. бяз ба́цькі, бяз маці, без радаводу, які ня ма́е ані пачатку дзён, ані канца жыцьця, падобны да Сына Божага, застаецца сьвятаром назаўсёды.

4. Бачыце, які вялікі той, якому нават Абрагам патрыярх даў дзесяціну са здабычы.

5. Тыя з сыноў Левія, якія атрымліваюць сьвятарства, маюць прыказаньне паводле Закону браць дзесяціну з народу, гэта ёсьць з братоў сваіх, хаця і яны выйшлі з паясьніцы Абрагама.

6. А ён, які не паходзіць з іх, узяў дзесяціну ад Абрагама і дабраславіў таго, які меў абяцаньні.

7. Без усялякае спрэчкі меншы дабраслаўляецца большым.

8. І тут дзесяціны атрымліваюць людзі сьмяротныя, а там — той, пра якога сьведчыцца, што жыве.

9. І, можна так сказаць, праз Абрагама ўзята дзесяціна і з Левія, які сам атрымлівае дзесяціны,

10. бо ён быў яшчэ ў паясьніцы ба́цькі, калі сустрэў яго Мэльхісэдэк.

11. Дык, калі б усё зьдзейсьнілася праз сьвятарства лявітаў, бо народ разам з ім атрымаў Закон, якая яшчэ патрэба паўставаць іншаму сьвятарству паводле парадку Мэльхісэдэка, а не паводле парадку Аарона называцца?

12. Бо разам з пераменай сьвятарства патрэбна, каб сталася і зьмена Закону.

13. Бо Той, пра Якога гаворыцца гэтае, належаў да другога калена, з якога ніхто не прыступаў да ахвярніка.

14. Бо відочна, што Госпад наш узыйшоў з калена Юды, а пра гэтае калена Майсей

6:19 Ляв 16:2
6:20 Пс 110 (109):4; Гебр 4:14
7:1 Быц 14:17-20
7:5 Лікі 18:21
7:6 Быц 14:20
7:11 Гебр 8:7

нічога не сказаў адносна сьвятарства.

15. І гэта яшчэ больш зразумела, калі паводле падабенства Мэльхісэдэка паўстае іншы Сьвятар,

16. які не паводле Закону прыказаньня цялеснага стаўся, але паводле моцы незьнішчальнага жыцьця.

17. Бо засьведчыў [Бог]: «Ты — сьвятар на вякі паводле парадку Мэльхісэдэка».

18. Бо раней быўшае прыказаньне адкінута праз слабасьць яго і некарыснасьць,

19. бо Закон нічога ня споўніў, але ўводзіцца лепшая надзея, праз якую мы набліжаемся да Бога.

20. І як гэта было не без прысягі,

21. бо тыя ставаліся сьвятарамі без прысягі, а Гэты — з прысягай Таго, Які гаварыў пра Яго: «Прысягнуў Госпад і не раскаецца: Ты — сьвятар на вякі паводле парадку Мэльхісэдэка»,

22. нагэтулькі лепшага запавету Паручальнікам стаўся Ісус.

23. І тых сьвятароў было шмат дзеля таго, што сьмерць забараняла [некаму] затрымацца,

24. а Гэты праз тое, што застаецца на вякі, ма́е сьвятарства, якое не адступаецца [ад Яго],

25. таму Ён і можа цалкам збаўляць тых, якія прыходзяць праз Яго да Бога, заўсёды жывы, каб заступацца за іх.

26. Бо Гэткага трэба нам Першасьвятара, сьвятога, нявіннага, беззаганнага, адлучанага ад грэшнікаў і ўзвышанага па-над нябёсы,

27. Які ня ма́е патрэбы штодня, як тыя першасьвятары, прыносіць ахвяры спачатку за свае грахі, пасьля за [грахі] народу, бо Ён зрабіў гэта аднойчы, прынёсшы [ў ахвяру] Сябе.

28. Бо Закон стаўляе за першасьвятароў людзей, якія маюць нядужасьць, а слова прысягі, што пасьля Закону, [паставіла] Сына, дасканалага на вякі.

Разьдзел 8

А галоўнае ў тым, што сказана, тое, што мы маем Першасьвятара, Які сеў праваруч пасаду велічы ў небе,

2. служыцель Сьвятыні і праўдзівага Намёту, які паставіў Госпад, а не чалавек.

3. Бо кожны першасьвятар стаўляецца на тое, каб прыносіць дары́ і ахвяры; таму трэба, каб і Гэты меў нешта, што прынесьці.

7:17 Пс 110 (109):4; Гебр 5:6
7:21 Пс 110 (109):4
7:22 Гебр 8:6
7:25 Рым 8:34
7:26 Гебр 8:1
7:27 Ляв 9:7; 16:11
8:1 Пс 110 (109):1; Гебр 1:3; 3:1; 4:14; 7:26

4. Бо калі б Ён быў на зямлі, ня быў бы сьвятаром, [бо] ёсьць сьвятары, якія паводле Закону прыносяць дары́,

5. якія служаць прыкладу і ценю [рэчаў] нябесных, як атрымаў слова Майсей, калі меўся зрабіць намёт: «Глядзі,— прамовіў Ён,— зрабі ўсё паводле вобразу, які паказаны табе на гары».

6. А цяпер Ён атрымаў служэньне тым слаўнейшае, чым лепшага Ён пасярэднік запавету, які ўзаконены на лепшых абяцаньнях.

7. Бо калі б той першы быў без заганы, не шукалася б месца для другога.

8. Бо, вінавацячы іх, кажа: «Вось, надыходзяць дні,— кажа Госпад,— і Я зраблю з домам Ізраіля і з домам Юды новы запавет,

9. не паводле запавету, які Я зрабіў з бацька́мі іх у дзень, калі ўзяў іх рукою Маёю, каб вывесьці іх з зямлі Эгіпту, бо яны ня вытрывалі ў запавеце Маім, і Я занядбаў іх,— кажа Госпад.

10. Вось запавет, які Я заключу з домам Ізраіля пасьля тых дзён,— кажа Госпад,— даючы законы Маé ў думкі іхнія, напішу іх і на сэрцах іхніх, і буду ім Богам, а яны Мне будуць народам.

11. І ня будзе вучы́ць кожны бліжняга свайго і кожны брата свайго, кажучы: "Пазнай Госпада", бо ўсе, ад малога іхняга да вялікага іхняга, будуць ведаць Мяне.

12. Бо міласьцівы буду да няправеднасьцяў іхніх, і грахоў іхніх і беззаконьняў іхніх больш не ўзгадаю».

13. Калі кажа "новы", учыніў старым першы; а тое, што старэе і здаўніваецца, блізкае, каб шчэзнуць.

Разьдзел 9

Дык і першы [запавет] меў пастановы служэньня і сьвятыню ў сьвеце.

2. Бо першы намёт быў збудаваны, і ў ім сьвечнік, і стол, і хлябы пакладныя, і завецца ён "Сьвятое".

3. А за другой заслонай намёт, які завецца "Сьвятое Сьвятых",

4. які ма́е залатую кадзільню і каўчэг запавету, які абкладзены з усіх бакоў золатам, у якім залатая пасудзіна з маннай, і кій Аарона, што расквітнеў, і табліцы запавету,

5. а над ім — херувімы славы, якія ацяняюць перамольню; пра гэта ня варта цяпер казаць падрабязна.

6. А калі гэта так збудавана, у першы намёт заўсёды

8:5 Вых 25:40; Дз 7:44; Гебр 7:22
8:7 Гебр 7:11
8:8 Яр 31:31-34
8:10 Яр 24:7; Эзк 11:20; Зах 8:8; 2 Кар 6:16; Гебр 10:16
8:12 Гебр 10:17
9:2 Вых 25:23-40; 26:1-30
9:3 Вых 26:31-33
9:4 Вых 16:33; 25:10-16; 30:1-6; Лікі 17:8-10; Друг:10:3-5; 1 Вал 8:9; 2 Лет 5:10
9:5 Вых 25:18-22
9:6 Лікі 18:2-6

ўваходзяць сьвятары, зьдзяйсьняючы служэньне,

7. а ў другі — раз у год адзін першасьвятар, не без крыві, якую прыносіць за сябе і за няведаньне народу.

8. Гэтым паказвае Дух Сьвяты, што яшчэ не адкрыты шлях у сьвятыню, пакуль стаіць першы намёт,

9. які ёсьць прыклад цяперашняга часу, калі прыносяцца дары́ і ахвяры, якія ня могуць удасканаліць паводле сумленьня таго, хто слу́жыць,

10. якія толькі ў ежы і пітве, і розных абмываньнях і пастановах цела, якія пастаўленыя да часу выпраўленьня.

11. А Хрыстос, Першасьвятар будучага дабра, прыйшоўшы праз вялікшы і дасканалейшы намёт, не рукамі зроблены, гэта значыць, не такога стварэньня,

12. і не праз кроў казлоў і цялят, але праз уласную кроў, адзін раз увайшоў у сьвятыню, знайшоўшы вечнае выбаўленьне.

13. Бо калі кроў валоў і казлоў і попел каровы, пакрапіўшы апаганеных, асьвячае іх дзеля чыстасьці цела,

14. наколькі больш кроў Хрыста, Які праз Духа вечнага прынёс Сябе беззаганнага Богу, ачысьціць сумленьне вашае ад мёртвых справаў дзеля служэньня Богу Жывому?

9:7 Вых 30:10; Ляв 16:2-34
9:9 Гебр 10:1, 11
9:13 Ляв 16:15-16; Лікі 19:9, 17-19
9:14 Ціт 2:14; 1 Ян 1:7; Адкр 1:5
9:19 Вых 24:6-8
9:21 Ляв 8:15
9:22 Ляв 17:11

15. І дзеля гэтага Ён — Пасярэднік новага запавету, каб, як станецца сьмерць дзеля адкупленьня парушэньняў, [што былі пры] першым запавеце, тыя, якія пакліканыя да вечнае спадчыны, атрымалі абяцаньне.

16. Бо дзе запавет, трэба, каб прыйшла сьмерць таго, хто заключыў [яго],

17. бо запавет набывае моц ад памёршых; ён ня ма́е сілы, пакуль жыве той, хто заключыў [яго].

18. Дык і першы [запавет] быў усталяваны не без крыві.

19. Бо Майсей, сказаўшы ўсе прыказаньні паводле Закону ўсяму народу, узяў кроў цялят і казлоў з вадою, і воўнай пунсовай, і ізопам, пакрапіў і саму кнігу, і ўвесь народ,

20. кажучы: «Гэта кроў запавету, які даў вам Бог».

21. І намёт, і ўсё начыньне дзеля служэньня таксама пакрапіў крывёю.

22. І амаль усё паводле Закону ачышчаецца крывёю, і без праліцьця крыві не бывае адпушчэньня.

23. Дык трэба было, каб [рэчы, што паводле]

прыкладу таго, што ў небе, ачышчаліся гэтымі, а самі [рэчы] нябесныя — лепшымі за гэтыя ахвярамі.

24. Бо Хрыстос увайшоў не ў сьвятыню, рукамі зробленую, на ўзор праўдзівае, але ў самае неба, каб цяпер зьявіцца перад абліччам Божым за нас;

25. і не дзеля таго, каб шматкроць прыносіць Сябе, як штогод уваходзіць першасьвятар у сьвятыню з чужою крывёй,

26. бо мусіў бы Ён шматкроць цярпець ад заснаваньня сьвету, але Ён цяпер адзін раз зьявіўся на сканчэньні вякоў дзеля адкіданьня грэху праз ахвяру Сваю.

27. І як усім людзям вызначана раз памерці, а пасьля гэтага — суд,

28. гэтак і Хрыстос, раз прынёсшы Сябе [ў ахвяру], каб панесьці грахі многіх, другі раз бяз грэху будзе зьяўлены дзеля збаўленьня тым, якія чакаюць Яго.

Разьдзел 10

Бо Закон, які ма́е цень будучага дабра, а ня сам вобраз рэчаў, тымі ахвярамі, якія нязьменна прыносяцца штогод, ніколі ня можа зрабіць дасканалымі тых, што прыходзяць [з імі].

9:28 Іс 53:12

10:1 Кал 2:17; Гебр 9:9

2. Бо іначай перасталі б прыносіць іх, бо ўжо ня мелі б сьвядомасьці грахоў тыя, што служаць, аднойчы ачышчаныя.

3. Але праз гэтыя [ахвяры] штогод узгадваецца пра грахі,

4. бо немагчыма, каб кроў валоў і казлоў забірала грахі.

5. Дзеля гэтага [Хрыстос], уваходзячы ў сьвет, кажа: «Ахвяры і да́ру Ты не захацеў, але цела падрыхтаваў для Мяне.

6. Цэласпале́ньні і [ахвяры] за грэх Ты не ўпадабаў.

7. Тады Я сказаў: "Вось, іду (на пачатку кнігі напісана пра Мяне) учыні́ць, Божа, волю Тваю"».

8. Сказаўшы перш, што «ахвяры, і да́ру, і цэласпале́ньняў, і [ахвяры] за грэх Ты не захацеў і не ўпадабаў», а яны прыносяцца паводле Закону,

9. пасьля сказаў: «Вось, іду ўчыні́ць, Божа, волю Тваю». Касу́е першае, каб паставіць другое.

10. Гэтай воляй мы асьвячоныя праз аднакротнае прыняс еньне цела Ісуса Хрыста.

11. І ўсякі сьвятар штодня стаіць, спраўляючы служэньне і шматкроць прыносячы тыя самыя ахвяры, якія ніколі ня могуць зьняць грахоў.

10:5 Пс 40 (39):7-9

10:11 Вых 29:38; Гебр 9:9

12. А Ён, прынёсшы адну ахвяру за грахі, назаўсёды сеў праваруч Бога,

13. чакаючы яшчэ, пакуль ворагі Ягоныя будуць пакладзены як падножжа ног Ягоных.

14. Бо Ён адным дáрам назаўсёды зрабіў дасканалымі тых, якіх асьвяціў.

16. Сьведчыць жа нам і Дух Сьвяты, бо пасьля прадказана:

16. «Вось запавет, які Я заключу з імі пасьля дзён тых,— кажа Госпад,— даючы законы Маé ў сэрцы іхнія, напішу іх і ў думках іхніх,

17. і грахоў іхніх і беззаконьняў іхніх больш не ўзгадаю».

18. А дзе адпушчэньне грахоў, ужо непатрэбны дар за іх.

19. Дык, браты, маючы адвагу ўваходзіць у сьвятыню праз кроў Ісуса Хрыста,

20. шляхам новым і жывым, які Ён усталяваў для нас праз заслону, гэта ёсьць цела Сваё,

21. і маючы вялікага Сьвятара над домам Божым,

22. будзем падыходзіць са шчырым сэрцам, у поўні веры, пакрапіўшы сэрцы, [каб ачысьціць] ад сумленьня злога, і абмыўшы цела чыстай вадою.

10:12 Пс 110 (109):1; Гебр 1:3
10:13 1 Кар 15:25
10:16 Яр 31:33; Гебр 8:10
10:17 Яр 31:34; Гебр 8:12
10:22 Ляв 8:30; Эзк 36:25; 2 Кар 7:1

10:27 Іс 26:11
10:28 Друг 17:6; 19:15; Ян 8:17; Гебр 2:2
10:29 Вых 24:8
10:30 Друг 32:35-36; Рым 12:19

23. Будзем трымацца няўхільна вызнаньня надзеі, бо верны Той, Які абяцаў,

24. і будзем зважаць адзін на аднаго, заахвочваючы да любові і добрых учынкаў,

25. не пакідаючы згрmaджэньня свайго, як ёсьць у некаторых звычай, але заклікаючы [ў яго], і тым больш, калі бачыце, што набліжаецца дзень той.

26. Бо калі мы самахоць грашым, атрымаўшы пазнаньне праўды, ужо не застаецца ахвяра за грахі,

27. але нейкае жахлівае чаканьне суду і жару агню, які мáе пажэрці супраціўнікаў.

28. Хто адкінуў Закон Майсея пры двух ці трох сьведках, бяз літасьці памірае.

29. Наколькі, думаеце, цяжэйшае кары дастойны той, хто Сына Божага патаптаў, і кроў запавету, якою ён асьвячоны, за звычайную палічыў, і Духа ласкі зьняважыў?

30. Бо мы ведаем Таго, Які сказаў: «"Мне помста, Я аддам",— кажа Госпад». І ізноў: «Госпад будзе судзіць народ Свой».

31. Жахліва трапіць у рýкі Бога Жывога!

32. Узгадайце ж ранейшыя дні вашыя, калі вы,

прасьветленыя, вытрывалі вялікае змаганьне пакутаў,

33. ці то самі выстаўля́ныя на зьнявагі і зьдзекі, ці то стаўшыся супольнікамі тых, якія пераносяць такое.

34. Бо вы і маім путам спачувалі, і рабунак маёмасьці вашае з радасьцю прыймалі, ведаючы, што маеце для сябе ў небе маёмасьць лепшую, якая застанецца.

35. Дык не пакідайце адвагі вашае, якая ма́е вялікую нагароду.

36. Бо вам патрэбная цярплівасьць, каб, учыніўшы волю Божую, атрымаць абяцаньне.

37. Бо яшчэ крыху, зусім крыху, і надыйдзе Той, Які надыходзіць, і не замарудзіць.

38. «А праведны з веры жыць будзе»; і: «Калі хто будзе хістацца, не ўпадабае яго душа Мая».

39. Мы ж ня хісткія на загубу, але [стаім] у веры на здабыцьцё душы́.

Разьдзел 11

А вера ёсьць пэўнасьць у тым, чаго спадзяемся, перакананасьць у рэчах нябачных.

2. Бо ў ёй засьведчаны старэйшыя.

10:37 Аб 2:3-4
10:38 Рым 1:17; Гал 3:11

3. Вераю разумеем, што вякі наладжаны словам Божым, каб з няяўнага сталася бачнае.

4. Вераю Абэль прынёс Богу лепшую ахвяру, чым Каін, праз што атрымаў сьведчаньне, што ён — праведны, [бо гэта] засьведчыў Бог пра дары ягоныя; і праз яе ён, памёршы, яшчэ гаворыць.

5. Вераю Энох быў перанесены, што ня ўбачыў сьмерці; і не знайшлі яго, бо перанёс яго Бог. Бо перад перанясеньнем ягоным было засьведчана, што ён спадабаўся Богу.

6. А бяз веры спадабацца немагчыма, бо той, хто прыходзіць да Бога, мусіць верыць, што Ён ёсьць і тым, хто шукае Яго, нагароду дае.

7. Вераю Ной, атрымаўшы слова пра тое, што яшчэ не было бачным, у багабойнасьці пабудаваў каўчэг дзеля збаўленьня дому свайго; ёю ён асудзіў сьвет і паводле веры стаўся спадкаемцам праведнасьці.

8. Вераю Абрагам, калі быў пакліканы, падпарадкаваўся, каб ісьці ў месца, якое меў атрымаць у спадчыну, і выйшаў, не разумеючы, куды ідзе.

9. Вераю вандраваў ён на зямлі абяцанай, як на чужой,

11:3 Быц 1:1; Пс 33 (32):6,9; Ян 1:3
11:4 Быц 4:3-10
11:5 Быц 5:21-24
11:7 Быц 6:13-22
11:8 Быц 12:1-5
11:9 Быц 35:27

жывучы́ ў намётах з Ісаакам і Якубам, суспадчыньнікамі таго самага абяцаньня;

10. бо ён чакаў гораду, які ма́е падмуркі, якога майстар і дойлід — Бог.

11. Вераю і сама Сара атрымала сілу на зачацьце насеньня і не па часе веку нарадзіла, бо верным прызнавала Таго, Які абяцаў.

12. І дзеля гэтага ад аднаго, і пры гэтым амярцьвелага, нарадзілася гэтак шмат, як зорак у небе і як незьлічоны пясок на ўзьбярэжжы мора.

13. Усе яны памерлі ў веры, не атрымаўшы абяцаньняў, але толькі здалёк бачачы іх, і маючы пэўнасьць, і вітаючы [іх], і прызнаючы, што яны — чужынцы і вандроўнікі на зямлі.

14. Бо тыя, што гэтак кажуць, паказваюць, што яны бацькаўшчыну шукаюць.

15. І, калі б яны памяталі тую, з якое выйшлі, мелі б час вярнуцца.

16. Але яны лепшага жадалі, гэта ёсьць нябеснага; дзеля гэтага Бог не саромеецца іх, каб іхнім Богам называцца, бо Ён падрыхтаваў ім горад.

17. Вераю Абрагам, спакуша́ны, прынёс [у ахвяру] Ісаака, і прынёс адзінароднага, якога прыняў як абяцаньне,

11:11 Быц 18:11-14; 21:2
11:12 Быц 15:5; 22:17; 32:12
11:13 Быц 23:4; 47:9; 1 Лет 29:15; Пс 39 (38):13; 119(118) :19
11:16 Вых 3:15; Мц 22:32
11:17 Быц 22:1-14

18. пра якога было сказана: «У Ісааку будзе названае насеньне табе»,

19. бо ён лічыў, што Бог ма́е моц і з мёртвых уваскрасіць, дзеля чаго і атрымаў яго як прыклад.

20. Вераю ў будучае дабраславіў Ісаак Якуба і Эза́ва.

21. Вераю Якуб, паміраючы, дабраславіў кожнага з сыноў Язэпа і пакланіўся на верх кія свайго.

22. Вераю Язэп, кана́ючы, пра выхад сыноў Ізраіля нагадаў і загадаў наконт костак сваіх.

23. Вераю Майсей па нараджэньні тры месяцы быў хаваны бацька́мі сваімі, бо яны бачылі, што хлопчык мілы [Богу], і не спалохаліся валадарскага загаду.

11:18 Быц 21:12; Рым 9:7
11:20 Быц 27:27-29,39-40
11:21 Быц 47:31-48:20
11:22 Быц 50:24-25; Вых 13:19
11:23 Вых 1:22; 2:2; Дз 7:20
11:24 Вых 2:10-12

24. Вераю Майсей, стаўшыся дарослым, адмовіўся называцца сы́нам дачкі фараона

25. і выбраў лепш пакутаваць з народам Божым, чым мець часовую прыемнасьць грэху,

26. зьнявагу Хрыстовую палічыўшы большым багацьцем, чым скарбы эгіпецкія; бо ён на нагароду ўглядаўся.

27. Вераю пакінуў ён Эгіпет,
не спалохаўшыся ярасьці
валадарскай, бо непахісны быў,
быццам бачачы Нябачнага.

28. Вераю ўчыніў ён Пасху
і праліцьцё крыві, каб не
крануў іх той, які нішчыў
першародных.

29. Вераю перайшлі яны
праз Чырвонае мора, як па
сухім; на што спакусіўшыся,
Эгіпцяне былі патопленыя.

30. Вераю ўпалі муры́ Ерыхону, як абыходзілі [іх] сем
дзён.

31. Вераю Рахаў распусьніца, з супакоем прыняўшы
выведчыкаў, не загінула з тымі,
якія не скарыліся.

32. І што яшчэ скажу? Бо ня
хопіць мне часу, каб распавядаць пра Гедэона, Бара́ка, пра
Самсона і Ефта́я, пра Давіда і
Самуэля, і пра прарокаў,

33. якія вераю перамагалі
валадарствы, чынілі
праведнасьць, атрымлівалі абяцаньні, загароджвалі пашчы
ільвоў,

34. тушылі сілу агню, уцякалі
ад вострыва мяча, умацоўваліся ад слабасьці, ставаліся
дужымі ў бітве, прымушалі
ўцякаць табары чужынцаў,

35. жонкі атрымлівалі
памёршых сваіх уваскрошанымі; а іншыя былі замучаныя, не дачакаўшыся
адкупленьня, каб атрымаць
лепшае ўваскрашэньне,

36. іншыя паспыталі зьдзекаў і тарту́раў, а яшчэ пу́таў і
вязьніцы,

37. былі каменава́ныя,
пілава́ныя, спакуша́ныя, былі
забіва́ныя мячом, бадзя́ліся ў
авечых і казіных скурах, маючы нястачу, прыгнёт, нягоды;

38. тыя, якіх сьвет ня быў
варты, туляліся па пустынях і
горах, па пячорах і шчылінах
зямлі.

39. І ўсе яны, што засьведчаныя вераю, не атрымалі
абяцаньня,

40. бо Бог прадугледзеў
адносна нас нешта лепшае,
каб яны не бяз нас асягнулі
дасканаласьць.

Разьдзел 12

Дык і мы, маючы навокал нас гэткае воблака
сьведкаў, адкінуўшы ўсякі
цяжар і грэх, які нас блу́тае, з
цярплівасьцю будзем бегчы ў
змаганьні, што ляжыць перад
намі,

2. углядаючыся на Пачынальніка і Завяршальніка
веры, Ісуса, Які замест радасьці, што была перад Ім,
вытрываў крыж, пага́рдзіўшы сорамам, і сеў праваруч пасаду Божага.

11:28 Вых 12:21-30
11:29 Вых 14:21-31
11:30 Ег 6:12-21
11:31 Ег 2:1-21; 6:22-25
11:32 Суд 4:6-5:31; 6:11-8:32; 11:1-12:7; 13:2-16:31; 1 Сам 1:1-25:1; 1 Сам 16:1-1 Вал 2:11
11:33 Дан 6:1-27
11:34 1 Сам 14:6-15; Дан 3:1-30
11:35 1 Вал 17:17-24; 2 Вал 4:25-37
11:36 Быц 39:20; Суд 16:25; 1 Вал 22:26-27; 2 Лет 18:25-26; Яр 20:2; 37:15; 38:6
11:37 1 Вал 21:13; 2 Лет 24:21; Яр 26:23
11:38 1 Сам 22:1; 1 Вал 17:1-6

3. Бо паразважайце пра Таго, Які вытрываў гэтакую супраць Сябе варажнечу ад грэшнікаў, каб вы не зьнемагаліся, саслабеўшы душамі вашымі.

4. Вы яшчэ не да крыві ваявалі, змагаючыся супраць грэху,

5. і забыліся пра пацяшэньне, якое зьвяртаецца да вас, як да сыноў: «Сыне мой! Ня грэбуй настаўленьнем Госпадавым і не слабей, калі Ён цябе дакарае.

6. Бо каго лю́біць Госпад, таго карае, і бічу́е ўсякага сына, якога прыймае».

7. Калі вы зносіце пакараньне, Бог ставіцца да вас, як да сыноў. Бо ці ёсьць гэтакі сын, якога не карае бацька?

8. А калі вы без пакараньня, удзельнікамі якога сталіся ўсе, дык вы — байструкі́, а не сыны́.

9. Да таго, калі мы мелі бацькоў цела нашага, якія нас кара́лі, і саромеліся перад імі, ці ня шмат больш маем падпарадкоўвацца Айцу духаў і будзем жыць?

10. Бо тыя кара́лі, як самі думалі, на некалькі дзён; а Ён — на карысьць [нашую], каб нам удзельнічаць у сьвятасьці Яго.

11. Усякае ж пакараньне ў цяперашні час здаецца ня радасьцю, але смуткам; а пасьля дае навучаным праз яго мірны плод праведнасьці.

12. Дзеля гэтага вы́прастуйце ру́кі, што апусьціліся, і калені, што самлелі,

13. і сьцежкі простыя рабіце нагамі вашымі, каб кульгавае нікуды ня збочыла, а лепш было аздароўленае.

14. Імкніцеся да супакою з усімі і да сьвятасьці, без якое ніхто ня ўбачыць Госпада,

15. гледзячы, каб хто ня страціў ласкі Божае; каб які корань горычы, вырасшы ўверх, не зрабіў шкоды, і каб праз яго не занячысьціліся многія;

16. каб не было якога распусьніка ці паганага, як Эзаў, які за адну ежу аддаў першародства сваё.

17. Бо ведаеце, што і пасьля ён, хочучы ўспадкаеміць дабраслаўленьне, быў адкінуты, бо не знайшоў месца навяртаньня, хоць і шукаў яго са сьлязьмі.

18. Бо не падыйшлі вы да гары, да якой [можна] дакрануцца і якая палае агнём, ані да віхуры, і цемры, і буры,

19. ані да гуку трубы́ і голасу словаў, пра якія тыя, што

12:5 Ёў 5:17; Прп 3:11-12

12:12 Іс 35:3
12:13 Прп 4:26
12:14 Рым 12:18
12:15 Друг 29:18
12:16 Быц 25:29-34
12:17 Быц 27:30-40
12:18 Вых 19:16-22; 20:18-21; Друг 4:11-12; 5:22-27

чулі, прасілі, каб да іх не было больш слова,

20. бо ня вытрымалі перасьцярогі: «Калі і зьвер кранецца гары, будзе ўкаменаваны ці стралою забіты»,

21. і гэткая жахлівая была тая праява, што Майсей сказаў: «Я напалоханы і трасуся».

22. Але вы падыйшлі да гары Сыён і да гораду Бога Жывога, да нябеснага Ерусаліму і да дзясяткаў тысячаў анёлаў,

23. да вальнага зграмаджэньня і царквы першародных, якія запісаныя ў небе, і да Бога, Судзьдзі ўсіх, і да духаў праведных і дасканалых,

24. і да Пасярэдніка новага запавету, Ісуса, і да крыві пакрапленьня, якая лепш за Абэлеву гаворыць.

25. Глядзіце, не адвярніцеся ад Таго, Які гаворыць. Бо калі тыя не ўцяклі, што адвярнуліся ад таго, які прамаўляў на зямлі, тым больш мы, калі адкінем Таго, Які з неба,

26. голас Якога тады захістаў зямлю, а цяпер абяцаў, кажучы: "Яшчэ раз страсяну ня толькі зямлю, але і неба".

27. А [словы] "яшчэ раз" паказваюць на зьмену таго, што

12:20 Вых 19:12-13
12:21 Друг 9:19
12:22 Адкр 5:11; 21:2
12:24 Быц 4:10
12:25 Вых 20:22
12:26 Аг 2:6

12:29 Друг 4:24

13:2 Быц 18:1-8; 19:1-3; Рым 12:13; 1 Пт 4:9
13:5 Друг 31:6,8; Ег 1:5
13:6 Пс 56 (55):5, 12; 118(117) :6

хістаецца, як створанага, каб засталося тое, што не хістаецца.

28. Дзеля гэтага мы, прыймаючы Валадарства непарушнае, будзем мець ласку, праз якую будзем служы́ць Богу, падабаючыся [Яму], з сарамлівасьцю і багабойнасьцю,

29. бо Бог наш — агонь, які паглынае.

Разьдзел 13

Любоў братняя няхай застаецца.

2. Пра гасьціннасьць не забывайцеся, бо праз яе некаторыя, ня ведаючы, гасьцявалі анёлаў.

3. Памятайце пра вязьняў, нібы ўвязьненыя разам [з імі], і пра тых, што ў нягодах, як тыя, якія самі ў целе.

4. Сужонства [няхай будзе] шанаванае ў-ва ўсіх і сужыцьцё беззаганнае; а распусьнікаў і чужаложнікаў будзе судзі́ць Бог.

5. Ня будзьце срэбралюбныя, задавальняючыся тым, што маеце. Бо Ён сказаў: «Не адпушчу цябе і не пакіну цябе»,

6. так што, маючы пэўнасьць, мы кажам: «Госпад мне ўспамога, і не спалохаюся, што зробіць мне чалавек?».

7. Памятайце правадыроў вашых, якія казалі вам слова Божае; і, аглядаючы вынік жыцьця іх, пераймайце веру.

8. Ісус Хрыстос учора і сёньня Той Самы, і на вякі.

9. Вучэньнямі рознымі і чужымі не захапляйцеся; бо добра ласкай мацаваць сэрца, а ня ежай, ад якой ня мелі карысьці тыя, што ходзяць [за ёю].

10. Мы маем ахвярнік, з якога ня маюць права есьці тыя, якія служаць у намёце.

11. Бо як целы тых жывёлаў, кроў якіх за грахі прыносіцца першасьвятаром у сьвятыню, спальваюцца паза табарам;

12. дзеля гэтага і Ісус, каб асьвяціць праз кроў Сваю народ, пакутаваў за брамамі.

13. Дык выйдзем да Яго паза табар, пераносячы зьнявагі Ягоныя,

14. бо мы ня маем тут трывалага гораду, але шукаем будучага.

15. Дык будзем праз Яго прыносіць Богу няспынна ахвяры хвалы, гэта ёсьць плод вуснаў, якія вызнаюць імя Ягонае.

16. Пра дабрадзейнасьць і супольнасьць не забывайцеся, бо гэткія ахвяры падабаюцца Богу.

13:11 Ляв 16:27
13:14 Флп 3:20
13:15 Пс 50 (49):14

17. Слухайцеся правадыроў вашых і будзьце пакорнымі, бо яны чуваюць над душамі вашымі, як абязаныя здаць справаздачу [за іх], каб яны рабілі гэта з радасьцю, а не ўздыхаючы, бо гэта для вас некарысна.

18. Маліцеся за нас; бо мы перакананыя, што маем добрае сумленьне, у-ва ўсім хочучы жыць справядліва.

19. Асабліва ж прашу рабіць гэта, каб я хутчэй быў вам вернуты.

20. А Бог супакою, Які падняў з мёртвых у крыві вечнага запавету вялікага Пастыра авечак, Госпада нашага Ісуса,

21. няхай удасканаліць вас у-ва ўсякай справе добрай, дзеля выкананьня волі Ягонай, робячы ў вас тое, што даспадобы Яму, праз Ісуса Хрыста, Якому слава на вякі вякоў. Амэн.

22. Прашу ж вас, браты, прыйміце слова пацяшэньня, бо я ж крыху напісаў вам.

23. Ведайце, што брат наш Цімафей вызвалены; з ім разам, калі хутка прыйдзе, угледжу я вас.

24. Прывітайце ўсіх правадыроў вашых і ўсіх сьвятых. Вітаюць вас тыя, што з Італіі.

25. Ласка з усімі вамі. Амэн.

ПАЎСЮДНАЕ ПАСЛАНЬНЕ АПОСТАЛА ЯКУБА

Разьдзел 1

Якуб, слуга Бога і Госпада Ісуса Хрыста,— дванаццаці каленам, што ў расьцярушаньні: радавацца!

2. Вялікай радасьцю лічы́це, браты маé, калі трапляеце ў розныя спакусы,

3. ведаючы, што выпрабаваньне вашае веры робіць цярплівасьць.

4. А цярплівасьць няхай маé дасканалае дзеяньне, каб вы былі дасканалымі і суцэльнымі, без аніякага недахопу.

5. Калі ж у каго з вас не хапáе мудрасьці, няхай просіць у Бога, Які дае ўсім шчыра і не дакараючы, і будзе яму дадзена.

6. Але няхай просіць з вераю, ані не сумняваючыся, бо той, хто сумняецца, падобны да хваляваньня марскога, якое вецер уздымае і ганяе.

7. Дык няхай не мяркуе гэтакі чалавек, што нешта атрымае ад Госпада.

8. Двудушны чалавек нясьвёрды на ўсіх шляхах сваіх.

1:1 Мц 13:55; Мк 6:3; Дз 15:13; Гал 1:19
1:3 Рым 5:3
1:5 Прп 2:6
1:10 Іс 40:6-7
1:15 Рым 6:23
1:17 Лікі 23:19; Мал 3:6

9. Няхай жа хва́ліцца паніжаны брат сваёй высокасьцю,

10. а багаты — сваім паніжэньнем, бо праміне, як кветка на траве.

11. Бо ўзыходзіць сонца са сьпёкаю і су́шыць траву, і кветка яе па́дае, і харство аблічча яе зьнікае; гэтак і багаты на шляхах сваіх счэзьне.

12. Шчасьлівы чалавек, які вытрымлівае спакусу, бо, стаўшыся выпрабаваным, ён атрымае вянок жыцьця, які абяцаў Госпад тым, хто лю́біць Яго.

13. Спакуша́ны, ніхто няхай ня кажа: «Бог мяне спакушае», бо Бог не спакушаецца злом, і Сам нікога не спакушае.

14. А кожны спакушаецца, захоплены і прываблены ўласным пажаданьнем;

15. пасьля пажаданьне, зачаўшы, нараджае грэх, а грэх, як яго давесьці да канца, спараджае сьмерць.

16. Не падманвайцеся, браты маé ўлюбёныя:

17. усякі дар добры і ўсякі дарунак дасканалы зыходзяць

з вышынѣ, ад Айца сьвятла, у Якога няма рознасьці, ані ценю зьменлівасьці.

18. Захацеўшы, Ён спарадзіў нас словам праўды, каб быць нам нейкім пачаткам стварэньняў Ягоных.

19. Так што, браты маé ўлюбёныя, усякі чалавек няхай будзе хуткі, каб слухаць, павольны, каб гаварыць, павольны на гнеў,

20. бо гнеў чалавека ня чы́ніць праведнасьці Божае.

21. Дзеля гэтага, адкінуўшы ўсякі бруд і празьмернасьць ліхоты, у ціхасьці прыйміце насаджанае слова, якое можа збавіць ду́шы вашыя.

22. Будзьце ж выканаўцамі слова, а не слухачамі толькі, якія ўводзяць у зман саміх сябе.

23. Бо хто слухае слова і не выконвае, той падобны да чалавека, які разглядае аблічча сваё, [якое ма́е ад] нараджэньня, у люстэрку;

24. бо ён паглядзеў на сябе, і адыйшоў, і адразу забыўся, які ён.

25. А хто прыхіляецца да дасканалага закону свабоды і трывае [ў ім], той, стаўшыся не слухачом, які забываецца, але выканаўцам справы, шчасьлівы будзе ў дзейнасьці сваёй.

1:18 1 Пт 1:23
1:19 Прп 29:30; Экл 5:1
1:22 Рым 2:13

26. Калі хто сярод вас думае, што ён пабожны, і не цугля́е язык свой, але падманвае сэрца сваё, у таго пабожнасьць марная.

27. Чыстая і беззаганная пабожнасьць перад Богам і Айцом ёсьць у тым, каб адведваць сіротаў і ўдоваў у горы іхнім і захоўваць сябе неапаганеным ад сьвету.

Разьдзел 2

Браты маé! Не ўзіраючыся на аблічча, мейце веру ў Госпада нашага Ісуса Хрыста праслаўленага.

2. Бо калі ў збор ваш увойдзе чалавек з залатым пярсьцёнкам, у сьветлым адзеньні, і ўвойдзе ўбогі ў брудным адзеньні,

3. і вы глянеце на таго, які носіць сьветлае адзеньне, і скажаце яму: «Табе добра сесьці тут», а ўбогаму скажаце: «Ты стань там», ці: «Сядай тут, ля падножжа майго»,

4. ці не ўчынілі вы розьніцы ў саміх сабе і ці ня сталіся судзьдзямі са злымі думкамі?

5. Паслухайце, браты маé ўлюбёныя, ці ж ня ўбогіх сьвету гэтага выбраў Бог быць багатымі ў веры і спадкаемцамі Валадарства, якое Ён абяцаў тым, што любяць Яго?

6. А вы зьняважылі ўбогага. Ці ж не багатыя прыгнятаюць вас, і ці ж не яны цягаюць вас у суды?

7. Ці ж не яны блю́зьняць на добрае імя, якое вы прызываеце?

8. Калі, аднак, вы спаўняеце валадарскі закон паводле Пісаньня: «Любі бліжняга твайго як самога сябе», добра робіце;

9. а калі на аблічча ўзіраецеся, чы́ніце грэх і дакара́ныя законам як парушальнікі.

10. Бо хто захоўвае ўвесь Закон, але спатыкнецца ў [нечым] адным, той стаўся вінным у-ва ўсім.

11. Бо Той, Які сказаў: «Не чужалож», сказаў таксама: «Не забівай». Дык калі ты не чужаложыш, але заб'еш, ты стаўся парушальнікам Закону.

12. Гэтак гаварыце і гэтак рабіце, як тыя, што маюць быць суджаны паводле закону свабоды.

13. Бо суд бяз літасьці для таго, хто не ўчыніў літасьці; і ласка па-над суд вывышаецца.

14. Якая карысьць, браты маé, калі хто кажа, што маé веру, а ўчынкаў ня маé? Ня можа гэтая вера збавіць яго.

2:8
Ляв 19:18; Мк 12:31; Рым 13:9; Гал 5:14
2:11
Вых 20:13-14; Друг 5:17-18
2:13
Мц 6:15

15. Калі брат ці сястра ня маюць адзеньня і не хапáе ім ежы на дзень,

16. а нехта з вас скажа ім: «Ідзіце ў супакоі, грэйцеся і насычайцеся», але ня дасьць ім патрэбнага для цела, якая карысьць?

17. Гэтак і вера, калі ня маé ўчынкаў, сама па сабе мёртвая.

18. Але нехта скажа: «Ты маеш веру, а я маю ўчынкі». Пакажы мне веру тваю без учынкаў тваіх, і я з маіх учынкаў пакажу табе маю́ веру.

19. Ты верыш, што Бог адзін,— добра робіш. І дэманы вераць і дрыжаць.

20. Але ці хочаш ведаць, чалавек нікчэмны, што вера без учынкаў мёртвая?

21. Ці ж не праз учынкі апраўдаўся Абрагам, бацька наш, узьнёсшы на ахвярнік Ісаака, сына свайго?

22. Бачыш, што вера дапамагала ўчынкам ягоным, і праз учынкі вера завяршылася.

23. І споўнілася Пісаньне, якое кажа: «Паверыў Абрагам Богу, і залічана яму за праведнасьць», і: «Ся́брам Богу быў ён названы».

24. Дык паглядзіце, што чалавек апраўдваецца праз учынкі, а не праз веру толькі.

2:15
1 Ян 3:17
2:21
Быц 22:1-14
2:23
Быц 15:6; 2 Лет 20:7; Іс 41:8; Рым 4:3; Гал 3:6

25. Падобна і Рахаў распусьніца ці не праз учынкі была апраўданая, прыняўшы пасланцоў і выправіўшы [іх] другой дарогаю?

26. Бо, як цела бяз духа мёртвае, гэтак і вера мёртвая без учынкаў.

Разьдзел 3

Ня многія рабіцеся настаўнікамі, браты маé, ведаючы, што мы большы атрымаем прысуд,

2. бо ўсе мы шмат спатыкаемся. Хто не спатыкаецца ў слове, той дасканалы чалавек, які мáе моц, каб зацугля́ць і ўсё цела.

3. Вось, мы ўкладаем цуглі ў рот коням, каб мець пэўнасьць у іх, і кіруем усім целам іхнім.

4. Вось і караблі, такія вялікія, і вятры магутныя іх носяць, а невялікім стырном кіруюцца, куды корнік хоча.

5. Гэтак і язык — малы член, а шмат узносіцца. Вось, маленькі агонь, а які вялікі лес запальвае.

6. І язык — агонь, сьвет няправеднасьці. Язык гэтак зьмяшчаецца сярод членаў нашых, што апаганьвае ўсё цела, і запальвае круг жыцьця, і сам запальваецца ад геенны.

2:25 Ег 2:1-21

7. Бо ўсякая прырода зьвяроў, і птушак, і паўзуноў, і марскіх жывёлаў таймýецца і ўтаймава́на прыродаю чалавечаю,

8. а языка ніхто з людзей утаймаваць ня можа; ён — нястрымнае ліха, поўны сьмяротнай атруты.

9. Ім дабраслаўляем Бога і Айца і ім праклінаем людзей, што створаны на падабенства Бога;

10. з тых самых вуснаў выходзіць дабраслаўленьне і праклён. Не павінна быць гэтак, браты маé.

11. Ці з аднаго жарала крыніцы выцякае салодкая і горкая [вада]?

12. Ня можа, браты маé, фі́гавае дрэва радзіць аліўкі, або вінаградная лаза́ — фігі; гэтаксама адна крыніца — даваць салёную і салодкую ваду.

13. Хто з вас мудры і мáе розум, няхай пакажа гэта справамі сваімі праз добры лад жыцьця з ціхасьцю мудрасьці.

14. А калі ў вашым сэрцы вы маеце горкую зайздрасьць і сварлівасьць, не вывышайцеся і не хлусíце насуперак праўдзе.

3:9 Быц 1:26 3:12 Лк 6:44

15. Гэта ня ёсьць мудрасьць, якая з вышынí зыходзіць,

але зямная, душэўная, дэманава,

16. бо дзе зайздрасьць і сварлівасьць, там бязладзьдзе і ўсякія благія рэчы.

17. Але мудрасьць, якая з вышыні́, па-першае,— чыстая, пасьля — мірная, спагадная, саступлівая, поўная літасьці і добрых пладоў, бесстаронная і некрывадушная.

18. Плод жа праведнасьці ў супакоі сеецца тымі, якія робяць супакой.

Разьдзел 4

Адкуль войны і зва́дкі між вамі? Ці не адсюль, з асалодаў вашых, якія змагаюцца ў членах вашых?

2. Вы жадаеце і ня маеце; забіваеце і зайздросьціце, і ня можаце атрымаць, ва́дзіцеся і ваюеце; а ня маеце дзеля таго, што ня просіце.

3. Просіце і не атрымліваеце, бо блага просіце, каб вы́даткаваць дзеля асалоды вашае.

4. Чужаложнікі і чужаложніцы! Ці вы ня ведаеце, што сяброўства са сьветам ёсьць варожасьць супраць Бога? Дык хто хоча быць ся́брам сьвету, той робіцца ворагам Богу.

5. Ці вы думаеце, што надарма́ кажа Пісаньне: «Да рэўнасьці прагне Дух, Які жыве ў нас»?

6. Але яшчэ большую дае ласку і дзеля гэтага кажа: «Бог пыхлівым працівіцца, а пакорным ласку дае».

7. Дык падпарадкуйцеся Богу; супраціўцеся д'яблу, і ўцячэ ад вас.

8. Наблізьцеся да Бога, і Ён наблізіцца да вас. Ачысьціце ру́кі, грэшнікі, выпраўце сэрцы, двудушныя!

9. Скрушайцеся, плачце і галасіце; няхай сьмех ваш пераменіцца ў плач, і радасьць — у смутак.

10. Панізьцеся перад Госпадам, і Ён узвысіць вас.

11. Не ачарняйце, браты, адзін аднаго. Хто ачарняе брата і су́дзіць брата свайго, той ачарняе Закон і су́дзіць Закон. А калі ты судзіш Закон, ты не выканаўца Закону, але судзьдзя.

12. Адзін ёсьць Заканадаўца, Які можа збавіць і загубі́ць. А хто ты, які судзіш другога?

13. Паслухайце цяпер вы, якія кажаце: «Сёньня і заўтра пойдзем у такі і такі горад, і будзем там адзін год, і будзем гандляваць і зарабляць»,

14. вы, якія ня ведаеце, што [будзе] заўтра. Бо што такое жыцьцё вашае? Бо

4:6 Прп 3:34; 1 Пт 5:5
4:10 1 Пт 5:6
4:11 Мц 7:1
4:12 Рым 14:4
4:13 Прп 27:1

яно — пáра, якая зьяўляецца на малы [час], а потым чэзьне.

15. Замест таго, каб гаварыць вам: «Калі Госпад захоча і будзем жывыя, зробім тое ці другое»,

16. вы цяпер праз пы́ху сваю хва́ліцеся. Усякая гэткая пахвальба́ ёсьць зло.

17. Дык хто ведае, як рабіць дабро, і ня робіць, грэх таму.

Разьдзел 5

Паслухайце цяпер вы, багатыя! Галасіце і плачце дзеля няшчасьцяў вашых, якія прыходзяць!

2. Багацьце вашае згніло, і шаты вашыя моль стачыла.

3. Золата вашае і срэбра паржавела, і іржа іхняя сьведчыць супраць вас і зьесьць цела вашае, як агонь. Вы сабралі сабе скарб на апошнія дні.

4. Вось плата, якой вы пазбавілі работнікаў, што пажалі палі́ вашыя, кліча, і лямант жняцоў дайшоў да вушэй Госпада Магуцьцяў.

5. Вы мелі раскошу на зямлі і жылі ў распусьце; вы насыцілі сэрцы вашыя, быццам на дзень, калі будзеце на зарэз.

6. Вы асудзілі, забілі Праведнага; Ён не супраціўстаў вам.

7. Дык будзьце доўгацярплівымі, браты, да прыйсьця Госпада. Вось, земляроб чакае каштоўнага плоду зямлі, і дзеля яго доўгацярплівы, аж пакуль атрымае дождж раньні і позьні.

8. Будзьце доўгацярплівымі і вы, умацуйце сэрцы вашыя, бо прыйсьце Госпада набліжаецца.

9. Не наракайце, браты маé, адзін на аднаго, каб ня быць асуджанымі. Вось, Судзьдзя стаіць перад дзьвярыма.

10. За прыклад злы́бедаў і доўгацярплівасьці вазьміце, браты маé, пракаў, якія гаварылі ў імя Госпада.

11. Вось, мы шчасьлівымі называем тых, якія вы́трывалі. Вы чулі пра цярплівасьць Ёва і ведаеце канец [яго] ад Госпада, бо Госпад вельмі спагадлівы і міласэрны.

12. Дык перш за ўсё, браты маé, не прысягайцеся ані небам, ані зямлёю, ані якою другою прыся́гаю, але няхай будзе ў вас «Так, так» і «Не, не», каб вам не папасьці пад суд.

13. Ма́е цяжкасьці нехта з вас? Няхай моліцца. Бадзёры хто? Няхай псальмы сьпявае.

14. Захварэў хто з вас? Няхай пакліча старостаў царквы, і няхай тыя памоляцца над ім, памазаўшы яго алеем у імя Госпада,

5:2 Мц 6:19
5:4 Друг 24:14-15
5:8 Флп 4:5
5:11 Ёў 1:21-22; 2:10; Пс 103 (102):8
5:12 Мц 5:34-37
5:14 Мк 6:13

15. і малітва веры збавіць нямоглага, і Госпад падыме яго; і калі ён грахі ўчыніў, будзе адпушчана яму.

16. Вызнавайце адзін аднаму грахі і маліцеся адзін за аднаго, каб быць аздароўленымі. Шмат можа дзейсная просьба праведніка!

17. Ільля быў чалавек, падобны да нас, і малітваю памаліўся, каб не ішоў дождж, і

5:17
1 Вал 17:1; 18:1
5:18
1 Вал 18:42-45
5:20
Прп 10:12; 1 Пт 4:8

не ішоў дождж на зямлю тры гады і шэсьць месяцаў.

18. І ізноў памаліўся, і неба дало дождж, і зямля ўзрасьціла плод свой.

19. Браты, калі хто з вас ухіліўся ад праўды, і нехта наверне яго,

20. няхай ведае, што той, які навярнуў грэшніка з памылковага шляху ягонага, збавіць душу́ ад сьмерці і прыкрые мноства грахоў.

ПЕРШАЕ ПАЎСЮДНАЕ ПАСЛАНЬНЕ АПОСТАЛА ПЯТРА

Разьдзел 1

Пётар, апостал Ісуса Хрыста,— выбра́ным вандроўнікам, расьцярушаным у Поньце, Галятыі, Кападокіі, Азіі і Бітыніі,

2. паводле прадбачаньня Бога Айца, праз асьвячэньне Духа, дзеля паслухмянасьці і пакрапленьня крывёю Ісуса Хрыста: ласка і супакой нях-хай вам памножыцца!

3. Дабраслаўлёны Бог і Айцец Госпада нашага Ісуса Хрыста, Які паводле вялікай літасьці Сваёй адрадзіў нас праз уваскрасеньне Ісуса Хрыста з мёртвых дзеля жывое надзеі,

4. дзеля спадчыны незьнішчальнае і беззаганнае, якая не завяне і якая захаваная дзеля нас у небе,

5. і сілаю Божаю праз веру ахоўвае дзеля збаўленьня, якое гатова адкрыцца ў апошні час.

6. З гэтага радуйцеся, крыху цяпер, калі трэба, ад розных спакусаў пасмуткаваўшы,

1:3
2 Кар 1:3

7. каб выпрабаваньне веры вашае, якая шмат каштоўнейшая за золата, што гіне, хоць і агнём выпрабоўваецца, было знойдзена на хвалу, і пашану, і славу ў адкрыцьці Ісуса Хрыста,

8. Якога, ня бачыўшы, лю́біце і дзеля Якога, хоць не аглядаючы, але верачы [ў Яго], радуецеся радасьцю невымоўнаю і найслаўнейшаю,

9. атрымліваючы вынік веры вашае — збаўленьне душаў.

10. Гэтага збаўленьня шукалі і дапытываліся прарокі, якія прарочылі пра ласку адносна вас,

11. дасьледуючы, пра што ці пра якую пару́ паведамляў у іх Дух Хрыстовы, прадвяшчаючы пакуты Хрыстовыя і славу пасьля іх.

12. Ім было адкрыта, што ня ім, але нам служыла абвешчанае вам цяпер тымі, якія дабравесьцілі вам у Духу Сьвятым, Які пасланы з неба, да чаго анёлы жадаюць прыхілі́цца.

1:8
Ян 20:29

13. Дзеля гэтага, падперазаўшы паясьніцы розуму вашага і будучы цьвярозымі, да канца спадзявайцеся на ласку, якая прыносіцца вам у адкрыцьці Ісуса Хрыста.

14. Як паслухмяныя дзеці, не прыпадабняйцеся ранейшым пажаданьням у няведаньні вашым,

15. але, паводле [прыкладу] Сьвятога, Які паклікаў вас, і самі будзьце сьвятымі ў-ва ўсім ладзе жыцьця,

16. бо напісана: «Будзьце сьвятыя, бо Я — Сьвяты».

17. І калі называеце Айцом Таго, Які су́дзіць кожнага паводле справаў ягоных, не ўзіраючыся на аблічча, са страхам праводзьце час вандраваньня вашага,

18. ведаючы, што не зьнішчальным срэбрам ці золатам выбаўлены вы ад марнага ладу жыцьця, перададзенага ад бацькоў,

19. але каштоўнай крывёю Хрыста, як Ягняці беззаганнага і неапаганенага,

20. прадвызначанага яшчэ да стварэньня сьвету, але зьяўленага ў апошнія часы дзеля вас,

21. якія паверылі праз Яго ў Бога, Які ўваскрасіў Яго з мёртвых і даў Яму славу, каб вера вашая і надзея была ў Богу.

1:16 Ляв 11:44-45; 19:2
1:18 Эф 1:7

1:23 Як 1:18
1:24 Іс 40:6-8

2:1 Кал 3:8
2:3 Пс 34 (33):8

22. Ачысьціўшы ду́шы вашыя паслухмянасьцю праўдзе праз Духа дзеля некрывадушнага браталюбства, з чыстым сэрцам шчыра любіце адзін аднаго,

23. як тыя, што адроджаныя не са зьнішчальнага насеньня, але з незьнішчальнага, праз слова Бога Жывога, Які трывае на вякі.

24. Бо ўсякае цела — як трава, і ўсякая слава чалавечая — як кветка на траве; засохла трава, і кветка яе ўпала,

25. але слова Госпада трывае на вякі. А гэта ёсьць тое слова, якое вам дабравешчана.

Разьдзел 2

Дык адклаўшы ўсякую ліхоту, і ўсякі подступ, і крывадушнасьць, і зайздрасьць, і ўсякія абмаўляньні,

2. як нованароджаныя немаўляты, зажадайце чыстага слоўнага малака, каб ад яго вы расьлі,

3. бо вы пакаштавалі, што Госпад добры.

4. Падыходзячы да Яго, жывога Камяня, адкінутага людзьмі, але выбранага Богам, каштоўнага,

5. і самі, як жывыя камяні, будуйцеся ў дом духоўны, сьвятарства сьвятое, каб

узносіць духоўныя ахвяры, адпаведныя Богу, праз Ісуса Хрыста.

6. Дзеля гэтага і зьмешчана ў Пісаньні: «Вось, Я кладу ў Сыёне ку́тні Каме́нь, выбра́ны, каштоўны, і хто верыць у Яго, ня будзе асаромлены».

7. Дык Ён для вас, якія вераць,— каштоўнасьць, а для тых, якія ня вераць,— камень, які адкінулі будаўнікі, які стаўся галавой вугла,

8. камень спатыкненьня і скала згаршэньня для тых, якія спатыкаюцца аб слова, не скараючыся, дзеля чаго і пакінутыя.

9. А вы — выбраны род, валадарнае сьвятарства, народ сьвяты, людзі, атрыманыя як удзел, каб абвяшчаць цноты Таго, Які паклікаў вас з цемры ў дзіўнае сьвятло Сваё,

10. некалі не народ, а цяпер — народ Божы; [некалі] не мілаваныя, а цяпер — памілаваныя.

11. Улюбёныя, прашу вас, як прыхадняў і вандроўнікаў, высьцерагайцеся цялесных пажаданьняў, якія змагаюцца супраць душы́,

12. і мейце добры лад жыцьця між паганамі, каб яны за тое, за што ачарняюць вас, як ліхадзеяў, гледзячы на добрыя справы [вашыя], славілі Бога ў дзень адведзінаў.

13. Дык падпарадкоўвайцеся ўсякаму стварэньню чалавечаму дзеля Госпада, ці то валадару, як вышэйшай [уладзе],

14. ці то ваяводам, як праз яго пасыланым дзеля помсты ліхадзеям і дзеля пахвалы́ тым, якія робяць дабро.

15. Бо гэткая ёсьць воля Божая, каб мы, робячы дабро, прымушалі замаўчаць невуцтва неразумных людзей,

16. як свабодныя, і не як тыя, што свабоду маюць як падставу для ліхоты, але як слу́гі Божыя.

17. Усіх паважайце, брацтва любіце, Бога бойцеся, валадара шануйце.

18. Слу́гі, з усякім страхам падпарадкоўвайцеся ўладарам, ня толькі добрым і спага́дным, але і круце́льскім.

19. Бо гэта ласка [Божая], калі хто дзеля сумленьня Божага пераносіць смутак, церпячы несправядліва.

20. Бо што за слава, калі вы трываеце, як б'юць вас за грахі? Але калі робячы дабро і церпячы, трываеце, гэта ласка ў Бога.

21. Бо вы на гэта пакліканыя, бо і Хрыстос перацярпеў за нас, пакінуўшы нам

2:6 Іс 28:16; Рым 9:33
2:7 Пс 118 (117):22; Мц 21:42; Мк 12:10; Лк 20:17; Дз 4:11
2:8 Іс 8:14-15
2:9 Вых 19:5-6; Друг 4:20; 7:6; 14:2; Іс 9:2; 43:20-21; Дз 26:18; Ціт 2:14; Адкр 5:10
2:10 Ос 2:23
2:12 1 Пт 3:16
2:13 Рым 13:1; Ціт 3:1
2:16 Гал 5:13
2:18 Эф 6:5; Кал 3:22; 1 Цім 6:1; Ціт 2:9
2:20 1 Пт 3:14; 4:14
2:21 1 Пт 4:1

прыклад, каб мы ішлі па сьлядах Ягоных.

22. Ён не зрабіў аніякага грэху, і не было подступу ў вуснах Ягоных.

23. Ён, зьневажа́ны, не зьневажа́ў у адказ, церпячы, не пагражаў, а перадаў [суд] Таму, Хто су́дзіць справядліва.

24. Ён грахі нашыя Сам узьнёс у целе Сваім на дрэва, каб мы, памёршы дзеля грахоў, жылі ў праведнасьці; ранамі Ягонымі вы аздароўленыя.

25. Бо вы былі як авечкі, што заблукалі, але цяпер вярнуліся да Пастыра і Епіскапа душаў вашых.

Разьдзел 3

Таксама і вы, жонкі, падпарадкоўвайцеся сваім мужа́м, каб і тыя, што не скараюцца слову, ла́дам жыцьця жонак бяз слова былі здабываныя,

2. гледзячы на чыстае жыцьцё вашае ў страху [Божым].

3. Няхай будзе [аздобаю] ня вонкавае заплятаньне валасоў і залатыя ўпрыгожваньні або апрананьне ў шаты сьвету,

4. але таемны сэрца чалавек у незьнішчальнасьці ціхага і спакойнага духа, што вельмі каштоўна перад Богам.

2:22 Іс 53:9; 2 Кар 5:21; 1 Ян 3:5
2:23 Іс 53:5
2:25 Іс 53:6

3:1 Эф 5:22; Кал 3:18
3:3 1 Цім 2:9

3:6 Быц 18:12
3:7 Эф 5:25; Кал 3:19
3:8 Рым 15:5; 2 Кар 13:11; Флп 2:2
3:9 Рым 12:14,17; 1 Тэс 5:15
3:10 Пс 34 (33):13-17

5. Бо гэтак некалі аздаблялі сябе, падпарадкоўваючыся сваім мужа́м, і сьвятыя жанчыны, якія спадзяваліся на Бога.

6. Гэтак Сара слухалася Абрагама, называючы яго гаспадаром, і вы сталіся дзецьмі яе, калі робіце дабро і не палохаецеся аніякага страху.

7. Таксама і вы, мужы, жывіце з разуменьнем з жонкамі, аддаючы ім, як найслабейшай пасудзіне, пашану, бо і яны — суспадчыньніцы ласкі жыцьця, каб не было перашкоды ў малітвах вашых.

8. Нарэшце, будзьце ўсе аднадумныя, спачувайце адзін аднаму, [будзьце] браталюбныя, спагадлівыя, пачцівыя,

9. не аддавайце ліхам за ліха ці зьнявагай за зьнявагу, а, наадварот, дабраслаўляйце, ведаючы, што вы дзеля гэтага пакліканыя, каб узяць у спадчыну дабраслаўленьне.

10. Бо хто хоча жыцьцё любіць і бачыць добрыя дні, няхай стрымлівае язык свой ад ліхоты і вусны свае, каб не гаварылі падступна,

11. няхай ухіляецца ад ліха і робіць дабро; няхай шукае супакою і імкнецца да яго.

12. Бо вочы Госпада — на праведных, і вушы Ягоныя — да просьбаў іхніх, але аблічча

Госпада — супраць тых, якія робяць ліхое.

13. І хто зробіць вам зло, калі вы станецеся пераймальнікамі добрага?

14. Але калі вы і пацярпелі за праведнасьць, вы шчасьлівыя. А страху іхняга не палохайцеся і не трывожцеся.

15. Госпада Бога сьвяціце ў сэрцах вашых. Будзьце заўсёды гатовыя даць адказ кожнаму, хто просіць у вас слова адносна вашае надзеі, з ціхасьцю і са страхам,

16. маючы добрае сумленьне, каб у тым, за што ачарняюць вас, як ліхадзеяў, былі асаромленыя тыя, якія га́няць ваш добры лад жыцьця ў Хрысьце.

17. Бо, калі хоча воля Божая, лепш цярпець, робячы добрае, чым робячы благое.

18. Бо і Хрыстос, каб прывесьці нас да Бога, раз пацярпеў за грахі, Праведны — за няправедных, забіты целам, але ажыўлены Духам,

19. у Якім Ён і духам, што ў вязьні́цы, пайшоўшы, абвяшчаў,

20. тым, якія некалі не скарыліся, калі чакала іх Божае доўгацярпеньне за дзён Ноя, пры будаваньні каўчэга, у якім некалькі, гэта значыцца восем душаў, былі ўратаваныя ад вады.

21. Гэтак і нас цяпер на ўзор гэтага хрышчэньне — не абмыцьцё бруду цела, але абяцаньне Богу добрага сумленьня,— збаўляе праз уваскрасеньне Ісуса Хрыста,

22. які, узыйшоўшы ў неба, знаходзіцца праваруч Бога, і Яму падпарадкаваныя анёлы, і ўлады, і сілы.

Разьдзел 4

Дык як Хрыстос цярпеў за нас целам, і вы ўзбройцеся такой думкаю, што той, хто церпіць целам, перастае грашыць,

2. каб рэшту часу ў целе жыць не паводле чалавечых пажаданьняў, але паводле волі Божае.

3. Бо досыць ужо, што мы ў мінулы час жыцьця выконвалі волю паганаў, ходзячы ў бессаромнасьці, пажаданьнях, абпіва́ньні віном, гулянках, банкетава́ньнях і агідным ідалапаклонстве.

4. Таму яны зьдзіўляюцца, што вы не бежыцё з імі на гэты разьліў распусты, і блю́зьняць.

5. Яны дадуць справаздачу Таму, Хто гатовы судзіць жывых і мёртвых.

6. Бо дзеля гэтага і мёртвым было дабрава́шчана, каб яны, су́джаныя па-чалавечаму

3:13 Рым 13:3
3:14 Іс 8:12-13; Мц 5:10; 1 Пт 2:20; 4:14
3:16 1 Пт 2:12
3:17 1 Пт 4:15-16
3:18 Рым 5:6
3:20 Быц 6:1-7:24
3:22 Эф 1:20
4:1 1 Пт 2:21
4:3 Эф 4:17
4:5 2 Цім 4:1

целам, жылі́ па-Божаму духам.

7. А канец усяму набліжаецца. Дык будзьце пры розуме і цьвярозымі ў малітвах.

8. А перш за ўсё мейце нязьменную любоў адзін да аднаго, бо любоў прыкрые мноства грахоў.

9. Будзьце гасьцінныя адны да адных без нараканьняў.

10. Служы́це адзін аднаму кожны тым дарам [ласкі], які́ атрымаў, як добрыя акономы разнастайнае ласкі Божае.

11. Калі хто гаворыць — як словы Божыя; калі хто слу́жыць — па сіле, якую дае Бог, каб у-ва ўсім славіўся Бог праз Ісуса Хрыста, Якому слава і ўлада на вякі вякоў. Амэн.

12. Улюбёныя! Не зьдзіўляйцеся пажару, які́ стаецца дзеля спакусы вам, як бы нешта дзіўнае здарылася.

13. Але, як супольнікі ў пакутах Хрыстовых, радуйцеся, каб і ў адкрыцьці славы Ягонай радавацца і весяліцца.

14. Калі зьневажаюць вас за імя Хрыста, вы шчасьлівыя, бо Дух славы, Дух Божы супачывае на вас. Тыя блю́зьняць [на Яго], а вы славіце.

15. Абы толькі не цярпеў хто з вас му́кі як забойца, або злодзей, або ліхадзей, або той, хто ква́піцца на чужое;

16. а калі як Хрысьціянін, не саромся, але слаў Бога за гэткі ўдзел.

17. Бо час пачацца суду ад дому Божага. А калі спачатку ад нас, дык які́ канец тых, якія не скарыліся Эва́нгельлю Божаму?

18. І калі праведны ледзьве збавіцца, дык бязбожнік і грэшнік дзе апынуцца?

19. Так што тыя, якія церпяць паводле волі Божай, няхай перададуць Яму, як вернаму Творцу, ду́шы свае, робячы дабро.

Разьдзел 5

Старостаў, якія сярод вас, прашу я, сустаршыня і сьведка пакутаў Хрыстовых і супольнік славы, якая мае адкрыцца:

2. пасіце Божы статак, які́ ў вас, гледзячы за ім не пад прыну́каю, але добраахвотна, і не дзеля прыбыткаў, але з ахвотаю,

3. і не пануючы над спадчынай, але даючы прыклад статку,

4. і калі зьявіцца Найвышэйшы Пастыр, атрымаеце вянок славы, які́ ня счэзьне.

5. Таксама і вы, маладыя, падпарадкоўвайцеся

4:8 Прп 10:12; 1 Кар 13:7
4:9 Рым 12:13; Гебр 13:2
4:10 Рым 12:6-8
4:13 Рым 8:18
4:14 1 Пт 2:20; 3:14
4:15 1 Пт 3:17
4:18 Прп 11:31
5:2 Ян 21:15-17
5:5 Прп 3:34; Як 4:6

старостам, а ўсе, падпарадкоўваючыся адзін аднаму, апраніцеся ў пакорнасьць, бо Бог пыхлівым працівіцца, а пакорным ласку дае.

6. Дык скарыцеся пад уладную руку Божую, каб Ён узьвялічыў вас у свой час.

7. Усе турботы свае ўскладайце на Яго, бо Ён клапоціцца пра вас.

8. Будзьце цьвярозымі, чувайце, бо супраціўнік ваш, д'ябал, як леў рыклівы ходзіць, шукаючы, каго праглынуць.

9. Супрацьстаньце яму цьвёрдай вераю, ведаючы, што такія самыя пакуты здараюцца з братамі вашымі ў сьвеце.

5:6 Мц 23:12; Лк 14:11; 18:14; Як 4:10
5:7 Пс 55 (54):23
5:12 Дз 15:22, 40
5:13 Дз 12:12, 25; 13:13; 15:37-39; Кал 4:10; Флм 1:23
5:14 Рым 16:16; 1 Кар 16:20; 2 Кар 13:12

10. А Бог усякае ласкі, Які паклікаў нас, што крыху цярпелі, у вечную славу Сваю ў Хрысьце Ісусе, няхай Сам удасканаліць вас, няхай умацуе, няхай узмоцніць, няхай угрунтуе.

11. Яму слава і ўлада на вякі вякоў. Амэн.

12. Гэта коратка напісаў я вам праз Сілуана, вернага, як лічу, брата, каб суцешыць і засьведчыць, што праўдзівая ласка Божая, у якой вы стаіцё.

13. Вітае вас [царква], што ў Бабілоне, выбраная разам з вамі, і Марк, мой сын.

14. Прывітайце адзін аднаго пацалункам любові. Супакой вам усім, якія ў Хрысьце Ісусе. Амэн.

ДРУГОЕ ПАЎСЮДНАЕ ПАСЛАНЬНЕ АПОСТАЛА ПЯТРА

Разьдзел 1

Сымон Пётар, слуга і апостал Ісуса Хрыста,— тым, якія прынялі з намі роўна каштоўную веру ў праведнасьці Бога нашага і Збаўцы Ісуса Хрыста:

2. ласка вам і супакой нехай памножацца ў пазнаньні Бога і Ісуса, Госпада нашага.

3. Як Боская моц Ягоная падаравала нам усё дзеля жыцьця і пабожнасьці, праз пазнаньне Таго, Хто паклікаў нас славаю і цнотаю,

4. праз якія падараваныя нам найвялікшыя і каштоўныя абяцаньні, каб праз іх сталіся вы супольнікамі Боскае прыроды, пазьбегнуўшы сапсутасьці ў пажаданьні, якое ў сьвеце,

5. дык вы, прыкладаючы да гэтага ўсякую дбайнасьць, зьявіце ў веры вашай цноту, а ў цноце — разуменьне,

6. а ў разуменьні — стрыманасьць, а ў стрыманасьці — цярплівасьць, а ў цярплівасьці —пабожнасьць,

7. а ў пабожнасьці — браталюбства, а ў браталюбстве — любоў.

8. Калі гэтае ў вас ёсьць і памнажаецца, вы не застанецеся бязьдзейнымі і бясплоднымі ў пазнаньні Госпада нашага Ісуса Хрыста.

9. Бо хто ня мáе гэтага, той сьляпы, невідушчы, забыўся, што атрымаў ачышчэньне даўнейшых сваіх грахоў.

10. Дзеля гэтага, браты, яшчэ больш намагайцеся рабіць цьвёрдым вашае паклікaньне і выбраньне, бо гэтак робячы, ніколі не спатыкняцёся,

11. бо гэтак шырока зьявіцца вам уваход у вечнае Валадарства Госпада нашага і Збаўцы Ісуса Хрыста.

12. Дзеля гэтага я ня буду занядбоўваць заўсёды нагадваць вам пра гэтае, хоць вы і ведаеце гэта, і ўмацаваныя ў гэтай праўдзе.

13. Справядлівым жа лічу, пакуль знаходжуся ў гэтай будыніне, пабуджаць вас нагадваньнем,

14. ведаючы, што хутка пакіну маю будыніну, як і Госпад наш Ісус Хрыстос мне паведаміў.

15. Але буду намагацца, каб вы і пасьля майго адыходу заўсёды ўспаміналі гэтае.

16. Бо мы зрабілі вядомымі вам моц і прыйсьце Госпада нашага Ісуса Хрыста, не за мудрагелістымі байкамі ідучы сьледам, але быўшы відавочцамі велічы Ягонай,

17. бо Ён прыняў ад Бога Айца пашану і славу, калі ад велічнае славы зыйшоў да Яго гэтакі голас: «Гэта ёсьць Сын Мой улюблёны, у Якім маю ўпадабаньне».

18. І гэты голас, які зыходзіў з неба, мы чулі, быўшы з Ім на гары сьвятой.

19. І мы маем цьвёрдае прарочае слова, і вы добра робіце, што зважаеце на яго, як на сьветач, што сьвеціць у цёмным месцы, пакуль не пачне днець і ня ўзыйдзе зараніца ў сэрцах вашых,

20. разумеючы спачатку, што ніякае прароцтва з Пісаньня ня мае адвольнага тлумачэньня,

21. бо ніколі прароцтва не прыносілася воляй чалавека, але гаварылі яго сьвятыя Божыя людзі, ведзеныя Духам Сьвятым.

1:17 Мц 3:17; 17:1-5; Мк 9:2-7; Лк 9:28-35
1:19 Пс 119 (118):105

Разьдзел 2

Былі ж і фальшывыя прарокі ў народзе, як і ў вас будуць фальшывыя настаўнікі, якія ўвядуць згубныя герэзіі і адракуцца Ўладара, Які адкупіў іх, сьцягваючы на сябе хуткую загубу.

2. І многія пойдуць сьледам за імі на загубу, і праз іх будуць блюзьніць на шлях праўды,

3. і яны ў хцівасьці будуць падкупляць вас лісьлівымі словамі; суд для гэтакіх здаўна не бязьдзейнічае, і загуба іхняя ня дрэмле.

4. Бо калі Бог не пашкадаваў анёлаў, якія зграшылі, але, кінуўшы [іх] у апраметную ў ковах змроку, аддаў пільнаваць дзеля суду;

5. і калі не пашкадаваў старадаўнага сьвету, але васьмёх з Ноем, весьнікам праведнасьці, захаваў, як навёў быў патоп на сьвет бязбожнікаў;

6. і калі гарады Садом і Гамору, зрабіўшы попелам, асудзіў на зруйнаваньне, даючы прыклад для будучых бязбожнікаў,

7. а праведнага Лота, крыўджанага бессаромным ладам жыцьця беззаконьнікаў, выбавіў,

8. бо гэты праведнік, жывучы між імі, з дня ў дзень

2:1 Мц 24:11; Дз 20:29-30
2:4 Юда 1:6
2:5 Быц 6:1-7:24
2:6 Быц 19:24
2:7 Быц 19:1-16

мучыў праведную душу́ [сваю], бачачы і чуючы справы беззаконныя,

9. дык ведае Госпад, як выбаўляць пабожных ад спакусы, а нягоднікаў захоўваць на дзень суду дзеля пакараньня,

10. а найбольш тых, якія ідуць за целам у нячыстых пажаданьнях і пагарджаюць панаваньнем, якія дзёрзкія, самалюбныя і не баяцца блю́зьніць супраць славы,

11. тады як анёлы, большыя [за іх] магутнасьцю і сілай, не выносяць на іх перад Госпадам блюзьнерчага суду.

12. Яны, як неразумныя жывёлы прыродныя, народжаныя на ловы і зьнішчэньне, блюзьняць на тое, чаго ня ведаюць, і ў сапсутасьці сваёй зьнішчаны будуць.

13. Яны атрымаюць нагароду няправеднасьці, за асалоду лічачы штодзённыя раскошы. Плюгаўцы і паскуднікі, яны насалоджваюцца падманамі сваімі, банкетуючы з вамі,

14. вочы маюць поўныя чужалоства і нясупыннага грэху, яны прывабліваюць ду́шы неўгрунтаваныя; дзеці праклёну, яны маюць сэрцы, спрактыкаваныя ў хцівасьці.

15. Пакінуўшы просты шлях, яны заблукалі, ідучы па шляху Білеа́ма Басоравага,

2:10 Юда 1:8
2:12 Юда 1:10
2:15 Лікі 22:4-35; Юда 1:11

які палюбіў нагароду няправеднасьці,

16. але меў дакараньне за сваё беззаконьне: бязмоўная асьліца, прагаварыўшы чалавечым голасам, затрымала шаленства прарока.

17. Яны — крыніцы бязводныя, аблокі, бурай ганя́ныя, для якіх змрок цемры на вякі захоўваецца.

18. Бо гаворачы пыхліва марнасьць, яны прывабліваюць пажаданьнямі цела і бессаромнасьцю тых, якія ледзь пазьбеглі тых, што вяртаюцца да падма́ну.

19. Яны абяцаюць ім свабоду, а самі яны — слу́ці сапсутасьці, бо хто кім пераможаны, той таму і стаўся слугою.

20. Бо калі яны, уцёкшы ад апаганьваньня сьвету праз пазнаньне Госпада і Збаўцы нашага Ісуса Хрыста, ізноў даўшы зьвязаць сябе, пераможаныя ім, апошняе для іх горш за першае.

21. Бо лепш ім было не пазнаць шляху праведнасьці, чым, пазнаўшы, адвярнуцца ад перададзенага ім сьвятога прыказаньня.

22. Але з імі здарылася паводле праўдзівае прыказкі: «Сабака варочаецца да ваніта́ў сваіх, а вымытая сьвіньня́ — качацца ў лужыне».

2:17 Юда 1:12-13
2:20 Мц 12:43-45; Лк 11:24-26
2:22 Прп 26:11

Разьдзел 3

Гэта ўжо другое пасланьне пішу да вас, улюбёныя, у якім нагадваньнем пабуджаю чыстае разуменьне вашае,

2. каб вы ўзгадалі словы, раней сказаныя сьвятымі прарокамі, і прыказаньне Госпада і Збаўцы, [перададзенае] апосталамі нашымі,

3. разумеючы спачатку, што ў апошнія дні прыйдуць ла́яльнікі, якія ходзяць паводле сваіх уласных пажаданьняў,

4. і кажуць: «Дзе абяцаньне прыйсьця Ягонага? Бо ад [часу], як сталі паміраць бацькі́, усё гэтак застаецца ад пачатку стварэньня».

5. Бо ад тых, якія хочуць гэтак [думаць], утоена, што нябёсы былі здаўна́, і зямля з вады і праз ваду паўстала праз Слова Божае.

6. Дзеля гэтага тагачасны сьвет загінуў, затоплены вадою,

7. а цяперашнія неба і зямля, якія Ягонае слова ўтрымлівае, захоўваюцца для агню на дзень суду і загубы людзей бязбожных.

8. І тое ня можа быць утоена ад вас, улюбёныя, што ў Госпада адзін дзень — як тысяча гадоў, і тысяча гадоў — як адзін дзень.

3:3 2 Цім 3:1-5; Юда 1:18
3:5 Быц 1:6-9
3:6 Быц 7:11,23
3:8 Пс 90 (89):5

9. Не марудзіць Госпад з абяцаньнем, як гэта некаторыя за маруднасьць уважаюць, але Ён доўгацярплівы да нас, не жадаючы некага загубіць, але каб усіх прывесьці да навяртаньня.

10. Прыйдзе ж дзень Госпадаў, як злодзей уначы, і тады нябёсы з вялікім шумам прамінуць, а распаленыя стыхіі будуць разбура́цца, і зямля, і справы, што на ёй, будуць спаленыя.

11. Калі так усё гэтае разбу́рыцца, якімі мусіце быць у сьвятым ладзе жыцьця і пабожнасьці вы,

12. якія чакаеце і сьпяшаецеся [бачыць] прыйсьце дня Божага, калі нябёсы, палымне́ючы, разбу́рацца, і распа́леныя стыхіі растопяцца?

13. А мы, паводле Ягонага абяцаньня, чакаем новага неба і новае зямлі, на якіх праведнасьць жыве.

14. Дзеля гэтага, улюбёныя, чакаючы гэтага, намагайцеся, каб Ён знайшоў вас у супакоі, неапаганенымі і беззаганнымі.

15. І доўгацярплівасьць Госпада нашага ўважайце за збаўленьне, як і ўлюбёны брат наш Павал, паводле дадзенай яму мудрасьці, напісаў вам,

3:9 1 Цім 2:4
3:10 Іс 34:4; Мц 24:43; Лк 12:39; 1 Тэс 5:2; Адкр 3:3; 16:15
3:13 Іс 65:17; 66:22; Адкр 21:1
3:15 Рым 2:4

16. як ён кажа пра гэта ў-ва ўсіх пасланьнях, у якіх ёсьць нешта складанае да разуменьня, што невукі і неўгрунтаваныя на ўласную сваю загубу перакручваюць, як і іншыя Пісаньні.

17. Дык вы, улюбёныя, ведаючы [гэта] раней, сьцерагыцеся, каб, захапіўшыся падманам беззаконьнікаў, вы не адпалі ад свайго ўмацаваньня,

18. і ўзрастайце ў ласцы і веданьні Госпада нашага і Збаўцы Ісуса Хрыста. Яму слава і цяпер, і ў дзень вечны. Амэн.

ПЕРШАЕ ПАЎСЮДНАЕ ПАСЛАНЬНЕ АПОСТАЛА ЯНА

Разьдзел 1

Што было ад пачатку, што мы чулі, што бачылі вачыма нашымі, што разглядалі і да чаго дакраналіся ру́кі нашыя, пра Слова жыцьця.

2. І жыцьцё зьявілася, і мы бачылі, і сьведчым, і абвяшчаем вам гэтае жыцьцё вечнае, якое было ў Айца і зьявілася нам.

3. Што мы бачылі і чулі, абвяшчаем вам, каб і вы мелі супольнасьць з намі; а нашая супольнасьць — з Айцом і Сынам Яго Ісусам Хрыстом.

4. І гэтае пішам вам, каб радасьць вашая была поўная.

5. І вось тое абяцаньне, якое мы чулі ад Яго і абвяшчаем вам,— Бог ёсьць сьвятло, і няма ў Ім аніякае цемры.

6. Калі мы кажам, што маем супольнасьць з Ім, і ходзім у цемры, хлу́сім і ня робім праўды.

7. А калі ходзім у сьвятле, як Ён у сьвятле, маем супольнасьць між сабою, і кроў Ісуса Хрыста, Сына Ягонага, ачышчае нас ад усякага грэху.

8. Калі кажам, што ня маем грэху, падманваем саміх сябе, і праўды няма ў нас.

9. Калі прызнае́м грахі нашыя, Ён верны і праведны, каб дараваць нам грахі і ачысьціць нас ад усякае няправеднасьці.

10. Калі кажам, што мы не грашым, робім хлу́сам Яго, і слова Ягонага няма ў нас.

Разьдзел 2

Дзеткі маé! Пішу вам гэтае, каб вы не грашылі, а калі хто зграшыў, маем Абаронцу перад Айцом, Ісуса Хрыста, Праведніка.

2. Ён ёсьць перамольваньне за грахі нашыя, і ня толькі за нашыя, але і за [грахі] ўсяго сьвету.

3. І што мы пазналі Яго, даведваемся з таго, што захоўваем прыказаньні Ягоныя.

4. Хто кажа: «Я пазнаў Яго», і прыказаньні Ягоныя не захоўвае, той хлус, і няма ў ім праўды;

5. а хто захоўвае слова Ягонае, у тым сапраўды любоў

1:1 Ян 1:1
1:2 Ян 1:14
1:3 1 Кар 1:9
1:7 Гебр 9:14; Адкр 1:5
1:8 1 Вал 8:46; Прп 20:9
1:9 Пс 32 (31):5; Прп 28:13
2:1 Рым 8:34
2:2 1 Ян 4:10
2:5 2 Ян 1:6

Божая завяршылася. З гэтага даведваемся, што мы ў Ім.

6. Хто кажа, што ў Ім застаецца, павінен хадзіць так, як Ён хадзіў.

7. Браты! Ня новае прыказаньне пішу вам, але прыказаньне старое, якое вы мелі ад пачатку. Прыказаньне старое ёсьць слова, якое вы чулі ад пачатку.

8. Зноў жа новае прыказаньне пішу вам, якое праўдзіва ў Ім і ў вас, што цемра праходзіць, і праўдзівае сьвятло ўжо сьвеціць.

9. Хто кажа, што ён у сьвятле, і ненавідзіць брата свайго, той у цемры дагэтуль.

10. Хто лю́біць брата свайго, застаецца ў сьвятле, і няма ў ім згаршэньня.

11. А хто ненавідзіць брата свайго, той ёсьць у цемры, і ў цемры ходзіць, і ня ведае, куды ідзе, таму што цемра засьляпіла вочы яму.

12. Пішу вам, дзеткі, што адпушчаны вам грахі дзеля імя Яго.

13. Пішу вам, ба́цькі, што вы пазналі Таго, Які ад пачатку. Пішу вам, юнакі, што вы перамаглі злога. Пішу вам, дзеці, што вы пазналі Айца.

14. Я напісаў вам, ба́цькі, што вы пазналі Таго, Які ад пачатку. Я напісаў вам, юнакі, што вы дужыя, і слова Божае застаецца ў вас, і вы перамаглі злога.

2:7 Ян 13:34
2:11 Ян 12:35

15. Не любі́це сьвету, ані таго, што ў сьвеце. Хто лю́біць сьвет, у тым няма любові Айца.

16. Бо ўсё, што ў сьвеце: пажаданьне цела, і пажаданьне вачэй, і пыха жыцьцёвая,— ня ёсьць ад Айца, але ад сьвету.

17. І сьвет праходзіць, і пажаданьне ягонае, а хто чы́ніць волю Божую, застаецца на вякі.

18. Дзеці! Апошняя гадзіна! І як вы чулі, што прыйдзе антыхрыст, і цяпер зьявілася шмат антыхрыстаў, дык мы даведваемся з гэтага, што апошняя гадзіна.

19. Яны выйшлі ад нас, але не былі ад нас; бо, калі б яны былі ад нас, засталіся б з намі; але [выйшлі], каб выявілася, што ня ўсе ад нас.

20. І вы маеце памазаньне ад Сьвятога, і ведаеце ўсё.

21. Я напісаў вам не таму, што вы ня ведаеце праўды, але таму, што вы ведаеце яе, і што ніякай хлусьні́ няма ад праўды.

22. Хто хлус, калі ня той, хто адракаецца, што Ісус ёсьць Хрыстос? Гэта — антыхрыст, які адракаецца Айца і Сына.

2:20 1 Ян 2:27

23. Усякі, хто адракаецца Сына, ня ма́е і Айца; хто вызнае́ Сына, ма́е і Айца.

24. Дык што вы чулі ад пачатку, тое няхай застаецца ў вас. Калі застанецца ў вас тое, што вы чулі ад пачатку, вы застанецеся і ў Сыне, і ў Айцу.

25. І гэтае абяцаньне, якое Ён абяцаў нам, ёсьць жыцьцё вечнае.

26. Гэта я напісаў вам пра тых, якія падманваюць вас.

27. І памазаньне, якое вы атрымалі ад Яго, у вас застаецца, і вы ня маеце патрэбы, каб хто вучыў вас; але як гэтае самае памазаньне ву́чыць вас пра ўсё, і яно праўдзівае і не манлівае, дык, як яно навучыла вас, у тым заставайцеся.

28. І цяпер, дзеткі, заставайцеся ў Ім, каб, калі Ён зьявіцца, мець нам адвагу і не асароміцца перад Ім у прыход Ягоны.

29. Калі вы ведаеце, што Ён праведны, ведайце, што ўсякі, хто чы́ніць праведнасьць, ад Яго народжаны.

Разьдзел 3

Глядзіце, якую любоў даў нам Айцец, каб нам называцца дзецьмі Божымі. Сьвет дзеля таго не пазнае́ вас, што не пазнаў Яго.

2:23 Ян 5:23
2:27 1 Ян 2:20
2:29 3 Ян 1:11
3:1 Ян 1:12
3:5 Ян 1:29; 2 Кар 5:21; 1 Пт 2:22
3:9 1 Ян 5:18

2. Улюбёныя! Мы цяпер дзеці Божыя, і яшчэ ня выявілася, што́ мы будзем, а ведаем, што, калі выявіцца, будзем падобныя да Яго, бо ўгледзім Яго, як Ён ёсьць.

3. І ўсякі, хто ма́е гэтую надзею на Яго, ачышчае сябе, бо Ён чысты.

4. Усякі, хто робіць грэх, робіць і беззаконьне, і грэх ёсьць беззаконьне.

5. І вы ведаеце, што Ён зьявіўся, каб узяць грахі нашыя, і што ў Ім няма грэху.

6. Усякі, хто ў Ім застаецца, не грашыць; усякі, хто грашыць, ня бачыў Яго і не пазнаў Яго.

7. Дзеткі! Няхай ніхто вас не падмане. Хто чы́ніць праведнасьць, той праведны, як і Ён праведны.

8. Хто чы́ніць грэх, той ад д'ябла, бо ад пачатку д'ябал грашыць. Дзеля гэтага і зьявіўся Сын Божы, каб зьнішчыць справы д'яблавы.

9. Усякі, хто народжаны ад Бога, грэху ня робіць, таму што насеньне Ягонае застаецца ў ім, і ён ня можа грашыць, бо народжаны ад Бога.

10. Дзеці Божыя і дзеці д'яблавы выяўляюцца гэтак: усякі, хто ня робіць праведнасьць, ня ёсьць ад Бога, і той, хто ня лю́біць брата свайго.

11. Бо гэткая ёсьць вестка, якую вы чулі ад пачатку, каб мы любілі адзін аднаго.

12. Ня гэтак, як Каін, што быў ад злога і замардава́ў брата свайго. І дзеля чаго замардава́ў яго? Бо ягоныя ўчынкі былі злыя, а брата ягонага — праведныя.

13. Не зьдзіўляйцеся, браты маé, калі сьвет ненавідзіць вас.

14. Мы ведаем, што перайшлі ад сьмерці ў жыцьцё, бо любім братоў; хто ня лю́біць брата, застаецца ў сьмерці.

15. Усякі, хто ненавідзіць брата свайго, ёсьць чалавеказабойца; і вы ведаеце, што ніводзін чалавеказабойца ня ма́е жыцьця вечнага, якое ў ім застаецца.

16. У гэтым пазналі мы любоў, што Ён паклаў за нас душу́ Сваю; і мы павінны пакладаць ду́шы свае за братоў.

17. А хто ма́е маёмасьць у сьвеце, і бачыць брата свайго ў патрэбе, і зачыняе ад яго нутро сваё, дык як любоў Божая застаецца ў ім?

18. Дзеткі маé! Будзем любіць ня словам ці языком, але ўчынкам і праўдаю!

19. І з гэтага даведаемся, што мы ад праўды, і супакоім перад Ім сэрцы нашыя.

3:11 Ян 13:34; 15:12; 1 Тэс 4:9; 1 Ян 4:21; 2 Ян 1:5
3:12 Быц 4:8
3:13 Ян 15:18
3:14 Ян 5:24
3:17 Як 2:15-16

20. Бо калі сэрца нас га́ніць, дык Бог большы за сэрца нашае і ведае ўсё.

21. Улюбёныя! Калі сэрца нашае ня га́ніць нас, мы маем адвагу перад Богам,

22. і чаго ні папросім, атрымаем ад Яго, бо захоўваем прыказаньні Ягоныя і тое, што падабаецца [Яму], робім перад Ім.

23. І гэткае прыказаньне Яго, каб мы верылі ў імя Сына Ягонага Ісуса Хрыста і любілі адзін аднаго, як Ён даў нам прыказаньне.

24. І хто захоўвае прыказаньні Ягоныя, той застаецца ў Ім, і Ён у тым. І што Ён застаецца ў нас, даведваемся паводле Духа, Якога Ён нам даў.

Разьдзел 4

Улюбёныя! Ня ўсякаму духу верце, але выпрабоўвайце духаў, ці ад Бога яны, бо шмат фальшывых прарокаў прыйшло ў сьвет.

2. З гэтага вы пазна́еце Духа Божага: усякі дух, які прызнаé Ісуса Хрыста, Які прыйшоў у целе, ёсьць ад Бога,

3. а ўсякі дух, які не прызнаé Ісуса Хрыста, Які прыйшоў у целе, ня ёсьць ад Бога, і гэта [дух] антыхрыста, пра якога вы чулі, што ён прыйдзе, і цяпер ёсьць ужо ў сьвеце.

3:22 Ян 15:7
3:23 Ян 13:34; 15:12, 17
3:24 1 Ян 4:13

4. Дзеткі! Вы — ад Бога, і вы перамаглі іх, бо Той, Які ў вас, большы за таго, які ў сьвеце.

5. Яны — ад сьвету, дзеля гэтага гавораць ад сьвету, і сьвет слухае іх.

6. Мы — ад Бога. Хто ведае Бога, той слухае нас; хто не ад Бога, той ня слухае нас. З гэтага мы пазнаём духа праўды і духа падмáну.

7. Улюбёныя! Будзем любіць адзін аднаго, бо любоў — ад Бога, і кожны, хто лю́біць, народжаны ад Бога і ведае Бога.

8. Хто ня лю́біць, той не пазнаў Бога, бо Бог ёсьць любоў.

9. У гэтым выявілася любоў Божая да нас, што Бог паслаў у сьвет Сына Свайго Адзінароднага, каб мы жылі праз Яго.

10. У гэтым любоў, што ня мы палюбілі Бога, але што Ён палюбіў нас і паслаў Сына Свайго як перамольваньне за грахі нашыя.

11. Улюбёныя! Калі Бог гэтак палюбіў нас, і мы павінны любіць адзін аднаго.

12. Бога ніхто ніколі ня бачыў. Калі мы любім адзін аднаго, Бог у нас застаецца, і любоў Ягоная дасканалая ў нас.

4:6 Ян 8:47
4:9 Ян 3:16
4:10 Рым 5:8; 1 Ян 2:2
4:11 Ян 15:12
4:12 Ян 1:18; 1 Цім 6:16

13. З гэтага мы пазнаём, што мы застаемся ў Ім, і Ён — у нас, што Ён даў нам ад Духа Свайго.

14. І мы бачылі і сьведчым, што Айцец паслаў Сына як Збаўцу сьвету.

15. Хто прызна́е, што Ісус ёсьць Сын Божы, у тым застаецца Бог, і ён — у Богу.

16. І мы пазналі і паверылі ў любоў, якую ма́е да нас Бог. Бог ёсьць любоў, і хто застаецца ў любові, застаецца ў Богу, і Бог — у ім.

17. Дзеля гэтага дасканаліцца любоў сярод нас, каб мы мелі адвагу ў дзень суду, бо які Ён, гэткія і мы ў сьвеце гэтым.

18. Страху няма ў любові, але дасканалая любоў прэч выганяе страх, бо ў страху ёсьць мучэньне; а хто баіцца, той у любові недасканалы.

19. Мы любім Яго, бо Ён першы палюбіў нас.

20. Калі хто кажа: «Я люблю Бога», і брата свайго ненавідзіць, той хлус, бо хто ня лю́біць брата свайго, якога бачыць, як можа любіць Бога, Якога ня бачыць?

21. І мы маем ад Яго гэткае прыказаньне, каб той, хто лю́біць Бога, любіў і брата свайго.

4:13 1 Ян 3:24
4:21 Мц 22:37-40; Ян 15:12; 1 Ян 3:11

Разьдзел 5

Кожны, хто верыць, што Ісус ёсьць Хрыстос, ад Бога народжаны, і кожны, хто лю́біць Таго, Які нарадзіў, лю́біць і Народжанага ад Яго.

2. З гэтага пазнаем, што любім дзяцей Божых, калі любім Бога і захоўваем прыказаньні Ягоныя.

3. Бо тое ёсьць любоў Божая, каб мы захоўвалі прыказаньні Ягоныя; і прыказаньні Ягоныя няця́жкія.

4. Бо кожны, хто народжаны ад Бога, перамагае сьвет; і гэтая перамога, што перамагла сьвет,— вера нашая.

5. Хто той, які перамагае сьвет, калі ня той, які верыць, што Ісус ёсьць Сын Божы?

6. Гэты Ісус Хрыстос, Які прыйшоў праз ваду і кроў; не праз ваду толькі, але праз ваду і кроў; і Дух ёсьць Тым, Які сьведчыць, бо Дух ёсьць праўда.

7. Бо тры сьведчаць у небе: Айцец, Слова і Сьвяты Дух,— і гэтыя тры ёсьць адно.

8. І тры сьведчаць на зямлі: дух, вада і кроў; і гэтыя тры — пра адно.

9. Калі мы прыймаем сьведчаньне чалавечае, сьведчаньне Божае большае, бо гэта ёсьць сьведчаньне Божае, якім Ён засьведчыў пра Сына Свайго.

10. Хто верыць у Сына Божага, ма́е сьведчаньне ў сабе; хто ня верыць Богу, зрабіў Яго хлу́сам, бо не паверыў у сьведчаньне, якім Бог засьведчыў пра Сына Свайго.

11. І гэткае ёсьць сьведчаньне, што Бог даў нам жыцьцё вечнае, і гэтае жыцьцё — у Сыне Ягоным.

12. Хто ма́е Сына, ма́е жыцьцё; хто Сына Божага ня ма́е, ня ма́е жыцьця.

13. Гэтае напісаў я вам, якія вераць у імя Сына Божага, каб вы ведалі, што маеце жыцьцё вечнае, і каб вы верылі ў імя Сына Божага.

14. І вось адвага, якую мы маем дзеля Яго, што калі нешта просім паводле волі Яго, Ён слухае нас.

15. І калі мы ведаем, што Ён слухае нас, чаго б мы ні прасілі, ведаем, што маем прошанае, якое прасілі ў Яго.

16. Калі хто ўбачыў брата свайго, які грашыць грэхам не на сьмерць, няхай просіць [за яго], і [Бог] дасьць жыцьцё таму, які грашыць не на сьмерць. Ёсьць грэх на сьмерць, не кажу, каб адносна такога ён маліўся.

5:3 Ян 14:15

5:11 Ян 3:36
5:13 Ян 20:31

17. Усякая няправеднасьць ёсьць грэх, але ёсьць грэх не на сьмерць.

18. Мы ведаем, што кожны, народжаны ад Бога, не грашыць; але народжаны ад Бога захоўвае сябе, і злы не дакранецца яго.

19. Мы ведаем, што мы — ад Бога, і ўвесь сьвет ляжыць у зьле.

5:18
1 Ян 3:9

20. Ведаем жа, што Сын Божы прыйшоў і даў нам разуменьне, каб пазналі Праўдзівага і былі ў Праўдзівым — у Сыне Ягоным Ісусе Хрысьце. Ён ёсьць праўдзівы Бог і жыцьцё вечнае.

21. Дзеткі! Захоўвайце сябе ад ідалаў. Амэн.

ДРУГОЕ ПАЎСЮДНАЕ ПАСЛАНЬНЕ АПОСТАЛА ЯНА

Старóста — выбрáнай пані і дзецям яе, якіх я люблю ў праўдзе, і ня я адзін, але і ўсе, што пазнáлі праўду,

2. дзеля праўды, якая застаецца ў нас і будзе з намі на вякі.

3. Няхай будзе з вамі ласка, міласэрнасьць, супакой ад Бога Айца і ад Госпада Ісуса Хрыста, Сына Айца, у праўдзе і любові!

4. Я вельмі ўзрадаваўся, што знайшоў сярод дзяцей тваіх тых, якія ходзяць у праўдзе, як мы атрымалі прыказаньне ад Айца.

5. І цяпер прашу цябе, пані, не як новае прыказаньне пішучы табе, але тое, якое маем ад пачатку,— каб мы любілі адзін аднаго.

6. І гэта ёсьць любоў, каб мы хадзілі паводле прыказаньняў Ягоных. Гэта ёсьць прыказаньне, якое вы чулі ад пачатку, каб у ім вы хадзілі.

7. Бо шмат падманшчыкаў увайшло ў гэты сьвет, якія не прызнаюць Ісуса Хрыста, Які прыйшоў у целе. Гэткі ёсьць падманшчык і антыхрыст.

1:5 Ян 13:34; 1 Ян 3:11
1:6 Ян 14:15; 1 Ян 2:5

8. Глядзіце за сабою, каб нам не згубіць таго, над чым мы працавалі, але каб атрымаць поўную нагароду.

9. Кожны, хто адступаецца і не застаецца ў навуцы Хрыстовай, ня мáе Бога; а хто застаецца ў навуцы Хрыстовай, той мáе і Айца, і Сына.

10. Калі хто прыходзіць да вас і не прыносіць гэтае навукі, таго не прыймайце ў дом і радавацца яму не кажыце,

11. бо хто кажа радавацца яму, той супольнічае ў злых учынках ягоных.

12. Шмат мáю пісаць да вас, але не хачу на паперы і атрáмантам, але спадзяюся прыйсьці да вас і гаварыць вуснамі ў вусны, каб радасьць вашая споўнілася.

13. Вітаюць цябе дзеці сястры твае выбрáнае. Амэн.

ТРЭЦЯЕ ПАЎСЮДНАЕ ПАСЛАНЬНЕ АПОСТАЛА ЯНА

Старо́ста — улюбёнаму Га́ю, якога я люблю ў праўдзе.

2. Улюбёны! Малюся, каб ты быў здаровы і пасьпяховы ў-ва ўсім, як пасьпяховая душа твая.

3. Бо я вельмі ўзрадаваўся, калі прыйшлі браты і засьведчылі пра тваю праўду, як ты ходзіш у праўдзе.

4. Для мяне няма большай радасьці, як чуць, што дзеці маé ходзяць у праўдзе.

5. Улюбёны! Ты робіш вернае ў тым, што робіш для братоў і для чужынцаў,

6. якія засьведчылі перад царквою пра тваю любоў. Ты добра зробіш, правёўшы іх, як належыцца перад Богам,

7. бо яны дзеля імя Ягонага пайшлі, нічога ня ўзяўшы ад паганаў.

8. А мы павінны прыймаць гэтакіх, каб стацца супрацоўнікамі праўдзе.

9. Я пісаў царкве, але Дыятрэф, які лю́біць быць першым, не прызнаé нас. 1:11 1 Ян 2:29

10. Дзеля гэтага, калі я прыйду, нагада́ю пра ўчынкі ягоныя, якія ён робіць, абмаўляючы нас злымі словамі; і не задавольваючыся гэтым, і сам не прызнаé братоў, і тым, якія хочуць, забараняе, і выганяе з царквы.

11. Улюбёны! Не пераймай ліхое, але добрае. Хто робіць дабро, той ад Бога; а хто робіць ліхое, ня бачыў Бога.

12. Пра Дэмэтрыя засьведчана ўсімі і самой праўдаю, і мы сьведчым, і вы ведаеце, што сьведчаньне нашае праўдзівае.

13. Шмат меў я пісаць, але не хачу пісаць табе атра́мантам і трысьцінай,

14. а спадзяюся неўзаба́ве пабачыць цябе і гаварыць вуснамі ў вусны.

15. Супакой табе! Вітаюць цябе сябры; прывітай сяброў паіменна.

ПАЎСЮДНАЕ ПАСЛАНЬНЕ АПОСТАЛА ЮДЫ

Юда, слуга Ісуса Хрыста, брат Якуба,— пакліканым, якія асьвéчаныя Богам Айцом і захаваныя Ісусам Хрыстом:

2. літасьць вам, і супакой, і любоў няхай памножацца!

3. Улюбёныя! Прыкладаючы ўсякую дбаласьць, каб пісаць вам пра агульнае збаўленьне, я палічыў за патрэбнае напісаць вам напамін — змагацца за веру, аднойчы перададзеную сьвятым.

4. Бо паўбіваліся некаторыя людзі, здаўна прызначаныя на гэтае асуджэньне, бязбожнікі, якія ласку Бога нашага на распусту абяртаюць і адзінага Валадара, Бога і Госпада нашага Ісуса Хрыста, выракаюцца.

5. Я хачу нагадаць вам, якія аднойчы гэта даведаліся, што Госпад, вызваліўшы народ з зямлі Эгіпецкае, тых, што не паверылі, пасьля загубіў,

6. і анёлаў, якія не захавалі свае ўлады, але пакінулі сваё жытло, у вечных путах пад цемраю на суд вялікага дня трымае.

1:3 Флп 1:27
1:5 Лікі 32:10-13
1:6 2 Пт 2:4

1:7 Быц 19:24-25; Лк 17:29
1:8 2 Пт 2:10
1:10 2 Пт 2:12
1:11 Быц 4:3-8; Лікі 16:1-35; 2 Пт 2:15
1:12 2 Пт 2:17

7. Як Садом і Гамора і вакалічныя гарады, якія падобна да іх жылі ў распусьце і за іншым целам хадзілі, падпаўшы пад ка́ру вечнага агню, пастаўленыя за прыклад,—

8. гэтаксама будзе і з гэтымі летуценьнікамі, якія апаганьваюць цела, адкіда́юць панаваньне і блю́зьняць супраць славы.

9. Міхал арханёл, калі гаварыў з д'яблам, спрачаючыся за цела Майсея, не адважыўся вынесьці блюзьнерскага прысуду, але сказаў: «Няхай забароніць табе Госпад».

10. А гэтыя блю́зьняць супраць таго, чаго ня ведаюць; а што паводле прыроды ведаюць, як бязмоўныя жывёлы, тым сябе зьнішчаюць.

11. Гора ім, бо яны пайшлі шля́хам Каіна, паддаліся падма́ну нагароды Білеа́ма, і ва ўпартасьці загінулі, як Кара́х.

12. Яны — небясьпека на вашых вячэрах любові; банкетуючы з вамі, пасуцца бяз страху; гэта хмары

бязводныя, якія ветрам носяцца; восеньскія дрэвы, бясплодныя, двойчы памёршыя, з корнем павырываныя;

13. лютыя хва́лі марскія, якія пеняцца сорамам сваім; зоркі, што блукаюць, для якіх змрок цемры навекі захаваны.

14. Пра іх прарочыў і Энох, сёмы ад Адама, кажучы: «Вось, ідзе Госпад з дзясяткамі тысячаў сьвятых Сваіх,

15. [каб] учыні́ць суд над усімі і дакары́ць усіх бязбожнікаў іхніх за ўсе ўчынкі бязбожнасьці іх, якімі бязбожнае чынілі, і за ўсе жорсткасьці, што гаварылі на Яго бязбожныя грэшнікі».

16. Гэта нарака́льнікі, якія нічым не задавальняюцца, якія ходзяць паводле пажаданьняў сваіх; і вусны іхнія гавораць пыхліва, і яны зважаюць на аблічча дзеля карысьці.

17. Але вы, улюбёныя, па́мятайце словы, раней сказаныя апосталамі Госпада нашага Ісуса Хрыста:

1:14
Мц 25:31

18. яны казалі вам, што ў апошні час зьявяцца ла́яльнікі, якія ходзяць паводле сваіх бязбожных пажаданьняў.

19. Гэта тыя, якія адлучаюць сябе ад іншых, душэўныя, але ня маюць духа.

20. А вы, улюбёныя, будуючы сябе найсьвяцейшай верай вашаю, молячыся ў Духу Сьвятым,

21. захоўвайце сябе ў любові Божай, чакаючы ласкі ад Госпада нашага Ісуса Хрыста ў жыцьцё вечнае.

22. І над аднымі лі́туйцеся з развагаю,

23. а другіх ратуйце, выхопліваючы з агню, дакарайце са страхам, ненавідзячы нават вопратку, целам апаганеную.

24. А Таму, Які можа захаваць вас ад упадку і паставіць перад славаю Сваёю беззаганнымі і ў радасьці,

25. адзінаму мудраму Богу, Збаўцу нашаму, праз Ісуса Хрыста, Госпада нашага, слава і веліч, сіла і ўлада цяпер і на ўсе вякі. Амэн.

АДКРЫЦЬЦЁ ЯНА БАГАСЛОВА

Разьдзел 1

Адкрыцьцё Ісуса Хрыста, якое даў Яму Бог, каб паказаў слугам Сваім, што мусіць стацца неўзабаве. І Ён даў знак, паслаўшы [яго] праз анёла Свайго слузе Свайму Яну,

2. які засьведчыў слова Божае, і сьведчаньне Ісуса Хрыста, і ўсё, што бачыў.

3. Шчасьлівы той, хто чытае і хто слухае словы прароцтва і захоўвае тое, што напісана ў ім: бо час блізкі.

4. Ян — да сямі цэркваў, што ў Азіі: ласка вам і супакой ад Таго, Які ёсьць, і Які быў, і Які прыходзіць, і ад сямі духаў, якія перад пасадам Ягоным,

5. і ад Ісуса Хрыста, сьведкі вернага, Першароднага з мёртвых і Начальніка валадароў зямных. Яму, Які палюбіў нас і ў крыві Сваёй абмыў нас ад грахоў нашых,

6. і зрабіў нас валадарамі і сьвятарамі Богу і Айцу Свайму, слава і ўлада на вякі вякоў. Амэн.

1:3 Адкр 22:7
1:4 Вых 3:14; Адкр 4:5
1:5 Іс 55:4; Пс 89 (88):27; 1 Кар 15:20; Кал 1:18; Гебр 9:14; 1 Ян 1:7
1:6 Вых 19:6; Адкр 5:10
1:7 Дан 7:13; Зах 12:10; Мц 24:30; Мк 13:26; Лк 21:27; Ян 19:34, 37; Дз 1:11; 1 Тэс 4:17
1:8 Вых 3:14; Адкр 21:6; 22:13
1:10 Іс 44:6; 48:12; Адкр 21:6; 22:13

7. Вось, Ён прыходзіць з аблокамі, і ўгледзіць Яго кожнае вока і тыя, якія прабілі Яго, і заплачуць перад Ім усе плямёны зямлі. Так, амэн.

8. «Я ёсьць Альфа і Амэга, Пачатак і Канец,— кажа Госпад,— Які ёсьць, і Які быў, і Які прыходзіць, Усеўладны».

9. Я, Ян, брат ваш і ўдзельнік у прыгнёце, і ў Валадарстве, і ў цярплівасьці Ісуса Хрыста, быў на востраве, называным Патмас, за слова Божае і за сьведчаньне Ісуса Хрыста.

10. Я быў у духу ў дзень Госпадаў і пачуў за сабою вялікі голас, як трубы,

11. які казаў: «Я ёсьць Альфа і Амэга, Першы і Апошні; і што бачыш, напішы ў кнігу і пашлі цэрквам, што ў Азіі: у Эфэс, і ў Сьмірну, і ў Пэргам, і ў Тыятыру, і ў Сарды, і ў Філядэльфію, і ў Ляадыкею».

12. І я павярнуўся, каб пабачыць той голас, што гаварыў са мною, і, павярнуўшыся, убачыў сем залатых сьвечнікаў,

13. і сярод сямі сьвечнікаў — Падобнага да Сына Чалавечага, Які апрануты ў доўгую шату і падперазаны праз грудзі залатым паясом.

14. А галава Ягоная і валасы белыя, як белая воўна, як сьнег; і вочы Ягоныя — як полымя агню,

15. і ногі Ягоныя падобныя да сьпіжу, як у печы распаленыя; і голас Ягоны — як гук водаў многіх;

16. І меў Ён у правай руцэ Сваёй сем зорак, і з вуснаў Ягоных выходзіў меч двусечны вострый; і твар Ягоны — як сонца, якое сьвеціць у сіле сваёй.

17. І калі я ўбачыў Яго, я ўпаў ля ног Ягоных як мёртвы, і Ён паклаў на мяне правую руку Сваю, кажучы мне: «Ня бойся. Я ёсьць Першы і Апошні,

18. і Жывы, і Я быў мёртвы, і вось, жыву на вякі вякоў, амэн. І Я маю ключы пекла і сьмерці.

19. Напішы, што ты бачыў, і што ёсьць, і што мае стацца пасьля гэтага.

20. Тайна сямі зорак, якія ты бачыў у правіцы Маёй, і сямі сьвечнікаў залатых: сем зорак — гэта анёлы сямі цэркваў, а сем сьвечнікаў, якія ты бачыў,— гэта сем цэркваў.

1:13 Дан 7:13; 10:5
1:14 Дан 7:9; 10:6; Адкр 2:18; 19:12
1:15 Эзк 1:24; 43:2
1:16 Адкр 2:16
1:17 Іс 44:6; 48:12; Адкр 2:8; 22:13

2:1 Адкр 1:16
2:2 2 Кар 11:13
2:7 Быц 2:9; Эзк 28:13; 31:8; Адкр 22:2
2:8 Іс 44:6; 48:12; Адкр 1:17; 22:13

Разьдзел 2

Анёлу Эфэскае царквы напішы: "Гэта кажа Той, Які трымае сем зорак у правіцы Сваёй і Які ходзіць сярод сямі залатых сьвечнікаў:

2. 'Ведаю справы твае, і працу тваю, і цярплівасьць тваю, і што ня можаш пераносіць ліхіх, і дасьведчыў тых, якія называюць сябе апосталамі і ня ёсьць [імі], і знайшоў, што яны хлусы,

3. і ты перанёс, і маеш цярплівасьць, і дзеля імя Майго працаваў і не зьнямогся.

4. Але маю супраць цябе, што ты пакінуў першую любоў тваю.

5. Дык памятай, адкуль выпаў, і навярніся, і рабі першыя справы твае; а калі не, хутка прыйду да цябе і зрушу сьвечнік твой з месца ягонага, калі не навернешся.

6. Але тое ты маеш, што ненавідзіш справы Мікалаітаў, якія і Я ненавіджу'.

7. Хто мае вуха, няхай слухае, што Дух кажа цэрквам. Таму, хто пераможа, Я дам есьці ад дрэва жыцьця, што пасярод раю Божага".

8. І анёлу Сьмірнскае царквы напішы: "Гэта кажа Першы і Апошні, Які быў мёртвы і ажыў:

9. ‘Ведаю справы твае, і прыгнёт, і ўбоства, хоць ты багаты, і блюзьнерствы ад тых, якія называюць сябе Юдэямі і ня ёсьць, але ёсьць сынагога шата́на.

10. Не палохайся нічога, што маеш выцярпець. Вось, д’ябал мае кідаць [некаторых] з вас у вязьніцу, каб спакусіць вас; і будзеце мець прыгнёт дзесяць дзён. Будзь верны да сьмерці, і Я дам табе вянок жыцьця’.

11. Хто мае вуха, няхай слухае, што Дух кажа цэрквам. Той, хто пераможа, не дазнае крыўды ад сьмерці другое”.

12. І анёлу царквы, што ў Пэргаме, напішы: “Гэта кажа Той, Які мае меч двусечны вострый:

13. ‘Ведаю справы твае, і што жывеш там, дзе пасад шата́на, і трымаеш імя Маё, і не адрокся веры Маёй у тыя дні, калі забіты быў у вас, дзе пасяліўся шата́н, Антыпа, Мой верны сьведка.

14. Але маю супраць цябе крыху, бо маеш там тых, якія трымаюцца навукі Білеама, які навучыў Балака кінуць згаршэньне перад сынамі Ізраіля, каб яны елі ахвяры ідалам і жылі распусна.

15. Таксама маеш і ты тых, якія трымаюцца навукі Мікалаітаў, якую Я ненавіджу.

2:9 Рым 2:28-29
2:11 Адкр 20:14; 21:8
2:12 Адкр 1:16
2:14 Лікі 22:5, 7; 25:1-3; 31:16; Друг 23:4
2:16 Адкр 1:16
2:17 Вых 16:14-15, 33-34; Іс 62:2; 65:15; Ян 6:48-50
2:18 Адкр 1:14-15; 19:12
2:20 1 Вал 16:31; 2 Вал 9:22,30
2:23 Пс 7:10; 62(61):13; Яр 11:20; 17:10

16. Навярніся, а калі не, хутка прыйду да цябе і буду ваяваць з імі мячом вуснаў Маіх’.

17. Хто мае вуха, няхай слухае, што Дух кажа цэрквам. Таму, хто пераможа, Я дам есьці ад манны схаванае і дам яму каменьчык белы, і на каменьчыку імя новае напісанае, якога ніхто ня ведае, толькі той, хто атрымаў”.

18. І анёлу царквы, што ў Тыятыры, напішы: “Гэта кажа Сын Божы, Які мае вочы Свае, як полымя агню, і ногі Свае, падобныя да сьпіжу:

19. ‘Ведаю справы твае і любоў, і служэньне, і веру, і цярплівасьць тваю, і ўчынкі твае, і што апошнія большыя, чым першыя.

20. Але маю супраць цябе крыху, бо ты дазваляеш жанчыне Езабэлі, якая называе сябе прарочыцай, вучыць і падманваць слугаў Маіх, [каб яны] жылі распусна і елі ахвяры ідалам.

21. І Я даў ёй час, каб навярнулася ад распусты сваёй, і яна не навярнулася.

22. Вось, Я кідаю на ложак яе і тых, якія чужаложаць з ёю,— у вялікі прыгнёт, калі не навернуцца ад справаў сваіх,

23. і дзяцей ейных сьмерцю заб’ю, і даведаюцца ўсе

цэрквы, што Я — Той, Які дасьледуе ныркі і сэрца, і Я дам вам кожнаму паводле справаў вашых.

24. Вам жа кажу і рэшце, што ў Тыятыры, усім, якія ня маюць гэтае навукі і якія не даведаліся так званых глыбіняў шата́на: "Ня ўскіну на вас іншага цяжару.

25. Толькі тое, што маеце, трымайце, пакуль не прыйду".

26. І таму, хто пераможа і захавае справы Мае да канца, Я дам уладу над паганамі,

27. і ён будзе пасьвіць іх кіем жалезным, як начыньне глінянае, яны будуць скрышаныя, як і Я атрымаў ад Айца Майго,

28. і дам яму зорку раніш-нюю'.

29. Хто мае вуха, няхай слухае, што Дух кажа цэрквам".

Разьдзел 3

3:3 Мц 24:43-44; Лк 12:39-40; 1 Тэс 5:2; 2 Пт 3:10; Адкр 16:15

3:5 Вых 32:32-33; Пс 69 (68):28; Мц 10:32; Лк 12:8; Флп 4:3; Адкр 20:12

3:7 Ёў 12:14; Іс 22:22

3:9 Іс 43:4; 49:23; 60:14

І анёлу царквы, што ў Сардах, напішы: "Гэта кажа Той, Які мае сем духаў Божых і сем зорак: 'Ведаю справы твае, што ты маеш імя, што жывеш, ды ёсьць мёртвы.

2. Чувай і ўмацоўвай іншых, якія маюць паміраць, бо не знайшоў Я, каб справы твае былі споўненыя перад Богам.

3. Дык памятай, што ты атрымаў і пачуў, і захоўвай, і навярніся. А калі ня будзеш чуваць, Я прыйду да цябе, як злодзей, і ты ня будзеш ведаць, у якую гадзіну прыйду да цябе.

4. Ты маеш у Сардах некалькі імёнаў, якія не апаганілі адзеньня свайго, і яны будуць хадзіць са Мною ў белым, бо яны дастойныя.

5. Той, хто пераможа, будзе апрануты ў белыя шаты; і Я ня вы́тру імя ягонага з кнігі жыцьця, і вызнаю імя ягонае перад Айцом Маім і перад анёламі Ягонымі'.

6. Хто мае вуха, няхай слухае, што Дух кажа цэрквам".

7. І анёлу царквы, што ў Філядэльфіі, напішы: "Гэта кажа Сьвяты, Праўдзівы, Які мае ключ Давідавы, Які адчыняе, і ніхто не замкне, і замыкае, і ніхто не адчыніць:

8. 'Ведаю справы твае. Вось, Я даў перад табою дзьверы адчыненыя, і ніхто ня можа замкнуць іх, бо ты маеш малую сілу, і захаваў слова Маё, і не адрокся ад імя Майго.

9. Вось, Я даю, што з сынагогі шата́на, з тых, якія называюць сябе Юдэямі, ды ня ёсьць, але хлусяць, вось, Я зраблю, каб яны прыйшлі, і пакланіліся перад нагамі

тваімі, і даведаліся, што Я палюбіў цябе.

10. А што ты захаваў слова цярплівасьці Маёй, і Я захаваю цябе ад гадзіны спакусы, якая мае прыйсьці на ўвесь сусьвет, каб спакусіць жыхароў зямлі.

11. Вось, Я прыходжу хутка. Трымай, што маеш, каб ніхто не забраў вянка твайго.

12. Таго, хто пераможа, Я зраблю слупом у бажніцы Бога Майго, і ён ужо ня выйдзе вонкі; і напішу на ім імя Бога Майго і імя горада Бога Майго, новага Ерусаліму, які зыходзіць з неба ад Бога Майго, і імя Маё новае'.

13. Хто мае вуха, няхай слухае, што Дух кажа цэрквам".

14. І анёлу Ляадыкейскае царквы напішы: "Гэта кажа Амэн, Сьведка верны і праўдзівы, Пачатак стварэньня Божага:

15. 'Ведаю справы твае, што ты ані халодны, ані гарачы; о, каб ты быў халодны або гарачы!

16. Дык дзеля таго, што ты цёплы, а не халодны і не гарачы, Я маю выплюнуць цябе з вуснаў Маіх.

17. Бо ты кажаш: "Я багаты і ўзбагаціўся, і ня маю аніякае патрэбы", і ня ведаеш, што ты — гаротны, і жалю годны, і ўбогі, і сьляпы, і голы.

18. Раю табе купіць у Мяне золата, ачышчанае ў вагні, каб ты ўзбагаціўся, і белыя шаты, каб апрануўся, і каб ня выявіўся сорам галізны тваёй; і мазьзю вочнаю памаж вочы твае, каб ты бачыў.

19. Я тых, каго люблю, дакараю і караю. Дык будзь руплівы і навярніся.

20. Вось, стаю пры дзьвярах і стукаюся; калі хто пачуе голас Мой і адчыніць дзьверы, Я ўвайду да яго і буду вячэраць з ім, і ён — са Мною.

21. Таму, хто пераможа, Я дам сесьці са Мною на пасадзе Маім, як і Я перамог і сеў з Айцом Маім на пасадзе Ягоным'.

22. Хто мае вуха, няхай слухае, што Дух кажа цэрквам"».

3:12 Іс 62:2; 65:15; Адкр 21:2
3:14 Прп 8:22
3:18 Адкр 16:15
3:19 Ёў 5:17; Прп 3:12; Гебр 12:6
4:2 Эзк 1:26-28; 10:1

Разьдзел 4

Пасьля гэтага ўбачыў я, і вось, дзьверы адчыненыя ў небе, і першы голас, які я чуў, як трубы, які гаварыў са мною, сказаў: «Узыйдзі сюды, і Я пакажу табе, што мусіць стацца пасьля гэтага».

2. І я адразу стаўся ў духу, і вось, пасад стаяў у небе, і на пасадзе — Той, Які сядзеў.

3. І Той, Які сядзеў, падобны быў з выгляду да каменя

ясьпісовага і сардыновага, і вясёлка вакол пасаду, з выгляду падобная да шмарагду.

4. І вакол пасаду — дваццаць чатыры пасады, і на пасадах я ўбачыў дваццаць чатыры старосты, якія сядзелі, апранутыя ў белыя шаты, і на галовах яны мелі залатыя вянкі.

5. І з пасаду выходзяць маланкі, і грымоты, і галасы; і сем лямпаў агністых гараць перад пасадам, якія ёсьць сем духаў Божых.

6. І перад пасадам — мора шкляное, падобнае да крышталю, і па сярэдзіне пасаду і вакол пасаду — чатыры жывёлы, поўныя вачэй спераду і ззаду.

7. І першая жывёла падобная да ільва, і другая жывёла падобная да цяляці, і трэцяя жывёла мела аблічча, як чалавек, і чацьвёртая жывёла падобная да арла, які ляціць.

8. І чатыры жывёлы, кожная па сабе, мелі па шэсьць крылаў наўкола, і ўсярэдзіне поўныя вачэй; і ня маюць яны супачынку ўдзень і ўначы, кажучы: «Сьвяты, Сьвяты, Сьвяты Госпад Бог Усеўладны, Які быў, і Які ёсьць, і Які прыходзіць».

9. І калі жывёлы аддаюць славу, і пашану, і падзяку

4:5
Вых 19:16; Эзк 1:13; Зах 4:2; Адкр 1:4; 8:5; 11:19; 16:18

4:6
Эзк 1:5-10; 10:14

4:8
Іс 6:2-3; Эзк 1:18; 10:12

5:1
Іс 29:11; Эзк 2:9-10

5:5
Быц 49:9; Іс 11:1, 10

5:6
Іс 53:7; Зах 4:10

Таму, Які сядзіць на пасадзе, Які жыве на вякі вякоў,

10. падаюць дваццаць чатыры старосты перад Тым, Які сядзіць на пасадзе, і пакланяюцца Таму, Які жыве на вякі вякоў, і кідаюць свае вянкі перад пасадам, кажучы:

11. «Госпадзе, Ты годны атрымаць славу, і пашану, і моц, бо Ты стварыў усё, і воляй Тваёю яно ёсьць і створана».

Разьдзел 5

І ўбачыў я ў правіцы Таго, Які сядзеў на пасадзе, кнігу, запісаную ўнутры і зьверху, запячатаную сямю пячаткамі.

2. І ўбачыў я дужага анёла, які абвяшчаў голасам вялікім: «Хто годны разгарнуць кнігу і зьняць пячаткі яе?»

3. І ніхто ня мог ані ў небе, ані на зямлі, ані пад зямлёй разгарнуць кнігу і паглядзець у яе.

4. І я шмат плакаў, што не знайшлося нікога, годнага разгарнуць кнігу ці паглядзець у яе.

5. І адзін са старостаў кажа мне: «Ня плач! Вось, Леў, Які з калена Юды, корань Давіда, перамог, каб разгарнуць кнігу і зьняць сем пячатак яе».

6. І я ўбачыў, і вось, пасярод пасаду і чатырох жывёлаў, і

пасярод старостаў Ягня стаіць, быццам забітае, Які мае сем рагоў і сем вачэй, што ёсьць сем духаў Божых, якія пасланыя на ўсю зямлю.

7. І Ён прыйшоў і ўзяў кнігу з правіцы Таго, Які сядзеў на пасадзе.

8. І калі ўзяў Ён кнігу, чатыры жывёлы і дваццаць чатыры старосты ўпалі прад Ягнём, маючы кожны гусьлі і чары залатыя, поўныя фіміяму, які ёсьць малітвы сьвятых,

9. і сьпяваюць новы сьпеў, кажучы: «Ты годны ўзяць кнігу і адчыніць пячаткі яе, бо Ты быў забіты, і Ты Крывёю Сваёю адкупіў нас Богу з кожнага калена, і мовы, і плéмяні, і народу,

10. і зрабіў нас валадарамі і сьвятарамі Богу нашаму; і мы будзем валадарыць на зямлі».

11. І я ўбачыў і пачуў голас мноства анёлаў вакол пасаду, і жывёлаў, і старостаў; і лік іхні быў дзясяткі тысячаў дзясяткаў тысячаў і тысячы тысячаў,

12. якія гаварылі голасам вялікім: «Годны Ягня забіты ўзяць моц, і багацьце, і мудрасьць, і магутнасьць, і пашану, і славу, і дабраслаўленьне».

13. І ўсякае стварэньне, што ў небе, і на зямлі, і пад зямлёй, і ў моры, і ўсё, што ў іх, я чуў, як казала: «Таму, Які сядзіць на пасадзе, і Ягняці — дабраслаўленьне, і пашана, і слава, і ўлада на вякі вякоў».

14. І чатыры жывёлы казалі: «Амэн». І дваццаць чатыры старосты ўпалі і пакланіліся Таму, Які жыве на вякі вякоў.

5:9 Пс 33 (32):3; 98(97):1; Іс 42:10
5:10 Вых 19:6; 1 Пт 2:9; Адкр 1:6
5:11 Дан 7:10; Гебр 12:22

Разьдзел 6

Ўбачыў я, што Ягня адчыніў адну з пячатак, і я пачуў адну з чатырох жывёлаў, якая казала быццам голасам грымотным: «Прыйдзі і глядзі».

2. І я ўбачыў, і вось, конь белы, і вершнік на ім, які мае лук; і дадзены яму вянок, і ён выйшаў, перамагаючы, і каб перамагчы.

3. І калі Ён адчыніў другую пячатку, я пачуў другую жывёлу, якая казала: «Прыйдзі і глядзі».

4. І выйшаў іншы конь, чырвоны, і вершніку на ім дадзена забраць супакой з зямлі, і каб адны адных забівалі; і дадзены яму меч вялікі.

5. І калі Ён адчыніў трэцюю пячатку, я пачуў трэцюю жывёлу, якая казала: «Прыйдзі і глядзі». І я ўбачыў, і вось, конь чорны, і вершнік на ім, які меў шалі ў руцэ сваёй.

6:2 Зах 1:8; 6:3, 6
6:4 Зах 1:8; 6:2
6:5 Зах 6:2,6

6. І пачуў я голас пасярод чатырох жывёлаў, які казаў: «Хінікс пшаніцы за дынар, і тры хініксы ячменю за дынар; і алівы і віна не марнуй».

7. І калі Ён адчыніў чацьвёртую пячатку, я пачуў голас чацьвёртае жывёлы, які казаў: «Прыйдзі і глядзі».

8. І я ўбачыў, і вось, конь бляды, і вершнік на ім, імя якому — Сьмерць, і пекла ідзе за ім; і дадзена ім улада забіваць на чацьвёртай частцы зямлі мячом, і голадам, і сьмерцю, і зьвярамі зямнымі.

9. І калі Ён адчыніў пятую пячатку, я ўбачыў пад ахвярнікам ду́шы забітых за Слова Божае і за сьведчаньне, якое яны мелі.

10. І закрычалі яны голасам вялікім, кажучы: «Дакуль, Уладару Сьвяты і Праўдзівы, ня судзіш і ня помсьціш за кроў нашу жыхарам зямлі?»

11. І былі дадзены кожнаму вопраткі белыя, і сказалі ім, каб супакоіліся яшчэ крыху часу, пакуль не дапоўняць [лік] таварышы іхнія і браты іхнія, што маюць быць забітыя, як і яны.

12. І ўбачыў я, калі Ён адчыніў шостую пячатку, і вось, стаўся вялікі землятрус, і сонца сталася чорным, як мех валасяны, і месяц стаўся, як кроў,

13. і зоркі нябесныя ўпалі на зямлю, як дрэва фігавае, устрасанае вялікім ветрам, скідае недасьпелыя фігі свае,

14. і неба зьнікла, як скручваецца кніга, і кожная гара і востраў былі зрушаны з месцаў сваіх.

15. І валадары зямныя, і магнаты, і багатыры, і тысячнікі, і магутныя, і кожны слуга, і кожны свабодны схаваліся ў пячорах і ў горных скалах,

16. і кажуць горам і скалам: «Упадзіце на нас і схавайце нас ад аблічча Таго, Які сядзіць на пасадзе, і ад гневу Ягняці,

17. бо прыйшоў вялікі дзень гневу Ягонага, і хто зможа ўстаяць?»

Разьдзел 7

І пасьля гэтага я ўбачыў чатырох анёлаў, якія стаялі на чатырох кутах зямлі і трымалі чатыры вятры зямлі, каб ня дзьмуў вецер ані на зямлю, ані на мора, ані на якое дрэва.

2. І ўбачыў я іншага анёла, які ўзыходзіў ад усходу сонца, які меў пячатку Бога Жывога. І закрычаў ён вялікім голасам да чатырох анёлаў,

6:8 Эзк 14:21
6:12 Іс 13:10; Ёэль 2:10, 31; 3:15; Мц 24:29; Мк 13:24-25; Лк 21:25; Адкр 11:13; 16:18
6:13 Іс 34:4
6:14 Адкр 16:20
6:15 Іс 2:19, 21
6:16 Ос 10:8; Лк 23:30
6:17 Ёэль 2:11; Мал 3:2
7:1 Яр 49:36; Дан 7:2; Зах 6:5

якім дадзена чыніць шкоду
зямлі і мору, кажучы:
3. «Не чыніце шкоды ані
зямлі, ані мору, ані дрэвам,
пакуль не паставім пячаткі
на слугаў Бога нашага на ілбах іхніх».
4. І пачуў я лічбу папячатаных — сто сорак чатыры тысячы папячатаных з усякага калена сыноў Ізраіля.
5. З калена Юды — дванаццаць тысячаў папячатаных; з калена Рубэна — дванаццаць тысячаў папячатаных; з калена Гада — дванаццаць тысячаў папячатаных;
6. з калена Асэра — дванаццаць тысячаў папячатаных; з калена Нэфталі — дванаццаць тысячаў папячатаных; з калена Манасы — дванаццаць тысячаў папячатаных;
7. з калена Сымона — дванаццаць тысячаў папячатаных; з калена Левія — дванаццаць тысячаў папячатаных; з калена Ісахара — дванаццаць тысячаў папячатаных;
8. з калена Забулёна — дванаццаць тысячаў папячатаных; з калена Язэпа — дванаццаць тысячаў папячатаных; з калена Бэн'яміна — дванаццаць тысячаў папячатаных.
9. Пасьля гэтага ўбачыў я, і вось, вялізарны натоўп, палічыць якога ніхто ня мог, з усякага народу, і калена, і пле́мяні, і мовы стаіць перад пасадам і перад Ягнём, апранутыя ў белыя вопраткі, і пальмы ў руках іхніх,
10. і ўсклікаюць яны вялікім голасам, кажучы: «Збаўленьне Богу нашаму, Які сядзіць на пасадзе, і Ягняці!»
11. І ўсе анёлы стаялі вакол пасаду, і старостаў, і чатырох жывёлаў, і ўпалі яны перад пасадам на абліччы свае, і пакланіліся Богу,
12. кажучы: «Амэн! Дабраслаўленьне, і слава, і мудрасьць, і падзяка, і пашана, і моц, і магутнасьць Богу нашаму на вякі вякоў! Амэн!»
13. І адказаў адзін са старостаў, кажучы да мяне: «Гэтыя, апранутыя ў белыя вопраткі, хто яны і адкуль прыйшлі?»
14. І я сказаў яму: «Пане, ты ведаеш». І ён сказаў мне: «Гэта тыя, якія прыйшлі з вялікага прыгнёту. І яны памылі вопраткі свае і выбелілі вопраткі свае ў крыві Ягняці.
15. Дзеля гэтага яны перад пасадам Бога і служаць Яму ўдзень і ўначы ў бажніцы Ягонай; і Той, Які сядзіць на пасадзе, паселіцца ў іх,
16. і ня будуць яны хацець есьці, і ня будуць смагнуць, і ня будзе пячы іх сонца і аніякая сьпёка,

7:3 Эзк 9:4,6; Адкр 9:4
7:9 Адкр 19:1
7:14 Дан 12:1; Мц 24:21; Мк 13:19
7:16 Іс 49:10; Адкр 21:3-4

17. бо Ягня, Які пасярод пасаду, будзе пасьвіць іх і вадзіць іх да жывых крыніцаў водаў, і выцярэ Бог усякую сьлязіну з вачэй іхніх».

Разьдзел 8

Калі Ён адчыніў сёмую пячатку, сталася ціша ў небе недзе на паўгадзіны.

2. І ўбачыў я сем анёлаў, якія стаялі перад Богам, і былі дадзены ім сем трубаў.

3. І прыйшоў іншы анёл, і стаў перад ахвярнікам, маючы кадзільню залатую; і далі яму шмат фіміяму, каб паклаў з малітвамі ўсіх сьвятых на залаты ахвярнік, што перад пасадам.

4. І ўзыйшоў дым фіміяму з малітвамі сьвятых з рукі анёла перад Богам.

5. І ўзяў анёл кадзільню, і напоўніў яе агнём з ахвярніку, і кінуў на зямлю; і сталіся галасы, і грымоты, і маланкі, і землятрус.

6. І сем анёлаў, якія мелі сем трубаў, падрыхтаваліся, каб трубіць.

7. І першы анёл затрубіў, і стаўся град і агонь, зьмяшаныя з крывёю, і былі кінутыя на зямлю; і трэцяя частка дрэваў згарэла, і ўся трава зялёная згарэла.

7:17 Пс 23 (22):1-2; Іс 25:8; 49:10; Эзк 34:23

8:3 Вых 30:1,3; Ам 9:1
8:5 Вых 19:16; Ляв 16:12; Эзк 10:2; Адкр 11:19; 16:18
8:7 Вых 9:23-25; Эзк 38:22

8. І другі анёл затрубіў, і быццам гара вялікая, якая агнём палае, была кінутая ў мора; і трэцяя частка мора сталася крывёю,

9. і памерла трэцяя частка стварэньняў у моры, якія маюць душу, і трэцяя частка караблёў была зьнішчаная.

10. І трэці анёл затрубіў, і ўпала з неба вялікая зорка, якая гарыць, як паходня, і ўпала на трэцюю частку рэкаў і на крыніцы водаў,

11. і імя зоркі называецца Палын; і трэцяя частка [водаў] сталася палынам, і шмат людзей памерла ад тых водаў, бо яны сталі горкімі.

12. І чацьвёрты анёл затрубіў, і былі пашкоджаная трэцяя частка сонца і трэцяя частка месяца і трэцяя частка зорак, каб трэцяя частка іх зацьмілася, і каб дзень не сьвяціў трэцюю частку сваю, і падобна ноч.

13. І ўбачыў я, і пачуў, як адзін анёл ляцеў пасярод неба і казаў вялікім голасам: «Гора, гора, гора жыхарам зямлі ад рэшты трубных галасоў трох анёлаў, якія маюць трубіць!»

8:10 Іс 14:12
8:12 Іс 13:10; Эхк 32:7; Ёэль 2:10, 31; 3:15

Разьдзел 9

І пяты анёл затрубіў, і ўбачыў я зорку, якая ўпала з неба

на зямлю, і дадзены быў ёй ключ ад калодзежа бездані,

2. і адчыніла яна калодзеж бездані, і ўзьняўся з калодзежа дым, як дым з вялікае печы; і зацьмілася сонца і паветра ад дыму з калодзежа.

3. І з дыму выйшла на зямлю саранча, і дадзена ёй улада, як маюць уладу скарпіёны зямныя,

4. і сказана ёй, каб не рабіла шкоды ані траве зямной, ані ўсякай зеляніне, ані ўсякаму дрэву, а толькі адным людзям, якія ня маюць пячаткі Божае на ілбах сваіх;

5. і дадзена ёй, каб не забівала іх, але каб мучыліся пяць месяцаў, і мучэньне ад яе, як мучэньне ад скарпіёна, калі ўджаліць чалавека.

6. І ў тыя дні людзі будуць шукаць сьмерці і ня знойдуць яе, і будуць жадаць памерці, і сьмерць будзе ўцякаць ад іх.

7. І выгляд саранчы падобны да коней, якія падрыхтаваныя на бітву, і на галовах у яе быццам вянкі, падобныя да золата; і абліччы ў яе быццам абліччы чалавечыя,

8. і яна мела валасы, як валасы жаночыя, і зубы ў яе былі як у ільвоў.

9. І мела яна панцыры, быццам панцыры жалезныя, і гук крылаў ейных быццам гук мноства калясьніцаў, [запрэжаных] коньмі, якія бягуць на бітву,

10. і мае хвасты, падобныя да скарпіёнавых, і ў хвастах у яе джала было, і ўлада яе — рабіць шкоду людзям пяць месяцаў,

11. і мае над сабою за валадара анёла бездані, імя якога па-гебрайску — Абаддон, а па-грэцку мае імя Апаліён.

12. Адно гора прайшло; вось, прыходзяць яшчэ два горы за ім.

13. І шосты анёл затрубіў, і я пачуў адзін голас з чатырох рагоў залатога ахвярніку, што перад Богам,

14. які казаў да шостага анёла, што меў трубу: «Разьвяжы чатырох анёлаў, якія зьвязаныя над вялікай ракой Эўфрат».

15. І былі разьвязаныя чатыры анёлы, якія былі падрыхтаваныя на гадзіну, і дзень, і месяц, і год, каб забіць трэцюю частку людзей.

16. І лічба коннага войска — два дзясяткі тысячаў; і я пачуў лічбу іх.

17. І гэтак я ўбачыў коней у відзежы, і вершнікаў на іх, якія мелі панцыры агністыя і гіяцынтавыя, і серкавыя; і галовы ў коней, як галовы ў

9:2 Быц 19:28
9:3 Вых 10:12-15
9:4 Эзк 9:4; Адкр 7:3
9:6 Ёў 3:21; Яр 8:3
9:7 Ёэль 2:4
9:8 Ёэль 1:6
9:9 Ёэль 2:5
9:13 Вых 30:1-3

ільвоў, і з храпаў іхніх выходзіць агонь, і дым, і серка.

18. Трыма гэтымі была забіта трэцяя частка людзей: агнём, і дымам, і серкаю, што выходзілі з храпаў іхніх.

19. Бо ўлада іхняя — у храпах іхніх, а хвасты іхнія падобныя да зьмеяў, маюць галовы і імі робяць шкоду.

20. І рэшта людзей, што не была забітая плягамі гэтымі, не навярнулася ад справаў рук сваіх, каб не пакланяцца дэманам і ідалам залатым, і срэбным, і мядзяным, і каменным, і драўляным, якія ані бачыць ня могуць, ані чуць, ані хадзіць;

21. і не навярнуліся ад забойстваў сваіх, і ад чараўніцтва свайго, і ад распусты сваёй, і ад крадзяжоў сваіх.

Разьдзел 10

І ўбачыў я іншага дужага анёла, які зыходзіў з неба, які быў апрануты ў воблака, і вясёлка над галавою яго, і аблічча ягонае — як сонца, і ногі ягоныя — як слупы агністыя,

2. і меў ён у руцэ сваёй кніжку адкрытую, і паставіў ён правую нагу сваю на мора, а левую — на зямлю,

3. і закрычаў голасам вялікім, як леў рыкае; і калі закрычаў ён, прагаварылі сем грымотаў галасамі сваімі.

4. І калі прагаварылі сем грымотаў галасамі сваімі, я меўся пісаць, і пачуў я голас з неба, які казаў мне: «Запячатай тое, што прагаварылі сем грымотаў, і не пішы гэтага».

5. І анёл, якога я бачыў, як ён стаяў на моры і на зямлі, узьняў руку сваю да неба

6. і пакляўся Тым, Які жыве на вякі вякоў, Які стварыў неба, і што ў ім, і зямлю, і што на ёй, і мора, і што ў ім, што часу ўжо ня будзе,

7. але ў дні голасу сёмага анёла, калі той мае трубіць, зьдзейсьніцца таямніца Божая, як Ён дабравесьціў слугам Сваім прарокам.

8. І голас, які я чуў з неба, ізноў прагаварыў да мяне і сказаў: «Ідзі, вазьмі кніжку разгорнутую ў руцэ анёла, які стаіць на моры і на зямлі».

9. І я падыйшоў да анёла, кажучы яму: «Дай мне кніжку». І ён кажа мне: «Вазьмі і зьеш яе; і яна стане горкаю ў тваім жываце, але ў вуснах тваіх будзе салодкая, як мёд».

10. І я ўзяў кніжку з рукі анёла, і зьеў яе, і яна была ў вуснах маіх салодкая, як мёд, і калі я зьеў яе, стаў горкім жывот мой.

9:20 Пс 115:4-8 (113:12-16); 135(134) :15-17; Дан 5:23

10:5 Вых 20:11; Друг 32:40; Дан 12:7; Ам 3:7
10:6 Нэг 9:6
10:8 Эзк 2:8-3:3

11. І ён кажа мне: «Ты мусіш ізноў прарочыць пра плямёны, і народы, і мовы, і валадароў многіх».

Разьдзел 11

І дадзена мне трысьціна, падобная да кія; і анёл, які стаяў, сказаў: «Паўстань і памерай бажніцу Божую, і ахвярнік, і тых, якія пакланяюцца ў ім,

2. а падворак, які перад бажніцаю, кінь прэч і ня мерай яго, бо ён дадзены паганам, і горад сьвяты яны будуць таптаць сорак два месяцы.

3. І Я дам двум сьведкам Маім, і яны будуць прарочыць тысяча дзьвесьце шэсьцьдзясят дзён, апранутыя ў зрэбніцу».

4. Гэта ёсьць дзьве аліўкі і два сьвечнікі, якія перад Богам зямлі стаяць.

5. І калі хто захоча зрабіць ім шкоду, агонь выйдзе з вуснаў іхніх і зьесьць ворагаў іхніх; і калі хто захоча зрабіць ім шкоду, мусіць ён быць забіты.

6. Яны маюць уладу замкнуць неба, каб не ішоў дождж у дні праракаваньня іхняга; і маюць уладу над водамі перамяніць іх у кроў і біць зямлю ўсякімі плягамі, калі толькі захочуць.

10:11 Адкр 3:3

11:1 Эзк 40:3; Зах 2:1-2
11:2 Лк 21:24; Адкр 13:5
11:3 Адкр 12:6
11:4 Зах 4:3,11-12
11:6 Вых 7:17-19; 1 Сам 4:8; 1 Вал 17:1

11:7 Дан 7:7,21; Адкр 13:5-7; 17:8
11:11 Эзк 37:10
11:12 2 Вал 2:11
11:13 Адкр 6:12; 16:18

7. І калі яны скончаць сьведчаньне сваё, зьвер, які выйдзе з бездані, учыніць вайну з імі, і пераможа іх, і заб'е іх.

8. І целы іхнія [будуць ляжаць] на вуліцы вялікага гораду, які называецца духоўна Садом і Эгіпет, дзе і Госпад наш быў укрыжаваны.

9. І з плямёнаў, і каленаў, і моваў, і народаў будуць глядзець на целы іхнія тры дні і паўдня, і не дазволяць пакласьці целы іхнія ў магілы.

10. І жыхары зямлі будуць радавацца дзеля іх і весяліцца, і будуць пасылаць адны адным падарункі, бо гэтыя два прарокі мучылі жыхароў зямлі.

11. І праз тры дні і паўдня дух жыцьця ад Бога зыйшоў на іх, і яны сталі на ногі свае, і страх вялікі прыйшоў на тых, якія бачылі іх.

12. І пачулі яны голас вялікі з неба, які казаў да іх: «Узыйдзіце сюды». І яны ўзыйшлі ў неба ў воблаку, і бачылі іх ворагі іхнія.

13. І ў тую гадзіну стаўся землятрус вялікі, і дзясятая частка гораду завалілася, і былі забітыя ў землятрусе сем тысячаў імёнаў чалавечых; і іншыя сталіся ў страху і аддалі славу Богу Нябеснаму.

14. Другое гора прайшло; вось, трэцяе гора прыходзіць хутка.

15. І сёмы анёл затрубіў, і сталіся вялікія галасы ў небе, якія казалі: «Валадарствы сьвету сталіся [Валадарствам] Госпада нашага і Хрыста Ягонага, і Ён будзе валадарыць на вякі вякоў».

16. І дваццаць чатыры старосты, якія сядзелі перад Богам на пасадах сваіх, упалі на абліччы свае і пакланіліся Богу,

17. кажучы: «Дзякуем Табе, Госпадзе, Бог Усеўладны, Які ёсьць, і Які быў, і Які прыходзіш, што прыняў Ты моц Сваю вялікую і запанаваў.

18. І загневаліся пагане, і прыйшоў гнеў Твой, і пара́ судзі́ць мёртвых і даць нагароду слугам Тваім прарокам і сьвятым, і тым, якія баяцца імя Твайго, малым і вялікім, і вынішчыць тых, якія нішчаць зямлю».

19. І адчынілася бажніца Божая ў небе, і зьявіўся каўчэг запавету Ягонага ў бажніцы Ягонай; і сталіся маланкі, і галасы, і грымоты, і землятрус, і град вялікі.

Разьдзел 12

І знак вялікі зьявіўся ў небе: жанчына, апранутая ў сонца, і месяц пад нагамі ў яе, і на галаве ў яе вянок з дванаццаці зорак.

2. І, маючы ва ўлоньні, яна крычала ад болю і мукаў радзі́наў.

3. І зьявіўся другі знак у небе: і вось, цмок вялікі, чырвоны, які меў сем галоваў і дзесяць рагоў, і на галовах ягоных — сем дыядэмаў,

4. і хвост ягоны сьцягнуў трэцюю частку зорак нябесных і кінуў іх на зямлю. І цмок стаў перад жанчынай, якая мелася нарадзіць, каб, калі народзіць, зжэрці дзіця яе.

5. І нарадзіла сына, хлопчыка, які мае пасьвіць усе народы кіем жалезным; і было ўзятае дзіцятка яе да Бога і пасаду Ягонага,

6. і жанчына ўцякла ў пустыню, дзе мае месца, падрыхтаванае ад Бога, каб там жывілі яе тысяча дзьвесьце шэсьцьдзясят дзён.

7. І сталася вайна ў небе: Міхал і анёлы ягоныя ваявалі супраць цмока, і цмок ваяваў, і анёлы ягоныя,

8. і не адолелі, і не знайшлося ўжо месца для іх у небе.

9. І быў скінуты цмок вялікі, зьмей старадаўны, называны д'яблам і шата́нам, які падманвае ўвесь сусьвет, скінуты на зямлю, і анёлы

11:15 Вых 15:18; Дан 2:44; 7:14, 27
11:16 Адкр 4:4
11:18 Пс 2:5; 110(109):5
11:19 Адкр 8:5; 16:18,21
12:3 Дан 7:7; Адкр 13:1; 17:3
12:4 Дан 8:10
12:5 Пс 2:9; Іс 66:7
12:6 Адкр 11:3
12:7 Дан 10:13, 21; 12:1; Юда 1:9
12:9 Быц 3:1; Лк 10:18

ягоныя былі скінутыя з ім разам.

10. І пачуў я голас вялікі, які казаў у небе: «Цяпер сталася збаўленьне, і моц, і Валадарства Бога нашага, і ўлада Хрыста Ягонага, бо скінуты абвінавальнік братоў нашых, які дзень і ноч вінаваціў іх перад Богам нашым.

11. І яны перамаглі яго праз кроў Ягняці і праз слова сьведчаньня свайго і не любілі душы́ сваёй аж да сьмерці.

12. Дзеля гэтага весяліцеся, нябёсы і тыя, якія жывуць у іх! Гора жыхарам зямлі і мора, бо зыйшоў да вас д'ябал, маючы ярасьць вялікую, ведаючы, што ня шмат мае часу».

13. І калі ўбачыў цмок, што ён скінуты на зямлю, пачаў ён перасьледаваць жанчыну, якая нарадзіла хлопчыка.

14. І дадзены жанчыне два крылы вялікага арла, каб ляцела ў пустыню на месца сваё ад аблічча зьмея, дзе будуць жывіць яе пару́, поры і паўпары́.

15. І пусьціў зьмей за жанчынай з пашчы сваёй ваду, як раку, каб рака панесла яе.

16. І дапамагла зямля жанчыне, і расчыніла зямля вусны свае, і праглынула раку, якую пусьціў цмок з пашчы сваёй.

17. І разьюшыўся цмок на жанчыну, і пайшоў ваяваць з рэштай насеньня яе, якія захоўваюць прыказаньні Божыя і маюць сьведчаньне Ісуса Хрыста.

12:10 Ёў 1:9-11; Зах 3:1
12:14 Дан 7:25; 12:7

Разьдзел 13

І стаў я на пяску марскім; і ўбачыў зьвера, які выходзіў з мора, які меў сем галоваў і дзесяць рагоў; і на рагах ягоных — дзесяць дыядэмаў, і на галовах ягоных — імя блюзьнерскае.

2. І зьвер, якога я ўбачыў, быў падобны да ры́ся, і ногі ягоныя — як у мядзьведзя, і пашча ягоная — як пашча ільвіная. І даў яму цмок моц сваю, і пасад свой, і ўладу вялікую.

3. І ўбачыў я, [што] адна з галоваў ягоных, быццам на сьмерць забітая, і рана яе сьмяротная аздаравілася, і зьдзіўлялася ўся зямля ззаду за зьверам,

4. і пакланіліся цмоку, які даў уладу зьверу, і пакланіліся зьверу, кажучы: «Хто падобны да гэтага зьвера? Хто можа ваяваць з ім?»

5. І дадзены яму вусны, якія гавораць вялікае і блюзьнерскае, і дадзена яму ўлада дзейнічаць сорак два месяцы.

13:1 Дан 7:3; Адкр 12:3; 17:3, 7-12
13:2 Дан 7:4-6
13:5 Дан 7:8, 25; 11:36; Адкр 11:2

6. І ён расчыніў вусны свае дзеля блюзьнерства супраць Бога, каб блюзьніць на імя Ягонае, і намёт Ягоны, і тых, якія жывуць у небе.

7. І дадзена яму весьці вайну са сьвятымі і перамагчы іх; і дадзена яму ўлада над усякім каленам, і моваю, і народам.

8. І паклоняцца яму ўсе жыхары зямлі, імёны якіх не запісаныя ў кнігу жыцьця Ягняці, забітага ад заснаваньня сьвету.

9. Калі хто мае вуха, няхай слухае.

10. Калі хто вядзе ў палон, у палон пойдзе; калі хто мячом забівае, сам мусіць быць мячом забіты. Тут цярплівасьць і вера сьвятых.

11. І ўбачыў я другога зьвера, які выходзіў з зямлі, і меў ён два рогі, падобныя да ягнячых, і гаварыў, як цмок.

12. І ўсю ўладу першага зьвера ён зьдзяйсьняе перад ім, і робіць, каб зямля і жыхары яе пакланяліся першаму зьверу, у якога аздароўлена сьмяротная рана ягоная.

13. І робіць знакі вялікія, і агонь робіць, каб зыходзіў з неба на зямлю перад людзьмі,

14. і падманвае жыхароў зямлі знакамі, якія дадзена яму рабіць перад зьверам, кажучы жыхарам зямлі зрабіць вобраз зьвера, што мае рану ад мяча і жывы.

15. І дадзена яму даць дух вобразу зьвера, каб вобраз зьвера і гаварыў, і рабіў, каб тыя, хто не паклоніцца вобразу зьвера, былі забітыя.

16. І робіць, каб усім: малым, і вялікім, і багатым, і ўбогім, і свабодным, і слугам — была дадзена пазнака на правую руку іхнюю або на лоб іхні,

17. і каб ніхто ня мог ані купляць, ані продаць, акрамя тых, якія маюць пазнаку, або імя зьвера, або лічбу імя ягонага.

18. Вось тут мудрасьць. Хто мае розум, няхай абліčыць лічбу зьвера; бо гэта лічба чалавека, і лічба яго шэсьцьсот шэсьцьдзясят шэсьць.

13:7 Дан 7:21
13:8 Пс 69 (68):29
13:10 Быц 9:6; Іс 33:1; Яр 15:2; 43:11; Мц 26:52
13:13 Мц 24:24
14:1 Эзк 9:4; Адкр 7:3
14:2 Адкр 19:6

Разьдзел 14

І ўбачыў я, і вось, Ягня, Які стаіць на гары Сыён, і з Ім сто сорак чатыры тысячы тых, якія маюць імя Айца Ягонага, напісанае на ілбах іхніх.

2. І пачуў я голас з неба, як голас мноства водаў, і як голас грымотаў вялікіх; і пачуў я голас гусьляроў, якія граюць на гусьлях сваіх.

3. І яны сьпяваюць нібы новы сьпеў перад пасадам,

і перад чатырма жывёламі, і старостамі, і ніхто ня мог навучыцца сьпеву [гэтаму], акрамя ста сарака чатырох тысячаў, што адкупленыя ад зямлі.

4. Гэта тыя, якія не апаганіліся з жанчынамі, бо яны ў дзявоцтве; гэта тыя, якія ідуць за Ягнём, куды б Ён ні ішоў. Яны адкуплены ад людзей, першынцы Богу і Ягняці,

5. і ў вуснах іхніх ня знойдзена хітраваньня, бо яны беззаганныя перад пасадам Божым.

6. І ўбачыў я іншага анёла, які ляцеў па сярэдзіне неба, які меў вечнае Эва́нгельле, каб дабравесьціць жыхарам зямлі, і ўсім народам, і каленам, і мовам, і плямёнам,

7. і казаў голасам вялікім: «Бойцеся Бога, і аддайце Яму славу, бо прыйшла гадзіна суду Ягонага, і пакланіцеся Таму, Які стварыў неба, і зямлю, і мора, і крыніцы водаў».

8. І іншы анёл ішоў за [ім], кажучы: «Упаў, упаў Бабілон, горад вялікі, бо віном ярасьці распусты сваёй ён напаіў усе народы».

9. І трэці анёл ішоў за імі, кажучы голасам вялікім: «Калі хто пакланяецца зьверу і вобразу ягонаму і

14:5 Саф 3:13
14:7 Дз 14:15
14:8 Іс 21:9; Яр 51:8; Адкр 18:2

атрымлівае пазнаку на лоб свой ці на руку сваю,

10. той будзе піць віно ярасьці Божай, налітае без дамешкаў у келіх гневу Ягонага, і будзе мучыцца ў агні і ў серцы перад сьвятымі анёламі і перад Ягнём,

11. і дым мучэньняў іхніх будзе ўзьнімацца на вякі вякоў, і ня будуць мець супачынку ўдзень і ўначы тыя, якія пакланяюцца зьверу і вобразу ягонаму, і якія атрымалі пазнаку імя ягонага.

12. Тут цярплівасьць сьвятых; тут тыя, якія захоўваюць прыказаньні Божыя і веру Ісусаву».

13. І пачуў я голас з неба, які казаў мне: «Напішы: "Адгэтуль шчасьлівыя мёртвыя, якія паміраюць у Госпадзе. Так,— кажа Дух,— каб яны супачылі ад працаў сваіх, і справы іхнія ідуць за імі"».

14. І ўбачыў я, і вось воблака белае, і на воблаку сядзіць падобны да Сына Чалавечага, Які мае на галаве Сваёй вянок залаты і ў руцэ Сваёй — серп востры.

15. І іншы анёл выйшаў з бажніцы, закрычаўшы вялікім голасам да Таго, Які сядзеў на воблаку: «Пашлі серп Твой і жні; бо прыйшла для

14:10 Быц 19:24; Іс 51:17; Эзк 38:22
14:11 Іс 34:10
14:14 Дан 7:13
14:15 Ёэль 3:13; Мц 13:39

Цябе гадзіна жніва, бо сасьпела жніво зямлі».

16. І кінуў Той, Які сядзеў на воблаку, серп Свой на зямлю, і зямля была зжатая.

17. І іншы анёл выйшаў з бажніцы, што ў небе, сам маючы серп востры.

18. І іншы анёл выйшаў з ахвярніку, маючы ўладу над агнём, і ўсклікнуў крыкам вялікім да таго, які меў серп востры, кажучы: «Пашлі твой серп востры і зьбяры ягады вінаграду зямлі, бо сасьпелі гронкі яго».

19. І кінуў анёл серп свой на зямлю, і сабраў вінаград зямлі, і кінуў яго ў тоўчню вялікую ярасьці Божай;

20. і патапталі яго ў тоўчні вонках гораду, і выйшла кроў з тоўчні аж да цугляў конскіх на тысячу шэсьцьсот стадыяў.

Разьдзел 15

І ўбачыў я іншы знак у небе, вялікі і дзіўны: сем анёлаў, якія маюць сем плягаў апошніх, якімі мае скончыцца ярасьць Божая.

2. І ўбачыў я нібы мора шкляное, зьмяшанае з агнём, і тых, якія перамагалі зьвера, і вобраз ягоны, і пазнаку ягоную, і лічбу імя ягонага, якія стаяць на моры шкляным, маючы гусьлі Божыя,

3. і сьпяваюць сьпеў Майсея, слугі Божага, і сьпеў Ягняці, кажучы: «Вялікія і дзіўныя справы Твае, Госпадзе, Божа Ўсеўладны! Справядлівыя і праўдзівыя шляхі Твае, Валадару сьвятых!

4. Хто не спалохаецца Цябе, Госпадзе, і не праславіць імя Тваё? Бо адзін Ты — Сьвяты, бо ўсе народы прыйдуць і паклоняцца перад Табою, бо выявілася праведнасьць Твая».

5. І пасьля гэтага ўбачыў я, і вось, адчынілася бажніца намёту сьведчаньня ў небе,

6. і выйшлі з бажніцы сем анёлаў, якія маюць сем плягаў, апранутыя ў ільняную вопратку, чыстую і сьветлую, і падперазаныя праз грудзі паясамі залатымі.

7. І адна з чатырох жывёлаў дала сямі анёлам сем чараў залатых, поўных ярасьці Бога, Які жыве на вякі вякоў.

8. І напоўнілася бажніца дымам ад славы Божае і ад моцы Ягонае, і ніхто ня мог увайсьці ў бажніцу, пакуль ня зьдзейсьніліся сем плягаў сямі анёлаў.

Разьдзел 16

І пачуў я голас вялікі з бажніцы, які казаў да сямі анёлаў: «Ідзіце і выліце чары ярасьці Божай на зямлю».

14:20 Іс 63:3; Лям 1:15; Адкр 19:15

15:3 Вых 15:1

15:4 Пс 86 (85):9

15:8 Вых 40:34; 1 Вал 8:10-11; 2 Лет 5:13-14; Іс 6:4

2. І пайшоў першы, і выліў чару сваю на зямлю, і сталіся благія і балючыя скулы ў людзей, якія мелі пазнаку зьвера і пакланяліся вобразу ягонаму.

3. І другі анёл выліў чару сваю ў мора, і сталася кроў, быццам мёртвага, і ўсякая душа жывая памерла ў моры.

4. І трэці анёл выліў чару сваю ў рэкі і крыніцы водаў, і сталася кроў.

5. І пачуў я анёла водаў, які казаў: «Праведны Ты, Госпадзе, Які ёсьць, і Які быў, і Сьвяты, што прысудзіў гэтак,

6. бо кроў сьвятых і прарокаў яны вылілі, і кроў Ты даў ім піць, бо яны вартыя гэтага».

7. І пачуў я іншага, які казаў з ахвярніку: «Так, Госпадзе, Божа Ўсеўладны, слушныя і праведныя суды Твае».

8. І чацьвёрты анёл выліў чару сваю на сонца, і дадзена яму палі́ць людзей у агні.

9. І пали́ла людзей вялікая сьпёка, і блюзьнілі яны на імя Бога, Які мае ўладу над гэтымі плягамі, і не навярнуліся, каб даці Яму славу.

10. І пяты анёл выліў чару сваю на пасад зьвера, і сталася, што валадарства ягонае зацемрылася, і яны кусалі языкі свае ад болю

16:2 Вых 9:10
16:4 Вых 7:17-21; Пс 78 (77):44
16:6 Іс 49:26
16:10 Вых 10:21

16:12 Іс 11:15
16:15 Мц 24:43-44; Лк 12:39-40; Адкр 3:3,18
16:16 2 Вал 23:29; Зах 12:11
16:18 Адкр 8:5; 11:13,19

11. і блюзьнілі на Бога Нябеснага дзеля болю свайго і скулаў сваіх, і не навярнуліся ад справаў сваіх.

12. І шосты анёл выліў чару сваю ў вялікую раку Эўфрат, і высахла вада ў ёй, каб падрыхтаваны быў шлях для валадароў, што ад усходу сонца.

13. І ўбачыў я: з вуснаў цмока, і з вуснаў зьвера, і з вуснаў фальшывага прарока — тры духі нячыстыя, падобныя да жабаў,

14. бо гэта — духі дэманаў, якія чыняць знакі, якія выходзяць на валадароў зямлі і ўсяго сусьвету, каб сабраць іх на вайну ў той дзень вялікі Бога Ўсеўладнага.

15. «Вось, прыходжу, як злодзей. Шчасьлівы той, які чувае і захоўвае адзеньне сваё, каб не хадзіць яму голым і каб ня бачылі непрыстойнасьці ягонай».

16. І сабраў ён іх у месцы, якое па-гебрайску называецца Армагедон.

17. І сёмы анёл выліў чару сваю на паветра, і выйшаў голас вялікі з бажніцы нябеснай, ад пасаду, які казаў: «Сталася!»

18. І сталіся галасы, і грымоты, і маланкі, і землятрус стаўся вялікі, якога ня было

ад [часоў], як зьявіліся людзі на зямлі. Гэткі землятрус! Такі вялікі!

19. І распаўся горад вялікі на тры часткі, і гарады паганаў завaліліся; і Бабілон вялікі быў узгаданы перад Богам, каб даць яму келіх віна ярасьці гневу Ягонага.

20. І кожны востраў уцёк, і гары не знайшлося.

21. І град вялікі, як таленты, зыйшоў з неба на людзей, і блюзьнілі людзі на Бога за плягу граду, бо вельмі вялікая была пляга гэтая.

Разьдзел 17

І прыйшоў адзін з сямі анёлаў, якія мелі сем чараў, і загаварыў да мяне, кажучы мне: «Хадзем, я пакажу табе суд над распусьніцай вялікай, якая сядзіць над мноствам водаў,

2. з якою распусьнічалі валадары зямныя, і віном распусты яе напіваліся жыхары зямлі».

3. І ён павёў мяне ў духу ў пустыню, і ўбачыў я жанчыну, якая сядзела на зьверы пунсовым, поўным імёнаў блюзьнерскіх, які меў сем галоваў і дзесяць рагоў.

4. І жанчына была апранутая ў пурпур і карказын, і аздобленая золатам і каштоўным камянём і пэрламі, і мела ў руцэ сваёй келіх залаты, поўны агіды і нячыстасьці распусты яе.

5. І на ілбе ў яе напісанае імя: «Тайна, Бабілон вялікі, маці распусьніц і агіды зямлі».

6. І ўбачыў я, што жанчына напіваецца крывёю сьвятых і крывёю сьведкаў Ісуса. І, бачачы яе, я зьдзіўляўся зьдзіўленьнем вялікім.

7. І сказаў мне анёл: «Што ты зьдзіўляешся? Я табе скажу таямніцу жанчыны і зьвера, які носіць яе і мае сем галоваў і дзесяць рагоў.

8. Зьвер, якога ты бачыў, быў і няма яго, і мае выйсьці з бездані і пайсьці на загубу; і зьдзівяцца жыхары зямлі, імёны якіх не запісаныя ў кнігу жыцьця ад заснаваньня сьвету, гледзячы на зьвера, што ён быў і няма яго, хаця ёсьць.

9. Тут розум, які мае мудрасьць. Сем галоваў ёсьць сем гор, дзе жанчына сядзіць на іх,

10. і сем валадароў: пяць упалі, і адзін ёсьць, іншы яшчэ не прыйшоў і, калі прыйдзе, нядоўга мусіць быць.

11. І зьвер, які быў і няма яго, ён — восьмы, і з сямі ён ёсьць, і на загубу ідзе.

16:19 Іс 51:17; Яр 25:15
16:20 Адкр 6:14
16:21 Вых 9:23; Адкр 11:19

17:1 Яр 51:13
17:2 Іс 23:17; Яр 51:7; Адкр 18:3
17:3 Адкр 12:3; 13:1
17:4 Яр 51:7

17:6 Адкр 18:24
17:8 Пс 69 (68):29; Дан 7:7; Адкр 11:7

12. І дзесяць рагоў, якія ты бачыў, ёсьць дзесяць валадароў, якія яшчэ не атрымалі валадарства, але атрымаюць уладу, як валадары, на адну гадзіну разам са зьверам.

13. Яны маюць адну думку і моц і аддаюць уладу сваю зьверу.

14. Яны будуць ваяваць з Ягнём, і Ягня пераможа іх, бо Ён — Пан паноў і Валадар валадароў, а тыя, што з Ім,— пакліканыя, і выбраныя, і верныя».

15. І кажа мне: «Воды, якія ты бачыў, дзе сядзіць распусьніца,— гэта плямёны, і натоўпы, і народы, і мовы.

16. І дзесяць рагоў, якія ты бачыў на зьверы, яны зьненавідзяць распусьніцу, і спустошаць яе, і аголяць, і цела яе зьядуць, і спаляць яе ў агні;

17. бо Бог даў у сэрца іхняе ўчыніць думку Ягоную і ўчыніць аднадумна, і даць валадарства сваё зьверу, дакуль ня зьдзейсьняцца словы Божыя.

18. І жанчына, якую ты бачыў,— гэта горад вялікі, які мае валадарства над валадарамі зямнымі».

Разьдзел 18

Пасьля гэтага ўбачыў я анёла, які зыходзіў з неба, які меў вялікую ўладу; і зямля была асьветленая ад славы ягонае;

2. І закрычаў ён моцна голасам вялікім, кажучы: «Упаў, упаў Бабілон, вялікая [распусьніца], і стаўся жытлом дэманаў, і прыбежышчам усякага духа нячыстага, і прыбежышчам усякай птушкі нячыстай і брыдкай,

3. бо віном ярасьці распусты сваёй яна напаіла ўсе народы, і валадары зямныя распусьнічалі з ёю, і купцы зямныя ўзбагаціліся з моцы раскошы яе».

4. І пачуў я іншы голас з неба, які казаў: «Выйдзі з яе, народзе Мой, каб ня ўдзельнічаць у грахах ейных і не атрымаць плягаў ейных;

5. бо дайшлі грахі яе аж да неба, і ўзгадаў Бог пра нягоднасьці ейныя.

6. Аддайце ёй, як і яна аддавала вам, і падвойце ёй удвая паводле справаў яе; у келіх, у які яна налівала, наліце ёй удвая.

7. Колькі ўслаўляла яна сябе і раскашавалася, гэтулькі дайце ёй мучэньняў і плачу, бо яна казала ў сэрцы сваім: “Сяджу валадаркаю, і не ўдава я, і плачу не пабачу».

8. Дзеля гэтага ў адзін дзень прыйдуць на яе плягі:

17:12 Дан 7:24; Адкр 13:1
17:14 1 Цім 6:15; Адкр 19:16
18:2 Іс 13:21; 21:9; 34:14; Яр 50:39; 51:8, 37; Адкр 14:8
18:3 Іс 23:17; Яр 51:7; Адкр 17:2
18:4 Іс 48:20; 52:11; Яр 50:8; 51:6, 45
18:5 Быц 18:20-21; Яр 51:9
18:6 Пс 137 (136):8; Яр 50:29
18:7 Іс 47:7-9

сьмерць, і плач, і голад; і будзе яна спалена ў агні, бо магутны Госпад Бог, Які суд́зіць яе.

9. І загалосяць, і заплачуць па ёй валадары зямныя, якія распусьнічалі і раскашавалі́ся з ёю, калі ўбачаць дым ад пажару яе,

10. стаўшы здалёк дзеля страху ад мучэньняў яе і кажучы: «Гора, гора, горад вялікі Бабілён, горад магутны, бо ў адну гадзіну прыйшоў суд твой!»

11. І купцы зямныя галосяць і плачуць па ёй, бо ніхто ўжо не купляе тавару іхняга,

12. тавару з золата, і срэбра, і каштоўнага камяня́, і пэрлаў, і вісону, і пурпуру, і ядвабу, і кармазыну, і ўсякага дрэва пахкага, і ўсякіх вырабаў з косьці слановае, і ўсякіх вырабаў з дрэва каштоўнага, і медзі, і жалеза, і мармуру,

13. і цынамону, і фіміяму, і міра, і ладану, і віна, і алею, і мукі́, і пшаніцы, і скаціны, і авечак, і коней, і вазоў, і целаў і душаў чалавечых.

14. «І плады пажаданьня душы́ тваёй адыйшлі ад цябе; і ўсё тлустае і бліскучае адыйшло ад цябе, і ты ніколі ўжо ня знойдзеш гэтага».

15. І гандляры гэтага, якія ўзбагаціліся ад яе, будуць стаяць здалёк дзеля страху ад мучэньняў яе, плачучы і галосячы,

16. і кажучы: «Гора, гора, горад вялікі, апрануты ў вісон, і пурпур, і кармазын, і аздоблены золатам, і каштоўным каменем, і пэрламі,

17. бо ў адну гадзіну спустошана гэткае багацьце!» І ўсе корнікі, і ўсе людзі на караблях, і маракі, і ўсе працаўнікі на моры сталі здалёк

18. і, гледзячы на дым ад пажару яго, крычалі, кажучы: «Што падобна да гораду вялікага?»

19. І сыпалі пыл на галовы свае, і крычалі, плачучы, і галосячы, і кажучы: «Гора, гора, горад вялікі, у якім узбагаціліся ад каштоўнасьцяў ягоных усе, хто мае караблі на моры, бо ў адну гадзіну ён спустошаны!

20. Весяліся над ім, неба і сьвятыя апосталы і прарокі, бо прысудзіў Бог прысуд ваш на яго».

21. І ўзяў адзін дужы анёл камень вялікі, як млыновы, і кінуў у мора, кажучы: «Гэтак з сілаю кінуты будзе Бабілон, горад вялікі, і ўжо больш ня знойдуць яго.

22. І ня будзе ўжо чутно ў табе голасу гусьляроў, і музыкаў, і жалейнікаў, і трубачоў, і ня будзе знойдзена ўжо

18:9 Эзк 26:16-17
18:11 Эзк 27:31, 36
18:12 Эзк 27:12-13, 22
18:15 Эзк 27:31, 36
18:17 Іс 23:14; Эзк 27:26-30
18:18 Эзк 27:32
18:19 Эзк 27:30-34
18:20 Друг 32:43; Яр 51:48
18:21 Яр 51:63-64; Эзк 26:21
18:22 Іс 24:8; Яр 7:34; 25:10; Эзк 26:13

ў табе ніводнага майстра, і ніякага майстэрства, і голас млыновы ня будзе чутны ўжо ў табе,

23. і ня зьявіцца ўжо ў табе сьвятло сьвечкі, і голас жаніха і нявесты ня будзе чутны ўжо ў табе, бо купцы твае былі магнатамі зямлі, бо чараваньнямі тваімі падманутыя ўсе народы.

24. І знойдзена ў ім кроў прарокаў, і сьвятых, і ўсіх забітых на зямлі».

Разьдзел 19

Пасьля гэтага пачуў я голас вялікі мноства народу ў небе, які казаў: «Альлелюя! Збаўленьне, і слава, і пашана, і моц Госпаду, Богу нашаму!

2. Бо слушныя і справядлівыя суды Ягоныя, бо засудзіў Ён вялікую распусьніцу, якая паганіла зямлю распустаю сваёю, і адпомсьціў за кроў слугаў Сваіх ад рукі яе».

3. І другі раз сказалі: «Альлелюя! І дым яе ўзьнімаецца на вякі вякоў».

4. І ўпалі дваццаць чатыры старосты і чатыры жывёлы, і пакланіліся Богу, Які сядзіць на пасадзе, кажучы: «Амэн! Альлелюя!»

5. І выйшаў голас з пасаду, які казаў: «Хваліце Бога нашага, усе слугі Ягоныя і тыя, хто баіцца Яго, і малыя, і вялікія!»

6. І пачуў я быццам голас шматлікага натоўпу, і быццам голас мноства водаў, і быццам гук грымотаў моцных, які казаў: «Альлелюя! Бо заваладарыў Госпад, Бог Усеўладны!

7. Узрадуемся, і ўзьвесялімся, і дамо славу Яму, бо прыйшло вясельле Ягняці, і жонка Ягоная падрыхтавала сябе».

8. І дадзена ёй, каб апранулася ў вісон чысты і сьветлы; вісон жа — гэта праведнасьць сьвятых.

9. І кажа мне: "Напішы: «Шчасьлівыя тыя, якія пакліканыя на вячэру вясельную Ягняці». І кажа мне: «Гэта ёсьць праўдзівыя словы Божыя».

10. І я ўпаў да ног ягоных, каб пакланіцца яму, і ён кажа мне: «Глядзі, не [рабі гэтага]! Я — таварыш твой і братоў тваіх, якія маюць сьведчаньне Ісуса. Богу пакланіся, бо сьведчаньне Ісуса ёсьць дух прароцтва».

11. І ўбачыў я неба адчыненае, і вось, конь белы, і Вершнік на ім, называ́ны Верным і Праўдзівым, і Ён паводле справядлівасьці су́дзіць і ваюе.

18:24 Адкр 17:6

19:1 Адкр 7:9-10
19:2 Друг 32:43; 2 Вал 9:7
19:3 Іс 34:10
19:4 Адкр 4:4-11
19:5 Пс 115:13 (113:21)

19:6 Пс 93 (92):1; 97(96):1; 99(98):1; Эзк 1:24; Адкр 14:2
19:9 Мц 22:2-3
19:10 Дз 10:26; 14:15; Адкр 22:8-9
19:11 Пс 96 (95):13; Іс 11:4; Эзк 1:1

12. А вочы Ягоныя — як полымя агню, і на галаве Ягонай шмат дыядэмаў. Ён мае імя напісанае, якога ніхто ня ведае, апрача Яго Самога.

13. І Ён апрануты ў шату акрываўленую, і імя Ягонае называецца: «Слова Божае».

14. І ішлі за Ім войскі нябесныя на белых конях, апранутыя ў вісон белы і чысты.

15. І з вуснаў Ягоных выходзіць меч востры, каб ім біць народы, і Ён будзе пасьвіць іх кіем жалезным. І Ён топча тоўчню віна ярасьці і гневу Бога Ўсеўладнага.

16. І мае на шатах і на сьцягне Сваім напісанае імя: «Валадар валадароў і Пан паноў».

17. І ўбачыў я аднаго анёла, які стаяў на сонцы. І крыкнуў ён голасам вялікім, кажучы да ўсіх птушак, якія лёталі па сярэдзіне неба: «Хадземце, зьбірайцеся на вячэру Вялікага Бога,

18. каб есьці целы валадароў, і целы тысячнікаў, і целы дужых, і целы коней і вершнікаў на іх, і целы ўсіх свабодных, і слугаў, і малых, і вялікіх».

19. І ўбачыў я зьвера, і валадароў зямных, і войскі іхнія, сабраныя дзеля вайны з Тым, Які сядзіць на кані, і з войскам Ягоным.

19:12 Дан 10:6; Адкр 1:14; 2:18
19:15 Пс 2:9; Іс 63:3; Ёэль 3:13; Адкр 14:20
19:16 Адкр 17:14
19:17 Эзк 39:17-20

19:20 Дан 7:11; Адкр 13:1-18

20:2 Быц 3:1
20:4 Дан 7:9, 22

20. І быў схоплены зьвер, і з ім — фальшывы прарок, які рабіў знакі перад ім, якімі падманваў тых, што атрымалі пазнаку зьвера і пакланяліся вобразу ягонаму. Абодва жыўцом былі кінутыя ў возера агню, якое палае серкаю.

21. І рэшта была забітая мячом Таго, Які сядзеў на кані, што выходзіў з вуснаў Ягоных. І ўсе птушкі насыціліся целамі іхнімі.

Разьдзел 20

І ўбачыў я анёла, які зыходзіў з неба, які меў ключ ад бездані і ланцуг вялікі ў руцэ сваёй.

2. І ён меў уладу над цмокам, зьмеем старадаўным, які ёсьць д'ябал і шатáн, і зьвязаў яго на тысячу гадоў,

3. і кінуў яго ў бездань, і замкнуў яго, і запячатаў зьверху, каб не падманваў больш народы, пакуль ня скончыцца тысяча гадоў; і пасьля гэтага мусіць быць разьвязаны на малы час.

4. І ўбачыў я пасады, і сядзелі на іх, і быў ім дадзены суд, і дýшы сьцятых за сьведчаньне Ісуса і за слова Божае, і тых, якія не пакланіліся зьверу і вобразу ягонаму, і не атрымалі пазнакі на лоб свой

і на руку сваю. І яны ажылі, і валадарылі з Хрыстом тысячу гадоў.

5. А рэшта мёртвых не ажыла, пакуль ня скончыцца тысяча гадоў. Гэта — уваскрасеньне першае.

6. Шчасьлівы і сьвяты той, хто мае частку ў першым уваскрасеньні; над імі сьмерць другая ня мае ўлады, але яны будуць сьвятарамі Бога і Хрыста і будуць валадарыць з Ім тысячу гадоў.

7. І калі скончыцца тысяча гадоў, будзе разьвязаны шатáн з вязьніцы сваёй

8. і выйдзе падманваць народы на чатырох кутах зямлі, Гога і Магога, ды зьбіраць іх на вайну; лічба іх — як пясок марскі.

9. І яны ўзыйшлі на шырыню зямлі, і атачылі табар сьвятых і горад улюбёны, і зыйшоў ад Бога з неба агонь, і зжор іх.

10. І д'ябал, які падманваў іх, быў кінуты ў возера агню і серкі, дзе зьвер і фальшывы прарок; і будуць яны мучыцца ўдзень і ўначы на вякі вякоў.

11. І ўбачыў я вялікі белы пасад і Таго, Які сядзеў на ім, ад аблічча Якога ўцяклі зямля і неба, і не знайшлося месца для іх.

20:7 Эзк 7:2; 38:2, 9, 15
20:10 Адкр 19:20
20:11 Дан 7:9-10

12. І ўбачыў я мёртвых, малых і вялікіх, якія стаялі перад Богам. І былі разгорнутыя кнігі; і разгарнулі іншую кнігу, якая ёсьць [кніга] жыцьця, і былі суджаныя мёртвыя паводле напісанага ў кнігах, паводле справаў сваіх.

13. І аддала мора мёртвых, што ў ім, і сьмерць ды пекла аддалі мёртвых, што ў іх; і быў суджаны кожны паводле справаў сваіх.

14. А сьмерць і пекла кінутыя ў возера агню. Гэта — другая сьмерць.

15. І калі хто ня быў знойдзены запісаным у кнізе жыцьця, той быў кінуты ў возера агню.

20:14 1 Кар 15:26

Разьдзел 21

І ўбачыў я новае неба і новую зямлю, бо першае неба і першая зямля прамінулі, і мора ўжо няма.

21:1 Іс 65:17; 66:22; 2 Пт 3:13

2. І я, Ян, убачыў горад сьвяты, новы Ерусалім, які зыходзіў ад Бога з неба, падрыхтаваны як нявеста, аздобленая дзеля мужа свайго.

21:2 Іс 52:1; 61:10; Гебр 12:22; Адкр 3:12

3. І пачуў я голас вялікі з неба, які казаў: «Вось, намёт Бога з людзьмі, і Ён будзе жыць з імі; і яны будуць народам Ягоным, і Сам Бог будзе з імі Богам іхнім.

21:3 Ляв 26:11-12; Эзк 37:27; Адкр 7:16-17

4. І абатрэ Бог усякую сьлязу з вачэй іхніх; і сьмерці ўжо ня будзе, і ня будзе ўжо ані плачу, ані крыку, ані болю, бо ранейшае прамінула».

5. І сказаў Той, Які сядзіць на пасадзе: «Вось, Я раблю ўсё новае». І кажа мне: «Напішы, бо гэтыя словы праўдзівыя і верныя».

6. І сказаў мне: «Сталася. Я — Альфа і Амэга, Пачатак і Канец. Таму, хто смагне, Я дам з крыніцы вады жыцьця дарма.

7. Той, хто пераможа, возьме ў спадчыну ўсё, і Я буду яму Богам, і ён будзе Мне сынам.

8. А для палахлівых і няверных, і брыдотных, і забойцаў, і распусьнікаў, і чараўнікоў, і ідалапаклоньнікаў, і ўсіх хлусьлівых частка іхняя — у возеры, якое палае агнём і серкаю. Гэта — другая сьмерць».

9. І прыйшоў да мяне адзін з сямі анёлаў, якія мелі сем чараў, напоўненых сямю апошнімі плягамі, і загаварыў са мною, кажучы: «Хадзем, пакажу табе жанчыну, нявесту Ягняці».

10. І ён павёў мяне ў духу на вялікую і высокую гару, і паказаў мне горад вялікі, сьвяты Ерусалім, які зыходзіць з неба ад Бога

21:4 Іс 25:8; 35:10; 65:19
21:6 Іс 55:1; Адкр 1:8, 10; 22:13, 17
21:7 2 Сам 7:14; Пс 89 (88):27-28
21:9 Адкр 15:1
21:10 Эзк 40:2
21:12 Эзк 48:30-35
21:15 Эзк 40:3
21:18 Іс 54:11-12

11. і мае славу Божую. І сьвятло ягонае падобнае да найкаштоўнейшага камяня, накшталт камяня ясьпісу, што зіхціць, як крышталь.

12. І ён мае мур вялікі і высокі, і мае дванаццаць брамаў, і на брамах — дванаццаць анёлаў і напісаныя імёны дванаццаці каленаў сыноў Ізраіля:

13. ад усходу — тры брамы, ад поўначы — тры брамы, ад поўдня — тры брамы, ад захаду — тры брамы.

14. І мур гораду мае дванаццаць падмуркаў, і на іх — імёны дванаццаці апосталаў Ягняці.

15. І той, які гаварыў са мною, меў трысьціну залатую, каб абмераць горад, і брамы ягоныя, і мур ягоны.

16. І горад ляжыць чатырохкутнікам, і даўжыня ягоная такая самая, як і шырыня. І ён абмераў горад трысьцінай на дванаццаць тысячаў стадыяў; і даўжыня, і шырыня, і вышыня ягоныя аднолькавыя.

17. І ён абмераў мур ягоны на сто сорак чатыры локці меры чалавечае, якая і анёльская.

18. І мур быў пабудаваны з ясьпісу; а горад — з чыстага золата, падобнага да шкла чыстага.

19. І падмуркі муру гораду аздобленыя ўсякім каштоўным камянём: першы падмурак — я́сьпісам, другі — сапфірам, трэці — хальцэдонам, чацьвёрты — шмара́гдам,

20. пяты — сардоніксам, шосты — сардам, сёмы — хрызалітам, восьмы — бэры́лем, дзявяты — тапазам, дзясяты — хрызапразам, адзінаццаты — гіяцынтам, дванаццаты — амэтыстам.

21. І дванаццаць брамаў — з дванаццаці пэрлінаў, кожная брама — з аднае пэрліны. І вуліца гораду — з чыстага золата, празрыстага, як шкло.

22. І бажніцы ў ім ня ўбачыў я, бо Госпад, Бог Усеўладны, і Ягня — гэта бажніца ягоная.

23. І горад ня мае патрэбы ані ў сонцы, ані ў месяцы, каб асьвятлялі яго, бо слава Божая асьвяціла яго, і сьветач ягоны — Ягня.

24. І народы збаўленых будуць хадзіць у сьвятле ягоным, і валадары зямныя прынясуць у яго славу і гонар свае.

25. І брамы ягоныя ня будуць замыкацца ўдзень, а ночы там ня будзе.

26. І прынясуць у яго славу і гонар народаў.

27. І ня ўвойдзе ў яго ніхто апаганены і той, хто чы́ніць агіду і хлусьню, а толькі запісаныя ў кнізе жыцьця Ягняці.

21:23 Іс 60:19-20; Адкр 22:5
21:24 Іс 60:3
21:25 Іс 60:11
21:27 Іс 52:1; Эзк 44:9

Разьдзел 22

І паказаў ён мне чыстую раку вады жыцьця, сьветлую, як крышталь, якая выходзіла з пасаду Бога і Ягняці.

2. На сярэдзіне вуліцы яго і паабапал ракі — дрэва жыцьця, якое дае плады дванаццаць разоў, даючы на кожны месяц ягоны плод; і лісьце дрэва — дзеля аздараўленьня народаў.

3. І ня будзе ўжо нічога выклятага. І пасад Бога і Ягняці будзе ў ім, і слугі Ягоныя будуць служыць Яму.

4. І яны ўгледзяць аблічча Ягонае, і імя Ягонае — на ілбах іхніх.

5. І ночы ня будзе там, і ня будуць мець патрэбы ў сьветачы і ў сьвятле сонца, бо Госпад Бог асьвятляе іх, і будуць валадарыць на вякі вякоў.

6. І сказаў мне: «Словы гэтыя верныя і праўдзівыя. І Госпад, Бог сьвятых прарокаў, паслаў анёла Свайго паказаць слугам Сваім, што мусіць стацца неўзабаве.

7. Вось, прыходжу хутка. Шчасьлівы той, які захоўвае словы прароцтва кнігі гэтае».

8. І я, Ян, бачыў гэта і чуў. І калі я пачуў і ўбачыў, я ўпаў

22:1 Эзк 47:1; Зах 14:8
22:2 Быц 2:9; Эзк 47:12; Адкр 2:7
22:3 Зах 14:11
22:5 Іс 60:19; Дан 7:18; Адкр 21:23, 25
22:6 Адкр 1:1
22:7 Адкр 1:3
22:8 Дз 10:26; 14:15; Адкр 19:10

пакланіцца перад нагамі анёла, які паказваў мне гэта.

9. І ён кажа мне: «Глядзі, не [рабі гэтага], бо я — таварыш твой і братоў тваіх, прарокаў, і тых, якія захоўваюць словы кнігі гэтае. Богу пакланіся».

10. І кажа мне: «Не запячатывай словы прароцтва кнігі гэтае, бо час блізкі.

11. Крыўдзіцель няхай яшчэ крыўдзіць, і брудны няхай яшчэ брудзіцца, і праведны няхай яшчэ чы́ніць праведнасьць, і сьвяты няхай яшчэ асьвячаецца.

12. І вось, Я прыходжу хутка, і нагарода Мая са Мною, каб аддаць кожнаму [паводле таго], якія будуць справы ягоныя.

13. Я — Альфа і Амэга, Пачатак і Канец, Першы і Апошні.

14. Шчасьлівыя тыя, якія выконваюць прыказаньні Ягоныя, каб была ўлада ў іх на дрэва жыцьця, і каб увайсьці праз брамы ў горад.

15. А вонках — сабакі і чараўнікі, і распусьнікі, і забойцы, і ідалапаклоньнікі, і ўсе, якія любяць і чыняць падман.

16. Я, Ісус, паслаў анёла Майго засьведчыць вам гэта ў цэрквах. Я — корань і род Давідавы, зорка сьветлая і ранішняя».

17. І Дух, і нявеста кажуць: «Прыйдзі!» І хто чуе, няхай скажа: «Прыйдзі!» І той, хто смагне, няхай прыходзіць, і той, хто хоча, няхай бярэ ваду жыцьця дарма.

18. Бо я сьведчу кожнаму, хто чуе словы прароцтва кнігі гэтае: калі хто дакладзе [нешта] да гэтага, Бог ускладзе на яго пля́гі, напісаныя ў кнізе гэтай;

19. і калі хто забярэ нешта ад словаў кнігі прароцтва гэтага, Бог забярэ ў яго частку ягоную з кнігі жыцьця, і з гораду сьвятога, і з таго, што напісанае ў кнізе гэтай.

20. Той, Які засьведчыў гэта, кажа: «Так, прыходжу хутка!» Амэн. Так, прыйдзі, Госпадзе Ісусе!

21. Ласка Госпада нашага Ісуса Хрыста з усімі вамі. Амэн.

22:11 Дан 12:10
22:12 Пс 28 (27):4; Прп 24:12; Іс 40:10; 62:11; Яр 17:10; 32:19; Рым 2:5-6
22:13 Іс 44:6; 48:12; Адкр 1:8, 10, 17; 2:8; 21:6
22:14 Быц 2:9; 3:22
22:15 Эф 5:5
22:16 Іс 11:1,10
22:17 Іс 55:1; Ян 7:37; Адкр 21:6
22:18 Друг 4:2; 12:32

Карысныя гэтыя кнігі для чытаньня ўсякаму чалавеку, мудраму і неразумнаму, багатаму і ўбогаму, маладому і старому, а найбольш тым, якія хочуць мець добрыя звычаі і пазнаць мудрасьць і навуку. Бо доўгасьць дзён, і гады жыцьця, і супакой будуць дадзены ім. Міласэрнасьць і праўда не пакінуць іх, калі яны пільна будуць слухаць і захоўваць прыповесьці, напісаныя ў кнігах гэтых, як і сам валадар Салямон ніжэй пра гэта кажа.

З Прадмовы доктара Францыска Скарыны да Кнігі Прыповесьцяў Салямона, 1517 г.

КНІГА ПРЫПОВЕСЬЦЯЎ

Разьдзел 1

Прыповесьці Салямона, сына Давіда, валадара Ізраіля,

2. каб спазнаць мудрасьць і настаўленьне, зразумець словы розуму,

3. каб атрымаць настаўленьні ў разважлівасьці, праведнасьці, судзе і справядлівасьці.

4. каб неразумным даць разумнасьць, юнаку — веды і разважлівасьць.

5. Мудры няхай слухае і павялічвае веды, а разумны няхай прыдбае мудрыя думкі,

6. каб зразумець выслоўе і прыповесьць, словы мудрых і загадкі іхнія.

7. Страх перад ГОСПАДАМ — пачатак веданьня. Неразумныя пагарджаюць мудрасьцю і настаўленьнем.

8. Сыне мой, паслухай перасьцярогаў ба́цькі свайго і не адкідай павучаньняў маці сваёй,

9. бо яны — прывабны вянок на галаве тваёй і каштоўныя кара́лі на шыі тваёй.

1:1 1 Вал 4:32
1:7 Ёў 28:28; Пс 111 (110):10; Прп 9:10
1:8 Прп 6:20; 23:22

1:16 Іс 59:7; Рым 3:15

10. Сыне мой, калі б цябе намаўлялі грэшнікі, не далучайся да іх.

11. Калі яны скажуць: «Хадзем з намі! Зробім засаду дзеля праліцьця́ крыві; наставім без прычыны па́стку на нявіннага;

12. праглынем іх жыўцом, як пекла, і цалкам, як тых, што зыходзяць у магілу;

13. знойдзем усялякія каштоўнасьці, напоўнім дамы свае здабычаю.

14. Жэрабя сваё кідай разам з намі, няхай адзін мех будзе для нас усіх».

15. Сыне мой, не хадзі з імі, устрымай нагу сваю ад сьцежкі іхняй,

16. бо ногі іхнія бягуць да злачынства і сьпяшаюцца на праліцьцё крыві.

17. Бо надарэмна настаўляецца сетка на вачах усяго пта́ства.

18. А яны цікуюць на ўласную кроў, робяць засаду супраць душы́ сваёй.

19. Такія вось сьцежкі кожнага, хто прагне чужога

даброцьця; яно забірае душу́ таго, хто завалодае ім.

20. Мудрасьць гука́е на вуліцах, на плошчах узьнімае голас свой,

21. на скрыжаваньнях шумлівых дарог кліча, у брамах гарадзкіх гучаць яе словы:

22. «Дакуль, неразумныя, будзеце любіць неразумнасьць; дакуль, насьмешнікі, будзеце захапляцца насьмешкамі сваімі, а невукі — пагарджаць веданьнем?

23. Зьвярніцеся да настаўленьня майго, і я выльлю на вас духа майго, і абвяшчу вам словы мае.

24. Вось жа я клікала, але вы адмаўляліся, працягвала руку сваю, але ніхто не зьвярнуў увагі.

25. Вы ўзга́рдзілі радай маёю і адкінулі дакараньні мае.

26. Дык і я буду сьмяяцца з вашага падзеньня, і насьмяхацца буду, калі прыйдзе на вас жах.

27. Калі нахлыне жах, як бура, і загуба ваша, быццам віхор, калі прыйдуць на вас трывога і гора,

28. тады будуць клікаць мяне, але я не адкажу, шукаць мяне будуць, і ня знойдуць мяне.

1:20 Прп 8:1-3
1:24 Іс 65:12; 66:4; Яр 7:13
1:26 Пс 2:4
1:28 Іс 1:15; Яр 11:11

29. Бо яны зьненавідзелі веданьне і ня выбралі для сябе страху ГОСПАДАВА,

30. і не пайшлі за маімі пара́дамі, і ўзга́рдзілі маімі перасьцярогамі.

31. Дык няхай ядуць яны плады шляху свайго і насыцяцца намерамі сваімі.

32. Бо адступніцтва неразумных заб'е іх, бяздумнасьць дурняў загубіць іх.

33. А хто слухае мяне, будзе жыць бясьпечна, будзе спакойны, не баючыся зла».

Разьдзел 2

Сыне мой, калі ты прыймеш словы мае і захаваеш у сябе прыказаньні мае,

2. прыхіляючы вуха сваё да мудрасьці і схіляючы сэрца сваё да разважлівасьці,

3. калі вось клікаць будзеш розум і голас свой уздымеш, заклікаючы развагу,

4. калі шукаць яе будзеш як срэбра, і прагнуць яе будзеш як багацьця,

5. тады зразумееш страх перад ГОСПАДАМ і знойдзеш пазнаньне Бога.

6. Бо ГОСПАД дае мудрасьць, і з вуснаў Ягоных — веданьне і разуменьне.

7. Ён захоўвае цьвярозы розум пра́вым, Ён — шчыт для тых, якія ходзяць беззаганна.

2:6 Ёў 32:8
2:7 Пс 84 (83):12

8. Ён пільнуе сьцежкі правасудзьдзя, захоўвае шляхі багабойных Сваіх.

9. Тады зразумееш праваднасьць, суд і справядлівасьць, і кожны добры шлях,

10. калі ўвойдзе мудрасьць у сэрца тваё, і веданьне ўсьцешыць душу тваю.

11. Разважлівасьць будзе пільнаваць цябе, і розум будзе захоўваць цябе,

12. каб выратаваць цябе ад шляху ліхога і ад чалавека, які гаворыць хлусьліва,

13. ад тых, якія пакідаюць шлях просты, каб хадзіць сьцежкамі цемры,

14. якія цешацца, робячы злое, і радуюцца з ліхіх учынкаў,

15. у якіх шляхі крывыя і якія блукаюцца на сьцежках сваіх,

16. каб выратаваць цябе ад чужой жанчыны і ад чужаніцы, што лісьліва гаворыць,

17. якая пакінула сябра маладосьці сваёй і забылася на запавет Бога свайго.

18. Бо дом яе нахіліўся да сьмерці, і шлях ейны — да мёртвых;

19. усе, хто да яе ўваходзяць, назад не вяртаюцца і не знаходзяць сьцежак жыцьця.

2:12 Ян 3:19

20. Дык хадзі ж ты шляхам добрых і трымайся сьцежкі праведнікаў,

21. бо правыя будуць жыць на зямлі, і беззаганныя застануцца на ёй.

22. А бязбожныя будуць вынішчаны з зямлі, ліхадзеі будуць выкарэнены з яе.

Разьдзел 3

Сыне мой, не забывайся настаўленьня майго, і няхай сэрца тваё захоўвае прыказаньні мае,

2. бо доўгія дні, гады жыцьця і супакой прынясуць яны табе.

3. Міласэрнасьць і праўда няхай не пакідаюць цябе, абвяжы імі шыю сабе і напішы іх на табліцах сэрца твайго,

4. і знойдзеш ты ласку і спагаднасьць у вачах Бога і людзей.

5. Спадзявайся на ГОСПАДА ўсім сэрцам сваім і не абапірайся на розум свой.

6. Думай пра Яго на ўсіх шляхах тваіх, і Ён выпрастуе сьцежкі твае.

7. Ня будзь мудры ў вачах сваіх, бойся ГОСПАДА і пазьбягай ліхоты.

8. Гэта будзе здароўем для цела твайго і спасіленьнем косткам тваім.

3:4 Лк 2:52
3:7 Рым 12:16

9. Шануй ГОСПАДА ўсёй маёмасьцю тваёй і пяршынамі ўсіх пладоў тваіх,

10. і напоўняцца гумны твае збожжам, а тоўчні твае перапоўняцца новым віном.

11. Не адкідай, сыне мой, настаўленьня ГОСПАДАВА, і не ўхіляйся, калі Ён дакарае цябе,

12. бо каго любіць ГОСПАД, таго карáе, як бацька, які спагадáе сыну.

13. Шчасьлівы чалавек, які знайшоў мудрасьць, і чалавек, які прыдбаў разуменьне.

14. Бо здабыць яе лепш, чым здабыць срэбра, і плады ейныя лепшыя за золата.

15. Яна — каштоўнейшая за пэрліны, і нішто з таго, што ты прагнеш, ня можа параўнацца з ёю.

16. Доўгасьць дзён у правай руцэ яе, а ў левай руцэ — багацьце і слава.

17. Шляхі яе — шляхі прыемныя, і ўсе сьцежкі ейныя — супакой.

18. Яна — дрэва жыцьця для тых, што трымаюцца яе, шчасьлівыя тыя, якія абапіраюцца на яе.

19. ГОСПАД мудрасьцю заснаваў зямлю, нябёсы ўмацаваў розумам.

3:11 Ёў 5:17; Гебр 12:5-6
3:12 Адкр 3:19
3:13 Прп 8:10-11

20. Яго веданьнем расчыніліся бяздоньні і аблокі імгляць расою.

21. Сыне мой, няхай гэта не адыходзіць ад вачэй тваіх, захоўвай разумнасьць і разважнасьць.

22. І яны стануцца жыцьцём для душы тваёй і аздобаю для шыі тваёй.

23. Тады пойдзеш бясьпечна шляхам сваім, і нага твая не пахісьнецца.

24. Калі ляжаш спаць, ня будзеш мець страху, і калі засьнеш, сон твой будзе салодкі.

25. Не спалохаешся раптоўнага страху і загубы бязбожнікаў, калі яна прыйдзе,

26. бо ГОСПАД будзе тваім спадзяваньнем і захавае нагу тваю ад пасткі.

27. Не адмаўляй у дабрадзействе таму, хто патрабуе, калі рука твая мае сілу зрабіць гэта.

28. Не кажы бліжняму твайму: «Ідзі сабе і прыйдзі зноў, заўтра дам табе», калі маеш гэта пры сабе.

29. Не надумляй ліхоцьця супраць бліжняга твайго, калі ён жыве пры табе бясьпечна.

30. Не сварыся з чалавекам без прычыны, калі ён не зрабіў табе нічога благога.

31. Не зайздросьці чалавеку злачыннаму і не выбірай ніводнага з шляхоў яго,

32. бо ГОСПАД брыдзіцца крывадушным, а з пра́вымі Ён сябруе.

33. Праклён ГОСПАДАЎ на доме бязбожніка, але жытло праведных Ён дабраслаўляе.

34. Ён сьмяецца з насьмешнікаў, а пакорным ласку дае.

35. Мудрыя атрымаюць у спадчыну славу, а бязглуздыя насіць будуць ганьбу.

Разьдзел 4

Слухайце, дзеці, настаўленьне ба́цькі і ўважайце, каб навучыцца розуму,

2. бо я даю вам добрую навуку; не пакідайце закону майго.

3. Бо і я быў сы́нам у ба́цькі майго, пешчаны і адзіны ў маці маёй.

4. І ён вучыў мяне, і казаў мне: «Няхай трымаецца сэрца тваё словаў маіх, захоўвай прыказаньні мае і жыві.

5. Набывай мудрасьць, набывай розум, не забывайся і не ўхіляйся ад словаў вуснаў маіх.

6. Не пакідай яе, і яна захавае цябе, любі яе, і яна будзе пільнаваць цябе.

3:34 Як 4:6; 1 Пт 5:5

7. Галоўнае — мудрасьць; набывай мудрасьць, і за ўсю маёмасьць сваю набывай розум.

8. Узьвяліч яе, і яна падыме цябе, яна праславіць цябе, калі ты ўхопішся за яе,

9. ускладзе на галаву тваю вянок ласкі, аздобіць цябе каронаю славы».

10. Слухай, сыне мой, і прыймі словы мае, і памножацца гады жыцьця твайго.

11. Я паказваю табе шлях мудрасьці, вяду цябе сьцежкамі праведнасьці.

12. Калі пойдзеш імі, ня будуць блытацца ногі твае, калі пабяжыш, не спатыкнешся.

13. Трымайся настаўленьня, не занядбоўвай, захоўвай яго, бо яно — жыцьцё для цябе.

14. Не ўзыходзь на сьцежку бязбожнікаў і не хадзі па шляху ліхотнікаў,

15. пазьбягай яго і не хадзі па ім, ухіляйся ад яго і абмінай яго,

16. бо не заснуць яны, калі ня ўчыняць благога, і сон іх ня возьме, калі не давядуць каго да падзеньня.

17. Бо ядуць яны хлеб беззаконьня і п'юць віно гвалту.

18. Але сьцежка праведных — як сьвятло зараніцы,

што ўзыходзіць і расьце аж да поўнага дня.

19. Шлях бязбожнікаў цёмны, яны ня ведаюць, дзе спатыкнуцца.

20. Сыне мой, зважай на словы мае, прыхілі вуха тваё да прамоваў маіх.

21. Няхай не зыходзяць яны з вачэй тваіх, захоўвай іх у глыбіні сэрца твайго,

22. бо яны — жыцьцё для таго, хто знайшоў іх, і здароўе для ўсяго цела яго.

23. З усёй стараннасьцю захоўвай сэрца сваё, бо з яго крыніца жыцьця.

24. Адкінь ад сябе вусны хлусьлівыя, аддалі ад сябе язык крывадушны.

25. Вочы твае няхай глядзяць проста, а павекі твае няхай скіраваныя будуць перад табою.

26. Абдумай сьцежку для ног тваіх, і ўсе шляхі твае няхай будуць пэўныя.

27. Не зыходзь ані направа, ані налева, аддалі нагу тваю ад ліхоцьця.

Разьдзел 5

Сыне мой, зважай на мудрасьць маю, прыхілі вуха тваё да розуму майго,

2. каб меў ты разважлівасьць, і вусны твае захавалі веданьне.

4:26 Гебр 12:13

3. Бо вусны распусьніцы ацякаюць мёдам, і паднябеньне яе мякчэйшае за алей,

4. але канец яе горкі, як палын, і востры, як меч двусечны.

5. Ногі ейныя да сьмерці зыходзяць, а стопы ейныя на пекла абапіраюцца.

6. Як яна не разумее сьцежкі жыцьця, дык хістаюцца крокі яе, і ты ня можаш ведаць іх.

7. Дык вось цяпер, дзеці, паслухайце мяне, і не адыходзьцеся ад словаў вуснаў маіх.

8. Аддалі ад яе шлях твой, і не падыходзь да дзьвярэй дому яе,

9. каб не аддаць годнасьці сваёй іншым і гадоў сваіх — бязьлітаснаму,

10. каб не сыцелі чужынцы з сілы тваёй, і з працы тваёй — у доме чужым.

11. І будзеш ты потым стагнаць, калі будуць зьняможаныя цела тваё і сілы твае.

12. І ты скажаш: «Чаму я зьненавідзеў настаўленьне, і сэрца маё ўзгардзіла дакараньнем.

13. Ня слухаў я голасу настаўнікаў сваіх і не прыхіляў я вуха свайго да тых, што вучылі мяне.

14. Ледзь ня трапіў я ў вялікае няшчасьце сярод грамады́ і народу!»

5:5 Прп 7:27

15. Пі ваду са сваёй крыніцы, тую, што цячэ з твайго калодзежу.

16. Навошта крыніцам тваім разьлівацца на вуліцы, а ручаям цячы па плошчах?

17. Няхай яны служаць толькі табе, а не чужынцам разам з табою.

18. Няхай крыніца твая будзе дабраслаўлёная, і цешся жонкай маладосьці тваёй.

19. Яна — ла́ня ласкавая і са́рна прыгожая, ейныя грудзі няхай поюць цябе ва ўсякую часіну, у каханьні яе мей асалоду заўсёды.

20. Навошта табе, сыне мой, захапляцца распусьніцай і абдымаць улоньне чужаніцы?

21. Бо перад вачамі ГОСПАДА шляхі чалавека, Ён ведае ўсе крокі яго.

22. Бязбожніка схопяць ягоныя ўласныя правіны, і ён зьвязаны путамі грахоў сваіх.

23. Ён памрэ без настаўленьня і будзе блукаць дзеля вялікай глупоты сваёй.

Разьдзел 6

Сыне мой, калі ты руча́ўся за бліжняга твайго і даў руку́ тваю за чужога,

2. ты спутаў сябе словамі вуснаў сваіх, і ты злоўлены словамі вуснаў тваіх.

3. Дык зрабі, што раю, сыне мой, і вызвалі сябе, бо ты трапіў у ру́кі бліжняга твайго: бяжы, упадзі да ног і ўпрошвай бліжняга свайго,

4. не давай сну вачам тваім і спачынку павекам тваім,

5. вырывайся, як сарна з рукі́ і як птушка з рукі́ птушкалова.

6. Ідзі да мураша, гульта́ю, і паглядзі на шляхі ягоныя, і станься мудрым.

7. Няма ў яго начальніка, ані наглядчыка, ані кіраўніка,

8. але ён летам загатаўляе хлеб сабе і зьбірае сваю ежу ў жніво.

9. Як доўга, гульта́ю, будзеш спаць? Калі ты ўстанеш ад сну свайго?

10. Крыху пасьпіш, крыху падрэміш, крыху, склаўшы ру́кі, паляжыш,

11. і прыйдзе, як валацу́га, беднасьць твая, і няста́ча твая, як чалавек узброены.

12. Чалавек нягодны, чалавек злачынны ходзіць з хлусьлівымі вуснамі,

13. лыпае вачыма сваімі, круціць нагамі сваімі, пальцамі сваімі знакі дае,

14. хавае ліхоту ў сэрцы сваім, увесь час прыдумляе благое, сваркі расьсявае.

5:21 Яр 16:17
5:22 Іс 5:18
6:1 Прп 11:15
6:4 Пс 132 (131):4
6:10 Прп 24:33-34

15. Таму зьнянацку прыйдзе на яго загуба, раптоўна будзе зьнішчаны, і ня будзе яму аздараўленьня.

16. Вось шэсьць, якіх ненавідзіць ГОСПАД, і сем, якія агідныя для душы Яго:

17. вочы пыхлівыя, язык хлусьлівы, ру́кі, што праліваюць кроў нявінную,

18. сэрца, якое задумвае намеры зласьлівыя, ногі, што хутка бягуць на благое,

19. сьведка фальшывы, які дыхае няпраўдай, і той, хто сее нязгоду між братамі.

20. Сыне мой, захавай прыказаньні ба́цькі твайго і не пакідай закон маці тваёй,

21. навяжы іх назаўсёды на сэрцы тваім і абвяжы імі шыю тваю.

22. Калі пойдзеш, яны павядуць цябе, калі ляжаш спаць, будуць пільнаваць цябе, калі прабудзішся, будуць гаварыць да цябе.

23. Бо прыказаньне — сьветач, і закон — сьвятло, а настаўленьне і дакараньне — шлях жыцьця,

24. каб захаваць цябе ад жанчыны ліхой, ад лісьлівага языка чужаніцы.

25. Няхай не пажадае сэрца тваё прыгажосьці яе, няхай ня ўхопіць яна цябе вейкамі сваімі,

6:20 Прп 1:8
6:24 Прп 7:5

26. бо з прычыны распусьніцы галеюць да бохана хлеба, і чужаложніца цікуе на дарагую душу.

27. Ці схавае хто агонь у запазуху, каб не загарэлася адзеньне ягонае?

28. Ці можа хто хадзіць па распаленым вугольлі, не апёкшы ступняў сваіх?

29. Так і той, хто ўваходзіць да жонкі бліжняга свайго, хто дакранаецца да яе, не пазьбегне ка́ры.

30. Не пагарджаюць злодзеем, калі ён крадзе, каб насыціць душу сваю, калі ён галодны,

31. але злоўлены, сямікроць аддасьць, аддасьць усю маёмасьць дому свайго.

32. Хто чужаложыць з жанчынаю, той бязглузды, загубіць душу сваю той, хто гэтак чыніць.

33. Біцьцё і сорам знойдзе ён сабе, і ганьба яго ня змыецца,

34. бо рэўнасьць раз'юшвае мужа, і не пашкадуе ён у дзень помсты,

35. ня гляне ён на ніякую аднагароду і адкіне дары, хоць іх павялічыш.

Разьдзел 7

Сыне мой, прыймі словы маі і захоўвай у сабе прыказаньні маі.

2. Захоўвай прыказаньні
мае і жыві, і закон мой — як
зрэнку вока твайго.
3. Навяжы іх на пальцы
твае, напішы іх на табліцах
сэрца твайго.
4. Скажы мудрасьці: «Ты —
сястра мая», і розум назаві
сябром,
5. каб яны захавалі цябе ад
чужой жонкі, ад чужаніцы,
што гаворыць лагодныя словы.
6. Вось, глядзеў я праз вакно
дому свайго, праз краты свае,
7. і ўбачыў сярод неразум-
ных, заўважыў сярод маладых
людзей юнака легкадумнага,
8. як праходзіў вуліцай
каля рогу яе, як ішоў дарогаю
ў дом яе,
9. у поцемках, у позьні час,
у начной цемры і змроку.
10. І вось выходзіць насу-
страч яму жанчына, у распус-
ным адзеньні, з падступным
сэрцам,
11. галасьлівая і нястры-
маная, ногі яе не бываюць у
доме яе:
12. ці то на вуліцы, ці то на
плошчы, і на кожным рагу
растаўляе пасткі.
13. І схапіла яго, цалавала
яго, і з бессаромным тварам
казала яму:
14. «У мяне ахвяра мірная,
сёньня споўніла абяцаньні
мае,

7:5
Прп 6:24

15. таму выйшла на спат-
каньне табе, прагнула бачыць
аблічча тваё і знайшла цябе.
16. Дыванамі я заслала ло-
жак мой, шматколернымі
тканінамі з Эгіпту,
17. пакой мой пасыпала
мірам, альвасам і цынамо-
нам.
18. Прыйдзі, будзем це-
шыцца пяшчотамі да раніцы,
атрымліваць асалоду ад ка-
каньня.
19. Бо няма мужа ў доме,
выбраўся ў далёкую дарогу,
20. капшук з грашыма ўзяў
з сабою, у дзень поўні месяца
мае вярнуцца дамоў».
21. Мноствам ласкавых сло-
ваў прывабіла яго, лісьлівась-
цю вуснаў сваіх зьвяла яго.
22. Ён адразу пайшоў за ёю,
як вол, ведзены на зарэз, як
бязглузды, на ланцугу ведзе-
ны на пакараньне,
23. аж пакуль страла праб'е
вантробы яго; як птушка,
што кідаецца ў сіло, і ня ве-
дае, што на загубу яе.
24. Дык цяпер, дзеці, паслу-
хайце мяне, і зважайце на
словы вуснаў маіх.
25. Няхай не схіляецца
сэрца тваё да шляхоў яе, і не
блукай па сьцежках яе,
26. бо шматлікія пакалеча-
ныя ёю, і мноства магутных
яна загубіла.

27. Дом ейны — шлях у пекла, які вядзе ў сутарэньні сьмерці.

Разьдзел 8

Ці ж мудрасьць ня кліча? Ці ж розум ня ўзносіць голас свой?

2. На вяршынях гораў, пры дарозе, на росстанях стаіць яна,

3. ля брамаў, пры ўваходзе ў горад, пры дзьвярах кліча яна.

4. «Да вас, людзі, я клічу, да сыноў чалавечых голас мой!

5. Навучыцеся, неразумныя, цьвярозаму мысьленьню, і вы, бязглуздыя, прыдбайце разумнае сэрца.

6. Слухайце, бо буду гаварыць пра рэчы важныя, і расчыняцца вусны мае, каб сказаць рэчы справядлівыя.

7. Бо праўду выкажа язык мой, і няправасьць — брыдота для вуснаў маіх.

8. Выслоўі вуснаў маіх справядлівыя, няма ў іх хлусьні і крывадушнасьці.

9. Усе яны простыя для разумнага і пра́выя для тых, што знайшлі веданьне.

10. Прыйміце настаўленьне маё, а ня срэбра, лепш веды, чым чыстае золата,

11. бо мудрасьць лепшая за пэрлы, і ніякія каштоўнасьці не параўнаюцца з ёю.

12. Я, мудрасьць, жыву разам з цьвярозым мысьленьнем, і шукаю веданьня з разважнасьцю.

13. Страх перад ГОСПАДАМ — ненавідзець ліхоту, пыху і фанабэрыстасьць, ліхія шляхі і крывадушныя вусны я ненавіджу.

14. У мяне рада і сапраўдная мудрасьць, я — розум, у мяне сіла.

15. Дзякуючы мне валадары валадараць і князі дзейнічаюць справядліва.

16. Дзякуючы мне начальнікі кіруюць, і магнаты, і ўсе судзьдзі зямлі.

17. Я люблю тых, якія мяне любяць, і тыя, што мяне шукаюць, знойдуць мяне.

18. У мяне багацьце і слава, незьнішчальныя скарбы і праведнасьць.

19. Плод мой лепшы за золата, і золата найчысьцейшае, і карысьць ад мяне лепшая за срэбра адборнае.

20. Я хаджу сьцежкамі праведнасьці і шляхамі правасудзьдзя,

21. каб даць тым, што любяць мяне, у спадчыну даброцьці, і скарбніцы іх я напоўню.

22. ГОСПАД меў мяне на пачатку шляху Свайго, раней стварэньняў Сваіх, спакон вякоў.

7:27 Прп 5:5

8:1 Прп 1:20-21

8:10 Прп 3:13-15

8:22 Адкр 3:14

23. Спрадвеку я пастаўлена, ад пачатку, перш, чым зямля паўстала.

24. Я нарадзілася, калі яшчэ не было бяздоньняў, калі не было крыніцаў, напоўненых водамі.

25. Перш, чым горы былі асаджаны, перад узгоркамі я нарадзілася,

26. калі Ён яшчэ не стварыў ані зямлі, ані палёў, ані пачатковых пылінак сусьвету.

27. Калі Ён прыгатоўваў нябёсы, я была там. Калі Ён крэсьліў скляпеньне над аблічам бяздоньня,

28. калі засноўваў аблокі ўгары́, калі ўмацоўваў крыніцы бяздоньня,

29. калі вызначаў для мора статут ягоны, каб воды не перакрочвалі рубяжы свае, калі закладáў падвалі́ны зямлі,

30. я была ў Яго дойлідам і была пацехай [Яго] кожны дзень, радуючыся перад аблічам Яго кожны час,

31. радуючыся на заселенай зямлі Яго, і пацеха мая — з сынамі чалавечымі.

32. Дык цяпер, дзеці, паслухайце мяне, і шчасьлівыя тыя, якія трымаюцца шляхоў маіх.

33. Слухайце настаўленьне, і будзеце мудрымі, і не адкідайце яго.

34. Шчасьлівы чалавек, які слухае мяне, чуваючы кожны дзень пры брамах маіх, стоячы на варце пры парозе дзьвярэй маіх.

35. Бо хто знойдзе мяне, знойдзе жыцьцё і атрымае ласку ад ГОСПАДА,

36. а хто грашыць супраць мяне, шкодзіць душы сваёй; усе, якія ненавідзяць мяне, любяць сьмерць».

Разьдзел 9

Мудрасьць пабудавала сабе дом, вычасала сем слупоў яго,

2. закалола тое, што было на зарэз, зьмяшала віно і прыгатавала свой стол.

3. Паслала служак сваіх, кліча на дзядзінцу і на вышынях гарадзкіх:

4. «Хто неразумны, няхай прыйдзе сюды», а да бязглуздага кажа:

5. «Прыходзьце, ешце хлеб мой і піце віно, якое я зьмяшала,

6. пакіньце дурноту і жывíце, і хадзіце шляхам розуму».

7. Хто павучае насьмешніка, сьцягвае на сябе прыкрасьць, а хто дакарае бязбожніка, заплямíцца.

8. Не дакарай насьмешніка, каб ён не зьненавідзеў цябе,

9:5 Іс 55:1

дакарай мудрага, і ён будзе любіць цябе.

9. Настаўляй мудрага, і ён стане мудрэйшы, вучы праведнага, і ён павялічыць веды.

10. Пачатак мудрасьці — страх ГОСПАДАЎ, і веданьне Сьвятога — розум.

11. Бо праз мяне памножацца дні твае і дададуцца гады жыцьця твайго.

12. Калі будзеш мудры, для сябе будзеш мудры, а калі станеш насьмешнікам — сам будзеш мець шкоду.

13. Дурнота — жанчына крыклівая, неразумная і нічога ня ведае;

14. сядзіць ля дзьвярэй дому свайго на пасадзе, на вышынях гарадзкіх,

15. каб клікаць тых, што праходзяць дарогаю, што ідуць проста сьцежкамі сваімі:

16. «Хто неразумны, няхай прыйдзе сюды», а да бязглуздага кажа:

17. «Вада крадзеная салодкая, і схаваны хлеб смачнейшы».

18. І ня ведае той, што там мерцьвякі, і што ў цемры адхлані запрошаныя ёю.

Разьдзел 10

Прыповесьці Салямона. Мудры сын — радасьць для ба́цькі, а дурны сын — гора для маці.

9:10 Ёў 28:28; Пс 111 (110):10; Прп 1:7

10:1 Прп 15:20; 23:24

10:2 Прп 11:4

10:12 Як 5:20; 1 Пт 4:8

2. Не прыносяць карысьці скарбы бязбожныя, а праведнасьць ратуе ад сьмерці.

3. Не дазволіць ГОСПАД галадаваць душы праведніка, але адкіне жаданьні бязбожнікаў.

4. Лянівая рука робіць бедным, а рука працавітая ўзбагачае.

5. Хто летам зьбірае, той сын разважлівы, а хто сьпіць у жніво — сын ганебны.

6. Дабраславенствы — на галаве праведнага, а вусны бязбожнікаў хаваюць няпрасьць.

7. Памяць пра праведніка дабраслаўлёная, а імя бязбожнікаў спарахнее.

8. Мудры сэрцам прыймае прыказаньні, а той, хто мае вусны неразумныя, упадзе.

9. Хто ходзіць беззаганна, той ходзіць бясьпечна, а хто крывіць шляхі свае, будзе выяўлены.

10. Хто міргае вачыма, той робіць прыкрасьць, а той, хто мае вусны неразумныя, упадзе.

11. Вусны праведніка — крыніца жыцьця, а вусны бязбожнікаў хаваюць няпрасьць.

12. Нянавісьць выклікае сваркі, а любоў пакрывае ўсе правіны.

13. У вуснах разумнага знаходзіцца мудрасьць, а кій — на сьпіне бязглуздага.

14. Мудрыя захоўваюць веданьне, а вусны неразумнага вядуць да загубы.

15. Маёмасьць багатага — умацаваны горад для яго, загуба для бедных — іхняя галеча.

16. Праца праведніка вядзе да жыцьця, набытак бязбожніка — да грэху.

17. На сьцежцы жыцьця той, хто прыймае настаўленьне, а хто адкідае дакараньне — блукае.

18. Хто хавае нянавісьць, у таго вусны хлусьлівыя, а хто паклёп разносіць, той дурань.

19. У мностве словаў не пазьбегнеш грэху, а хто стрымлівае вусны свае, той разважлівы.

20. Язык праведніка — адборнае срэбра, а сэрца бязбожніка нічога ня вартае.

21. Вусны праведнага пасьвяць многіх, а бязглуздыя паміраюць ад нястачы розуму.

22. Дабраславенства ГОСПАДАВА, яно ўзбагачае, і смутку з сабою не прыносіць.

23. Радасьць для дурня — учынкі ганебныя, а для чалавека разумнага — мудрасьць.

10:15 Прп 18:11

24. Тое, чаго баіцца бязбожнік, прыйдзе на яго, а прагненьні праведных споўняцца.

25. Калі пранясецца віхор, дык і ня будзе больш бязбожніка, а праведнік мае вечны падмурак.

26. Як воцат для зубоў і як дым для вачэй, так гультай для тых, што яго пасылаюць.

27. Страх ГОСПАДАЎ памнажае дні, а гады бязбожнікаў скароцяцца.

28. Чаканьне праведнікаў — радасьць, а спадзяваньне бязбожнікаў загіне.

29. Шлях ГОСПАДАЎ — апора для беззаганных і загуба для злачынцаў.

30. Праведнік не пахісьнецца навекі, а бязбожнікі ня будуць жыць на зямлі.

31. Вусны праведніка памнажаюць мудрасьць, а язык падступны будзе адсечаны.

32. Вусны праведніка ведаюць, што даспадобы [Богу], а вусны бязбожнікаў — падступнасьць.

10:27 Прп 14:27
10:28 Ёў 8:13
10:31 Пс 36:30

Разьдзел 11

11:1 Друг 25:13-15; Прп 16:11; 20:10

Агіда для ГОСПАДА — шáлі падманлівыя, а вáгі дакладныя даспадобы Яму.

2. Прыходзіць пыхлівасьць, прыходзіць і ганьба, а ў пакорлівых — мудрасьць.

3. Беззаганнасьць пра́вых вядзе іх, а крывадушнасьць здрадлівых загубіць іх.

4. Не дапаможа багацьце ў дзень гневу, а праведнасьць ратуе ад сьмерці.

5. Праведнасьць беззаганнага раўняе шлях ягоны, а бязбожнік па́дае праз бязбожнасьць сваю.

6. Праведнасьць пра́вых ратуе іх, а ліхадзеі будуць злоўленыя злачынствам сваім.

7. Калі памірае чалавек бязбожны, гіне надзея [яго], і спадзяваньне злачынцаў прападае.

8. Праведнік ратуецца ад бяды, а бязбожнік прыходзіць на месца яго.

9. Крывадушнік вуснамі забівае бліжняга свайго, а праведнік ратуецца праз веданьне.

10. Калі добра ідзе праведным, радуецца горад, і калі гінуць бязбожнікі, сьвяткуе.

11. Дабраславенствам пра́вых узвышаецца горад, а вуснамі бязбожнікаў руйнуецца.

12. Той, хто пазбаўлены розуму, пагарджае бліжнім сваім, а чалавек разумны захоўвае мір.

13. Хто ходзіць з абмовамі, адкрывае таямніцу, а той, хто верны духам, захоўвае слова.

11:4 Прп 10:2; Эзк 7:19; Саф 1:18
11:13 Прп 20:19

14. Дзе няма добрай ра́ды, народ прападае, а пры мноства дарадцаў — выратаваньне.

15. Шкодзіць сабе той, хто паручаецца за чужога, а хто ненавідзіць даваць руку, той бясьпечны.

16. Пачцівая жанчына здабывае славу, і моцныя здабываюць багацьце.

17. Чалавек міласэрны робіць дабро душы сваёй, а бязьлітасны нішчыць цела сваё.

18. Падманлівы набытак здабудзе бязбожнік, а таму, хто сее праведнасьць, будзе пэўная нагарода.

19. Праведнасьць [вядзе] да жыцьця, а хто імкнецца да зла, [імкнецца] да сьмерці.

20. Агіда для ГОСПАДА крывадушныя сэрцам, але тыя, хто ходзяць беззаганна, даспадобы Яму.

21. Можна паручы́цца, зло не пазьбегне пакараньня, а насеньне праведных будзе збаўленае.

22. Як залатое колца ў лычы сьвіньні, так прыгожая жанчына, але бяз розуму.

23. Прагненьне праведнікаў — толькі дабро, а чаканьне бязбожнікаў — гнеў.

24. Адзін сыпе [шчодра], і дадаецца яму, а другі лішне ашчадны, і бяднее.

11:14 Прп 15:22
11:15 Прп 6:1-2
11:21 Прп 16:5
11:24 2 Кар 9:6

25. Дабрадзейная душа будзе насычана, і хто поіць [другіх], сам напоены будзе.

26. Хто затрымлівае збожжа, таго праклінае народ, але дабраславенства на галаве таго, хто продае.

27. Хто імкнецца да дабра, той шукае зычлівасьці, а хто шукае зла, да таго яно прыйдзе.

28. Хто спадзяецца на багацьце сваё, упадзе, а праведнікі, як лісьце, зелянеюць.

29. Хто руйнуе дом свой, атрымае ў спадчыну вецер, і неразумны будзе слугою мудрага сэрцам.

30. Плод праведнага — дрэва жыцьця, і мудры здабывае душы.

31. Вось, праведнік будзе мець адплату на зямлі, пагатоў бязбожнік і грэшнік.

Разьдзел 12

Хто любіць настаўленьне, любіць веданьне, а хто ненавідзіць дакараньне, той дурань.

2. Добры знойдзе ласку ў ГОСПАДА, але чалавека зламыснага Ён асудзіць.

3. Ня будзе стаяць чалавек бязбожнасьцю, а корань праведных не захістаецца.

4. Дабрадзейная жонка — карона для мужа свайго, а бессаромная — як гніль у костках ягоных.

5. Думкі праведных слушныя, намеры бязбожнікаў падступныя.

6. Словы бязбожнікаў цікуюць на кроў, але вусны правых ратуюць іх.

7. Паваленыя бязбожнікі, і няма іх, а дом праведных будзе стаяць.

8. Хваляць чалавека паводле розуму ягонага, але той, хто мае ліхое сэрца, будзе пагарджаны.

9. Лепей быць простым і працаваць на сябе, чым выдаваць сябе за паважнага і ня мець хлеба.

10. Праведнік рупіцца пра жыцьцё быдла свайго, а нутро бязбожных бязьлітаснае.

11. Хто абрабляе сваю зямлю, той насыціцца хлебам, а хто ганяецца за марнасьцю, той ня мае розуму.

12. Бязбожнік жадае [злавіць у] пасткі ліхоцьця, а корань прведных прыносіць [плод].

13. Ліхадзей заблытаецца праз правіны вуснаў сваіх, а праведнік выйдзе з бяды.

14. З плоду вуснаў сваіх чалавек насыціцца дабром, і праца рук чалавека зьвернецца да яго.

11:27
Пс 109 (108):17
11:31
1 Пт 4:18

12:7
Прп 14:11
12:11
Прп 28:19
12:14
Прп 13:2

15. Шлях неразумнага слушны ў вачах ягоных, але мудры той, хто слухае пара́ду.

16. Гнеў неразумнага выяўляецца адразу, а разумны хавае зьнявагу.

17. Хто дыхае праўдаю, той выкажацца праўдзіва, а сьведка фальшывы хлу́сіць.

18. Ёсьць такі, што лапоча і раніць як мечам, а язык мудрага лечыць.

19. Вусны праўдамоўныя трываць будуць вечна, а язык хлусьлівы — імгненьне.

20. Ашуканства ў сэрцы тых, якія задумляюць ліхоту, а ў тых, якія радзяць мір,— радасьць.

21. Не спаткае праведніка нічога благога, а ў бязбожніка будзе поўна няшчасьцяў.

22. Агіда для ГОСПАДА вусны хлусьлівыя, а тыя, што дзейнічаюць сумленна, падабаюцца Яму.

23. Чалавек разумны прыхоўвае веданьне, а сэрца дурняў абвяшчае глупства.

24. Рука руплівых будзе мець уладу, а нядбайныя будуць даньнікамі.

25. Смутак у сэрцы чалавека прыгнятае яго, а добрае слова разьвяселіць яго.

26. Праведнік мае перавагу над бліжнім сваім, а шлях бязбожнікаў зводзіць іх саміх.

12:17
Прп 14:5

27. Гультай не сьпячэ ўпалява́нага, а маёмасьць чалавека руплівага каштоўная.

28. На сьцежцы праведнасьці — жыцьцё, і на шляху яе няма сьмерці.

Разьдзел 13

Мудры сын [слухае] настаўленьне ба́цькі, а насьмешнік ня слухае дакараньня.

2. З плоду вуснаў сваіх чалавек будзе жывіцца дабром, а душа ліхадзеяў — гвалтам.

3. Хто захоўвае вусны свае, захоўвае душу сваю, а хто шырока адкрывае свой рот, будзе мець зьнішчэньне.

4. Душа гультая жадае і ня мае нічога, а душа руплівага будзе насычаная.

5. Праведнік ненавідзіць слова хлусьлівае, а бязбожнік ганьбіць і зьневажае [сябе].

6. Праведнасьць захоўвае таго, хто беззаганны ў шляху [сваім], а бязбожнасьць губіць грэшніка.

7. Адзін выдае сябе за багатага, нічога ня маючы, іншы выдае сябе за беднага, маючы шмат багацьця.

13:2
Прп 12:14

8. Выкуп душы чалавека — багацьце ягонае, а бедны пагрозы ня чуе.

9. Сьвятло праведных радасна зьзяе, а сьветач бязбожнікаў стухне.

10. Пыхлівасьць толькі да зва́дкі прыводзіць, а ў тых, што пара́ды прыймаюць,— мудрасьць.

11. Багацьце, [здабытае] марным чынам, змалее, а хто зьбірае яго рукою сваёю,— памнажае яго.

12. Спадзяваньне, якое доўжыцца,— боль сэрца, а зьдзейсьненае жаданьне — дрэва жыцьця.

13. Хто пагарджае Словам, той будзе зьнішчаны, а хто баіцца прыказаньняў, атрымае ўзнагароду.

14. Закон мудрага — крыніца жыцьця, каб пазьбегнуць пастак сьмерці.

15. Добры розум дае зычлівасьць, а шлях ліхадзеяў цяжкі.

16. Кожны разумны дзейнічае з веданьнем, а дурны выяўляе неразумнасьць.

17. Бязбожны пасланец трапляе ў бяду, а верны пасол — аздараўленьне.

18. Галеча і ганьба таму, хто адкідае настаўленьне, а той, хто прыймае дакараньні, будзе ў пашане.

13:9 Ёў 18:6; Прп 24:20

19. Споўненае жаданьне — асалода для душы, але адвярнуцца ад зла — агіда для дурня.

20. Хто ходзіць з мудрым, будзе мудрым, а хто сябруе з дурнем, загалосіць.

21. Ліха гоніцца за грэшнікамі, а праведным будзе аднагароджана дабром.

22. Добры пакідае спадчыну і ўнукам, а багацьце грэшнікаў захоўваецца для праведных.

23. Многа хлеба і на ніве бедных, але некаторыя гінуць, бо няма суду.

24. Хто шкадуе дубца свайго, той ненавідзіць сына свайго, а хто любіць яго, той з маленства настаўляе яго.

25. Праведнік есьць і насычае душу сваю, а нутро бязбожнікаў будзе ў нястачы.

Разьдзел 14

Мудрая жонка будуе сабе дом, а неразумная руйнуе яго сваімі рукамі.

2. Хто ходзіць проста, той баіцца ГОСПАДА, а хто крывіць шляхі свае, той грэбуе Ім.

3. У вуснах неразумнага дубец пыхлівасьці, а вусны мудрых захоўваюць іх.

4. Дзе няма скаціны, там ясьлі пустыя, але багата прыбытку ад сілы вала́.

13:24 Прп 23:13

5. Сьведка праўдзівы ня схлу́сіць, а сьведка фальшывы дыхае няпраўдай.

6. Насьмешнік шукае мудрасьці, і яе няма, але веданьне лёгкае для разумнага.

7. Адыйдзі ад чалавека дурнога, бо ня знойдзеш вуснаў разумных.

8. Мудрасьць разумнага — разуменьне шляху свайго, а неразумнасьць дурняў — ашуканства.

9. Неразумныя сьмяюцца з віны, а пасярод пра́вых — зычлівасьць.

10. Сэрца ведае горыч душы сваёй, і ў радасьць ягоную ня ўвойдзе чужынец.

11. Дом бязбожнікаў будзе зьнішчаны, а намёт пра́вых закрасуе.

12. Ёсьць шлях, які слушны ў вачах чалавека, але канец яго — шляхі сьмерці.

13. І ў часе сьмеху баліць сэрца, і заканчэньне радасьці — смутак.

14. Падступны сэрцам насыціцца шляхамі сваімі, а добры чалавек — сваімі.

15. Неразумны верыць кожнаму слову, а разумны разважае пра крокі свае.

16. Мудры баіцца і адварочваецца ад зла, а дурны гняўлівы і самаўпэўнены.

17. Скоры на гнеў робіць дурасьць, а чалавек зламысны зьненавіджаны.

18. Неразумныя атрымліваюць у спадчыну дурасьць, а разумныя ўкараную́цца веданьнем.

19. Ліхія паклоняцца перад добрымі, а бязбожнікі — каля брамаў праведнікаў.

20. Бедны зьненавіджаны нават бліжнім сваім, але шмат тых, хто любіць багатага.

21. Хто цураецца бліжняга свайго, той грашыць, а хто лі́туецца над бедным, той шчасьлівы.

22. Ці ж не заблукалі тыя, якія задумляюць зло? Але міласэрнасьць і праўда будзе тым, якія задумляюць добрае.

23. З кожнае працы будзе прыбытак, а ад пустых словаў — толькі нястача.

24. Карона мудрых — багацьце іхняе, а вянок дурняў — глупства іхняе.

25. Сьведка праўдзівы ратуе душы, а хлусьлівы дыхае няпраўдай.

26. У страху перад ГОСПАДАМ моцная пэўнасьць, і для сыноў Сваіх Ён будзе прыстанішчам.

27. Страх ГОСПАДАЎ — крыніца жыцьця, каб пазьбегнуць пастак сьмерці.

14:5 Прп 12:17
14:11 Прп 12:7
14:12 Прп 16:25
14:13 Лк 6:25
14:20 Прп 19:4, 7
14:27 Прп 10:27

28. У мностве народу веліч валадара, а ў малалікасьці людзей — загуба князя.

29. У павольнага на гнеў багата розуму, а запальчывы выяўляе дурасьць.

30. Лагоднае сэрца — жыцьцё для цела, а зайздрасьць — парахненьне косткам.

31. Хто прыгнятае ўбогага, той зьневажае Творцу ягонага, але шануе Яго той, хто лі́туецца над бедным.

32. Бязбожнік будзе адкінуты за ліхоцьце сваё, а праведнік і пры сьмерці сваёй мае надзею.

33. У сэрцы разумнага жыве мудрасьць, і паміж дурняў яна вядомая.

34. Праведнасьць узвышае народ, а грэх — ганьба для народаў.

35. Зычлівы валадар да слугі́ разумнага, але абурэньне ягонае на таго, хто асаромлівае яго.

Разьдзел 15

Лагодны адказ адхінае ярасьць, а слова абразьлівае выклікае гнеў.

2. Язык мудрых прыносіць веды, а вусны неразумных выказваюць глупства.

3. Вочы ГОСПАДА на кожным месцы, яны бачаць добрых і ліхіх.

15:8 Прп 21:27
15:11 Ёў 26:6

4. Здаровы язык — дрэва жыцьця, а зласьлівы — заламáньне духа.

5. Неразумны грэбуе настаўленьнем бáцькі, а хто зважае на дакараньні — разумнее.

6. У доме праведніка шмат багацьця, а ў набытках бязбожніка — замяшáньне.

7. Вусны мудрых сеюць веды, а сэрца бязглуздых не такое.

8. Ахвяра бязбожнікаў — агіда для ГОСПАДА, а малітвы прáвых Яму даспадобы.

9. Агіда для ГОСПАДА — шлях бязбожніка, а таго, хто імкнецца да праведнасьці, Ён любіць.

10. Таму, хто ўхіляецца з дарогі, — строгая кáра, і той, хто дакараньне ненавідзіць, — памрэ.

11. Адхлань і пекла перад [вачыма] ГОСПАДА, а тым больш сэрцы сыноў чалавечых.

12. Насьмешнік ня любіць таго, хто яго дакарае, і да мудрых ня пойдзе.

13. Радаснае сэрца робіць аблíчча вясёлым, а калі сэрца сумуе — дух разьбіты.

14. Сэрца разумнае шукае веданьня, а вусны неразумных жывяцца дурнотаю.

15. Усе дні прыгнечанага ліхія, а ў каго добра на сэрцы, у таго заўсёды бяседа.

16. Лепш малое ў страху ГОСПАДАВЫМ, чым вялікія скарбы, а з імі трывога.

17. Лепш крыху гародніны з любоўю, чым тлусты вол з нянавісьцю.

18. Чалавек гняўлівы выклікае звадкі, а няскоры да гневу супакойвае спрэчку.

19. Шлях гультая́ як жывапло́т з церня, а сьцежка пра́вых — гладкая.

20. Мудры сын — радасьць для ба́цькі, а дурны чалавек пагарджае маці сваёй.

21. Дурасьць — радасьць для невука, а чалавек разумны ідзе простай дарогай.

22. Бяз ра́ды руйнуюцца намеры, а з мноствам дарадцаў яны зьдзяйсьняюцца.

23. Радуецца чалавек з адказу вуснаў сваіх, і якое добрае слова адпаведнае.

24. Сьцежка жыцьця ў разважлівага [вядзе] ўгару, каб пазьбегнуць адхлані, якая ў доле.

25. ГОСПАД развальвае дом пыхліўцаў, а мяжу ўдавы Ён вызначае.

26. Агіда для ГОСПАДА — думкі бязбожных, а прамовы чыстыя прыемныя [Яму].

27. Нішчыць свой дом сквапны да зыску, а хто ненавідзіць падарункі, будзе жыць.

28. Сэрца праведніка разважае адказ, а вусны бязбожнікаў вымаўляюць ліхоту.

29. ГОСПАД далёка ад бязбожнікаў, але малітвы праведных Ён чуе.

30. Сьвятло вачэй радуе сэрца, і добрая вестка ўмацоўвае косьці.

31. Вуха, якое слухае дакараньні жыцьця, будзе жыць сярод мудрых.

32. Хто адкідае настаўленьне, грэбуе душою сваёю, а хто слухае дакараньняў, здабывае розум.

33. Страх ГОСПАДАЎ навучае мудрасьці, і ўпакараньне папераджае славу.

15:17 Прп 17:1
15:20 Прп 10:1; 23:24
15:22 Прп 11:14
15:27 1 Цім 6:9
15:29 Ян 9:31
16:5 Прп 11:21

Разьдзел 16

Да чалавека [належыць] мяркаваньне сэрца, але ад ГОСПАДА адказ языка.

2. Усе шляхі чалавека чыстыя ў вачах ягоных, але ГОСПАД узважвае душы.

3. Ускладзі на ГОСПАДА ўсе справы свае, і ўсе намеры твае зьдзейсьняцца.

4. Усё зрабіў ГОСПАД дзеля Сябе, і нават бязбожніка на дзень ліхі.

5. Агіда для ГОСПАДА кожны пыхлівы сэрцам,

можна паручы́цца, ён не застанецца непакараным.

6. Міласэрнасьцю і праўдай адкупляецца беззаконьне, і страх ГОСПАДАЎ адводзіць ад зла.

7. Калі ГОСПАДУ даспадобы шляхі чалавека, Ён нават ворагаў ягоных пагодзіць з ім.

8. Лепш малое ў праведнасьці, чым багатыя прыбыткі ў беззаконьні.

9. Сэрца чалавека абдумвае шлях свой, але ГОСПАД накіроўвае крокі ягоныя.

10. Калі слова натхнёнае ў вуснах валадара, у судзе ня будзе падступным язык ягоны.

11. Ва́га і шалі справядлівыя — ад ГОСПАДА, і ўсе камяні́ ваговыя ў торбе — справа Ягоная.

12. Агіда для валадара — учынкі бязбожныя, бо пасад умацоўваецца праведнасьцю.

13. Падабаюцца валадару вусны праведныя, і таго, хто гаворыць праўдзіва, ён любіць.

14. Гнеў валадара — весьнік сьмерці, але мудры чалавек улагодзіць яго.

15. У сьвятле аблічча валадара — жыцьцё, і зычлівасьць ягоная — як воблака з позьнім дажджом.

16. Нашмат лепш прыдбаць мудрасьць, чым золата, і лепей прыдбаць розум, чым срэбра.

16:11 Прп 11:1
16:12 Прп 25:5

17. Шырокая дарога пра́вых — адвярнуцца ад зла; хто пільнуе шлях свой, той захоўвае душу сваю.

18. Перад загубай ідзе пыхлівасьць, і перад падзеньнем — дух ганарысты.

19. Лепш скарацца духам з пакорнымі, чым дзяліць здабычу з пыхліўцамі.

20. Разважлівы ў слове знойдзе добрае, і той, хто спадзяецца на ГОСПАДА,— шчасьлівы.

21. Мудрага сэрцам называюць разумным, і слодыч вуснаў павялічвае веды.

22. Розум — крыніца жыцьця для тых, хто мае яго, але настаўленьне неразумных — глупства.

23. Сэрца мудрага робіць разважлівымі вусны ягоныя і мове ягонай дадае ведаў.

24. Прыемныя словы — сотавы мёд, асалода для душы і лекі для цела.

25. Ёсьць шлях, які слушны ў вачах чалавека, але канец яго — шляхі сьмерці.

16:18 Прп 18:12
16:20 Пс 2:12; 34(33):9; 40(39):5; Іс 30:18; Яр 17:7
16:25 Прп 14:12

26. Работнік цяжка працуе для сябе, бо рот ягоны прымушае яго.

27. Чалавек нягодны ліхоцьце рыхтуе, і ў вуснах ягоных нібы агонь, які паліць.

28. Чалавек падступны сее звадкі, і пляткар разьдзяляе сяброў.

29. Чалавек злачынны зводзіць бліжняга свайго і вядзе яго на шлях нядобры,

30. прыплюшчвае вочы свае, каб прыдумляць подступ, крывіць губы свае, робячы ліха.

31. Сівізна — слаўная карона, на шляху праведнасьці знаходзяць яе.

32. Лепш павольны на гнеў, чым магутны, і той, які пануе над духам сваім, чым заваёўнік гораду.

33. Жэрабя кідаюць у заўлоньне, але ад ГОСПАДА ўсе суды яго.

Разьдзел 17

17:1 Прп 15:17; Экл 4:6

Лепш сухая лу́ста ў супакоі, чым дом, поўны заколатай жывёлы, са сваркамі.

2. Разумны слуга будзе панаваць над шалапу́тным сы́нам і між братоў будзе дзяліць спадчыну.

3. Літавальны гаршчок — для срэбра, і горан — для золата, а сэрцы выпрабоўвае ГОСПАД.

4. Ліхотнік зважае на вусны нягодныя, хлус слухае язык згубны.

5. Хто насьміхаецца з беднага, той зьневажае Творцу яго, і хто цешыцца з нящчасьця, не пазьбегне пакараньня.

6. Карона старых — сыны сыноў, і слава сыноў — ба́цькі іхнія.

7. Не пасуе бязглуздаму паважная мова, тым больш шляхетнаму вусны брахлівыя.

8. Хабар — каштоўны камень у вачах гаспадара яго, куды толькі зьвернецца ён, будзе мець посьпех.

9. Хто прыкрывае правіну, шукае любові, а хто паўтарае слова, разьдзяляе сяброў.

10. Мацней дзейнічае нагана на разумнага, чым сто ўда́раў на дурнога.

11. Ліхадзей шукае толькі непаслухмянства, таму бязьлітасны анёл будзе паслан супраць яго.

12. [Лепш] спаткаць мядзьведзіцу, пазбаўленую дзяцей, чым дурня ў яго неразумнасьці.

13. Хто адплочвае злом за дабро, у таго зло не адыйдзе ад дому ягонага.

14. Пачатак звадкі — прарыў вады, перш, чым спрэчка пачнецца, пакінь [яе].

15. Той, хто апраўдвае злачынцу, і той, хто вінаваціць праведніка,— абодва агіда для ГОСПАДА.

16. Навошта грошы ў руцэ дурнога, каб набыць мудрасьці, калі няма розуму?

17. Сябра любіць у кожны час, і ў нядолі робіцца бра́там.

18. Чалавек, пазбаўлены розуму, дае руку і ручаецца перад абліччам бліжняга свайго.

19. Хто любіць сваркі, любіць грэх, і хто падымае высока вароты свае, шукае загубы.

20. Крывадушнае сэрца ня знойдзе дабра, і язык здрадлівы трапіць у бяду.

21. Хто нараджае неразумнага,— на смутак сабе, і бацька бязглуздага ня будзе цешыцца.

22. Радаснае сэрца аздараўляе, [нібы] лекі, а маркотны дух су́шыць косьці.

23. Бязбожнік бярэ хабар з-за пазухі, каб скрывіць сьцежкі правасудзьдзя.

24. Перад абліччам разумнага — мудрасьць, а вочы дурня — на канцы зямлі.

25. Сын неразумны — згрызота для ба́цькі свайго і горыч для той, якая яго нарадзіла.

26. Таксама нядобра кара́ць праведніка і біць шляхетнага за шчырасьць.

27. Хто мае веданьне, той у словах ашчадны, і чалавек разумны мае спакойны дух.

28. Таксама неразумны, калі маўчыць, лічыцца мудрым, і калі закрывае вусны свае, разважлівым.

Разьдзел 18

Свавольны шукае [свайго] жаданьня і кожнай цьвярозай думцы працівіцца.

2. Дурань ня хоча застанаўляцца, а толькі каб выявіць свой розум.

3. Калі прыходзіць бязбожнік, прыходзіць пагарда, і разам з сорамам — ганьба.

4. Словы вуснаў чалавечых — глыбокія воды, крыніца мудрасьці — бурлівы ручай.

5. Нядобра зважаць на аблічча бязбожнага, каб паваліць праведнага на судзе.

6. Словы дурня прыводзяць да спрэчкі, і вусны ягоныя выклікаюць бойку.

7. Вусны дурня — ягоная загуба, а мова ягоныя — пастка для душы яго.

8. Словы пляткара́ — як прысма́кі, яны зыходзяць у глыб нутра.

9. Нядбайны ў рабоце сваёй — брат нішчыцеля.

10. Імя ГОСПАДА — магутная вежа, пабяжыць туды праведнік і будзе ў бясьпецы.

17:28 Ёў 13:5

18:5 Прп 24:23

11. Маёмасьць багатага — умацаваны горад для яго, уяўляецца яна яму як муры́ высокія.

12. Перад загубай вывышаецца сэрца чалавека, а ўпакораньне папераджа́е славу.

13. Хто дае адказ раней, чым выслухае, той неразумны, і сорам яму.

14. Дух чалавека пераносіць немач сваю, але дух маркотны хто можа ўзьняць.

15. Сэрца разважнае набывае веды, і вуха мудрых шукае веданьня.

16. Падарунак чалавека дае яму прастору і да вялікіх прывядзе яго.

17. Першы ў спрэчцы сваёй [падаецца] справядлівым, але прыйдзе бліжні ягоны і выспрабуе яго.

18. Жэрабя спыняе сваркі і дзеліць між магутнымі.

19. Пакрыўджаны брат — як умацаваны горад, а сваркі — як зава́лы ў замку́.

20. З плоду вуснаў сваіх насыціць чалавек нутро сваё, з прыбыткаў губаў сваіх насыціцца.

21. Сьмерць і жыцьцё ў руцэ языка; хто любіць яго, будзе есьці плады ягоныя.

22. Хто знайшоў жонку, той знайшоў добрае і атрымаў ласку ад ГОСПАДА.

18:11 Прп 10:15
18:12 Прп 16:18

19:1 Прп 28:6
19:4 Прп 14:20; 19:7
19:5 Прп 19:9
19:7 Прп 14:20; 19:4

23. Бедны гаворыць, умольваючы, а багаты адказвае груба.

24. Чалавек, які мае сяброў, сам павінен быць сяброўскі, і бывае, што сябар больш любіць, чым брат.

Разьдзел 19

Лепш бедны, які ходзіць у беззаганнасьці сваёй, чым крывадушны вуснамі сваімі, і да таго ж дурны.

2. Таксама нядобра душы бяз ведаў, і хто сьпяшаецца нагамі [сваімі], згрэшыць.

3. Неразумнасьць чалавека кры́віць шлях ягоны, але сэрца ягонае гневаецца на ГОСПАДА.

4. Маёмасьць дадае шматлікіх сяброў, а ўбогага пакідае бліжні ягоны.

5. Съведка фальшывы не пазьбегне пакараньня, і хто дыхае няпраўдай, не ўратуецца.

6. Шмат хто паніжаецца перад магнатам, і кожны — бліжні чалавеку, які [дае] падарункі.

7. Усе браты беднага ненавідзяць яго, тым больш сябры ягоныя аддаляюцца ад яго; той бяжыць, каб паразмаўляць, але іх няма.

8. Хто набывае розум, той любіць душу сваю, хто шукае

разважлівасьці — знаходзіць дабро.

9. Сьведка фальшывы не пазьбегне пакараньня, і хто дыхае няпраўдай, загіне.

10. Не пасуе дурню раскоша, тым больш слузе мець уладу над князямі.

11. Розум чалавек стрымлівае гнеў ягоны, і слава яго — у прабачэньні правінаў.

12. Гнеў валадара — як ры́каньне ільва, а зычлівасьць ягоная — як раса́ на траве.

13. Неразумны сын — загуба для ба́цькі, а сварлівая жонка — як няспыннае ка́паньне [праз дах].

14. Дом і маёмасьць — спадчына ад бацькоў, але разумная жонка — ад ГОСПАДА.

15. Лянота кідае ў сон, і нядбайная душа будзе цярпець голад.

16. Хто захоўвае прыказаньні — захоўвае душу сваю, хто не шануе шлях Яго — памрэ.

17. Хто лі́туецца над убогім, той пазычае ГОСПАДУ, за дабрадзейства Ён аднагародзіць яму.

18. Кара́й сына свайго, пакуль ёсьць надзея, і няхай не спрычы́ніцца да загубы яго душа твая.

19:9 Прп 19:5
19:17 Мц 25:40

19. Зласьлівы няхай атрымае пакараньне, бо калі пашкадуеш яго, яшчэ больш павялічыш [ка́ру].

20. Слухай пара́ды і прыймай настаўленьне, каб стаўся ты мудрым пры канцы [дзён].

21. Шмат думак у сэрцы чалавека, але збудзецца намер ГОСПАДА.

22. Пажаданая для чалавека міласэрнасьць ягоная, і бедны лепшы за чалавека хлусьлівага.

23. Страх перад ГОСПАДАМ [вядзе] да жыцьця, і такі [чалавек] будзе жыць, і насыціцца, і зло не наведае яго.

24. Гультай хавае руку сваю ў місе, але нават да вуснаў сваіх не падымае яе.

25. Бі насьмешніка, і неразумны паразумнее, дакарай разумнага, і ён здабудзе веданьне.

26. Руйнуе бацьку, выганяе маці сын, які прыносіць сорам і ганьбу.

27. Перастань, сыне мой, слухаць настаўленьні, якія адводзяць ад словаў веданьня.

28. Сьведка нягодны насьміхаецца над судом, і вусны бязбожнікаў глытаюць злачынства.

19:24 Прп 26:15
19:25 Прп 21:11

29. Падрыхтаваныя прысуды для насьмешнікаў, а хваста́ньне — на плечы дурняў.

Разьдзел 20

Віно зьдзеклівае, сікера галасьлівая, і кожны, хто блукае з імі, ня мае мудрасьці.

2. Ярасьць валадара — як рыканьне ільва, хто выклікае яе, грашыць супраць душы сваёй.

3. Слава для чалавека — пакінуць спрэчку, а ўсе неразумныя задзірлівыя.

4. Дзеля холаду гультай ня хоча араць, таму будзе прасіць у час жніва і [не атрымае] нічога.

5. Намеры ў сэрцы чалавека — глыбокія воды, але разумны чалавек вычэрпвае іх.

6. Багата людзей абвяшчае пра міласэрнасьць сваю, але праўдамоўнага чалавека хто можа знайсьці?

7. Праведнік ходзіць у беззаганнасьці сваёй, шчасьлівыя сыны ягоныя пасьля яго.

8. Валадар, які сядзіць на судовым пасадзе, расьцярушвае вачыма сваімі ўсякую ліхоту.

9. Хто можа сказаць: «Я ачысьціў сэрца маё, я чысты ад грэху майго»?

10. Неаднолькавыя ва́гі і неаднолькавая эфа, адно і

20:9 1 Ян 1:8
20:10 Друг 25:13; Прп 11:1
20:16 Прп 27:13
20:18 Прп 24:6
20:19 Прп 11:13
20:20 Вых 21:17; Мц 15:4

другое — агіда для ГОСПАДА.

11. Нават у юнака па паводзінах можна зразумець, ці чыстыя, ці пра́выя справы ягоныя.

12. Вуха, якое чуе, і вока, якое бачыць,— ГОСПАД зрабіў і адно, і другое.

13. Не любі спаць, каб табе не зьбяднець, адкрый вочы свае, і насыцішся хлебам.

14. «Дрэннае, дрэннае»,— кажа пакупнік, а калі адыйдзецца, тады хва́ліцца.

15. Ёсьць золата і мноства пэрлінаў, але найкаштоўнейшая рэч — вусны разумныя.

16. Забяры адзеньне яго, бо ён паручы́ўся за чужога, і за чужынца вазьмі заклад ад яго.

17. Салодкі чалавеку хлеб ашуканства, але потым пяском напоўняцца вусны ягоныя.

18. Думкі ўмацоўваюцца пара́дамі, і з разважлівасьцю вядзі вайну.

19. Хто ходзіць абмоўнікам, той выяўляе таямніцы, дык ня зьвязвайся з тым, хто рот свой разьзяўляе.

20. Хто кляне бацьку свайго і маці сваю, у таго сьветач патухне сярод глыбокай цемры.

21. Спадчына, спачатку пасьпешліва здабытая, ня будзе пры канцы дабраслаўлёная.

22. Не кажы: «Я адплачу́ за зло», спадзявайся на ГОСПАДА, і Ён вы́бавіць цябе.

23. Агіда для ГОСПАДА — неаднолькавыя ва́гі, і ша́лі падманлівыя — ня добра.

24. Ад ГОСПАДА крокі чалавека, і як жа чалавеку зразумець шлях свой?

25. Пастка для чалавека — пасьпешліва зрабіць шлюбава́ньне, а пасьля абяцаньня разважаць.

26. Мудры валадар расьцярушыць бязбожнікаў і зьверне на іх кола [малатарнае].

27. Сьветач ГОСПАДАЎ — дух чалавечы, ён дасьледуе ўсе сховы нутра.

28. Міласэрнасьць і праўда ахоўваюць валадара, і міласэрнасьцю ўмацоўваецца пасад ягоны.

29. Слава юнакоў — сіла іхняя, а веліч старых — сівізна.

30. Вы́тні і раны — лекавальная масьць ад ліхоты, і ўдары ў глыбіню нутра.

Разьдзел 21

Сэрца валадара ў руцэ ГОСПАДА, як ручаі водаў, Ён скіроўвае яго, куды хоча.

20:23 Друг 25:13

2. Усе шляхі чалавека слушныя ў вачах ягоных, але ГОСПАД узважвае сэрцы.

3. Праведнасьць і суд даспадобы ГОСПАДУ больш, чым ахвяра.

4. Узьнесеныя вочы і надзьмутае сэрца — баразна бязбожных, [і гэта] грэх.

5. Думкі руплівага [прыносяць] прыбытак, а кожнага нецярплівага — нястачу.

6. Зьбіраньне скарбаў языком падманлівым — па́ра, што зьнікае, шуканьне сьмерці.

7. Злачыннасьць бязбожнікаў зьвернецца на іх, бо яны грэбуюць чыніць суд [справядлівы].

8. Крывы шлях чалавека нягоднага, а справы чыстага — простыя.

9. Лепей жыць у куце на даху, чым са сварліваю жонкаю ў прасторным доме.

10. Душа бязбожніка жадае зла, ня знойдзе [ласкі] ў вачах ягоных бліжні яго.

11. Калі караюць насьмешніка, неразумны стаецца мудрэйшым, і калі мудрага вучаць, ён здабывае веданьне.

12. Разважае праведнік пра дом бязбожніка, як гінуць бязбожнікі ў ліхоцьці сваім.

13. Хто вушы свае затыкае на крык убогага, той сам

21:9 Прп 21:19; 25:24
21:11 Прп 19:25

будзе клікаць, але ня будзе адказу.

14. Падарунак таемны тушыць гнеў, а гасьцінец у заўлоньне — вялікую ярасьць.

15. Правасудзьдзе — радасьць для праведніка і загуба для злачынцаў.

16. Чалавек, што зьбіваецца са шляху розуму, супачы́не ў грамадзе́ памёршых.

17. Хто любіць весяліцца, будзе ў нястáчы, а хто любіць віно і алей, ня будзе багатым.

18. Вы́купам за праведніка [будзе] бязбожнік, а за права га — ліхадзей.

19. Лепш жыць у зямлі пустыннай, чым з жонкай гняўлівай і сварлівай.

20. Прывабныя скарбы і алей у жытле мудрага, а бязглузды чалавек змарнуе іх.

21. Хто імкнецца да праведнасьці і міласэрнасьці, знойдзе жыцьцё, праведнасьць і славу.

22. Мудры ўвойдзе ў горад магутных і зрыне моц, у якой яны мелі пэўнасьць.

23. Хто захоўвае вусны свае і язык свой, захоўвае душу́ сваю ад бедаў.

24. Пыхлівы і дзёрзкі, называны блюзьнерам, робіць усё ў шале нахабства.

21:17 Прп 23:21
21:19 Прп 21:9; 25:24

25. Жаданьне гультая заб'е яго, бо ру́кі ягоныя адмаўляюцца працаваць.

26. Кожны дзень ён жадае і прагне, а праведнік дае і не шкадуе.

27. Ахвяра бязбожнікаў — брыдота, тым больш тыя, якія складаюць яе з падступнасьцю.

28. Сьведка хлусьлівы згіне, а чалавек, які слухае, будзе гаварыць заўсёды.

29. Чалавек бязбожны ўпарты аблíччам сваім, а пра́вы разумее шлях свой.

30. Няма мудрасьці, і няма розуму, і няма ра́ды насупе рак ГОСПАДУ.

31. Каня рыхтуюць на дзень бітвы, але перамога — ад ГОСПАДА.

Разьдзел 22

Лепш [добрае] імя, чым вялікія багацьці, лепш добрая слава, чым срэбра і золата.

2. Багаты і бедны сустракаюцца, Творца іх усіх — ГОСПАД.

3. Разумны бачыць зло і хаваецца, а неразумныя ідуць і будуць пакараныя.

4. [Нагарода] за пакору і страх перад ГОСПАДАМ — багацьце, і слава, і жыцьцё.

21:27 Прп 15:8

22:1 Экл 7:1
22:2 Прп 19:13
22:3 Прп 27:12

5. Церні і пасткі на шляху крывадушнага, а хто захоўвае душу сваю, той аддаляецца ад іх.

6. Пастаў юнака на слушны шлях, і ён ня збочыць з яго, нават калі састарэе.

7. Багаты пануе над бедным, і чалавек, які ўзяў пазыку,— слуга павéрніка.

8. Хто сее беззаконьне, той будзе жаць ліха, і кій гневу ягонага будзе зьнішчаны.

9. Хто мае добрае вока, той будзе дабраслаўлёны, бо з хлеба свайго дае ўбогаму.

10. Выгані насьмешніка, і адыйдзе звáдка, і суцішацца спрэчкі і абрáзы.

11. Хто любіць чыстасьць сэрца, у таго ласка на вуснах яго, і валадар з ім сябруе.

12. Вочы ГОСПАДА захоўваюць веданьне, Ён касуе словы ліхадзея.

13. Гультай кажа: «Леў на двары, пасярод плошчы буду забіты».

14. Вусны чужаніцы — глыбокая яма, на каго загневаўся ГОСПАД, той уваліцца туды.

15. Дурасьць прывязаная да сэрца юнака, але дубец настаўленьня выганіць яе.

16. Хто ўціскае ўбогага, каб памножыць сваё, і дае багатаму, той згалее.

22:13 Прп 26:13

17. Прыхілі вуха тваё, і слухай словы мудрых, і сэрца тваё зьвярні да ведаў маіх,

18. бо цудоўна будзе, калі захаваеш іх у нутры тваім, і будуць яны таксама на вуснах тваіх,

19. каб пэўнасьць твая была ў ГОСПАДЗЕ, я вучу цябе сёньня.

20. Ці ж не пісаў я табе тройчы парáды і навучаньні,

21. каб паведаміць табе дакладныя словы праўды, каб ты мог перадаць словы праўды тым, што паслалі цябе?

22. Не абдзірай убогага, таму што ён убогі, і не ўціскай прыгнечанага каля брамы,

23. бо ГОСПАД будзе бараніць у справе іхняй і адбярэ душý ў тых, што іх абіраюць.

24. Не сябруй з васпáнам гняўлівым і з чалавекам нястрыманым не хадзі,

25. каб ты не навучыўся сьцежкам яго і не нацягнуў пятлі на душу тваю.

26. Ня будзь з тых, што даюць руку, што заручаюцца за даўгі.

27. Калі ня маеш, чым заплаціць, навошта маюць забраць з-пад цябе ложак твой?

28. Не перасоўвай мяжы старадаўняй, якую вызначылі бацькí твае.

22:28 Друг 19:14; Прп 23:10

29. Ці бачыў ты чалавека, спраўнага ў занятку сваім? Перад абліччам валадароў ён будзе стаяць, ня будзе ён стаяць перад прасьцякамі.

Разьдзел 23

Калі сядзеш есьці з вялікім панам, пільна зважай, што перад табою,

2. і прыстаў нож да горла твайго, калі прагавітая душа твая.

3. Ня ква́пся на прысма́кі ягоныя, бо гэта падманлівы хлеб.

4. Не намагайся мець багацьце, пакінь разважаньні свае.

5. Зьвернеш вочы твае на яго, а яго няма, бо справіць яно крылы сабе і паляціць, як арол, аж у неба.

6. Ня еш хлеб з зайздросным і ня ква́пся на яго прысма́кі,

7. бо якія думкі ў сэрцы ягоным, такі і ён. «Еш і пі»,— кажа ён табе, але сэрца яго не з табою.

8. Кавалак, які ты зьеў, званітуеш, дарэмныя будуць салодкія словы твае.

9. Не гавары ў вушы дурня, бо ён узгардзіць разумнымі мовамі тваімі.

10. Не перасоўвай мяжы старадаўняй і на поле сіротаў не ўваходзь,

23:10 Друг 19:14; Прп 22:18

11. бо дужы Абаронца іхні, і Ён будзе бараніць іх у справе іхняй з табою.

12. Зьвярні сэрца тваё да настаўленьня, і вушы твае — да словаў веданьня.

13. Не пакідай юнака без настаўленьня, бо калі пакараеш яго дубцом, ён не памрэ.

14. Ты пакараеш яго дубцом і выратуеш душу ягоную ад пекла.

15. Сыне мой, калі мудрым будзе сэрца тваё, будзе радавацца з табою і маё сэрца.

16. І будуць цешыцца ныркі мае, калі на вуснах тваіх будуць словы правасьці.

17. Няхай сэрца тваё не зайздросьціць грэшнікам, але кожны дзень няхай будзе яно ў страху ГОСПАДАВЫМ,

18. бо ёсьць будучыня, і надзея твая не загіне.

19. Слухай, сыне мой, і будзь мудры, і скіроўвай сэрца тваё на шлях [просты].

20. Ня будзь сярод тых, што напіваюцца віна, сярод тых, што аб'ядаюцца мясам,

23:13 Прп 13:24; 19:17
23:15 Прп 27:11
23:17 Прп 24:1
23:20 Рым 13:13; Эф 5:18
23:21 Прп 21:17
23:22 Прп 1:8

21. бо п'яніца і абжора зьбяднеюць, і заспанасьць апране ў лахманы.

22. Слухай бацьку твайго, які нарадзіў цябе, і не цурайся маці тваёй, калі яна састарэе.

23. Купляй праўду і не прадавай мудрасьці, настаўленьня і розуму.

24. Цешыцца і весяліцца бацька праведнага, і той, хто нарадзіў мудрага, радуецца з яго.

25. Няхай радуецца бацька твой, і тая, што нарадзіла цябе, няхай весяліцца.

26. Сыне мой, дай мне сэрца тваё, і няхай вачам тваім будуць даспадобы шляхі мае.

27. Бо распусьніца — яма глыбокая, і чужая [жонка] — цесны калодзеж.

28. Яна цікуе, быццам забойца, і памнажае ліхадзеяў паміж людзьмі.

29. У каго стогн? У каго гора? У каго сваркі? У каго смутак? У каго раны без прычыны? У каго чырвоныя вочы?

30. У тых, якія доўга сядзяць пры віне, у тых, якія прыходзяць спрабаваць віна мяшанага.

31. Не глядзі на віно, як яно чырванее, як прамяніцца ў келіху, як роўненька ліецца,

32. у рэшце яно ўкусіць, як зьмяя, і ўджаліць, як гадзіна.

33. Вочы твае будуць глядзець на чужых [жонак], і сэрца тваё загаворыць падступна.

34. І будзеш ты як той, што ляжыць пасярод мора, і як той, што ляжыць на версе мачты.

35. [І скажаш:] «Білі мяне, а я не адчуваў, штурхалі мяне, а я ня ведаў. Калі прачнуся, зноў буду шукаць таго самага».

Разьдзел 24

Не зайздросьці людзям ліхім, не жадай быць з імі,

2. бо пра злачыннасьць думае сэрца іхняе, і пра ліхоту вусны іхнія гавораць.

3. Мудрсьцю будуецца дом, і розумам умацоўваецца,

4. і праз веданьне напаўняюцца пакоі яго ўсялякай каштоўнай і прывабнай маёмасьцю.

5. Мудры чалавек мае моц, і чалавек, які мае веды, умацоўвае сілу [сваю].

6. Таму з разважлівасьцю вядзі вайну тваю, і пры мноcтве дарадцаў — выратаваньне.

7. Занадта высокая мудрасьць для неразумнага, ён не раскрывае ў брамах вуснаў сваіх.

8. Хто задумляе рабіць ліхое, таго называюць зламысным.

9. Намеры бязглуздага — грэх, і [намеры] блюзьнéра — агіда для чалавека.

23:24 Прп 10:1; 15:20
23:29 Іс 5:11
24:1 Пс 37 (36):1; Прп 23:17
24:6 Прп 20:18

10. Калі ты слабы ў дзень бедства, дык малая сіла твая.

11. Ратуй узятых на сьмерць, і ці ж не пашкадуеш тых, якія сказáныя на загубу?

12. Калі скажаш: «Вось, мы ня ведалі гэтага?», ці ж Той, Хто дасьледуе сэрцы, не разумее? Ці ж Той, Хто захоўвае душу тваю, ня ведае? Ці ж Ён не аддасьць чалавеку паводле справаў ягоных?

13. Еш мёд, сыне мой, бо ён добры, і соты салодкія для паднябеньня твайго.

14. Гэтак сама веданьне мудрасьці для душы тваёй. Калі ты знайшоў яе, ёсьць будучыня, і надзея твая не загіне.

15. Не цікуй, бязбожніку, каля жытла праведніка, не спусташай месца супачынку ягонага,

16. бо сем разоў упадзе праведнік і ўстане, а бязбожнікі трапяць у няшчасьце.

17. Ня радуйся, калі ўпадзе вораг твой, і няхай ня цешыцца сэрца тваё, калі ён спатыкнецца,

18. бо часам убачыць ГОСПАД, і будзе [гэта] ліхім у вачах Ягоных, і Ён адверне гнеў Свой ад яго.

19. Не абурайся на ліхотнікаў і не зайздросьці бязбожнікам,

24:12 Пс 62(61):13; Яр 32:19; Рым 2:5-6; Адкр 22:12
24:17 Ёў 31:29
24:19 Прп 13:9
24:23 Ляв 19:15; Друг 1:17; Прп 18:5

20. бо ня будзе будучыні ліхому, і сьветач бязбожнікаў стухне.

21. Бойся ГОСПАДА, сыне мой, і валадара, і ня зьвязвайся са змоўшчыкамі,

22. бо неспадзявана прыйдзе на іх загуба, і бедства ад іх абодвух хто можа ведаць.

23. Гэта таксама для мудрых: нядобра зважаць на аблічча ў судзе.

24. Таго, хто кажа бязбожніку: «Ты праведны», будуць праклінаць народы і будуць брыдзіцца ім людзі.

25. А тымі, што дакараюць, будуць захапляцца, і зыйдзе на іх шчодрае дабраславенства.

26. У вусны цалуе той, хто адказвае шчырымі словамі.

27. Выканай працу тваю вонках [дому] і скончы яе на полі тваім, а пасьля пабудуй дом твой.

28. Ня сьведчы без прычыны супраць бліжняга твайго, і не падманвай вуснамі тваімі.

29. Не кажы: "Як ён мне зрабіў, так і я зраблю яму, аддам чалавеку паводле справаў яго".

30. Праходзіў я праз поле гультая і праз вінаграднік чалавека бяз розуму,

31. і вось, усё зарасло асотам, і крапіва пакрыла паверхню яго, і каменная агароджа зруйнаваная.

32. І паглядзеў я, і зьвярнуў [на гэта] сэрца маё, убачыў, і атрымаў настаўленьне:

33. «Крыху пасьпіш, крыху падрэміш, крыху, склаўшы ру́кі, паляжыш.

34. і прыйдзе, як валацу́га, беднасьць твая, і нястáча твая — як чалавек узброены».

Разьдзел 25

Гэта таксама прыповесьці Салямона, сабраныя людзьмі Эзэкіі, валадара Юды.

2. Слава Божая — утоіць справу, а слава валадароў — дасьледаваць справу.

3. Высокасьць неба, глыбокасьць зямлі і сэрца валадароў недасьледныя.

4. Аддзялі жужаль ад срэбра, і выйдзе ў майстра начыньне.

5. Прыбяры бязбожніка ад аблíчча валадара, і пасад ягоны ўмацуецца праведнасьцю.

6. Не ўзьвялічвай сябе перад аблíччам валадара і на месцы вялікіх ня стой,

7. бо лепш, калі скажуць табе: "Узьніміся вышэй", чым калі панізяць цябе перад аблíччам магната, якога бачылі вочы твае.

24:33 Прп 6:10-11

25:5 Прп 16:12

25:6 Лк 14:8-10

8. Не кідайся пасьпешліва судзíцца, бо што зробіш у канцы, калі асароміць цябе бліжні твой.

9. Вядзі спрэчку з бліжнім тваім і не выяўляй таямніцу іншага,

10. каб той, хто пачуе, не ўпікнуў цябе, і каб не зьвярнулася [супраць] цябе гаворка твая.

11. Як залатыя яблыкі са срэбнымі ўпрыгожваньнямі, так слова, сказанае дарэчы.

12. Як залатыя завушніцы і аздоба са шчырага золата, так мудрае дакараньне для ўважлівага вуха.

13. Як прахалода сьнегу ў дзень жніва, так верны пасланец для таго, хто паслаў яго, ён ажыўляе душу гаспадара свайго.

14. Як хмары і вецер без дажджу, так чалавек, які хва́ліцца падарункам фальшывым.

15. Цярплівасьцю пераканаеш начальніка, і лагодны язык ломіць костку.

16. [Як] знайшоў мёд, еш, колькі трэба табе, каб ты не пераеў і не званітаваў.

17. Стрымай нагу тваю ад дому бліжняга твайго, каб ты

не надакучыў яму і каб ён не ўзьненавідзеў цябе.

18. Як мачуга, меч і вострая страла, так чалавек, які кажа фальшывае сьведчаньне супраць бліжняга свайго.

19. Як гнілы зуб і кульгавая нага, так надзея на ліхадзея ў дзень бедства.

20. Як здымаць адзеньне ў халодны дзень, як [ліць] воцат на салéтру, так сьпяваць песьні засмучанаму сэрцу.

21. Калі ненавісьнік твой галодны, накармі яго хлебам, калі смагне, напаі яго вадою,

22. бо гэтым вугольле зьбіраеш на галаву ягоную, і ГОСПАД аднагародзіць табе.

23. Паўночны вецер прыганяе дождж, а язык абмоўніка — гнеў на тварах.

24. Лепей жыць у куце на даху, чым са сварліваю жонкаю ў прасторным доме.

25. Як халодная вада для стомленай душы, так добрыя весткі з далёкага краю.

26. Як скаламучанае жарало і зьнішчаная крыніца, так праведнік, які падае перад бязбожнікам.

27. Як нядобра есьці шмат мёду, так дамагацца сваёй славы ня ёсьць слава.

28. Як горад зруйнаваны і без муроў, так чалавек, які не валодае духам сваім.

25:21 Лк 6:27; Рым 12:20
25:24 Прп 21:9, 19
25:27 Прп 25:16
26:11 2 Пт 2:22
26:12 Іс 5:21

Разьдзел 26

Як сьнег улетку, а дождж у жніво, так дурню не пасуе слава.

2. Як птушка пераляціць і як ластаўка паляціць, так праклён беспрычынны ня збудзецца.

3. Пуга — для каня, аброць — для асла, а кій — на сьпіну дурня.

4. Не адказвай дурню паводле дурасьці ягонай, каб ня стаўся ты падобным да яго.

5. Адказвай дурню паводле дурасьці ягонай, каб ня стаўся ён мудрым у вачах сваіх.

6. Падціна́е сабе ногі і п'е сваю шкоду той, хто праз ру́кі дурня слова пасылае.

7. Няроўныя ногі кульгавага, таксама прыказка ў вуснах дурня.

8. Як прывязваць каме́нь да вяроўкі, так аддаваць пашану дурню.

9. Як калючка ў руцэ п'янага, так прыказка ў вуснах дурня.

10. Вяльможны робіць усё: і дурня наймае, і мінака наймае.

11. Як сабака вяртаецца да ваніты́ сваіх, так дурань паўтарае дурасьць сваю.

12. Ці бачыў ты чалавека, мудрага ў вачах сваіх? На

дурня большая надзея, чым на такога.

13. Гультай кажа: «Леў на шляху! Леў на плошчы!»

14. Дзьверы варочаюцца на завесах сваіх, а гультай — на ложку сваім.

15. Гультай хавае руку сваю ў місе, і яму цяжка падняць яе да вуснаў сваіх.

16. Гультай мудрэйшы ў сваіх вачах за сямёх, што адказваюць з разуменьнем.

17. Хапáе сабаку за вушы той, хто мяшаецца ў чужую спрэчку.

18. Як вар'ят, які кідае агонь, стрэлы і сьмерць,

19. так чалавек, які падманвае бліжняга свайго і кажа: «Гэта я жартую».

20. Калі няма дроваў, агонь гасьне, калі няма пляткарá, звáдка сьціхае.

21. Вугаль — для жару, дровы — для агню, а чалавек сварлівы — для распальваньня спрэчкі.

22. Словы пляткарá — як прысмáкі, яны зыходзяць у глыб нутра.

23. Як гліна, паліваная срэбрам з жужалем, так гарачыя вусны і ліхое сэрца.

24. Ненавісьнік прыкрываецца вуснамі сваімі, а ў нутры сваім рыхтуе ашуканства.

25. Калі ён робіць лагодным голас свой, ня вер яму, бо сем брыдотаў у сэрцы ягоным.

26. [Чыя] нянавісьць прыхоўваецца ашуканствам, таго ліхота выявіцца перад грамадою.

27. Хто капáе я́му, той уваліцца ў яе, і хто пакоціць камéнь, на таго ён вернецца.

28. Брахлівы язык ненавідзіць пакрыўджаных ім, і вусны лісьлівыя вядуць да загубы.

Разьдзел 27

Не хваліся заўтрашнім днём, бо ня ведаеш, што гэты дзень народзіць.

2. Няхай іншы хвáліць цябе, а ня вусны твае, нехта чужы, а ня губы твае.

3. Камень цяжкі і пясок важкі, але гнеў неразумнага цяжэйшы за іх абодвух.

4. Нястрымны гнеў і бязьлітасная ярасьць, але хто ўстаіць перад зайздрасьцю?

5. Лепш адкрытае дакараньне, чым схаваная любоў.

6. Раны ад таго, хто любіць, [выказваюць] вернасьць, але шматлікія пацалункі ненавісьніка.

7. Душа насычаная топчаца па мёдзе, а душы галоднай усё горкае салодкае.

26:13 Прп 22:13
26:15 Прп 19:24
26:27 Пс 7:16; 57(56):7; Экл 10:8
27:1 Як 4:13-16
27:5 Прп 28:23

8. Як птушка, што пакінула гняздо сваё, так чалавек, які пакідае месца сваё.

9. Алей і кадзіла радуюць сэрца, а салодкасьць бліжняга — у пара́дзе ад душы.

10. Не пакідай бліжняга твайго і бліжняга ба́цькі твайго, і ў дом брата твайго не хадзі ў дзень няшчасьця твайго, бо лепш сусед блізка, чым брат далёка.

11. Будзь мудры, сыне мой, і ўзрадуй сэрца маё, каб мог я адказаць таму, хто зьневажае мяне.

12. Разумны бачыць зло і хаваецца, а неразумныя ідуць і будуць пакараныя.

13. Забяры адзеньне яго, бо ён паручы́ўся за чужога, і за чужынца вазьмі заклад ад яго.

14. Таму, хто рана раніцаю гучным голасам дабраслаўляе бліжняга свайго, палічаць гэта за праклён.

15. Няспыннае ка́паньне [праз дах] у дажджлівы дзень і сварлівая жонка — аднолькавыя.

16. Хто [спрабуе] схаваць яе, хавае вецер і пахкі алей у правай руцэ сваёй, які выдае сябе.

17. Жалеза жалезам вострыцца, а чалавек вострыць аблічча бліжняга свайго.

27:11 Прп 23:15
27:12 Прп 22:3
27:13 Прп 20:16

18. Хто даглядае дрэва фігавае, будзе есьці плады яго, а хто пільнуецца гаспадара свайго, будзе ў пашане.

19. Як у вадзе аблічча да аблічча, так сэрца чалавека — да чалавека.

20. Адхлань і пекла ненасытныя, і вочы чалавека ненасытныя.

21. Літавальны гаршчок для срэбра і горан для золата, а для чалавека — вусны, якія хваляць яго.

22. Хоць будзеш таўчы неразумнага таўкачом паміж зерня ў ступе, дурнота ягоная не адыйдзе ад яго.

23. Ведай добра авечак тваіх, зьвяртай сваё сэрца да статкаў тваіх,

24. бо багацьце ня вечнае, і ці ж дыядэма [перадаецца] з пакаленьня ў пакаленьне?

25. Вырастае трава, і зьяўляецца зеляніна, і зьбіраюць сена з гораў.

26. Ягняты — на вопратку табе, і казлы — плата за поле.

27. І досыць казінага малака на ежу табе, і на ежу дому твайму, і на жыцьцё для служак тваіх.

Разьдзел 28

27:20 Экл 1:8

Бязбожнік бяжыць, хоць ніхто не перасьледуе яго,

а праведнікі ўпэўненыя, як ільвы.

2. Дзеля правінаў зямлі шмат у ёй начальнікаў, а праз чалавека, які ведае і разважае, яна даўгавечная.

3. Чалавек бедны, які ўціскае ўбогіх, як залеўны дождж, [што пакідае] бяз хлеба.

4. Хто адступаецца ад закону, той хва́ліць бязбожніка, а хто захоўвае закон, паўстае супраць яго.

5. Ліхія людзі не разумеюць суду, а тыя, што шукаюць ГОСПАДА, разумеюць усё.

6. Лепш бедны, які ходзіць у беззаганнасьці сваёй, чым той, які крывіць шляхі свае, дарма́ што багаты.

7. Сын разумны захоўвае закон, а той, хто сябруе з абжорамі, сароміць бацьку свайго.

8. Хто памнажае маёмасьць сваю квотай і ліхвай, той зьбірае яе для таго, хто лі́туецца над убогім.

9. Хто адварочвае вуха сваё, каб ня чуць закону, таго малітва — брыдота.

10. Хто схіляе пра́вых на шлях зла, сам уваліцца ў яму сваю, а беззаганныя атрымаюць у спадчыну добрае.

11. Мудры ў вачах сваіх чалавек багаты, але ўбогі, які мае розум, выспрабуе яго.

28:6 Прп 19:1

12. Калі праведнікі перамагаюць — вялікая слава, а калі ўздымаюцца бязбожнікі, чалавек хаваецца.

13. Той, хто хавае свае правіны, ня будзе мець посьпеху, а хто прызна́ецца і пакіда́е іх, дазна́е міласэрнасьці.

14. Шчасьлівы чалавек, які мае трымценьне заўсёды, а хто робіць цьвёрдым сэрца сваё, трапіць у бяду.

15. Леў рыклівы і мядзьведзь бадзяжны — бязбожны пан над бедным народам.

16. Правадыр, пазбаўлены розуму, робіць шмат крыўды, а хто ненавідзіць хцівасьць, прадоўжыць дні свае.

17. Чалавек, абцяжараны крывёю душы [другога], будзе бегаць да магілы, і ніхто не падтрымае яго.

18. Хто ходзіць беззаганна, будзе ўратаваны, а крывадушны на шляхах [сваіх] упадзе на адным [з іх].

19. Хто абрабляе сваю зямлю, насыціцца хлебам, а хто гоніцца за марнасьцю, насыціцца беднасьцю.

20. Чалавек верны багаты ў дабраславенствы, а хто сьпяшаецца ўзбагаце́ць, не міне́ пакараньня.

28:12 Прп 29:2
28:13 1 Ян 1:9
28:19 Прп 12:11

21. Нядобра зважаць на аблічча, бо дзеля кавалку

хлеба чалавек робіць беззаконьне.

22. Сьпяшаецца да багацьця чалавек ліхога вока і ня ведае, што нястача прыйдзе на яго.

23. Той, хто дакарае чалавека, знойдзе пасьля [большую] ласку, чым той, хто языком лісьлівіць.

24. Хто абкрадае бацьку свайго і маці сваю і кажа: «Няма тут віны», той супольнік нішчыцелю.

25. Душа надзьмутая ўзьнімае звадку, а хто спадзяецца на ГОСПАДА, будзе насычаны.

26. Хто спадзяецца на сэрца сваё, той дурань, а хто ходзіць у мудрасьці, будзе збаўлены.

27. Хто дае бедным, ня будзе мець нястачы, а хто хавае вочы свае, мецьме шмат праклёнаў.

28. Калі бязбожнікі ўздымаюцца, людзі хаваюцца, а калі яны гінуць, памнажаюцца праведнікі.

Разьдзел 29

Чалавек, які на дакараньне робіць цьвёрдым ка́рак свой, раптоўна будзе зьнішчаны, і ня будзе аздараўленьня.

2. Калі памнажаюцца праведнікі, радуецца народ, а калі пануе бязбожнік, народ стогне.

3. Чалавек, які любіць мудрасьць, радуе бацьку свайго, а той, які сябруе з распусьніцамі, распускае маёмасьць.

4. Валадар правасудзьдзем умацоўвае зямлю, а чалавек, які [любіць] дары, руйнуе яе.

5. Чалавек, які лісьлівіць бліжняму свайму, стаўляе сетку нагам ягоным.

6. У злачынстве ліхога чалавека пастка [для яго], а праведнік сьпявае і радуецца.

7. Праведнік ведае справу ўбогіх, а бязбожнік і ня думае ведаць [яе].

8. Блюзьнеры ўзбураюць горад, а мудрыя ўтаймоўваюць гнеў.

9. Мудры чалавек, судзячыся з неразумным, і злуецца, і сьмяецца, і ня мае спакою.

10. Людзі крывавыя ненавідзяць беззаганнага, а пра́выя дбаюць пра душу ягоную.

11. Дурань выяўляе ўвесь свой дух, а мудры затрымлівае яго на пазьней.

12. Калі пан зважае на словы фальшывыя, тады бязбожныя ўсе, што служаць яму.

13. Бядак і прыгнятальнік сустракаюцца, сьвятло вачам іх абодвух дае ГОСПАД.

28:23 Прп 27:5

29:2 Прп 28:12

29:7 Ёў 29:16

29:13 Прп 22:2

14. Валадар, які су́дзіць убогіх паводле праўды, умацуе свой пасад на вякі.

15. Дубец і дакор даюць мудрасьць, а дзіцё, пакінутае [само сабе],— сорам для маці яго.

16. Калі памнажаюцца бязбожнікі, памнажаюцца злачынствы, але праведнікі ўбачаць падзеньне іх.

17. Кара́й сына твайго, і ён дасьць табе супачыць, і дасьць асалоду для душы тваёй.

18. Без [праροцкага] відзежу народ неаке́лзаны, а хто захоўвае закон, той шчасьлівы.

19. Словамі ня будзе настаўлены слуга, бо хоць зразумее, але ня дасьць адказу.

20. Ці бачыў ты чалавека, хуткага на словы? На дурня большая надзея, чым на такога.

21. Калі з маленства песьціць слугу свайго, урэшце, той станецца гаспадаром.

22. Гняўлівы чалавек усчына́е звадку, а раз'юшаны [ўчыняе] багата правінаў.

23. Пыха чалавека прыніжае яго, а пакорлівы духам здабудзе славу.

24. Хто супольнічае са злодзеем, ненавідзіць душу́ сваю, ён чуе праклёны, але не выяўляе [гэтага].

25. Страх перад чалавекам стаўляе пастку, а хто спадзяецца на ГОСПАДА, будзе ў бясьпецы.

26. Шмат хто шукае аблічча пана, але ГОСПАД су́дзіць чалавека.

27. Агіда для праведнікаў — чалавек беззаконны, а для бязбожніка агідны той, што [ідзе] простым шляхам.

Разьдзел 30

Словы Агура, сына Якэ, выслоўі, якія сказаў чалавек гэты да Ітыэля, да Ітыэля і Укаля:

2. Бо я найдурнейшы між людзей, і розуму чалавечага няма ў мяне,

3. не навучыўся я мудрасьці і ведаў сьвятых ня ведаю.

4. Хто ўзыходзіў на неба і зыходзіў? Хто сабраў вецер у жменю сваю? Хто зьвязаў воды ў адзежу? Хто ўмацаваў усе канцы зямлі? Якое імя яго і якое імя сына ягонага, ці ведаеш ты?

5. Усе словы Бога чыстыя [ад дамешкаў], Ён — шчыт для тых, што маюць у Ім надзею.

6. Не дадавай да словаў Ягоных, каб Ён ня выкрыў цябе і ня стаўся ты падманшчыкам.

29:17 Прп 23:13
29:20 Экл 5:1; Як 1:19
29:23 Мц 23:12; Лк 18:14
30:5 Пс 18 (17):31; 119(118) :140
30:6 Друг 4:2; 12:32

7. Дзьве рэчы прашу ў Цябе, не адмаўляй мне перш, чым памру:

8. Марнасьць і слова хлусьлівае аддалі ад мяне, ані беднасьці, ані багацьця не давай мне, сыць мяне хлебам, вызначаным для мяне,

9. каб я, насыціўшыся, ня выракся Цябе і не сказаў: «Хто ГОСПАД?», або каб, зьбяднеўшы, ня стаў красьці і ганьбіць імя Бога майго.

10. Не ачарняй слугі́ перад гаспадаром ягоным, каб ён не пракляў цябе і ты ня стаўся вінаватым.

11. [Ёсьць] пакаленьне, якое праклінае бацьку свайго і не дабраслаўляе маці сваю,

12. пакаленьне, якое чыстае ў вачах сваіх, але не абмытае ад бруду свайго,

13. пакаленьне, у якога пыхлівыя вочы і павекі ўзьнятыя,

14. пакаленьне, у якога зубы — мячы, а сківіцы — нажы, каб есьці ўцісьнёных на зямлі і гаротных між людзей.

15. У п'яўкі дзьве дачкі: «давай» і «давай». Вось тры ненасытныя і чатыры, якія ня скажуць: «Досыць»:

16. адхлань і чэрава няплоднае, зямля, якая не насычаецца вадою, і агонь, які ня кажа: «Досыць».

30:8 Мц 6:11; 1 Цім 6:8

17. Вока, якое зьдзекуецца з ба́цькі і пагарджае паслухмянасьцю маці, выдзяўбаюць груганы над ракою і зьядуць арляняты.

18. Вось тры [рэчы], дзіўныя для мяне, і чатырох не разумею:

19. шляху арла ў небе, шляху зьмяі на скале, шляху карабля сярод мора і шляху мужчыны да дзяўчыны.

20. Такі самы шлях жанчыны чужаложнай: зьела, абцёрла вусны свае і кажа: «Я не зрабіла благога».

21. Дзеля трох трасецца зямля, і чатырох яна зьнесьці ня можа:

22. слугі́, калі ён валадарыць, бязглуздага, калі ён насычаецца хлебам,

23. ганебнай жанчыны, калі яна замуж выходзіць, і нявольніцы, калі яна спадку́е па гаспадыні сваёй.

24. Вось чатыры малыя на зямлі, але яны мудрэйшыя за мудрых:

25. мурашкі — народ ня моцны, але летам назапашваюць хлеб свой,

26. горныя мышы — народ не магутны, але стаўляюць дамы свае на скале,

27. няма валадара ў саранчы, але ўсе выходзяць шыхтавана,

28. павук лапкамі чапляецца, але вось, ён у палацы валадара.

29. Вось трое крочаць паважна, і чацьвёра паважна ходзяць:

30. леў, магутнейшы між зьвярамі, ні перад кім не саступае,

31. конь асядланы, і казёл, і валадар, супраць якога ніхто не паўстане.

32. Калі вывышаешся бяздумна або калі задумаў ліхое, [палажы] руку сваю на вусны.

33. Бо хто зьбівае малако, атрымае масла, і хто ўдарыць у нос, атрымае кроў, а хто выклікае гнеў, атрымае сварку.

Разьдзел 31

Словы Лемуэля, валадара, выслоўі, якім навучыла яго маці ягоная.

2. Што, сыне мой? Што, сыне жывата майго? Што, сыне абяцаньняў маіх?

3. Не давай жанчынам сілы тваёй, ані шляхоў тваіх нішчыцелькам валадароў.

4. Не валадарам, Лемуэлю, не валадарам піць віно, і не князям — сікеру,

5. каб не напіліся і не забыліся яны на напісанае, і каб не скрывілі суд для ўсіх прыгнечаных.

31:8 Прп 24:11

6. Дайце сікеру таму, хто гіне, а віно — засмучаным душою.

7. Няхай вып'е такі і забудзецца на бядоту сваю, і ня памятае больш цяжару свайго.

8. Адчыні вусны твае дзеля нямых, дзеля абароны ўсіх сіротаў.

9. Адчыні вусны твае, судзі праведна, абараняй прыгнечанага і беднага.

10. Хто знойдзе жонку дабрадзейную? Яна даражэй за пэрліны.

11. Пэўнае ў ёй сэрца мужа яе, і ён не застанецца без прыбытку.

12. Яна дае яму дабро, а ня зло, ва ўсе дні жыцьця свайго.

13. Шукае яна воўну і лён, і ахвотна працуе рукамі сваімі.

14. Яна падобная да караблёў купецкіх, здалёк прыносіць хлеб свой.

15. І ўстае яна сярод ночы, і раздае ежу ў доме сваім, і належнае служкам сваім.

16. Падумае яна пра поле, і купляе яго, з плоду рук сваіх закладае вінаграднік.

17. Яна падпярэзвае моцаю сьцёгны свае і ўмацоўвае рамёны свае.

18. Яна адчувае, што добры занятак яе, і сьветач яе ня тухне і ўначы.

19. Працягвае ру́кі свае да кудзе́лі, а далоні яе трымаюць верацяно.

20. Далоні свае адкрывае прыгнечанаму, і руку́ сваю працягвае беднаму.

21. Не баіцца сьцюжы для дому свайго, бо ўвесь дом яе ў кармазы́н апрануты.

22. Дываны́ яна робіць сабе, вісон і пурпур — адзеньне яе.

23. У брамах [гораду] вядомы муж ейны, калі сядзіць сярод старшыняў зямлі.

24. Робіць яна палатніну, і продае яе, і дастаўляе паясы купцам Хананейскім.

25. Сіла і велічнасьць — адзеньне яе, і радуецца яна дню, што прыходзіць.

31:30 Прп 12:4

26. Яна адкрывае вусны свае з мудрасьцю, і міласэрнае настаўленьне на языку ў яе.

27. Яна пільнуе шэсьце дому свайго і ня есьць хлеба гультайства.

28. Устаюць дзеці ейныя, і называюць шчасьлівай яе, і муж ейны хва́ліць яе:

29. «Шмат было жанчынаў дабрадзейных, але ты пераўзыйшла іх усіх!»

30. Прывабнасьць падманлівая і прыгажосьць марная, але жанчына, якая баіцца ГОСПАДА, годная пахвалы.

31. Дайце ёй з пладоў рук ейных, і няхай справы яе ў брамах [гораду] хваляць яе.

Пра галоўнага героя гэтай кнігі

14 дня месяца Нісан у 18 год панаваньня цэзара Тыберыя ў Рыме, калі Понці Пілат быў пракуратарам Юдэі, у Ерусаліме быў укрыжаваны Ісус з Назарэту, Якога многія называлі Мэсіяй, Памазаньнікам, што па-грэцку гучыць як Хрыстос. Гэтая падзея магла згубіцца сярод тысячаў падзеяў на працягу гісторыі, але на трэці дзень Ісус Хрыстос УВАСКРОС!

Жыцьцё, сьмерць і ўваскрасеньне Ісуса Хрыста перамянілі гісторыю чалавецтва. Усё, што было да Яго, называецца "да Нараджэньня Хрыста", а ўсё, што адбывалася пасьля — "пасьля Нараджэньня Хрыста".

Апісаньне жыцьця, словаў і дзеяў Ісуса Хрыста, а таксама Ягоных вучняў сабраныя ў 27 кнігах, якія атрымалі назву Новы Запавет. Кожны, хто жадае ведаць праўду пра Ісуса з Назарэту і пра тых, хто верыць у Яго, ня можа не прачытаць гэтай кнігі.

Хто такі Ісус Хрыстос

Ісус казаў, што Ён — Адзінародны Сын Божы і роўны Богу, што Ён мае ўладу прабачаць грахі і што аднойчы Ён прыйдзе, каб судзіць гэты сьвет, і на гэтым судзе лёс кожнага будзе залежаць ад таго, верыў Ён у Ісуса Хрыста ці не.

Чаму памёр Ісус Хрыстос

Кожны чалавек парушае Божы закон сваімі ўчынкамі, словамі, думкамі. За парушэньне Божага Закону ёсьць пакараньне — сьмерць. Але Сын Божы Ісус Хрыстос узяў на Сябе гэтае пакараньне і памёр на крыжы, каб мы маглі быць прабачаныя Богам і вызваленыя ад віны.

> «Бо Таго, Хто грэху ня ведаў, Ён зрабіў за нас грэхам,
> каб мы ў Ім сталіся праведнасьцяй Божай».
>
> *Другое пасланьне да Карыньцянаў 5:20*

На трэці дзень Ісус Хрыстос уваскрос, перамогшы сьмерць.

Кожны, хто верыць, што Сын Божы Ісус Хрыстос памёр і ўваскрос:

- мае прабачэньне грахоў і мір з Богам
- мае здольнасьць зьмяняцца да лепшага
- мае жыцьцё вечнае

«Бо так палюбіў Бог сьвет, што даў Сына Свайго Адзінароднага, каб кожны, хто верыць у Яго, не загінуў, але меў жыцьцё вечнае».

Эвангельле паводле Яна 3:16

І што рабіць

Біблія кажа, што каб атрымаць мір з Богам, патрэбная вера. Гэта падобна на тое, калі жаніх і нявеста кажуць "Так" адзін аднаму ў дзень вясельля. І першы крок можна апісаць трыма ключавымі словамі:

Прабач

Папрасіце ў Бога прабачэньне за ўсё, што вы зрабілі няправільна ў сваім жыцьці, і скажыце пра сваё рашэньне не вяртацца да гэтага.

Дзякуй

Падзякуйце Ісусу за тое, што Ён памёр на крыжы замест Вас.

Калі ласка

Запрасіце Ісуса Хрыста ў сваё жыцьцё, каб Ён стаў Вашым Збаўцам і Госпадам, каб Ён кіраваў Вашым жыцьцём.

Малітва прыняцьця Ісуса Хрыста як свайго Госпада і Збаўцы

Госпад Ісус Хрыстос, я патрабую Цябе. Я прашу прабачэньня ў Цябе за ўсе мае грахі, за тое, што сваёй непаслухмянасьцю я абражаў і раніў Цябе.

Я дзякую Табе, што Ты памёр на крыжы за мае грахі. Я адчыняю дзьверы майго жыцьця і прымаю Цябе як майго Збаўцу і Госпада. Дзякую Табе, што Ты прабачыў мае грахі і даў мне вечнае жыцьцё.

Вазьмі маё жыцьцё ў Свае рукі. Зрабі з мяне такога чалавека, якім Ты хочаш мяне бачыць.

Амэн.

І гэта ўсё?

Каб не згубіць тое, што Вы атрымалі ад Бога:

• Чытайце Біблію. Найлепш чытаць па адным разьдзеле ў дзень, пачаўшы з Эвангельля паводле Марка.

• Размаўляйце з Богам кожны дзень у малітве.

• Далучыцеся да царквы, у якой чытаюць Біблію і імкнуцца жыць паводле Божых стандартаў.

Духоўна-асветніцкае выданне

НОВЫ ЗАПАВЕТ
КНІГА ПРЫПОВЕСЬЦЯЎ

Са старажытнагрэцкай і старажытнагебрайскай
на беларускую мову нанова перакладзеныя

Адказны за выпуск С.В. Карнюшка
Камп'ютарны дызайн Ю.А. Прышывалка
Карэктары
М. Багародзь, Н. Шэіна, С. Гецэвіч,
В. Жандарава, Г. Станіславенка, Т. Супранкова

Падпісана да друку 18.01.2016.
Фармат 60x90/16. Папера афсетная. Друк афсетны.
Ум. друк. арк. 26,88. Ул.-выд. арк. 23,7. Тыраж 10 000 экз.
Заказ 125.

Выдавец і паліграфічнае выкананне
Прыватнае вытворчае ўнітарнае прадпрыемства «Пазітыў-цэнтр».
Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца,
вытворцы, распаўсюдніка друкаваных выданняў
№ 1/343 ад 05.09.2014, № 2/140 ад 28.05.2014.
Вул. Бельскага, 15-210/9, 220092, г. Мінск, Рэспубліка Беларусь.
Тэл./ф. +375 17 380-00-24.

Пры ўдзеле Рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства
«Выдавецтва «Беларускі Дом друку».
Пасведчанне ад дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца, вытворцы,
распаўсюджвальніка друкаваных выданняў №2/102 ад 01.04.2014.
Пр. Незалежнасці, 79, 220013, г. Мінск, Рэспубліка Беларусь.

НОВЫ ЗАПАВЕТ

КНІГА ПРЫПОВЕСЬЦЯЎ